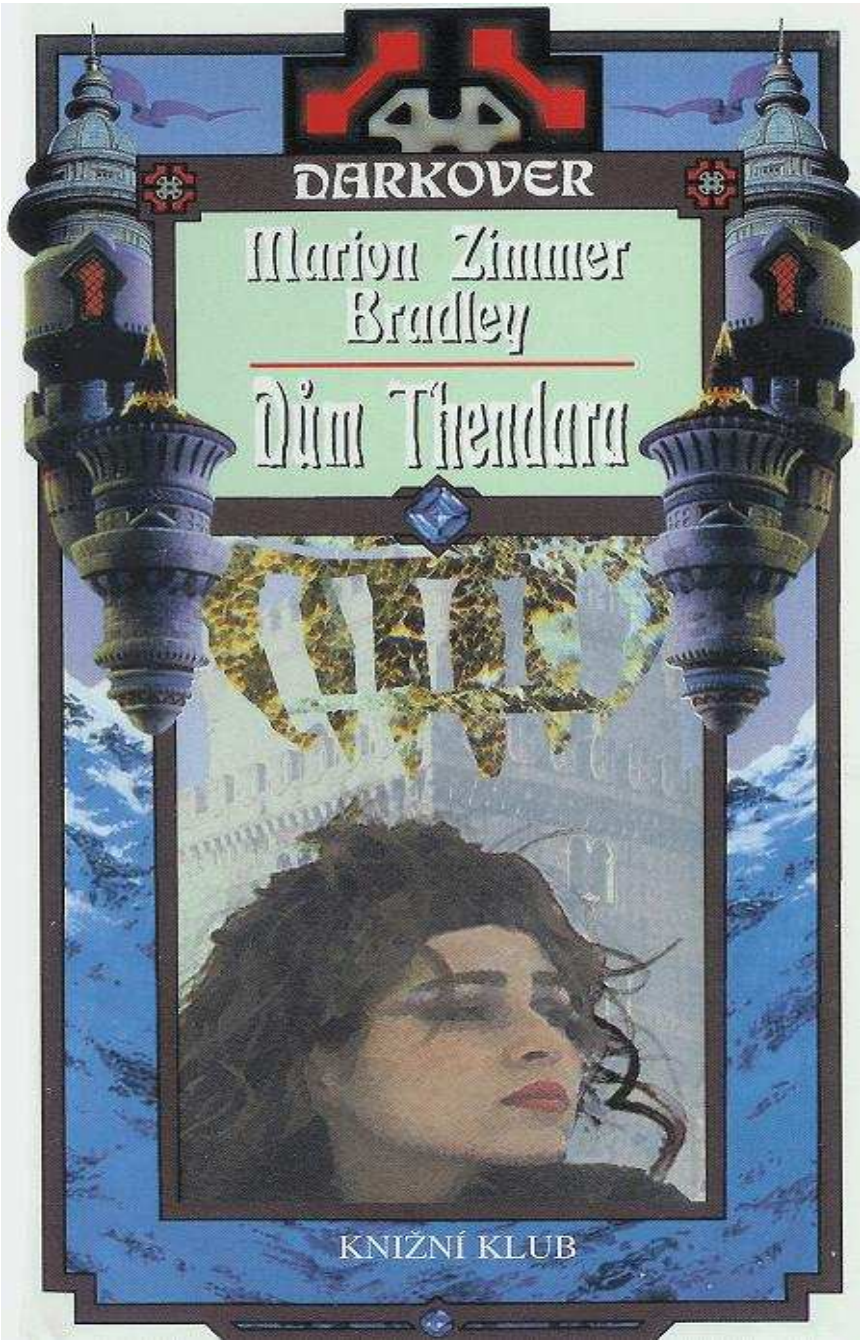

DARKOVER
Marion Zimmer Bradley
Dům Thendara
KNIŽNÍ KLUB

DARKOVER
Marion Zimmer Bradley

Dům Thendara

Knižní klub

Přeložil Ondřej Müller

Copyright @ 1983 by Marion Zimmer Bradley
Copyright českého vydání @ Euromedia Group, k. s., 1998
Translation @ Ondřej Müller, 1998

ISBN 80-7176-740-9

DÍL PRVNÍ
Protichůdné přísahy

1. KAPITOLA

Padal lehký sníh, ale od západu skulinou v mracích vyhlédlo jako velké, krhavé oko krvavé slunce Darkoveru, kterému Terrané říkali Cottman IV.

Magdalena Lorneová scházela zimomřivě dolů ulicí k terranskému centru. Měla na sobě darkoverské šaty, a proto ukázala vojákům u brány svůj průkaz. Jeden z nich ji však již znal od vidění.

„To je v pořádku, slečno Lorneová. Musíte ovšem jít už k nové budově."

„Takže kanceláře pro zpravodajskou službu jsou konečně hotové?"

Voják kývl.

„Přesně tak. Nová šéfka dorazila před pár dny z Alfa Centauri - už jste ji viděla?"

Pro Magdu to byly opravdové novinky. Darkover byl uzavřenou planetou třídy B, což znamenalo, že Terrané - přinejmenším oficiálně - byli omezeni na určité smluvně stanovené zóny a hanzovní města. Zpravodajská služba jako taková vlastně neexistovala, nehledě na malou kancelář v oddělení archivu a komunikace, kterou spravoval personál koordinátora.

Už je na čase, aby tu něco takového zřídili. A oddělení pro mimozemskou antropologii by taky neškodilo. Pak Magdu napadlo, co by to znamenalo pro její vlastní poněkud neregulérní statut. Narodila se na Darkoveru, v Caer Donnu, kde Terrané zřídili první kosmodrom, dříve než svou imperiální základnu přenesli sem do Thendary. Magda vyrostla mezi obyvateli Darkoveru. Tehdy ještě neplatil předpis, že bu-

dovy kosmodromu musí být osvětleny terranským světlem - předpis, který umožňoval ignorovat rudé slunce Darkoveru a odporně chladné podnebí. To bylo rozumné rozhodnutí s ohledem na personál, který na obyčejných imperiálních planetách zřídka sloužil déle než rok a nepotřeboval se aklimatizovat. Ale podmínky na Darkoveru nebyly, mírně řečeno, pro imperiální planetu běžné.,

Rodiče Magdy byli lingvisté a většinu svého života strávili v Caer Donnu. Jejich dcera byla spíše Darkoverankou než Terrankou, jednou ze tří čtyř osob, které zdejší řeč ovládaly jako mateřštinu a byly s to v přestrojení zkoumat místní zvyky a obyčeje. Magda opustila Darkover jen jednou, když strávila tři roky na Akademii zpravodajské služby na Alfě. Bylo samozřejmostí, že pak přijala místo v oddělení komunikace. To, co pro její nadřízené bylo jen odpovídajícím převlekem, v němž mohla pracovat na své rodné planetě jako agentka, znamenalo pro Magdu její vlastní já.

A tomuto darkoverskému já v podobě Margali musím zůstat věrná, a ne terranské Magdě. Nejsem jen Margali, nýbrž Margali n'ha Ysabet, příslušnice řádu Comhi-Letzii, který Terrané nazývají Svobodné amazonky. Taková jsem, a taková musím zůstat, men dia pre'zhiuro... Magda s rozechvěním zašeptala první slova Přísahy žen, které se zřekly světa. Nebude to lehké. Ale ona udělá to, v co přísahala. Pro Terrany nebyla přísaha vynucená násilím závazná. *Darkoverany, a tedy i mě, váže přísaha jednou provždy, a jen myšlenka na její porušení je nečestná.*

Magda se vytrhla z myšlenek, které ji stále provázely. Nové prostory pro zpravodajskou službu, říkal ten muž, a nová vedoucí. Žena, pomyslela si Magda s rezignovaným pokrčením ramen, která toho o svých povinnostech ví mnohem méně než ona. Magda a její bývalý muž Petr Haldane se oba narodili zde, vyrostli v dvojjazyčném prostředí, znali a dodržovali jak darkoverské, tak i své vlastní zvyky. To ovšem nebyl způsob, jakým jednalo impérium.

Kancelář zpravodajské služby byla umístěna vysoko nad kosmodromem v mrakodrapu, který ještě zářil novotou. V terranském světle, které bylo pro Magdu příliš jasné, uviděla před sebou stát ženu, kterou kdysi velmi dobře znala.

Cholayna Aresová byla žena tmavé pleti, vyšší než Magda. Měla šedivé vlasy, a Magda nikdy nezjistila, zda předčasně zešedivěly nebo zda byly tak stříbrošedé již odjakživa, protože její tvář působila neo-

byčejně mladě, tehdy stejně jako dnes. Její bývalá učitelka se usmála, napřáhla k ní v srdečném gestu ruku, a Magda ji stiskla.

„Nikdy bych nevěřila, že se vzdáš svého místa na Akademii," řekla Magda. „Určitě ne proto, abys šla sem..."

„No, vlastně jsem se ho nevzdala," zasmála se Cholayna Aresová. „Byla to obvyklá úřednická tahanice - každá skupina se mě snažila získat na svou stranu, a proto jsem se vykašlala na všechny a zažádala o přeložení. A tak jsem skončila - tady. Není to nijak žádané místo, a tak neexistuje žádná konkurence. Vzpomněla jsem si, že odtud pocházíš a že tenhle svět máš ráda. Ne zrovna tolik lidí dostane šanci vybudovat z ničeho zpravodajskou službu na planetě třídy B. A s tebou a Petrem Haldanem - slyšela jsem dobře, že jste se vzali?"

„Loni jsme se rozešli," odpověděla Magda. „tak to chodí." Zvědavost, která se objevila v očích její bývalé učitelky, přešla rázným pokrčením ramen. „Jediný problém, který z toho vznikl, je to, že nás již nelze vyslat společně do terénu."

„Když tu ještě žádná zpravodajská služba nebyla, co jste vlastně v terénu dělali?"

„Patřili jsme pod odbor komunikace," vysvětlovala Magda, „a prováděli jsme jazykový výzkum. Jednou mě poslali sbírat na trh vtipy a lidová rčení, jen abychom drželi krok s vývojem řeči a popřípadě slangu, aby se lidé, kteří by museli skutečně do terénu, nedopouštěli hloupých chyb,"

„A ty jsi v první den na mém novém místě přišla, abys mě pozdravila a uvítala?" zeptala se Cholayna. „Sedni si - a vyprávěj mi vše o téhle planetě. To je od tebe milé, Magdo. Vždy jsem říkala, že ve zpravodajské službě uděláš kariéru."

Magda sklopila oči. „Nepřišla jsem kvůli tobě - vůbec jsem nevěděla, že tady budeš." Nezbývalo jí nic jiného než s pravdou ven. „Přišla jsem, abych dala výpověď."

Cholayniny tmavé oči prozrazovaly, jak je zmatena.

„Magdo! Ty i já přece víme, jak to v civilní službě chodí. Pochopitelně že ti měli tohle místo nabídnout, ale já si vždycky myslela, že jsme přítelkyně a že budeš ochotna zůstat aspoň na chvíli!"

To ovšem nebyl důvod Magdiny výpovědi, ale bylo přirozené, že to tak Cholayně musí připadat. Magda si přála, aby novou vedoucí byla naprosto cizí žena anebo někdo, koho neměla ráda, a ne žena, kterou vždy milovala a respektovala.

„Ach ne, Cholayno! Dávám ti své slovo, že to s tebou nemá nic společného! Ani jsem nevěděla, že tady jsi, až do včerejška do večera jsem byla v terénu...“ Samou rozhodností, s jakou začala Cholaynu přesvědčovat, se až zakoktala. Cholayna se zamračila a pokynula jí, aby se posadila.

„Možná bys mi měla povědět všechno pěkně od začátku, Magdo.“

Magda usedla. Cítila se celá nesvá. „Nebyla jsi dneska ráno na pohovorech. Ještě to nevíš. Zatímco jsem byla v terénu... složila jsem Přísahu žen, které se zřekly světa.“ Když si všimla nechápavého pohledu své kolegyně, rychle dodala: „ve spisech jsou označovány jako Svobodné amazonky; nemají to jméno rády. Jsem povinna strávit půl roku v cechovním domě v Thendaře, a potom - pak mi není zcela jasné, co budu dělat, ale myslím, že to nebude nic pro zpravodajskou službu.“

„Ale, Magdo, to je skvělá příležitost!“ zvolala Cholayna. „Ani ve snu by mě nenapadlo přijmout tvou výpověď! Jestli chceš, udělím ti na půl roku statut neaktivního agenta, ale pomysli jen na ten vědecký materiál, který z toho můžeš vytěžit! Tvoje práce je už teď bezpříkladná - to jsem slyšela od legáta,“ dodala, „víš o zvycích na Darkoveru pravděpodobně víc než kdokoli jiný, kdo zde pracuje. Bylo mi rovněž řečeno, že zdravotnické oddělení souhlasilo s tím, aby se vytvořila skupina Svobodných amazonek...“ Viděla, jak sebou Magda trhla, a opravila se: „Jak jsi je nazývala? Ženy, které se zřekly světa? To zní jako název pro nějaký řád, čeho se vlastně zřekly? Něco takového bych od tebe nečekala.“

Magda se pousmála. „Mohla bych ti přísahu přednést. Především se zřekly - zřekly jsme se ochrany, kterou společnost ženám poskytuje, ve prospěch určité svobody.“ Dokonce i pro ni to znělo zcela podivně, ale jak to měla jinak vysvětlit? „Nedělám to proto, abych o tom psala disertaci, anebo abych terranské zpravodajské službě poskytovala nějaké informace. A proto chci dát výpověď.“

„A ze stejného důvodu se zdráhám tvou výpověď přijmout,“ poznamenala Cholayna.

„Myslíš, že budu špiclovat své. přítelkyně v cechovním domě? Nikdy!“

„Je mi líto, že se na to takhle díváš. Čím víc toho víme o různých skupinách na této planetě, tím je to pro nás snadnější - a stejně tak i pro samotnou planetu, na které jsme, protože pak existuje méně mož-

ností k nedorozumění a sporům mezi impériem a domorodci...“

„Jistě, to všechno jsem se učila na Akademii zpravodajské služby,“ prohlásila Magda netrpělivě. „taková je oficiální politika, že?“

„Tak bych to nenazývala.“ V Cholayninně hlase zaznělo cosi jako pečlivě utajovaný hněv.

„Ale já začínám chápat, jak se toho dá zneužít.“ Teď se nechala strhnout i Magda. „Pokud nechceš potvrdit mou výpověď, Cholayno, půjdu i bez ní. Darkover je moje vlast. A když se musím vzdát svého občanského práva v impériu, abych se stala ženou, která se zříká světa, potom...“

„Jen prosím tě, Magdo, pomalu!“ Cholayna zvedla ruce a přerušila rozčilený proud slov. „A posaď se zase, ano?“ Magda si teprve teď uvědomila, že vstala. Pomalu tedy dosedla na židli. Cholayna přešla k nápojovému automatu ve stěně kanceláře, navolila dva šálky kávy a vrátila se, balancujíc s nimi v rukou, zpět k Magdě. Přisedla si k ní.

„Magdo, zapomeň chvíli na to, že jsem tvoje představená. Vždy jsem si myslela, že jsme přítelkyně. Nemohu uvěřit tomu, že bys odešla bez jakéhokoli vysvětlení.“

Také jsem ji považovala za svou přítelkyni, pomyslela si Magda a usrkla trochu kávy. *Ale teď vím, že jsem ve skutečnosti nikdy žádné kamarádky neměla; ani jsem nevěděla, co přátelství znamená. Tolik jsem se vždy snažila o to, abych byla uznávaná ve svém povolání, že jsem nikdy nedbala na to, co jiné ženy dělaly nebo nedělaly. Až jsem poznala Jaellu a zjistila jsem, co znamená mít přítelkyni, za niž bych bojovala a pokud by to bylo nutné, i zemřela. Cholayna vůbec není mou kamarádkou, je mou představenou a využívá svého přátelství k tomu, aby mě donutila udělat to, co chce ona. Možná si namlouvá, že právě to je přátelství - takové je terranské uvažování. Ale já už nejsem z Terry. A možná jsem taková nebyla ani předtím.*

„Proč mi to celé nechceš povyprávět, Magdo?“ Cholaynin upřímný pohled Magdu znovu zmátl. *Snad se opravdu považuje za mou přítelkyni.*

Začala od začátku a vyprávěla Cholayně o tom, jak byl Petr Haldane, její přítel, partner a po nějakou dobu i její muž, unesen lupiči, kteří jej omylem považovali za Kyrila Ardaise, syna lady Rohany Ardaisové. Magda, která se obávala cestovat sama, se nechala od lady Rohany přemluvit, aby se přestrojila za Svobodnou amazonku. Převlek byl ovšem prozrazen, když narazila na skupinu skutečných amazonek,

vedenou ženou jménem Jaella n'ha Melora.

„Trestem pro muže, který by se mezi ně dostal v ženském převlečení, by byla smrt nebo vykastrování," vysvětlovala Magda. „U ženy spočívá trest jen v tom, že ze lži se musí stát pravda; nesmí využívat svobody, kterou jí přísaha zajišťuje, aniž by předtím rezignovala na ochranu, kterou zákon ženám poskytuje."

„Vynucená přísaha..." začala Cholayna, ale Magda zavrtěla hlavou.

„Ne. Já se mohla svobodně rozhodnout. Nabídli mi, že mě dovedou do cechovního domu, kde jedna z matek rozhodne, zda mě díky tak zvláštním okolnostem nenechají prostě odejít, pokud slíbím, že si vše, co jsem zažila, ponechám pro sebe." Povzdechla si a v duchu se ptala, zda to vysvětlování má smysl. ,;Tím bych byla ztratila příliš mnoho času. Petr měl být uprostřed zimy zabit, pokud nebude dodáno výkupné. Svobodně jsem se rozhodla pro přísahu, ale měla jsem tehdy množství výhrad. Uvažovala jsem tehdy stejně jako teď ty. Ale od té doby se mé stanovisko změnilo."

Bylo jí jasné, že to zní směšně. Když však mluvila dál, zmínila se jen málo o hrozivém vnitřním boji, kdy byla napůl rozhodnuta utéct a přísahu porušit, i kdyby měla zabít Jaellu anebo se nechat usmrtit lupiči, a jak nakonec zůstala po Jaellině boku a zachránila jí život...

Cholayna tiše naslouchala. Jen jednou vstala, aby znovu naplnila šálky kávou. „Do jisté míry chápu," řekla nakonec, „proč se cítíš být zavázána."

„Není to jen tohle," odpověděla Magda. ,;Ta přísaha pro mě získala smysl. V hloubi duše cítím, že jsem se zřekla světa myslím, že bych už dávno byla taková, kdybych věděla, že tyhle ženy existují. Teď..." Jak to měla vysvětlit? Vypila zbytek studené kávy a bezmocně dodala: „Je to něco, co musím udělat."

Cholayna kývla. ,;To vidím. Nevím, zda existuje nějaký precedens. Vím jen o mužích, kteří na některých imperiálních planetách přešli ke druhé straně a připojili se k domorodcům, ale myslím, že jsem nikdy neslyšela o nějaké ženě."

„Já přece *nepřecházím ke druhé straně,*" protestovala Magda. „V tom případě bych neseděla v tvé kanceláři a nepředávala oficiální výpověď. „

„Kterou bych nepřijala," dodala Cholayna. „Ne, poslouchej mě - já jsem tě také vyslechla, ne? Pro tohle není žádný precedens; myslím, že zaměstnankyně civilní služby nemá možnost rezignovat na svá občan-

ská práva v impériu. Tak jsi se rozhodla, když jsi byla tři roky na Akademii zpravodajské služby...“

„Pracovala jsem dost na to, abych impériu splatila náklady...“ Cholayna ji mávnutím ruky umlčela. ,;To nikdo nepopírá, Magdo. Jsem ochotna tě přeřadit do neaktivní služby, pokud potřebuješ těch šest měsíců - nebo půl roku. Jak dlouhý je mimochodem rok na Darkoveru? Mně se však na stůl dostalo něco, co představuje jisté doplnění k tomu, cos mi vyprávěla.“

Sáhla po pořadači s vytlačenými symboly. „Náhodou tu mám jednu zprávu z Rady.“ Magda na ni pohlédla. „Touto Radou byl lord Hastur donucen uznat přísahu jedné Terranky za platnou, a cechovní matky zároveň požadovaly, aby Terrané zaměstnali amazonku Jaellu n‘ha Meloru na velitelství, ve funkci, která patřila Magdě, a k tomu ještě zaměstnali tucet dalších Svobodných amazonek. ...Jistě, jistě, tucet žen, které se zřekly světa,“ opravila se Cholayna rychle. „Mají být vyškoleny v našem zdravotnickém oddělení jako technické asistentky a pokud možno i v jiných vědních oborech. Pokud bude u nás Jaella pracovat, dokud ty budeš v cechovním domě, měla by ses za ten půlrok podle mého názoru obzvlášť vyškolit v tom, abys dokázala vytvořit směrnice pro zaměstnávání darkoverského personálu, především žen. Jsme ochotni ti do té doby poskytnout dovolenou. Když budeš žít mezi darkoverskými ženami, můžeš zjistit, které ženy by se vyrovnaly s kulturním šokem, pokud by vstoupily do služby impéria, můžeš nám říci, jak s nimi máme nakládat, abychom dosáhli co možná nejlepší komunikace mezi Terrany a Darkoverany. Jsi jediný člověk, který se k tomu hodí, pokud doopravdy budeš žít v cechovním domě!“

„Takže jsi to všechno už věděla, Cholayno! Tak proč jsi chtěla, abych ti to vyprávěla?“

„Věděla jsem jen, co jsi řekla ty a co o tobě řekly cechovní matky,“ odpověděla Cholayna. „Nevěděla jsem nic o tvých pocitech. Pokud byla studentka, kterou jsem znala, poctivá dívka, vůbec to neznamená, že žena, která je vyškolenou agentkou, patří k těm, kterým lze důvěřovat.“

Cholayna pokračovala, a její slova jako by zmírnila Magdin hněv: „Copak to nechápeš? Pro tvé družky bude stejně výhodné jako pro impérium, když sem přijdou a dokáží zvládnout nejhorší důsledky kulturního šoku. Kromě toho je dobré vědět, u kterých Terranů se můžeme spolehnout na to, že budou s ženami z Darkoveru slušně za-

cházet. Ty víš - a mně to bylo jasné, i když jsem tu nebyla ještě ani deset dní -, že Russ Montray se od doby, kdy tu bylo zřízeno vyslanectví, hodí za legáta stejně, jako bych se asi já hodila za pilotku kosmické lodi! Jemu se planeta nelíbí, a nemá pochopení pro její obyvatele. Ty ano, to poznám již podle způsobu, jak *o* nich mluvíš.“

Pokouší se mi *zalichotit, aby mě dostala, kam chce ona?* Pochopitelně že Magda věděla, že Montray je daleko méně vhodný než ona sama. Ale na planetě jako Darkover s jejími přísně předepsanými tradičními rolemi muže a ženy by Magda, a to jí bylo jasné, nikdy nedosáhla postavení legáta či jiného srovnatelného místa, protože obyvatelé Darkoveru by ženu v takové funkci nikdy neuznali. Cholayna se stala vedoucí zpravodajské služby pouze proto, že přicházela do přímého kontaktu jen se svými agenty, a nikoli se samotnými Darkoverany.

„Tvůj pohled, Magdo, prozrazuje, že máš nějaké starosti...“

„Nerada bych vzbudila zdání, že sleduji své sestry v cechovním domě...“

„Nikdy by mě nenapadlo to po tobě chtít,“ ujistila ji Cholayna. „Měla bys jen vypracovat určitá pravidla chování pro Terrany, kteří přijdou do styku s darkoverskými ženami, především s těmi z tvého okruhu, jež budou pracovat pro impérium. To bude naše výhoda, jistě - ale já si dovedu představit, že tvé... tvé cechovní sestry z toho budou mít užitek ještě větší.“

To nebylo možné popřít. Magda by Darkoveru skutečně učinila službu, jakou si přály cechovní matky a *o* jaké mluvily při zasedání Rady. Vzpomněla si na slova matky Laurie:

„Proto jsme sem dnes přišli, abychom vám nabídli takové služby, které jsou vhodné k *rozvoji smysluplné komunikace mezi našimi světy: jako kresličky map, průvodkyně na cestách, tlumočnice a znalkyně v jiných oborech, kde by si Terrané přáli zaměstnat darkoverské ženy. S vědomím, že vy z impéria nás máte mnohému naučit, požadujeme, aby skupina našich mladých žen byla přijata jako učenky do vaší zdravotnické služby* a *jiných vědních oborů...“*

A to byl skutečný průlom. Od tohoto dne mohli muži z impéria poznávat kulturu Darkoveru podle žen, které zahlédli v restauracích kosmodromu a na náměstí. Když slyšela matku Laurii, jak tohle říká, Magda si uvědomila, že bude jednou z prvních, která bude přecházet z jedné strany ke druhé a stavět mosty mezi svým novým a starým světem. Sklonila hlavu a již neodporovala.

Stále ještě byla agentkou zpravodajské služby, jakkoli toho mohla litovat.

„Co se týče tvé výpovědi - zapomeň na ni. Něco takového nemůžeš udělat, aniž bys o tom déle nepřemýšlela. Nech si dveře otevřené. Na obě strany.“ Cholayna pohladila Magdu po ruce. Bylo to tak neočekávané gesto, až jistým způsobem otupilo Magdino nepřátelství.

„Musíme vědět, jak s těmi ženami máme zacházet, když pracují u Terranů. Jaká jsou jejich kritéria pro správné chování? Co jim může případně ublížit a vyvést je z rovnováhy? A zatímco budeš v cechovním domě, může se konečně rozhodnout, které ženy se hodí jako učenky pro zdravotnické oddělení, osvícené ženy, schopné přizpůsobit se odlišným zvykům...“

„Ty si vážně myslíš, Cholayno,“ zeptala se Magda trpělivě, „že většina z nich jsou nevědomé divošky? Měla bych tě upozornit, že Darkover, třebaže je to uzavřený svět třídy B, má velice komplexní a rozvinutou kulturu...“

„Na úrovni, která neví nic o letech do kosmu a průmyslu,“ prohlásila Cholayna suše. „Nepochybuji o tom, že mají velké básníky a úctyhodnou hudební tradici anebo cokoli jiného, co vás lidi od komunikace opravňuje hovořit o vysoce rozvinuté kultuře. Malgaminé z Bety Hydri mají rovněž vysoce rozvinutou kulturu, ale její součástí je i rituální kanibalismus a lidské oběti. Pokud chceme těmto lidem předat naši vysoce pokrokovou technologii, musíme mít jistou představu o tom, co s ní podniknou. Předpokládám, že znáš malthusiánské teorie, a víš, co se stane s kulturou, když zahájíš kupříkladu boj s dětskou úmrtností anebo když počet obyvatel nemůže být udržen z náboženských či jiných důvodů na stejné výši? Vzpomeň si na králíky v Austrálii - anebo tenhle klasický příklad už v antropologii neplatí?“

Magda měla na tenhle klasický příklad jen zcela nejasnou vzpomínku, věděla však, o co v téhle teorii šlo. Pokud se omezily ztráty způsobené dravci anebo se zvýšilo procento přeživších novorozenců, narůstalo obyvatelstvo po exponenciální křivce, což mělo za následek chaos. Terrané byli často kritizováni, že domorodcům právě z tohoto důvodu odpírají lékařské vědomosti. Magda znala předpisy i nutnost, která si je vyžadovala.

„Až budeš mít jednou čas si to vše promyslet, poznáš, proč musíš s námi spolupracovat, a uvědomíš si, že pracuješ i v zájmu svých sester v tvém...“ - zaváhala a hledala vhodné slovo - „...cechovním

domě.“ Cholayna vstala a rychle prohlásila:

„Hodně štěstí, Magdo. Dokud budeš detašovaná, získáš, abys věděla, dvojí zvýšení příjmu.“ Toto gesto zařadilo Magdu znovu do služby. Hlavou jí kmitla otázka, zda má zasalutovat.

A nedokázala jsem prosadit to, kvůli čemu jsem sem přišla. Nedala jsem výpověď. Tak zoufale potřebuji, abych byla buď jedno nebo druhé, a nebyla vláčena tímhle způsobem sem a tam mezi dvěma světy. Mé opravdové, skutečné já patří Darkoveru. Přesto jsem příliš terranská, než abych byla pravou ženou z Darkoveru...

Nikam nikdy doopravdy nepatřila. Snad v cechovním domě zjistí, kde je její místo - ale jen tehdy, když ji Terrané nechají na pokoji.

Vyšla z kanceláře zpravodajské služby a krátce zauvažovala, zda nemá zajít do svého starého bytu a vyzvednout si těch pár věcí, na kterých jí záleželo. Ne. V cechovním domě by jí k ničemu nebyly a označovaly by ji jen za terranskou ženu. Ještě jednou zaváhala. Vzpomněla si na Petra a Jaellu, kteří dnes dopoledne uzavřou svazek jako svobodní partneři - jediný svazek, který je pro ženy, jež se zřekly světa, legální. Jaella by ji určitě měla ráda při obřadu u sebe, a Petr také, na znamení toho, že se na něj nezlobí, když teď miluje a zbožňuje Jaellu.

Už Petra nechci. A na Jaellu nežárlím. Jak vyprávěla Cholayně Aresové, manželství se rozpadlo ještě předtím, než Jaellu poznala. .A přesto měla jakýsi pocit, že se na štěstí novomanželů nemůže dívat.

Spěchala tedy k bráně a vyšla ven. Tam uchopila svůj identifikační odznak terranské centrály a za chůze jej hodila do odpadkového koše. Teď za sebou spálila mosty; bez zvláštního povolení nemohla do centrály vstoupit, protože už nebyla její zaměstnankyně. Na téhle uzavřené planetě neexistoval volný pohyb mezi terranským a darkoverským územím. To, co udělala, ji neodvolatelně připoutalo k cechovnímu domu a k Darkoveru.

Rychle kráčela ulicemi, dokud nespatřila mohutnou stavbu bez oken a jakýchkoli otvorů, jen s malým štítkem na dveřích:

THENDARSKÝ DŮM
CECH ODŘÍKÁNÍ

Zatáhla za malý, skrytý kruh a slyšela, jak kdesi daleko uvnitř zazněl zvon.

2. KAPITOLA

Jaella měla sen...

Jela pod podivnou, zvláštní oblohou, která byla jako krev rozlitá v písku Suchozemě... Obklopovaly ji cizí tváře, ženy bez řetězů, nesvázané, typ žen, jimž se její otec vždy vysmíval, k nimž však její matka kdysi patřila... Její ruce byly svázány, ale pouty, která zpřetrhala, takže nevěděla, kam by měla jít, a kdesi křičela její matka, a bolest pronikala do její mysli....

Ne. Bylo to zachrastění, jakýsi kovový zvuk, a oslňující žluté světlo se zařízlo do jejích víček. Pak si uvědomila, že Petrovy rty se dotkly jejího ramene, když se nad ní sehnul a ten pronikavý zvuk vypnul. Teď si vzpomněla; byl to signál, ranní zvonek, jaký slyšela při své jediné návštěvě ubytovny pro hosty kláštera v Nevarsinu. Ale ten drsný a mechanický zvuk se nedal srovnat s libě znějícím klášterním zvonem. Celá rozbolavělá si připomněla večírek v rekreačním středisku terranského centra, kde poznala Petrovy přátele. V naději, že ztratí před všemi těmi cizinci ostych, vypila toho neobvykle silného vína víc, než měla v úmyslu. Teď pro ni byl celý večer jen zmatkem jmen, která nedokázala vyslovit, a tváří, s nimiž se jí nespojovala žádná představa.

„Pospěš si, miláčku," naléhal Petr. „Přece nechceš přijít hned první den do práce pozdě, a já si to také nemůžu dovolit - jednu černou tečku už ve svých osobních spisech stejně mám."

Petr nechal puštěnou sprchu. Jaellu bolela záda z nezvyklé postele; nebyla si jistá, zda byla příliš tvrdá nebo příliš měkká, ale každopádně jí to nesvědčilo. Uvědomila si, jak je to absurdní. Spala už na tolika

podivných místech, a studená sprcha ji teď jistě probudí a osvěží. Překvapilo ji, že voda je teplá, a spíše člověka zmalátněla, a ona si nedokázala vybavit, jak se nastavuje studená. Přece jen ji to probralo a začala se oblékat.

Petr pro ni odněkud sehnal uniformu centra. Jaella se snažila dostat do punčocháčů, v kterých se cítila tak nesvá, jako by měla nahé nohy, pak do těch absurdních tenkých, ani ne ke kotníkům sahajících bot a do krátké černé halenky s modrým lemováním. Petrova uniforma vypadala stejně, jen její lem byl červený. Vysvětlil jí, co všechny ty barvy znamenají, ale ona to už zapomněla. Halenka byla tak úzká, že ji nemohla přetáhnout přes hlavu, a ona dlouho uvažovala nad tím, proč je ten dlouhý zip vzadu, kam na něj těžko dosáhne, a ne vepředu, kde by to bylo smysluplnější. A kdo vůbec chtěl mít tak úzké šaty. Širší a se švy, které by se daly vpředu stáhnout, to by bylo praktické i pro ženu, která třeba kojí. Takhle to bylo jen plýtvání materiálem - kdyby byly o pár centimetrů volnější, hned by šly přetáhnout přes hlavu a nebyl by potřeba žádný zip. Na kůži cítila hrubost látky, protože nedostala žádné tričko dospod, ale oblek měl alespoň teplý háčkovaný límec a přiléhavé rukávy. S nevolí se Jaella prohlížela v zrcadle. Petr, který byl již oblečen, si stoupl za ni, chytil ji za ramena, obdivně hleděl na její odraz v zrcadle a pak ji k sobě těsně přitiskl.

„Vypadáš v té uniformě skvěle," prohlásil. „Hned jak tě uvidí, budou mi všichni chlapi v centru závidět."

Jaella se zamračila; její výchova směřovala k tomu, aby se přesně tomuhle vyhýbala. Látka se nevhodně těsně obepínala kolem jejích prsou a útlé postavy. Vylekalo ji to, ale když ji Petr k sobě otočil, stiskl a její tvář se skryla na jeho rameni, zdálo se, jako by z ní všechno napětí v jeho náruči vyprchalo. „Přála bych si," povzdechla si, „abys nemusel odejít..."

„Hmm, to bych si přál taky." Pohladil ji, přitiskl rty k její šíji - a pak rychle zvedl hlavu a pohlédl na chrono.

„Ale! Podívej, kolik je! Už jsem říkal, že si netroufám hned první den, kdy jsem zpátky, přijít pozdě." Otočil se ke dveřím. Jaellu i přes teplou sprchu zamrazilo, když dodal: „Promiň, miláčku, přišel bych pozdě, ale ty tam určitě trefíš i sama, viď? Uvidíme se večer." Dveře se zavřely, a Jaella osaměla. Stále ještě rozrušena jeho dotyky a polibkem si uvědomila, že ani nečekal na odpověď na svou otázku. Jaella si nebyla vůbec jista, jak sejde odstrašujícím labyrintem hlavního velení

do kanceláře, kde se měla dnes ráno hlásit.

Slepě zírala na chrono a pokoušela se přenést terranský čas do důvěrně známých hodin darkoverského dne. Pokud správně počítala, od východu slunce neuplynuly ještě ani tři hodiny. Vzpomněla si na Magdinu uštěpačnou poznámku: *Nevěřím, že se ti v terranské zóně bude obzvlášť líbit. Tam se někdy podle hodin i milují.*

Ale i ona měla dnes ráno své povinnosti. Nemohla tu jen tak postávat a rozpačitě pozorovat svůj odraz v zrcadle. Na druhé straně si nedokázala představit, že bude v tomhle nepatřičně přiléhavém oblečení chodit mezi cizími muži z Terry! Ani prostitutka by takhle nechodila! Chvějícíma se rukama stáhla zip overalu a oblékla si své obyčejné šaty. Uniforma kromě toho nebyla pro pozdní jaro venku dostatečně teplá. Uvnitř budovy, která byla k zalknutí vytápěna, mohla stačit, ale Jaella musela vyjít ven. Vzala si malou mapu centra, kterou jí tu Petr nechal, a snažila se nalézt smysl v neznámých symbolech.

Rozechvělá ranním mrholením dorazila až k hlavní budově a tam letmo ukázala průkaz, který jí Petr dal. „Paní Haldaneová?“ zeptal se muž z ochranky. ,;V tomhle počasí jste mohla jít podzemním tunelem.“ Jaella se rozhlédla a zjistila, že na propletených chodnících a rampách není jediný člověk.

Podařilo se jí rozluštit směrovky - Petr ji v rychlosti naučil číst nejběžnější znaky a ona se trochu vyznala v terranské základní slovní zásobě, která se od *casty* tolik nelišila. Kdosi jí jednou vyprávěl, že oba jazyky patřily před osídlením Darkoveru do společné jazykové rodiny a že *casta* je podobná nejobvyklejší terranské řeči. Protivilo se jí zeptat se na cestu někoho z mužů a žen, kteří pobíhali v bludišti budovy. V punčochách, blůzách různých barev a vykrojených, tenkých sandálech vypadali všichni stejně. Jaella popojela dvakrát či třikrát výtahem nahoru a dolů, dokud nezjistila, jak funguje. Nebylo to vůbec komplikované, kdyby jen chápala, proč si s tím lidé dali takovou práci. Bylo ochrnutí nohou rasově podmíněnou nemocí Terranů, takže nemohli používat schodiště? Výtahy byly jistě smysluplné, pokud měla budova dvacet nebo třicet pater, ale proč byla postavena do takové výšky? Terrané přece dostali pro svůj kosmický přístav dost místa na to, aby mohli rozumně stavět!

Alespoň že Petrovy nohy jsou v pořádku, pomyslela si s úsměvem. Možná že byli Terrané jen zvyklí zahálet.

Před vchodem do oddělení, které Petr na mapce označil - byl tam i

štítek, na němž, jak rozeznala, stálo terranské slovo KOMUNIKACE - , se Jaella představila muži, který tam měl stráž. „Jmenuji se Jaella n'ha Melora," řekla a ukázala svůj průkaz.

„Jděte tamhle a vsuňte průkaz do zdířky," odpověděl lhostejně. Jaella vstrčila průkaz do otvoru a skleněná obrazovka začala s podivným pískáním blikat.

„Co se děje?" zeptal se muž.

Bezradně hleděla na blikající, pískající obrazovku. „Nevím..." začala, „vrátilo mi to průkaz zpátky..." a zmateně jej vytáhla ze zdířky.

Muž si prohlédl průkaz i obrazovku. Pak se zamračil: „Nemáte uniformu, a kamera vás bez ní nepozná - chápete? A jméno, které jste řekla, nesouhlasí se jménem na průkazu, slečno." Jaella považovala poslední slovo za uctivé označení, podobné slovu *damisela.* Měla by jej opravit. Trpělivě ukázal na jméno, které bylo v průkazu. „Musíte jméno opakovat tak, jak je tady uvedeno. Jasné? *Haldane, Petr.* Zkuste to říct takhle."

Chtěla namítnout, že její jméno je Jaella a v cechu odříkání je díky přísaze zakázáno nosit jméno muže, ale hned si to rozmyslela. Strážci to bylo jedno, a jak to vůbec měla nějakému Terranovi vysvětlit? Poslušně před obrazovkou opakovala:"Haldane, Petr," a dveře zajely do stran a vpustily ji dovnitř. Vzpomněla si, že někteří z Petrových přátel - ne ti nejlepší - ji včera večer oslovovali paní Haldaneová a ona je musela opravovat. Ale to bylo přece i Magdino jméno, ne?

Vstoupila do velké, světlé haly s všudypřítomným nažloutlým světlem. Podél zdi stály podivné, pro ni neznámé stroje. Nějaká mladá žena za úzkým stolem se zvedla, aby ji přivítala.

„Jsem Bethany Kaneová," řekla. „ty musíš být Jaella." Její cahuenga, řeč hanzovního města, byla tak špatná, že Jaella sotva porozuměla jejímu jménu. Bethany ji zavedla ke stolu se skleněnými panely a zvláštním vybavením. „Tady si můžeš nechat věci. Pak hned půjdeme nahoru; mám tě dovést k vedení a do zdravotnického oddělení."

Bylo až příliš zřejmé, že je to jen předem naučená věta. Jaella totiž u sebe očividně neměla žádné ‚věci', které by zde mohla nechat, a mladá žena působila dojmem, že by jí ráda řekla víc, ale neumí to. Jaella náhle odpověděla v jazyku *casta:* „Magda mi vyprávěla o své kamarádce Bethany - to jsi ty?"

Bethany byla nevysoká žena s hnědavými vlasy a hnědýma očima - jako by to byly oči zvířete, napadlo Jaellu -, a v terranské uniformě,

která zdůrazňovala všechny záhyby, vypadala svůdně. Jak se může žena tak předvádět v kanceláři, kde pracují muži i ženy společně! Pokud by ženy byly proti, snad by to nepůsobilo - Jaella hledala to správné slovo - tak záměrně provokativně. Ale tyhle ženy se chovaly k mužům zcela nenuceně, a nikdo jako by si jejich vzhledu nevšímal. Zatímco kráčely kolem celé řady dveří, před nimiž stály stráže, Jaella si předsevzala, že o tom později bude přemýšlet. Připadalo jí, jako by ji Bethany, která si vzala její průkazku, vedla tunely a výtahy celé míle. Než dosáhly cíle, Jaellu rozbolely v sandálech nohy, jinak zvyklé na pevně vázané holínky. Svou teorii, že by Terrané byli líní, musela zavrhnout. Když tak stále běhají sem a tam, potřebují možná i výtahy a pohyblivá schodiště.

Následující hodiny byly ty nejzmatenější v jejím životě. V jednom místě blikala světla a oslepovala ji, a hned nato z jakési zdířky vypadla kartička s obrázkem, na němž se Jaella vůbec nepoznávala. Byla na něm malá, vážně hledící rusovlasá žena s poněkud ustrašenýma očima. Bethany si všimla, jak se při pohledu na obrázek zamračila, a rozesmála se.

„Ach, na průkazech vypadáme všichni, jako by nás vyfotili pro zločineckou kartotéku. To musí být tím světlem a postojem! Měla bys vidět moji fotku!“ Jaella čekala, že ji teď ukáže, ale to neudělala. Takže to bylo jen obrazné rčení, sociální gesto. Pak ji zpovídal postarší muž, kulatý a dobromyslný, který skvěle ovládal darkoverský jazyk, a obšírně se jí vyptával na její věk, datum a místo narození. („Shainsa? Kde to přesně leží?“ chtěl vědět a skutečně donutil Jaellu k tomu, aby mu cestu mezi městy Suchozemě a Thendarou nakreslila.) Několikrát ji požádal, aby mu řekla své jméno, a nalezl pro ně přesný opis. Jak se domníval, ostatním to pomůže, aby je správně vyslovovali. Jaella se ptala, proč je ostatním prostě neřekl anebo nepoužil jeden z těch záznamníků hlasu, které ležely všude kolem - velmi ji poděsilo, když se z jednoho z nich náhle ozval její vlastní hlas. Věděla však, že tu je množství věcí, které jsou pro ni cizí. Muž ji jednou oslovil jako ‚paní Haldaneovou‘, a když jej opravila, jemně se usmál a prohlásil: „To je takový zvyk, milé dítě.“ Použil výraz, který by byl pro Darkoverana hluboce důvěrný, otcovský, takže si získal Jaelliny sympatie, namísto aby ji odradil. „Nezapomeňte, mladá paní, že jste teď mezi terranskými barbary a musíte strpět naše kmenové zvyky. Je to jednodušší pro evidenci. A bydlíte s Haldanem, ne? Tak proto to je.“

„Ano, ale já patřím k cechu odříkání, a u nás není zvykem mít jméno muže...“

„Jak jsem řekl, je to náš zvyk,“ odpověděl muž. „Není u vás nějaké přísloví ve smyslu ‚Když jsi v Římě, chovej se jako Říman?‘“

„Kdo to byli Římané?“

„Bůh ví; já ne. Řekl bych, že nějaký starý územně omezený národ. Jde to přeložit jako: ‚Když žiješ mezi barbary, jednej pokud možno podle jejich zvyků.‘“

Jaella se nad tím zamyslela a cítila, jak se jí ústa roztahují v úsměv. „Ano, my říkáme: ‚Když jsi v Temoře, jez ryby.‘“

„Pokud si vzpomínám, leží Temora u moře,“ uvažoval. Pak začal neuvěřitelně rychlými prsty ťukat do zvláštní klávesnice Jaella doufala, že po ní nikdo nebude chtít, aby užívala stroj, který vyžadoval takovou zručnost -, a světlo neslyšně plynulo přes skleněnou desku před ním. Ozvalo se pípnutí a muž zvedl hlavu.

„Něco jsem zapomněl. Beth, buďte tak hodná a obstarejte mi otisky, ano?“

„Prsty, rohovku nebo obojí?“

„Myslím, že obojí.“

Bethany dovedla Jaellu k jinému stroji, položila její ruku na

plochou skleněnou desku, a zapnula světlo. Pak musela Jaella přiložit tvář k otvoru, který měl opěrku pro bradu. Poděšeně ucukla, když jí světlo zabolelo v očích. „Ne,“ napomínala ji Beth, „drž hlavu v klidu a měj oči otevřené. Kvůli jednoznačné identifIkaci sejmeme strukturu rohovky. Otisky prstů lze zfalšovat, ale strukturu rohovky nikdy.“

Bylo třeba dvou dalších pokusů, než Jaella dokázala potlačit ‚podvědomou reakci a neucukla a nepřivřela víčka. Nakonec jí na blůzu upevnili kartičku, na níž byla v rohu její fotografIe a podivné znaky, které, jak jí řekli, představovaly kódované otisky. „Prostě musíš nosit uniformu,“ poznamenala Bethany. „U monitorů jsi už dvakrát vyvolala poplach pro nepovolený vstup - jsou programovány na to, aby lidi v uniformě nechaly na pokoji. V límci bundy je umístěn k6d.“ Vzala Jaellin prst a našla jím tvrdé místo v látce. Jaella si myslela, že límec byl roztržený a spravovaný, ale očividně tam‘něco bylo.

„Naštěstí nás muž, který viděl tvůj průkaz u vchodu, varoval, že dnes nemáš uniformu. Ale mohla by sis ji zítra prosím tě obléknout? Všechno se tím o moc zjednoduší.“

Zjednoduší! Všichni vypadají stejně jako pomalovaní vojáčci

z krabičky! „Vím, že pracujete pod Lorneovou," pokračoval dále muž.

„Ale ta nemusela na svou hodnost dbát, když měla darkoverské šaty." Lorneová bylo pochopitelně jméno, které Magda používala v centru. Zbytek byl Jaelle nesrozumitelný, vyjma doporučení, aby z jakéhosi podivného důvodu, snad jako pohanský rituál, nosila uniformu, aby uvnitř budovy nedělala poplach. Asi nestálo za to, o tom dlouze debatovat.

„Dnes, ve váš první den, to není tak hrozné," dodal muž, „ale zítra přijďte v uniformě, ano? A pokaždé noste průkazku s otisky. Identifikuje vaše zařazení i vaši tvář."

„Proč musím nosit s sebou obrázek své tváře, když ji tak jako tak mám?"

„Abychom viděli, že vaše fotografie odpovídá vaší tváři, a žádná nepovolaná osoba se nedostala do oddělení bezpečnosti," odpověděl muž a Jaella už rezignovala na otázku, proč by někdo měl chtít se dostat někam, kde nemá co dělat. .Koneckonců tu uvnitř nebylo nic zajímavého k vidění.

„Vemte ji nahoru do zdravotnického,. Beth, my jsme s ní hotovi," prohlásil muž. „Hodně štěstí, paní Haldaneová - vlastně Jaello. Kde bude pracovat, Beth? Nebylo by dobré ji strčit do kanceláře k šéfovi, mívá..." - muž zaváhal- „nemístné poznámky o původu určitých lidí."

Jaella se musela v duchu ptát, zda ji považuje za hluchou nebo slabomyslnou. Montraye znala, a nikdo s náznakem telepatických schopností nemohl pochybovat o tom, že Darkover a jeho obyvatele nemá rád. Přesto tento muž chtěl ušetřit její city, a to bylo první gesto slušnosti, kterého se jí od Terrana dostalo. Terrané se většinou chovali přátelsky, zřídka dvorně. Každopádně ne tak, jak na to byla zvyklá; zřejmě o tom měli odlišnou představu. Teprve když byly venku na chodbě, Jaellu napadlo, že sice sama zodpověděla množství otázek, ale že se nenašel nikdo, kdo by jí toho muže představil. Do poslední chvíle se nedověděla, jak se jmenuje.

„Další zastávkou je zdravotnické," poznamenala Bethany. Jaella již toto terranské slovo znala po dlouhé debatě, zda je možno ženám z cechu povolit, aby byly vyškoleny jako technické asistentky ve zdravotnickém oddělení. „Já ale nejsem nemocná!" zaprotestovala.

„To je předpis," odpověděla Bethany. Tuto odpověď slyšela Jaella ten den již několikrát, a třebaže její význam nechápala, spatřovala v ní rituální formuli, která měla ukončit diskusi. Bylo jí řečeno, že je ne-

vhodné se vyptávat na odlišné náboženské rituály, a Terrané jich měli hned několik, které byly opravdu podivné.

Tentokrát šly výš než předtím. Jaella letmo pohlédla z okna a bezděčně se zachvěla. Musely být ve výšce Scaravelského průsmyku. S nevolností se zachytila zábradlí. Má se tím prověřit její odvaha? Nu, žena, kterou neotřásly sněhové bouře v Hellersu a bančíové v horských průsmycích, nebude přece naříkat kvůli pouhé výšce. Je zvláštní, že na Bethany to vůbec nepůsobí.

V tomto poschodí nosili lidé jinou uniformu, a protože si Jaella předsevzala, že tentokrát se přizpůsobí každému podivnému rituálu, nebránila se, když jí vzali její oděv amazonky z vlny a kůže a navlékli ji do bílé zástěry z papíru. Všichni lidé, kteří zde pracovali, měli na svých blůzách stejný znak, hůl, kolem níž se obtáčelo cosi podobného hadovi. Že by pracovní označení u Terranů nahrazovalo emblém klanu a rodiny? Jaella seděla na lavici a čekala, dokud nezačalo vlastní vyšetření. Stroje se jí dotýkaly a jehlami ji píchaly do prstu. Ucukla, a Bethany jí vysvětlovala: „Chtějí si tvou krev prohlédnout pod...“ - Jaella dalším slovům vůbec nerozuměla. „Zvláštní sklo, jímž lze vidět buňky v tvé krvi,“ dodala Beth na vysvětlenou. „Tak se můžeme přesvědčit, že je to zdravá krev.“ Vsunuli jí do úst skleněný plátek, zabalili ji od prsou až ke kolenům do těžkého plátna s kovovými vlákny a nechali ji se strojem samotnou. Stroj začal bzučet, a Jaella se poděsila a strhla hlavu ke straně. Mladá technička, dívka asi v Jaellině věku se světlými, vlnitými vlasy, mávla rozzlobeně rukou, a znovu Jaelle rychle vysvětlila, že si jen udělají obraz jejích zubů, aby zjistili, zda má nějaké kazy či poškozené kořeny.

„Mohla jste se mě zeptat,“ odpověděla Jaella hněvivě. Při dalším pokusu však zadržela dech a nehýbala se. Technička pozorovala desku s obrazem zubů a řekla Bethany, že něco takového ještě nikdy neviděla.

„Říká, že máš perfektní zuby,“ překládala Bethany, a Jaella, která se cítila ublížena, prohlásila, že to jim mohla říci hned.

Pak vešly do místnosti plné strojů. Muž, který se o tyto stroje staral, uměl lépe darkoversky než všichni ostatní s výjimkou člověka, který se jí tak dlouho vyptával v místnosti, kde ji fotografovali. „Jděte tam za ten závěs,“ vyzval ji, „a odložte si. Všechno si svlékněte. Pak vyjděte tím druhým koncem ven a jděte hned dolů podél toho namalovaného bílého pásu. Rozumíte?“

Jaella na něj zděšeně pohlédla. Dobrá třetina techniků u strojů byli muži!

„To nejde.“ V panickém strachu se zachytila Bethaniny paže.

„Vážně chce, abych úplně nahá prošla všemi těmi stroji?“

„Ty stroje ti nic neudělají,“ vysvětlovala Bethany. „To jsou nové počítačové snímkovače, žádné rentgeny, nic, co by tobě nebo tvým genům mohlo uškodit. Půjdu jako první a ukážu ti to, ano?“ Natáhla se, řekla cosi terransky technikům a Jaelle přeložila: „Řekla jsem jim, že půjdu první, abych ti ukázala, že to nebolí.“ Svlékla se, a Jaella na ni se zájmem hleděla... *Takhle se tedy zachází se zipem na zádech. Opravdu se punčochy dají stáhnout tak snadno, že se do nich nezachytí nehty?*

„Naprogramujte detektor kovů na plomby v mých zubech, Royi. Posledně mě zachytil, a musela jsem tu půl dne pochodovat sem a tam.“

„Plomby, dáme to do pořádku.“ Muž cosi nastavil na stroji. „To ještě nic není. Nedávno jsme tu nahoře měli Lucy z komunikace a zapomněli jsme se podívat do papírů a naprogramovat kovové čepy v jejích kloubech. To bylo něco! Už jste hotova, Beth?“ Zatímco Bethany nahá procházela řadou stojících strojů, Jaella zjistila, že muži ji ignorují, jako by byla také muž anebo žena, ale oblečená. Pak se Bethany vrátila a chtěla ji vytlačit z převlékací kabiny, ale Jaella stále ještě váhala.

„Řekla jsem ti přece, že ty stroje ti nic neudělají. Není to nic než světlo!“

„Ale - jsou tu muži...“

„To jsou doktoři,“ vysvětlovala Bethany. „Nejsi pro ně nic víc než sbírka kostí a orgánů. Collesova fraktura by je zajímala víc než tvoje prsa, i kdyby byla nejhezčí ve vesmíru. Tak už jdi - nenech je čekat!“

Jaella tomu přesto nerozuměla. Předpokládala, že Bethany jí chtěla vysvětlit, že tihle muži -lékaři? - jsou něco jako mniši či léčitelé a nezajímá je nic jiného než jejich práce. Sebrala odvahu a vystoupila z kabiny. K jejímu ulehčení nezvedl nikdo, ať už muž nebo žena, hlavu; všichni zůstali skloněni nad přístroji. Jedna z žen se zeptala bezchybnou darkoverštinou: „Máte na sobě nějaký kov? Zuby, výzbroj, něco jiného?“

Jaella roztáhla prázdné ruce. „Kde bych to mohla mít?“ zeptala se a žena se usmála. „Jistě. Jděte tam - po téhle straně - otočit. Zastavit.

Zvedněte ruku. A druhou.“ Jaella si připadala jako ochočený chervin, který předvádí naučené kousky. „Znovu otočit - spustit ruce - v pořádku? Nebolí to...“

Jaella se znovu oblékla a otočila se k Bethany: „Co to ty stroje *udělaly?*“

„Fotografie tvých vnitřností, to jsem přece říkala. Přesvědčili se, že jsi zdravá.“

„A jak jsem říkala, stačilo se mě na to jen zeptat.“ Nehledě na jedno či dvě zranění z bitev - v prvních letech cechu bojovala po Kindřině boku jako žoldák - a zlomeninu zápěstí, kterou si způsobila v šestnácti při pádu z koně, byla stále zcela zdravá.

Pak ji zatlačili do obrysového lehátka a na hlavu jí přilepili plátky. Museli ji uspat, a když se probrala, měla silné bolesti hlavy, ne nepodobné těm, které zažila v patnácti, když ji lady Alida nutila, aby se dívala do matrice.

„Je velmi odolná,“ slyšela říkat jednoho muže, a druhý poznamenal: „To je pro domorodé obyvatelstvo normální. Není zvyklé na technologické prostředí. Beth říká, že se bála fluoroskopických přístrojů. Ty - buď zticha, už se probudila. Rozumíte nám, slečno?“

„Jistě, a dokonale - och, teď vím, že to je stroj, který učí řeči.“ To nic nebylo; Comynové to dokázali jen s matricí a dobře vyškoleným telepatem.

„Bolí vás hlava?“ Aniž by čekal na odpověď, medik jí podal malý papírový kelímek, na jehož dně bylo trochu světle zelené kapaliny. „Vypijte to.“

Poslechla jej. Muž od ní pohárek vzal, zmačkal ho a vyhodil do koše. Jaella fascinovaně hleděla, jak se změnil v pouhou kaši a, zmizel v odpadu. Před chvílí tu byl kelímek, a hned nato se bez přechodu změnil v trochu kaše, byl vědomě vyhozen a zničen. A přesto nebyl starý ani použitý, její ruka měla pocit čehosi hladkého, nového, čehosi *skutečného.* Ona sama tu věc ještě cítila, ale ta již zmizela. *Proč?* O několik minut později, když si oblékala šaty, jí Bethany řekla, aby svou papírovou zástěru hodila do odpadního sběrače stejného druhu. Zmátlo ji, že věci se rozpouštějí; mizejí a přestávají existovat. Muž, který obsluhoval jazykový přístroj - slyšela, jak jej nazývají d-alfa-kortikátor, čemuž stejně nerozuměla -, jí podal balíček.

„Tady jsou vaše jazykové lekce ve standardu pro zbytek týdne,“ řekl. „Požádejte svého muže, aby vám ukázal, jak máte spánkový

učební procesor užívat. Pak už můžete pokračovat sama.“

Už zase nějaký stroj! Ani tento muž jí nebyl představen, ale ona si mezitím již na neslušné chování zvykla a vůbec se nedivila, když na ni Bethany naléhala, aby si pospíšily, protože jinak přijdou pozdě k obědu. Ona spěchala celé dopoledne, ale Terrané byli ve shonu vždy, poháněni hodinami, které viděla :všude kolem, a pravděpodobně existoval nějaký důvod proto, aby se jídlo odbývalo v určité denní době. Možná nechtěli nechat čekat kuchaře. Žádné kuchaře však nebylo vidět, jen stroje, a Jaellu zmátlo, že musela stisknout tlačítka, aby jídlo vůbec dostala, ale udělala to, co viděla u Bethany. Jídlo pro ni bylo stejně podivné, hustá kaše, horké nápoje a jemná, texturovaná hmota. Když vidličku zabodla do zvláštně červené věci, zeptala se, co to je, a Bethany jen pokrčila rameny.

„Denní příděl; předpokládám, že nějaký syntetický karboprotein. Ať je to cokoli, prý je to dobré.“ Jedla svou porci s chutí a Jaella se pokusila spolknout aspoň něco.

„Jídlo v hlavní kavárně je lepší,“ poznamenala Bethany, „tady to však jde rychleji. Vím, že to bylo nudné dopoledne, ale u nové práce je to tak vždycky.“

Nudné? Jaella si vzpomněla na svůj poslední úkol: Se svou družkou Rafaellou vedla obchodní karavanu do Dalereuthu. Pro rozhovor se svým zprostředkovatelem potřebovali celý den. Museli zjistit, jaké má muže a kolik zvířat, prohlédnout tahouny a spočítat náklad, navštívit sedláře a nechat zhotovit vhodné nádobí. Jaella se mužů ptala na jejich oblíbená jídla, nakupovala zásoby a starala se o celou zakázku. Možná to byla monotónní a tvrdá práce, ale jistě ne nudná!

Jídla pro ni byla příliš neobvyklá na to, aby jich mohla sníst hodně, a pokud by nebyla tak hladová, protože dnes ráno nesnídala, asi by nesnědla vůbec nic. Vše mělo nevalnou chuť, bylo příliš sladké nebo příliš slané, a jednou ucítila na jazyku tak ostrou hořkou pachuť, až musela sousto vyplivnout. Bethany se alespoň snažila být příjemná.

Když si Jaella v duchu procházela ještě jednou všechny události, uvědomila si, že ji stále víc zlobí opovážlivost, s jakou ji donutili projít nahou mezi dvěma řadami strojů. Nikdo z mužů ji neurazil, nikdo se nezmínil o tom, že je žena. O tom se však zmínit měli - ne snad aby na ni nestydatě hleděli, nýbrž aby uznali, že je jí trapné se promenovat před cizími muži. Snad měli obsluhou strojů pověřit jen ženy, aby tak ukázali, že mají pochopení pro její přirozené city. Jaelle se hnusila

myšlenka, že ji nepovažují za nic, vidí v ní další stroj, který náhodou žije a dýchá, stroj, který by nikdo nesledoval, pokud by nenosila předepsanou uniformu! *Sbírka kostí a orgánů,* řekla Bethany. Jaella se cítila odosobněna, jako by s ní tihle lidé jednali jako se strojem, jako by z ní udělali stroj.

„Nenuť se do jídla, když ti to nechutná.“ Bethany si všimla, jak Jaella s jídlem bojuje. „Později zjistíš, co ti chutná a co ne, a doma můžeš dostat domorodé - ach promiň, myslím pochopitelně vařené jídlo, věci, na které jsi zvyklá. Hodně lidí dává přednost syntetické stravě - Alfané se kupříkladu z náboženských důvodů zdráhají jíst cokoli, co bylo jednou živé, takže pro ně musíme stále sestavovat kompletní syntetickou dietu, a je také jednodušší a levnější nakrmit tím tady nahoře celý personál. Když si na to člověk zvykne, nechutná to až tak hrozně,“ mluvila dál. Jaella si pokusila představit svět, kde všichni lidé jedí tuhle věc, ne proto, že by to bylo pohodlné a levné, nýbrž proto, že mají náboženské předsudky polknout cokoli, co bylo kdysi naplněno životem. V podstatě to svědčilo o vysoce rozvinuté etice. V tu chvíli však měla jiné problémy.

Jaella, u níž již první šok pominul, hodila svůj zpola prázdný talíř do jednoho z okolostojících odpadových sběračů a pozorovala, jak kaše odtéká. Žádná škoda, pomyslela si. Když znovu dorazili do vyšších pater, přepadla ji v jedné z velkých kanceláří bez oken nevolnost z počínající klaustrofobie. Vadilo jí, když nevěděla, zda je ve čtvrtém nebo ve čtyřiadvacátém patře. Říkala si, že stejně nečekala, že u Terranů pro ni bude vše známé, a že tohle je alespoň nová zkušenost. Tichý šum, který stroje vydávaly, ji však nepřestával zneklidňovat. Bethany jí ukázala na jeden psací stůl.

„To je místo Lorneové. I když tu je, používá je jen málo; většinou pracuje nahoře v Montrayově kanceláři. Když jsem se dozvěděla, že k nám přijdeš, nechala jsem ten stůl připravit pro tebe. Nelíbilo by se ti pracovat pod Montrayem, on je...“ Jaella nerozuměla výrazu, který jej srovnával s neznámým zvířetem, chápala však onen zlehčující tón. Napadlo ji, že podle toho, co slyšela ve zdravotnickém oddělení... nikdo nevěří, že by Montray s Darkoverany zacházel s obvyklou slušností. Jak se pak dostal na tak vysoké místo, říkala si Jaella, když jeho charakterové nedostatky byly tak značné, že i příslušníci jeho vlastního štábu se o tom klidně bavili? Umínila si, že se na to zeptá Petra, protože nevěděla, jak má otázku pro Bethany formulovat, aniž by se

třeba nedotkla Terranů všeobecně.

Bethany jí rychlostí ohňometu vysvětlila, jak používat hlasový psací stroj, hrdelní mikrofon a mazací klávesu a jak se před ní objevují slova na obrazovce. „Nemusíš je vyslovovat nahlas, jen subvokalizovat.“ Stiskla jednu klávesu. „Dávej pozor - takhle.“

Na obrazovce se bledým písmem zobrazilo: Dávej pozor - takhle. Jaella polkla a pomalu to opakovala.

„Nebylo by jednodušší, kdybych to člověku, který to má vědět, řekla přímo?“

Bethany pokrčila rameny. ,;Tak by to také šlo, ale my potřebujeme zápis pro archiv - pak si tvá vlastní slova může poslechnout kterýkoli příští šéf i po letech.“

„Proč by to mělo někoho, řekněme za padesát let, zajímat, když tu my nebudeme a Rumal di Scarp bude mrtvý?“

„No, to je pro archiv.“ *Zase tohle slovo!* „Už příští týden se událost v tvých vzpomínkách pozmění... Je nutné se tě, a stejně tak i Magdy, zeptat hned poté, co se něco událo, i když chápu, že to někdy nejde... všichni jste byli celou zimu zapadlí sněhem v Ardaisu, že? Přesto musíme vše co nejsrozumitelněji zaznamenat. Pak mají vedoucí z jiných oddělení, a dokonce lidé na jiných imperiálních planetách, přístup k informacím, a to i za sto let. Celý příběh je zaznamenán v dlouhodobé paměti.“

Žádný člověk přece nedokáže, pomyslela si Jaella, referovat s tak chladnou a pro věčnost určenou objektivitou! Pečlivě zvažovala slova a snažila se, aby na ní nebylo znát zděšení: „Ale pravda, kterou teď řeknu o událostech na Sain Scarpu, není ta pravda, kterou bych řekla tehdy, a není to ani pravda, která bude platit za padesát let. Za padesát let si to budu muset vše připomenout, abych poznala, co je pravda, protože jediná pravda bude ta, na kterou si vzpomínáme všichni, a ne jen já, ale i Margali - Magda - a Petr a dokonce lady Rohana a Rumal di Scarp.“

Bethany zavrtěla hlavou. Očividně nechápala, co se jí Jaella snaží vysvětlit. „Obávám se, že to je pro mě moc složité. Řekni prostě všechno, na co si vzpomeneš, a nad touhle ultimativní pravdou si budeme lámat hlavu jindy - v pořádku?“

„Ale *komu* to povím?“

„Je to důležité? Pověz to, jako by se tě někdo zeptal, co se tam venku stalo. Doplň každý nepatrný detail, na který si vzpomeneš - a

někdo pak ten text zrediguje a škrtne, co je doopravdy nedůležité.“

„Jak mám vědět, co říct, když nevím, komu to povídám?“ Jaella byla znovu zmatena. „Myslím, že kdybys mě poprosila ty, vyprávěla bych to určitým způsobem, a kdyby mě k tomu vyzvala řekněme rada Comynů, říkala bych to jinak...“ Bethany si po‘vzdechla, a Jaella cítila, jak je frustrovaná. „Myslím, že moje *casta* není tak dobrá, jak jsem si myslela,“ prohlásila. „Chápu to tak, že bys nám a tvým lidem vyprávěla dva odlišné příběhy. To jsi ale nemyslela, že ne?“ Na Jaellino rychle zavrtění hlavy odpověděla kývnutím. „To jsem také nepředpokládala. Působíš na mě upřímným dojmem, a Magda o tobě tak mile hovořila; nemohla bys ‚mluvit pokaždé jinak. Něco ti řeknu. Mluv do stroje, jako bys to sdělovala jedné ze Starších ve vašem cechu - jak jí říkáte?“

„Matce cechu?“

„Přesně tak. Zkusíš to?“

Připnula mikrofon s černým, hadovitým přívěskem k límci Jaelliny blůzy. „To je další dobrý důvod, proč nosit uniformu. Standardní uniforma pro tvůj sektor má v límci kapsu pro mikrofon diktafonu, a ty jej tam můžeš prostě zastrčit, aby ses nemusela namáhat se sponkou.“ Ukázala kapsu na své vlastní uniformě.

Jaella se sice zděsila toho, že bude napojena na nějaký stroj, ale řekla si, že si na to asi zvykne. Nebylo to nebezpečné, a ona nebyla divoškou, za kterou ji považovali. Na ní bylo, aby teď nepropadla panice jako ovce bez stáda!

„Stačí, když budeš tiše hovořit, vlastně jen subvokalizovat. Nebudu tu postávat, to by tě jen znervózňovalo, ale kdybys mě potřebovala, jsem hned naproti.“ S tím Bethany odešla. Jaella tiše seděla a pokoušela se rozhodnout, co má udělat jako první. „Pořád mi není jasné,“ začala polohlasně, „jak s touhle věcí zacházet. . .“ a zaslechla tiché bzučení a klapání. Zářící písmena plula přes obrazovku, a ona viděla, jak její slova řečená *castou,* jsou napsána pro ni ne zcela známými písmeny obecné řeči: „Pořád mi není jasné...“

S úzkostí stiskla mazací klávesu. Písmena se rozpustila ve světelné záblesky, stejně jako se její papírový šálek a talíř proměnily v nicotu. *Copak zde není nic trvalého?* ptala se sama sebe. Ale Bethany mluvila o tom, že její zpráva bude provždy k dispozici. To byla povzbuzující myšlenka.

„Nevím, kde začít...“ řekla Jaella pomalu. Stroj se znovu rozbzučel,

a slova se rozzářila. Tentokrát ji to již neznepokojovalo. Jak často začínala přesně těmito slovy, aby Kindře či jiné z cechovních matek vyprávěla o úspěšně či neúspěšně ukončeném poslání! Jako by seděla ve velkém sněmovním sále thendarského cechovního domu a její sestry čekaly na to, až ona sdělí, co udělala, začala formálním způsobem vyprávět:

„Jednoho večera asi deset dní před vrcholem zimy jsem cestovala na sever do kláštera v Nevarsinu. Se mnou byla skupina *comhii-letzii*, které si mě, Jaellu n'ha Meloru, zvolily za vůdkyni. Gwennis n'ha Liriel, Sherna n'ha Lia a Devra n'ha Rayna měly vystřídat naše tři sestry, které v Nevarsinu opisovaly záznamy. Jako další šla Camilla n'ha Kyria, má cechovní sestra, coby doprovod a bojovnice. Před silnou bouří jsme se skryly v noclehárně, která leží půl dne cesty severně od Andalunského průsmyku. Nalezly jsme tam skupinu cizích mužů, asi dvanáct, ale v důvěře v tradiční neutralitu nocleháren jsme je pozdravily a ubytovaly se na opačném konci budovy. Krátce po setmění vstoupila jedna osaměle cestující žena. Měla cechovní oděv, představila se jako členka temorského cechovního domu a byla pozvána k našemu ohni. Jak jsem později zjistila, tato žena byla Magdalena Lorneová..." Bojovala s Magdiným terranským jménem a byla si jista, že to, co se objevilo na obrazovce, nevypadá jako Magdino jméno napsané terranskými písmeny. Musela je vyslovit tak chybně, že jí stroj nerozuměl a omezil se na fonetický opis. Jaella udeřila do mazací klávesy, kousla se do spodního rtu, zavolala Bethany a zeptala se na pravopis jména.

K jejímu velkému ulehčení na tom Bethany neviděla nic špatného a nedala na sobě znát, že se zeptala na něco hrozně hloupého. Věcně jméno hláskovala a pak se vrátila zpět ke svému stolu.

„Nevěděly jsme," pokračovala Jaella, „že je Terranka a agentka zpravodajské služby. Vzaly jsme ji prostě mezi sebe a rozdělily se s ní o jídlo, jak je tomu zvykem, když se ženy z cechu někde setkají..."

Teď jí přicházela slova sama na jazyk. Jaella vyprávěla, jak jeden z. lupičů narušil zákonem určený klid v noclehárně a Magdu napadl. Ženy lupiče vykázaly z domu. Magdu vyslechly a odhalily jako vetřelce. Jak zákon předpisuje, byla vyzvána, aby složila přísahu. Následujícího dne postoupila Jaella místo vůdkyně Camille n'ha Kyrii, aby mohla svou novou cechovní sestru dopravit do cechovního domu v Neskaji. Sotva ostatní ženy odešly, napadli je dva lupiči, kteří se

vrátili. V boji byla Jaella těžce zraněna.

Magda, sama krvácejíc, zachránila Jaelle život, a i když mohla jet dat a věnovat se svému úkolu, zůstala, aby se.starala o těžce zraněnou Jaellu. Později Jaella odhalila Magdino pravé poslání a táhla s ní, aby vysvobodily Petra Haldanea, který byl v zajetí Rumala di Scarpa.

Jaella teď krátce popsala setkání s dravým bančíem v Scaravelském průsmyku, předání výkupného a, jak to jen bylo možné, popsala následující cestu - její vzpomínky se rozmazaly horečkou, a bezpečně věděla jen to, že Petr ji vzal před sebe do sedla, když již nebyla schopna jet sama na koni.

O svém pobytu na hradě Ardaisu řekla jen málo kromě toho, že s nimi lady Rohana zacházela s velkou srdečností a dom Gabriel jim rád prokázal tradiční pohostinnost, třebaže si žen z cechu neváží. Krátce se zmínila, že Rohana je její příbuznou a dříve byla její poručnicí, a ještě zběžněji o tom, že ona a Petr Haldane se při zpáteční cestě do Thendary rozhodli, že se zasnoubí, což také udělali. Pokud o tom chtějí vědět víc, ať se jí zeptají. Jak mohla vědět, co oni chtějí slyšet, a proč to vůbec Terrany zajímá? Byla ochotna vypovídat o tom, jakou roli sehrála při Petrově vysvobození - pravděpodobně o tom bude rovněž vypovídat -, ale tím to končilo. Cechovním matkám by se ráda svěřila, jak to bylo, když Petra blíže poznala a ve své nemoci se k němu přimkla, jak mezi nimi rostl pocit vzájemné sounáležitosti a jak po slavnostech zimy s ním poprvé sdílela lože. Neměla však v úmyslu to vše sdělovat stroji bez tváře, aby se to dozvěděli Terrané, kteří ani jednoho z nich neznali.

V místnosti bez oken ztratila pojem o čase. Teprve když vzhlédla a viděla, jak ostatní sklízejí své stoly a přístroje, její žaludek jí důrazně připomněl rychlý a nedobrý oběd.

Vyšla z budovy na náměstí v centru. Slunce právě zašlo a dalo se do mírného deště. V hlavní kavárně, která byla alespoň veliká a s okny, cítila menší strach z malého prostoru než v plně zařízených kancelářích s mnoha psacími stoly. Všichni přítomní si byli v uniformách tak podobní, že si Petra nevšimla, dokud se nedotkl jejího ramene.

„Jaello! Proč nemáš uniformu?“ Dříve než mohla odpovědět, pokračoval: „Slyšel jsem, že někdo vyvolal poplach u všech monitorů, ale ani ve snu by mě nenapadlo, žes to byla ty!“

Podivila se nad zlostí v jeho hlase, chtěla začít s vysvětlováním, ale on neposlouchal.

„Postavme se do fronty na večeři - v tuhle denní dobu je tu vždycky plno.“

Jídlo vypadalo dobře a chutnalo lépe než syntetická strava, kterou podávali k obědu ve vedlejší budově. Mnohé z toho bylo Jaelle dokonce povědomé, pečené maso, darkoverské obilniny a zelenina. S ulehčením zjistila, že Petr i ona si vybrali skoro stejné jídlo. Pochopitelně, i on vyrostl poblíž Caer Donnu a byl na darkoverskou stravu zvyklý. V každém ohledu to byl Darkoveran, třebaže jeho mimikry mezi Terrany byly dokonalé. Napadla ji zneklidňující myšlenka: Který z těch Petrů je skutečný?

Vysvětlil jí, proč musí do zdířky strčit svou identifikační kartu, aby dostala jídlo. „Jako zaměstnanci máme k dispozici určitý počet jídel. Všechno navíc je nám strháváno z platu. Najdeme si nějaký klidný kout, ano?“

V kavárně žádné tiché místo nebylo, každopádně ne tak, jak by si to Jaella představovala. Našli však stůl pro dva a posadili se k němu. Kolem nich zaznívaly smích, bavili se zaměstnanci, většinou v uniformě nebo v bílých zástěrách se znakem lékařské služby. Jedna skupina vypadala jako silniční dělníci; ještě si sklepávali sníh z černých kombinéz, které měli oblečené přes uniformu. Zase tak odlišné od večeře v cechovním domě to není, pomyslela si Jaella. Na okamžik prudce zatoužila po domově. Vzpomněla si na Magdu, která tam poprvé večeřela. Pak se podívala na Petra a usmála se. Ne, byla tu s Petrem, a to bylo místo, kde si přála zůstat. On však stále ještě vypadal rozzlobeně. „Musíš tu zatracenou uniformu nosit po celou dobu, co jsi v budově, Jaello.“

„Bylo mi řečeno,“ odpověděla stroze, „že to je problém těch strojů. Já to... zkusím.“

„Co je na tom těžkého, Jaello?“

Má mu to vysvětlovat? „Ta uniforma je... nevhodná. Vypadám v ní... příliš jako žena.“

Tváří se schválně, jako by to nechápal? Mnohoznačně se na ni usmál: „To je na tom fajn, ne? Proč nechceš vypadat jako žena?“

„Tak to nemyslím,“ zamračila se a odmlčela se. „Proč je to pro tebe tak důležité, Piedro? Je to můj problém, a já ho musím vyřešit po svém. Když chceš, můžu říct, že za to nemůžeš - tys mě vyzval, abych si uniformu vzala, ale já to neudělala.“

„To nedělej!“ zděsil se. „Pracuju teď pod Montrayem, a budu s ním

mít i bez toho dost starostí. Ještě aby si myslel...“ Zbytek polkl, ale Jaelle k jejímu vlastnímu překvapení připadalo, jako by slyšela to, co si pomyslel jen v duchu: .. .*že nedokážu zvládnout ani vlastní ženu.*

To ji rozzuřilo. „Proč myslíš, že by to mělo pro tebe následky?“ pronesla se zaťatými zuby.

„Zatracená ženská!“ vylétlo z něj. „Máš moje jméno! Všechno, co děláš, se týká i mě, a je jedno, jestli je to tvůj záměr nebo ne! Jsi dost inteligentní na to, abys to pochopila!“

Konsternovaně na něj pohlédla. Tohle ona nikdy nepochopí! Nejraději by se zvedla a odešla, a ještě s větší chutí by se na něj rozkřičela. Zůstala však jen zírat. Ruce se jí třásly. Dříve než se dokázala pohnout, ozval se za ní hlas: „Petře! Hledala jsem tě. A tohle musí být Jaella.“

Vysoká, snědá žena se stříbřitě šedivými vlasy si přitáhla židli k jejich stolu. „Smím si přisednout? Dnes ráno jsem mluvila s Magdou.“

Petrův výraz se změnil s takovou rychlostí, že zapochybovala nad upřímností jeho citů. „Cholayno? Slyšel jsem, že tu jsi. Jaello, to je Cholayna Aresová. Byla vedoucí Akademie zpravodajské služby, když jsme tam já a Magda studovali.“

Žena si přinesla tác se syntetickým jídlem, kterým Jaella při obědě pohrdla, a ignorovala maso a kouřící zeleninu na talířích ostatních. „Smím si přisednout? Anebo ruším při soukromém hovoru?“

„Prosím, sedněte si,“ řekla Jaella. Nic si nepřála méně, než sedět s Petrem sama ve chvíli, kdy měl takovou náladu. Cholayna položila svůj tác na stůl a usedla na židli.

„Jak je skvělé vidět někoho, kdo je smysluplně oblečen pro zdejší podnebí. Říkali mi, že Magda se pokusila jít příkladem a nosila šaty vhodné pro tuhle planetu, ale ovce z tohoto oddělení nejsou schopny myslet na nic jiného než na svoje mizerné stroje. Kdo tomu tady mimochodem šéfuje?‘ Starý Russ Montray?“ Posměšně si povzdechla. „Chtěla bych, aby někdo v centrále prokázal trochu inteligence a poslal ho zpátky na stanici. Tamější požadavky jsou pro něj akorát. On vlastně není hloupý, víte, nemá jen trpělivost s cizími planetami a odlišnými zvyky. Myslela jsem, že nejdůležitějším úkolem koordinátora na uzavřené planetě je snaha porozumět domorodcům a jejich kultuře, aby se, až přijde čas ke jmenování legáta, vědělo, jaký typ je nutno zvolit. Ale Montray, jak se zdá, udělal už tolik chyb, že bude třeba celé století i víc na to, abychom problémy, které způsobil; od-

stranili. To mi bylo hned jasné, a to jsem tu neseděla ještě ani tři dny. Kdo ho sem poslal? A co ho k tomu přimělo?“

„Myslím, že je to politikaření,“ řekl Petr, „ale ne v tom smyslu, že by on tohle místo chtěl a někdo se správnými konexemi mu je obstaral. Spíš se ho někdo chtěl zbavit a vykopl ho o patro výš až skončil tady. Mysleli si, Že na Darkoveru bude izolovaný a nenatropí žádné škody. Typické byrokratické uvažování - pošli ho pryč, ať dělá zmatky někde jinde.“

„Mimořádná hloupost,“ potvrdila Cholayna kývnutím. „tahle planeta nedisponuje nijak velkým obchodním potenciálem, ale díky své poloze je to důležitý tranzitní bod. Zhruba za dvacet let tu vznikne jeden z nejvýznamnějších uzlů v galaxii. Pokud bude tenhle Montray, jak to vypadá, pořád vyvolávat spory s domorodci, může trvat celá staletí, než se škody napraví. Myslím, že jsem začala tím, že jsem Magdu detašovala. Musíme zjistit, co jsme při jednání s Darkoverany dělali až doposud špatně a jak to máme zlepšit. I vás, Jaello, požádám o informace k tomuto bodu. Co se tebe týká, Petře, víš, že jsi vlastně podřízený mně, a ne Montrayovi. Doufám, že z toho nebude dělat nějakou statutární otázku a nechá si tě ve své kanceláři.“.

Petr zamumlal něco, co Jaella pochopila jako zdvořilou nic neříkající poznámku, ale její *laran* jí prozradil jeho myšlenky, jako by je vyslovil nahlas.

Zatraceně, to je nespravedlivé! Strávil jsem tu pět let prací, a teď, když je zpravodajská služba na *Darkoveru zřízena, by mi měli předat vedení. A namísto toho se sem přivalí tahle prokletá ženská a převezme to. Bylo už dostatečně trapné hrát druhé housle vedle Magdy...*

V tu chvíli Jaella ztratila kontakt, ale slyšela toho dost, aby se na Petra se strachem a zděšením zadívala. Cholayna jí byla sympatická a ráda by s ní spolupracovala, třebaže tahle žena měla zvláštní zabarvení kůže a oči, které byly temné, až bezedné. Ale co měla dělat, když Petr takhle uvažoval?

3. KAPITOLA

Dveře thendarského cechovního domu za ní zapadly. *Nesmím se dívat nazpět,* pomyslela si Magda se zvláštním, zoufalým vnuknutím. *Ať už jsem byla kdokoli, musím to jednou provždy nechat za sebou a hledět jen dopředu...*

Stála ve velké hale, která byla obložena tmavým dřevem. Závěsy budily dojem vzdušného prostoru a světla. Mladá dívka se zvednutým nosíkem, která jí otevřela dveře, ji vedla halou: Cechovní matka Lauria tě očekává.“ Zvědavě si Magdu prohlížela, postrčila ji však jen do dalších dveří, kde ji očekávala cechovní matka Lauria n‘ha Andrea, předsedající nezávislému cechu žen v Thendaře a jedna z nejmocnějších žen města. Lauria byla vysoká, statná žena. Její šedivé vlasy byly na celé hlavě krátce zastřiženy. V uchu měla náušnici s. vyrytým znamením a červeným kamenem. Vstala a napřáhla k Magdě ruku.

„Vítej, mé dítě. Bylo ti řečeno, že tu po další půlrok bude tvůj jediný domov, až do druhého úplňku po letním slunovratu. Během této doby budeš zasvěcena do našich zvyků. V domě a v zahradě se můžeš svobodně pohybovat, ale nesmíš za hradbu a na ulici, vyjma slavnosti slunovratu, kdy jsou všechny předpisy zrušeny anebo vyjma přímých nařízení tvé přísežné matky anebo jedné z cechovních matek.“ Usmála se na Magdu. „Dokázalas nám, že jsi připravena ctít naši přísahu, i když jsi ji složila nedobrovolně. Teď mi slíbíš, že se budeš řídit těmito pravidly, ano? Jsi dospělá žena, a ne dítě.“

„Budu poslouchat,“ odpověděla Magda, ale byl to pro ni bezútěšný výhled, být vázána přísahou celý půlrok, celou dlouhou, krutou darkoverskou zimu, a nesmět vyjít ven. Nu, sama to tak chtěla; proč by si

měla stěžovat, když dostala to, co chtěla?

„To pochopitelně platí jen v rámci zdravého lidského rozumu," pokračovala matka Lauria. „Kdyby začal dům hořet anebo přišla jiná katastrofa, kéž tomu bohové zabrání, jednej podle vlastního uvážení. Nejsi povinna obětovat své vlastní myšlenky poslušnosti. Ale venku se budeš denně setkávat s ženami, jejichž chování nemusíš napodobovat. Chápeš?"

„Myslím, že ano." Tomu se říkalo *přeprogramování*. Na Darkoveru bylo od žen požadováno určité chování, které se rovnalo vymývání mozku, a bylo možné označit za zázrak, když nějaká žena byla s to se vzbouřit a připojit se k ženám, které se zřekly světa. Magda si vzpomněla na Jaellin výrok: *Každá žena z cechu má svůj vlastní příběh, a každý příběh je tragédií.* V tak tradiční společnosti, jaká panovala na Darkoveru, bylo třeba zoufalé odvahy, aby se člověk osvobodil.

Vzbouřila jsem se proti své vlasti i proti své zemi, kterou jsem si sama vyvolila... Zapudila tuto myšlenku jako sebelítost a soustředila se na starší ženu, která jí nabídla křeslo.

„Jistě jsi hladová a unavená? Nechceš se však teď hned setkat se všemi v jídelně u večeře, že? To jsem si myslela..." Matka Lauria se dotkla zvonku. Dívka se zvednutým nosem, která Magdu vpustila dovnitř, se objevila u vchodu.

„Přines mně a naší nové sestře něco k jídlu z jídelny," řekla matka Lauria. Malá dívka zase odešla; nemohlo jí být víc než třináct. Matka Lauria znovu ukázala na křeslo vedle krbu, v němž v tuto roční dobu žádný oheň nehořel. „Posaď se. Trochu si promluvíme, je třeba se rozhodnout."

U zadní stěny místnosti byly opřeny velké dřevěné dveře pobité mědí. Byly jakoby potlučené sekerou a částečně ožehlé.

Magda hleděla na podivný předmět a matka Lauria si jejího pohledu všimla.

„Tyhle dveře jsou tu již přes sto let," vysvětlovala. „Žena jednoho bohatého obchodníka v Thendaře uprchla k nám, protože její muž ji zneužíval způsobem, o němž nelze ani hovořit, a nakonec od ní požadoval, aby spala na půdě a obsluhovala jej i jeho novou konkubínu. Žena u nás složila přísahu, ale její muž naverboval armádu žoldáků, a tak jsme byly nuceny bojovat. Přísahal, že tenhle dům srovná i s námi se zemí. Rima - to bylo její jméno - se nabídla, že se k němu vrátí. Řekla, že nechce být příčinou naší smrti. Ale my jsme nebojovaly jen

za ni, nýbrž za právo žít nezávisle na mužích. Bitva trvala tři dny - a stopy po ní vidíš tamhle.“

Magda se zachvěla. Rozštípané, sežehlé dveře vypadaly, jako by v jednom místě sekera pronikla skrz. „A podařilo se vám je odrazit?“

„Kdyby se nám to nepodařilo, žádná z nás by tu dnes nebyla,“ odpověděla Lauria. „Kéž bohové dají, abychom se jednoho dne směly těšit svobodě jako právu, které nemusíme obhajovat mečem. Než však tento den nastane, jsme zde my. Teď mi něco pověz o sobě. Jmenuješ se... Mak-ta-lena Lo-ra-nová?“ slabikovala. Pak se zamyslela. „Nebude ti vadit, když ti budeme říkat Margali, tak jako ti říkala Jaella?“

„To je mé skutečné jméno,“ vysvětlovala Magda, „jméno, které mi dali můj otec a má matka. Narodila jsem se v Caer Donnu a kromě terranské zóny mi nikdo Magda neříkal.“

„Tedy Margali. Jak slyším, mluvíš řečí Hellersu a ovládáš plynně *castu.* Umíš stejně dobře cahuengu?“

„Domluvím se,“ odpověděla Magda jazykem cahuenga, „ale nemám dobrou výslovnost.“

„Není horší než u všech, kdo přijdou poprvé do města. Jaella mi vyprávěla, že umíš číst a psát - jen ve standardu, anebo i v *castě*?“

„Umím *castu* číst i psát,“ řekla Magda. „Můj otec byl totiž jazykovědec a je tvůrcem...“ Zaváhala a hledala darkoverský výraz pro slovník. „Souboru vaší řeči pro cizince. A má matka byla učitelkou hudby a zaznamenala mnoho lidových písní a skladeb Hellersu.“

Matka Lauria přisunula k Magdě pero a kus papíru. „Opiš tohle.“ Magda si prohlédla svitek a začala opisovat svrchní řádek. Přitom zjistila, že se jedná o báseň, kterou její matka zhudebnila. Magda nebyla na darkoverský brk zvyklá. Nebyl tak jemný jako ty, které používala pro svou vlastní práci. Když byla hotova, matka Lauria uchopila papír do rukou.

„Neohrabaný a dětský rukopis,“ konstatovala přísně. „Nu, přinejmenším nejsi žádný analfabet. Mnohé z žen, které k nám přicházejí, nedokáží napsat víc jak své jméno. Zručná písařka zrovna nejsi, ale už jsem viděla horší písmo.“

Magda při tomto tvrdém soudu zrudla. Cítila se ublíženě; v celém svém životě ji ještě nikdo neobvinil z toho, že je neohrabaná.

„Tak se podíváme, co se s tebou dá udělat. Písařka tedy nejsi. Umíš šít? Plést?“

„Ne, to ani trochu.“ Magda si vzpomněla na svůj pokus, kdy si bě-

hem svého pobytu v Ardaisu vyspravila cestovní oblek. „Umíš vařit?“

„Jen to, co se vaří na cestách u ohně.“

„Umíš tkát nebo barvit látky?“

„O tom nemám ani ponětí.“

„Víš něco o rostlinách a zahradničení?“

„Obávám se, že ještě méně.“

„Umíš jezdit na koni?“

„To ano, jistě!“ Magda byla ráda, že matka Lauria se konečně dostala k něčemu, co doopravdy uměla.

„Umíš sama osedlat koně, postarat se o postroj, seno i o samotného koně? Dobrá. Obávám se, že tě tedy budeme muset poslat do stájí,“ prohlásila matka Lauria. „Vadí ti to?“

„Ne, pochopitelně že ne,“ odpověděla Magda. Znovu však znejistěla, když se žena zeptala, zda ví něco o nemocech koní a jiných zvířat, o práci s kovem a o kovářství, o přípravě mléka, sýra, pěstování skotu a ševcovině. Magda musela pokaždé odpovědět záporně. Trochu uznání se objevilo v očích matky Laurie tehdy, když Magda řekla, že je vycvičena v boji se zbraní i beze zbraně. Přesto zamyšleně poznamenala: „Máš se dost co učit.“ Magda měla pocit, že pro matku Laurii je stejným ulehčením jako pro ni, když se světlovlasá dívka se zdviženým nosem vrátila s podnosem a džbánky.

„Ach, naše večeře. Postav to tady, Dorio.“

Dívka prostřela z podnosu; byla tu miska s jakýmsi pečeným žitným chlebem, k tomu zeleninová omáčka; pohár s čímsi, co chutnalo jako podmáslí, a kousky ovoce, naložené v medu nebo v sirupu. Matka Lauria pokynula Magdě, aby se obsloužila, a chvíli jedla mlčky. Nakonec složila svůj ubrousek a zeptala se: „Kolik ti je let?“

Magda předpokládala, že myslí darkoverský čas, a odpověděla.

Teprve později jí došlo, že matka Lauria chtěla zjistit, zda je schopna přepočíst relativně krátký terranský rok do mnohem delšího roku darkoverského.

„Tys byla vdaná, Margali? Máš dítě?“

Magda mlčky zavrtěla hlavou. To byl jeden z hlavních důvodů napětí mezi ní a Petrem, protože mu neporodila syna, kterého si přál.

„Bylo tohle manželství oficiálně ukončeno po vzájemné dohodě, jak to děláte vy Terrané, pokud jsem správně informovaná?“

Magdu překvapilo, že matka Lauria tohle všechno ví. „Bylo ukončeno. Terranské manželství není zcela totožné s volným svazkem, blíží

se mu však víc než darkoverský sňatek *di catenas*. Víc jak před rokem jsme se rozhodli, že se rozvedeme."

„To je štěstí. Kdybys měla dítě mladší patnácti let, požadovaly bychom po tobě, aby ses postarala o jeho zabezpečení. Teprve pak ženám dovolujeme, aby zde nalezly útočiště, když venku nemají žádné nesplněné povinnosti. Jak předpokládám, nemáš ani staré rodiče, kteří by byli na tobě závislí?"

„Ne. Moje matka a otec jsou již léta mrtví."

„Máš teď jiného milence?"

Magda znovu odpověděla zavrtěním hlavy.

„Bude pro tebe obtížné žít bez milence? Možná sis už zvykla na to, spát sama, protože nějakou dobu žiješ bez muže, ale je to pro tebe těžké? Anebo máš snad ráda ženy?" Použila velmi zdvořilého výrazu, a Magda se necítila dotčeně - bylo jí jasné, že každé společenství sestávající jen z žen musí přitahovat určité procento těch, které by raději zemřely anebo odvrhly vše, jen aby se nemusely vdávat. Vadilo jí, že otázky jsou tak osobní, ale zapřísahala se, aby odpovídala, jak nejpravdivěji dokáže. „Myslím, že to nebudu považovat za něco bolestně nepřekonatelného," řekla, a teprve když to vyslovila, uvědomila si, jak sarkasticky to vyznělo. Matka Lauria se usmála. „To si nemyslím, ale především během prvního roku to může být problém, jak ti řekne každá žena, která už není dítětem. Nech mě přemýšlet - na co se tě ještě musím zeptat? Jistě - naučila ses, jak zabránit početí nechtěného dítěte?"

Teď byla Magda doopravdy šokována. Pochopitelně že se to učil každý Terran, ať už mužského či ženského pohlaví, v době puberty, ale ona vyrůstala v Caer Donnu a převzala darkoverský postoj, který něco takového považoval za vhodné jen pro prostitutky. „Ano," odpověděla a říkala si, co si asi o ní tahle postarší žena teď myslí, když se k takovým znalostem přiznala.

Matka Lauria klidně kývla. „Dobře. My za to vděčíme ženám ve Věžích. Ženy, které pracují s matricemi, nesmí riskovat, aby přerušily svou službu nechtěným těhotenstvím, ale nelze po nich ani chtít, aby - někdy po mnoho let - žily v celibátu. Odedávna, od založení našeho cechu, existuje svazek mezi ženami z Neskajské věže a našimi ženami, které se zřekly světa. Možná víš, že náš cech vznikl za časů Varzila Dobrého spojením dvou ženských domovů, řádu služebnic Avarry, léčitelek, které byly vyškoleny v používání *laranu*, a Sesterstva meče -

to bylo společenství válečnic a žoldnéřských žen za dob Sta království a válek Hasturů. Jednou by sis měla tuhle historii přečíst. Avarrské kněžky nás naučily mnohému, co dokáží i ženy, které nemají žádný *laran*, třebaže s *laranem* to jde snadněji. U žen z cechu je považováno za zločin porodit dítě, které si matka a otec nepřejí a na které nečeká šťastný domov. Proto zasvěcujeme všechny naše ženy.“ Měla slitování s Magdinými nepříjemnými pocity a dodala: „Och, moje milá, vím, že je to pro tebe nepříjemné. Jedna zrudne, druhá je morálně zmatena, a další se zdráhá a přísahá, že už s mužem nechce nikdy nic mít. Ale takový je náš zákon. Všechny ženy, i takové, které ještě nebyly s žádným mužem a ani nemají v úmyslu to někdy udělat, se musí tyhle věci naučit. Možná je nikdy neupotřebí, není to však důvodem k tomu, aby zůstaly nevědomé. Při našich domácích přednáškách promluví dvakrát za desetidení jedna z našich chův k mladším ženám. Jsi zdravá a silná? Můžeš odvést denně pořádnou práci, aniž by tě to unavilo?“

„Nikdy jsem mnoho manuální práce nenadělala.“ Magda s ulehčením přivítala změnu tématu. „Když jsem však byla na cestách, mohla jsem - pokud to bylo nutné - strávit celý den v sedle.“

„Dobrá. Mnoho žen, které svůj život stráví v domě a věnují se ženským pracím, začínají z nedostatku tělesného cvičení chřadnout, a my tu nemáme tolik slunce, abychom si mohly dovolit jej opomíjet. Možná se budeš smát, když uvidíš dospělé ženy, které si hrají jako malé děti a skákají přes švihadlo, ale pohyb nejde k duhu jen malým holčičkám. Doufám, že nejsi tak stydlivá, abys nešla plavat, když to počasí dovolí?“

„Ne, plavu ráda.“ Magda by jen ráda věděla, kdy to počasí na mrazivém Darkoveru dovolovalo!

„Jsou tvé měsíční periody pravidelné? Máš potíže s jejich zvládáním?“

„Jen v době, kdy jsem opustila Darkover.“ Magda měla na Akademii“ s měsíčky hodně starostí, když si musela zvykat na odlišnou přitažlivost, jiný rytmus dne, noci i léta a zimy. Celou dobu na Alfě byla stálým hostem zdravotnického oddělení, dostávala hormonální injekce a byla podrobena různým vyšetřením. Po návratu na Darkover se však její obvyklé dobré zdraví vrátilo. Vysvětlila to a dodala: „Než jsem byla poslána na tuhle cestu - do Ardaisu -, prošla jsem terranským ošetřením, které potlačilo ovulaci a menstruaci. To se u žen před nasazením do terénu dělá vždycky. Na Ardaisu se mě na to Jaella ptala -

myslela si, že jsem těhotná.“

„Toto ošetření by mělo pro nás neocenitelnou hodnotu,“ řekla matka Lauria. „Doufám, že nás tomu tví Terrané naučí. Když ženy musí pracovat spolu s muži anebo spolu dlouhou dobu cestují za špatného počasí, bylo by to velké ulehčení. Některé ze zdejších žen byly natolik zoufalé, že se podvolily operaci, která z ,nich učinila neutra a která je velmi nebezpečná. Máme sice několik drog, které učiní Ženu na půl roku i déle neplodnou, ale jsou příliš silné a drastické. Nedoporučuji žádné ženě, aby je brala. Ženy, které však mají se svými měsíčky velké problémy, anebo ženy, které nemají zrovna sklon k celibátu, a jsou hned těhotné - nu, my starší jim nemůžeme tohle řešení zakazovat. Teď je na řadě důležité rozhodnutí, a to se týká tebe, Margali.“

Magda pohlédla na svůj prázdný talíř. „Budu dělat, co umím.“

„Vidělas tu mladou dívku, která nám přinesla jídlo? Jmenuje se Doria, a je jí patnáct. O letním slunovratu chce složit přísahu. Žila u nás od svého narození, ale nám je zapovězeno zasvěcovat ještě neplnoleté dívky do našich obyčejů. Tak budete vy dvě, ty a ona, teď vyučeny společně. Ty nejsi z našeho světa, Margali. Jistě, narodila ses tu, ale tvůj národ se od nás tolik odlišuje, že ledacos bude pro tebe obtížné snést. Vím toho o Terranech tak málo, že ani nedokážu odhadnout, co jejich chování znamená. Jaella k nám přišla ve dvanácti ze Suchých měst, a měla mnoho těžkostí. A před několika lety jsme zde měly ženu, která pocházela z deštných lesů daleko za Hellersem. Svou odvahu prokázala tím, že se k nám připojila, a měla hodně dobré vůle, ale z těch všech nových a cizích věcí doslova onemocněla. Přitom se z valné většiny jednalo o maličkosti - nikdy by nás nenapadlo, že by tu mohla mít problémy. Nechtěly bychom, abys takhle trpěla, Margali. Abychom tomu zabránily, můžeme se rozhodnout pro dvě různé cesty.“

Stařena se na Magdu ostře zadívala.

„Můžeme všem tvým sestrám zde říci, že jsi se narodila jako terranská žena, a pak všechny budeme myslet na to, že ti musíme pomoci v maličkostech, a v tvém případě uděláme ústupky. Jako při každém rozhodnutí bude mít i tohle svou cenu. Od počátku by vznikla bariéra mezi tebou a tvými sestrami a možná že by tě nikdy nebraly jako jednu ze svého středu. Druhá možnost je, že jim jen řekneme, že ses narodila v Caer Donnu, a ty musíš myslet na to, jak se vyrovnáš se vším, co bude pro tebe cizí. Co by se ti líbilo víc, Margali?“

Nikdy mě nenapadlo, jaký jsem byla snob, pomyslela si Magda. Nevěřila Darkoveranům, že by pochopili, co je to kulturní šok, a zde jí matka Lauria tento fenomén vysvětlovala, jako by Magda nebyla nijak zvlášť inteligentní. „Udělám, co mi nařídíte, má paní."

Použila velice formálního slova *domna*, a matka Lauria se nezatvářila nijak potěšeně.

„Za prvé nejsem tvá *paní*," vysvětlila. „Neosvobodily jsme se z tyranie mužských titulů, jen abychom si vymyslely nové! Říkej mi Lauria nebo matka, jestli myslíš, že si to zasloužím, a tobě se to líbí. Prokazuj mi tolik úcty, kolik bys prokazovala své vlastní matce, kdybys odrostla jejímu poručnictví. A já ti v tomto ohledu nemůžu nic nařizovat. Ve svém životě se musíš rozhodovat podle svého. Nemohu ti dát dokonce ani rozumnou radu, na to toho vím o tvém národu a jeho zvycích příliš málo. Pochopitelně že jednoho dne se všichni musí dozvědět, že jsi terranská žena. Myslíš, že překonáš pocit cizosti? Nemusíš s tímto handicapem žít, když nechceš, ale na druhé straně by sestry na tebe braly možná větší ohledy..."

Magda si tím nebyla jistá. Jaella věděla, že je z Terry, a to jistě pomohlo překonat některé těžkosti, které mezi nimi vznikly. A přesto, že se Jaella a ona měly rády, byl mezi nimi přítomný pocit cizoty. „Já..." zaváhala, „přijmu tvou radu, Laurio, ale myslím, že z počátku bych byla ráda jednou z vás. Možná je všem ženám, které sem přijdou, většina věcí cizí."

Lauria kývla. „Myslím, že ses rozhodla správně. Snad by jiné cesty byly snazší, ale právě proto bys zůstala provždy cizinkou. A předpokládám, že ty se ve skutečnosti chceš stát jednou z nás že nás nestuduješ jen z důvodů zprávy pro Terrany." Usmála se při tom, ale její hlas se pozvedl skoro k otázce, jako by matka Lauria pochybovala o Magdině čestnosti. Nu, Magda jí bude muset tento důkaz poskytnout.

Matka Lauria vrhla pohled na staré hodiny s ručičkami, na celý mechanismus a kyvadlo, a pak vstala.

„Mám schůzku ve městě." Magda si připomněla, že tato žena je hlavou ženského řemeslného cechu. „Protože ještě nemáš v domě žádnou přítelkyni, nechala jsem ti přidělit samostatnou místnost; až si později najdeš kamarádku a budeš s ní chtít sdílet pokoj, můžeš se kdykoli přestěhovat." Magda za to byla vděčná. Až do tohoto okamžiku ji nenapadlo, že ji mohou nacpat do pokoje se dvěma či třemi jinými ženami, které se mezi sebou znají skoro celý život.

Matka Lauria se dotkla zvonku. „Nebojíš se přece spát sama? Myslela jsem si to, ale přicházejí k nám i ženy, které ještě nikdy v životě nebyly samy. Dokud byly malé, měly kolem sebe chůvy a opatrovnice, později panské a společnice. Takové ženy dokonce i,křičely, pokud byly ve tmě samy.“ Lehce se dotkla,Magdiných vlasů. „Uvidíme se dnes večer u jídla. Odvahu, Margali, žij den za dnem a mysli na to, že nic není tak špatné ani dobré, jak si to člověk představuje. Teď tě Doria provede po domě.“

Matka Lauria odešla, a Magda si pomyslela: *Opravdu vypadám tak bázlivě?*

O několik minut později vstoupila znovu malá Doria.

„Matka říká, abych ti ukázala dům. Odnesme nejdřív nádobí do kuchyně.“

Kuchyně byla prázdná až na malou tmavovlasou ženu, která podřimovala a čekala na to, až chlebové těsto ve dvou velkých mísách vykyne. Když ji Doria představovala Magdě, ospale vzhlédla.

„Margali, to je Irmelin. Tento půlrok je naší hospodyní. Střídáme se, abychom jí pomáhaly v kuchyni, ale v domě je nás tu tolik, že nikdo nemá službu častěji jak jednou za desetidení. Irmelin, to je naše nová sestra Margali n‘ha - jak to bylo, Margali?“

„Ysabet,“ doplnila Magda.

„Viděla jsem tě včera večer,“ řekla Irmelin. „Šla jsi s Jaellou - jsi její milenka?“

I matka Lauria se jí na to ptala. Magda se opanovala, aby se nerozzlobila - nacházela se teď v jiném světě -, a zavrtěla hlavou. „Ne, jsem její přísežná sestra, nic víc.“

„Vážně?“ Irmelin byla očividně skeptická, a hleděla jen na své těsto. „Bude to trvat ještě hodinu, než se bude moct hníst - mám ti pomoct ji provést domem?“

„Matka Lauria tím pověřila mne - můžeš zůstat v kuchyni a v teple,“ zasmála se Doria. „Všechny víme, proč jsi se přihlásila na místo hospodyně - ráda sedíš u ohně jako kočka.“ Irmelin se jen zahihňala, a Doria dodala: „Potřebuješ na večeři něco ze skleníku, čerstvou zeleninu nebo tak? Margali ještě nemá žádné povinnosti, může mi pomoct to donést.“

„Zeptej se, jestli jsou už melouny zralé,“ odpověděla Irmelin. „Myslím, že všechny už máme vařeného ovoce dost a rády bychom měly jednou něco čerstvého.“ Irmelin zívla a znovu ospale pohlédla na

těsto. Doria rychle zatřásla svou zástěrou a táhla Magdu ven.

„Och, v den pečení kuchyni nenávidím, je tu vedro k zalknutí! Ale Irmelin peče dobrý chleba - je udivující, jak některé ženy pečou špatný chléb. Připomeň mi, abych ti jednou povyprávěla o době, kdy byla Jaella na řadě, aby vedla domácnost, a Gwennis a Rafaella jí hrozily, že ji při příští sněhové bouři vystrčí ven nahou, pokud nenajde na pečení chleba někoho jiného...“ Doria klábosila dál a stále se ovívala sukní. V chodbě mezi kuchyní a podlouhlou jídelnou jistě nebylo tak horko, ani když tu včera večer Magda seděla coby cizinka a schovávala se za Jaellou. A teď to byl její domov, přinejmenším pro příští půlrok. U stolu bylo podle Magdina odhadu čtyřicet až padesát míst. Na jednom konci čekaly na večer talíře a misky přikryté utěrkami. Za jídelnou byl skleník se slunečními kolektory - běžná součást většiny domů v Thendaře. Nějaká žena v dlouhé pracovní zástěře klečela na zemi a okopávala záhon kolem kořenů jedné rostliny, kterou Magda neznala. Byla to vysoká žena s vlnitými, skoro kudrnatými slámově zbarvenými vlasy. Její ruce byly špinavé od hlíny.

„Rezi, to je Margali n‘ha Ysabet, Jaellina přísežná sestra.

Irmelin se ptá, zda by na dnešní večer nebylo nějaké čerstvé ovoce.“

„Ani pro dnešek a ani zítra,“ odpověděla Rezi, „ale možná potom. Mám jen pár jahod pro Byrnu...“

„Proč je má dostat Byrna, když není dost pro všechny?“ podivila se Doria. Rezi se pro sebe zasmála. Její výslovnost byla hrubá a venkovská; vypadala jako jedna z rolnic, které Magda viděla v pohoří Kilghardu při práci na poli a ve stáji.

„Marisela to nařídila. Když budeš těhotná, dostaneš taky první jahody,“ utahovala si z ní Rezi.

Doria se zašklebila. „Vystačím si se zavařeným ovocem!“

Skleníkem prošly ke stájím, kde stálo půl tuctu koní. Většina stání byla neobsazena. Čistá, bíle omítnutá stáj vzadu voněla příjemně senem a bylo zde půl tuctu dojných zvířat. V malé mlékárně, vyprávěla Doria, je vyráběna celá spotřeba másla a sýra. Skvostně čisté dřevěné formy visely na stěnách, ale i tato místnost byla liduprázdná. V zimní zahradě, kde poházené seno chránilo kořenovou zeleninu, bylo chladno a nepříjemně. Magda se zachvěla. „Je ti zima?“ zeptala se jí překvapená Doria. Ona sama se ani nenamáhala uvázat si šál kolem ramen. „Myslela jsem, že jsi z Caer Donnu? Mně nepřijde vůbec chlad-

no. Ale pojďme dovnitř.“ Prošla první sálem, který označila jako zbrojnici. Na stěnách sice visely zbraně, ale Magda měla spíš dojem, že je to cvičebna, protože na zemi ležely matrace, a hezkým tiskacím písmem namalovaný štít v *castě* vyzýval: *Postav boty srovnané ke straně - někdo by mohl přes ně upadnout.* V malé převlékárně visely na hácích ručníky a části oděvů pro převléknutí. To Magdě připomnělo odpočinkové centrum v domě pro svobodné ženy v centru. Ale za ní se nacházel větší sál, který byl k Magdině překvapení plný páry, a v páře byla skrytá vana s očividně vroucí vodou. Slyšela o tom, že mnoho soukromých domů v Thendaře je vystavěno nad horkými prameny, ale to bylo poprvé, kdy něco takového viděla. Na dalším štítu bylo napsáno: *Buď prosím zdvořilá k ostatním ženám - než vstoupíš do vany, umyj si nohy.*

„To tu je teprve čtyři nebo pět let,“ poznamenala Doria. „Nechala to postavit jedna z našich bohatých dobrodinkyň. Předtím jsme měly jen vany na chodbách s ložnicemi. Po výuce v boji beze zbraně je dobré si zahřát ty modré podlitiny. Rafi a Camilla jsou skvělé učitelky, ale dokážou být pěkně tvrdé, jakmile vidí, že se někdo ulejvá. Cvičím od osmi let, ale Rafi je moje přísežná sestra a pečovatelka a nerada mě učí. Pojď nahoru,“ vyzvala Magdu, a obě prošly další chodbou ke schodišti. „V této části je dětský pokoj. Teď právě tam není nikdo kromě Feliciina malého chlapce, a ten od nás příští úplněk odejde. V cechovním domě nesmí žít žádný muž starší pěti let. Brzy však bude mít Byrna dítě.“ Otevřela dveře do pokoje. Malý chlapec si hrál s dřevěným koněm na koberci před krbem, a mladá žena seděla v křesle s opěrkami a šila.

„Jak ti je dnes, Byrno? To je Margali n‘ha Ysabet, je tu nová...“ „Viděla jsem ji včera večer u jídla,“ odpověděla Byrna. Magdu by zajímalo, zda si jí všimla každá žena v domě. Byrna vstala a neklidně přecházela po pokoji. „Už toho mám pomalu dost, ale ono se to táhne, a Marisela říká, že to potrvá nejmíň ještě jedno desetidení, ne-li celý úplněk. Kde je Jaella? Včera večer jsem s ní vůbec nemluvila.“

Magda se znovu přesvědčila, že její přítelkyně je velmi oblíbená. „Pracuje v terranském obchodním městě.“

Byrna protáhla obličej. „U *Terrananů?* Myslela jsem, že je to proti zákonům cechu!“ Tón jejího hlasu dával Magdě tušit, jak bylo moudré utajit svou identitu. Bylo jí celkem známo, že lidé mají proti Terranům předsudky, ale ještě nikdy se s tím nesetkala přímo. „Z kterého domu

pocházíš, sestro?“ zajímala se Byrna a Magda odpověděla: „Předpokládám, že tenhle - přišla jsem k půlročnímu vyškolení...“

„Pak doufám, že tu budeš šťastná,“ řekla Byrna. „Vynasnažím se, aby se ti tu líbilo, jakmile bude tohle pryč,“ poklepala si na vypouklé břicho.

„Snad budeš o *příštím* slunovratu spát sama!“ škádlila ji Doria. „To máš zatraceně pravdu,“ prohlásila Byrna, a Magda v duchu přiřadila tuhle poznámku k tomu, co matka Lauria poznamenala o antikoncepčních drogách. „Kde bude Margali spát, Dorio? V tvém pokoji?“

Doria se zahihňala. „Vždyť už je nás tam pět. Matka Lauria řekla, že má dostat Shernin pokoj, dokud bude Sherna v Nevarsinu.“ Vedla Magdu dolů chodbou, a otevřela dveře jednoho pokoje s půltuctem postelí. „Matka Millea nám dovolila, abychom bydlely společně. Musely jsme jen slíbit, že budeme tiše, aby ostatní mohly spát. Užijeme hodně legrace. Tady je koupelna. . .“ - ukázala Magdě místnost s vanami a umyvadly - „...a tady je místnost pro šití, když si musí někdo něco vyspravit a sám to nedokáže. A to je Shernin pokoj - a teď tvůj. Ona a Gwennis tu žily dva roky, než se Gwennis odstěhovala ke své přítelkyni.“ Použila slovo ve tvaru, který znamenal i *milenku.* Nu, něco takového tu bylo normální; Irmelin se jí zcela mimochodem zeptala, zda je Jaellinou milenkou, a hned pak se věnovala svému těstu.

Doria ukázala na vak na posteli. „Matka Lauria se s krejčovskými postarala o to, abys dostala nějaké věci, které zbyly - noční košile, spodničky, a pracovní zástěru, když budeš pracovat v zahradě nebo ve stáji. Myslím, že většina z toho patřila Byrně. Je teď tak tlustá, že už je nemůže nosit, ale než tu bude její dítě a než je bude znovu potřebovat, budeš hotova s šitím vlastní výbavy.“

Magda si prohlížela šaty ležící na posteli. Opravdu, daly si hodně práce, aby jí připravily srdečné přivítání. Byl tu dokonce hřeben, kartáč a vlněné ponožky stejně jako teplá, huňatá látka, kterou Magda považovala za koupací plášť; měla kožešinovou podšívku a vypadala přepychově. Pokoj byl vybaven prostou úzkou postelí, malou vyřezávanou truhlou a nízkou lavicí se zouvákem.

Doria na ni pohlédla. „Víš, že my dvě máme být vyučeny spolu? Ale ty jsi o tolik starší než já - jak jsi se dostala k amazonkám?“

Magda jí vyprávěla podle pravdy vše, co mohla. „Lupič Rumal di Scarp držel v zajetí jednoho mého příbuzného a vyžadoval za něj výkupné. Kromě mě nebyl nikdo, kdo by mu je mohl přinést, a proto

jsem jela já a měla na sobě oblek amazonek, aby mě cestou kryl. Když jsem potkala Jaellinu skupinu, byla jsem odhalena a přinucena složit přísahu.“

„Ale já jsem o tom slyšela...“ podivila se Doria, „tak tos byla ty? To je jako román! Jen se říkalo, že Jaellina přísežná sestra byla poslána do Neskaji. Camilla nám to vyprávěla, když dopravila Shernu a Devru do Nevarsinu a odtamtud vyzvedla Marucu a Vivianu. Irmelin si jistě myslela, že jsi přišla do Thendary, abys žila s Jaellou, a proto věřila, že jsi její milenka! Ale Jaella teď pracuje v terranské zóně, že?“

Magda došla k závěru, že zodpověděla již dostatek otázek. „A jak jsi se dostala k amazonkám ty, Dorio, a tak mladá?“

„Vyrostla jsem tady,“ odpověděla dívka. „Rafaellina sestra je moje matka - znáš přece Rafaellu, Jaellinu družku?“

„Ještě jsem se s ní nesetkala, ale Jaella mi o ní vyprávěla.“

„Rafaella je příbuznou Jaelliny ošetřovatelky Kindry. Rafi má tři děti, ale všechno to byli chlapci. Potřetí byla ona i její sestra těhotná ve stejnou dobu - a otec Rafiina dítěte byl i mým otcem, chápeš? Moje matka si přála syna, a když Rafi znovu měla chlapce, děti si vyměnily. Rafaellino dítě bylo vychováno jako syn mé matky a mého otce - což je pravda -, a Rafaella si vzala mě, když mi nebyly ještě ani tři dny, krmila mě, a vychovala mě tady v cechovním domě. Ve skutečnosti jsem Doria n‘ha Graciela, ale já si říkám Doria n‘ha Rafaella, protože Rafi je jediná matka, kterou jsem kdy poznala.“

Magda si v duchu dělala poznámky jako zběsilá.“ Věděla, že sestry často sdílejí jednoho milence či dokonce manžela a že je zvykem přenechávat děti opatrovníkům. Přesto jí takové jednání připadalo víc než bizarní.

„Teď tu stojím a žvaním namísto toho, abych ti řekla to, co musíš vědět. Většinou si pokoje uklízíme samy, ale letos jsme se při shromáždění rozhodly, že dvě ženy z naší chodby budou každý den zametat a každé desetidení utírat prach. Holínky a sandály si schovávej do truhly, protože uklízečkám to ztěžuje práci, když musí zametat kolem. Vše, co leží na zemi, vezmou s sebou a hodí do velkého sudu ve vstupní hale, a pak si to musí každý najít. Hraješ na harfu, na rryl nebo na loutnu? Škoda - Rafi si přála mít v domě další hudebnici. Byrna dobře zpívá, ale teď nevystačí s dechem. Když jsem vyrostla a zjistilo se, že nemám sluch, bála jsem se, že mě Rafi zapudí. Má...“

V dolní části domu začal vyzvánět zvon, a Doria se zarazila. „Mi-

losrdná Bohyně!“

„Co je to, Dorio? Snad ne už vyzvánění k jídlu?“

„Ne,“ zašeptala Doria. „Tenhle zvonek zazní jen tehdy, když u nás nějaká žena hledá útočiště. Většinou jej neslyšíme ani dvakrát za rok, a teď že bychom měly za jeden jediný den dvě nové sestry? Pojď, musíme jít hned dolů!“

Rychle táhla Magdu ke schodišti, a obě spěchaly dolů. Magda ucítila lehké svědění, které znala jako jistou předzvěst: *Něco bude pro mne velmi důležité...* Z nervozity vyvolané Doriiným vzrušením a mnoha novými věcmi na to přestala myslet. Ve vstupní hale stály Irmelin a matka Lauria a mezi nimi zesláble vyhlížející žena, která byla zabalená do těžkých šál a suknic. Vrávorala a pevně se držela zábradlí, jako by měla hned upadnout do bezvědomí.

Matka Lauria se rychle rozhlédla po ženách, které se shromáždily v hale. Mnoho z nich viděla Magda včera při večeři, ale neznala jejich jména. Pak se obrátila k omdlévající cizince. „Co tu hledáš?“ Pro Magdu měla ta slova sílu rituálu. „Přišlas, abys nalezla útočiště?“

„Ano,“ zašeptala slabě žena.

„Hledáš jen přístřeší, sestro? Anebo je tvým úmyslem složit přísahu žen, které se zřekly světa?“

„Přísahu...“ vydechla žena. Zakymácela se, a matka Lauria jí pokynula“ aby se posadila.

„Jsi nemocná, nemusíš teď na nic odpovídat, sestro.“ Matka Lauria zvedla oči k Magdě a Dorii, které stály u schodiště.

„Vy dvě jste tu nové - pokud má tato žena složit přísahu, budete všechny tři vyučovány společně. Proto vás vyvoluji jako její přísežné sestry a k tomu...“ Rozhlédla se. Očividně někoho hledala. Nakonec mávla rukou.

„Camilla n‘ha Kyria,“ řekla, a Magda poznala s pocitem jakési osudovosti velkou, hubenou *emmascu*, která byla svědkem její vlastní přísahy. „Camillo, vy tři ji odveďte pryč, ostříhejte ji a připravte ke složení přísahy, jakmile toho bude schopna.“

Camilla přistoupila k vrávorající cizince a položila jí ruku na rameno. „Pojď, opři se o mě.“ Použila neosobní tvar, ale její hlas zněl vlídně. Náhle si všimla Magdy, a její tvář se rozzářila. „Margali! Sestro, jsi to ty? Myslela jsem, že jsi šla do Neskaji! Musíš mi všechno povyprávět, ale později, protože nejdřív musíme pomoci téhle ženě. Chyť ji pod paždí... tak... nemůže jít...“

Magda objala takřka omdlévající ženu, ale ta před dotykem ucukla a slabě vykřikla. Camilla ji vedla do komory vedle přijímacího sálu matky Laurie a posadila ji do měkkého křesla.

„Zneužili tě?“ zeptala se, vzala jí šál a zděšeně vykřikla.

Šaty té ženy - drahého střihu, z nádherně zbarvené vlny a pošité kožešinou - byly roztrhané a nasáklé krví. Šátek se změnil ve zčernalý smotek, kterým stále ,ještě prosakovala rudá krev.

„Avara nechť nás ochrání!“ zašeptala Camilla. „Kdo ti to udělal?“ Nečekala však na odpověď. „Dorio, běž do kuchyně, přines víno, horkou vodu a čerstvé osušky! Pak se podívej, jestli je Marisela v domě, anebo zda nepomáhá ve městě nějakému dítěti na svět. Margali, pojď sem, pomoz mi to z ní svléknout!“

Společně ženě svlékly roztrhaný oděv. Blůza, šaty, spodní prádlo, vše bylo elegantní a pošité měděnou nití. Ve světlých vlasech měla žena drahou sponu ve tvaru motýla z jemné mědi. Magda pomáhala a podávala Camille to, co potřebovala. Camilla svlékla ženu do pasu a omývala jí ošklivé řezné rány. Co je jen mohlo způsobit? Žena si nechala všechno líbit, aniž by vykřikla, ale muselo ji to velmi bolet. Když byly hotovy, Camilla jí oblékla lehkou košili, pentle jí uvázala volně kolem krku a zabalila ji do teplého pláště. Doria se rozrušená vrátila a hlásila, že Marisela v domě není.

„Tak najdi matku Milleu,“ poručila Camilla, „a domnu Fionu. Je soudkyní u městského dvora, a my musíme učinit pod přísahou svědeckou výpověď o stavu téhle ženy, abychom získaly právo ji chránit. Je jí příliš zle na to, aby mohla složit přísahu. Uložíme ji do postele a ošetříme...“

Žena se namáhavě narovnala. „Ne,“ vyhrkla, „chci složit přísahu - chci tu být přijata právem, a ne z dobročinnosti...“

Magda si jako v samomluvě zašeptala: „Co se jí jen stalo? Co mohlo způsobit takové rány...“

Camillina tvář byla jako z kamene. „Byla zbita jako zvíře,“ vysvětlovala *emmasca*. „Mám dost podobné jizvy. Vím, holčičko,“ sklonila se nad ženou ležící v křesle, „co je to být takhle zneužita. Margali - najdi nůžky v zásuvce stolu.“ A když jí je Magda podala, Camilla se zeptala: „Jak se jmenuješ?“

„Keitha...“ vydechla žena v odpověď.

„Keitho, zákon vyžaduje, abys svůj záměr stvrdila tím, že si sama odstřihneš jeden pramen vlasů. Máš-li k tomu sílu, udělám za tebe

zbytek.“

„Podej mi... nůžky.“ Mluvila rozhodně, ale byla tak slabá, že její ruka nůžky sotva udržela. Její vlasy byly spleteny do dvou copů. Uchopila jeden z nich a snažila se jej nůžkami odstřihnout, ale nedařilo se jí to. Ukázala na pramen vlasů. „Prosím...“

Camilla cop rozpustila. Keitha jej nůžkami uchopila a odstřihla hrst vlasů. Tady!“ vykřikla divoce; a slzy jí vhrkly do očí. „A teď - přijměte mou přísahu...“

Camilla jí přidržela u rtů pohár s vínem. „Jakmile k tomu budeš mít sílu, sestro.“

„Ne! *Teď*... „ naléhala Keitha. Nůžky jí vypadly z rukou a zazvonily o zem, a Keitha ztratila v Camillině náručí vědomí.

„Odneste ji nahoru,“ pronesla tiše matka Lauria. S pomocí tichých Camilliných povelů pomohla Magda odnést ženu v bezvědomí po schodech nahoru až do prázdného pokojíku.

4. KAPITOLA

Černé bahno a ještě tmavší stíny prosakovaly z vody, ale za skalami již vycházelo rudé slunce. Jaella věděla, co se odehrává na opačné straně ohně. Bylo jí dvanáct, a v Shainse byla dvanáctiletá dívka dost stará na to, aby dostala pouta a byla k ruce v porodní komnatě. Ale tyhle ženy s nespoutanýma rukama, tyhle amazonky ji poslaly pryč, jako by byla ještě dítě. Na druhé straně ohně byl ve stále jasnějším světle svítání slyšet hlas její matky: Jaella cítila tu bolest jako nůž na vlastním těle. Čím výše slunce stoupalo, tím níž kroužili mrchožrouti, a světlo teď bylo jako krev rozlévající se v písku. Muka její matky uchopila její tělo i ducha...

Jaello! Jaello, to vše mělo smysl, jsi volná, volná... Ale její ruce byly spoutány řetězy, a ona s křikem s nimi bojovala...

„Tiše, miláčku, tiše...“ Petr trpělivě vysvobodil její ruce máchající kolem sebe z prostěradla a vzal Jaellu do náruče. „to je jen sen, všechno je v pořádku...“

Už zase ten sen. Už zase. Bože na nebi, je to každou noc. Copak pro ni nemohu nic udělat?

Jaella se od něj odtáhla, aniž přesně věděla proč. Věděla jen, že mu v tuhle chvíli nechtěla být nablízku. Neklidně hledala v jeho tváři nepřátelství, které nemohla nalézt v jeho měkkém hlase.

„Kyril...“ zamumlala. „Ne. Na vteřinu jsem si myslela, že jsi můj bratranec Kyril...“

Petr se tiše zasmál. „Z toho by měl asi každý noční můru. Podívej, spočti si moje prsty. Jen pět.“ Přitiskl svou ruku k její, a ona se slabě usmála jejich starému vtipu. Byl dokonale podobný jejímu bratranci

Kyrilu Ardaisovi, jen s tím rozdílem, že Kyril zdědil po své matce, lady Rohaně, šest prstů.

Kyrilovy ruce, které se jí onoho léta dotýkaly, dokud sténajíc hněvem a ponížením proti němu nepoužila svůj výcvik amazonky, při němž bylo takřka nemožné vycvičenou ženu znásilnit. Žena, která se zřekla světa, tvrdilo se, může být zabita, ale nikdy ne znásilněna.

U Rohaniny vůle, ona jej nechtěla zranit...

„Jsi v pořádku, zlato?“ zeptal se Petr. „Mám zavolat doktora? Tyhle sny máš každou noc od... jak je to dlouho? Deset, jedenáct dnů?“

‚Jaella se pokusila soustředit na to, co Petr říká. Slova jako by vyvolávala podivnou ozvěnu, která ji bolela v.dlaních a zaznívala v hlavě. Stěny se rozpíjely v podivných výjevech, pokoj se protahoval, smršťoval a znovu protahoval, takže strop nad ní visel v závratné výšce. Rozbolely ji oči. Zalila ji vlna nevolnosti, vyskočila: a:běžela do koupelny. Zvracení zahnalo poslední zbytky snu. Teď si již ani nedokázala vzpomenout, o čem se jí zdálo, jen v ústech jí zůstala podivná pachuť krve. Napila se nechutné vody z vodovodu a marně se pokoušela ten pocit zahnat. Petr přistoupil k nápojovému automatu, zvolil pro ni studený nápoj a starostlivě jí ho podal ke rtům.

„Ráno tě tak jako tak dovedu k doktorovi, drahoušku.“ Nápoj byl s bublinkami a bodal ji do rtů, ale když sklenici postavila stranou, Petr zavrtěl hlavou.

„Vypij to, to ti zklidní žaludek. Už je to lepší?“ Přezkoušel sluchátka na polštáři; musela je ve snu strhnout. „Na jazykovém kurzu, který ti dali, není určitě něco v pořádku, anebo d-alfa běží asynchronně - to může narušovat smysl pro rovnováhu,“ uvažoval se sluchátky v ruce. „Anebo ten program něco narušil v tvém podvědomí. Dones ten přístroj zítra do zdravotnického oddělení a požádej je, aby jej kalibrovali podle tvého EEG, které tam mají.“ Petr si uvědomil, že by zrovna tak mohl mluvit jazykem z docela jiné galaxie. Jaella nechápala nic z toho, o čem mluvil, a ani ji to nezajímalo. Podržel si sluchátko u ucha a pokrčil rameny. „Mně to připadá normální, ale já nejsem žádný odborník. Pojď si zase lehnout, miláčku.“

„To ne!“ odpověděla Jaella bez zaváhání. „Už nebudu ani jednou spát s touhle prokletou věcí!“

„Ale, miláčku, je to jen stroj,“ domlouval jí Petr, „a i když není správně nastavený, nemůže ti nijak ublížit... Nebuď tak nerozumná, holčičko,“ dodal a položil jí ruku kolem ramen. „Nejsi žádná nevědo-

má domorodka z těch... Suchých měst, která se rozklepe před každým strojem, nebo snad ano?“ Stáhl ji na polštář. „Nikdo z nás se neobejde bez spánkových programů.“

Znovu ulehli, ale Jaella se neustále probouzela. Snažila se vědomě poslouchat tichá slova učebního programu, aby se znovu neponořila do hrůz noční můry. Stále se vracela; snad opravdu není se strojem něco v pořádku. Ale pak ji napadlo, že sny se objevily ještě před tím, než si domů přinesla pásky pro stroj, který Piedro nazýval d-alfa-kortikátor. Ráda by stroji připsala celou vinu, ale začala se obávat, že to nelze.

Krátce předtím, než měl zazvonit budík, se Petr probudil, vypnul jej, aby je nerušil, a začal ji jemně laskat. Ještě napůl ve spánku se oddala téhle rozkoši, která se stala středem jejího života a bytí. Stoupala s ním vzhůru, vznášela se s ním nad světem, osvobozená od pout přitažlivosti. V jeho náručí sdílela jeho rozkoš, a jeho vášeň ji poutala k němu. Ještě nikdy mu nebyla tak nablízku; chtěla mu být ještě blíž a slepě se vydala dál, pátrajíc po posledním neznámu, které by je skutečně spojilo v jedno tělo a jednu duši...

Mé tělo. Moje žena. Můj syn, nesmrtelnost... moje, moje, moje...

To nebyla slova. Ani pocit. Spočívalo to hlouběji, ukryté v základu jeho mužského já. Jaella se nenaučila hovořit řečí Věží o vrstvách vědomého a podvědomého ducha, o mužském a ženském pólu. Ale její nervy, kterým bylo takové vnímání dlouho zapovězeno, to bezprostředně přijímaly. Poznala, že to, co se stalo, probudilo v jejím těle a duchu k životu něco, co nemá se sexem vůbec nic společného a dokonce je s ním v rozporu. A osamělá, nezaneprázdněná část jejího já se vzpouzela slovy přísahy amazonek: *Přísahám, že od tohoto dne se muži oddám jen tehdy, pokud budu smět určovat kdy a bude-li to má svobodná vůle... Nikdy nebudu vydělávat na chléb coby cíl mužského chtíče... Když porodím dítě, nebudou mít na mne vliv ani rodina a klan muže, ani otázky dědictví ani jeho hrdost nebo jeho přání mít potomky...*

Jeho hrdost... jeho hrdost... hrdost...

A ve stejném okamžiku, kdy byla připravena se vymanit z jeho paží, odtrhnout se od toho, co pro ni bylo nejskvělejší v celém světě, cosi, co uvnitř jejího těla nebylo podřízeno vědomé vůli, řeklo: *Ne, ne teď, nic by se nestalo...*

Neučinila nic pro to, aby se od něj odtrhla; jen klidně ležela a nere-

agovala, ale byla příliš dobře vychována na to, aby muže vzrušila a pak jej neukojila. To, co je spojovalo, zmizelo. Stále ji držel a hladil, zatímco jeho žádostivost mizela stejně pomalu jako ta její. Zmateně na ni hleděl. Zármutek v jeho očích ji zabolel.

„Och, Piedro, je mi to tak líto!“ zvolala v okamžiku, kdy ji pustil a zamumlal jen: „Jaello, je mi líto...“

Zadržela dech a skryla svou tvář na jeho nahém rameni. „To není tvoje vina. Možná to prostě nebyla ta... správná chvíle.“

„A tobě nebylo po všech těch ošklivých snech dobře.“ Velkomyslně pro ni hledal omluvu, kterou sama nedokázala nalézt; všimla si toho, a znovu jí projela bolest. Vstal a odešel, aby přinesl dvě samoohřevné nádoby. „Podívej, co tu mám! Znám jednoho muže z kuchyňského personálu. Kafe - přesně to, co v tuhle chvíli potřebuješ.“ Odtrhl uzávěr a podal jí kouřící šálek. Nápoj byl alespoň horký, a na chuti tak nezáleželo. Zatímco pila, políbil ji na šíji.

„Jsi tak krásná. Takhle dlouhé vlasy se mi líbí. Nestříhej si je už, ano?“

S úsměvem jej poplácala po drsné, ještě neoholené tváři. „Jak by ti bylo, kdybych tě požádala, aby sis nechal narůst vousy?“

„Jen to ne!“ odpověděl zděšeně. „To bys po mně nechtěla, že ne?“

Jaella se tiše zasmála. „Chtěla jsem tím jen říct, že bych něco takového nikdy nevyžadovala, miláčku, je to tvoje tvář. A tohle jsou *moje* vlasy.“

„Zatraceně!“ Zamračeně se od ní odvrátil. „Copak nemám žádná práva, ženská?“

„Práva? Na *moje* vlasy?“ Dotkla se stejného odhaleného nervu, jako byla jeho hrdost, kterou rozeznala v okamžiku citlivého vnímání. Jaella stiskla rty a posunula si šálek s kávou před sebe. Neochvějně pohlédla na nástěnné hodiny a‘ zeptala se: „Chceš se jít sprchovat první?“

Zvedl se z postele a zamířil do koupelny. Jaella si podržela hlavu v dlaních a pokusila se pohledem soustředit na šálek kávy a obláčky páry, které z něj ještě stoupaly.

Připadalo jí, jako by pokoj pulsoval, zmenšoval se a zvětšoval, chvíli byl vyšší a chvíli nižší, jako by ji chtěl rozdrtit. *Něco se mnou není v pořádku*, pomyslela si. Petr vyšel ze sprchy a viděl, jak je skrčená a bojuje s nevolností.

„Jsi v pořádku, zlato?“ A pak starostlivě a s rozmarným úsměvem

dodal: „Jaello, mohlo by se stát... nejsi těhotná?“

Ne. Vyšlo to jako poselství z jeho těla. „Určitě ne!“ vydechla a začala se oblékat. Ale on ji nenechal na pokoji a prohlásil: „Nemůžeš si být vůbec jistá. Neměla bys raději zajít do zdravotnického?“ A Jaella si přiznala: *Jak si mohu být jistá?*

Nechci být dnes nemocná. Prostě se tomu nesmím poddat.

„Musím dodělat jednu zprávu,“ řekla nahlas. Nutila se k pohybu a pocit závratí ustupoval. Svět měl opět pevné základy. Jaella si již zvykla na terranskou uniformu, punčocháče, které byly na tak tenký materiál neobvykle teplé, a blůzu obepínající tělo. Petr, vonící mýdlem a čistou uniformou, ji objal, zamumlal cosi na uklidněnou a rychle odešel.

Takhle to v Ardaisu nebylo, prolétlo jí hlavou. O tom však bude přemýšlet později, až nebude tak neklidná.

Jaella byla se svou zprávou o cestě do Ardaisu dávno hotova a pracovala teď v Magdině staré kanceláři v oddělení komunikace na dokončení slovníku standardu - jak tomu říkala Bethany - s darkoverskými rčeními. Považovala to za nesmysl, ale přinejmenším se nemusela otravovat s těmi prokletými spánkovými učebními pásky, třebaže ji napadlo, že záznamy nakonec stejně převedou na takový pásek.

Co když ten spánkový program - jak mu říkal Petr? D-alfa kortikátor - může za moje hrozivé sny? I Petr to připustil. Už tu věc nikdy nepoužiji, a bude-li to nutné, raději se vyspím na zemi!

Svědomitě však pracovala dál, opravovala zastaralé výrazy a slangové tvary, kterých se užívalo v jejím dětství, podle současného úzu a v paměti si vybavovala lidové i vulgární výrazy, které jsou užívány častěji než slova nadmíru zdvořilá. Věděla, že tento slovník sestavil Magdin otec před lety v Caer Donnu. Nikdo by před učencem, který byl navíc z jiného světa, nehovořil hrubě. Ona však znala výrazy, při jejichž vyslovení by zrudla, kdyby je musela zařadit do učebního kurzu určeného pro muže. Navíc jí připadalo pochybné, zda tyhle zvláštní výrazy budou někdy ženy užívat kromě těch, které pocházejí z cechovních domů.

Je pravda, pomyslela si a podivila se, proč ji to tak skličuje, *že vlastně vůbec nevím, jak mluví normální ženy, vyjma lady Rohany. Do cechovního domu jsem coby Kindřina dcera přišla tak mladá!*

Nu, udělá, co bude v jejích silách a jak nejlépe to bude umět, a víc od ní nikdo rozumný nemůže chtít. Nebyla si plně vědoma toho, že to

vše se jí nelíbilo, nezvyklá uniforma, kapsa v límci, kde byl strčený mikrofon, takže byla na tyhle stroje prakticky napojena, punčocháče, v nichž si připadala, jako by měla nahé nohy. Nahota jí v cechovním domě mezi sestrami vůbec nevadila, ale v kanceláři, kterou čas od času procházeli muži - nutno však dodat, že jen zřídka -, se cítila být vystavena cizím pohledům a pokoušela se namluvit si, že její psací stůl a přístroje jí skýtají úkryt. Jednou přišel muž, aby na Bethanyině terminálu prováděl jakési mysteriózní věci a vytahoval dráty, podivné desky a jiné předměty. Nebyl to nikdo, koho by znala, anonymní technik a myslel si: *To je teda ta Haldaneova darkoverská holka. Šťastnej kluk! Ta má nohy...*

Jaella zvedla hlavu a měřila si muže zničujícím pohledem. Teprve pak si uvědomila, že nahlas neřekl jediné slovo. S hořícími tvářemi sklopila zrak a dělala, jako by tu vůbec nebyla. Po celý život ji sužoval *laran,* který nekontrolovaně přicházel a mizel, vnucoval se jí, když nechtěla vědět, co se odehrává v mysli druhého, a zrovna tak ji nechával na holičkách, když to bylo ze všeho nejdůležitější. Právě teď se jí vtírala nevítaná myšlenka, která ovšem byla její vlastní: *Opravdu jsem dnes ráno četla v,Petrově mysli? Opravdu mě takhle vidí?*

Ne. Byla jsem nemocná, měla jsem halucinace. Slíbila jsem mu, že půjdu k lékaři, a proto bych se měla hned objednat. Když technik odešel, zeptala se Bethany:

„Co musím udělat, abych se přihlásila k doktorovi ve zdravotnickém oddělení?“

„Zajdi prostě o polední přestávce nebo po práci nahoru,“ odpověděla Bethany. „Někdo si už na tebe čas najde. Co se děje? Jsi nemocná?“

„Nejsem si jistá,“ přiznala Jaella. „Možná to je tím... kortikátorem. Petr si myslí, že může vyvolávat ošklivé sny.“

Bethany bez zájmu kývla. „To je možné, pokud není správně nastaven. S tím ale doktory neotravuj. Dones ten přístroj do psychologického, tam ho seřídí. Ale jestli ty bolesti hlavy a sny zůstanou, měla bys možná přece jen zajít k doktorovi. Anebo když jsi těhotná nebo tak.“

„To ne,“ zaprotestovala, hned Jaella a znovu ji napadlo: *Odkud to vím, že jsem si tím tak jistá?* Přece jen by bylo nejrozumnější zajít za lékařem. Chtěla se tam vypravit o polední přestávce- hlad neměla a jídlo, které mohla v kavárně dostat k obědu, ráda vynechá.

Krátce před tím, než měly opustit kancelář, se z jejích přístrojů ozval legrační pískavý zvuk. Jaella se zarazila. Rozbila něco? Bude muset zavolat technika, který si ji tak nestydatě prohlížel?

„Bethany...“

„Ozvi se přece, Jaello...“ Bethany si uvědomila, že Jaella nerozumí, a dodala: „Moje chyba, zapomněla jsem ti to ukázat. Stiskni ten knoflík tady - tu kulatou bílou věc, která právě bliká.“

S údivem nad tím, proč se tomu říká knoflík - stěží by šlo jej přišít ke kabátu nebo ke košili - se Jaella opatrně dotkla pulzujícího světla.

„Paní Haldaneová?“ ozval se komisní hlas, který hned nepoznala. „Tady Cholayna Aresová, zpravodajská služba. Mohla byste přijít do mé kanceláře? Pokud chcete, můžeme spolu poobědvat, ráda bych, si s vámi promluvila.“

Jaella věděla o terranských frázích dost na to, aby zdvořilou prosbu pochopila jako rozkaz, který bylo nemyslitelné neuposlechnout. Seděla na Magdině místě - žena, která ji včera večer poznala v Petrově společnosti, byla Magdina i její představená. Snažíc se, aby volila slova podle terranských představ zdvořilosti, odpověděla: „Bude mi potěšením, a přijdu hned.“

„Děkuji,“ ozval se Cholaynin hlas a světlo zhaslo.

Bethany zvedla obočí.

„Co jen může chtít? Ráda bych věděla, jak na velení získala tohle místo. Zpravodajská služba na planetě, kde nemůže jít nikam do terénu! Pochopitelně že nemá nic jiného na práci než sedět jako pavouk ve svém kanclu a komandovat celý svět, ale příslušník zpravodajské služby by měl pokud možno nebudit pozornost. No, centrála možná zapomněla na to, co je tohle za podivínskou planetu, a já se vsadím, že Cholayna o tom neměla ani ponětí, když se hlásila o přeložení na Darkover...“

„Myslím, že tomu moc nerozumím.“ Jaella nevěděla, zda má reagovat uraženě. „proč je to podivínská planeta?“

„Patří k půltuctu imperiálních planet, které jsou osídleny zcela homogenním obyvatelstvem, kolonisty z jedné etnické oblasti,“ vysvětlovala Bethany.“A i když bylo mezi původní posádkou několik černochů a orientálců anebo něco podobného, jejich vnější znaky se díky genetickému programu a krvesmilstvu ztratily dávno předtím, než vás impérium zase objevilo. Planeta se stoprocentně bělošským obyvatelstvem je výjimečnější než bílá vrána!“

Jaella o tom okamžik přemýšlela. Jistě, Cholaynina tmavá pleť a zářivě hnědé oči jí byly nápadné, ale myslela si, že ta žena má třeba ne zcela lidskou krev: V horách se vyprávěly historky o křížení s lesnicemi a dokonce i s kočkorysy, třebaže *kyrri* a *cralmacové* se s lidmi samozřejmě nepářili.

Pověděla to Bethany a dodala: „Ale v době chaosu byli často vytvářeni umělí míšenci mezi člověkem a *cralmacem.* Prostě jsem jen předpokládala, že je člověkem jen napůl.“

„Jen ať tohle Cholayna neslyší,“ varovala Bethany a zatvářila se zděšeně. „V impériu je to ta nejhorší - opravdu nejhorší urážka, označit někoho za poločlověka, věř mi.“

To Jaellu znovu šokovalo - takový odporný předsudek! Chtěla to Bethany vysvětlit, ale pak si vzpomněla, že i tady existovaly mezi nevědomými lidmi jisté předsudky vůči jiným tvorům a že o zvycích a různých tabu se nelze přít. *Nepokoušej se koupit v Suchých městech rybu.* Zůstala klidná a jen se v duchu ptala, proč s tolik vychvalovanou lékařskou vědou impéria nebyla objevena či znovu objevena tahle technika a proč se nepoužívá.

„Raději bych měla jít nahoru do zpravodajské služby. Ne, díky, najdu cestu sama.“

Cholayna Jaellu pohodlně usadila do měkkého křesla a u svého automatu, který nabízel větší výběr, než jaký byl v kavárně, objednala jídlo pro dvě osoby.

„Ještě jsem neměla příležitost mluvit s Darkoverany,“ přiznala otevřeně, „a vím, že zde nemohu vést práce v terénu. Proto jsem závislá na svých agentech. Jsem tady, abych vybudovala oddělení zpravodajské služby, a ne, abych pracovala jako agentka. Přitom se spoléhám na vás a kohokoli jiného, kdo planetu zná a vyrostl tady. Nechtěla jsem ztratit Magdu Lorneovou, ale neměla jsem na vybranou. Jistě vám však, paní Haldaneová, mohu důvěřovat stejně, jako jsem důvěřovala Magdě. Doufám, že budeme přítelkyně.“

Než odpověděla, Jaella zabořila vidličku do svého jídla. Ještě nikdy nepoznala ženu, která by nebyla vlastnictvím muže ani ženou z cechu. „Pokud chcete být mou přítelkyní,“ řekla nakonec, „můžete začít tím, že mi nebudete říkat *paní Haldaneová.* Petr a já nejsme oddáni *di catenas,* a přísaha žen, které se zřekly světa, mi zakazuje nosit jméno muže - třebaže se mi nepodařilo přesvědčit o tom zdejší správu.“

„Podívám se, zda se s tím dá něco udělat,“ slíbila Cholayna, a Jael-

la si všimla, jak živé hnědé oči téhle ženy hltají každou její informaci. „Jak vás mám tedy oslovovat?“

„Jsem Jaella n‘ha Melora. Pokud bychom opravdu měly být přítelkyně - mé sestry v cechovním domě mi říkají *Shaya.*“

„Takže zatím Jaella,“ kývla Cholayna. Jaelle se líbilo, že hned unáhleně nepoužila důvěrného oslovení. „Myslím, že jsem byla Magdinou přítelkyní i učitelkou. A vy tu pro nás můžete udělat kus práce. Víte přece, že jsme souhlasili s tím, že ve zdravotnickém oddělení bude vyškolena skupinka vašich mladých žen. Možná jim můžete život mezi námi usnadnit. Jste koneckonců první.“

Jaella se usmála. „To určitě ne. Dvě z mých cechovních sester pracovaly na kosmodromu, ještě když se stavěl.“

V podkladech personálního oddělení není ani zmínky o darkoverských ženách, které...“ podivila se Cholayna.

Jaella se zasmála. „Obě byly *emmascy* - neutra. Možná je považovali za muže, a proto také uvedly mužská jména. Chtěly vědět, co jste vy Terrané z hvězd za lidi.“ Zarazila se, aby nedodala, „že zprávy obou žen se staly v cechovním domě tématem mnoha vtipů, a některé z nich byly značně sprosté.

Cholayna se také tiše rozesmála. ,“Mohlo mě napadnout, že jste nás zkoumali, stejně jako my zkoumali vás. Ale nebudu se vás ptát, co jste si o nás mysleli. Na to se ještě tak dobře neznáme.“

Jaella byla příjemně překvapena. Poprvé se setkala s členkou impéria, která nedělala přehnané závěry o kultuře Darkoveru. Možná v Cholayně poznala skutečně vzdělanou terranskou ženu. Magdu nepočítala, protože ta byla víc z Darkoveru než z Terry.

„Měla jste dost jídla? Ještě trochu kávy? Vážně ne?“ ptala se Cholayna. Když Jaella odmítla, vsunula nádobí do odpadního sběrače a vzala ze svého stolu kazetu. Jaella poznala na štítku své vlastní písmo. Byla to její zpráva o Petrově vysvobození a o zimě strávené na Ardaisu. Vedle ležela druhá kazeta, kterou očividně popsal Petr. „Z toho usuzuji,“ řekla Cholayna, „že jste se narodila v Suchých městech a žila tam až do dvanácti.“

Nebylo v obědu, který snědla, něco jedovatého? Jaelle se zvedl žaludek a připomněl jí, že měla v úmyslu zajít k lékaři. „Ve dvanácti jsem odešla z Shainsy,“ vysvětlovala stručně, „a už jsem se tam nikdy. nevrátila. O Suchých městech toho vím velmi málo. Zapomněla jsem dokonce i shainský dialekt a mluvím jako cizinka.“

Cholayna na ni dlouze mlčky hleděla. „Dvanáct let, to je dlouhá doba. Ve dvanácti je dítě vychované - jak sociálně, tak sexuálně. Vývoj osobnosti je ukončen, a později jej lze už jen těžko měnit. Jste víc vychována městy Suchozemě než například cechovním domem."

Jaella zadržela dech. Nevěděla, zda ji zalil pocit zlosti, překvapení či nevěřícnosti. Bezděky vyskočila; každý její sval byl napjatý.

„Jak si to můžete dovolit?" vyhrkla na Cholaynu. „Nemáte právo něco takového tvrdit!"

Cholayna zamrkala, před výbuchem hněvu však neuhnula. „Jaello, moje milá, já jsem pochopitelně nemluvila o vás osobně. Jen jsem uvedla jeden z nejfundovanějších názorů o lidské psychologii. Pokud se cítíte uražena, je mi to líto. Ať se nám to líbí nebo ne, je to tak. Dojmy, které naše mysl přijímá jako první, jsou nejsilnější. Proč vás tolik zneklidňuje představa, že byste mohla být v podstatě víc vychována kulturou Suchozemě? Nezapomeňte, že já o tom vím velmi málo, a v záznamech centrály toho lze najít ještě méně. Jsem tedy odkázána na to, že mi o tom něco povíte. Co jsem řekla, co vás tak rozhněvalo?"

Jaella se zhluboka nadechla a zjistila, že měla tak stisknutou čelist, až ji rozbolela. „Ani já jsem nechtěla - osobně zaútočit," řekla nakonec. „Já..." A znovu musela přestat, nadechnout se a povolit stisk zubů. Kdyby měla dýku, možná by ji vytáhla a bez přemýšlení použila. *Proč jsem takhle vyskočila?* Její vztek pomalu mizel a zanechal za sebou zděšení.

„Musíte se mýlit, alespoň v tomhle případě. Pokud bych byla vychována Suchými městy, byla bych... kusem dobytka, jak tam ženy bývají, spoutaná, majetek nějakého muže. Žena bez pout je skandál - musí nosit znamení, že patří nějakému muži. Složila jsem přísahu cechu, jakmile jsem byla dost stará, a zapomněla jsem... Vše, co jsem udělala od doby, kdy jsem odešla ze Suchozemě, mělo..."

Zmlkla a v myšlenkách dokončila: *...mi mělo dokázat, že bych kvůli žádnému muži nikdy pouta nenosila. Kindra mi jednou řekla, že většina žen i většina mužů se považuje za svobodné a sami se svazují neviditelnými okovy...*

Cholayna si rukou bezděčně prohrábla stříbrošedé vlasy. „Pokud jste vším, co jste udělala od doby, kdy jste opustila Suchozemi, chtěla dokázat, že nejste žádnou z nich, zformovaly vás, ať už podle jejich principů žijete nebo ne. Pokud by na vás neměly žádný vliv, pak byste kráčela svou cestou, aniž byste se ptala, zda je to cesta Suchozemě

nebo pravý opak - je to tak?“

„Dejme tomu,“ zamumlala Jaella. Stále ještě vědomě zhluboka dýchala, nutila se uvolnit svaly a otevřít pěsti.

Cholayna nepatrně kývla. „I o těch ženách, které o sobě tvrdí, že se zřekly světa, vím málo. Mluvila jste o přísaze, Magda také, ale já ji neznám. Je to tajemství, anebo mi smíte říct, na co Svobodná amazonka přísahá?“

„Přísaha není žádným tajemstvím,“ odpověděla Jaella unaveně. „Ráda vám ji řeknu.“ Nadechla se: „Tímto dnem se zříkám...“

„Počkejte!“ Cholayna zvedla ruku. „Smím zapnout záznamník pro archiv?“

To bylo znovu něco! Ale mělo smysl protestovat? Snad to byla jediná možnost, jak cizinci objasnit, co je cech. „Jistě,“ řekla a počkala.

„Tímto dnem se zříkám práva provdat se, s výjimkou volného svazku. Žádný muž mě nespoutá *di catenas,* ani nebudu žít v domě žádného muže jako *barragana,“* přednesla pak přísahu od začátku do konce. Jak mohla Cholayna věřit, že by se, pokud by skutečně byla výtvorem kultury Suchozemě, mohla svobodně rozhodnout pro tuto přísahu bez naděje na změnu osobnosti, vlastní sexuality či vůle? To bylo prostě směšné!

Cholayna tiše naslouchala. Jednou či dvakrát kývla.

„To mi pochopitelně není neznámé,“ řekla, „protože v impériu a zvlášť na planetách Alfy, kde jsem vyrostla, se předpokládalo, že ženy tahle práva a povinnosti mají. Ovšem...“ - nepatrně se usmála - „my přiznáváme určitá práva a povinnosti i otci dítěte. Jestli chcete, můžeme si o tom jednou pohovořit důkladněji. Chápu teď také, proč Svobodné amazonky - promiňte, ženy z cechu - jsou, prvními ženami Darkoveru, které se chtějí od Terranů něco přiučit. Měla bych k vám dvě prosby. Tou první je, abyste navštívila Magdu v cechovním domě a pohovořila s ní o výběru vhodných žen pro lékařské školení - anebo něco jiného vhodného.“

„Bude mi potěšením,“ odpověděla Jaella formálně. V myšlenkách se však postavila proti: *Jestli si myslí, že budu pomáhat vybírat ženy jako špionky pro zpravodajskou službu, tak to se přepočítala.*

„Jaello, jaké postavení máte v cechu? Jakou práci tam děláte?“

„Každou poctivou práci,“ odpověděla Jaella. „U nás ženy pečou, připravují sýry, ošetřují - ach ano; v cechovním domě v Arilinnu školíme především porodní ošetřovatelky -, a také pěstují koření, pečou

cukroví, jsou u nás ženy, které slouží u vojska...“ Náhle se odmlčela, protože pochopila, kam otázky směřují.

„Ne, my nejsme všechny válečnice, Cholayno, ani ženy na žold a bojovnice. Kdybych si měla svou ovesnou kaši vysloužit mečem, dávno bych umřela hlady. Cizinci myslí vždy na ty *nápadnější* Svobodné amazonky, ty, které slouží u vojska. Před dlouhou dobou, ve Věku chaosu, existovalo Sesterstvo meče, ale se založením cechu, *comhiletzii*, bylo rozpuštěno. Toto Sesterstvo se skládalo vskutku z bojovnic a žoldnéřek. Ptala jste se, co dělám já? Vedu výpravy. Sestavujeme eskorty pro osaměle cestující ženy, alespoň tak to začalo, protože jsme nevystupovaly jen jako vůdkyně a osobní strážkyně, nýbrž i jako gardedámy. Později se na nás obraceli i muži. Radily jsme, jim, kolik si musí najmout tažných zvířat, jaké je třeba koupit krmení a kolik ho budou potřebovat na cestu. Pracujeme také jako vůdkyně v neprostupných částech země ,a v horských průsmycích.“ Usmála se a na svůj hněv zapomněla. „Dnes to znamená, že amazonská vůdkyně vstoupí do oblastí, kam by si žádný muž z Hellersu netroufl.“

„To by pro nás mělo neocenitelnou hodnotu,“ podotkla klidně Cholayna. „Měřiči a průzkum potřebují stále vůdce a lidi, kteří jim mohou říct, jak se mají vybavit podle počasí a terénu. Z nedostatku těchto údajů došlo ke ztrátám na životech. Pokud by byly ženy cechu ochotné pro nás pracovat, byli bychom jim doopravdy vděčni.“ Na okamžik se odmlčela. „Mou druhou prosbou je, abyste s naším agentem pohovořila o vašich, vzpomínkách na Suchá města, ať jsou jakkoli všední. Nechci po vás, abyste špiclovala svoje vlastní lidi,“ dodala opatrně, „máte jen pomoci vyhnout se nedorozumění. Řekněte nám, co podle mínění Darkoveranů máme o vašem světě vědět, zdvořilostní fráze, pravidla pro to, abychom někoho z nevědomosti neurazili...“

„Ano, jistě,“ kývla Jaella. Sama již nechápala, proč se jen při myšlence na města Suchozemě tak rozzuřila. Stala se s dovolením své cechovní matky zaměstnankyní impéria, a jako taková měla poslouchat každý oprávněný rozkaz své nadřízené.

„Máme tu například jednoho agenta - jmenuje se Raymon Kadarin -, který je připraven vyrazit do měst Suchozemě a posílat nám odtamtud informace. Chtěla bych, abyste jej poznala a řekla mi svůj názor na to, zda se vůbec může ve městech ukázat,“aniž by byl hned odhalen jako špión. To, co o tomhle území víme...“ Na jejím stole začalo blikat světlo.

„Řekla jsem lidem, aby nás nerušili.“ Cholayna se nepatrně zamračila. „pokusím se jich znovu zbavit, a pak budeme pokračovat, Jaello. - Ano?“ zeptala se krátce a stiskla blikající tlačítko.

„Šéf je na válečné stezce,“ ohlásil bezbarvý hlas. „všude hledá tu darkoverskou ženu - víte přece, Haldaneovu dívku. Beth nakonec řekla, že je u vás v kanceláři, a on z toho udělal scénu. Mohla byste ji bleskem poslat dolů a uklidnit ho?“

Jaella vzteky sevřela čelisti. Ona nebyla žádná *Haldaneova dívka*, ona vůbec nebyla žádná *dívka*, ona byla žena a byla tu coby zaměstnankyně impéria. Pokud s ní chtěl někdo mluvit, měl mít tolik zdvořilosti, aby se po ní ptal jejím jménem! Chtěla tyhle myšlenky zapudit, všimla si však Cholaynina zamračeného čela a cítila, že ona je stejně rozhněvaná.

„Jaella n‘ha Melora je v mé kanceláři, a já jsem svou konferenci ještě neukončila,“ odpověděla Cholayna chladně. „Pokud s ní Montray chce mluvit, může ji požádat, aby přišla do jeho kanceláře, jakmile budu hotova.“

Jaella viděla Montraye v radě a vůbec se jí nelíbil. Věděla, že ani Magda si příliš neváţila muže, který byl jejím bezprostředním nadřízeným, a že tento muž toho o Darkoveru ví podstatně méně než Magda či půl tuctu agentů, kteří pro něj pracovali. Petr také řekl cosi v tom smyslu, že tenhle muž je víc diplomatem z povolání než agentem zpravodajské služby, ale přesto by měl něco vědět o světě, kde je umístěn!

Cholayna stiskla knoflík, a ten zhasl. „To jej na chvíli zdrží, ale nemohu garantovat, že pro vás nenechá hned poslat. Udělala jsem, co jsem mohla.“ Usmála se spiklenecky na Jaellu, a Jaella si uvědomila, že tuhle ženu má ráda. *Mám tu alespoň jednu přítelkyni.*

„V jaké formě chcete sdělit to, co víte o Suchých městech?“ zajímala se Cholayna. „Můžete to nahrát na pásek, anebo můžete hovořit přímo s agentem...“

Nejraději bych nedělala ani to, ani to, pomyslela si Jaella. Nenáviděla nahrávání na pásek, ale nenaučila se přednést hlášení mužům přímo v centrále. Bála se jen pomyšlení na to, že by měla mluvit s cizím terranským agentem, s terranským mužem bez přinejmenším mlčenlivé ochrany Petrovy přítomnosti. Zároveň ji trýznila slova přísahy amazonek: *Po žádném muži nebudu žádat, aby mě ochraňoval... Co se to jen se mnou stalo,* pomyslela si mimoděk, *od chvíle, kdy jsem*

sem přišla jako Piedrova partnerka?

Cholayna na ni stále vyčkávavě hleděla, a Jaella si uvědomila, že jí.stále ještě neodpověděla. „Já... „vykoktala, „než se rozhodnu, chtěla bych si to trochu promyslet."

Ve skutečnosti bych chtěla, abych mohla jednat jen se ženami. Zcela nezávisle se chovám tady u Cholayny a dokonce i s Bethany. Cítím se jistá, když mluvím s. darkoverskými muži, i když jsou to ti, kteří Svobodné amazonky a vše, co s nimi souvisí, nenávidí. Vím, jak mám oslabit jejich nedůvěru, pokud s nimi spolupracuji. Nevěřila však, že by se naučila jednat stejně s terranskými muži, a neměla ani nejmenší chuť se o to pokoušet.

A pak se styděla sama před sebou. Byla dospělá žena, ta, která se zřekla světa, a nemělo ji vůbec napadnout, aby se skrývala za Cholaynu, natož pak za Piedra. Takřka agresivně odpověděla: „Chci mluvit s agentem," a hleděla přitom na zem. Zrozpačitěla, když ji Cholayna se soucitem pozorovala.

Jsem už dospělá, není třeba mě chránit nebo opatrovat... domlouvala si, ale bohužel se ani zdaleka tak necítila.

Světlo na Cholayniné stole znovu zablikalo. Rozčileně do něj bodla nalakovaným nehtem. „Co je zase?"

„Pan Montray by chtěl s vámi mluvit," odpověděl hlas. Cholayna zvedla obočí.

„Hora nedoletí k ptákům, a tak musí pták k hoře," povzdechla si. „To je staré přísloví na mojí planetě, Jaello. Obávám se, že ho musím pustit dál. Pokud chcete, můžete odejít."

Jaella zavrtěla hlavou. „Jednou ho musím poznat." Připravila se na šedivého, pochybovačného Montraye, ale muž, který vstoupil, byl pro ni neznámý a přinejmenším o dvacet let mladší než koordinátor, na něhož si vzpomínala ze zasedání rady.

„Čekala jste mého otce?" zeptal se, když viděl Cholaynin překvapený pohled. „Jsem Wade Montray, a otec mě posílá, abych se na tu dívku podíval, zda by nám mohla být nějak k užitku..." Přerušil se, pohlédl na Jaellu a omluvně se zašklebil.

„Nevěděl jsem, že jste ještě tady. Nechtěl jsem být nezdvořilý. Viděl jsem vás při zasedání, ale nebyli jsme si oficiálně představeni."

Teď si znovu vzpomněla. Ovládal alespoň zdejší jazyk a přerušil některé z netaktních a nebezpečných otcových poznámek. „Jistě, vzpomínám si na vás, pane Montrayi..."

„Wade,“ usmál se. „Ale vím, že pro Darkoverana je těžké to vyslovit. Obvykle mi říkají Monty, slečno...“ Znovu se zarazil. „Promiňte, neznám zdvořilé oslovení žen, které se zříkají...“

„Jsem Jaella n‘ha Melora. Pokud nechcete užívat mé jméno, můžete mi říkat *mestra*. Pokud však spolu budeme spolupracovat a já vám mám říkat Monty, je nejlepší mě oslovovat Jaella.“

Kývl a pečlivě opakoval její jméno. „Můžu dovést Jaellu dolů do otcovy kanceláře, Cholayno? Anebo ji tady nahoře ještě potřebujete? Pokud ano, pokusím se to dole trochu urovnat.“ Zaváhal. „Víte, on to nemyslí v podstatě zle. On je jen - no, dosud to všechno řídil, zpravodajskou službu, komunikaci, lingvistické oddělení. A najednou neví, kde končí jeho pravomoc a kde začíná ta vaše, a proto je trochu podrážděný.“

Cholayna kývla. Její tvář zvážněla. „Chápu, že je to pro něj tvrdé. Teoreticky nejsem pochopitelně podřízena žádnému planetárnímu koordinátorovi, nýbrž jen hlavní centrále. Pokusím se mu nešlapat na paty, ledaže by se mi příliš pletl do cesty - myslím do cesty zpravodajské službě. Jaello, nebojte se mě kdykoli požádat o pomoc. A řekněte Petrovi, aby se někdy během zítřka u mě stavil, ano?“ Cholayna se otočila znovu k blikajícímu světlu na její přístrojové desce, a Jaella zamířila s mladým Montrayem ke dveřím. *Monty*, vštípila si do paměti, aby jej odlišila od jeho otce.

„Ovládáte naši řeč skvěle,“ řekla mu na chodbě. „Jak...“ Pohlédl na ni s odzbrojujícím úsměvem.

„Jak je možné, že tuhle řeč tak dobře ovládám, když můj otec stále ještě potřebuje tlumočníka? Dostal jsem se sem, když mi nebylo ještě ani deset, a mně jazyky šly vždycky dobře. Můj otec rok co rok doufal, že bude převelen na nějakou planetu, která se mu bude víc zamlouvat, a proto se nikdy nenamáhal s tím, aby se zdejší řeč naučil. Ve čtrnácti mě poslali z Darkoveru pryč, aby se mi dostalo pořádného imperiálního vzdělání, ale mně se tady líbilo, a nemohl jsem se dočkat, až se sem zase vrátím. Promiňte, nechtěl jsem vás obtěžovat svými soukromými problémy. Můžeme jet výtahem.“

Sjezd dolů, při kterém se jí dělalo špatně, ji tentokrát již tolik nepolekal. Když vystoupila z výtahu, kolena se jí skoro netřásla. V Montrayově kanceláři seděl u okna obtloustlý, holohlavý úředník a díval se dolů na kosmodrom.

„Požádal jsem vás, abyste přišla dolů, paní Haldaneová,“ řekl *cas-*

tou s tak ubohou a klopotnou výslovností;že Jaelle připadalo nesmyslné jej opravovat kvůli svému jménu, „protože mám pro vás zvláštní úkol. Tady je můj kolega Alessandro Li. „Vysoký muž, který stál vedle stolu, se otočil a uklonil se před ní.

„Byl sem poslán z ústředí jako zvláštní pověřenec senátu s diplomatickým statutem, aby zkoumal, zda Cottman IV zůstane uzavřeným světem anebo bude nově zařazen, a aby informoval o vyslanectví, které zde bylo zřízeno. Sandro, tohle je první domorodá darkoverská žena ve zpravodajské službě. Je vdaná za Petra Haldanea...“

„Znám Haldaneovu minulost ve zpravodajské službě,“ přerušil jej muž. „Specialista na mimozemskou antropologii, skvělý agent v terénu.“ Jeho *casta* byla lepší než Montrayova, třebaže ne perfektní. Ještě jednou se před Jaellou uklonil. „Je mi potěšením, že vás poznávám, *domno.*“

Jaella si pro tuto chvíli odepřela jej opravit. Alessandro Li byl rozložitý muž s hranatou bradou a ocelově šedivýma očima pod výrazným obočím. Jeho tvář byla jakoby zastíněna hustými černými vlasy a - alespoň Jaelle - připadala směšná díky legračně střiženému knírku.

„Myslíte, že jej můžete vybavit tak, aby mohl inkognito cestovat do Hellersu a pohoří Kilghardu, paní Haldaneová?“ zeptal se Montray.

První; co ji napadlo, byla absurdní myšlenka: *Ne s tímhle knírkem!*, ale tuhle poznámku spolkla. Koneckonců ten muž právě přijel, a ona z cest v horách a různými územími věděla, že drobnosti, oblečení a kulturní zvyky a gesta se tak výrazně odlišují, že by tomu nikdo nepřikládal nějaký určitý význam. Povšimla si však .pobaveného záblesku v Montrayových očích a uvědomila si, že jeho první myšlenka byla stejná jako její. Mlčky si Alessandra Li chvíli prohlížela. „Mohl by projít Hellersem kolem země MacAranů;“ řekla nakonec. „tam je hodně lidí tak tmavých a... kostnatých. Musel by mít delší vlasy a buď se oholit nebo si nechat narůst vousy. A pochopitelně by musel být odpovídajícím způsobem oblečen. Je však nemožné, aby se vydával za domorodce, dokud nebude lépe ovládat zdejší řeč.“

„V tomto ohledu bych já neviděl nic nápadného,“ poznamenal Montray starší, s neočekávanou skromností. „Řeči nejsou mou silnou stránkou. Proto mně tu tak schází Magda, byla mou nejlepší tlumočnicí. Pochopitelně bylo nehospodárné ji používat jako tlumočnici, protože byla zároveň nejlepší agentkou, kterou jsme měli. Ale myslíte si, že by to mohl zvládnout?“

Alessandro Li se pokusil zachytit její pohled. Jaella se začervenala a sklopila oči. Nemohl vědět - zatím ještě ne -, že to podle darkoverských zvyků bylo nezdvořilé. Zasáhl Monty.

„Abychom s tím hned začali, Sandro, tady se muž nikdy nesnaží pohlédnout ženě do očí, ledaže by ji považoval za prostitutku;_která se na něj chce usmát. Kdyby tu byl přítomen Jaellin manžel, mohl by vás za to, že jste se na ni podíval, vyzvat na souboj..Berte to jako vaši první lekci mezikulturní zdvořilosti tady na Darkoveru."

„Aha," kývl muž a odvrátil pohled. „Neměl jsem v úmyslu se vás dotknout, slečno - promiňte - *mestra,* je to správně?"

„Také jsem to tak nebrala," odpověděla Jaella stejně rychle. „A to patří k věcem, které mám na mysli. Piedro by mu pochopitelně mohl pomoci víc než já. A nebude to snadné. Jednodušší by bylo připravit jeho." Ukázala na Montyho, který se smíchem prohlásil: „Strašně rád bych pracoval v terénu. Co se však týče vyslání Sandra - no, myslím, že by bylo rozumnější přenechat vlastní práci v terénu našim vyškoleným lidem, těm, kteří nebyli nikdy odhaleni jako Terrané, protože jsou v podstatě Darkoverané: Haldane, Lorneová - dále Cargill, Kadarin, dokonce i já. Ti by pak pro Sandra sestavili zprávu, a on by se mohl na jejím základě definitivně rozhodnout."

Russel Montray si opřel hlavu do dlaní a na okamžik o tom uvažoval. „Je tu jen jeden problém," řekl nakonec. „Haldane, Lorneová, Kadarin - ti projdou bez problémů, protože jsou vlastně Darkoverané. Jistě, jsou smluvně vázaní zaměstnanci civilní služby, a já nepochybuji o jejich loajalitě. Je ovšem přirozené, že pro ně je na prvním místě dobro Darkoveru, a to není vždy to nejlepší z našeho hlediska. Nic ve zlém, Jaello..." - vyslovil její jméno špatně, ale alespoň ji nenazval *slečnou Haldaneovou,* a všimla si, že se snaží být přátelský - „...ale Haldane se oženil s ženou s Darkoveru, a Magda se teď zavázala strávit půl roku v ženské komuně Svobodných amazonek, nebo co to vlastně je. A my nechceme, aby rozhodnutí bylo na těch, kteří se připojili k domorodcům. Průzkum musí provést objektivní pozorovatel, a ne někdo, kdo všechno vidí jednostranně z darkoverského pohledu. Chápete?"

Jaella se dívala ven z velkého okna na kosmodrom. Stála tam jedna z lodí. Kolem se pohybovali lidé z pozemního personálu a zaopatřovali stvůru zrozenou v kosmu. Nepřistála tu kvůli Cottmanu IV, Darkoveru, ale proto, že Darkover byl vhodným tranzitním bodem na cestě

kamkoli jinam. Rychlá odpověď, kterou měla na jazyku, že Sandro Li bude vše zase hodnotit jednostranně z pohledu impéria, by neměla pro Russella Montraye žádný smysl.

Z téhle výšky vypadalo servisní mužstvo kolem lodi jako hejno mravenců. Nebylo divu, že pro Montraye byl darkoverský pohled cosi vzdáleného, nedůležitého. Neznal žádné Darkoverany osobně, žádné ani poznat nechtěl, byli pro něj něco jiného než lidé, byli provždy oddělení od lidstva. Jak to říkala Bethany? V řeči impéria bylo největší urážkou někoho nazvat poločlověkem.

„Přiděluji vás k Sandrovi Li. Máte za úkol s ním spolupracovat a jste za něj osobně zodpovědná," řekl Montray. ,;Vaším úkolem je mu poskytnout jazykové znalosti a připravit jej pro nasazení v terénu. Pokud se mu něco stane, jste za to osobně zodpovědná."

Použil slov *osobně zodpovědná,* takže se z toho stala věc osobní cti a důstojnosti chránit jej i za cenu vlastního života. Jaellina ruka automaticky sáhla po dýce, kterou u opasku neměla. Na poloviční cestě se zastavila a připadala si hloupě. „Na mou čest," prohlásila tichým hlasem, „za něj přebírám odpovědnost."

Ale Monty si toho gesta všiml. „Nežádáme, abyste pracovala jako jeho osobní strážce, Jaello. Nejste tu zaměstnaná jako bojovnice. Můj otec myslí, abyste jej doprovázela, aby se, až opustí základnu, nedostal do potíží, a abyste jej naučila, jak se má chovat ve městě, aby neměl problémy. Chápete?"

Kývla. „Nejprve," prohlásila, „musíte dostat nějaké darkoverské jméno. Alessandro zní podobně jako -jedno jméno, které je obvyklé v pohoří Kilghardu, ale nikdo by takového muže nenazval *Sandro;* to zní skoro jako Zandru. A Zandru je pánem volby mezi dobrem a zlem a vládcem devíti pekel."

„Něco jako ďábel," vmísil se Monty, a Alessandro Li pozvedl své husté obočí. „Jak by tedy volali na dítě jménem Alessandro?"

„Nejspíš... Aleki," navrhla Jaella, a on to po ní neuměle opakoval. „A-le-ki, je to tak správně?"

Kývla. „A měl by..." zaváhala, ale musela to říci, protože tihle *Terrané* v tom neviděli rozdíl. „Monty, doveďte jej k barbíři, ale darkoverskému. Nejdřív se musí zbavit toho knírku. Piedro může pomoci najít pro něj vhodné oblečení."

Alessandro Li - *Aleki,* připomněla si - se s trochou lítosti dotkl knírku vzbuzujícího takovou pozornost. „Tak tedy začíná moje pře-

měna v Darkoverana," povzdechl si s pokrčením ramen. „to holt patří ke službě. Kde bych našel holiče, Monty?"

Změna byla pozoruhodná; Jaella by nevěřila, že může být tak zásadní. Jeho tvář vypadala po odstranění knírku docela jinak. Barbíř zmenšil i obočí. Jaella byla zvědavá na muže, který se takhle dokázal změnit - co si asi myslel? A ona sama měla odpovědnost za to, že tenhle muž bude moci špehovat její lidi?

Ale kdo jsou mí lidé? A proč? Nikdy jsem neměla v některém z království domov, a stejně tak ani v dětství nebyla mou vlastí Suchá města. Nikdy jsem nikam nepatřila, kromě cechovního domu mých sester, a ten jsem opustila... Přerušila tok svých myšlenek, rozzlobená sama na sebe. Měla právo na společný život se svobodným partnerem a na zákonnou práci. Stavěla mosty mezi oběma světy, stejně tak jako to dělala její sestra Magda, a jak se o to pokoušel její milovaný Piedro. Proč by musely být zájmy Terranů a Darkoveranů v rozporu? Nemohli by se dopracovat k něčemu, co by bylo výhodné pro obě strany?

Aleki na ni pohlédl a očekával slova uznání. Měl na sobě oblek z kožešiny a kůže, který by si na cestu do Venzských hor za Thendarou vzal každý rozumný muž, a namísto terranských sandálů měl pevné holínky.

„Nikdo by vás za Terrana nepovažoval," prohlásila Jaella. A v tom okamžiku, kdy podle vzhledu jakoby mluvila s darkoverským mužem, si byla vědoma nevhodné terranské uniformy zdůrazňující všechny její tělesné tvary. V tom byl právě odlišný: Na rozdíl od Darkoverana mu nic z toho nepřipadalo divné. Aby zakryla své rozpaky, rychle dodala: „Nemáte ,tu správnou vůni. Piedro - Petr vám v tom poradí lépe než já."

„Haldane? Strašně rád bych ,ho poznal," řekl Aleki. „Znám jeho práci; jako první Terran dorazil na pobřeží, do Temory a do Dalereuthu - anebo to byla Magda?"

„V tu dobu byli.,manželé," odpověděla Jaella. „Myslím, že se o tu práci i slávu podělili. A pokud chcete poznat Piedra, není nic jednoduššího. Nechcete se s námi najíst?"

„S radostí! Neměla byste nic proti, kdyby přišel i Monty?" „Vůbec ne." Jaella si vlastně oddechla. Montyho přítomnost dělala z celé věci záležitost zpravodajské služby.

Petr na ni čekal u vchodu do hlavní kavárny. Hned poznal Montyho, a oba muži si potřásli rukou. Monty představil Alessandra Li a

zmínil i darkoverské jméno *Aleki*, které dostal.

„Těší mě, Haldane," řekl Aleki. „Znám vaši práci. A doufal jsem, že poznám i Magdu."

„No, to se dá zařídit, je stále ještě v Thendaře," odpověděl Petr. „Mohou muži navštěvovat cechovní dům, Jaello?"

„Samozřejmě, i když je nepustí dál jak do pokoje pro cizince."

Jaella si všimla, jak Alekiho tahle informace zarazila.

„Najdu pro nás stůl, kde bychom si mohli popovídat." Aleki se vydal na jednu stranu, Petr, Monty a Jaella na druhou, aby si u automatů vybrali něco k jídlu.

Někdo za nimi tiše, ale srozumitelně prohlásil: „To je ta Haldaneova holka. Přivedl si ji z Thendary. Je skvělá, zvlášť v těch civilních šatech. Říká se, že v horách lidé ještě nosí zvířecí kůže. A ty nohy! Šťastnej kluk - slyšel jsem o darkoverských manželstvích všechno možné..."

„Slyšel jsem, že sestry se dělí o jednoho a téhož muže," ozval se jiný hlas. „Že by měla sestry? Anebo možná Haldane..."

Při prvních slovech se Petr zarazil a ztichl. Ale teď, když hlasy přešly k obscénním spekulacím, se otočil a chytil muže za límec.

„Drž hubu, ty zmetku!" zavrčel. Jaella, které se mezitím rozbušilo srdce, odsunula Petra ke straně.

„To je *můj* boj!" Ještě jednou do Petra silně strčila, takže se zakymácel a málem padl Montymu do náruče. Její ruce se proměnily ve zbraně. Udeřila muže do hrdla a ten padl jako zasažen kladivem. Přesně cílené kopnutí poslalo prvního mluvčího k zemi, kde zůstal se sténáním ležet. Jaelliny rty se chvěly, rychle, zajíkavě oddechovala. Pak se znovu obrátila k Petrovi.

V tom se objevili dva černě uniformovaní vojáci a odtrhli je od sebe. Jaella chtěla zasáhnout, ale muž ji jen paží a takřka s respektem odtáhl stranou. Petr jí položil ruku kolem ramen. S nadávkami se vydala pryč. Slova přísahy... *jsem připravena bránit se třeba i násilím, budu-li napadena. .. neuchýlím se k žádnému muži pod ochranu...* jí bušila jako kladiva v hlavě.

„Rušení klidu ve veřejné jídelně..." začal mírně voják, „mám každého z vás nechat předvolat? Nemůžete si to vyrovnat ve fitness centru? Kavárna není pro bojové umění tím správným místem."

„Tihle parchanti urazili mou ženu!" vyhrkl Petr.

„Slova kosti nelámou," namítl voják. „Kromě toho to vypadá, jako

by se ta dáma dokázala o sebe postarat sama.“ Jeho pohled okamžik setrval na Jaelle, a ona mohla skoro *slyšet* jeho myšlenky. „Neznám darkoverské zvyky, madam,“ řekl nakonec, „a ani je poznat nechci. Naše zákony zakazují bitky v jídelně. Jste cizinka, a proto vás tentokrát nenechám předvolat, ale nebude se to už opakovat, jasné? Haldane, měl byste svou ženu poučit, jak se chovat na veřejnosti.“ Odvrátil se. Jeho kolega zvedl ze země muže, kterého Jaella srazila. Potřásal teď hlavou a osahával si hrdlo. Druhý muž stále ještě sténal; chytil se paže, kterou mu voják nabídl. „Mohl byste mi pomoci do zdravotnického?“ požádal. Znovu zasténal a potácel se pryč. První muž s rozbolavělým hrdlem polkl a přistoupil k Jaelle. Vypjala se, ale on jen přidušeně zaskuhral: „Vy jste mi tedy dala. Bojujete jako chlap, to se vám musí nechat.“ Pak se vydal ke svému stolu.

Aleki na ně zamával od rohového stolu pro čtyři. Petr kývl a znovu se postavil do řady. Když vše pominulo, Jaella se zachvěla. Bezmyšlenkovitě stiskla několik tlačítek a pak přešla s jídlem k jejich stolu. Když však přiložila vidličku k ústům, sotva dokázala polknout.

„Slyšel jsem, že ženy z cechu jsou válečnice,“. poznamenal klidně Aleki. „Umíte také zacházet s mečem?“

Jaellin hlas zněl slabě a rozechvěle. „Dokážu zacházet s nožem. Já...“ Hrdlo se jí stáhlo; na tváři ucítila zhojenou jizvu. Stále byla ještě vzteky bez sebe.

Zvířata! A přitom luxusní marlové kožešiny z Hellersu patří k nejdražším obchodním artiklům a vydělané a obarvené kůže z pohoří Kilghardu vynesou pomalu tolik mědi, kolik ona sama váží!

„Takový styl boje jsem viděl v Akademii pro zpravodajskou službu,“ řekl Monty. „Tam jsou ženy školeny v sebeobraně stejně jako muži. Ale nečekal bych, že něco takového najdu na Darkoveru...“

„Většina žen se také jen učí, jak se obrátit o pomoc k nejbližšímu muži!“ Jaella si uvědomila svůj opovržlivý tón, až když promluvila, a uviděla Petrův ublížený výraz. „Urazili mě, a ne tebe, Jaello,“ prohlásil, když si sedal na své místo. „Copak ti nedošlo, že jejich poznámky byly adresované mně?“

„Ale šlo o *mě*,“ trvala na svém.

„Ještě jsi to všechno zhoršila.“ Ústa se mu stáhla v zamračenou linku, které se tolik obávala. „Slyšelas, co tihle muži říkali! Mám *svou ženu naučit, jak se chovat na veřejnosti!* To je to, co se musíš naučit, Jaello - jak se chovat na veřejnosti. Je mi jedno, co děláš nebo říkáš,

když jsme sami, ale pokud se na veřejnosti chováš, jako bys byla odněkud ze zapadákova z Hellersu, vždycky na to doplatím já.“

„Doplatíš *ty*...“ odmlčela se. Petrova slova na ni působila stejně, jako když před Svobodnými amazonkami mluvil dom Gabriel; jako by muže uráželo, kdyby se ženy samy naučily bránit namísto, aby se spolehly na muže...

Byl vychován jako Darkoveran, pomyslela si. *Věřila jsem, že bude mít jako Terran pochopení. Terranské ženy jsou nezávislejší*... a s nepatrným pocitem nevolnosti si připomněla, co dnes říkala Cholayna: Osobnost je formována ve dvanácti letech a není možné ji později nijak podstatně měnit.

Byla odhodlána hned k boji - i když ve skutečnosti urazili Petra -, protože nedokázala snést pomyšlení, že v ní žije obyvatelka Suchých měst, která si přeje být právoplatným majetkem muže i se symbolickými pouty? Zaútočila pěstmi, aby umlčela tenhle vnitřní hlas, a ne obscénní žvanění obou mužů? Byl Petr svou podstatou mužem z Hellersu a věřil, že jeho žena se na něj ve všem musí obrátit o ochranu a pomoc? Bude někdo z nich schopen se vzdát svých zážitků z dětství?

.*Pochopitelně bychom to dokázali*, řekla si v duchu rozzlobeně.

Jinak by se žádná žena nemohla stát Svobodnou amazonkou, ženy, které se zřekly světa, jsou všechny ty, jež se zřekly i svého dětství a pout, která jim byla výchovou nasazena. I já se jich zbavím...

Několik Petrových přátel, kteří je sledovali, prošlo kolem; prohodili několik přátelských slov. Muži, kteří pronesli ty odporné poznámky, byli očividně neoblíbení, a třebaže mnoho lidí neslyšelo, proč došlo k roztržce, z principu takové chování odsuzovali. Zůstali v kavárně a rozmlouvali, popíjeli a jedli, až se vše změnilo v improvizovaný večírek a kuchyňský personál je nakonec musel všechny vykázat ven.

Venku Jaella odmítla všechny pozvánky k večírku v soukromí. Byla k smrti unavená. Měla dnes zajít k doktorovi, ale nedostala se k tomu. Petr stále ještě nemluvil a mračil se, a ona se obávala vyčítavých pohledů, jakmile budou spolu sami. To opravdu tolik zranila jeho hrdost?

A pokud tomu tak bylo, mělo jí na tom coby amazonce záležet?

Doma se k němu hned obrátila. „Je mi líto...“ řekla, ale on ji přerušil. „Jaello, nechtěl jsem být tak nepříjemný...“ A hned, jak se navzájem slyšeli, rozesmáli se a padli si do náruče.

„Jsi skvělá,“ zašeptal. „tolik tě miluju! Vím, jak je to pro tebe těž-

ké...“ Znovu pocítila jeho lásku jako útočiště, jako skálu, o niž se mohla na tomto podivném a cizím místě opřít.

Když se však pomilovali a ona únavou usnula v jeho náručí, procitla s výkřikem ze sna, v němž Jalak z Velkého domu v Shainse, její zpola zapomenutý otec, přišel s pouty a řekl, že je již dávno ve věku, kdy je třeba jí je nasadit. Když však prosila Petra o pomoc, ustoupil a pevně ji chytil, zatímco jí láskyplně nasazovali pouta kolem zápěstí.

5. KAPITOLA

Magda seděla u večeře v jídelně cechovního domu v Thendaře a v duchu si promítala svůj čtvrtý den v roli ženy, která se zřekla světa. První den jí bylo řečeno, aby zůstala: u Keithy, která kvůli ranám, které utržila, onemocněla a měla horečku. Druhý den musela pomáhat Irmelin v kuchyni. Při zametání a čištění zeleniny k večeři byla neuvěřitelně nešikovná. Irmelin si sice cosi mručela o zhýčkaných dámách, které si nikdy nezamažou ruce, ale jinak k ní byla laskavá a ukázala jí, jak se s tak.podivnými nástroji, jako je koště a škrabka, zachází a jak se krájí zelenina, aniž by se člověk sám pořezal. Magda si uvědomila; že jí nebylo vůbec vhod, když měla obsluhovat u stolu a pak mýt nádobí. Proč tady ještě nikdo neobjevil alespoň ty nejjednodušší přístroje, aby z žen sňaly tuhle ponižující práci?

Dnešní den byl namáhavější: Poslali ji pracovat do stáje. Nevadilo jí, když dávala zvířatům píci a vodu anebo když vyváděla koně, protože slunce jasně svítilo a vzduch byl svěží a čerstvý. Ale těžké převážení hnoje bylo obtížnější než škrábání zeleniny a zametání v kuchyni, a z toho zápachu se jí dělalo špatně. Proto, říkala si hněvivě, došlo na Teře k průmyslové revoluci. Někomu muselo to vymetání stájí lézt pořádně krkem!

S touhle prací jí pomáhala Rafaella, Jaellina družka na jejích cestách. Magda doufala, že je příjemná. Ale Rafaella jí neměla co říci. Večer byla Magda k smrti unavená. Nikdy předtím nepracovala manuálně a byla ráda, když ze sebe mohla smýt prach a špínu. Přestože si umyla i vlasy, obávala se, že stále ještě páchne stájí. Vůně mýdla nebyla ve srovnání s parfémovanou kosmetikou z terranské zóny zrovna

nejlepší. Magda dlouho ležela v lázni s horkou vodou a pokoušela se smýt ze sebe únavu, dokud nepřišla skupina mladých dívek spolu s Dorií, a začala rozpustile dovádět. Běhaly nahé okolo, lezly do van a znovu ven a v legraci se hádaly o mýdlo. Ten ruch Magdu vyhnal z koupelny, a teprve později si přiznala, že dívkám záviděla radost, kterou měly.

Třebaže byla po práci ve stáji hladová, sotva teď dokázala polknout jediné sousto. Byl to druh masa, anebo možná vnitřností, uvařený s hrubě mletou moukou a se silně okořeněnou omáčkou. Chléb byl černý, hrubý a nekvašený. Ovoce zavařené v medu chutnalo studené docela dobře. Bohužel bylo podáváno teplé. Magda byla na darkoverská jídla zvyklá a většinu z nich měla ráda, ale jakousi nešťastnou náhodou bylo pro ni dnes vše, co leželo na stole, nové, a nic z toho jí nechutnalo. Ukusovala chléb s máslem, posouvala masem po talíři a se vztekem a beznadějí si přála, aby tu měla šálek dobré kávy. Na Akademii se musela školit v tom, aby bez protestu a bez viditelného odporu jedla všechny druhy cizorodé výživy, a obvykle se jí to také dařilo, ale dnes večer se cítila unaveně a bezmocně. Opravdu dokáže žít půl roku mezi těmito cizími ženami a v tak nepříjemných podmínkách?

Bylo jí přiděleno místo vedle Dorii. Naproti ní seděla Camilla, starší *emmasca*, která byla svědkyní její přísahy, vedle ní Keitha, novicka. Ta dnes vypadala lépe a měla v tváři lepší barvu. Její zářivé vlasy, které jí pro přísahu neuměle odstřihly, byly mezitím již řádně upraveny. Její úbor amazonky byl špinavý a obnošený, možná pocházel ze stejné truhly zbytků jako Magdiny šaty. Keitha působila plaše, zaraženě a jedla jen málo.

Camillina hubená tvář nabrala výraz starostlivé péče.

„Ale ty skoro vůbec nejíš, Margali - copak nemáš drůbky ráda?“ „Ach, to jsou drůbky?“ Magda si strčila vidličku s masem do úst, ale hned toho litovala. „Je to moc dobré,“ lhala. „Ale já dneska nemám moc hlad.“ Vzala si další krajíc chleba a namazala jej máslem. Chléb se dal alespoň polknout, a s teplým zavařeným ovocem nechutnal zase tak špatně.

Matka Lauria poklepala na svou sklenici, aby si vyžádala ticho. „Dnešní večer je věnován učení. Účast je povinná pro nové sestry a všechny dívky, které nemají přísahu déle jak tři roky. Vítána je samozřejmě každá z vás. Sesterstvo se dnes večer sejde v hudebním sále, a proto se výuka bude konat ve zbrojnici.“

Odpovědí byl slyšitelný povzdech. „Nezapomeňte si vzít šátek navíc," zamručel kdosi. „tam dole je pořádná zima!"

„Rozložíme slamníky, abychom si na ně mohly sednout," slíbila Rafaella. „A trochu zimy vám neuškodí. Budete svěží a neusnete, což by se po pořádné večeři mohlo stát."

„Co je to sesterstvo?" zeptala se při odchodu z jídelny Magda šeptem Dorii.

„To je tajné sdružení," odpověděla Doria stejně potichu. „Spojuje cechovní domy, to je vše, co o tom vím, a většina žen, které k němu patří, jsou léčitelky a ošetřovatelky. I Marisela je jejich členkou. Přísahají, že nikdy nezradí, a to také dodržují."

Na schodech dolů do zbrojnice ji dohnala Camilla a vzala ji pod paždí. „Myslela jsem si, že tě Jaella vzala do Neskaji. Jak ses objevila tady? Slyšela jsem, že Jaella tu spala jednu či dvě noci, ale já neměla příležitost s ní promluvit. Všimla jsem si jen jizvy na její tváři. Co se jí stalo?"

„Byly jsme napadeny lupiči," odpověděla Magda. „Zimu jsme strávily na hradě Ardaisu. Jaella byla příliš nemocná na to, aby mohla cestovat. Pak jsme dorazily sem do Thendary..."

„Nu, není divu, že chtěla mít svou sestru ve vlastním cechovním domě," kývla Camilla. Vedla Magdu do zbrojnice, kde ženy snesly slamníky do úzkého kruhu. Camilla hodila Magdě pokrývku.

„Vidím, že ti je zima, i když máš šátek. Zabal se do toho."

Matka Lauria se ujala slova: „Drahé sestry, již jste viděly novicky mezi námi. Je tomu už mnoho let, co jsme tu měly hned tři najednou. Všichni znáte Dorii - Rafaella udělala to, co jednou snad učiní každá z nás: Připravila dospělou dceru k přísaze. Teď byste se měly seznámit i s Margali n'ha Ysabet, která minulou zimu složila přísahu před Jaellou n'ha Melorou, a Keithou n'ha Casildou, která totéž učinila před čtyřmi dny před Camillou n'ha Kyrií. Camillo, jsi matkou jedné a sestrou druhé z těchto tří chceš dnes večer vést první kolo otázek?"

„Ráda," odpověděla Camilla. „Dorio, ty jsi přísahu ještě nesložila, třebaže jsi mezi námi strávila celý svůj život. Proč se chceš stát ženou, která se zřekne světa?"

Doria se usmála a sebejistě pronesla: „Protože jsem mezi vámi vyrostla a tady je můj domov. I moje opatrovnice bude ráda."

„To není ten správný důvod," přerušila ji Rafaella. „Copak jsem někdy za svou lásku požadovala, aby ses stala amazonkou?"

Doria na ni zmateně pohlédla, ale odpověděla: „Ne, ale věděla jsem, že je to tvé přání...“

„A jaký je *tvůj* .důvod?“ naléhala Camilla. „Tvůj, ne Rafaelly.“

„Protože - tedy ve skutečnosti, protože... jsem tady strávila celý život a ráda bych byla jednou z vás - ne jen opatrované dítě, ale opravdová amazonka...“

„Máš strach,“ vmísila se Irmelin, „že kdybys nesložila přísahu, neměla bys kam jít?“

„To není pravda!“ vykřikla Doria chvějícím se hlasem. Irmelin přesto trvala na odpovědi. „Řekni. Kdybychom se zdráhaly ti poskytnout přísahu, co bys pak dělala?“

„To snad nemyslíte vážně?“ protestovala Doria. „Celou dobu jsem tu žila, a vždy jsem počítala s tím, že složím přísahu, jakmile mi bude patnáct...“ Poděšeně se rozhlédla kolem.

„Měla bys nám říct,“ ptala se Irmelin neodbytně, „co bys dělala potom. Kam bys šla?“

„Možná - nevím - asi zpátky ke své opravdové matce, pokud by mě chtěla - nevím, nevím, já *nevím!*“ vykřikla Doria a rozplakala se. Camilla pokrčila rameny a obrátila se na Keithu.

„Ty. Proč jsi sem přišla, Keitho?“

„Protože mě můj muž bil, hrozně se mnou zacházel a já to už nemohla vydržet - a slyšela jsem, že tady může žena nalézt útočiště...“

„Jak dlouho jsi byla vdaná?“ Magda v ženě poznala těhotnou Byrnu.

„Sedm let.“

„A tvůj muž tě bil i předtím?“

„A-ano,“ vyhrkla Keitha.

Byrna protáhla obličej. „Když jsi to snášela předtím, proč ses náhle rozhodla, že už to déle nejde? Proč ses místo toho, abys utekla, nesnažila si život uspořádat tak, aby ses už nemusela obávat jeho bití?“

„Já... já to zkusila...“

„A když tvé ženské lsti jeho srdce neobměkčily, utekla jsi, protože jsi jako manželka selhala?“ zeptala se žena, jejíž jméno Magda neznala. „Myslíš, že jsme útočištěm pro všechny ženy, které si neví rady s manželem?“

Keitha zvedla hlavu. Její šedé oči se zaleskly. „Vy jste mě přijaly! Proč jste se mě na tohle nezeptaly, než jsem složila přísahu?“

Kruhem se rozlehl šepot, a Magda ke svému překvapení poznala,

že souhlasný. Camilla kývla, jako by si Keitha připsala bod, a zeptala se: „Jakou formou jste uzavřeli sňatek? Jako svobodní partneři nebo *di catenas?*“

„Byli jsme oddáni *di catenas,*“ přiznala Keitha. Magda si uvědomila, že to byl ten nejzávaznější sňatek, při němž byly oběma partnerům navlečeny *catenas* čili manželské náramky. Takový sňatek nebylo snadné právně zrušit.

„Pak jste byli k sobě vázáni přísahou,“ potvrdila Camilla. „Co si myslíš o tom, že žena, která porušila jednu přísahu, poruší i druhou?“

Keitha se na Camillu nebojácně zahleděla. Její víčka byla zarudlá a z koutku oka jí stékala slza, ale přesto jasně pronesla: „Považuji to za nesmysl. K tvému tvrzení nabídnu další. Pokud jeden poruší přísahu, není ani druhá strana povinna se jí držet. Můj muž mi přísahal, když jsme byli spojení *catenas,* že se o mě bude starat a ctít mě, a přesto jsem se od něj nedočkala ničeho jiného než špatného zacházení a zlých slova v poslední době ran, až jsem se obávala o svůj život. Porušil svou přísahu mnohokrát, až jsem si řekla, že tím i mě zbavil mé přísahy.“ Těžce polkla, hřbetem ruky si setřela z. očí slzy, ale přesto na ženy hleděla vyzývavě. Camilla konečně kývla.

„To uznávám. Margali, řekni nám, proč ses ty chtěla stát amazonkou.“

Magda byla náhle vděčná, že byla vyzvána až jako třetí. Smyslem toho, aby přinutily novicky k obraně, bylo vyzvat je, aby se samy zamyslely nad motivy svého jednání. „Původně jsem nechtěla být amazonkou,“ řekla pevným hlasem. „Byla jsem přinucena složit přísahu, protože jsem byla přistižena při tom, jak v obleku amazonky hraju roli ženy, která se zřekla světa.“

„A proč jsi měla na sobě oděv amazonek?“-zeptala se Rafaella. „Věděla jsem, že žádný muž Svobodnou amazonku neobtěžuje.. Chtěla jsem se vyhnout potížím a nevystavovat se nebezpečí, když jsem cestovala sama.“

„Pak nám ale řekni,“ vyzvala ji Rafaella, „zda jsi považovala za správné využívat bez vlastního přičinění přednosti imunity, kterou si jiné ženy vysloužily svým,nožem za léta odříkání?“

Třebaže Magdu rozzlobil nepřátelský tón v jejím hlase, odpověděla zcela klidně.

„Věděla jsem toho příliš málo o vašem životě, než abych přemýšlela o tom, zda je to správné nebo ne. Lady Rohana mi navrhla, abych

cestovala jako Svobodná amazonka, ale za to, co se stalo, nesu odpovědnost sama.“

„A proč jsi potom přísahu dodržela?“ zeptala se Magdy neznámá žena. „Protože jsi ji složila za chybných předpokladů, mohla jsi přece požádat některou z cechovních matek, aby tě přísahy zprostily.“

Magda vrhla pohled na matku Laurii, která seděla nepohnutě na druhé straně kruhu, zabalená do silného šálu a kabátu. Jistě by už něco řekla. Ale ona se na Magdu ani nepodívala. Magda se zarazila. Pokoušela se formulovat svou odpověď, která by vyjadřovala její názor, aniž by prozradila to, co mělo zůstat zatím utajeno. Aniž si to dokázala vysvětlit, měla pocit, že takhle slouží nejlépe oběma světům a staví tím most mezi Terrany a Darkoverany. Musela se osvobodit od pout předsudků, které bránily ženám na Darkoveru v tom, aby získaly lepší postavení. „Považovala jsem za špatné porušit přísahu, kterou jsem složila. A protože jsem neměla žádné jiné povinnosti...“

To nebyla tak docela pravda. Smluvně byla vázána k civilní službě: Ale takhle mohla coby terranská agentka vykonat lepší služby, a kromě toho i sloužit světu, který si vyvolila za svůj.

„Povinnosti!“ Toho se hned chytila jedna z žen. „Myslíš, že to.hle je místo pro líné ženy, které nemají co na práci? Jak tě mohlo napadnout, že nám budeš co platná k ochraně cechovního domu a tvých sester?“

„Nemyslela jsem na. to.“ Magda se snažila zachovat klid. „Ale možná mi můžete pomoci zjistit, čím mohu být užitečná.“

„To je správná odpověď,“ kývla Camilla. Ale její hlas se takřka ztratil v Rafaellině ostré otázce:

„Myslíš, že nemáme nic lepšího na práci než poučovat nejisté ženy v tom, co mají chtít od života?“

Magda cítila, jak v ní stoupá hněv, a byla tomu skoro ráda. Když bude dostatečně rozzlobená, snad nezačne plakat. „Ano, to myslím, protože jinak byste to dělaly; a neseděly tu a nerozčilovaly nás!“

Všechny ženy kolem se rozesmály a uznale vykřikovaly. Mám pravdu, pomyslela si Magda, chtějí nás vyprovokovat, možná proto, že darkoverské ženy jsou vychovány k tomu, aby se chovaly podřízeně. Máme *myslet*, máme uvažovat nad svým jednáním, obhajovat je. To jediné, co nechtějí je, abychom pokorně přijaly jejich rozkazy.

„Keitha přinesla s sebou šperk a chtěla nám ho věnovat,“ pronesla matka Lauria. „víš, proč jsme jej odmítly, Keitho?“

„Ne, nevím," odpověděla světlovlasá žena. Neklidně se zavrtěla. Magda uvažovala, zda ty hrozivé rány na jejích zádech jsou ještě otevřené. „Dokážu pochopit, kdyby mi byl vrácen dar od mého muže. Ale to byla část mého věna, které jsem zdědila po matce. Proč vám ho nemůžu svobodně dát? Mám ho nechat svému muži? A já..." - její hlas se zachvěl, třebaže se" snažila o ráznost -„... nemám už dceru, které bych ho mohla odkázat."

„Za prvé, protože žádná žena si tu nemůže koupit místo," odpověděla matka Lauria. „Jsem přesvědčena, žes to tak nemyslela, ale když začneme přijímat dary, mohl by se jednoho dne činit rozdíl mezi ženami, které něco přinesou, a mezi těmi, které nepřinesou nic. Dříve jsme ženy prosily, aby něco s sebou vzaly, pokud toho budou schopny, a byly jsme obviněny, že k nám lákáme bohaté ženy kvůli jejich darům. Kromě toho není žádná z nás dokonalá, a pokud takové dárky připustíme, mohlo by nás to svést k tomu, abychom ženy, které nejsou schopny normálního života, přijímaly z touhy po majetku. Proto naše první pravidlo zní: Žádná žena nesmí s sebou nic přinést, pokud sem vstoupí, vyjma šatů, které nosí, šikovnosti svých rukou a síly svého ducha a své duše!" S úsměvem pak dodala: „To a ještě jeden vzácný dárek, její neznámé já, onu část sebe sama, kterou se ještě nenaučila využívat..."

Hovořila dál, ale Magda ji už neposlouchala. Připadalo jí, jako by jí nějaký hlas našeptával:

Sestry, podejme si ruce a předstupme společně před Bohyni...

Náhle se před Magdinýma očima objevila vize, tak jasná, jako by ženy, sedící v kruhu na slamnících ve zbrojnici, zmizely. Vize měla podobu ženy, která však byla vyšší než člověk. Oblečena byla v šedý a hvězdami posetý plášť noci, drahé kameny zářily v tmavých vlasech, a její tvář jakoby s láskou shlížela na Magdu. *Mé sestry, co hledáte...*

Magda se zmateně ptala: Je to jen nová zkouška, kterou pro nás připravily? Ale z druhé strany kruhu stále slyšela matku Laurii, jak mluví k Byrně: „Omlouváme tě, jestli jsi unavená, dítě," a Byrna si s bolestí poposedla a odpověděla: „Ach, ne, prosím - pro mě je to jedinná příležitost být s vámi se všemi pohromadě!"

Magda stále ještě nezřetelně viděla zářící postavu - ale viděla ji jen v duchu, anebo byla skutečná a stála v kruhu před ní? Zamrkala, a postava zmizela. Byla tu vůbec? Magda uvažovala, zda nepřišla o rozum. A teď, pomyslela si s ironií, ještě uslyším hlasy, které mi bu-

dou našeptávat, že jsem nový ženský mesiáš!

Rafaella byla zřejmě vyzvána, aby vedla další kolo otázek. Magda se zděsila. Rafaella byla neustále nepříjemná. Zaslechla jen konec poslední otázky:

„...vás naučit být nezávislou ženou a ne jen vlastnictvím muže?“

„Snad tím,“ zkusila odpovědět Keitha, „že se stejně jako kadeti hradní gardy vybavíme zbraněmi, abychom se samy ubránily? Tímhle způsobem se z chlapců vychovávají muži...“

Její ustrašený pohled prozrazoval, že je připravená na ostré odmítnutí. Rafaella však jen mírně odpověděla: „Ale my chceme, abyste byly ženy, a ne muži, Keitho. Proč bychom vás měly vychovávat stejně jako chlapce?“

„Protože - muži jsou sebejistí. Ženy jsou podřízené, protože se nic z toho nenaučily...“

„Ne,“ řekla Rafaella. ,,I když se všechny amazonky musí učit se bránit, pokud jsou napadeny, jsou mezi námi ženy, které nikdy nedržely meč v rukou - například Marisela. Dorio, co myslíš?“

„Možná - tím, že se něčemu vyučíme a samy si budeme vydělávat na živobytí, abychom nebyly závislé na tom, až nám muž poskytne jídlo a šaty?“ navrhla Doria.

„K tomu nepotřebuješ být amazonkou,“ namítla jedna z žen, která se, jak Magda zaslechla, jmenovala Konstancie. „Když máme sýra víc, než kolik můžeme spotřebovat, prodávám ho na ..trhu, a tam vidím mnoho žen, které si samy vydělávají na živobytí. Pracují jako komorné nebo služky anebo perou a vydělávají kůže. Některé !o dělají proto, že mají za muže nemehlo nebo opilce i!-, samy musí uživit malé děti, a já znám jednu ženu, která vyřezává dřevěné misky, protože její muž přišel při jízdě na koni v horách o nohu. A přesto se svému muži, který sedí vzadu v jejím stánku, ve všem podřizuje. To není žádná odpověď!“

„Co myslíš ty, Margali?“ zeptala se Rafaella.

Magda zaváhala. Byla přesvědčena o tom, ze může říct, co chce, a že to stejně nebude uznáno za správnou odpověď. Tahle část školení sloužila k tomu, aby novicky znejistila a narušila jejich dříve získané, hloupé předsudky. Rozhlédla se kolem, jako by mohla v některé z tváří nalézt odpověď. Dvě dívky si přes sebe přetáhly pokrývku a držely se za ruce. Před Magdinýma očima se jedna naklonila k druhé a vyměnily si dlouhý polibek. Ještě nikdy neviděla, jak si ženy veřejně

vyznávají lásku, a šokovalo ji to.

Rafaella stále ještě čekala na její odpověď. „Nevím," přiznala Magda. „Snad nám to řekneš ty."

„Neptáme se na to, co *víte*, ale co si *myslíte*," odpověděla Rafaella kousavě.

Magda se tedy z donucení pokusila zformulovat své nejasné myšlenky.

„Možná... možná nás odnaučíte oblékat se jako ženy, jako ženy mluvit - protože to všechno ovlivňuje způsob, jakým myslíme. Slova, která užíváme, způsob, jakým chodíme, mluvíme, jak se oblékáme..." - nevěděla přesně, co chce vyjádřit - „...protože jsme byly vychovány k tomu, abychom se chovaly určitým způsobem, a vy nás chcete naučit něčemu jinému - lepšímu..."

Uvažovala chybně? Vzpomněla si na Jaellinu slabost pro krásné šaty a její projev, který byl, když mluvila s domnem Gabrielem či lady Rohanou, stejně usedlý jako slova samotné lady.

„Z určitého hlediska máš naprostou pravdu," kývla Camilla, „a z jiného zase vůbec ne. Ano, všechny se naučíte se samy bránit, i silou, pokud to nebude možné rozumnými argumenty či domluvou, ale jen to vás nepostaví na roveň mužům. Přijde den, kdy se maličkosti nebudou řešit mečem, ale zdravým lidským rozumem. V tomto okamžiku souhlasíme se světem tak, jak jej vytvořili muži, protože žádný jiný svět není k dispozici. Ale naším cílem není, aby ženy byly stejně agresivní jako muži, nýbrž aby jen přežily - přežily do doby, než nastanou lepší časy. Ano, vy všechny se naučíte si samy vydělávat na živobytí, ale člověk ještě není zdaleka samostatný, pokud je na svém manželovi finančně nezávislý. I bohatá žena, která si vezme chudého muže, a oba žijí z jejího bohatství, považuje dle zvyku za povinnost muži sloužit a poslouchat jej. Ano, naučíte se, abyste nosily ženské šaty, kdy budete chtít, a ne tehdy, kdy je to nutné, a naučíte se mluvit tak, jak se vám líbí, a ne slovy a myšlenkami strachu, ať už vás budou považovat za nevychované či neženské, anebo vás vsadí do želez.

Ale nic z toho není důležité. Matko Laurio, chceš jim říct, co je to nejdůležitější, co se musí naučit?"

Matka Lauria se nepatrně nahnula dopředu, aby svým slovům dodala důraz.

„Nic z toho, co se naučíte, nemá význam, kromě jednoho: Naučit se jiným způsobem smýšlet o sobě i o druhých ženách."

Rozdíl je v tom, jak uvažujete o sobě a o druhých ženách... Cechovní matka má pravdu, uvědomila si Magda. Byla vychována tak, že považovala za samozřejmé se sama živit, studovala na Akademii zpravodajské služby na Alfě a tam se naučila bránit v ozbrojeném i neozbrojeném střetu. A v terranské zóně neexistovala žádná omezení, co se týče oblečení a vystupování.

A přesto jsem stejnou otrokyní zvyků a konvencí jako kterákoli vesnická dívka z pohoří Kilghardu... Byla to lady Rohana, která jednou řekla, že mnohé ženy se považují za svobodné, a přesto se svazují neviditelnými okovy?

I muži trpí v řetězech zvyku a konvencí. Možná je to právě žena, kterou je třeba osvobodit, žena přítomná v každém muži... Magda nevěděla, jak ji to napadlo. To nebyla její vlastní myšlenka. Připadalo jí, jako by ji někdo v sále vyslovil nahlas. A přitom nikdo kromě matky Laurii nepromluvil. A to, co říkala, šlo zcela mimo ni. Magda zamrkala a očekávala, že opět uvidí postavu ženy v šedivém a stříbrném šatě, ten božský soucit v jejích očích... Ne, to nebyla její stopa, před jejíma očima nebylo nic víc než mlha, v níž pluly cizí tváře, muži i ženy, a před ní se v šedé pustině zableskla vysoká bílá věž...

Hlas - ať už to byl hlas muže nebo ženy, to Magda nedokázala rozeznat - zvolal: „Je tu vetřelec, kdosi se sem vetřel, možná ve snu! Uzavřete své bariéry!“

A náhle šeď zmizela, a Camilla se na ni obořila: „Margali, copak jsi tady usnula? Na něco jsem se tě ptala!“

Magda zcela ztratila orientaci. „Prosím o prominutí, ale mé myšlenky... byly zmatené.“ *Přesně tak tomu bylo, ale kam se její myšlenky zatoulaly?* „Je mi líto, neposlouchala jsem, na co ses mě ptala, sestro.“

„Co považuješ za největší rozdíl mezi muži a ženami?“

Magda nevěděla, zda Keitha nebo Doria již na otázku odpověděly. Neměla ponětí, jak dlouho se její duch potuloval v šedivé zemi. Tváře, které tam viděla, obraz ženy, která musela být ztělesněním bohyně Avarry, stále ještě zaplňovaly její mysl. Snažíc se uspořádat zmatené myšlenky, odpověděla: „Myslím, že rozdíl je jen v ženském těle.“ Byla to osvícená terranská odpověď a Magda byla přesvědčena, že je správná. Jediný rozdíl spočíval ve fyzické odlišnosti. „Ženy mohou otěhotnět a menstruovat, jsou všeobecně menší a lehčí, netrpí tolik chladem, jejich...“ Zarazila se, protože zapochybovala, že jí ostatní porozumí, když řekne, že těžiště jejich těla leží o něco níž. „Jejich tělo

je jiné, a to je hlavní rozdíl.“

„Hloupost,“ přerušila ji Camilla příkře. Ukázala na své hubené, bezpohlavní tělo, a na svalnaté, skoro mužské paže. Camilla byla *emmasca,* žena, která se díky operaci změnila v neutrum. „A co jsem pak já - bančí?“

Pod hněvivým pohledem starší sestry Magda tiše odpověděla: „Nevím. Myslela jsem - bylo mi řečeno -, že neutrum, *emmasca,* se změnila proto, že nechtěla o sobě uvažovat jako o ženě.“

Camilla chytila Magdu za ruku a lehce ji stiskla. Její hlas byl stále ještě přísný a varovný, ale potajmu se na Magdu usmála a řekla: „Nu, to je pravda; u mě to začalo tím, že jsem si odmítala přiznat, že jsem ženou. Ženskost se mi tak hnusila, a tolik jsem ji nenáviděla, že jsem se raději nechala zmrzačit, než abych byla žena. Jednou se možná dozvíš, proč. To teď není důležité. Důležité je to, že jsem se v cechovním domě naučila o sobě jako o ženě uvažovat a jsem na to hrdá - těšit se ze své ženskosti -, i když z mého těla *emmascy* zbylo jen málo ženského.“

Stále ještě. držela její ruku. Magda ji v rozpacích uvolnila. Camilla se obrátila na Dorii a zeptala se: „V čem *ty* vidíš rozdíl mezi mužem a ženou?“

Doria, pevně rozhodnuta, že se již nenechá vlákat do pasti, odpověděla vyzývavě: „Já tvrdím, že žádný rozdíl neexistuje!“

Tato odpověď vyvolala bouři křiku a smíchu, a k tomu několik obscénních poznámek, z nichž ta nejslušnější zhruba zněla: „Kdy jsi počala svoje první dítě, Dorio?“

„Právě teď jste tvrdily, že tělesné rozdíly jsou nedůležité,“ protestovala Doria. „Camilla Margali rozsekala na kousky, protože tvrdila, že rozdíl je jen fyzický, a pokud to tak není...“

„Ani já ani Camilla jsme neřekly, že tělesný rozdíl není důležitý,“ vmísila se matka Lauria, „a ten, kdo by věřil, že žádný rozdíl není, by musel být mnohem hloupější než ty. Ale on existuje, a není nepodstatný. Keitho, napadá tě něco?“

„Ten rozdíl by mohl spočívat v tom,“ začala Keitha pomalu, „jak přemýšlíme. Jak se učí myslet oni - a my. Muži uvažují o ženách jako o svém vlastnictví, a ženy myslí...“ Zamračila se a vyhrkla, jako by právě cosi objevila: „Nevím, co si myslí ženy. Nevím ani, co si myslím já.“

Matka Lauria se usmála. „Jsi už velice blízko. Možná že nejdůleži-

těžším rozdílem mezi muži a ženami je způsob, jak o nich uvažuje společnost, rozdílné věci, které od nich očekává. Ale vyčerpávající odpověď neexistuje. Ty, Margali, a také Doria jste každá měly částečně pravdu.“ Ztuhle se postavila. „Myslím, že to by pro dnešek stačilo. A zvon v hale oznámil, že sesterstvo již skončilo. Řekla jsem dívkám v kuchyni, aby nám donesly sušenky a něco k pití. A proto půjdeme do hudebního sálu - tady je vážně trochu chladno.“

Trochu chladno - to bylo pro Magdu až příliš jemně řečeno. Prsty měla promodralé zimou, a chlad kamenné podlahy jí i přes tlustý slamník pronikl do nohou a do zad. Pevně zachumlaná do přikrývky se zvedla a následovala ostatní.

Po večeři, kterou nedokázala pozřít, měla hlad. Sušenky byly křupavé, chutné, ozdobené ořechy a sušeným ovocem. Magda jich snědla dost a vypila velký džbánek horkého okořeněného jablečného vína, který přinesli ženám, jež neměly rády víno z hroznů. V myšlenkách se stále ještě vracela k rozhovoru. Pochopitelně že šlo o docela jednoduchou terapii, která je měla donutit přemýšlet, oponovat, opouštět navyklé vzory uvažování. Doufala však, že všechny schůzky nebudou takové. Cítila se vysloveně nepříjemně; její myšlenky stále ještě kroužily kolem vyslovených otázek a mnoha odpovědí, které vyvolaly. Proč se rozhodla stát se amazonkou? Jaký je rozdíl mezi muži a ženami? V duchu si znovu a znovu formulovala nové odpovědi, a to byl, jak se domnívala, smysl celé diskuse. „Je to inteligentní skupinka,“ zaslechla, jak jedna z žen říká druhé, a druhá jak skepticky namítá: „O tom nejsem zase tak přesvědčená.“

„Ach, však ony se naučí,“ mínila první. „Jako my všechny.“ Magda přistoupila k Dorii, jejíž oči byly stále ještě zarudlé. „Zesměšnila jsem se, co?“ zeptala se dívka.

„Vždyť to byl jejich záměr,“ odpověděla Magda s úsměvem. „Hlavu vzhůru, tvoje odpovědi nebyly o nic hloupější než ty moje.“

„Ale já jsem tady vyrostla, a měla bych to vědět líp.“ Doria se málem znovu dala do pláče. Jedna z mladších dívek - Magda v ní poznala jednu z Doriiných kamarádek z pokoje - k nim přistoupila, vzala Dorii do náruče, utěšovala ji a vedla ji pryč. Magda vzhlédla a všimla si, že Keitha ji s ironickým úsměvem pozoruje.

„Zkouška ohněm,“ poznamenala. „Myslíš, že jsme ji přežily, spolubojovnice?“

Magda se zasmála. „Myslím, že ano, protože jejich jediným cílem

bylo dostat nás do úzkých. Možná to dál bude spíš horší než lepší. „

„To všechny schůzky probíhají takhle?“ zeptala se Keitha nahlas, a žena, která tam dnes večer nebyla přítomna - Magdě byla představena jako Marisela, porodní asistentka a léčitelka domu - k nim přistoupila blíž a usmála se na ně. „Ne, jistě že ne,“ řekla. Další schůzku budu řídit já. Tam vás zasvětím do všech ženských tajemství, protože některé z vás chtějí být matky, a přitom se bojí o tom se svými sestrami mluvit.“

„Alespoň v tom nebudu tak docela nevědomá,“ odpověděla Keitha. „Na statku mého muže jsem pomáhala šestinedělkám, a tak jsem něco od porodních asistentek pochytila.“

„Opravdu?“ zajímala se Marisela. Byla to hezká žena, a neměla vysoké boty a kalhoty amazonek, ale obyčejné ženské šaty, kostkovanou sukni a přes blůzu s širokými rukávy a živůtkem přehozený šál. „Pak není třeba uvažovat o tom, v čem se máš zaškolit. Možná tě hned po půl roce pošleme do cechovního domu v Arilinnu, aby ses naučila asistovat při porodu a některým zvláštním schopnostem, které nám zprostředkovaly ženy z Věží. Kdybys měla i trochu *laranu,* hodil by se ti. A co ty, Margali? Nemáš nějaké zkušenosti jako léčitelka nebo ošetřovatelka?“

„Žádné,“ přiznala Magda. „Umím na cestách přiložit tlakový obvaz anebo ovázat bodnou či řeznou ránu, ale jinak nic.“ Marisela vedla Keithu pryč, a obě se posadily, aby si spolu pohovořily. Magda však uvažovala dál o slově *laran,* kterého Marisela použila.

Byl to darkoverský výraz pro všechny druhy telepatie, jasnovidectví a umění psychické sebevlády. Rohana Magdu během zimy strávené na Ardaisu otestovala a řekla jí, že je v tomto oboru dost nadaná.

Měla právě proto ty zvláštní vidiny? Vmísila se *laranem,* který nijak nechápala a nekontrolovala, neúmyslně na setkání sesterstva? Na okamžik měla dojem, že šedý Avařin plášť vidí přehozený přes hubená záda Marisely... Nutila se soustředit myšlenky na skutečnost hudebního sálu a prohlížela si nástroje. Některé znala; její matka, která svůj život zasvětila studiu darkoverské lidové hudby, hrála na několik z nich. Magda rozeznala několik *rrylů,* ty malé, které lze držet v ruce, stejně jako jeden velký, na který se hraje vestoje. Všechny byly dost podobné harfě. Jiné nástroje považovala za loutny, cimbály a kytary. Nebyly tu vidět žádné dechové nástroje a žestě. Některé byly tak podivné, že si nedokázala představit, jak se na ně hraje.“

„Hraješ na něco, Margali?“ zeptala se jí Rafaella skoro přátelsky.

„Bohužel ne, po matce jsem žádné hudební nadání nezdědila. Ráda hudbu poslouchám, ale talent nemám.“

Dvojice žen, která se ve zbrojnici pod přikrývkou objímala, se k sobě tiskla v jednom z rohů místnosti. Vyšší dívka se opírala o ramena své přítelkyně, a ruka druhé .dívky se právě dotýkala jejích prsou. Magda se rozpačitě odvrátila. To dělaly přede všemi? No jistě, koneckonců tu byl jejich domov, a byly mladé, nebylo jim víc jak šestnáct. Neškodné něžnosti mezi mladými by v terranské zóně také nikoho nepohoršovaly - pokud by se jednalo o chlapce a dívku a ne o dvě ženy. Magda si náhle připadala opuštěně a přála si, aby byla zpátky.

Vedlo se Jaelle stejně? *Vše, co je tu pro mě cizí,* pomyslela si Magda,je *pro ni důvěrně známé.*

„Stýská se ti, Margali?“ zeptala se Camilla za jejími zády a objala ji kolem boku.

„Možná trochu ano,“ přiznala Magda.

„Nezlob se na mě, že jsem s tebou mluvila tak příkře, sestro. Patří to k výchově, abychom vás donutily přemýšlet.“ Pohlédla s Magdou na dívky, které se v rohu objímaly.

„Díky Bohyni! Když Gwennis odjela, byla Janetta tak smutná, až jsem se obávala, že skočí z okna. Teď, jak se zdá, se uklidnila.“

Magda nevěděla, co by měla říct. Než musela odpovědět, Doria ji naštěstí chytila za loket.

„Pojď a pomoz mi odnést poháry do kuchyně, Margali, a sklidit zbylé sušenky. Irmelin je mrzutá, protože jsme je všechny nesnědly - nechceš ještě jednu?“

Magda se zasmála a vzala si jednu z křupavých sušenek. Pomohla Dorii a Keithě shromáždit všechny talíře a poháry, smetla drobky ze stolu a hodila je do ohně. Rafaella přejela rukou po strunách velkého *rrylu,* a Byrna zvolala: „Zazpívej nám, Rafi! Už dlouho jsme nic neslyšely!“

„Ne dnes večer,“ odmítla Rafaella. „Po všech těch sušenkách mám sucho v krku. Jindy zazpívám ráda, a kromě toho je už pozdě, a já musím zítra za prací.“ Zakryla harfu a odešla. Doria a Magda odnesly zbytek pohárů do kuchyně. Pak vyšly nahoru po schodech. Před nimi kráčela Janetta se svou přítelkyní, a stále se ještě objímaly. Byly tak ponořeny do sebe, až na schodech klopýtly a musely se navzájem za-

chytit. Byrna, která šla za Magdou, si povzdechla a dívala se za nimi, jak spolu v objetí zmizely ve svém pokoji. .

„Ach jo, ty dnes v noci samy spát nebudou," řekla, když se dveře za nimi zavřely. „Skoro jim závidím." S dalším hlubokým povzdechem zkřížila ruce na břiše. „Jak jsem byla hloupá - co bych teď dělala s milencem, i kdybych nějakého měla? Mám toho až po krk..."

Magda se pokusila ji nešikovně utěšit a objala ji. „Ale vždyť ty vlastně nejsi sama, máš dítě..."

„Jsem jen tak *unavená*, chci, aby to bylo *za mnou."* Byrnin hlas se změnil v nářek. „Už to dlouho nevydržím takhle vláčet..."

„No, no, jen neplakat - už to nebude dlouho trvat." Magda jí věcně poklepala na rameno. Doprovodila plačící ženu do jejího pokoje, zula jí boty - Byrna byla již v pase tak silná, že se nedokázala sehnout - pomohla jí do noční košile a uložila ji do postele. Políbila ji na čelo, ale nevěděla, co má říct. „Když budeš plakat," prohlásila nakonec, „dítěti to nijak neprospěje. Mysli na to, jak se budeš cítit skvěle, až bude po všem." Zvedla hlavu a spatřila na prahu stát Mariselu.

„Jak ti je, Byrno? Ještě žádné příznaky?" zajímala se. Magda si tu náhle. začala připadat nadbytečná a vyšla proto ven. Některé z žen ještě stály v chodbě. Popřály si dobrou noc a rozešly se do svých pokojů. Jen Camilla tu zůstala.

;,Cítíš se osaměle, sestro?" zeptala se tichým, laskavým hlasem. „Nechceš dnes v noci se mnou sdílet lože?"

Magda se zděšeně zarazila. Zprvu vůbec nevěřila tomu, co slyší. Musela se přemáhat, aby se neodtáhla od Camilliny ruky. Pak si uvědomila, že je v cizím prostředí, a její povinností je akceptovat zvyky druhých, a nikoli obráceně. Camilla se jí určitě nechtěla dotknout. Magda se pokusila nabídku přejít úsměvem.

„Ne, díky, ale myslím, že ne." *Už jsem dostala. nejpodivnější návrhy, ale něco takového...* Camillin dotek nebyl nepříjemný, ale Magda se snažila mu vyhnout tak, aby druhou ženu neurazila anebo nepůsobila nepříjemně.

„Ne?" zašeptala Camilla. „Ještě mě doma nikdo nepřivítal, sestřičko..." Její prsty se Magdy dotkly jen lehce, ale Magda si toho doteku byla vědoma, a znejistěla. Všimla si, že několik žen, které ještě zůstaly v chodbě, se po nich ohlédlo, ale nejvíc se obávala, aby neranila Camillu, která se podle svých vlastních morálních pravidel nedopustila ničeho špatného. Jemně se od ní odtáhla a sotva slyšitelně zamumlala:

„Nejsem milenkou žen, Camillo. Ale děkuju ti, a jsem ráda, že jsem tvou přítelkyní.“

Camilla se dobromyslně zasmála. „To je vše?“ S pousmáním Magdu pustila. „Myslela jsem si jen, že si budeš připadat osaměle, a my dvě jsme přísežné sestry, a teď, když tu Jaella není, nemáš v domě nikoho, kdo by tě znal.“ Sklonila se a opatrně Magdu políbila. „Všechny jsme osamělé a smutné, když sem přijdeme, ať už jsme jakkoli šťastné, že jsme pryč z místa, kde jsme žily dříve. To přejde, *breda.*“ Použila intimního oslovení, které mělo význam *miláček* či *milenka,* a to bylo pro Magdu trapnější než polibek. „Dobrou noc, spi sladce, miláčku.“

V posteli Magda uvažovala o celém večeru. Uvědomila si, že položené otázky, na které nikdo neodpověděl nebo nemohl odpovědět, a záměrné rozvíření emocí, které pro ni předtím nebyly tak zřejmé, si vyžádá svou daň. Nepodařilo se jí usnout. Stále znovu procházela otázky a mnoho odpovědí. Doriiny slzy, obě dívky, které se objímaly, Byrnino naříkání, Camillin polibek na rty - všechno se sloučilo v jediný horečný sen. Co tu dělala mezi všemi těmi ženami? Byla svobodná, terranská žena, vyškolená agentka, nepotřebovala se zabývat těmito otázkami, které byly tak důležité pro podřízené ženy barbarské společnosti na Darkoveru.

Neviditelná pouta... šeptal hlas v jejích myšlenkách. Kde byla teď Jaella? Ležela v terranské zóně v Petrově náručí. Matka Lauria se jí ptala, zda pro ni bude obtížné žít bez milence. Ne, to nebylo *to,* co chtěla...

A pak před ní zcela náhle vyvstal znovu obraz bohyně Avarry, tvář plná soucitu, s rozpaženýma rukama, jako by chtěla Magdu obejmout. Přes všechny ty nezodpovězené otázky a nepokoj v srdci Magda náhle pocítila hluboký pokoj.

Usnula s myšlenkami na to, jaký je rozdíl mezi mužem a ženou. K čemu je *comhi-letzii?* Ve snu nalezla odpověď, ale když se probudila, znovu ji zapomněla.

6. KAPITOLA

„Jistě, v Suchých městech vás budou určitě považovat za domorodce," kývla Jaella, když si prohlížela tvář vysokého, štíhlého muže před sebou, jeho orlí nos, vysoké čelo a hřívu stříbrozlatých vlasů. „Světlé vlasy se v Panstvích často nevyskytují, ale většina obyvatel Suchých měst má vlasy blond a bledou pleť. Vaším hlavním problémem budou... rodinné vztahy a zvyky, které s tím souvisí. Musíte mít připravenou velmi dobrou historku, abyste kryl to, co děláte. Jistější by bylo, kdybyste se vydával za muže z Panství, za obchodníka."

Kadarin zamyšleně přikývl. Jaella zjistila, že řeč bezchybně ovládá. Nedokázala uhodnout, odkud pochází. „Možná byste mohla cestovat se mnou a informovat mě o zvycích..." navrhl.

Jaella zavrtěla hlavou. Nikdy, pomyslela si, nikdy. „Musela bych pak mít pouta a dělat, jako bych byla vaším majetkem. To mi zakazuje přísaha amazonek. Jistě jsou ve zpravodajské službě impéria muži..." - sarkasmu svých slov si všimla až ve chvíli, kdy je vyslovila -„... anebo dokonce i ženy, které by toho byly schopny."

„Nějak to zvládnu," odpověděl, „jen jsem chtěl, abyste mi toho pověděla víc. Cholayna Aresová říkala, že jste tam žila do svých dvanácti..."

„Za zdmi Dvorce v Shainse," opravila jej Jaella, „dnem i nocí. pod dozorem stráží. Jen dvakrát jsem byla o slavnostech venku. A vše, co jsem věděla, ze mě dostal ten váš proklatý d-alfa-kortikátor, anebo jak tomu říkáte!"

V lehké hypnóze se v ní probudily vzpomínky, o nichž vůbec nevěděla. Její hra s dalšími Jalakovými dcerami, při níž si nasazovaly na

ruce pouta a dělaly, jako by byly již dost velké na to, aby nosily řetězy. Pohled na muže, který vnikl do ženských pokojů, zbičovaná kůže na jeho zádech, když byl přivázán nad hnízdem velkých mravenců, a jeho výkřiky; Jaelle nemohlo být víc než tři, když jí její chůva nevědomky umožnila tohle vidět, a ona na to až do práce s kortikátorem docela zapomněla. Jalak, který při jídle ve Velkém sále bez nadšení hladil své favoritky. Její matka, ve zlatých okovech, ji držela na klíně. Jednou byla Jaella potrestána, protože se s jedním chlapcem z domu pokoušela podívat ven přes zeď...

Odsunula vše stranou a uzavřela před tím svou mysl. Bylo to pryč, pryč, kromě jejích zlých snů!

A smrt její matky v písku pouště, do nějž se vsakovala krev...

„Už vám nemám co říct," uzavřela rozhovor stručně. „Oblečte se jako obchodník, který poprvé přijíždí do Suchých měst, mluvte přátelsky a nesnažte se ranit *kihar* žádného muže, a dostanete se odtamtud bez potíží. A cizinci promiňte to, co udělá z nevědomosti, i když byste někomu z vás za to již dávno zlomil vaz."

Kadarin pokrčil rameny. „Zdá se, že jinou možnost nemám. Děkuji vám, *domno.* A mohl bych ke všem dosavadním otázkám připojit ještě jednu další, osobní?"

„Zeptat se samozřejmě můžete," prohlásila Jaella. „Neslíbím vám ovšem, že odpovím."

„Co dělá *comynská* žena se všemi znaky kasty žen, které se zřekly světa?"

Slovo *Comyn* zaznělo v tichu místnosti. Jakkoli bylo neškodné, pro Jaellu znamenalo bolestivou vzpomínku. „Já nepatřím ke Comynům," odpověděla a odmlčela se.

„Takže jste *nedestrou* jednoho z velkých rodů?" vyptával se dál. Stiskla rty a zavrtěla hlavou. Za nic na světě by mu nesvěřila, že její matka byla Melora Aillardová, v plné míře nadaná *laranem* svého rodu, vyškolená ve Věži, odvlečená do Suchých měst, provdaná za Jalaka ze Shainsy... zachráněná Svobodnými amazonkami, aby nakonec zemřela při porodu Jalakova syna v poušti před Carthonem. Pod pohledem Kadarinových ocelově šedých očí však uvažovala, zda snad nemá dost *laranu* na to, aby jí dokázal číst v myšlenkách.

Laran! Terrané měli ve svém prokletém kortikátoru, který v mysli probouzel všechny zapomenuté sny, cosi mnohem nebezpečnějšího než *laran!* Řekli jí, že mají i silnou psychickou sondu, ale ona takové

vyšetření striktně odmítla. Nedopustila by ani, aby se její myslí probírala zákonně vyškolená *leroniska.* Proč by se pak měla podvolit primitivnímu stroji těchhle *Terrananů?*

Jaella si s ulehčením všimla, že Kadarin vstal a se zdvořilou úklonou se rozloučil. Odkud byl, uvažovala, z jaké rasy pocházel? Nepodobal se žádnému muži, kterého kdy předtím viděla.

O tom však teď nemělo smysl přemýšlet, protože zbytek dopoledne musela věnovat Alessandru Li - Alekimu, opakovala si jeho darkoverské jméno - a učit jej historii Panství a základním formám zdvořilého oslovení.

Již několik dní pracovali v jedné z malých kanceláří nové budovy zpravodajské služby, někdy v přítomnosti mladého Montraye - Montyho -, někdy sami. Jaella proti tomu nic nenamítala; Aleki se choval zcela oficiálně. Vůbec na ni nehleděl jako na ženu, a považoval ji pouze za kolegyni. Jaella, která byla zpočátku nervózní a podezíravá, se k němu teď chovala skoro přátelsky.

Alekiho prvním úkolem bylo přečíst si o darkoverské společnosti vše, co napsali agenti z terénu. Pod většinou zpráv byli podepsáni Magda Lorneová nebo Petr Haldane, skutečnost, díky níž bylo pro Jaellu vše mnohem zajímavější. Co vše o jejím světě nezjistili! Dnes Alekiho zastihla, jak prohlíží zprávu, kterou o cestě do Hellersu napsala sama, a porovnává ji s poznámkami Magdy a Petra. Při jejím příchodu vše odsunul stranou a přivítal ji.

„Musím se vás ještě na ledacos zeptat," začal. „Ale než začneme - nemáte žízeň? Mohu vám něco objednat? Bude to možná dlouho trvat, protože toho mám hodně. Kávu? Džus?"

Jaella se rozhodla pro džus a posadila se ke stolu proti Alekimu. Ten se vydal k automatu, sám si vybral horký nápoj a s kouřícím šálkem se vrátil zpět ke stolu.

„Všechny. tři zprávy a i některé další zmiňují váš zimní pobyt na hradě Ardaisu - vyslovuji to správně?"

„Ar-dais," opravila jej s úsměvem, a on slovo opakoval.

„Jak to, že vy, coby jedna ze Svobodných amazonek - podle všeho, co jsem četl, nezastáváte ve společnosti žádné vysoké funkce -, jste byli spolu s Haldanem a Lorneovou beze všeho přijati na Ardaisu? To je pohostinnost tady na Darkoveru tak velkorysá?"

Tenhle muž je velmi inteligentní; nesmím ho podceňovat. „Lord Ardais by opravdu poskytl každému bezdomovci přístřeší," odpověděl

la, „ale já jsem tam byla coby příbuzná. Lady Rohana je příbuznou mé matky.“

„A vy jste tedy příbuzná s Comyny... protože Ardaisové patří ke Comynům, ne? Dost dobře nechápu, jak to, že Comynové ovládají všechna Panství.“ Jaella ucítila zřetelně jeho zvědavost, a proklínala nechtěný *laran*, který se jí občas vtíral, aniž by ho mohla kontrolovat.

„Nikde v těch poznámkách,“ pokračoval Aleki, „není vysvětleno, proč má darkoverská společnost tak feudální rysy a proč se rod zvaný ‚Comynové‘ dostal k moci. Pochopitelně že to, co o darkoverské historii víme, má daleko k úplnosti...“

„Jen málo.z nás ví víc,“ vysvětlovala Jaella opatrně. „Zprávy o původu darkoverské“společnosti se ztratily v období, kterému se říká Věk chaosu. Tehdy...“ Zarazila se. Podle vůle Hasturů nesměl žádný Darkoveran hovořit s *Terrananem* o slávě Věží a staré technologii matrice, která málem zničila jejich svět.

„Nejstarší dochované zprávy pocházejí z doby před asi pěti sty až.sedmi sty lety, kdy tahle země...“ - dotkla se mapy ležící na stole, kterou si Aleki zkopíroval - „... byla rozdrobena do stovky a více malých království.“

„Sotva si dovedu představit, že by takový kousíček země mohl být ještě rozdělen mezi sto království,“ poznamenal Aleki, a Jaella přikývla.

„Víte, mnohá z těch království byla maličká. O méně významných králích se říkalo, že se mohou postavit na kopec a přehlédnout celé své území, pokud pryskyřník v tom roce nevyrostl tak, aby,ho z poloviny zakryl listím. Existuje dětská hra ‚Král hory‘ - také se u vás hraje? Jedno dítě si vyleze na vyvýšené místo a ostatní se pokoušejí je shodit dolů. Komu se to podaří, ten je král - dokud není poražen zase jiným dítětem. Ta malá království musela vyhlížet nějak podobně. Znám jen jména některých z nich -Carcosa, Asturias, Hammerfell. V době, kdy byla podepsána smlouva... jistě o ní víte, že?“

„Není to zákon Panství o tom, že nesmí být použita žádná zbraň, která by bojovníka ohrozila v dosahu jedné paže?“

„Přesně tak. To války zredukovalo na minimum a, jak jsem říkala, v době, kdy byla smlouva podepsána, došlo k několika válkám, kterým se říká války Hasturů. Ti pomalu dobývali jednu z těch malých zemí za druhou. Pak si je znovu rozdělili na území, kterým dnes říkáme Sedm panství, z nichž každé bylo řízeno jedním z panských hastur-

ských rodů, Comynem. Panství Hasturů se rozkládá na východě, panství Elhalynů v Hali a západních horách, Altonové vládnou v Armidě a Maripose, a tak dále...“

„Panství jsou vyznačena v mapě,“ poznamenal Aleki. „Já bych však rád věděl, jak se dostali k moci a proč je prostý lid tak bez odporu poslouchal. Pokud jste příbuznou lady Rohany, jak říkáte, pak patříte bezpochyby ke Comynům a musíte něco o jejich historii a cestě k moci vědět.“

„Nevím víc než kdokoli jiný,“ vyhnula se Jaella odpovědi, „a v těchto zemích je jen málo těch, kteří by neměli ani kapku comynské krve. Do konce i já ji mám, a to nejsem, jak říkáte, nic víc než obyčejná amazonka.“

Jaella začínala mít pozvolna dojem, že tohle je jakýsi druh testu, podobný schůzkám v cechovním domě, předtím než složila přísahu. Její skryté střety a loajalita byly vyneseny na denní světlo a podrobeny zkoušce.

„Pořád ještě nechápu,“ dotíral dál Aleki, „proč obyčejní lidé tak bez odporu plnili vůli Hasturů.“

„Copak vy v impériu své vládce a regenty neposloucháte?“

„Ale naši regenti jsou voleni z našeho středu,“ odpověděl Aleki. „I když se stále ještě označujeme jako ‚impérium‘, jsme impériem bez imperátora či císaře, a strukturou se podobáme konfederaci - znáte tyto výrazy? Nabídli jsme Darkoveru plné členství s autonomní vládou a volenými zástupci v našem senátu. Skoro všechny planety, které nám patří, jsou přešťastné, pokud se mohou stát členy mezihvězdného impéria, namísto toho, aby zůstaly izolovanými barbary, omezenými na jeden jediný svět. Darkover se přesto k impériu nepřipojil, a my nevíme proč. Nevíme, zda to ve skutečnosti byla vůle darkoverského lidu či jen vůle Hasturů a Comynů.“

Jaella měla poprvé dojem, že je zcela otevřený a kromě toho zmatený. „Měl Darkover nějakou volbu?“ zeptala se po chvíli. „Anebo jste sem prostě přišli, usadili se tu a *potom* nám nabídli členství ve vašem impériu?“

„Darkover - Cottman IV - *je* kolonií impéria,“ odpověděl Alessandro Li klidně. „Před mnoha lety jste byli kolonizováni ze Země. Když jsme sem přišli, věděli jsme to. Ztratili jste historické souvislosti, možná ve Věku chaosu, o kterém jste mluvila. Comynové se rozhodli tuto skutečnost svému lidu nesdělit, aby nemohl požadovat nárok na

dědictví. Běžně se obyvatelé izolovaných planet těší, že se budou podílet na bohatství galaktické civilizace.“ Byla v pokušení opakovat námitky, které proti impériu a *Terrananům* slyšela, ale jak mohla hovořit za Comyny? Kdyby tak učinila, Aleki by ji trápil dalšími podrobnostmi, a ona se necítila být s to mu je poskytnout. Říkala si, že jí tohle obsáhlé vysvětlení poskytl proto, aby ji vyslýchal, a svedl k nějakému nechtěnému vyjádření. Opatrně se dala na ústup.

„Já osobně nevidím žádný důvod k tomu, aby se Darkover stal dalším světem impéria,“ začala. „Nejsem však důvěrnicí Hasturů. Hasturové se tímto tématem zabývali pravděpodobně podrobněji než já, a co se mě týče, jsem s jejich rozhodnutím spokojená.“

„Nechtěla byste se účastnit rozhodování,“ zajímal se zvědavě, „namísto abyste bezmyšlenkovitě vykonávala vůli vládnoucí kasty?“

„Nevykonávám *bezmyšlenkovitě* vůli kteréhokoli muže, ať je to Hastur, manžel nebo Bůh,“ odpověděla mu příkře. „Ale Comynové tohle téma studovali, a já jsem neměla příležitost poznat je z více stran. Piedro mi objasnil systém vaší demokracie zástupců, a mně to připadá, jako byste rozhodnutí vkládali do rukou těch, kteří nejsou schopni se rozhodovat. To posloucháte raději hlas _tisíce - anebo milionu - hlupáků, namísto abyste poslouchali hlas jediného moudrého muže, který těmto věcem rozumí?“

„Nevycházíme automaticky z předpokladu, že tisíc - nebo milion - obyčejných lidí jsou hlupáci anebo že jeden, který hovoří za vládnoucí skupinu, je bezpodmínečně moudrý,“ odpověděl rychle. „A. pokud těch tisíc - nebo milion - lidí tvoří samí hlupáci, není pak věcí moudrých je poučit a nenechat je dál v nevědomosti?“

„Vy předpokládáte něco, co nemohu akceptovat,“ řekla Jaella, „totiž že z hlupáka se tím, že ho poučíme, stane moudrý člověk. Máme takové přísloví: Osla můžeš učit sto let, a naučíš ho jen hlasitěji hýkat.“

„Ale vy nejste žádný osel. Proč si myslíte, že vaši krajané nejsou schopni se učit stejně jako vy?“

„Ne že bych nic nevěděla,“ vysvětlovala Jaella, „ale nevidím tak daleko jako Comynové. Nemám žádný *laran*, a i kdybych věděla všechno, co je jen možné, nedokázala bych číst ani v myslích ani v srdcích lidí, ani v minulosti a budoucnosti, tak jak to dokáží oni. To je to, co jim dává sílu vládnout, a moudrost, kterou musí uznat všichni nevědomí.“

„Laran,“ přerušil ji rychle, *„co je laran?“* Jaella pochopila, že ji do hovoru vtáhl jen z tohoto důvodu - měla mluvit, aniž by uvažovala o čem. Teď proklínala svou hrdost, která Ji svedla k tomu, aby si brousila ostrovtip na tomto *Terrananovi.*

„Laran?“ opakovala nechápavě, jako by si nemohla vzpomenout na to, co říkala. Ale on měl pochopitelně zapnutý jeden z těch prokletých záznamových přístrojů, a ten její slova uložil, takže je mohl stále znovu analyzovat a uvažovat o tom, co prozradila.

„Laran. Pochopitelně vím, co to slovo znamená - psychickou sílu, kterou většina Terranů považuje za pověru. A váš lid věří, že jej Hasturové mají?“

Jaella s odpovědí na vteřinu zaváhala. Měla hned říct ano, ti prostí, nevědomí lidé věří v sílu Comynů. Teď to byl Alessandro Li, kdo se zdvořile stáhl.

„Myslím, že jsme dnes udělali dost práce, Jaello. A určitě dnes večer nechceme přijít pozdě na uvítání koordinátora.“

„To jistě ne, protože vy jste čestným hostem,“ odpověděla a znovu se proklela, když na ni zmateně pohlédl. A co bylo horší, uvědomila si, že jí to nikdo neřekl a nevěděl to ani Piedro.

„Odkud to víte? Sama jste psychicky nadaná?“ zeptal se.

„Ach ne,“ bránila se, „ale když je očekáván tak důležitý host jako vy, k tomu člověk nepotřebuje mít *laran,* aby uhodl, že jej koordinátor poctí při svém příchodu.“ Rychle vstala. „Obávám se, že jsem z toho všeho poněkud zmatená.“

„Doufám, že jsem vás moc neunavil. Jsem asi velmi náročný nadřízený,“ dodal omluvně. „Ale pro dnešek můžeme skončit. Jděte a připravte se na oslavu. Těším se, že lépe poznám vašeho manžela. Pochopitelně znám jeho práci podle záznamů. Musí být výjimečný, když získal tak všestrannou ženu.“

Jaella se snažila nad touto lichotkou nezačervenat, a odolala pokušení potáhnout za svou nevhodně krátkou sukni. Roky v cechovním domě ji měly naučit být vůči něčemu takovému imunní. Vstala a připomněla si naléhavé varování cechovních matek: *Řeč tvého těla prozrazuje víc než tvá vlastní slova. Pokud se chováš jako žena a oběť, bude tak s tebou zacházeno. Když jednáš s muži, snaž se pohybovat a jednat jako oni.* Věcně, jak to jen bylo možné, odpověděla: „Jsem si jistá, že Piedro bude potěšen,“ a odešla.

Měla by Piedra varovat, že tenhle muž je bystrý a je schopen si

spojovat malé odkazy obdivuhodným způsobem dohromady. Mohlo se mu podařit svést Piedra k tomu, aby mu toho řekl příliš mnoho. Jak by mohla svému muži zazlívat něco, čeho se sama dopustila? Dopustila se chyby a Alessandra Li podcenila. Piedro však již bude varován.

Kolik toho Piedro ví? Bohyně! Přála bych si, abych mohla promluvit s Magdou, pomyslela si Jaella.

Zastavila se u jednoho z vysokých oken vedoucích ke kosmodromu a pohlédla na velké zkrvavené oko zapadajícího slunce. Možná měla dost času na to, aby vyrazila ulicemi Thendary k cechovnímu domu a navštívila svou přísežnou sestru... ale ne. Musela na tohle prokleté přivítání, a Piedro ji ještě dnes ráno varoval, že od pozvaného personálu se očekává, že se objeví ve svátečním. Navrhl, aby navštívila servis osobních služeb a nechala se ostříhat.

S pokrčením ramen se rozhodla, že to tak udělá. Stejně na to byla zvědavá; byl to rituál, kterému se jednou za čas podvolovaly všechny ženy v centru. Věděla také, že Petr by byl rád, kdyby se kvůli němu nazdobila. A v posledních několika dnech pracovala v Alekiho oddělení tak intenzivně, že Petra vždy viděla, jak už spí anebo zrovna usíná.

Osobní servis byl ve stejném patře jako kavárna a byl celý zbarven do růžova, barvy, kterou Jaella vyrostlá pod rudým sluncem považovala za příjemnou a uklidňující. Začala o době strávené mezi Terrany uvažovat jako o jakémsi dobrodružství, o něčem, co bude hrdě vyprávět mladým sestrám, až bude jednou stará a nucena zůstávat jen v domě.

Vsunula svou identifikační kartu do prvního stroje, a před ní se rozzářil znak: SEDNĚTE SI A ODPOČIŇTE SI, HNED BUDETE OBSLOUŽENA. Přečetla si i shodný nápis, aby se pocvičila v rychlém čtení. Jaelle písmo vždy zmizelo dřív, než si na něj očima přivykla. Sedla si do pohodlně tvarované růžové sedačky, čekala a uvažovala o minulých dnech. Termíny, schůzky, termíny! Alessandro Li neustále myslel na čas, ještě víc než průměrní Terrané, kteří byli na hodinách neuvěřitelným způsobem závislí. Jaella zaslechla rozhovor žen z komunikačního oddělení. Bethany říkala, že za normálních okolností by si úředník v hodnosti Alessandra Li neobstaral ani kancelář, kde by měl pracovat, dokud by nedošlo k oficiálnímu přijetí. On však hned začal s prací, a Jaella musela většinu času sedět u něho. Cítila se vymačkaná jako citron, jako by z ní doslova vysál všechny její znalosti.

A to byl teprve začátek. Vzpomínky byly plné napětí - vyprávěla totiž jemu i Kadarinovi věci, o nichž zdaleka nevěděla, že jsou v její mysli uloženy. Večer se převalovala v posteli, příliš unavená na to, aby usnula. Bolela ji hlava, myšlenky na ni doléhaly, a když se jí víčka konečně zavřela únavou, byl už opět čas vstávat. Schůzky! Termíny! Žila z milosti hodinového ciferníku, podle času k práci, času k jídlu, i k milování!

Když něco doma sama nezvládala, mohla si vždy zavolat někoho na pomoc. V cechovním domě nikdo nikomu nesloužil, ale ženy si navzájem sestersky pomáhaly. Nikdy nebylo těžké najít sestru, která by pomohla zavázat vestu, stočit nebo ostříhat vlasy, která pomohla s líčením nebo oblečením. Zde, jak se zdálo, vše vykonávaly stroje. Zazářilo nové znamení: VSTUPTE. Jaella sebrala odvahu, chtěla vstoupit do růžové místnosti, ale zůstala na prahu stát jako přikovaná.

Stojany, nakloněné do všech stran, otáčecí a nakláněcí křesla, kleště k uchycení hlavy, pásy, aby bylo možno oběť spoutat... Před očima se jí zatmělo a musela se podržet dveří. Na okamžik byla,znovu dítětem, zpět v šílených letech před počátkem jejího opravdového života, dítětem, které se tajně přikradlo ke dveřím skrytého pokoje, aby nahlédlo dovnitř, aniž by tušilo, že to je mučírna jejího otce...

Matko! Matko! Jaella chtěla stejně jako tehdy s výkřikem prchnout a skrýt hlavu v matčině klíně...

Pak se ,vše znovu ,proměnilo v obyčejný terranský sál plný strojů, jejichž ocelové prsty dělaly to, co by ruce z masa a krve dokázaly lépe. Jaella teď byla dokonce schopna rozeznat automaty na stříhání a formování vlasů“, k nanášení krémů a rozstřikování parfémů. Sál působil poklidně a chladně, ale Jaella se nedokázala přinutit vstoupit. Nakonec se jí podařilo zvednout nohy, které byly jakoby vrostlé do podlahy. Běžela dolů chodbou, kavárnou, ven z těžkých dveří a napříč přes betonový chodník, aniž by si vzpomněla na podzemní tunel. Nevnímala terranské oči, které sledovaly její běžící postavu. Udýchaně se doma vrhla na postel a zabořila hlavu do polštáře. Jaké štěstí, že tu.Piedro nebyl a nechtěl žádné vysvětlení k jejímu podivnému chování! Udělala mu znovu ostudu? Nevěděla, a ani ji to nezajímalo.

Připadalo jí, jako by o několik okamžiků později - spala několik minut, anebo celou hodinu? - zazvonil zvonek. Návštěva?

V tuhle dobu? Nebo si Petr zase zapomněl svou kartu? Klíč a zavřené dveře připomínaly Jaelle laboratoře matrice, hladomorny - a

mučírny!

Byla překvapená, když namísto Petra stála přede dveřmi Bethany Karneová.

„Jaello, zlato - není ti nic? Viděla jsem tě, jak běžíš přes dvůr, jako by tě někdo honil! Řekni, ten hlavoun ze senátu ti pořádně znepříjemňuje život, že jo?Na to nemá právo! Zašla jsem za ním, ale jeho sekretářka tvrdila, žes už odešla, aby sis nechala udělat hlavu - můžu dál? Na tomhle patře někteří asi spí, a já je nechci ,vzbudit.“ Jaella ji pozvala dál. Bethany si náhle všimla, jak zmateně Jaella vypadá.

„Co se děje? Ty nejdeš na uvítání? Taky jsem se chtěla jít ostříhat, a tak bychom mohly jít společně...“

Bethany přistoupila k Jaellině toaletnímu stolku a prsty si projela ve vlasech. „vypadám hrozně, a. Montray očekává, že každý ze štábu se oblékne, jak nejlíp to půjde. Nemáš několik natáček? Anebo chceš sejít dolů do salonku...?“

S nadějí pohlédla na Jaellu, ale ta jen neohrabaně vysvětlovala: „Já tam byla. Ale... pak jsem se rozhodla, že tam nepůjdu.“

„Choval se tam někdo k tobě nepatřičně, zlato? Pokud ano, můžeš ho nahlásit. Jsou tu od toho, aby lidi obsluhovali, a pokud by někdo. měl nepatřičné poznámky.. .“

„To ne.“ Jaella se pousmála. „Neviděla jsem ani človíčka - myslela jsem, že všechno dělají stroje.“

Bethany se zasmála. „Většinu ano, ale několik lidí tam přesto je, aby na stroje dohlédli. Nechala sis v poslední době narůst vlasy, že jo? Jak je chceš mít dneska večer?“

Jaella pokrčila rameny. „Na cop nejsou dost dlouhé. A co bych mohla jiného dělat?“

Bethany na ni vyděšeně pohlédla. „Snad tam nechceš jít *takhle?* Z toho by Petra trefil šlak, drahoušku! Pojď, posaď se, podívám se, co se dá dělat. Co je to? Ty jsi kosmetický automat ve svém pokoji ještě vůbec nepoužila! Ukaž mi, které šaty si chceš obléct, a třeba mě něco napadne.“

V dalších dvaceti minutách jí Bethany ukazovala nejrůznější přístroje v koupelně a na toaletním stolku, o jejichž existenci neměla Jaella ani ponětí. Byla nakrémovaná a rafinovaně nalíčená, a její vlasy byly stočeny v elegantních zlatorudých loknách. Na krátký okamžik měla pocit, že Bethany je jednou z jejích cechovních sester a připravuje ji na slunovrat v ulicích Thendary. Určitě to bylo příjemnější než

být v podivné, strach nahánějící místnosti plné strojů, a Jaella se nakonec prohlížela v zrcadle s jistým potěšením. Novou Jaellu, která jí hleděla vstříc, by její cechovní sestry stěží poznaly. Bethaniny šikovné prsty jí natupírovaly vlasy do hebké svatozáře, zvýraznily lícní kosti a zeleň jejích očí, potlačily pihy a cosi udělaly kolem očí; takže působily jako hluboké a tajemné.

„Vypadáš skvěle," řekla Bethany. „Budeš hvězdou večírku! Vůbec jsem nevěděla, že jsi taková krasavice, Jaello."

Z jakéhosi důvodu to považovala za jistou nevěru cechovnímu domu. Takhle. se vymalovala pro skupinu *Terrananů?* Nu, namlouvala si, jejím úkolem dnes bylo, aby pěkně vypadala - to řekla dokonce i Bethany. Impulzivně ji objala.

„Děkuji ti, Bethany, vyhrkla a Bethany vyjekla. „Podívej na hodiny! Musím jít a taky se převléknout, jinak přijdu pozdě! No, a Petr bude doma taky co nevidět..."

Sotva Bethany odešla, objevil se - a nevěděl, co říct.

„Miláčku, vypadáš nádherně - něco sis udělala s vlasy, že jo?

Jen jsem si chtěl rychle vzít svůj večerní oblek. Musím se převléknout. Víš, co jsem v minulých třech dnech dělal?"

„"Ne, nevím," odpověděla Jaella. „Skoro jsme se neviděli a ani spolu nemluvili."

„Nezlob se, miláčku, mám vážně na spěch. Prolézám prachem starých archivů a hledám místo pro nový model kortikátoru. Všechno bylo přecpané starými dokumenty a ke všemu i *knihami*. Vůbec jsem nevěděl, že ještě nějaké máme, a podívej se na tu špínu!" Ukázal jí své špinavé ruce. „Celý týden jsem nevylezl na denní světlo. Měl bych dostat rizikový příplatek za všechny ty bakterie. Ale dost řečí, Montray mě chce mít za deset minut ve své kanceláři." Přehodil si oblek přes ruku. „Kde mám černé boty?"

„Asi ve skříni." Jaella byla ráda, že Petr ocenil námahu, kterou si dala se svým zevnějškem, ale na druhé straně to pro něj byla jakoby samozřejmost."

„Jo, zatraceně, dones. mi je! Jdu pozdě, a to ještě musím něco provést s tím svým proklatým vousem..." zmizel v koupelně, a Jaella mu se vztekem vytáhla boty ze skříně. Dělala v životě už ledacos, ale jako komorná ještě nepracovala a nevěděla, proč by musela něco takového dělat právě teď. Když Petr potřeboval sluhu, proč si ho nenajal? Petr v koupelně hlasitě nadával. Cosi kovového dopadlo na zeď a Petr se

zaklením vyběhl ven.

„Jaello! Pořád slyším, jak jsi v práci skvělá. Doplňuješ potřeby .v psacích stolech, děláš všechny ty drobnosti, které dřív měla na starosti Magda, a teď vidím, žes mi neobstarala nový holicí strojek! Sakra, to si myslíš, že můžu jít na uvítání koordinátora, když vypadám jako povaleč od kosmodromu?“ Poškrábal se ve vousech.

„Teď si musím někde vyšetřit čas na to, abych se dostal k holiči! Rychle, dej mi ty boty!“ Vytrhl jí je z rukou. „Ne abys přišla na uvítání pozdě, rozumělas?“

Byl pryč, beze slova, bez polibku, aniž by se na ni pořádně podíval.

Jaella rozechvěle sklesla na pohovku. Bolest v jejím nitru byla tak hrozivá, že mohla sotva dýchat: Prásknutí dveří, které se za ním zabouchly, v ní cosi zlomilo, osobnost, kterou tady vytvořila, její zrcadlový obraz v Piedrových očích. Zatnula zuby. Křehká krása, kterou jí Bethany vtiskla do tváře, se změnila v chladnou a vytrvalou amazonku, kterou vyškolila Kindra.

Pokušení nejít na uvítání vůbec bylo příliš velké. Ale to patřilo k jejím úkolům... *Věrnost vůči mému chlebodárci*... A Magda, pokud by byla na jejím místě, by se určitě také hezky oblékla, už jen kvůli čestnému hostu, jemuž asistovala.

Poschodí s kavárnou bylo již přestavěno v sál pro slavnostní recepci a plnilo se zářícími uniformami a kostýmy z tuctu nejrůznějších světů. U baru v jednom z rohů stály přichystané nápoje. Vypadaly nádherně, byly pestré a osvěžující. Číšníci obcházeli kolem s podnosy s jednohubkami. Stoly v kavárně byly sestaveny do podkovy, prostřeny ubrusy a ozdobeny květinami. Skutečnými květinami. Jaella díky lady Rohaně věděla, jak se má na takové oslavě chovat. Muž, kterého letmo zahlédla v oddělení komunikace, jí nabídl nápoj z baru, a ona jej vzala a prohodila několik nic neříkajících frází, aniž by se sama slyšela. Rozhlížela se po Petrovi, ale ten se ještě neobjevil. Jistě ležel ve spárech podivných strojů salonu krásy, které upravovaly jeho vlasy a vousy. Jaella se při zaslechnutí svého jména otočila.

„Jaello!“ Wade Montray se před ní uklonil. „Moc vám to dnes večer sluší.“ Přijala kompliment tak, jak byl - jako sociální frázi, nic osobního. „Hledá vás Sandro Li. Vidíte - stojí tam vzadu u stolu, vedle koordinátora.“

Jaella si razila cestu k němu, letmo odpovídajíc na pozdravy. Davy lidí jí nikdy nevadily, určitě tu nebylo tolik lidí jako při oslavě sluno-

vratu v Thendaře. Z jakéhosi důvodu si však připadala opuštěná. Příliš mnoho lidí ji pozorovalo: *To je to darkoverské děvče, které si vzal Haldane, něco jako darkoverská šlechta... Ne, slyšel jsem, že je Svobodnou amazonkou, válečnicí, bojovnicí, podívejte na tu jizvu na tváři...*

Aleki se před ní uklonil. Jeho oficiální oblek neznala - tmavě červený se zlatými prýmky a řády na hrudi; odhadovala, že označuje jeho statut v impériu. Vůbec nepřipomínal prostě oblečeného muže, kterého znala z kanceláře.

„Sice jsem vám řekl, že se máte na dnešek večer pěkně obléci, ale nemyslel jsem, že nás všechny tak oslníte," usmál se na ni. Na okamžik to vypadalo, jako by ji chtěl uchopit, obejmout... ne, zdvořile se usmál a ani se jí nedotkl, Proč si musela být tak intenzivně vědoma toho, že po ní zatoužil, že dlouho neměl žádnou ženu? Amazonka v Jaelle se rozhořčila, ale Aleki nic neřekl a choval se skvěle, tak proč se právě teď jeho mysl tak otevřela? Připadalo jí, jako by sál byl plný dunivého ticha.

Jeho hlas přicházel jakoby z dálky. Jaella se bála, že z těch několika doušků drinku jí bude špatně a ona je bude muset ke své ostudě přede všemi vyzvrátit. Namáhavě se vzpamatovala, a jak nejklidněji dokázala, řekla: „Nerozuměla jsem vám, pane. Je tu dost hluk."

Vesele se rozhlédl kolem. „Dnes večer jsme opravdu halasná partička, že? Ptal jsem se vás, zda byste mi nemohla najít Petra Haldana."

„Jaella ještě neměla možnost Petra varovat před tímhle mužem, který se chtěl o Darkoveru bezpodmínečně dovědět to, co by podle ní nikdy neměl vědět. Očima pátrala v davu po Petrově důvěrně známé postavě, a připravovala se na postup bouří mentálních hlasů v přeplněném sále.

Jak se dokáží Comynové jako lady Rohana, kteří mají plně rozvinutý laran, pohybovat uprostřed tolika lidí? Poprvé v životě si přála, aby měla výcvik, kterým prošli všichni telepaté Comynů, aby se naučili ovládat svůj *laran*... Vždy si myslela, že ta trocha *laranu* za výuku nestojí! Prodírala se davem, a snažila se zachovat si tvář bez jakéhokoli výrazu. Za nic na světě nechtěla kolem sebe v panice zírat jako osamělý sedlák, který je poprvé ve městě na oslavě!

Věděla, že Petr bude mít šedivé šaty, ocelově šedou látku, která se tolik hodila k jeho zrzavým vlasům a šedozeleným očím. Konečně ho objevila. Protlačila se z boku k němu a dotkla se jeho paže.

„Alessandro Li by s tebou rád mluvil," řekla strojeně.

„Tak to bychom ho neměli nechat čekat." Petr ji vzal za ruku.

„Můžu jít sama," ohradila se škrobeně.

„Pořád se na mě ještě zlobíš, miláčku? Přece se tady na večírku nebudeme hádat!"

Jaella se zhluboka nadechla. „Piedro, poslouchej mě. Li je velice zvědavý na Comyny; je rozhodnut zjistit, co se za tím skrývá. Tři dny mě pronásledoval svými otázkami. Nepodceňuj ho. Já ho odhadla špatně. Nevím, o co mu jde, ale nejsem si zcela jistá, že to je pro Darkover dobré. Možná jsem mu už prozradila až příliš. Buď opatrný na to, co mu řekneš."

Petr protáhl obličej. „Nemohu si dovolit tahat za nos imperiálního zmocněnce. Musím prokázat trochu ochoty. Montray - myslím koordinátora, ne Montyho, ten je dobrý - starý Montray mi právě pohrozil, že mě pošle pryč z Darkoveru."

„Petře!" Myšlenka, že by jej mohla ztratit, odsunula jejich spor do pozadí. „Cože? Proč?"

„Objevili planetu, která je podobná Darkoveru - feudální společnost, málo technologie, a tak dále -, a on říkal, že se zkušenostmi, které jsem získal zde, bych tam mohl být užitečný. Osobně si myslím, že má strach, že když tu zůstanu, získám jeho místo. Vím toho o Darkoveru dvakrát, desetkrát tolik co on, a on se bojí, že na to někdo přijde. A pokud Sandra Li přesvědčím, že jsem *tu* potřeba, abych odhalil tohle tajemství... chápeš?" Otočil se k ní a chytil ji za zápěstí. „Jaello, bojuji o život stejně jako ty, když jsi s Magdou narazila v průsmyku na bančího. Nechceš mi krýt záda? Chtěl bych zůstat na Darkoveru - s tebou. Pomoz mi, a nebuď proti mně, miláčku!"

Z obou stran kolem nich proudili lidé. V davu plném hlasů neslyšela dobře. Hlasy tvrdě útočily na její mysl, a ona nedokázala soustředěně myslet. Těžce polkla: „Tak pojď. Jen... buď opatrný na to, co řekneš, dokonce i na to, co jen naznačíš, jinak to ze mě dostane."

Li Petra srdečně pozdravil, a když se hosté začali posouvat směrem ke stolům s občerstvením, trval na tom, aby Petr a Jaella dostali místa u stolu vedle něj.

Z podprahových telepatických útržků Jaella pochopila, že Terrané z kosmodromu v Thendaře pohlížejí na Alessandra Li stejně, jak se prostý lid z Thendary dívá na hasturského dědice. Byl tu, aby o nich rozhodoval, měl nad nimi moc. Petr se snažil během hovoru na

Alessandra zapůsobit, jak mohl, a revizorovi impéria jasně naznačil, že o Darkoveru toho ví víc než kdokoli jiný, kdo zde pracuje. Jaella si všimla, že to na Alekiho zapůsobilo. Teď se také dozvěděla - a ani Montray ani Petr si nedali tu námahu, aby jí to sdělili-, že na Liově zprávě závisí nejen budoucí statut Darkoveru, nýbrž i budoucnost terranské zóny. Li měl pravomoc podnítit úplné stažení impéria, vyjma několika úředníků odpovědných za provoz kosmodromu, anebo štáb centra rozšířit natolik, aby se změnil v úplnou koloniální správu. Mohl tento svět otevřít obchodu, anebo jej zcela odříznout.

Osud Darkoveru a jeho vztah k impériu spočíval v rukou jediného muže. Ani Hasturové do toho neměli co mluvit. To je pro mě obrovská odpovědnost! Pro každého člověka!

Po hlavním chodu, kdy debatovali nad sladkostmi a maličkými skleničkami s výbornými, různě vonícími a barevnými likéry, Aleki prohlásil: „Ve vašich zprávách často zmiňujete práci slečny Lorneové. Proč tady není? Má dovolenou na jiné planetě? Na služební listině je její jméno mezi *neaktivními*.“

Cholayna Aresová, mohutná a elegantní ve svých ohnivě rudých šatech s hlubokým výstřihem, jež zdůrazňovaly její hladkou tmavou pleť a stříbrošedé vlasy, na ně pohlédla. „Uvolnila jsem ji. Je tady v Thendaře, Sandro, v cechovním domě žen, které se zřekly světa.“

,;Velmi rád bych ji poznal,“ řekl Li. „Mohl bych ji požádat, aby sem přišla k pohovoru?“

„O tom pochybuji,“ vmísila se Jaella. „Bude teď rok v domě amazonek, a během té doby nesmí cechovní dům opustit...“

„*To* je přece barbarské!“ zvolal Li. „Držet občanku impéria pod zámkem...“

„Nikdo ji nezadržuje,“ poznamenala Jaella klidně. „Je tam o své vůli.“

Petr se naklonil,dopředu. Jaella měla podezření, že toho vypil příliš mnoho. „Vše, co by vám řekla Magda, vám mohu říct také, Sandro. Většiny míst na Darkoveru, která navštívila, mohla dosáhnout jen proto, že byla pod mou ochranou. Nedovedete si představit, kolik dveří tu zůstává před ženou zavřených. Magda je skvělá agentka; kdyby se narodila jako muž, stala by se už koordinátorem! Ale Darkoverané by ženu na tomto místě nikdy neakceptovali. A teď‘odešla do ústraní, připojila se k domorodcům. Většinu Magdiných zpráv mohu pro vás doplnit.“

„Opravdu?“ zeptal se Li s napjatou tváří.

„Ano, a rád.“ Petr sáhl po další sklenici.

„Beru vás za slovo.“ Sandro Li se otočil, aby vyslechl řečníka v čele stolu.

O hodinu později stáli Petr a Jaella v malé ložnici, kde spávali. Bylo zřejmé, že Petr toho vypil až dost. Měl zarudlou tvář a mluvil nesouvisle, ale nebyl zas tak opilý, aby nevěděl, co dělá.

„Petře, copak to nechápeš? Ten člověk se snaží Darkover - ten náš Darkover - zničit, aby ho změnil v další terranskou kolonii! A ty mu přitom pomáháš!“

„Bylo by to takové neštěstí?“

Chytil ji za ramena a otočil k sobě. Nebránila se, i když si nebyla jistá, proč ho nekopla do holeně.

„Není důvod, proč by Darkover neměl poznat, co je na impériu dobrého, a přitom si ponechat to, co vyhovuje jeho životnímu stylu. Není nic špatného nenávidět nevědomost a bídu. Podívej, *chiyo,* já jsem se na Darkoveru narodil, je to i můj domov, mám ho rád - a chci tu zůstat, být součástí toho světa.“ Sehnul se, aby ji políbil, a skryl tvář do jejích vonících vlasů. „Za právo zůstat jsem bojoval a stále ještě bojuji, jako kterýkoli muž bojuje za svou zem, svou vlast, ženu. Dělám to slovy a ne mečem, to je všechno. Ale *jsem* Darkoveran. Víš, co řekla Cholayna, když se doslechla o naší svatbě?“

Jaella to věděla; skoro bolestivě to uložila ve svém srdci. *Vy dva s těmi krásnými zrzavými vlasy,* řekla Cholayna, *jaké vy musíte mít krásné děti.*

„Chtěl bych syna,“ zašeptal, „Přeji si ho tak, jak by si ho jen mohl přát kterýkoli muž z Hellersu. Syna, který tu bude na Darkoveru žít, v našem světě... Jaello, Jaello...“

Zvedl ji a nesl k posteli. Dovolila mu to, dokonce se pod jeho doteky zachvěla. Položil ji, strhl z ní zelenou látku šatů a odhodil ji nedbale na zem. Když ji bral do náručí, jeho duch se znovu otevřel. Cítila v něm jako nehojící se ránu Magdino zdráhání, aby mu dala dítě. On vlastnil její tělo, ale ona měla ve své moci jeho ducha, byl jí vystaven na milost a nemilost...

...a náhle ho viděla tak, jak jej viděla Magda. Doopravdy věřil, že s ní může zacházet jako s komornou, se spolubojovníkem, s klisnou, a. vše urovnat horkostí své vášně... Kypící hněv zpřetrhal její myšlenky. Otočila se ke straně, koleno, rameno, obě paže vylétly do výše, a on se

odvalil pryč, šokovaný a udivený. Jaella vyskočila, připravila se k obraně, ale on ležel jako omráčený a nevěřícně na ni zíral. „Miláčku... co se děje?“

„Příště se mě *zeptáš*, zda toužím po lásce!“ Bylo pro ni zadostiučiněním, když v jeho tváři spatřila zmatek a údiv. „Možná příště budu dokonce souhlasit s tím, abych ti porodila syna. Ale musíš se zeptat. Ne jen... ne jen brát!“ Dál jeho pohled nesnesla. Myslel si, že ji stačí polaskat a ona se hned podřídí jeho vůli!

Seděl na okraji postele, opilý a ubohý. „Co jsem udělal, Jaello? Řekni!“

Nevěděla. Co se stalo s její láskou? Teď mu chtěla jen ublížit, zasáhnout ho, smát se jeho zranitelnosti! Tiše a s kamennou tváří řekla: „Nikdy - *nikdy* - mě nepovažuj za svůj majetek, *Terranane!*“ Práskla za sebou dveřmi do koupelny, pustila naplno kohoutek, stoupla si pod sprchu a plakala a plakala, dokud se necítila tak prázdná a bezmocná jako Petr, kterého opustila. Když vyšla ven, už spal. Vedle něj ležela prázdná láhev; páchl levným darkoverským vínem z kosmodromu. Jaella hodila láhev do odpadu, vytáhla svůj plášť ze skříně a uložila se ke spánku na zem.

Když se vzbudila, byl už pryč; vůbec jej neslyšela odcházet. A byla tomu ráda.

7. KAPITOLA

Magda spala. Odkudsi z dálky kdosi volal její jméno. „Margali - Margali!“

V pokoji byla tma; venku hustě sněžilo. Camilla, zabalená do tlustého kožešinového pláště stála vedle její postele. Magda se posadila: „Co je? Já nemám službu v kuchyni, Camillo.“ Nebyl důvod, aby musela tak brzy vstávat. Ženy, které však pracovaly ve městě, dostávaly brzo ráno teplé jídlo, a kdo měl službu v kuchyni, musel vstávat, aby vařil a obsluhoval je. Kdo zaspal snídani, jedl studený chléb ze zásobárny anebo hladověl až do večera.

„Je mi líto, že tě budím, *breda,* ale Byrna začala mít stahy, a neměla by zůstat sama. Mohla bys jít se mnou a chvíli u ní zůstat?“

Magda vstala a těsněji si k tělu přitáhla noční košili. Když se její prsty u nohou dotkly kamenné podlahy, zkřivily se chladem. „Kde je porodní ošetřovatelka?“

‚Jak je to vždycky - děti přicházejí nevhod! Marisela spala posledních deset dní v domě, a zrovna dnes večer ji zavolali na opačný konec města. Tohle je však Byrnino první dítě, a tak není takový spěch. Klidně se oblékni a umyj se.“

Magda přešla chodbou do společné umývárny, stříkla si studenou vodu do tváře, a zachvěla se. Nikdy si na to nezvykne, i kdyby tu žila sto let. Jak se zdá, ještě nikoho nenapadlo, že by se ráno mohl vykoupat v teplé vodě, a proto ráno nebyla k mání. Pochopitelně však bylo rozumné, aby ženy, které těžce pracovaly, večer ze sebe smyly celodenní špínu. Magda si vzpomněla na svých deset dní ve stáji i na to, jak se vždy těšila na horkou koupel. Studená voda po ránu patřila

k těm společenským-rozdílům, které jí nebyly zrovna vhod.

Společně s Camillou vyšla na chodbu. „Kolik je hodin?“ zeptala se Magda.

„Krátce po půlnoci. Vzaly jsme ji nahoru, tam může křičet, jak chce, a nemusí mít strach, že někoho vzbudí. Teď je u ní Rafaella, ale ta musí při východu slunce odjet, a proto se ještě chce trochu prospat.

Ve čtvrtém patře hořel v pokoji oheň a před ním přecházela Byrna zachumlaná do teplého šálu. „Děkuji ti, že se mnou zůstaneš, Margali,“ otočila se k,nim, „je mi líto, žes musela vstávat...“

„To nic.“ Magda ji neobratně uchopila za ruce. „Jak ti je?“

„Nebolí to tak, jak jsem si myslela, alespoň teď ne,“ odpověděla Byrna. „Je to jako křečovitý záchvat, objeví se a zase zmizí. Jinak nic.“

„A ani to tolik bolet nebude, když si vzpomeneš, co ti říkala Marisela, a budeš zhluboka dýchat.“ Rafaella objala Byrnu kolem pasu. „Měla jsem čtyři děti; a.vím, co říkám.“ Přitiskla“Byrnu k sobě a pak se obrátila k Magdě.“ Víš, co se má v tomhle stadiu dělat?“

Magda zavrtěla hlavou. Před Rafaellou si vždy připadala hloupá a neschopná. „Ještě nikdy jsem žádné ženě při porodu nepomáhala.“

Rafaella zvedla obočí. „V tvém věku? Kde jsi, u Avařina jména, vyrostla? Nu, vše, co teď můžeš dělat, je držet ji při dobré náladě a připomínat jí, aby se uvolnila, hned jak začne mít křeče. Neměla by se vměšovat do toho, co se děje uvnitř ní. Ať vypije vody nebo čaje, kolik chce.“ Ukázala na kotlík, který visel na dlouhém háku nad ohněm.“A když se bude cítit slabě, zamíchej jí do toho lžičku medu. Když bude zvracet, nic si z toho nedělej, některé ženy k tomu mají sklon. Důležité je, abys byla u ní a povzbuzovala ji.“

„A když...“ zakoktala se Magda, „když se dítě narodí dřív, než přijde ošetřovatelka?“

Rafaella se podivila. „A co? Když se narodí samo, to je to nejlepší, co se může stát. Někdy to tak je, žádné bolesti, žádný rozruch. Zabalíš je do něčeho, co budeš mít po ruce. Pupeční šňůru nestříhej. Polož jí jen dítě na břicho a zavolej někoho, kdo ví, co se má dělat. Každá cechovní matka to ví. Pak netrpělivě dodala: „Postarat se o dítě, které se samo narodilo, na tom nic není. Problém je, když samo nemůže, nebo potřebuje pomoc! Camilla sem čas od času nahlédne. Když Byrna začne tlačit, řekni Camille, ať rychle někoho přivede, ale já si myslím, že to bude trvat ještě několik hodin. A uklidni se! Pokud budeš

nervózní, ještě Byrnu poděsíš! Kdyby tu byl někdo další, zrovna tobě bych ji nesvěřila. Ale kdo mohl tušit, že budeš ve svém věku tak nezkušená.“ Rafaella ještě jednou přistoupila k Byrně a objala ji. „Postarej se, aby to byla krásná, malá amazonka pro náš dům, ano?“ Pak s Camillou odešla, a Magda s Byrnou osaměly. Bezradně na sebe hleděly, a pak Byrna zašeptala: „Ach - už to zase začíná,“ chytila Magdu kolem boků, těžce se o ni opřela a tiše zasténala. Když křeče pominuly, zhluboka se nadechla. „Tohle tedy bolelo!“

„Možná to znamená, že už to nebude trvat tak dlouho, jak si myslíš,“ poznamenala Magda.

„Ráda bych si na chvilku odpočinula.“ Byrna ulehla na slamník, který ležel na zemi, pokrytý čistým, ale potrhaným prostěradlem.

„Moje přísežná matka mi slíbila,“ povzdechla si, „že tu u porodu bude, ale slyšela jsem, že v pohoří Kilghardu jsou záplavy, a tak nemůže přicestovat.“ Setřela si slzy z očí. „Jsem tak osamělá, v domě nejsou žádné přísežné sestry - všichni jsou ke mně tak laskaví, ale není to totéž, jako kdyby tu byly moje sestry.“

Svědkyně tvé přísahy jsou tvou rodinou... Magda si vzpomněla, jak rychle mezi ní a Jaellou vzniklo pevné pouto a jak s ní Camilla jednala neobvykle přátelsky.

„Byrno, my všechny jsme tvoje sestry, spojené přísahou - každá z nás.“

„Já vím, já vím.“ Ale Byrna již opět začala plakat, a sevřela ruce v pěst. Zavřela oči, otočila se a usnula. Magda se zvedla, prohrábla oheň a po špičkách poodešla stranou.

Po delší době se Byrna vzbudila a neklidně se otočila. „Bolí to, i když dýchám tak, jak mi řekla Marisela. Hrozně to bolí, a Marisela mi slíbila, že to bolet nebude...“

Magda pátrala v paměti po.něčem, co kdy o porodech četla. „Dýchej pravidelně, a představuj si, že se vznášíš,“ řekla, a Byrna na chvíli znovu utichla. Pak se namáhavě zvedla a opřená o Magdu přecházela sem a tam. „Říkali, že když zůstanu na nohou, půjde to rychleji.“

Camilla vešla dovnitř s kolébkou. „Jak ti je, Byrno? Podívej, tohle bude kolébka pro dítě. Našla jsem ji v zásobárně, a taky přikrývku, kterou jsem před patnácti lety vyšívala pro Rafaellino poslední dítě. Spávala pod ní Doria. A jaká je z ní pořádná amazonka!“

„Vypadá jako nová.“ Byrna něžně pohladila vlněnou látku, a Ca-

milla se rozesmála. „Žádné dítě pod ní nespí dlouho. Jak se cítíš?“

„Mizerně,“ povzdechla si Byrna, „trvá to skoro věčnost.“

Camilla prohmatala její břicho. „Jde to dobře. A možná to nebude trvat ani tak dlouho, jak si myslíme. Pokud můžeš, pokus se trochu chodit.“

Znovu odešla, a čas se vlekl dál. Byrna přecházela sem tam, a Magda ji podpírala a držela, když začaly stahy...Pak ji položila, aby si odpočinula nebo zdřímla. Byrna zasténala. Po necelých čtyřech hodinách se do okna vkradlo šedavé světlo.

„Podívej,“ ukázala Magda. „Už je ráno. Brzy vyjde slunce.“ Byrna neodpovídala, a Magda si myslela, že znovu usnula, ale pak zaslechla, jak slabě sténá. „Co se děje? Je to špatné? Lež a uvolni -se, Byrno...“

„Lež, Byrno, nedělej scény, Byrno, uvolni se, Byrno,“ rozzlobila se dívka a posadila se na slamníku. „Copak to všechno nevím? Ve skutečnosti tě to vůbec nezajímá!“ křikla na Magdu a rozplakala se. „Není tu nikdo, kdo by měl se mnou soucit, a mně je tak špatně...“ Se vzlykáním se stočila, objala si břicho rukama, a Magda začínala být zoufalá. S pocitem, že porušuje předpisy - ve zdravotnickém oddělení terranského centra by něco takového nikdy nepřipustili - si sedla na okraj slamníku vedle Byrny a opatrně jí položila ruku na rameno. „To není pravda, a já se ti pokouším pomoci, jak nejlépe umím. Budeš to mít za sebou dřív, než si myslíš.“

Byrna Magdu objala a propukla v žalostný pláč. Magda ji bezmocně hladila.

„To je to tak špatné? Neplač a uvidíš, že čím horší to bude, tím dřív to budeš mít za sebou.“ To byla jedna z věcí, na které si vzpomněla z ošetřovatelčiných přednášek před několika dny. „Pokud ti je teď špatně, horší už to nebude, a s porodem se to začne zlepšovat. Prosím tě, jen si zase lehni - pokus se uvolnit...“

„To není těmi bolestmi,“ vyhrkla Byrna. „To se dá vydržet...“ Se zasténáním se přitiskla k Magdě. Magda ji pevně uchopila a Byrna jí přitom tak stiskla ruku, jako by ji měla zlomit. Cítila křeče, které otřásaly Byrniným tělem, a vzpomněla si na okamžik v matrici, kdy lady Alida pronikla hluboko do buněčné struktury rány na Jaellině tváři a Magda byla při tom. *Laran. To musím cítit vše, co cítí ona?*

Stahy pominuly a Magda uvažovala, zda si to jen nenamlouvá. Přemluvila Byrnu, aby si lehla na polštář, setřela jí pot z tváře a nabídla jí trochu čaje s medem. Byrně stále ještě stékaly po tvářích slzy a

tak, aby ji přivedla na jiné myšlenky, se jí zeptala: „Chceš chlapečka nebo holčičku?“

„Samozřejmě holčičku - byla jsem u toho, jak musela Felicia dát svého syna pryč, protože žádný chlapec, kterému je víc než pět, nesmí žít v domě. Říkala, že za chvíli pro něj bude cizí. Mohla opustit dům i sestry, aby si zaplatila chůvu, která se o něj postará, když bude v práci, ale tím by se vystavila nebezpečí, které ve městě hrozí každé osamělé ženě, a to udělat nechtěla. Myslím, že když budu mít syna, hned se ho vzdám, než by mi mělo puknout srdce, kdybych ho musela dát pryč později. Felicia chtěla syna, říkala, že nechce být patnáct let vázaná na to, aby vychovávala dceru, ale teď, když je Rael pryč, stýská si jako chervin, který ztratil mládě. Nebyla bych tak hloupá, a vzdala bych se ho hned.“

„Kdo je otcem tvého dítěte, Byrno? Anebo o tom raději nechceš mluvit?“

„Jmenuje se Errol, a je to můj bratranec. Jeho žena žádného syna nemá, a řekla, že by dítě ode mě ráda vzala do péče...“ A pak začala Byrna zoufale plakat.

„Co s tebou je, *breda*?“ zeptala se znepokojeně Magda.

„Já to nevydržím, já to nevydržím,“ vzlykala Byrna. „Bolesti? Mám zavolat Camillu, sestro, nebo některou cechovní matku? Keitha měla také děti, určitě ví...“

„Ne, ne, to nejsou bolesti...“ Byrna vzlykla, a celé její tělo se zachvělo. „Já... já jsem... porušila jsem přísahu...“

„Byrno, to není... ta správná chvíle...“

„Je to tak, je to pravda! Proto jsem chtěla, aby tu byla moje přísežná matka, abych se jí přiznala, požádala o odpuštění...“ Její tělo se znovu zachvělo, a Magda si byla jistá, že tím úpěnlivým pláčem se vše jen zhoršuje.

„Přísaha...“ sténala a svíjela se Byrna. „Přísahala jsem... že *porodím dítě jen tehdy, pokud to bude mým přáním ho mít*... Naučili mě to, vím, že existují způsoby, jak zabránit početí dítěte, které nechci - ale byl slunovrat a já - chtěla jsem Errola potěšit, proto jsem s ním spala, i když jsem byla *raiva*, zralá pro početí a ne... nechránila jsem se... ale byla jsem sama, a on mě chtěl... léta jsme byli milenci, a byly doby, kdy jsme mluvili o tom, že se vezmeme. Ale tehdy... tehdy jsem chtěla být nezávislá a žít podle svého. Proto jsem si zvolila cechovní dům a odešla do Dalereuthu, a když jsem se vrátila do Thendary, byl ženatý a

nešťastný. A mně se to zdálo - ach, vůbec nevím, jak ti to mám vysvětlit - nějak správné, s tou hudbou a tancem a hvězdnou nocí se všemi měsíci, ale Přesto jsem věděla, že bylo špatné, když jsem se vystavovala nebezpečí, tomuhle nebezpečí - a tak jsem porušila přísahu...“

Magdě ten zvláštní morální problém nebyl zcela jasný. Připomněla si, jak se při slunovratu na Ardaisu málem oddala Petrovi jen proto, že jejich minulá láska byla tak silná a on po ní toužil. ‚Díky terranské medicíně by si to mohla dovolit, aniž by na sebe brala nějaké riziko. Proti početí byla účinně chráněna... Pak si vzpomněla na to, co matka Lauria říkala při jejím přijetí v domě:

Tento lék by měl pro ženy, které se zřekly světa, neocenitelnou hodnotu. Byl hřích, že dosud nevlastnily žádné účinné antikoncepční prostředky. Ženy se tak vystavovaly nebezpečí, že počnou nechtěné dítě... a .budou trpět pocitem viny.

Tiskla Byrnu k sobě, dokud vzlyky nepolevily, a pak přátelsky poznamenala: „Na lítost je pozdě, *breda.* Co se stalo, stalo se. Teď musíš myslet na dítě.“ Taková hloupá poznámka, pomyslela si. A na co jiného Byrna po všechny ty měsíce myslela?

Byrna si poslušně lehla, a pak se jí v tváři objevil udivený výraz. Začala dýchat docela jinak, zhluboka, a rychle se sténáním vydechovala. Magda ji nabádala, aby se uvolnila, ale Byrna ji neslyšela. „Něco se děje - už to nebolí...“

Ach Bože, pomyslela si Magda, začíná rodit. Musím rychle zavolat někoho, kdo ví, co dělat dál...

„Musím,“ vzdychala Byrna, „musím se něčeho *chytit...*“ uchopila Magdinu ruku a zatáhla za ni. Její tvář zrudla námahou. Magda se snažila ovládnout paniku.

„A-a-ach,“ sténala Byrna, nikoli bolestí, ale námahou. Magda ji takřka cítila ve svém těle a byl to jakýsi podivně uspokojivý pocit - zatraceně, co se s ní dělo? Anebo co se spíš dělo s Byrnou?

Byrna se pevně chytila její ruky a vyrazila protáhlý sten. „Už to jde!“ vykřikla. „*Cítím* to, už to bude, *teď*...“ znovu zalapala po dechu a podvolila se tomu, co se mělo stát. Magda se jí pokoušela vysmeknout z rukou.

„Pusť mě, Byrno, ať můžu zavolat pomoc...“

„Ne, ne, neopouštěj mě...“ chraptivá slova přešla v táhlý výkřik. Magda se nedokázala vysmeknout. Snad Byrnu někdo slyšel, ale ona

se nemohla uvolnit, aby jí neublížila.

Ach, Camillo, proč už nejsi zpátky...!

Dveře se rozlétly, a do pokoje vešla Keitha. „Slyšela jsem ji, a přivedla jsem na svět dost dětí na to, abych věděla, co takový výkřik znamená. Nech mě, ať...“ Odložila šátek a svrchní košili. „Postav se za ni, Margali, zvedni ji - ano, tak je to správně.“ Magda omámeně poslechla, aniž věděla, co dělá: Byrna seděla zpola vzpřímeně, nohy roztažené, a ona ji držela kolem pasu. Byrna prohnula tělo, vypjala se a hlasitě vykřikla, když jí Keitha zvedla kolena do výšky. „Není čas někoho volat,“ řekla rychle, „není čas čekat - já už to nějak zvládnu.“

Byrna znovu zasténala a zakřičela, a její tělo se zachvělo námahou. Cosi si pro sebe šeptala, ale Magda jejím slovům nerozuměla. Keitha si před ni klekla, a Magda koutkem oka zahlédla cosi, co bylo krvavé, hladké a vlhké. Při Byrnině sténání a ohlušujícím křiku jí stydla krev v žilách. Keitha šeptala cosi uklidňujícího, zvedla chvějící se tělíčko dítěte opatrně do výšky a podržela je hlavou dolů. Ozvalo se slabé zakňourání. Pak novorozeně začalo zoufale křičet, že muselo opustit svůj teplý úkryt. Byl to chlapec. Magda si všimla malinkého přirození přitisknutého k tělíčku. Byrna se o ni opřela a roztáhla ruce.

„Dejte mi ho,“ zašeptala. „Ach, Keitho, dej mi ho.“

Keitha se usmála. „Je krásný.“ Položila nahé dítě na Byrnino břicho. Tisklo se k jejímu prsu a Byrna je opatrně uchopila. Magdě bylo náhle do pláče, aniž věděla proč.

Nechtěla jsem dítě stejně jako Byrna. A teď je s ním najednou šťastná. Je tak hezké! Nadšeně dítě pozorovala. Mohla jsem mít Petrovo dítě, a byla bych stejně tak šťastná. Zavzlykala.

„Margali,“ oslovila ji Keitha, „jdi a zavolej matku Milleu. Šla bych sama, ale dovedu se o Byrnu postarat, a ty ne.“

Magda ještě ani nedošla ke dveřím, když tu vstoupila Camilla. S ní se objevila zabalená do pláště a kapuce Marisela, která na ni pohlédla a s úsměvem se začala svlékat.

„Takže tys mě, Keitho, obrala o můj porodní dárek? Nevadí, dnes v noci jsem pomohla na svět dvojčatům, u obou to byl... Bála jsem se,.že matka vykrvácí, ale je v pořádku, děti taky, a oba jsou to synové. Otec...“ - protáhla obličej - „...mi vnutil dvojitý honorář. Jsem ráda, že to nejtěžší už máte za sebou.“ Rychle přistoupila k umyvadlu vedle ohně a umyla si ruce. „Tak se na to podíváme. Zvládlas to dobře, Keitho. Neroztrhla se, i když to šlo tak-rychle? Nu, zrovna obr

to není. Tak, panáčku.“ Vzala dítě a znaleckým okem je prohlížela, otáčela je, přezkoušela pupeční šňůru, malé prstíčky na nohou a na rukou, vstrčila mu prst do úst, aby zjistila, zda umí sát, rychle prohlédla nos, uši a růžový zátylek. „Ty jsi ale pěkný chlapeček, všechny prstíčky, vše jak má být.“ Znovu jej položila na Byrninu hruď. „Jak se cítíš, Byrno?“

„Jsem unavená,“ odpověděla,spokojeně““a ospalá. A hladová. Není *krásný,* Mariselo?“

„To je,“ potvrdila Marisela. Byla to malá, nebojácná žena. Vlasy měla zastřižené stejně jako amazonka, ale na sobě měla ženské šaty. „Pošlu jednu z tvých kamarádek dolů, aby ti donesla teplé mléko s medem. Moc nekrvácíš, ale já tě raději ovážu, a pak se trochu vyspíš. Až se probudíš, dostaneš k snídani tolik, kolik sníš.“ Pohlédla na Magdu. „Ty jsi ta nová, že? Zapomněla jsem, jak se jmenuješ...“

„Margali n‘ha Ysabet,“ řekla Magda.

„Promiň, jsem pořád z domu, takže si vás všechny ani nepamatuju. Ale na tebe si vzpomínám, Keitho.“ Dotkla se Keithiných krátce zastřižených zlatavých vlasů. „Nepomáhala jsem na svět tvé dceři? To už musí být velká holka.“

Keithin obličej se stáhl, jako by se měla rozplakat. „Krátce...“ zachvěl se jí hlas, „krátce před zimním slunovratem zemřela...“

„Ach, Bohyně, to je mi líto!“ zvolala Marisela.

„Prosila jsem manžela, aby pro tebe poslal, protože toho víš tolik o léčení, ale on nechtěl - nechtěl mít nikoho z amazonek pod svou střechou...“

„To mě mrzí, ale možná bych byla stejně bezradná jako ostatní,“ řekla Marisela laskavě. „Vím toho hodně, ale proti horečkám není žádný lék. Teď jsi však tady, Keitho, a my si jednou musíme povyprávět. Jsem ti vděčná, že jsi se o Byrnino dítě tak dobře postarala. Musím to jen dokončit,“ dodala. Podržela mokré ruce před sebou, stejně jak to Magda vídala u lékařů v terranském centru, a sehnula se nad Byrnou, aby zkontrolovala druhou porodní dobu. „Zabalíš, Camillo, Byrnina chlapečka?“

Magda si všimla, jak Camilliny dlouhé mozolnaté prsty dítě něžně uchopily. Krátce je přitiskla ke svým malým prsům a cosi si pro sebe zašeptala. Jak mohla žena bez ženských hormonů působit tak mateřsky - když jí navíc muselo být přes padesát let? Magda si to nedokázala vysvětlit. Vždy věřila, že mateřské city jsou věcí hormonů a ničeho

jiného.

„Margali," požádala ji Marisela, „běž dolů do kuchyně a ohřej mléko, dej do něj med a přines jí ho, aby si Byrna mohla vzít lék, než půjde spát."

Magda sešla unaveně ze schodů. Teď ještě musela prohrábnout skomírající oheň a ohřívat mléko! K jejímu ulehčení však byla Irmelin už na nohou a točila se kolem velké plotny. Rafaella oblečená do jezdeckého seděla u stolu a jedla horkou kaši.

„Takže Byrnino dítě je na světě? A teď chce Marisela horké mléko s medem," prohlásila Irmelin s úsměvem. „Sedni si k Rafi a napij se čaje. Ohřála jsem ho, hned jak jsem sešla dolů. Je tamhle. Copak to je, kluk nebo holka?"

„Kluk." Magda vděčně přijala horký čaj a Irmelin postavila mléko na plotnu.

Rafaella bouchla pěstí do stolu a zaklela. „Zatraceně! Ubohý kluk, bude se ho muset vzdát - u Zandruových pekel, pořád na to myslím! Mělo by to... u všech pekel!" Vyběhla ven. Její miska se převrhla, mléko a kaše se rozlily po stole. Magda se za ní dívala a přemýšlela, co se vlastně stalo.

Irmelin si povzdechla a beze slova setřela mléko ze stolu. „Vypij ten čaj, Margali," řekla pak věcně, „a dones mléko Byrně nahoru." Hleděla do prázdna, rty pevně semknuté. Magda podruhé usrkla sladký čaj s mlékem a zatoužila po šálku silné kávy. Bolela ji hlava a byla vyčerpaná. Musela však jít s mlékem nahoru.

Dítě leželo zahalené do pokrývky a noční košilky v Byrnině náručí. Byrna byla umytá, vlasy měla učesané a spletené do copů. Měla zavřené oči a vypadala spokojeně.

„Dovol, ať jej položím do kolébky, než si vypiješ mléko, *breda.*" Camilla jí podržela pohár u rtů. Byrna přitiskla dítě k sobě. „Ne, chci ho mít u sebe, prosím, prosím..."

Marisela poslala Camillu, Magdu a Keithu na snídani. Říkala, že zůstane několik hodin u Byrny a dohlédne, zda nekrvácí. Na schodech si Camilla povzdechla.

„Ubohý chlapeček. Doufám, že Ferrika přijde včas, aby ji potěšila, až bude dítě dávat pryč - mám o ni starost." Položila Magdě ruku kolem ramen. „Jsi taky unavená - nikdy předtím jsi u porodu nepomáhala?"

„Ne," přiznala Magda. „A ty?"

„Ach ano - kdyby tu nebyla Keitha, myslím, že bych to zvládla. Rafaellin druhý syn se narodil stejně. Vůbec na to nemyslela, protože si špatně vypočítala čas a nevěděla, že je už v kritických čtyřiceti dnech.“ Camilla se rozesmála. „Jely jsme spolu na koni nedaleko Neskajského cechovního domu. Byly jsme na stráži. Rafaella měla sotva čas si sundat kalhoty.,Dítě se mi narodilo do rukou, když jsem se sehnula, abych se podívala, zda opravdu začaly stahy. Zabalily jsme je do mého kabátu, a Rafi musela dojet domů.“ Vysoká *emmasca* se zašklebila. „Ženy ze Suchých měst jezdí na koni až do porodu, ale tohle předstihlo vše, co jsem kdy slyšela!“

Vůně vařené snídaně stoupala vzhůru po schodech, ale Camilla do jídelny nešla, a namísto toho otevřela domovní dveře. Ulice byla prázdná a potemnělá. Stále ještě hustě sněžilo, ale již se rozednívalo. Magda se ve světě velkých sněhových vloček cítila jakoby ztracená, cizinka na neznámém místě. Měla pocit, že kdyby se teď náhodou viděla v zrcadle, ani by se nepoznala. Camilla zaslechla její povzdech a přitiskla ji pevněji k sobě.

„Dovedu si představit, že jsi unavená, odkázaná jen na dům, ale jakkoli jsou teď tvé dny temné a bezútěšné, horší by bylo být tady zavřená uprostřed léta. Skončí to dřív, než si myslíš. Máš krev na košili a na zápěstí.“ Zvedla Magdinu ruku. „V horách, kde jsem vyrostla, máme jedno staré přísloví: Když na tebe před snídaní padne krev, před večerem budeš krvácet. Máš teď měsíčky?“

Magda ji hned nepochopila, protože Camilla mluvila dialektem *cahuenga*. Opakovala otázku v *castě*, a Magda zavrtěla hlavou.

„Ale kdepak, ještě dlouho ne.“ Sněhové vločky, které se snášely na ulici, ji zábly na tvářích. Camilla si ji s neklidem prohlížela.

„Jsi tu déle než čtyřicet dní, a nemělas je - *bredo*, nejsi těhotná?“

Zatraceně, to ji tak všechny sledují? „Proboha, ne!“ odpověděla trpce.

„Jak si můžeš být tak jistá...“ Camillin výraz se změnil. „Margali! Ty sis vzala jed proti plodnosti?“

Znovu chvíli trvalo, než jí Magda porozuměla. Pak si řekla, že tenhle prostředek je asi podobný terranskému lékařskému ošetření, které potlačuje menstruaci a další ženské funkce. Kývla, aby se vyhnula dlouhému vysvětlování.

„Copak nevíš, že ta droga tě může *zabít*, dítě? Proč tohle, děvčata, děláte?“ Camilla se odmlčela a zavrtěla žalostně hlavou. „Zrovna já

nemám právo někomu něco vyčítat, protože jsem... a tohle nebezpečí mi už nikdy nehrozí. Už je to tak dávno, že si sotva vzpomenu, jaké to je být hnána takovou touhou a vášní. Ale někdy - když vidím Byrninu tvář, jak spatřila své dítě - někdy o tom přemýšlím.“ Hluboký povzdech zachvěl celým jejím tělem, ale její rty byly pevně semknuty, a ona klidně pohlédla ven do padajícího sněhu. Magda se již častokrát v duchu ptala, co mohlo ženu dohnat k tom, aby se tady na Darkoveru podrobila nezákonné a často smrtelné operaci a stala se neutrem. Ani pro terranskou medicínu nebylo něco takového jednoduché, a přesto na svých cestách viděla nejednu *emmascu.* Nevyslovila svou otázku nahlas, ale Camilla se napřímila a odvrátila zrak, a Magda měla dojem, že jí čte myšlenky:.

„Jen Kindra, moje přísežná matka, ví všechno,“ řekla konečně. Moc o tom nemluvím, jak si asi dovedeš představit, ale ty jsi moje sestra a měla bys znát pravdu. Já...“ Znovu se odmlčela a Magda zaprotestovala: .“Nevyžadovala jsem to - nemusíš mi vůbec nic říkat, Camillo...“

Doopravdy čte moje myšlenky! Jak? Náhle si Magda vzpomněla na svůj zážitek z Ardaisu. Lady Rohana a *leroniska* Alida použily matrici, aby zahojily Jaellino zranění, a tehdy se Magda ocitla uprostřed matrice a pracovala s *laranem.*

„Jednou...“ začala Camilla, „jmenovala jsem se jinak a moje rodina nebyla v pohoří Kilghardu nijak neznámá. Moje matka tvrdila...“ - její hlas zněl bezbarvě a ledově - „...že v mých žilách koluje krev Hasturů, což asi znamená, že jsem byla počata při nějaké oslavě a nebyla jsem dcerou svého otce. Byla jsem určena pro výhodný sňatek anebo jako *leroniska* do Věže. Statky mého otce byly jednoho dne přepadeny lupiči. Pobili mnoho z věrných mého otce, a mě vzali s sebou spolu s dobytkem jako hračku.

Dovedeš si představit, k čemu mě používali,“ vyprávěla stále tím nezúčastněným hlasem. „Nebylo mi ještě ani čtrnáct, a naštěstí jsem hodně zapomněla.“

„Ach, Camillo!“ Magda objala hubenou hruď stárnoucí ženy.

„Naštěstí mě osvobodili a zachránili.“ Camilla se v Magdině náruči vypjala. „Myslím, že největší starostí mé rodiny bylo, že už se nehodím pro sňatek. A *leroniska* musí být...“ - očividně hledala vhodné slovo - „...nepoznamenaná. Nebyla, jsem ještě dost stará ani na to, abych poznala, že jsem těhotná. Říkali mi, že jsem se potom pokusila

o sebevraždu.“ Její pohled byl obrácen do nitra ke starým ranám. Po chvíli se jakoby probrala a její hlas byl znovu živější.

„Mou rodinu už nezajímalo, co se mnou bude. Byla jsem uzdravená, ale věděla jsem, že nesnesu dotek muže, aby mě to nepoděsilo. Leonie, paní z Arilinnu, dala svolení k tomu, aby ze mě byla *emmasca*, a tak se také stalo. Dlouhá léta jsem žila mezi muži a zdráhala se třeba jen sobě si přiznat, že jsem žena. Pak jsem však přišla do cechovního domu a tam jsem se přesvědčila, že ženskost... je možná i pro mě.“ Usmála se na Magdu. „To už je ale víc jak půl života. Někdy si celé roky nevzpomenu na ten minulý život anebo na to, čím jsem dřív byla. Měly bychom jít spát. Jen když jsem unavená, mluvím takové nesmysly.“

Magda hrůzou ztratila řeč, nejen díky Camillině příběhu, nýbrž i díky ledovému klidu, s jakým vše vyprávěla. Camilla,se na ni znovu usmála: „Kindra, moje přísežná matka, mi jednou řekla, že každá žena, která k nám do cechovního domu přijde, má svůj vlastní příběh, a ten je tragédií, které by nikdo nevěřil, pokud by ji viděl na divadle... Když jsem viděla Keithiny rány - i mě jednou zbili jako zvíře a mám jizvy po celém těle. Tím se mi všechno připomnělo a znovu mě to trápí.“

,;To ale určitě neplatí pro všechny amazonky!“ zaprotestovala Magda. „Ne všechny prožily nějakou tragédii. Určitě sem některé ženy přijdou jen proto, že se jim tenhle život líbí a samy si ho zvolily - Jaella mi vyprávěla, že v domě vyrostla jako Kindřina svěřenkyně...“

„Zeptej se někdy Jaelly na smrt její matky,“ řekla Camilla. „Narodila se v Shainse, ale to je její příběh, ne můj, a nemám právo ti jej prozrazovat.“

Magda se rozpačitě zasmála. „Můj život žádná tragédie nebyla.“ Snažila se mluvit vesele. „Je to spíš komedie - anebo fraška!“

„Ach, sestro,“ odpověděla Camilla, „to je na našich příbězích to nejhorší - když je slyší vyprávět muži, připadají jim skoro komické.“ Její hlas však nezněl vůbec pobaveně. „Běž spát. Dnes žádné školení v souboji nebude.“ Roztáhla paže a rychle a srdečně mladší sestru objala. „Běž si lehnout, *chiyo.*“

Magda by raději zůstala; nechtěla být sama. Poslušně však vyšla nahoru po schodech do svého pokojíku a lehla si do postele. O necelé dvě hodiny později se probudila a už nedokázala usnout. Sešla do kuchyně a vzala si něco studeného k jídlu. Pak nevěděla co dělat, protože

cechovní matky ji pro dnešek osvobodily ode všech povinností. Zašla tedy do knihovny a chvíli si četla v historii Svobodných amazonek. Vlastně by si měla dělat pečlivé poznámky, napadlo ji, aby to jednoho dne mohla vše uložit do archivu terranského centra. Neměla teď však vůbec náladu o tom přemýšlet. K poledním za ní přišla matka Lauria a požádala ji, aby převzala službu v hale, nejlehčí práci ze všech. Znamenalo to jen, aby ze skleníku donesla květiny a větvičky a nahradila výzdobu, která začínala uvadat, a pak v hale zůstala, aby sestry vpouštěla dovnitř, anebo šla otevřít, pokud někdo přišel o něco požádat.

Magda se chtěla naučit jednoduché stehy, ale šití se jí stále hnusilo. Donesla si dolů bavlnky k vyšívání, posadila se a učila se složité vzory.

Dvakrát nebo třikrát vstala, aby někoho vpustila dovnitř. Jednou převzala zprávu pro Mariselu a odnesla ji ke dveřím pokoje, kde ležela Byrna s novorozenětem. Magda by v příšeří vstupní haly málem usnula, když vtom kdosi hlasitě a energicky zabušil na dveře.

Magda vyskočila a otevřela těžké dveře. Na prahu stál vysoký, statný muž v drahém obleku. Zamračil se na Magdu a s opovržením prohlásil: „Chci mluvit se ženou, která velí v tomhle domě.“ Slova, která zvolil, jasně prozrazovala, co tím míní: „Přitáhni mi slepici, která dohlíží na tuhle hromadu hnoje.“

Magda si za ním povšimla dvou mužů, stejně velkých jako on, ozbrojených meči a dýkami. Odpověděla zdvořile, upozorňujíc na jeho hrubost: „Zeptám se, zda některá z cechovních matek má čas s vámi promluvit, messire. Mohu se zeptat, proč přicházíte?“

„Jistě!“ vyštěkl muž. „Řekni té staré mrše, že jsem si přišel pro svou ženu, a chci ji tady bez řečí hned mít!“

Magda mu přibouchla dveře před nosem a rozběhla se do sanktuaria cechovních matek.

„Jsi bledá jako stěna!“ zvolala matka Lauria. „Co se stalo, dítě?“

Magda jí vše pověděla. „Myslím, že to je Keithin muž,“ vyhrkla nakonec s pohledem na velké, mědí pobité dveře, památku na boj o ženu, která před dlouhými generacemi hledala v cechovním domě útočiště.

Matka Lauria pohlédla stejným směrem jako Magda.

„Doufejme, že k tomu nedojde, dítě. Ale běž do zbrojnice a řekni Rafaelle - ne, Rafi doprovází karavanu na sever. Řekni Camille, aby se

hned ozbrojila a přišla sem. Kéž by tu byla Jaella, ale není čas pro ni poslat. A ty se ozbroj také, Margali. Jaella mi vyprávěla, že když byla na cestě do Sain Scarpu zraněna, bojovala jsi s bandity ty.“

Magda se s bušícím srdcem rozběhla do zbrojnice a k pasu si připnula dlouhý nůž, kterému amazonky neříkaly meč, třebaže vypadal skoro stejně. Camilla na něj s úšklebkem pohlédla.

„Něco takového tu už nebylo nejméně deset let - abychom dům musely bránit zbraněmi, jako bychom žily ve Věku chaosu!“ Pochybovačně pohlédla na Magdu. „A ty nemáš vůbec žádné zkušenosti...“

To Magda věděla až příliš dobře. Bok po boku spěchaly nahoru po schodech, a jí srdce bušilo stále divočeji. Matka Lauria na ně čekala v hale. Zvenku kdosi divoce bušil na dveře, a Matka Lauria znovu otevřela.

„Ty to zde řídíš?“ rozkřikl se muž na prahu.

Matka Lauria klidně odpověděla: „Byla jsem svými sestrami zvolena, abych mluvila jejich jménem. Smím se zeptat, s kým mám tu čest?“ Mluvila se zdvořilostí šlechtičny, která se obrací na prostého sedláka.

„Jsem Shann MacShann,“ zavrčel muž, „chci svou ženu, a žádné hloupé řeči. Vy špinavý děvky jste ji odlákaly, a já chci, abyste mi ji na místě vydaly!“

„Nebereme žádné ženy, které k nám nepřicházejí ze svobodné vůle,“ poznamenala matka Lauria. „Pokud k nám vaše žena přišla, pak měla dobrý důvod s vámi skončit. Žádná z žen v tomto domě není vaší manželkou.“

„Přestaň s těmi žvásty, ty...“ Muž vyhrkl množství sprostých nadávek. ‚přivedeš mi moji ženu, nebo si k vám dojdu a vezmu si ji sám!“

Magdina ruka se pevněji sevřela kolem nože, ale hlas cechovní matky zůstával klidný. „Podle zákonů tohoto domu žádný muž nepřekročí náš práh, pokud k tomu není vyzván. Víc vám bohužel nemám co říct, pane. Pokud si žena, která bývala vaší chotí, s vámi přeje mluvit, mohu jí předat zprávu a všechny nevyjasněné otázky mezi vámi dořešit. Pokud si to nepřeje...“

„Poslouchej, moje žena na mě občas dostává vztek. Jednou utekla ke své matce, byla tam skoro čtrnáct dní, ale pak se s brekem vrátila. Jak mám vědět, že ji nedržíte násilím a že ona se nechce vrátit?“

„Proč bychom to dělaly?“ zeptala se matka Lauria mírně. „Myslíš, že nevím, co se v domech, jako je tenhle, děje?“

„Myslím, že o tom nevíte vůbec nic," poznamenala matka Lauria.

„Keitha je žena, která se bez muže vůbec neobejde!" holedbal se Shann. „A teď ji hned pusť."

„Je mi opravdu líto," řekla cechovní matka s ledovým klidem, „že vám to musím říci, ale Keitha n'ha Casilda si nijak nepřeje se k vám vrátit. Pokud to chcete slyšet přímo od ní, večer před úplňkem povolujeme návštěvy, a budete vítán, pokud přijdete neozbrojen sám nebo s členy vaší rodiny. Pak s ní můžete pohovořit buď mezi čtyřma očima nebo v naší přítomnosti, jak si to bude přát ona. Ale v tento den a v tuto hodinu sem nesmí žádný muž, který tu nemá co dělat, a to vy, pane, rozhodně nemáte. Vyzývám vás tedy, abyste se svými muži odešel a nedělal rozruch na našem prahu."

„Říkám ti, že k vám vpadnu a vezmu si ji!" zakřičel Shann, vytáhl meč z pochvy a začal stoupat po schodech. Camilla s Magdou vytáhly své dlouhé dýky, předstoupily a zablokovaly cestu.

„Myslíte, že se nevypořádám s dvěma holkama?" Máchl mečem. Camilla přiskočila rychle jako útočící zmije, narazila svým ostřím do ostří jeho meče a vyrazila mu ho z ruky. Muž na schodech zavrávoral a málem by upadl. „Pojďte! Chci se tam dostat!" zavolal na své muže.

Magda se připravila na nový útok. Bělostný odraz sněhu na ulici, dva vysocí, pomalu se blížící muži, Camilla po jejím boku, zbledlé a napjaté jizvy na její tváři - to vše se jí vrylo do paměti. Několik vteřin, které muži potřebovali k tomu, aby vystoupili po schodech, se pro Magdu vleklo celou věčnost.

Pak stáli před ní, a Magda cítila, jak zaútočila a odrazila ostří. Meč jejího protivníka zazvonil, mihl se sem a tam, a do Magdiny nohy pronikl oheň.

Nebolelo to, ještě ne. Odrazila další útok - dovednosti, které získala před lety při tréninku na Akademii, se jí rychle vracely -, a jediné, co si uvědomovala, byl šok.

Tento výcvik byl spíše rutinou, protože se nepočítalo s tím, že by jej někdy člověk využil. Uvědomila si, že stále ještě něco zná, a stále tomu nedokázala uvěřit, i když se bránila a krvácela. Její myšlenky pokulhávaly za skutečností, ale její tělo bojovalo a zatlačovalo muže dolů po schodech. Jeden uklouzl na sněhu, a Magda cítila, jak se její meč zabořil do jeho hrudi dříve, než si to mohla plně uvědomit. Mrtvola se vlastní vahou svezla z ostří na zem. Magda meč zvedla do výšky, připravená na dalšího útočníka. Nevšimla si, že Shann, zasažený Camil-

lou, leží krváceje na zemi a že Camilla se třetího muže právě ptá: „Ještě nemáte dost?“

Magda neslyšela nic. Pronásledovala třetího muže s vířícím mečem v ruce, tlačila jej před sebou dolů ze schodů. Krev jí duněla ve spáncích, před očima měla rudou mlhu. Jakýsi hlas v jejím nitru křičel: *Zabij je, zabij je všechny!* Byl to její hněv na všechny darkoverské muže, kteří jí neumožnili její práci a svět takový, jaký si přála, byl to její strach před bandity, kteří ji odzbrojili a nalezli její slabé místo - zmocnilo se jí takřka zvířecí vzrušení. Její meč se otáčel, aniž by to sama chtěla, dokud kdosi nezavolal její jméno.

Hlásky však pro ni nic neznamenaly. Viděla muže před sebou klesnout na kolena. Jiné ostří srazilo její meč k zemi. Otočila se na protivníka a v okamžiku, kdy chtěla udeřit, poznala Camillinu tvář. Zarazila se, a v tu chvíli jí vyrazili meč z ruky tak silně, až ji zabrněla ruka.

„Ne, Margali! Ne! Vzdal se, copak jsi neviděla, že zvedl meč a vzdal se?“ Camillina ruka jí sevřela zápěstí a ochromila prsty.

Magda se vzpamatovala. Chvěla se. Zděšeně hleděla na muže, kterého zabila, a na Shanna, který ležel u schodiště a sténal. Třetí muž ustoupil a s hrůzou pozoroval ránu na lokti, z níž prýštila krev.

„Znesvětila jsi svůj meč!“ zvolala Camilla hněvivě. Hrubě Magdu postrčila ke schodům a sestoupila ke zraněnému muži.

,“Pokorně vás žádám o prominutí, pane. Je to ještě nezkušená bojovnice a neviděla vaše gesto.“

„Už jsem si myslel,“ sténal zraněný, „že nás všechny pobijete, ať‘už se vzdáme nebo ne! Ale tenhle spor se mě vůbec netýká, *mestra.*“

„Po třicet let jsem svým mečem čestně sloužila,“ řekla Camilla. „Moje družka je mladá. Věřte mi, že ji naučíme, aby svůj meč již nikdy neznesvětila. Vy tedy nejste Shannův muž?“

Voják si odplivl. „Jeho muž? U Zandruových pekel, ne! Jsem placený válečník, nic víc. Vůbec netoužím po tom, abych za něj a,jemu podobné obětoval život!“

„Dovolte, ať se podívám na vaše zranění,“ požádala Camilla. „Dostane se vám ošetření, věřte mi. S vámi se o nic nepřeme.“

„Já s vámi také ne, a nebudu se vám mstít, *mestra*... Jen tak mezi námi, pokud ho opustila žena, poskytl jí k tomu hned několik důvodů. Ale já svůj meč pronajímám, a proto bojuji tak dlouho, dokud bojuje on. Není to však můj příbuzný ani kamarád.“ Namáhavě zastrčil meč

nezraněnou rukou do pochvy a ukázal na Shanna. „Najdu jeho sluhy a poskoky a požádám je, aby ho odnesli domů. Nic mi do něj není, ale když bojuji na něčí straně, nenechám ho ležet na ulici a vykrvácet.“ S lítostí pohlédl na muže, kterého Magda zabila. „Tenhle, to byl můj kamarád. O slunovratu to bude dvanáct let, co jsme společně prodali do služeb své meče.“

„Kdo svému meči nedopřává krve, udělá lépe, když si bude vydělávat u pluhu,“ poznamenala Camilla vážně.

Muž si povzdechl a učinil znamení modlitby *cristofora.* „Tak, teď už předložil své břemeno Nositeli všeho bezpráví na tomto světě. Pokoj s ním, *mestra.*“ Pohlédl na zraněné předloktí. „Přesto je to tvrdé, pokud člověka zraní, i když se vzdá!“

Matka Lauria sestoupila dolů po schodech: „Dostanete odškodné, kolik vám vyměří soudce. Camillo, zaveď jej do pokoje pro cizince a ovaž mu rány.“

Camilla se s hněvivým výrazem otočila k Magdě. „Běž,“ poručila opovržlivě, „než nám naděláš ještě víc ostudy!“

Magda omámeně klopýtala do domu. Připadala si zrazená. Rána na jejím stehně, kterou zprvu sotva cítila, začínala pálit jako oheň.

Bojovala za cechovní dům. Dělala, co mohla - opravdu se muž vzdal dřív, než jej zranila?

V horách jsem byla zahanbena, když jsem měla strach z boje, a když bojuji, dělám hanbu cechovnímu domu... Potlačený vzlyk jako by ji měl zadusit. Kdyby teď začala plakat, propukla by v hysterický pláč a nedokázala by přestat...

„*Breda...*“ ozval se tichý, starostlivý hlas, a před ní se objevil Keithin bledý uslzený obličej. „Ach, jak je to strašné! Bojovalas za nás, jsi zraněna - a zranění toho vojáka je pro ně důležitější než to tvoje! Prolila jsi za nás svou krev! Pojď, podívám se ti na tu nohu...“

Vyšly nahoru po schodech a Magda se musela o Keithu opírat. „Všechno jsem viděla,“ pokračovala rozhořčeně Keitha, „jak může být Camilla tak nespravedlivá? Ten muž se tedy vzdal - a co? Přála jsem si, abys je zabila všechny...“

Magdina noha teď bolela tak, že se jí udělalo zle. Krev kapala na podlahu. Keitha ji zavedla do koupelny na jejím patře, usadila ji na dřevěnou stoličku a opatrně jí svlékla roztržené kalhoty. Rána byla hluboká a stále z ní pomalu vytékala krev. Magda se obávala, že bude zvracet, a chytila se stoličky, zatímco jí Keitha ránu vymývala ledovou

vodou. Objevila se matka Lauria.

Chladně na obě ženy pohlédla. „Jsi hodně zraněná, Margali?“

Magda zaťala zuby. „Nevím toho o zraněních tolik, abych mohla říct, jak je to vážné. Bolí to.“

Lauria přistoupila blíž a prohlížela si ránu. „Čistý řez. Zahojí se to, ale bude to hodně bolet. To ti způsobil muž, který se vzdal a pak bojoval o život?“

„Ne,“ odpověděla Magda. „to byl ten první, ten, kterého jsem zabila, a sama jsem bojovala o život, protože, jak si myslím, by pro něj nebylo těžké mě zabít.“

„No, aspoň něco,“ poznamenala matka Lauria.

„Jak ji můžeš tak hanit!“ ,zvolala Keitha. „Bránila nás, je zraněná a krvácí, a přesto jsi dopustila, aby ji Camilla urážela, a teď přijdeš a urážíš ji znovu, ještě ani nemá ovázanou ránu...“

Cechovní matka se zatvářila přísně. „Kdo zabije muže, který se vzdal, spáchal *vraždu.* Pokud by Camilla nesrazila Margalin meč, zabila by ho a na nás seslala krvavou pomstu. Měly jsme ještě štěstí, že to byl jen žoldák. Pokud by to byl jeden z MacShannových mužů, museli by jej pomstít. Thendarský dům by dostával jednu výzvu za druhou a to by nás mohlo zničit! To zranění ho naštěstí nezmrzačí, a Camilla byla sama žoldákem a zná jejich čest. Obvazuje ho v pokoji pro cizince a doufá, že jako odškodné za zranění, které tak trestuhodným způsobem utržil, přijme peníze.“

Magda svěsila hlavu. Ano, byla to její chyba. Ztratila nad sebou vládu. Jako kdyby ji Cholayna Aresová na Akademii nevarovala: *Neztrácej nikdy kontrolu, nikdy se nenech strhnout, zabij jen, když musíš!* Aby potlačila svůj strach, oddala se hněvu, a to jí tolik ublížilo. Celá se chvěla. Viděla hněv matky Laurii jako rudou záři kolem její hlavy. A pak ji napadlo, zda neztratila zdravý rozum.

Lauria se pohrdlivě obrátila na Keithu.

„A ty, ty ses ani nezeptala, zda tvůj muž je ještě naživu? Mají se z nás kvůli tobě stát vrazi?“

„Je mi jedno, jestli žije nebo ne!“ vyhrkla Keitha. „Mám oplácet zlo dobrem jako nějaký *cristoforo?* Provždy jsem se ho zřekla!“

„To není pravda,“ odpověděla matka Lauria. „Kdyby ses jej doopravdy zřekla, pak by ses nebála toho, že ještě žije, a mohla bys mu, stejně jako Camilla, ovázat jako zraněnému nepříteli bez zášti rány.“

„Camilla nemusela trpět pod jeho rukama...“ ozvala se Keitha.

„Co víš o tom, jak Camilla trpěla pod mužskýma rukama?“ zeptala se jí matka Lauria, a Magda si vzpomněla na to, co jí Camilla vyprávěla... bylo to teprve dnes ráno? Připadalo jí to velice dávno. Matka Lauria si povzdechla.

„Margalina rána stále krvácí. Naštěstí je Marisela ještě v domě, i když ji nebudím ráda, když celou noc probděla. Margali, je ti jasné, cos udělala?“

Magda stále bojovala s nutkáním se hystericky rozplakat. „Nevěděla jsem - neviděla jsem, že se vzdal...“

„Když vezmeš meč do ruky, je tvou povinností to vědět,“ pronesla matka Lauria zamračeně. „Na tomto ani na onom světě není omluvy pro napadení muže, který se vzdal. Jméno tvé přísežné matky!?“

Tato slova měla moc rituální otázky; matka Lauria znala odpověď dobře.

„Jaella n‘ha Melora.“

„Uvrhlas do hanby i ji,“ řekla matka Lauria, „až se uzdravíš, měla by se s tebou vypořádat!“ Odešla, a Magda se na stoličce rozvzlykala. Noha ji silně bolela, ale ve svém zoufalství to sotva cítila.

„No tak, copak to tady máme?“ zeptala se Marisela vesele a vešla dovnitř. Magda polekaně vzhlédla. Bude Marisela také považovat za svou povinnost ji vyplísnit a potupit? Zasloužila si to, ať už řeknou cokoli. A Jaella za to bude zodpovědná - to bylo nejhorší!

Marisela si však jen klekla, aby ránu prohlédla jemnýma, zkušenýma rukama. „Ošklivé, ale zahojí se to, sval není poškozený. Musím to sešít. Pomůžeš mi ji zavést do jejího pokoje, Keitho? Bude jednodušší, když to udělám tam, a potom, jak se obávám, nebude naše holčička schopna chůze.“ Pohladila Magdu po tváři a dodala: „Je smůla, že se něco takového stalo zrovna, když jsi poprvé zvedla meč k naší obraně. Pomoz jí do jejího pokoje, Keitho, já si mezitím donesu svoje věci.“

Byla to bodavá bolest a vypětí, ale Keitha ji nějak dovlekla do jejího pokoje a položila na-postel. Marisela vešla dovnitř, a Magda začala bojovat se strachem. V terranské zóně by tak hlubokou řeznou ránu zašili jen s místním umrtvením. Marisela ji omyla jakousi studenou tekutinou, která bolest trochu otupila. Pak rychle udělala několik stehů. Magda byla již tak vyděšená, že už nedokázala vzdorovat a znovu se zahanbila, když vzlykala jako dítě. Keitha ji objala a těšila, a Marisela jí přiložila ke rtům sklenici s ohnivou kořalkou, po níž se jí

zatočila hlava. Pak ji Marisela políbila na čelo a řekla: ‚Je mi líto, že tě to tak bolelo, *breda.*" Když odešla, Keitha se posadila na pelest a uchopila Magdu za ruku.

„Je mi jedno, co říkají! Pro mě to není hanba! Neměly by tě tak ponižovat!"

Teď bylo po všem a hysterie ji opouštěla. Magda pochopila, o co Camille šlo. Zneuctila svůj meč.

Nic neudělám dobře, pomyslela si. Selhala jsem v terranské zóně, selhala jsem jako manželka - nedala jsem Petrovi ani syna, kterého si přál -, teď jsem selhala i zde, uvrhla jsem do hanby Jaellu i Camillu, která mě učila.

Keitha ji objala a zašeptala: „Neplač, Margali." Vzala Magdinu hlavu do dlaní a políbila ji, a Magda ke svému překvapení a zděšení necítila nutkání polibek odmítnout. Namísto toho pocítila podivnou, intenzivní tělesnou touhu. Políbila ji rovněž a přitáhla si Keithu blíž k sobě, i když s náhlou jasnozřivostí poznala, že to Keitha tak nezamýšlela. Chtěla ji jen utěšit, jako matka těší své dítě, a byla by zděšena, kdyby jen tušila, jak si její gesto Magda vyložila. Magda cítila Keithin soucit a laskavost jako horký příliv teplých barev, které ji zahalovaly, stejně jako se Lauřin hněv vznášel jako rudá svatozář kolem cechovní matky, když s ní hovořila...

Co vůbec bylo v tom léku, který mi Marisela dala? Jsem opilá, omámená, zešílím... By tohle ten důvod, proč u Petra selhala, bylo to tohle, co v ní večer nalezla Camilla, co si ona sama doopravdy přála, když její sebevláda polevila? Měl Petr pravdu, když ji obvinil z toho, že je sama do Jaelly zamilovaná a žárlí na něj?

Magda byla příliš unavená na to, aby se čehokoli strachovala. Nechala se unášet, myslela na ten okamžik na Ardaisu, kdy se nacházela *uvnitř* matrice. Postel se začala vznášet. Jako by byla daleko odtud v prostoru, vír světel se jí v kruhu honil pod víčky, rychleji a rychleji. Na chvíli se ocitla znovu na Ardaisu. Lady Rohana na ni neklidně pohlédla a řekla: *Pokud budeš mít se svým laranem potíže, slib mi, že mi to hned řekneš.* Jak to mohla udělat, ptala se Magda, když Rohana byla *tam* a ona *tady?* Zdálo sejí, že ji Keitha volá z.veliké dálky, a pomyslela si, Keitha je moje přítelkyně, nechci ji uvést do rozpaků či ji poděsit, jako jsem měla toho večera strach z Camilly. Skryla se proto do sebe a neodpovídala. A pak se v temnotě objevila jiná tvář, tvář krásné ženy, bledá, obklopená mračnem zlatorudých vlasů, ale vše

získalo namodralý nádech, jako by hleděla plamenem modrého ohně. A na závěr se objevila ještě jedna tvář, kulatá, klidná, střídmá tvář ženy s krátce střiženými vlasy amazonky. *Musíme pro ni něco udělat*, pronesla klidně, *patří k nám a ještě o tom neví.*

Terrananka?

Ani jedna ani druhá, která by požadovala díl svého dědictví na neznámém světě.

A pak ten svět zmizel a už se nevrátil.

DÍL DRUHÝ
Rozdvojení

1. KAPITOLA

Sněžilo. Svět vně vysoké věže centra před okny Cholayniny kanceláře zmizel ve vířící bělobě. Jaella hleděla ven a přála si být venku v bouři, a ne zde ve žlutém světle, kam nikdy nepronikl ani závan skutečného podnebí.

Petr si všiml jejího toužebného pohledu a stiskl její ruku. Od slavnostního večera Alessandra Li se k ní choval jemně, něžně, pokorně. Nedokázala se stále zlobit, a on se v posledních týdnech pokusil být opět mužem, do kterého se zamilovala na Sain Scarpu a ke kterému se tiskla na Ardaisu. Přes svou terranskou výchovu se vědomě snažil jí dopřávat její nezávislost, a nepovažovat ji za svou samozřejmou součást. Jaella začala znovu doufat. Snad, snad si mohli vytvořit lepší a pevnější vztah, i přesto, že zmizelo to, co je zpočátku svedlo dohromady. *Měla jsem vědět, že první vášně nepotrvají věčně. Ale teď, kdy svou pozdní první lásku nedokáži zadržet, máme. Piedro a já šanci vybudovat cosi zralejšího, opravdovějšího. Není to jen jeho vina. Byla jsem sobecká a dětinská.*

„Taky bych byl rád tam venku," poznamenal Petr s úsměvem, a ji napadlo - jakkoli byli spolu spojeni -, zda také nemá prazáklad *laranu* jako mnoho a možná většina Terranů. Během vzájemného soužití se mohl vyvíjet, a pak by se mohl stát jakýmsi druhem jejich vzájemného porozumění, po kterém toužila.

Cholayna se na ně usmála a poznamenala se stopou ironie: „Kdybyste vy dvě zamilované hrdličky měly chvilku času pro mě..." Petr pustil Jaellinu ruku a v rozpacích se začervenal. „Ach, jen se neo-

mlouvejte," pokračovala Cholayna. „Ráda bych vám dala rok dovolenou a možnost odcestovat a užít si opravdové líbánky, ale okolnosti to prostě nedovolí. Magda měla již dost času na to zjistit, zda v thendarském cechovním domě jsou ženy, které se sem hodí jako zdravotní asistentky či pro jiné práce. Jak velká je pravděpodobnost, že by sem přišla na pohovor, Jaello?"

„Absolutně žádná," odpověděla Jaella okamžitě. „Říkala jsem vám to. V roce výchovy nesmí dům opustit, ledaže by jí to poručila cechovní matka."

Cholayna se zamračila. „Pokud jsem to pochopila, jste její představenou. Nemůžete pro ni poslat a poručit jí, aby sem přišla?"

„To bych.mohla," uvažovala Jaella, „ale nechtěla bych jí to udělat. Vydělilo by ji to od ostatních a možná i zabránilo v tom, aby se stala jednou z nich."

„Myslím, že jsi přespříliš svědomitá," namítl Petr. „Rozhodnutí o tom, že amazonky - promiň, ženy, které se zřekly světa - budou zaměstnány u Terranů, je pro oba naše světy velice důležité a mělo by se podporovat ze všech sil, dokud je aktuální."

„Přesto by nebylo správné Magdu prozradit," uvažovala Cholayna. „Pokud do cechovního domu nastoupila jako jedna z vás, nechceme na ni tímhle způsobem upozornit. Jaello, mohla byste tam zajít a promluvit s ní mezi čtyřma očima?"

Náhle se Jaelle začalo stýskat. Navštívit cechovní dům, být znovu se svými sestrami! „To udělám ráda, mohu o tom promluvit i s matkou Laurií."

„Ta věc má jen jeden háček," zamručel Petr. „Já tam jít nemůžu, nebo ano?"

„Do cechovního domu ne, je mi líto," kývla Jaella, ale usmála se. Představila si, jak spolu půjdou ve sněhu městem, které měla ráda. On je měl rád také, vždyť strávil tolik let jako Darkoveran v jejím světě. Proč o něm začala přemýšlet jako o Terranovi a cizinci? Pro něj i pro sebe musela získat zpět darkoverského Piedra, kterého milovala.

„Promluvme si o tom, jaký typ žen tu potřebujeme," navrhla Cholayna. „Především musí být flexibilní, schopné se naučit novým způsobům myšlení. a jednání, přizpůsobit se cizímu prostředí. V podstatě..." - usmála se na Jaellu a jí připadlo, jako by ji pohladila - „.. .musí být takové jako vy, Jaello, schopné překonat kulturní šok."

„Jo," ozval se Petr, „ale žádná druhá Jaella už neexistuje. Když by-

la hotová, forma se rozbila.“

„Nemyslím, že bych byla tak výjimečná,“ bránila se Jaella se smíchem. V duchu si však již promítala ženy, které znala z cechovního domu. K terranskému výcviku se ale mohlo hodit mnoho žen, o kterých nikdy neslyšela. Z Rafaelly by zdravotnická asistentka nikdy nebyla, ale za to byla skvělou horskou vůdkyní, a její vědomosti o horských cestách a především o Hellersu by měly pro Terrany značnou cenu. Marisela - Jaella si připomněla zručnosti ošetřovatelky. A její přizpůsobivost jí umožňovala pomáhat ve městě při porodu ženám, které Svobodné amazonky jinak nesnášely. Marisela by podle ní měla pro takové školení i vlohy, ale bylo možné ji v cechovním domě postrádat? Jaella tento problém odbyla pokrčením ramen; to vše musí prohovořit s matIkou Laurií. Zvedla oči a setkala se s Cholayniným úsměvem.

„Kdepak jste byla?“ zeptala se Cholayna přátelsky. Jaella se zasmála a omlouvala se. „Uvažovala jsem o ženách v cechovním domě.“

„Jen jděte a zařiďte to s cechovními matkami,“ propustila ji Cholayna. „Bylo by možné, abych cechovní dům také jednou navštívila?“

„Proč ne,“ reagovala Jaella na spontánní laskavost této ženy. „Myslím, že byste se matce Laurii líbila, a přála bych si, abyste poznala mou přísežnou matku Kindru.“ Jsou si v mnoha ohledech podobné, pomyslela si Jaella při cestě domů. I když Cholayna vyrůstala ve světě, kde jí nikdo nezakazoval učit se a vyvíjet se, a ona nemusela svou sílu prosazovat jako amazonky odporem a zřeknutím se všeho, nýbrž jednoduše tím, že se své práci zcela oddala...

A pak se Jaella zhrozila sama nad sebou. Kritizovala svůj vlastní svět očima *Terranan*ů? To ji několik desetidení tak změnilo?

Změnilo? Jsem zaujatá, když miluji Petra a respektuji jeho svět? Práskla za sebou dveřmi bytu a strhla si chvějícíma se rukama uniformu. Bylo opravdu na čase, aby navštívila svůj domov!

Oblékla si vyšívanou lněnou tuniku, teplé spodky, kalhoty z těžké vlny a kazajku. Posadila se, aby si zavázala vysoké boty. Se zaklením si sáhla na své dlouhé, husté vlasy. Byl nejvyšší čas si je nechat ostříhat. Ne, k sakru, proč? Žila jako Petrova svobodná partnerka - *což jí podmínky přísahy dovolovaly*, ubezpečovala se hned. Ta myšlenka ji však neustále sužovala. Co by řekla Rafaella, Camilla, kdyby se v cechovním domě objevila s vlajícími vlasy namísto střihu, který ji označoval za ženu, která se zřekla světa, a tím poukazoval na její ne-

závislost na mužích? Ach, k čertu se všemi! Sáhla pro nůžky, zamyšleně pohlédla do zrcadla a připomněla si, jak ji Petrovy ruce hladily po vlasech. Přiložila si nůžky k zátylku, a pak znovu se vztekem zaklela a odhodila je na zem. Byly to její vlasy a její život, a pokud se chtěla svému milovanému partnerovi líbit, měla na to právo. Přesto se cítila provinile.

Venku sněžilo, a tak si chtěla na ochranu před větrem a chladem. natřít tvář krémem. Prohlížela zásuvku a těšila se z terranské kosmetiky. Voněla intenzivněji, byla jemnější než to, co se dalo koupit na trhu, anebo masti, které vyráběly ženy v cechovním domě, pokud někdy měly nedostatek peněz. Když si rozmazávala krém na tváři, padl její pohled na skládanku z perel, kterou používala k tomu, aby si vedla záznamy o menstruaci. Perly měly barvy čtyř měsíců, fialovou, holubí modř, světle zelenou a bílou. Posunula fialovou perlu dolů, protože si všimla, že Liriel je v úplňku, a pak bez pohnutí na perly hleděla. Už před nejméně deseti dny měla přesunout perlu pro krvácení. Hrozivá hádka s Petrem a spěch, namáhavá práce s Cholaynou a Alekim, to vše ji tak rozrušilo, že perly každý den mechanicky posunovala, aniž by si toho všimla.

Byla to jen odchylka, která - jak ji varovali - se mohla při umělém osvětlení vyskytnout? Anebo byla těhotná? Podařilo se Petrovi při extatickém spojení, jemuž následovala ona hádka, ji oplodnit?

V prvním okamžiku se v jejím nitru zableskla jiskřička radosti. A hned za ní následovaly pochyby a strach. Opravdu to chtěla? Chtěla být vystavena na milost a nemilost malému parazitovi v jejím těle, chtěla nevolnost a hrozivou bolest porodu, při kterém zemřela její matka? O Vteřinu později se jí hlavou kmitl strašlivý sen. .. *Rudá krev na vyprahlém písku pod vycházejícím sluncem...* Ucítila ostrou bolest v dlaních. Aniž si to uvědomila, stiskla pěsti ,tak, až si nehty zaryla do dlaní. Takový nesmysl! Poděsil ji vír starých nočních můr?

Petr by byl rád, kdyby mu to pověděla! Představila si nadšení, které by se mu objevilo v tváři, něžnost a hrdost, které by mu zářily z očí.

Hrdost. Znovu si v mysli vybavila slova přísahy: *...ani otázky dědictví ani jeho hrdost ani jeho přání potomků...* Nesmysl. Petr nebyl Comyn, a i když vypadal podobně jako Kyril, otázka dědictví, tak důležitá součást života Comynů, jej vůbec nezajímala. *I Rohana by měla radost,* vkrádala se další myšlenka, *že jsem se rozhodla porodit panství Aillardů dítě.* Zapudila ji také. Ne pro Aillardy. Ne pro Petra.

Pro ni samotnou to je důležité, protože se máme rádi a toto je potvrzením naší lásky! *Pro mě samotnou, zatraceně!*

Když však zaslechla Petrovy kroky, rychle zásuvku zavřela a málem se při tom cítila provinile.

„Jaello? Miláčku, myslel jsem, žes chtěla jít do cechovního domu...“

„Už jsem skoro na cestě,“ odpověděla a pokusila se nehledět pokradmu na zásuvku. *Kdyby byl telepat jako Kyril, věděl by to, aniž bych mu něco řekla, a ani by se nemusel podívat na perly.* Jednou mu smysl té skládanky vysvětlovala, ale on jí nikdy nevěnoval pozornost, i když přiznal, že něco podobného viděl prodávat na trhu a myslel si, zda to není nějaké počitadlo. Ukázal jí, jak se s takovým abakusem počítá, a vyprávěl jí, že to je nejstarší terranský druh počítacího stroje.

„Snad nechceš jít v téhle vánici, Jaello...?“

„Byls moc dlouho v terranské zóně, že těm několika vločkám říkáš vánice,“ odpověděla vesele. Chtěla se rozběhnout do osvěžujícího chladu, a nezahálet ve změkčilém nepřirozeném teple budov centra.

„Chtěl bych jít s tebou,“ řekl Petr a sáhl pro vysoké boty a kazajku. Zaváhala.

„V obleku amazonek bych s tebou neměla chodit po ulicích, a navíc by ses vystavoval zbytečným poznámkám...“ Když viděla jeho nechápavý pohled, dodala: „Jsi přece pořád v uniformě.“

„Ach tak. Můžu se převléct,“ nabídl se. Jaella zavrtěla hlavou.

„Byla bych raději, kdybys nešel. Nezlob se, Petře, ráda bych šla sama. Když se v cechovním domě objevím ve společnosti Terrana - nebo vůbec muže, vzniknou řeči, které mi můj úkol jen ztíží.“

„Jak chceš,“ povzdechl si. Přitiskl ji k sobě políbil ji. Ten polibek byl jako výzva.

„Nechceš raději zůstat v teple a pohodlí?“

To bylo pokušení. Převzala již pozemský zvyk milovat se podle hodin, aniž by zbylo místo pro spontánní city? S rozhodností se vymanila z jeho objetí.

„Jsem ve službě, miláčku. Musím jít. Často mi připomínáš, že Montray je tvůj nadřízený. Mou nadřízenou je Cholayna.“

Až příliš rychle ji pustil. „Vrátíš se před setměním?“

„Možná přespím v cechovním domě,“ odpověděla. „To, co máme projednat, nelze zvládnout za hodinu.“ Vypadal tak poraženecky, až se musela zasmát..

„Piedro, lásko, neznamená to konec světa, když budeme jednu noc spát zvlášť.“

„To jistě ne,“ zamručel. „Ale budeš mi chybět.“

To ji zabolelo, „Ty mně taky,“ zašeptala mu do ucha a znovu se k němu přitiskla. „Přijde doba, kdy ty budeš venku v terénu, a já budu spát doma sama. Možná je dobře, když si na to začneme zvykat.“

S ublíženým pohledem ji sledoval, jak kráčí dolů po schodech, ven z budovy, kolem stráží policie kosmodromu, které oddělovaly centrum od města. Jaella cítila chlad sněhu na tvářích a přála si, aby rozloučení ulomila ostří tou dobrou zprávou.

Nu, říct mu to může kdykoli.

Pokud by jí nadávaly, pomyslela si Magda, nebylo by to tak hrozné. Všechno by bylo lepší než tohle nekonečné vyčítavé mlčení a hraná zdvořilost.

„Až budeš znovu schopna, Margali,“ prohlásila Rafaella, „budeš cvičit s Dorií a s Keithou? Myslím, že potřebují zaškolení v pádech.“

Magda kývla. Velký sál, kterému říkali zbrojnice, byl plný bílého světla odráženého od sněhu zvenčí, protože závěsy na oknech byly zcela roztaženy. Na podlaze byly rozložené žíněnky, a tUcet žen cvičilo napínání a ohýbání, čímž se připravovaly na výcvik v neozbrojeném boji. Dnes hodinu vedla Rafaella.

Magda si vzpomněla na svůj třetí den v domě, kdy měla u Rafaelly první hodinu. Po dnech naplněných tak neobvyklými úkoly jako pečení chleba, dojení a čištění stájí bylo ulehčením dostat se k něčemu, co ovládala. Na Akademii zpravodajské služby na Alfě byla důkladně vyškolena v neozbrojeném boji a hořela touhou Rafaelle ukázat, že není zase takový hlupák.

Magda se tehdy chtěla k Rafaelle chovat přátelsky, protože věděla, že hubená snědá žena je Jaellinou družkou při vedení výprav. Navíc první večer v domě slyšela Rafaellu zpívat s doprovodem harfy. Magdina matka byla skvělá umělkyně, první terranská žena, která zaznamenala mnoho darkoverských lidových písní a zkoumala vztahy mezi darkoverskou a terranskou hudbou. Magda sama na nic nehrála - měla hudební sluch, ale žádný hlas -, obdivovala však talent u ostatních. Byla připravena Rafaellu nejen mít ráda, ale přímo ji obdivovat.

Rafaella však byla od prvního okamžiku neustále nepříjemná, a když při hodině vyšlo najevo, že ji Rafaella považuje za stejně nešikovnou jako Keithu, využila Magda všech svých znalostí pozemského

juda a alfanského *vaidokanu*. Dvakrát položila Rafaellu na lopatky, a ta přerušila výcvik a zamračeně na ni pohlédla.

„Kde ses to u Zandruových pekel všechno naučila?“

Příliš pozdě Magda poznala, co způsobila. Naučila se to na planetě, která byla odsud vzdálena přes půl galaxie, od terransko-arkturské ženy, která v sebeobraně školila Petra i ji. To však říct nesměla, protože dala matce Laurii slib.

„Naučila jsem se to... když jsem byla ještě úplně malá,“ odpověděla. „Daleko odsud.“

„Ano, vzpomínám si, že ses narodila v Hellersu nedaleko Caer Donnu,“ kývla Rafaella. „„A to ti to tvůj otec dovolil?“

„Tehdy už byl mrtvý,“ vysvětlovala Magda podle pravdy, „nebyl nikdo, kdo by měl povinnost se o mě starat.“

Rafaella ji nevěřícně pozorovala. „Nedovedu si představit jiného muže kromě manžela, který by ženu takové věci naučil.“ Magda se znovu držela pravdy: „Můj partner neměl nic proti.“

Magdě se náhodně vybavila vzpomínka na začátek jejich vztahu, kdy spolu s Petrem vylepšovali techniku neozbrojeného boje. Rostoucí rivalita mezi nimi tomu učinila konec.

Rafaella ji zamračeně pozorovala. „„Ať je tomu jakkoli, je jisté, že tě nemám co učit. Naopak, ty bys měla ledacos naučit nás. Doufám, že mě i ostatní několik těch chvatů naučíš. Jak předpokládám, je tohle styl používaný v horách.“ A tak se Magda stala asistentkou při výuce neozbrojeného boje. Učení pro ni nebylo tak jednoduché, jak si představovala; naučila se tuto techniku používat, ale ne ji učit ostatní. Hodně času tedy strávila tím, aby si sama uvědomila, jak to dělá. Dodalo jí to však trochu sebedůvěry, kterou tolik potřebovala, a dokonce se jí podařilo obměkčit Rafaellinu strohost. Až do dne, kdy bránila dům a jim. všem způsobila ostudu. Camille se podařilo bojovníka uklidnit a tak unikly krevní mstě před svým prahem. Byly však povinny zaplatit vysokou peněžní pokutu, kterou si dům mohl jen těžko dovolit.

Magda musela se zraněním zůstat deset dní na lůžku a teprve teď směla znovu vstát.

„Nebude to pro tebe namáhavé?“ ptala se Rafaella. „Nechceš přece, aby se rána znovu otevřela a začala krvácet.“

„Marisela říká, že mám nohu opatrně rozcvičovat, jinak zůstane ztuhlá,“ odpověděla Magda.

Rafaella pokrčila rameny a otočila se k ní zády. „To musíš vědět ty.“ Odešla ke Keithě, kterou se bez valného úspěchu pokoušela naučit, jak s uvolněnými svaly padnout na žíněnku.

Kdosi se dotkl Magdiny ruky. Byla to Byrna. Měla staré kalhoty, které pro ni byly velké a v boku je měla dvakrát založené.

„Nezlob se, Rafi už je taková. Dvanáct let tu v domě učí neozbrojenému boji a pak se objeví novicka a je lepší než ona. Žárlí, nevšimla sis toho?“

Magda si nebyla tak jistá. „Začneme?“ zeptala se jen a začala protahováním jako při baletu, které předcházelo každé hodině. Noha ji bolela, a tak přestala, zvedla nohavici a podívala se na ni. Nad ránou se vytvořil strup; bolelo ji to, protože během doby, kdy ležela v posteli, svaly změkly.

„Mě to taky bolí,“ úpěla Byrna. „Marisela mi nařídila cvičit během celého těhotenství, ale já byla líná, a teď cítím každý sval.“ Ruku si přiložila k prsům. „‚A za půl hodiny musím nahoru a nakrmit toho drobka. Chtěla bych si ale trochu zacvičit, abych se znovu dostala do formy.“

„Pojď sem ke mně, Byrno,“ vyzvala ji Rafaella. „vím, jaké to je, když člověk chce získat zpátky svou kondici, a navíc krmí hladového kojence, takže ti ukážu, jak si svaly nejrychleji posílíš. A. ty, Margali,“ dodala formálně, „byla bys tak hodná, a cvičila chvíli s Keithou?“

Pochopitelně, pomyslela si Magda, *jakmile se dám do hovoru s ženou, která je ke mně laskavá* - protože od té noci, kdy se narodilo Byrnino dítě, ji měla Byrna ráda - *Rafaella ji odvolá, a já zůstanu zase sama.* Keitha poslušně přišla a Magda jí řekla: „Zkus uvolnit tělo, Keitho. Dokud se nepřestaneš bát, že by ses mohla zranit, budeš pořád v křeči, a pak si určitě ublížíš.“ Keitha, pomyslela si, byla jako prkno. Na Magdino naléhání dopadla na žíněnku, ale natáhla jednu ruku, aby se zachytila.

„Ne, ne!“ křičela Magda. „Musíš se skulit stranou! Úplně uvolněně - takhle.“ Ukázala jí to, dopadla uvolněně na žíněnku, aniž by se bouchla. Keitha se pokusila Magdu statečně napodobit, nedokázala však potlačit bolestivý výkřik.

„‚Au!“ Třela si ramena a boky. Magda již ztrácela trpělivost, řekla však jen: „Dávej pozor, jak to dělá Doria.“ Přistoupila k nim další žena. Magda vzhlédla a zeptala se: „Chceš cvičit s námi?“

Žena zdvořile odmítla: „Ne, díky,“ přešla na druhý konec sálu a

demonstrativně Magdu přehlížela.

Keitha se ke mně chová přátelsky, Byrna také a Doria také. Pro ostatní jako bych neexistovala, pomyslela si Magda, pokrčila rameny a znovu se obrátila k Dorii. Poslední, co si přála, bylo otevřené střetnutí s Rafaellou, ale i to překonala.

„Keitho, nechtěla bych, aby ses zranila.“ Znovu se snažila ženě vysvětlit, jak by se měla uvolnit. „Podívej, tak...“ Magda měkce dopadla na žíněnku. Po dalších dvou či třech pokusech ztratila Keitha něco ze své topornosti, i když zdaleka nepochopila, co má dělat, ale každý pád pro ni alespoň nebyl takovým mučením. Nu, nebylo snadné překonat honosné způsoby, které si vyžadoval její věk.

Byrna a Doria spolu zkoušely uchopovací chvaty. Doria klopýtla a upadla, a když se zvedala, Magda si jí všimla a něco ji napadlo.

„Není to věc *pohybu,* ale spíš *dýchání,*“ vysvětlovala. „Představ si *tady* střed těla a pokus se z toho místa dýchat. „ Ukázala na střed jejího podbřišku. „Tenhle bod, tvé těžiště, se nepohybuje - tvé tělo se pohybuje kolem něj. Proto se metody sebeobrany, vyvinuté pro muže, nehodí příliš pro ženy. Těžiště ženy je níž, protože stavba kostry je jiná.“

„Ale některé ženy mají postavu skoro jako muži,“ namítla Doria. „Rafi - ta je vysoká a hubená...“ Pohlédla na svou opatrovnici, která přerušila práci, a poslouchala je. Magda rozpačitě pokračovala: „Není důležité pohlaví, ale rozdílný tvar kostí. Každý se musí naučit, kde je jeho těžiště a jak se kolem něj pohybovat. Částečně to jde centricky, jak jsme tomu...“ Zadržela se a polkla. Málem by použila starého terranského slova *dojo,* které se používalo na Alfě ve škole bojového umění. „.. .říkali tam, kde jsem studovala,“ doplnila rychle. „Tohle *centrování* se můžeš naučit dýcháním, meditací a tělesným cvičením. Jsem vyšší a těžší než ty, a moje těžiště je na jiném místě než tvoje, Rafaellino nebo Camillino...“ Magda se rozhlédla po staré *emmasce.* Byla tu, ale pilně si opravovala rukojeť nože a zdánlivě je vůbec neposlouchala. Rafaella naopak práci se svou skupinou přerušila a přistoupila blíž. Magda znovu upadla do rozpaků a hledala správná slova. Nebylo jednoduché najít výrazy odpovídající terranským odborným pojmům. „Je to jakýsi druh rovnováhy. Najdeš místo, kde leží tvůj bod, který se vůbec nepohybuje, a tvé tělo se točí jen *kolem* tohoto bodu.“

„Má pravdu.“ Camilla zvedla hlavu. „To jsem si ověřila, když jsem

se učila bojovat mezi muži. Možná je to jeden z důvodů, proč umím s mečem zacházet líp než většina mužů. Nevšimnou si toho, považují mě za muže, a je pravda, že jsem vysoká a hubená. Ale moje těžiště leží přesto níž než u muže mojí výšky. Musela jsem se naučit to vyvážit, a tím, že jsem se stále jen poměřovala s muži, získala jsem takovou zručnost.“ Vstala a dotkla se Doriina ramene. „Jsi dost hubená, a poměrně vysoká, a zatímco rosteš, těžiště se u tebe mění. Ale jakmile ho jednou najdeš, poznáš i jeho změny.“

Některé ženy začaly zvědavě balancovat, aby zjistily, zda souhlasí to, co Magda říká. „To zní jak ta stará mystická teorie,“ ušklíbla se Keitha, „podle níž je střed ženy v podbřišku.“

Rafaella se zasmála. „Na tom není nic mystického, protože tam přesně je.“ Keitha odmítavě mávla rukou, ale Rafaella pokračovala: „Zeptej se Byrny, zda se změnila její rovnováha, když byla těhotná.“

„To se změnila,“ potvrdila Byrna, „a po té dlouhé době teď nemůžu svou starou rovnováhu stále nalézt.“

Rafaella se otočila přímo na Keithu. „Co myslíš, proč je dítě právě tady? Protože je to místo, kde je tělo vyvážené a nejlépe si poradí s vahou dítěte.“ Pohlédla na Keithu zkušeným pohledem. „Řekla bych, že tvoje těžiště je dost nízko - nemám pravdu?“

„Ano,“ přiznala Keitha nevrle. „A co?“

„To je tvůj problém, když se pohybuješ,“ tvrdila Rafaella. „Pokoušíš se tělem pohybovat z kříže, jak to dělají muži. Přitom bys měla svou váhu rozložit víc dopředu - postav se takhle.“ Opatrně Keithu nasměrovala jinak a na okamžik na Magdu přátelsky pohlédla. „Jsi tak velká, že bych si myslela, že budeš mít těžiště vysoko, je to tak?“

„Nevím,“ odpověděla Magda. „Nikdy jsem nebyla těhotná.“

„Nikdy? Nu, tak až jednou budeš, zjistíš, že se ti těžiště změnilo. Keitho, když těžiště přesuneš dopředu - podívej se, jak stojí Margali -, bude pro tebe jednodušší udržet rovnováhu.“

Odešla a Magda se zeptala: „Chceš to se mnou zkusit, Dorio? Chtěla bych ostatním ukázat...“

Doria se postavila proti ní v předepsaném postoji. Rafaella natáhla ruku a hrubě do ní strčila.

„Takhle ne, hlupáku,“ zlobila se. „Na co myslíš, Dorio!“

Magda zadržela dech a opatrně prohlásila: „Myslím, Rafaello, že pro Dorii by bylo lepší, kdybys u ní pořád nestála a neopravovala ji. Dělá, co může.“

„Je to moje dcera," vybuchla Rafaella, „a nestačí, když dělá jen, *co může!* To je dobré pro někoho zvenku..." - pohrdlivě mrkla na Keithu - „...kdo se nikdy nenaučil si věřit, a teprve tady se učí to, co by měla vědět každá holka dřív, než je jí deset! Doria tu ale vyrostla, a nelze ji omlouvat, když se chová hloupě a nešikovně!"

Doria znovu bojovala se slzami, a Magda se kousla do spodního rtu. Rafaellino přání, aby se její dcera vyznamenala, dívku neustále dohánělo na hranici hysterie. „Rafaello, promiň, ale sama jsi mě vyzvala, abych Dorii učila, a proto je mým úkolem jí říct, zda to dělá dobře nebo ne..."

„Tvým úkolem je držet hubu!" křikla na ni Rafaella. „A po tom, cos tu vyvedla, není ani jasné, ty vesničanko, jestli tady zůstaneš!"

Magda musela bojovat s návalem vzteku. Měla chuť se otočit na podpatku a odejít ze sálu, uštědřit Rafaelle pořádnou ránu. Znovu ji ovládl stejný hněv jako při boji přede dveřmi domu. Její rozum ji však varoval, že kdyby teď Rafaellu udeřila tak, jak ji to naučili na Akademii zpravodajské služby, zabila by ženu holýma rukama. Chvějíc se a s rukama zaťatýma v pěst ustoupila kus od ostatních.

„Rafaello, dívka v Doriině věku se lépe učí s někým cizím než s vlastní matkou..."

Rafaella položila ruce kolem Doriiných ramen: „Srdíčko, chci jen, abych na tebe tady v cechovním domě mohla být hrdá, to je všechno. Je to jen pro tvé dobro..." Doria propukla v pláč a objala ji.

V tuto chvíli se otevřely dveře a do zbrojnice nahlédla matka Lauria. Nevěřícně se rozhlédla, když spatřila, jak Doria vzlyká na Rafaellině rameni a Magda stojí zády ke všem ostatním. Řekla však jen: „Je tu Margali? V přijímacím pokoji na tebe čeká návštěva. Je mi líto, že tě musím odvolat z vyučování..."

„Ach, *ta* už se nemá od *nás* co učit," prohlásila Rafaella. Matka Lauria přeslechla sarkastický tón.

Pokynula Magdě ke dveřím. „Je to Terran a zná tě pod jménem, které máš tady."

Magda se zarazila. Kdo by to mohl být jiný než Petr? A proč přišel? Stalo se něco Jaelle? „Jak se jmenuje? Co si přeje?"

„Nemohu si na jeho barbarské jméno vzpomenout," odpověděla Lauria dotčeně. „Pokud s ním nechceš mluvit, nemusíš. Nechám ho poslat pryč."

„Ne, raději si poslechnu, co si přeje. Děkuji, matko." Magda byla

cechovní matce vděčná, že přišla se zprávou sama. Běžné to nebylo.

„Rádo se stalo.“ Matka Lauria odešla. Magda si náhle byla vědoma horkých, červených tváří, své propocené blůzy a mokrých vlasů. Vešla do místnosti za zbrojnicí, omyla si tvář studenou vodou, svlékla si blůzu a oblékla si čistou, kterou měla připravenou na konec hodiny. Zavázala si již svrchní kazajku a právě si česala vlasy, když vtom vstoupila Rafaella.

„Šlechtíš se pro milence?“ zeptala se opovržlivě.

„Ne.“ Magdin hněv se znovu málem vymkl kontrole, ale stále ještě zachovávala klid. „Mám v přijímacím pokoji hosta, a neměl by si myslet, že Svobodná amazonka je špinavá běhna odkudsi z hnojiště!“

„Proč ti tak záleží na tom, co o tobě řekne nějaký chlap? To ti tolik záleží na tom, aby si ‚muži všímali tvé krásy a přitažlivosti?“ Rafaella se ušklíbla. Magda potřebovala všechnu sebevládu k tomu, aby jí neodpověděla a mlčky kolem ní přešla. Jednoho dne, pomyslela si, jednoho dne jí tuhle grimasu srazím z tváře jedinou ranou, a ať už pak se mnou provedou cokoli, bude to stát za to! Sešla dolů do komory v přední části domu, které říkaly pokoj pro cizince. Stále ještě se chvěla hněvem, a připravovala se na to, jak ostře Petra přivítá. Jak se mohl opovážit proniknout za ní až sem!?

Na jedné z úzkých židlí seděl muž, kterého vůbec neznala. Kdysi ho už někde viděla, ale rozhodně to nebyl nikdo, koho by dobře znala, a připadalo jí, že odmítavě hledí na její kazajku a kalhoty, i na její krátce zastřižené vlasy. „Smím vědět, co vás sem přivádí?“ zeptala se stroze.

„Jmenuji se Wade Montray,“ odpověděl, „a vy jste Magdalena Lorneová - Margali, jak vám tady říkají?“ Mluvil darkoversky, a to velmi dobře. Bezpochyby díky zvukovým páskům, které nahrála s Petrem. Muž se po špičkách přikradl ke dveřím a vyhlédl na chodbu. „Nikdo neposlouchá, a pochybuji, že vědí, jak nasadit do místnosti štěnice. Ale opatrnosti není nikdy dost.“

„Tady jsou všichni natolik zaneprázdněni vlastními starostmi,“ poznamenala Magda ledově, „že by se nikdo nenamáhal poslouchat soukromý hovor. Pokud se mnou chcete mluvit, klidně mluvte.“ Ano, jednou se již s tímto mužem setkala. Byl to syn koordinátora a stejně jako ona vyrostl na Darkoveru. Jeho podezíravost se jí hnusila. Opravdu byla kdysi částí té paranoidní zpravodajské služby?

„Jen jsem myslel na to, abych neodhalil váš původ, slečno Lorne-

ová. Cholayna mi řekla, že Jaella Haldaneová se tu za několik dní staví, aby s vámi pohovořila, a já jsem to vlastně měl nechat na ní. Je to její práce. Já musím tuto zimu odcestovat do Hellersu, a jak jsem slyšel, vy jste tam loni byla. Vaše zpráva je dost neúplná, a tak bych rád zjistil, cosi myslíte o téhle vládnoucí kastě - Comynech, že ano? Strávila jste zimu na hradě Ardaisu jako host lady Rohany. Mohla byste mi ledacos povědět."

„Není co kromě toho, o čem jsem už informovala," odpověděla Magda opatrně. „Předpokládám totiž, že vás nezajímá jídelníček při zimním slunovratu, jména mužů, se kterými jsem tancovala či výška sněhu den po slavnosti."

„Víte, mě zajímá všechno - absolutně všechno," ujistil ji Wade Montray. „Vaše dřívější zprávy byly plné podrobností, a já bych rád věděl, proč jste o téhle cestě informovala tak málo."

„Byla jsem na dovolené," vyhnula se Magda odpovědi, „a vyprávěla jsem o tom Cholayně Aresové. Zeptejte se jí."

„Chápu, ale přesto bych vám byl velmi vděčný, kdybyste mohla přijít do centra a sestavit úplnou zprávu," řekl Montray. „Haldane dělá svou práci dobře, ale nevím, zda má tak dobrý úsudek jako vy."

Magda si s odporem uvědomila, že se jí snaží lichotit. Při sezeních v domě se naučila být ohledně chování mužů značně obezřetná, a známá mužská blahosklonnost vůči ženám ji rozzlobila. „Připomínám vám, že jsem na dovolené a že to je má první dovolená během šesti let. Nemáte právo mě na cokoli upozorňovat."

„Ach, postarám se o to, abyste dostala zvláštní příplatek za přerušení vaší dovolené," ujišťoval ji Montray. To byla typická terranská představa, pomyslela si Magda s hněvem, že nabídka příplatku ji zviklá v jejích zásadách. To všichni Terrané jsou takoví lichváři?

„Je mi líto, raději bych to nedělala. Co byste dělal, kdybych planetu opustila, což bych klidně mohla udělat? Proč předpokládáte, že vám budu k dispozici?"

„Ale jděte!" Magda si všimla, že jeho úsměv byl neobyčejně sympatický. „Nemělo by být pro vás obtížné stavit se jedno volné odpoledne a zprávu pro mě doplnit! Nehledě na to, že dostanete zvláštní odměnu, pokud povedete záznamy o všem, co se v cechovním domě stane. Nemáme mnoho materiálů o Svobodných amazonkách - promiňte, už vím, o ženách, které se zřekly světa-, a pokud je máme vyškolit jako lékařské asistentky, bude nám každá pomoc vhod."

„Váhám s rozhodnutím," řekla Magda hněvivě a muž změnil taktiku.

„Jak chcete - nijak na vás nechci tlačit. Samozřejmě že je vaším právem si v klidu užít dovolenou."

V klidu! To je to poslední, co bych tu našla, obzvlášť teď! Proti své vůli se té myšlence musela usmát. Neuvědomila si, že to změní její výraz a její hněvivá slova ztratí důvěryhodnost. Pro Montraye to bylo pobídnutí.

„Poslyšte, slečno Lorneová - jen tak mezi námi, ano? Nechci rušit vaši dovolenou, ale proč nezajdete na nějaké místo, kde bychom se mohli bavit bez obav, že nás někdo poslouchá? Zajdeme si někde ve městě na skleničku a přitom mi povíte, co bych měl vědět. Mám s sebou diktafon, můžu vaši zprávu zapsat do archivu anebo, pokud chcete, si ji nechat jen pro sebe. Všechno bez velkých scén, a pak vás nechám na pokoji. Nešlo by to?"

Ke svému vlastnímu překvapení měla Magda chuť na jeho přání přistoupit. Zmizet odtud, opustit atmosféru věčné nedůvěry, nepřátelství, vrátit se do svého důvěrně ‚známého terranského já - už jen pomyšlení na drink nebo terranskou kávu bylo lákavé. Magda smutně vzdychla.

„Je mi vážně líto. Ráda bych něco takového udělala," odpověděla s úsměvem. „Ale nejde to, pane Montrayi." Teprve teď si uvědomila, že s ním mluví terranským standardem.

„Pan Montray je můj otec." Zašklebil se. „Já jsem Monty. A proč to nejde?"

„Zaprvé, i kdybych odešla, pro ženu která se zřekla světa, by se nehodilo, aby posedávala v baru s Terranem v uniformě." Její oči pobaveně zajiskřily. „Ale já nemůžu odejít vůbec. Zavázala jsem se zůstat do slunovratu v domě. Bez svolení matky ho nesmím opustit."

„A to si necháte líbit? Vy, svobodná občanka Terry? Drží vás tu zavřenou?"

„Ne, ne," bránila se Magda, „to patří ke zdejší výchově, to je všechno. A sám jste říkal, že se chcete vyhnout mému odhalení. Pokud já, žena z cechu, která je zde na zkoušce, odejdu s Terranem - no, dovedete si asi představit, co by řekly."

K čertu s tím, co by řekly, ale dala jsem své slovo, a já ho dodržím, i kdybych měla umřít!

Wade Montray se zamyslel a vstal. „Pokud nemůžete, pak se nedá

nic dělat. Varuji vás však, o slunovratu přijdu zase. A jednou tu zprávu dostanu.“ Natáhl ruku. Magda, kterou tohle gesto naplnilo steskem po domově, ji stiskla. Hleděla za ním a s lítostí si uvědomila, že to byl posel ze světa, kterého se zřekla - a který jí teď paradoxně scházel.

Vrátila se do zbrojnice. Výuka skončila. Několik žen odpočívalo v horké lázni, ale byla mezi nimi i Rafaella, a Magda raději zase odešla, i když ji bolela noha a horká voda by jí udělala dobře.

Rozhodla se, že využije práva, které jí ještě příslušelo, a odpočívala ve svém pokoji. Poprvé zapochybovala o tom, že ten půlrok v cechovním domě vydrží.

Měla tyhle ženy ráda, alespoň většinu z nich. Měla dokonce ráda i Rafaellu nebo se o to snažila, pokud to tahle žena dovolila, ale milovala Camillu, Dorii a Keithu. Šlo o ty hloupé drobnosti, studenou koupel, nesmyslné trvání na manuální práci a teď, po souboji, při němž se neovládla, neustálé třenice. Magda ostatním nerozuměla. Ten muž dům napadl, a i kdyby ho zabila, bylo by to spravedlivé.

Mohl se člověk vůbec zřeknout navždy svého světa? Byla bláhová, když se o to pokusila? Měla se prostě vzdát, říct matce Laurii, že to je pro ni příliš, měla požádat, aby byla osvobozena od přísahy, která jí byla vnucena? Možná o tom ani nemusela přemýšlet. Pokud se budou radit o jejím údajném prohřešku, možná ji z domu vyženou, a bude rozhodnuto.

A jak potom předstoupím před Jaellu?

V cechovním domě se k obědu nikdo nescházel; kdo měl hlad, zašel do kuchyně a vzal si chléb a studené maso, a tak sešla dolů i Magda, která byla zvyklá na terranský oběd a v tuhle dobu ráda něco,malého pojedla. Naplnila si pohár čajem, který byl v kotlíku nad mírným ohněm - nebyla to káva, ale nápoj byl horký, a v kuchyni, kde byla zima, Magda s povděkem uchopila nádobu do rukou -, uřízla si chleba a namazala ho máslem a měkkým sýrem, který byl v kameninové nádobě. Připadalo jí příliš komplikované si jít uříznout kus masa z chladírny, kde jí bylo navíc zima. Posadila se, jedla a uvažovala, kde může být Irmelin. Těsto na večerní chléb kynulo ve velké míse na jedné straně stolu, přikryté čistým ubrusem, a vydávalo mlaskavé zvuky. Magda setřela drobky a vymyla svůj pohár - jedním z nepřísnějších pravidel bylo, aby každý, kdo si bral v kuchyni jídlo, ji zanechal stejně čistou, jak byla při jeho příchodu -, když tu se ve dveřích objevila Irmelin.

„Ach, Margali! Nebylas na pokoji. Říkala jsem si, že tě najdu asi tady. Nemohla bys převzít službu v hale? Byrna právě kojí.“

Magda pokrčila rameny. „Jistě,“ řekla a chtěla se vydat do haly. Irmelin ji však zadržela. V její tváři se zračila zvědavost.

„Nejsi přísežná sestra Jaelly n‘ha Melory?“

„Ano, to jsem,“ odpověděla Magda, a Irmelin kývla. „Vždyť jsem to věděla! Je tu u matky Laurie, a už hodiny jsou zavřené v jejím pokoji...“ S doširoka otevřenýma očima pokračovala: „Matka Lauria pro ni asi nechala poslat, aby s ní prohovořila, co se s tebou stane. Doufám, že ti dovolí zůstat, Margali. Podle mého soudu byla Camilla k tobě příliš tvrdá - nemůžeme všechny znát vojenské zákony, a dost dobře nechápu, proč bychom také měly.“

Právě svou laskavostí Irmelin narušila Magdin klid. To to bylo tak vážné, že nechala poslat pro Jaellu až z terranské zóny? Irmelin se již vrátila ke své práci. „Jdi, posaď se v hale a hlídej u dveří. Musím uhníst těsto a dát je včas do pece, a až se objeví Shaya, chtěla bych upéct ještě chléb s kořením.“

Magda se posadila v hale, bez nadšení vyšívala a ať chtěla či ne, musela myslet na svou poslední službu. Pak se ozval zvonek u dveří a ona se už připravila na další nepříjemnosti. Na prahu stál muž v černozelené uniformě gardistů, a Magda agresivně vysunula bradu.

„Co chcete?“

„Je tady Byrna?“

„Pokud chcete, můžete s ní promluvit v pokoji pro cizince,“ řekla Magda.

„Ach, jsem rád, že už je zase na nohou,“ odpověděl mladík.

„Můžu jí říct, kdo přišel?“

„Jmenuji se Errol,“ představil se, „a jsem otcem jejího syna.“ Byl to vysoký, velmi mladý muž, tváře poznamenané prvními vousy. „Moje sestra má teď také dítě a nabídla se, že by chlapce krmila spolu se svým dítětem. Přišel jsem, abych si ho vyzvedl.“

Už tak brzo. Je mu teprve deset dní. Ach, ubohá Byrna. Mladík si musel jejího smutného pohledu všimnout, protože nejistě dodal: „*Říkala* mi, že si ho nechce nechat, a tak jsem si myslel, čím dřív ho vyzvednu, tím lépe pro ni.“

„Půjdu a řeknu jí to.“ Magda zavedla muže do pokoje pro cizince. Nevěděla přesně, co má teď udělat, ale naštěstí se znovu ozval zvonek a vešla Marisela.

„Co mám teď dělat, Mariselo? Je tu otec Byrnina dítěte -„ ukázala na něj, „- a chce si ho vzít s sebou...“

Marisela si povzdechla, ale řekla jen: „Raději teď než později. Řeknu jí to, Margali. Jdi zase do haly, holčičko.“

Magda poslechla, a po delší době si všimla, že Errol vyšel z pokoje pro cizince. S nešikovností muže, který není zvyklý na děti, nesl v náručí zabalený .uzlíček. Marisela šla vedle něj a naléhavě s ním rozmlouvala. Magda ponechala na ní, aby ho vyprovodila, a šla za Byrnou, protože ji napadlo, že teď asi potřebuje společnost a soucit. Pokud někdo přijde, ať klepe tak dlouho, dokud ho neuslyší Irmelin z kuchyně, a až mu bude otvírat, její těsto tu chvíli počká.

Magda našla Byrnu v jejím pokoji, jak leží na posteli a úpěnlivě pláče. Magda nepromluvila ani slovo, posadila se jen k ní a vzala ji za ruku. Byrna zvedla uslzenou tvář a vzlykajíc se vrhla Magdě do náruče. Magda ji mlčky přitiskla k sobě. Napadlo ji půl tuctu útěšných slov, které by mohla říct, ale žádné jí nepřipadalo podstatné.

Neměly mu to dítě dávat s sebou. Je ještě brzo. V tuhle chvtli, to je přece známé, ho Byrna potřebuje stejně jako dítě ji! To je strašné, nespravedlivé... Připadalo jí, jako by díky chvění ženy v jejím náručí cítila Byrninu bolest a hluboké zoufalství. Nic neříkala, jen pevně Byrnu držela, dokud se nevysílila pláčem. Pak ji opatrně položila na polštář.

„Je tak malý,“ vzlykala Byrna, „potřebuje mě, tolik mě potřebuje - ale já jsem slíbila, nevěděla jsem tehdy, jak to bolí...“

Nebylo nic, co by na to Magda mohla říct. Oddechla si, když se otevřely dveře a vešla Marisela spolu s Felicií. „Doufala jsem, že někoho napadne dojít za Byrnou. Blahoslavená Avarro, kdyby tak jen přišla Ferrika!“ Sehnula se nad Byrnou a poznamenala přátelsky: „Mám tu něco, po čem budeš spát, *breda.*“

Byrna nebyla schopna promluvit. Její oči byly zarudlé pláčem, obličej jakoby v horečce. Marisela jí zvedla hlavu, nechala ji vypít pohár jakési tekutiny a znovu ji uložila. „Teď hned usneš.“

Felicia si klekla vedle Byrniny postele, uchopila ji za ruce a řekla: „Sestro, já vím. Doopravdy to znám, nevzpomínáš si?“

Byrna stísněně, chraplavě odpověděla: „Ale ty jsi svého chlapce měla pět let, celých pět let, ale ten můj je tak malinký, nemluvně...“

„Tím těžší to bylo pro mě,“ zašeptala Felicia. Její velké oči se naplnily slzami. „Udělalas správně, Byrno, a já si říkám, že jsem měla

mít stejnou odvahu a hned ho předat ženě, které bude říkat matka. Nechala jsem si ho pro svou potěchu, a pak, když mu bylo pět, musel k cizím lidem, kde bylo všechno jiné a kde čekali, že se už bude chovat jako muž...“ Těžce polkla. „Dala jsem ho do domu svého bratra - tolik plakal, a já jsem musela odtrhnout jeho ruce a opustit ho, a oni ho museli držet, celou cestu ulicí jsem ho slyšela, jak křičí ‚mami, mami‘...“ V jejím hlase zaznívala nekonečná bolest. „Je mnohem lepší ho dát pryč teď, kdy nezná nic jiného než lásku a něžnost a matčin prs - a když ho bude jeho ošetřovatelka kojit, bude ho mít o to raději a o to bude na něj hodnější.“

„Ano, ano, ale já ho chci mít, chci ho mít,“ vzlykala Byrna a tiskla se k Felicii, která teď také plakala. Marisela tiše Magdu odvedla z pokoje.

„Felicia jí teď pomůže nejvíc.“

„Řekla bych, že to může spíš ještě zhoršit - copak to není hrozné pro ně pro obě?“

Marisela Magdu vzala kolem ramen. „Ne, *chiyo,* to je to, co potřebují. Nevyslovená lítost se mění v jed. Byrna musí pro své dítě truchlit, protože jí připadá, jako by umřelo. A tak může pomoci Felicii. Felicia nebyla s to plakat pro svého syna, a tak teď pláčou spolu, a je pro ně ulehčení, když spolu sdílejí svou bolest. Jinak by mohl snadno onemocnět, a přinejmenším Byrna by mohla i zemřít. Dej Bohyni, co jí náleží, holčičko, i tehdy, když to bolí. Nemělas dítě, jinak bys to věděla.“ Políbila Magdu na tvář. „Jednoho dne budeš i ty schopna plakat a osvobodíš se od svého trápení.“

Marisela sešla ze schodů, a Magda za ní zmateně hleděla. Snad měla Marisela pravdu - naučila se tuhle ženu ctít. Svým způsobem věděla tolik, kolik většina lékařů, a v psychologických aspektech se vyznala stejně dobře. Bylo známo, že psychický tlak vyvolával psychosomatická onemocnění, ale Magdu překvapovalo, že Marisela o tom věděla. Jen v jejím případě se mýlila. Neměla žádné starosti, a žádný důvod k pláči! Zlost, to ano, té měla dost! Obzvlášť v poslední době. Zášť poznala také. Ale smutek? Jako dospělá neplakala víc jak třikrát. Ach ano, plakala, když jí Marisela zašívala bez umrtvení řeznou ránu, ale to bylo něco jiného. Myšlenka, že by v sobě nesla nějaký skrytý a neznámý žal, kterého by se musela zbavit, jí připadala nesmyslná.

Ozvalo se melodické zazvonění. Upozorňovalo ženy, které se vrátily z práce ve městě, že během hodiny bude večeře a že se mají umýt a

převléknout. Magda, stále ještě zamračená, vyšla po schodech ke svému pokoji. Prošla kolem Byrniných zavřených dveří a doufala, že Byrna už spí.

Byla jsem smutná, ale ne tolik, abych plakala, když jsem viděla, že se Petrovi nedaří, abych otěhotněla, a když jsme se rozešli, byla jsem ráda, že nemám na krku dítě. A zvlášť teď - co bych tady dělala s dítětem? Mohla bych být v Byrnině pozici. Ta představa je směšná. Marisela by potřebovala rozumné terranské školení jak v psychologii, tak v medicíně.

Převlékla se k jídlu a povzdechla si při myšlence, že u stolu se opět setká s Rafaellou a bude cítit nevyslovenou zášť ostatních. Nebylo však nic, co by proti tomu mohla udělat, a ona se přece nebude schovávat ve svém pokoji, aby dala na sobě znát, že tím trpí. Byla Terranka, a víc než to, byla ženou, která se zřekla světa, a nějak už sebere sílu k tomu, aby to všechno vydržela.

2. KAPITOLA

Ženy v kanceláři matky Laurie zaslechly zazvonění, a cechovní matka si povzdechla. „Musím jít, Jaello. ‚Byla jsem ráda, že jsem si s tebou mohla promluvit. Dnes v noci se vyspíš tady,.ne? Nezáleží na tom, které ženy považuješ za vhodné ty a které já, od každé mohu vyžadovat, aby opustila své sestry a přijala práci u Terranů. Mělo by to být v jejich zájmu.“

„Nesmíme však nechat odejít každou ženu,“ zdůrazňovala Jaella. „Musí to být ty správné - nechceme přece, aby zklamaly a Terrané si pomysleli, že všechny ženy z Darkoveru jsou hloupé děti, které se schovávají v cechovních domech. A neměly by mít raději ženy než muže, protože něco takového Terrané odmítají. Ráda bych se o tom poradila s Magdou...“

„To by byla ta poslední. Je tady nová...“

„Je tu tři měsíce, stejně dlouho, jako já pracuji u Terranů.“

„Ale ženy v domě nevědí, že je Terranka. Divily by se, proč se radím s novickou namísto starší sestry, která je u nás dlouhá léta. Proč se hned nezeptat Dorii?“

„Mohla by ses rozhodovat špatně. Dětské oči vidí lépe,“ zasmála se Jaella. „Jsem přesvědčena, že Doria zná naše chyby a slabosti stejně dobře jako já. Než se však rozhodneme, ráda bych s Magdou mluvila mezi čtyřma očima. Chápu, že jí nemůžeš dát přednost před ostatními...“ Jaella si dělala starosti; nevěděla, že Magda se rozhodla žít tady anonymně. Matka Lauria se však již zvedala - porada ‚skončila.

Jaella odešla a umyla si ruce v umývárně v přízemí. Tady byl její

domov, a poprvé po jedenácti letech tu neměla kam jít! Vešla do jídelny, a pak kdosi vykřikl: „Jaello!“ a Rafaella ji nadšeně objala.

Jaella ji stiskla také a smála se překvapenému pohledu své sestry.

„Nečekala jsi, že mě tu uvidíš, že? Jak jdou obchody?“

„Dobře, jak si jen člověk může přát, pokud jsi tak dlouho pryč,“ prohlásila Rafaella napůl žertem, napůl rozzlobeně. „Jak jen můžeš u těch *Terrananů* „pracovat?!“

„Nejsem ani první ani poslední,“ vysvětlovala Jaella klidně. „Při domovním sezení o tom budu povídat. Vždyť tys opustila dům víc jak jednou, abys žila svobodně s partnerem!“

„Ale ne s *Terrananem!“* Rafaellina tvář se protáhla do odpudivé grimasy. „To bych se rovnou mohla pářit s *cralmacem!“*

Jaella se zasmála. „Ještě jsem s *cralmacem* nespala a neznám jeho postelové manýry. Ale v horách mi jedna žena vyprávěla, že kvůli teplu spí vždycky mezi dvěma samičkami *craimaca,* takže zas nemůžou být tak odporní! Ale teď vážně, Rafi, Terrané jsou lidé jako kteříkoli jiní. Neliší se od nás víc než horalé od lidí z nížin, mají jen jinou řeč a jiné zvyky, víc nic. Jsou nám mnohem podobnější než *chieri,* a to je krev starého lidu v celé hasturské linii. Nikdy bych si nemyslela, že právě ty opakuješ ty nesmyslné pověry o Terranech, jako by měli rohy a ocas.“

Není divu, napadlo ji, že Magda chtěla raději zůstat v anonymitě, pokud tu ženy věří takovým nesmyslům o Terranech! Považovala jsem sestry z vlastního cechovního domu za rozumnější.

Již o tom dál nemluvila, protože se nechtěla se svou přítelkyní a partnerkou hádat.

„Pověz mi, jak to jde s prací, Rafi. Víš, na dobu, kdy budu pryč, anebo třeba napořád, můžeš vzít jinou partnerku - některé roky jsme měly dost práce pro tři. A co dělá moje holčička Doria?“

„Tvoje *holčička* si právě odbývá svůj rok v domě a při slunovratu se podrobí přísaze,“ odpověděla Rafadla suše. „Pokud ji vůbec připustí. Je v nejhorších letech. Pokaždé, když ,jí něco, řeknu, se rozbrečí. A obchody? Jo, musela jsem odříct dvě karavany, ale jinak to jde dobře. Je tu nový sedlář...“

„Nemůžete si najít jiné místo, kde byste se bavily?“ zeptala se vysoká, štíhlá žena se zlatě se lesknoucími vlasy, která měla přes kalhoty přepásanou dlouhou zástěru. Rafaella položila své přítelkyni ruku kolem ramen a odvedla ji stranou, aby mohla žena položit talíře a mis-

ky na stůl. „Naše sestra Keitha, přišla k nám ve stejné době jako tvoje přísežná dcera Margali.“ Rafaella se otočila a představila Jaellu. Ženy teď proudily do sálu, jednotlivě nebo ve skupinkách, postávaly kolem a povídaly, sedaly si za chrastění nádobí ke stolům. Voněl tu čerstvý chléb, ještě teplý z pece, a Jaella se s potěšením nadechla.

„Pořádné jídlo! Mám takový hlad!“

„Copak, copak, to ti Terrané nedávají najíst? Spíš jsi přibrala.“ Rafaella zvedla obočí. „Anebo je pro to jiný důvod, Shayo?“

Jaella se usmála nad jménem, které zde dostala v domě, přesto se však od Rafaelly odtáhla. Nechtěla teď o tom hovořit.

Byla. bych schopna s Petrovou pomocí vychovat dítě, a nemusím se obávat, že by to byl chlapec, a že bych se ho musela v pěti letech vzdát. Vždy jsem si myslela, že by amazonky neměly mít děti. Je dost nechtěných holčiček, které bychom mohly přijmout do našich domů, tak jako si Kindra přisvojila mne.

Ale jájsem nebyla nechtěné dítě. Matka- moje matka mě milovala, i když si na ni vůbec nevzpomínám. Ve snech, které jsem měla u toho příšerného přístroje, jsem si musela na něco vzpomenout. A Rohana by byla ráda mou opatrovnicí. Já jsem se však rozhodla, že půjdu sem...

Do jídelny právě vešla Magda. Zalila ji vlna překvapení a zoufalství. Váhavě se zastavila na prahu. Co se s ní stalo? Celou tu dobu měla podivné halucinace? Ztratila rozum? Rozhlédla se po sále, poznala Rafaellu u krbu, jak hovoří s nějakou ženou v modrých šatech. Nebyla to amazonka, protože její vlasy byly dlouhé a rudé, a na koncích se vlnily. Pak se žena zasmála, otočila hlavu ke dveřím, a Magda strnula: Jaella!

Byla si jista, že nevykřikla, ale Jaella se otočila, jako by Magda volala její jméno. Na její tváři se objevil výraz radostného překvapení.

„Co se děje, Jaello, proč jsi sem přišla?“ Opravdu mluvily o jejím prohřešku? Bylo jí řečeno, že o celé věci musí být zpravena její přísežná matka. „Nemusím být v domě pořád, *breda,*“ prohlásila radostně. „Přišla bych už dávno, ale tohle byla moje první příležitost - jak si dovedeš představit, mám hodně práce.“

„ Magda pohlédla své přítelkyni do očí. Šlo o víc než jen obyčejnou návštěvu. Měla zarudlé oči, a Magda věděla, že Jaella pláče jen *zřídka. Možná - vtírala se jí mučivá myšlenka -jí Petr nedovolí moc spát.* Rychle tuhle myšlenku zapudila. *Skoro bych si myslela, že žár-*

lím!

„Matka Lauria a já jsme mluvily o ženách, které by mohly být V%brány ke studiu terranské medicíny. Chtěla bych se s tebou o tom poradit, ale ne tady.“ Přerušilo ji zvonění, svolávající k večeři. Vešla matka Lauria a posadila se na své místo. Jaella nadšeně začichala.

„Z těch strojových jídel je mi nanic! Pořádný chleba, čerstvě upečený - a pokud se nemýlím, drůbky. Nádhera!“ Chytila Magdu za ruku. „Pojď, posadíme se tady ke Camille.“ Naklonila se ke Camille, která na ni mávala, stiskla ji a rychle políbila. „Vypadáš dobře, teto, to ti nevarsinské počasí tak svědčí? Sedni si vedle mě, Margali, a u jídla mi povíš všechno, cos tady dělala.“

Magda se zasmála. „To by trvalo víc než jeden večer.“

„*Breda...*“ poděsila se Jaella, jako by ji viděla poprvé. „*Chiyo,* co to s tebou udělaly? Tys zhubla. Ten rok v domě, to je peklo pro každého, já vím. Přesto se tomu nesmíš tak poddat!“ Přitom Magdu pevně objala.

Magda neviděla její slzy, protože Jaella skryla svou tvář na jejím rameni, a cítila jen, jak se k ní přítelkyně přitiskla, jako by hledala útěchu. Všimla si však Janettina vědoucího pohledu. Všechny oči se na ni upřely. Magda se vysvobodila z objetí.

„Teď ne, Jaello.“ Byla tak rozpačitá, že se jí zdálo, jako by klapání a zvonění příborů a nádobí přicházelo odkudsi z veliké dálky .

Jaella zamračeně odstoupila. Skoro formálně se zeptala: „Ublížila jsem ti nějak, přísežná sestro?“

„To ne!“ odpověděla Magda vyděšeně. Ztišila hlas. „Jen nechtěla jsem - myslím, že tady v cechovním domě si skoro všechny ženy myslí, že jsem tvoje milenka...“ hlas se jí zadrhl. Skoro očekávala, že Jaella rozumně odpoví: „To je přece jedno!“

Jaella však jen zamumlala: „Chápu,“ a posadila se, jako by se nic nestalo. Při jejím pohledu se však Magda zachvěla. Byl to tentýž pohled, kterým si ji Jaella měřila, když ji vysvobodila z rukou banditů - ledový, odtažitý pohled hraničící s opovržením. Hned nato zmizel, a Magda uvažovala, zda si to jen nenamlouvala. Camilla a mladičká Doria ji objaly a políbily a vyměnily si místa, dokud neseděly všechny společně u jednoho rohu.

„To je moje holčička, Margali,“ kývla Jaella směrem k Dorii. „Byly jí tři roky, když mě Kindra dovedla do cechovního domu, a já jsem si s ní vždy hrála a chovala ji - a teď se na ni podívej, je dospělá a

připravená přísahat! Jsem na tebe hrdá, *chiyo!“*

Doria pohlédla na Magdu a obě si vyměnily krátký úsměv.

Neviděla nás, pomyslela si Magda, *jak jsme se třásly při sezeních, jinak by na nás tak hrdá nebyla! Bohyni díky, že dnes večer žádné není, před Jaellou bych se propadla do země!* Anebo se radovala předčasně?

Drůbky byly vždy, když se konalo sezení anebo stejně hrozné domovní shromáždění. Magda svůj odpor k drobům stále ještě nepřekonala. Když kolem stolu kolovala mísa, zavrtěla hlavou a podala ji dál Jaelle.

„Ty nechceš?“ podivila se Jaella. „To je moje nejoblíbenější jídlo, a navíc mám takový hlad! Nu, čím méně si vezmeš, tím víc zbyde pro ostatní!“ Nabrala si vrchovatou sběračku. „Sestry, budete si tady jídla vážit, až jednou zkusíte vyžít s tím, čemu Terrané říkají jídlo!“ Přeháněla, a připadala si málem jako klaun.

„Mou porci si klidně můžeš vzít.“ Magda se pokoušela skrýt svou rozmrzelost. Jaella přišla *domů,* a teď se radovala, žertovala a smála se, jako by dosud byla o chlebu a o vodě. Přitom měla v terranské zóně při každém jídle výběr mezi patnácti možnostmi, aniž by přitom musela pomáhat, vařit, měla k dispozici hudbu a všechny knihy, které byly kdy napsány, mohla se bavit na večírcích a na návštěvách u personálu centra - jako Petrovu ženu ji zvali na většinu oficiálních akcí -, mohla sportovat, plavat (a to v příjemně vytopené hale), hrát všemožné hry a odpočívat. *Já naopak bojuji s koštětem a navíc jsem upadla do nemilosti... a k jídlu ještě ke všemu dostávám drůbky!*

Magda objevila mísu s čímsi, co chutnalo jako vařené kořeny ,nebo dýně, a trochu si vzala. Pak jí někdo podal ještě netknutou misku. Byla to směs obilí zapečená se sýrem a ohřátá v mléce. „To jsem schovala *zvlášť pro tebe,* Margali.“ Magda zatnula zuby. Bylo jí jasné, že to bylo míněno jako nepřímá urážka. Většina žen považovala něco takového za nepoživatelné, i pokud to bylo servírováno čerstvé, ale protože to bylo levné, bylo to k jídlu často od doby, kdy cechovní dům musel muži, kterého Magda zranila, splácet vysoké odškodné. Magda se varovala, aby nebyla příliš přecitlivělá - všechny ženy tady věděly, jak drůbky nemá ráda-, a naplnila si beze slova talíř. Ale právě dívka, která tvrdila, že jí jídlo ,schovala, včera vykřikovala poznámky o tom, jak se všechny musí s jídlem uskrovnit a proč.

Magda si namazala chléb máslem, když tu se ozvala Jaella: „Ne-

musíš tenhle *reish* jíst, Margali.“

Slovo, které použila, znamenalo doslova koňský kobylinec. Magda si nabrala plnou lžíci.

„Nech to být, mně to vážně chutná víc než ty drůbky.“

„To-není možné! Poslouchej, *breda,* jsi moje přísežná dcera, nemusíš si takové jednání nechat od nikoho líbit! K tomu v mém vlastním domě!“ Jaella položila lehce ruku na Magdino zápěstí, a v tu chvíli jako by se její myšlenky přelévaly na Magdu. *Jak si mohou dovolit s Margali takhle jednat!* Magda si uvědomila, že to byla hloupost, protože obilí se sýrem jí nechutnalo stejně jako cokoli jiného, co zde dostávala, ale tahle myšlenka se ztratila v Jaellině hněvu. Urážka, která stihla ji, byla urážkou i pro ni. Jaella vzala misku do ruky a stoupla si před ženu, která ji Magdě podala.

„Je to od tebe velkorysé, Cloris, ale protože všechny víme, jak to máš ráda, nemůžeme ti přece všěchno vzít.“ S blýskajícíma očima vysypala Jaella všechnu kašovitou hmotu na Clorisin talíř. Magdě - i Cloris - bylo jasné, že nechybělo mnoho a Jaella jí vše hodila na její krátce zastřižené vlasy. „Dárek - *od mé přísežné dcery!“* Zdůraznění posledních slov stačilo, aby Cloris sklopila hlavu. Krev jí stoupla do tváří. Zamíchala lžící v odporné kaši a začala ji polykat. Jaella zůstala na okamžik vítězně stát, a pak se vrátila na své místo, kde Magda jedla pečenou dýni, a uchopila vlastní vidličku.

Napětí v sále se pomalu rozplynulo. Camilla a Doria se neustále vyptávaly na terranskou zónu. Hovořily bleskurychlou cahuengou, které Magda nebyla s to rozumět, ale cítila, že Jaellin hněv při vyprávění zmizel. Po chvíli to byla opět ta stará Jaella, která vesele bavila své přítelkyně nadsazenými dobrodružstvími ze vzdálených krajů. Všechny malé slabosti Terranů narůstaly do obřích pošetilostí.

Magda to pociťovala jako bodnutí. To, co vyprávěla Jaella, jim mohla povědět také, ale sama se zavázala přísahou, že to neudělá. Špatně se rozhodla. Kdyby ostatní věděly, že je Terrankou, možná by ten rozdíl respektovaly a méně ji hanily, a její chybu při souboji by omluvily jako neznalost zdejších zvyků, namísto aby v ní spatřovaly nedůstojné opomenutí. Magda byla na svou schopnost působit jako Darkoveranka hrdá; a Petr ji jednou varoval, že jí to zlomí vaz! Polykala slzy sebelítosti a bez nadšení hleděla do talíře. Jaella na ni zapomněla, a jediné dvě ženy v domě, které ji měly rády, Doria a Carnilla, byly tak strženy Jaelliným vyprávěním, že si Magdy vůbec nevšímaly.

Jídelna, velký a vzdušný sál, jí připadala studenější než kdy předtím. Ledový průvan jí táhl přímo na krk, kde dříve měla vlasy. Možná bude zítra nastydlá, a tihle lidé tu neznají ani léky proti virům!

Magda tiše vstala a vyklouzla ze dveří. Nikdo si nevšimne a nikoho nebude zajímat, že odešla. Když však byla na prahu, zvedla se matka Lauria.

„Dříve, než se vydáte za večerní prací nebo na své pokoje, poslouchejte mě: Jaella nás zítra za svítání zase opustí. Kdo ji chce před domovním setkáním pozdravit, může to udělat hned teď v hudebním sále. Nezapomeňte, že účast na domovním setkání dnes večer je pro všechny povinná.“ Pohlédla na Magdu, a ta pocítila sucho v krku.

Domovní setkání jí tak nevadila jako školení, jejichž jediným smyslem bylo vyvést kandidátky z míry, ponížit je a tímhle způsobem rozbít jejich staré vzory myšlení - učit nás, řekla jednou Keitha, být ženou, a ne dívkou nebo dámou. Keitha večerní sezení většinou opouštěla se slzami v očích. Magdě se dosud nestalo, že by musela plakat, ale pak ležela buď hodiny na posteli a v hlavě přemítala odpovědi, které měla vyslovit, anebo ji trápily ošklivé sny. Při domovních setkáních šlo naopak většinou o rutinní záležitosti - naposledy se dvě hodiny věnovaly stížnostem, protože ženy, které ve třetím patře uklízely, zapomněly do umýváren dát ručníky a mýdlo! A při tomto setkání se bude hovořit o její přísaze. Rafaella se dnes odpoledne ve zbrojnici o tom otevřeně zmínila. Magdě bylo jasné, že není schopna vzdorovat psychologickému nátlaku, a ke svému ohromení myslí na Mariselina slova. Budou spokojené teprve tehdy, až se přede všemi zhroutím a budu ‚plakat? Čekají jen na to? Magda odsunula závěs stranou a utekla, běžela nahoru po širokém schodišti a brala schody po třech. Se zavzlyknutím klopýtla, sesmekla se o dva schody dolů, zachytila se a doběhla až do horního poschodí, kde se zavřela v koupelně tak, že dveře zablokovala stoličkou. Měla nutkání zvracet, stěny kolem ní se začaly vydouvat a mizely před jejíma rozbolavělýma očima.

Jaella ji nalezla, jak sedí na zemi. Magda měla kapesník přitisknutý k očím, pokyvovala hlavou a nebyla schopna ani plakat. „*Chiyo.*“ Jaella si klekla vedle ní. „Copak je? Co jsme udělaly?“

Magda odložila kapesník a na okamžik se jí zdálo, jako by Jaellin hlas, či jen její přítomnost, nutily protahující se stěny do pevných tvarů. *Jistě, je to comynská žena, telepatka*, prolétlo jí hlavou, a napadlo ji, co to slovo znamená a odkud pochází. Bojovala s nutkáním vrhnout

se Jaelle do náruče, přitisknout se k ní a plakat až do vyčerpání, přijmout tu ženu do sebe, sát z její síly... Pak však v jejím nitru zazářila jiskřička vzdoru. Jaella byla dost silná na to, aby překonala kulturní šok v terranské zóně, vyprávěla při jídle o tom vtipy a pak vyšla nahoru, aby Magdu utěšila, protože Magda toho *nebyla* schopna! Neměla by projevovat svou slabost - a nejméně před Jaellou. Aby se Magda ovládla, kousla se do rtu a ucítila na jazyku krev.

Jaella, která spatřila těkající oči a kapky potu na Magdině čele pod slepenými vlasy, se domnívala, že Magda se bojí. Dnes večer se rozhodne, zda Magda smí zůstat, a protože Jaella věděla, co přísaha znamenala pro její přítelkyni, bylo jí jí líto. Ale Jaella byla především bojovnice, Kindra a Camilla ji vyškolily v tvrdém stoicismu, a k tomu se pojila vrozená houževnatost ženy z pouště.

A v posledních měsících vybojovala nejtvrdší boj svého života. Magda se ovšem nemusela vyrovnávat s tolika stroji a odlidštěným životem v terranské zóně, byla tu obklopena láskou a starostlivostí všech cechovních sester!

Hrubý tón jejího hlasu měl Magdě dodat odvahu, jako první sprška studené vody po ránu. „Margali n'ha Ysabet, poslouchej!“ Magdino jméno zaznělo jako třesknutí meče. „Jsi žena anebo ufňukaná holka? Chceš své přísežné matce dělat v našem vlastním domě ostudu?“

Magdina znovunalezená hrdost se k těmto slovům upnula. *Dokážu všechno, co dokázala ona, vše, co dokáže kterákoli darkoverská žena!* Dodalo jí to sílu, takže se postavila a skrz zaťaté zuby procedila: „Jaello, n'ha Meloro, žádnou ostudu ti neudělám!“

Smyslem, který nedokázala ovládat, ale který se jí čas od času vtíral do mysli, Jaella poznala, že její posměšná slova Magdu zachránila před nervovým zhroucením. Přesto její chlad bolel.

„Dole v hudebním sále, dřív než hodiny budou znovu bít,“ řekla ledově, otočila se k Magdě zády a věcně dodala: „Raději si nejdřív umyj obličej.“ Odešla a zapudila myšlenku na to, co by udělala mnohem raději. Jak ráda by Magdě udělala horkou koupel a třela jí záda, dokud by napětí nepovolilo, těšila ji, dokud by neležela v posteli! Tak to dělala dřív s Dorií, když se vrátila z jedné z pouličních dětských půtek, které byly pro dceru amazonského cechovního domu nevyhnutelné.

Ale Margali je žena, moje přísežná dcera. Není to dítě, a já s ní nesmím jednat jako s dítětem!

Když Magda zůstala sama, napadla ji šílená myšlenka, aby si oblékla terranskou uniformu, předstoupila před ně, hodila jim tu prokletou přísahu do obličeje a utekla dřív, než by ji mohly vyhodit. *Pokud bych tu nějakou uniformu měla, možná bych to opravdu udělala.* Nakonec byla ráda, že ji nemá, protože by toho do smrti litovala. Magda byla natolik Darkoverankou, že byla ochotna dát za přísahu život, a přesto se odlišná část jejího já něčeho takového zříkala. Umyla si zarudlou tvář a uvažovala, že zítra možná půjde nazpět do terranské zóny, s Jaellou - anebo bez ní. Koneckonců nebyla by to její vina, ona se nevzdala. Napětí, které se od souboje stupňovalo k nesnesitelnosti, by pominulo. Ten zlom by bolel, ale pak by to mohlo být jen lepší.

V hudebním sále se Jaella s ostatními tlačily kolem Rafaelly a nutily ji, aby zazpívala.

„Rafi, neslyšela jsem hudbu od té doby, co jsem byla v terranské zóně. Tam nikdo nehraje ani nezpívá. Hudba pochází z malých kovových talířků a slouží jen k tomu, aby přehlušila bzučení strojů, to není žádná hudba... Zazpívej něco, Rafi, zazpívej baladu o Hasturovi a Cassildě..."

„To tu budeme sedět celou noc, a matka Lauria přece svolala domovní setkání," protestovala Rafaella, ale vzala malý *rryl*, který Magdě připadal jako kříženec mezi kytarou a citerou, a přiložila ucho těsně k nástroji, zatímco jej ladila a opatrně otáčela kolíčky. Pak se s *rrylem* na klíně posadila a tichým hlasem začala zpívat. Byla to balada, kterou Magda slýchávala jako dítě v Caer Donnu. Její matka jí vyprávěla, že je neskonale stará, a možná dokonce pochází z Terry.

Vždy když se večer kloní,
po břehu smutně kráčím,
tam, kde Bůh, obklopen světly,
se ucházelo dceru *chieri.*
Ach, něco mi tu chybí,
ach, jsem sama, sama,
Kdy budeš u mě, můj milý,
kdy budeš u mě zas?

Následoval snadno zapamatovatelný refrén v řeči, kterou Magda neznala. Ráda by se Rafaelly zeptala, kde se tuhle píseň naučila, co je to za řeč, a pak porovnala tuto verzi s terranskými jazykovými archivy... Ale zarazila se. Jaella jistě své nejlepší přítelkyni sdělila, že

Magdu našla v umývárně na pokraji hysterie. Všechny na ni už čekaly, přišla poslední... Ta stará píseň jí připomněla její dětství, její matku, která v chladných horách Hellersu stále nosila teplé darkoverské oblečení a byla zahalená do kostkovaného šálu. Rafaellin *rryl* měl stejný zvuk jako nástroj, na který hrála její matka, a Magda se kdysi snažila naučit se akordy.

Doprovodné tóny odumřely. Matka Lauria si stoupla za Magdu a položila jí teplou, suchou ruku na rameno. Magda se otočila, a stařena řekla tiše: „Odvahu, Margali.“ Její snaha se však minula účinkem a Magda si jen pomyslela: Copak doufá, že jim udělám ostudu a přede všemi se zhroutím? K čertu s ní! Matka Lauria jí vyčetla z tváře vzdor a povzdechla si. Vedla však Magdu dál do místnosti, kde ženy seděly na židlích, lavicích a na polštářích na zemi.

Rafaella uložila *rryl* pečlivě do obalu a se zkříženýma nohama se posadila vedle Jaelly. Rozhostilo se ticho. „Můžeme začít?“ ozvala se matka Lauria. „Domovní setkání budu dnes řídit já sama.“

Ženy přinesly křeslo s opěradly, postavily je doprostřed a Magdu znovu přepadla zlá předtucha. Cechovní matka nebo nejstarší žena v domě, která setkání vedla, obvykle seděla s ostatními nenuceně na zemi. Domovní setkání se konalo většinou jen jednou za čtyřicet dní, a novickám nebylo dovoleno se hlásit o slovo. Byly předneseny stížnosti, anebo se vážně hovořilo o financích a politice cechovního domu, návštěvních hodinách a rozdělení práce.

Magda uvažovala, zda zbytečně nefantazíruje. Koneckonců to byla stařena a bolely by ji nohy; byla nejstarší z cechovních matek, a bolesti jí nedovolovaly sedět při delších setkáních na zemi.

Lauria se vážně ujala slova: „Víc jak deset dnů se v domě ledacos proslýchá. Hloupými řečmi se problémy neodstraní. Dnes večer musíme hovořit o násilí a jiných věcech, ale jako první bychom si měly otevřeně říct, co nám vadí. Koneckonců nejsme nevychované děti, které si v koutku šeptají o hloupostech. Rafaello, ty jsi byla nejagilnější. Pověz nám, co tě trápí!“

„Margali nás uvrhla do hanby.“ Rafaella upřela oči na Magdu, ale všechny ostatní ženy také. „Může za to, že musíme platit vysoké odškodné, znesvětila svou dýku, a jak se zdá, ani nechápe, co udělala.“

„To není pravda!“ zvolala Magda. „Jak víš, že to nechápu? Co jsem měla podle tvého názoru dělat? Dnem a nocí fňukat!?“

„Margali...“ napomenula ji matka Lauria, ale Jaella již položila

Magdě ruku na,rameno a umlčela ji. „Tiše, *chiyo.* Nech to na nás.“

Dívka, která se jmenovala Dika - její celé jméno Magda neznala - prohlásila: „Vidíte, nemá žádné vychování! A je všeobecně známo, že přísahu složila na ulici a ne podle pravidel. Měly ,jsme ji podrobit výslechu v cechovním domě, než jsme jí dovolily se k nám přidat.“

„A nestydatě tu jen tak sedí a vůbec nic si z toho nedělá,“ dodala Janetta, a Magdě došlo, co tím myslí. Jistě, ovládala řeč, kterou se naučila jako dítě - ale v mládí byla od darkoverského prostředí oddělena, a její gesta byla nesprávná, ty jemné signály, které měly označovat její pocit lítosti a provinění. Očekávaly od ní určitý postoj, který nebyla schopna zaujmout. Proto k ní byly celou dobu nepřátelské. Všechny kromě matky Laurii, která věděla, proč Magda nereaguje tak, jak by měla. Magdě bylo jasné, že podle darkoverského zvyku na sebe měla vzít vinu, ale jak ji měla projevit?

To bylo vždy mé prokletí. Chovám se příliš jako Darkoveranka na to, abych byla Terranka, a patřím příliš k Darkoveru na to, abych se někdy mohla cítit šťastná v terranské zóně... přišla jsem k amazonkám, protože jsem chtěla být svobodná, a být taková, jaká opravdu jsem, ale nevím jak to zjistit.

„O Margalině neplatné přísaze se šuškalo příliš dlouho,“ řekla matka Lauria. „Jaello, přísahala tobě, a Camillo, tys byla svědkyně. Povězte nám o tom pravdu.“

Obě ženy vyprávěly celý příběh. Když se zmínily, že Magda cestovala s průvodním dopisem lady Rohany Ardaisové, sálem zaznělo tiché mručení, protože lady Rohana byla velmi oblíbeným a váženým dobrodincem cechovního domu v Thendaře. Camilla vyprávěla, že Magdu donutila k přísaze pod hrozbou násilí, jak to vyžaduje charta amazonek. Matka Lauria ji mlčky vyslechla až do konce. Pak se formálně zeptala: „Pověz nám, Margali, složila jsi přísahu nedobrovolně?“

Matka Lauria znala odpověď; byla přítomna zasedání rady, kdy se o všem široce diskutovalo. Magda potlačila své obavy. Odpověděla - a její hlas zněl v jejích uších pod holým stropem slabě a dětsky: „Zpočátku - ano. Musela jsem to udělat, pokud jsem chtěla splnit slib daný mým příbuzným. Měla jsem strach, že budu muset slíbit něco, co nebudu moci s klidným svědomím dodržet.“ Měla jim teď říct, že je Terranka a podle terranského zákona je vynucená přísaha neplatná? Ne, mezi Terrany a Darkoverany bylo dost obtíží na to, aby k tomuto

starému sporu ještě něco přidávala. „Když mi však Jaella přísahu předříkávala - bylo mi, jako bych tahle slova nalezla ve svém srdci - věřte mi, přísaha je teď středem mého života...“ Hrdlo se jí stáhlo, a Magda se začala obávat, že se rozpláče.

Jaellina ruka spočívala klidně na jejím rameni. „Nevyprávěla jsem všem shromážděným, jak Margali za mě bojovala, i když mohla jen, počkat, a má smrt by ji vysvobodila ode všech povinností? Vzdala se svého úkolu, který byl pro ni tak důležitý, protože mě nechtěla opustit zraněnou. Převedla mě přes Scaravelský průsmyk, kde nás napadli bančíové, a jen silou vůle dokázala, že jsme se všichni tři dostali bezpečně na hrad Ardais.“ Jaella se dotkla tenké červené jizvy na tváři a dodala rychle: „Žádná z žen tady nemá přísežnou dceru, která by jí byla v tak těžké chvíli věrnější!“

„Ale,“ namítla Rafaella, „Camilla nám vyprávěla, že nebyla schopna se ubránit tlupě opilých zlodějů. A nezabila toho, který tě zranil, spíš z touhy po krvi a po pomstě než v zákonné sebeobraně? Jsem přesvědčena, že je labilní a neschopná nosit dýku. To před necelými deseti dny znovu potvrdila v tomto domě.“

„Rafi,“ ozvala se zlostně Jaella, „která žena je schopná nosit dýku, když vstoupí do tohoto domu? K čemu máme školení? K tomu, aby se ženy naučily to, co nevědí! Poslala bys Keithu nebo Dorii, aby bránila dům s mečem v ruce?“

„Doria nikdy neporanila žádného muže, který se už vzdal,“ oponovala rozčileně Rafaella. Matka Lauria ji mávnutím ruky umlčela.

„O tom, co by udělala Doria, se nebavíme. Nadhodila jsi však závažnou otázku. Pokud se Margali v době, kdy u nás byla, nic nenaučila...“

Magda se vyprostila z Jaellina sevření. „Ale já jsem se něco naučila - opravdu! Vím, že to, co jsem udělala, byla chyba...“

„Margali,“ řekla matka Lauria, „budeš mlčet, dokud nebudeš tázána.“

Magda se posadila a kousla se do rtu. Matka Lauria pokračovala: „Margalina přísaha je sporná, a proto se za ni musí vyslovit tři jiné sestry, a ne její přísežná matka, a jejich přísaha musí být starší než pět let.“

Na Magdu se snesl podivný klid. Teď už vše alespoň skončilo. Udělala, co mohla. V duchu již odkládala zapůjčené šaty do komory, poskládala si své věci a vyšla ven do zledovatělých ulic Thendary,

poprvé v životě zcela sama. *Tolik jsem se snažila. Nu, Cholayna bude triumfovat. Nechtěla mou výpověď přijmout. Věděla, že selžu?*

„Pokud chcete vyhodit Margali," řekla Camilla důrazně, „pak s ní můžete rovnou vyhodit i mě! Ano, zlobila jsem se na ni, byla jsem tak rozzuřená, že bych ji ztloukla do bezvědomí, ale to, co udělala, nebyla její vina, ale moje. Postavila jsem ji po svém boku, aby bránila dům, protože jsem věděla, že dobře bojuje s nožem a v tom okamžiku jsem si myslela, že to stačí. Zapomněla jsem, že její dovednosti jsou mnohem lepší než její výchova, zapomněla jsem, že když po tolika měsících znovu uvidí muže, ztratí vládu nad svým potlačovaným hněvem, který jsme v ní během sezení systematicky podporovaly."

Obrátila se k Rafaelle a řekla vážně: „Jen málo z nás dovede zacházet s,dýkou, když jsem přijdou. Naučí se to, až když jsou zde vyškoleny udržovat své emoce pod kontrolou. Pokud bych během svého roku stráveného v domě stála náhle proti mužům - já, která jsem jako bojovnice mezi nimi žila -, myslím, že bych je všechny zavraždila. Nevím, jak Margali dosáhla své dovednosti, ale může nás ledasčemu naučit. Ty víš, Rafi, že Margali ti ještě dnes může pomoci ve výuce v neozbrojeném boji! Má hodně schopností, třebaže ještě není tak vyškolená, aby je mohla využít i jinde než v naší zbrojnici. Zapomněla jsem, jak se k nám dostala a jak se chovala venku. Bylo mou povinností tohle vědět, a když můj hněv vyprchal, bylo mi jasné, že to je má vina a ne její." Použila formální frázi: „Beru na sebe plnou odpovědnost za chybu, která odhalila její slabinu."

Vstala a postavila se vedle Magdy. Pak se za ni posadila na podlahu, a Magda spatřila vážnou hrdost zrcadlící se v její tváři. V tomto okamžiku se rozplynula jakákoli zášť, kterou chovala vůči staré *emmasce* za její hrubost a hrozbu ran, aby se již nikdy nevrátila. Slova osobní zodpovědnost se užívalo při nejdůležitějších projevech, a Camilla svou čest za ni obětovala.

Je to má přísežná sestra, a bere tento vztah vážně - vážněji než já!

„Ne, Camillo!" vyhrkla Magda spontánně. „Moje ruka vedla tu hanebnou ránu. Já jsem to měla vědět, já nesu zodpovědnost za..."

„Ty budeš mlčet, Margali," poručila jí matka Lauria přísně. „Potřetí už to říkat nebudu. Ještě slovo bez dovolení, a pošlu tě ven. Budeš čekat na výsledek venku. Jedna z vás promluvila. Je třeba ještě dvou."

„Já se za Margali přimlouvám," zazněl jemný vysoký Mariselin hlas. „Copak nevidíte, kolik se toho naučila? Nezříká se zodpovědnos-

ti, i když ji na sebe chce vzít někdo jiný. Promluvila bez dovolení, ale její úmysl byl dobrý. Neměly bychom Margali hanět za to, že neobstála ve zkoušce, které neměla být nikdy podrobena, a přesto jsme jí víc jak deset dní v tichosti kladly vše za vinu. Která z nás by tak dlouho vydržela tolik odmítání od svých sester, a to během roku stráveného v domě spolu s obtížnými sezeními a přesto by k nám přišla v tichosti a s vůlí vzít na sebe všechnu hanu?“

Vážně se rozhlédla kolem. „Sestry, všechny jsme stály tam, kde teď stojí Margali - připadaly jsme si jako nevědoucí děti, všechnu naši jistotu jsme ztratily a ještě nezískaly nic, co by ji dokázalo nahradit. Podívejte - sedí tu a neví, zda ji nevyhodíme na ulici, aby se o sebe starala sama anebo se vrátila tam odkud přišla. A přitom je to žena, která s břemenem, které jsme jí my všechny v posledních dnech naložily, vyslechla volání svého srdce a bez vyzvání šla těšit Byrnu. Žádná z nás tady - ani jedna z těch, které samy měly děti a musely se jich vzdát - si nenašla okamžik pro naši sestru, protože je z jiného domu. Přimlouvám se za Margali, sestry. Tato žena je vskutku jednou z nás, a já o její přísaze nepochybuji.“

Následovalo dlouhé mlčení. Konečně se ozvala matka Lauria svým zvláštním rituálním způsobem: „Dvě promluvily, ale je třeba ještě třetí.“

A mlčení se protahovalo, až Magda měla nutkání vyskočit a odejít z místnosti, jakmile bude vyřčen ortel. Ať už ji vyhodí nebo ne, když ji všechny považují za bezectnou, do slunovratu pod touhle střechou nezůstane.

Rafaella se pohnula, a Magda se připravovala na její zášť a obviňování. Namísto toho Rafaella zamyšleně prohlásila: „Z pouhé spravedlnosti - musím se za ni přimluvit i já sama.“

Magda jí zprvu vůbec nerozuměla, jako by to byla slova v cizí řeči z písně, kterou Rafaella zpívala.

„Bojovala, aby nás bránila. Možná ne moudře, ale bez váhání. Sáhla po meči s vědomím, že může na našem prahu zemřít, a kdo obětuje život za přísahu, která pro něj nic neznamená? Snad bojovala s nenávistí, když měla bojovat čestně, ale myslím si, že disciplíně se lze časem naučit. Víc než to, vím, že Byrna by se za Margali přimluvila, kdyby tu byla - to vám Marisela dosvědčí. Margali se nám všem při cvičení velkoryse věnovala, včetně mé vlastní dcery, a to v době, kdy všechnu svou sílu potřebuje pro vlastní výuku. Jen nemnoho z nás by

to ve svém roce stráveném v domě dokázalo - já bych to třeba nedokázala.“

„Já také ne,“ souhlasila Camilla hlubokým hlasem.

„Také to od nás nikdo nepožadoval. Chtěly jsme po Margali víc, než kolik může většina z nás dát. Namísto toho, abychom ji hanily, protože nebojovala dokonale, jsme měly uznat, že za tak těžkých podmínek se nechová špatně. A nejen to. Umožnila mi uvidět něco, k čemu jsem byla slepá...“ Rafaella sklopila oči a nervózně sepjala své údé prsty. „Díky ní jsem si přiznala,“ vyhrkla konečně, „že jsem k Dorii stejně nespravedlivá jako k ní. Nejsem Kindra. Ta byla schopná vzít Jaellu do tohoto domu jako své dítě a během jejího roku stráveného v domě ji ani neupřednostňovat ani od ní nepožadovat víc, než by Jaella mohla zvládnout. Margali mi otevřela oči, že já tohle u Dorii nedokážu. Myslím si, že Doria by měla být po roce v domě a složení přísahy odeslána do jiného cechovního domu.“ Magda si všimla, že vzlykla a rychle si dává ruku před oči. Pak však zvedla hlavu a bez jediné slzy pohlédla na matku Laurii. „Přimlouvám se za Margali, a prosím o to, abys ty, až vše uvážíš, poslala Dorii pryč. Nehodím se k jejímu vychování. Příliš jsem dbala na to, abych na ni mohla být hrdá, i když to nebylo k jejímu dobru.“

Matka Lauria se obrátila k Magdě. „Tři promluvily. Margalina přísaha obstála. Co se týče Dorii - už jsem *o* tom sama uvažovala, Rafaello, ale doufala jsem, že tomu bude možno zabránit. Je dítětem tohoto domu...“

„Já nechci pryč!“ vykřikla Doria. „Tady jsem doma, a Rafi je moje matka...“

„To nejsem,“ přerušila ji Rafi přísně. „Porodila tě má sestra, a proto jsem si myslela, že vůči tobě budu objektivní. Ale nedokážu to. Ve své pýše jsem toho po tobě vyžadovala příliš. Víš, že amazonka, která má ve vlastním domě dceru, kterou přivedla na svět, ji musí k výuce odeslat jinam...“

Matka Lauria zvedla ruku. „Jedno po druhém! Dorio, ty víš, že tu musíš mlčet, dokud nejsi vyzvána promluvit. Rafi, o tom si promluvíme později. V tuto chvíli ještě nejsme hotovy s Margali. Tři se za ni přimluvily, a podle zákona amazonek její přísaha platí dál. Ale dům nesmí být narušován nejednotností. Nechci mít žádné další spory a pomluvy. Pokud někdo něco proti Margali má, nechť to řekne tady a teď, a pak mlčte, anebo jí to řekněte přímo.“

„Nemám nic proti tomu, když bude Margali smět u nás zůstat," promluvila matka Millea. „Ne že bych ji neměla ráda. Ale je pravda, že nám způsobila hanbu a ztráty, a nemyslím, že plně chápe zákony naší charty. Kdyby zde žila Jaella, bylo by jejím úkolem v těchto věcech svou přísežnou dceru poučit. Protože to není možné, měly bychom zvážit, zda by se rok v domě neměl prodloužit, aby si Margali své vzdělání doplnila..."

Ach ne, pomyslela si Magda. *To nevydržím...*

„I pro to existuje precedens," odpověděla matka Lauria. „Rok v domě může být prodloužen o další půlrok, pokud se žena nevžila do našich zvyků natolik, abychom ji s důvěrou mohly propustit do vnějšího světa. Přesto se vzpírám to učinit u ženy v Margalině věku. Kdyby to byla patnáctiletá dívka, jistě bych to vyžadovala, ale existuje určitě i lepší řešení."

Přihlásila se Camilla. „Je jen věcí náhody, že její přísahu přijala Jaella a ne já - byly jsme tehdy přítomny obě. Ráda ji budu zaškolovat namísto Jaelly."

„Já také," ozvala se Marisela. Matka Lauria kývla. „Pokud některá z vás cítí k Margali nevýslovnou zášť, vyslovte ji teď anebo provždy mlčte."

Magda se váhavě rozhlédla po ostatních a domnívala se, že zachytává zlomky jejich myšlenek. „vidím," začala Lauria, „že to, co proti Margali máte, je malicherné na to, aby se *o* tom mluvilo - souhlasí? V mých očích je Margali neobyčejná žena, a jednoho dne budeme všechny hrdé na to, že ji smíme považovat za jednu z nás."

Janetta, jedna z mladších dívek, kterým nebylo dovoleno se za Magdu přimluvit - a Magda by to ani nečekala, protože Janetta byla milenkou Cloris, která vyvolala scénu při večeři -, zamyšleně poznamenala: „Myslím, že některé z nás zapomněly, jaké to bylo během výuky. Rafi má pravdu. Já bych to nezvládla, ale nikdo to ani po mně nechtěl. Možná jsme po ní vyžadovaly příliš mnoho proto, že byla Jaellinou přísežnou dcerou."

Třetí z cechovních matek, která během celého sezení mlčela Magda si připomněla, že slyšela, že je soudkyní u smírčího soudu, a uvažovala, zda právě proto se této věci neúčastní - pronesla chvějícím se hlasem stařeny: „Všechny bychom se měly poučit z toho, jak jsme se chovaly. Všechny jsme jen z masa a krve, a nesmíme naší sestře ukládat víc, než bychom samy zvládly. To platí pro Rafaellu s Dorií stejně

jako pro Margali.“

Rafaella seděla a opírala se o Jaellino rameno. Teď se otočila, natáhla k Magdě ruku a řekla: „Janetta má pravdu, zapomněla jsem, jak je to během roku stráveného v domě krušné, a dnes odpoledne jsem na tebe byla zlá, protože jsi mi chtěla vysvětlit, co způsobuji Dorii. Já... nechtěla bych ji ztratit. Ale vidím, že její výchovu musím k jejímu dobru přenechat někomu jinému. Odpustíš mi?“

Magda rozpačitě stiskla Rafaellinu ruku. „Mohla jsem to říct taktněji. Byla jsem neomylná...“‘

„My obě.“ Rafaella se usmála. „Zeptej se jednou Camilly, čeho jsem schopná...“ Se smíchem se otočila ke staré *emmasce*. „Když jsme byly spolu vychovávány, rozešly jsme se s nožem v ruce! Za to jsme měly být obě poslány jinam!“

„Co s vámi ostatní ženy udělaly?“ ptala se Magda. Camilla stiskla Rafaellino rameno a rozesmála se.

„Spoutaly nás na jedno desetidení dohromady. V prvních dnech jsme se jen hádaly a křičely. Pak jsme zjistily, že bez pomoci té druhé nic nesvedeme, a tak jsme se spřátelily. To už se ale nedělá, alespoň ne v tomhle domě...“

„Také jsme od té doby neměly kandidátky, které by na sebe vytáhly nůž,“ doplnila matka Lauria s úsměvem. „Přesto jsme se z této události nenaučily vše, co bychom mohly. Stále je bolestivé o tom mluvit, ale my o tom přesto mluvit musíme, *protože* to bolí. Keitho, tvoje přísaha není sporná a nestojíš tu před soudem. Přesto tě prosím, abys nám řekla, proč ty, když Margali zranila bojovníka, který se vzdal, jsi hlasitě prohlašovala, že jsme je měly pobít všechny.“

Magda si musela přiznat, že stařena je dobrou psycholožkou. Zatímco z ní bylo břemeno sejmuto, neměla přesto dojem, že Keitha je napadena místo ní. Byla to jen výzva, obvyklá při sezeních.

Keitha s odpovědí počkala, protože věděla, že její slova rozmetají, sotva je vysloví. „Shann nemá právo mě sem pronásledovat,“ řekla nakonec, „některé z vás mohl zabít, zcela jistě Camillu, mě by odvlekl proti mé vůli, znásilnil - u Bohyně!“ vyhrkla náhle, „v tom okamžiku jsem si přála, abych uměla zacházet s mečem jako Margali, abych ho mohla sama zabít a uspořit svým sestrám práci!“

„Ale muži v Shannově doprovodu byli jen najatí bojovníci,“ poznamenala Camilla k úvaze, „kteří ctili čest meče. Když padl k zemi, hned se vzdali. Jaký spor jsi měla s nimi, sestro?“

„Muž, který svůj meč pronajímá k tak nemorálním účelům - ten má být chráněn? Pokud ne zákony mužů, tak alespoň našimi zákony?“

Rezi si vzala-slovo: „Keitha mi mluví z duše! Muži, kteří bojovali na Shannově straně, souhlasili s tím, co dělá, a se svými ženami by zacházeli stejně - proč má s.nimi být zacházeno lépe?“

Camillin měkký hlas - tak ženský, i přes její hubené, hranaté tělo a unáhlené jednání - zazněl z šeřícího se kouta místnosti. „Pokud muži uvidí, že se my ženy nechováme podle civilizovaných pravidel, ještě více se vůči nám zatvrdí.“

„Civilizované chování! *Vaše* pravidla!“ povzdechla si Janetta.

Matka Lauria ji ignorovala.

„Keitho, ty svého muže nenávidíš? Anebo s ním chceš potrestat všechny muže na světě?“

„Nenávidím Shanna,“ přiznala Keitha tiše. „Chci‘ ho jednou vidět mrtvého u svých nohou - budím se ze snů, v kterých ho zabíjím! Copak tu není jediná, která by někdy muže nenáviděla?“

„Není tu nikdo, kdo by to nepocítil,“ ozvala se Rafaella, ale matka Lauria pokračovala, jako by ji neslyšela. „Nenávist může být silnější pouto než láska. Dokud ho nenávidíš, jsi na něj stále ještě vázána.“

„Pokud nějakého člověka nenávidíš a nejsi s to mu ublížit,“ dodala Camilla, „může tě tvoje nenávist přivést k tomu, že budeš nenávidět sama sebe. Obětovala jsem svou ženskost, aby se na mě už žádný muž nemohl podívat se žádostí. To mě stála moje nenávist.“

Magda si připomněla hrůzný příběh, který jí Camilla vyprávěla, a udivilo ji, že hlas staré ženy zní tak klidně. „A je to tak vysoká cena?“ vzplanula Keitha. „Vůbec nevíš, čeho ses tím ušetřila?“

Camillin hlas zazněl tvrdě. „A ty, sestro, nevíš, o čem mluvíš.“

„Nepřidala jsi se proto k žoldnéřům? Abys muže zabíjela ze msty za to, k čemu tě přinutili?“ zeptala se Keitha.

Mlčení přerušila Jaella: „Znám Camillu od svých dvanácti let. Nikdy nezabila muže bezdůvodně nebo ze msty.“

„Často bojuji na straně mužů,“ prohlásila Camilla, „a považuji je za své kamarády a společníky. Nechovám nenávist k žádnému muži na světě a naučila jsem se nikoho nevinit za bezpráví, které mi přivodil někdo jiný. Ano, bojovala jsem, a zabíjela, ale dovedu obdivovat a respektovat a dokonce i milovat tam, kde je lásky potřeba.“

„Ale ty,“ trvala na svém Keitha. „*ty* už přece nejsi žena.“

Camilla lehce pokrčila rameny. „Myslíš?“ Magda uvažovala, zda si

bolest v Camilliných očích jen nenamlouvá.

Za ní cosi Jaella řekla, a pak se Magda zmateně přistihla, že čte v Jaelliných myšlenkách, které nikdo kromě ní nemohl slyšet: *Camilla je stejně jako Kindra mou opatrovnicí - možná víc, protože žádné dítě neměla a věděla, že už žádné mít nebude. Mám. ráda Camillu, ale docela jiným způsobem než Piedra. Miluji ho... někdy... a jindy si vůbec nedovedu představit, jak se mi mohl kdy líbit. Nikdy, nikdy bych se takhle nechovala vůči svým sestrám...*

V zoufalém pokusu podívat se na tuto otázku čistě rozumově a tak si získat odstup si Magda pomyslela, že se zde hodně mluvilo o rozdílech mezi muži a ženami, aniž by ji nějaká odpověď doopravdy uspokojila. Mohla otěhotnět, Petr ne, a to byl jediný rozdíl, který viděla ve světě Terranů. Nejnebezpečnější ze všech zranitelností spolu nesdíleli. A pak jí připadlo, jako by se celý její žebříček hodnot postavil na hlavu. Petr byl na ní závislý a teď byl závislý na Jaelle, pokud chtěl mít syna, kterého si tak vášnivě přál... Dříve na sebe vždy hleděla jako na člověka, který na sebe musí vzít všechna rizika, ale teď, kdy mu Jaella mohla dát syna, pokud chtěla, *pokud chtěla*. .. teď byl odkázán na Jaellu stejně jako dříve na ni. Skoro jí to bylo líto. A pak jí jako blesk projela otázka: *Je Jaella těhotná?* Spojení se přerušilo, a Magda byla znovu sama, zmatená, neschopna říct, které myšlenky patřily jí a které přišly odkudsi zvenčí. Část toho, co Camilla říkala, jí unikla.

„Dala jsem si tu obrovskou námahu, abych dokázala, že jsem stejně dobrá jako kterýkoli muž nebo i lepší, ale to už je teď za mnou. Mohu se přiznat ke své ženskosti, a nemusím ti ji dokazovat. Proč ti vadí hledět na mě jako na ženu, Keitho?“

„Já tě nechápu!“ vykřikla Keitha. „Jsi osvobozena od břemene, které je pro nás. nesnesitelné, a přesto jsi se rozhodla být ženou, *trváš* na tom... Copak jsi se jako neutrum od toho neosvobodila?“

Camillina tvář teď zvážněla. „To není svoboda, jakou si představuješ ty, přísežná dcero.“ Nabídla Keithě ruku, ale ta ji ignorovala.

„Pro tebe je snadné mluvit sentimentálně o ženskosti!“ Slzy hněvu stékaly Keithě po tvářích. „Ty už nemáš co ztratit, jsi osvobozena od všech žádostí mužů a od jejich odpornosti, můžeš žít jako muž mezi muži anebo jako žena mezi ženami, jak se ti zlíbí, a můžeš dělat, co se ti zachce...“

„Připadá ti to tak, holčičko?“ Camilla přátelsky uchopila Keithu za ruku, ale ta se s odporem vysmekla. Camillina tvář se stáhla jakoby

bolestí.

„Opravdu mohu být jako žena mezi ženami? Nejsi první, která se zdráhá mě považovat za jednu z vás, i když se to v mém domě neděje často. Možná jsou muži o trochu přátelštější. Berou mě jako kamarádku, i když vědí, že jim jako žena nemám co nabídnout, brání mě podle cti meče a dávají za mě všanc život. Moje sestry zde to dělat nemohou. A přesto jsem si jasně vědoma toho, že nejsem muž."

Keitha ve své rostoucí nenávisti zlobně dodala: „A přesto tu sedíš a troufáš si honosit se kamarádstvím s našimi mučiteli a utlačovateli?"

„Nepyšnila jsem se tím," prohlásila Camilla klidně, „je však pravda, že jsem muže poznala tak, jak to může stěží dokázat jakákoli žena. Už netoužím po tom, všechny je pobít kvůli jejich špatnosti."

„Nevyprávěla tu však každá nějaký příběh o mužích, kteří si nezaslouží nic než nenávist? Stále na to myslím - a nikdy se toho nezbavím - chci je zabít, všechny je pobít, ale budu mít slitování a připravím jim okamžitou smrt mečem, zatímco oni mučí a zotročují nám tělo i duši - nikdy se toho nezbavím, dokud nějakého muže nezabiju a neuvidím ho umírat..."

„Z tohoto důvodu jsi k nám přišla, Keitho?" zeptala se Margali. „Chceš se naučit, jak zabíjet muže?"

„Jednoho muže?" vmísila se matka Lauria. „Kteréhokoli?"

„Copak nejsou v tom, jak zacházejí s ženami, všichni stejní?" namítla Keitha. Matka Lauria se rozhlédla po kruhu přítomných. „Tady sedí jedna..." - a její oči se zastavily na Jaelle - „... .která totéž říkala velmi často, a její slova zněla ozvěnou v téhle místnosti. A přesto žije s přítelem mimo cechovní dům. Jaello, mohla bys Keithě něco říct o mužích a o tom, zda jsou všichni stejní?"

Magda cítila Jaellino rozrušení, aniž se Jaella pohnula či promluvila. Nakonec řekla: „Nevím, co mám říct, matko. Byla bych raději, kdybych teď..."

„Máš k tomu snad své důvody. Znáš pravidla, žádná z nás se nesmí nutit anebo prosit sestry, aby něco řekly, pokud nechtějí..."

Jaella sklonila hlavu a matka Lauria pokrčila rameny. „Dorio?"

Dívka se nervózně zasmála. „Nikdy jsem nepoznala muže natolik, abych ho mohla milovat - nebo nenávidět. Co mám na to říct?" Obrátila se k Jaelle. „Tys byla poslední, o které bych si myslela, že bude žít se svobodným partnerem! Tolikrát jsi říkala, že o mužích nechceš nic slyšet..."

Matka Lauria hleděla na Jaellu tak pronikavě, až Jaella prohlásila: „Ano - budu mluvit.“ Pak se však znovu odmlčela, a to tak na dlouho, až se Magda otočila, aby se podívala, zda je vůbec ještě přítomna. „Muži...“ začala konečně Jaella, „jsou všichni stejní... stejně jako jsme určitým způsobem všechny stejné i my ženy. Každý muž se odlišuje od ostatních, a přesto mají cosi společného, co je odlišuje od žen. Nevím, co to je...“

Všechny okolo se smály a šklebily, a napětí se trochu uvolnilo. Ale Jaella nejistě pokračovala: „Ne, tak jsem to nemyslela. Spala jsem jen s tím jedním mužem. Líbí se mi. Možná se tolik neliší od Keithina muže, má snad jen lepší chování. V terranské zóně jsou zákony, podle nichž se muž nesmí k ženě chovat násilně stejně jako vůči kterémukoli občanovi. Ale musím se zeptat ženy, která měla hodně milenců, zda i v tomhle ohledu jsou všichni stejní...“

Rafaella se krátce zasmála. „To, že muži se od sebe liší, je iluze rozšířená mezi mladými ženami.“ Do všeobecného smíchu ostatních prohlásila: „Ne, vážně, každý muž je jiný, a přesto se od sebe neliší.“

„V terranské zóně podle zákona není žena majetkem svého svobodného partnera,“ řekla Jaella, „ale v každém muži vězí cosi, co ho žene *vlastnit*... To jsem předtím nevěděla.“ Zavrtěla hlavou, a její vlasy barvy leštěné mědi se jí rozlétly po ramenou. Její tvář se ve světle ohně zaleskla. „.V intimních chvílích... je to v jejich myšlenkách... nevím...“ řekla polohlasně, rukou si projela ve vlasech a gestem které prozrazovalo hrdost i umíněnost, si je upravila.

A náhle Jaelle připadalo, jako by byla na jednom konci místnosti a všechny její sestry na druhém. Magda byla přesvědčena, že nic takového se předtím mezi Jaellou a jejími sestrami nestalo, ale ,bylo to tu, příkop, širší než hlubiny mezi hvězdami. *Mohla bych teď vstát a prohlásit se za terranskou ženu,* napadlo ji, *a připadala bych jim méně cizí než v tuto chvíli Jaella.* Jaella byla daleko, jinde, sama, jen se svou hrdostí a planoucími vlasy a slovem *Comyn,* které znělo v Magdiných myšlenkách a v celém prostoru. To slovo bylo jako pevná zeď, a Jaellu oddělovalo od jediné rodiny, kterou kdy měla.

Pochopitelně o její krvi věděly, věděly, že lady Rohana je její blízkou příbuznou. Nikdy však během let se Jaella slovem nezmínila o tom, že krev Comynů pro ni něco znamená. Její rudé vlasy jako by nebyly ničím jiným než pouhou náhodou. Teď bylo možno tento rozdíl náhle uchopit. Magda pozorovala tváře, viděla je Jaellinýma očima,

a náhle to byly tváře cizinců. Cítila bázeň, rostoucí strach, jaký nepocítí člověk, ale bohové, Comynové, cizí bytosti, cizinci, vládci...

V tuto chvíli byla Jaella cizinkou, už ne milovanou sestrou, a všechny to věděly. Aby porušila ticho nahánějící strach, se Magda otočila a chytila Jaellu za ruku. „Muži věří, že nás vlastní. Vědí, že to není pravda, a to je znervózňuje. Ženy tolik netrpí rozchodem jako muži. Snad bychom jim to neměly mít tak za zlé, že si namlouvají, že jsme jejich vlastnictvím. Je to v jejich povaze. Nic jiného nemají."

„Jejich povaha!" zvolala Felicia ze stínu. Její oči byly zarudlé, její hlas zněl dutě. „Máme jim prominout jejich vlastnické pudy, když jsem musela přihlížet, jak mi byl vyrván můj syn? Plakal, volal mě..." Chvějíc se hněvem vyjela na Laurii. „Jejich povaha! To jejich povaha žádá, aby se stali vládci světa, svých žen a synů, aby jen oni měli právo na nesmrtelnost skrze svoje děti? Co to jen vytvořili za svět, kde žena musí dát svého syna, aby se naučil bojovat a zabíjet a svou mužnost dokazovat tím, že nikdy nezapláče, nikdy se nebude bát, oddá se touze *vlastnit*... aby z něj udělali muže, od kterého jsem uprchla- copak není i v mé povaze přát si syny? A není mi to mezi vámi odpíráno?" ukryla tvář do dlaní a znovu propukla v srdceryvný pláč.

Janetta se zamračila: „A to chceš, aby tví synové vyrůstali mezi námi, aby, až vyrostou, se obrátili proti nám a pokusili si nás přivlastnit?"

„Musí existovat lepší cesta," ozvala se Rafaella, „než je vystavit světu, který z nich udělá muže, které nenávidíme. Pokud by vyrůstali mezi námi, možná by byli jiní..."

„Každopádně by vyrostli v *muže,*" zvolala Janetta, „a muži do cechovního domu nepatří!"

Matka Lauria zvedla ruce a pokoušela se je umlčet, ale pobouření rostlo. Magdu napadlo a málem ji to přivedlo k zoufalství, aniž by věděla, zda to je její vlastní myšlenka či někoho jiného: *Dáváme své syny pryč, protože to je to, co muži po nás chtějí. Možná je to, o co se zde ženy pokoušejí, zoufalé a nepřirozené...*

V náhlém tichu Jaella prohlásila: „Občas jsem si myslela, že bych měla ráda dítě. Některé z vás jsem považovala za hloupé, že jste připustily, abyste otěhotněly." Složila ruce v klíně, aby se jí nechvěly. „Ale jak to má člověk vědět? V přísaze se praví, že dítě smíme počít jen tehdy, pokud je to naše přání. Jak to mám vědět... jak můžu *vědět*, zda to je mé přání nebo... anebo jen přání udělat *mu* radost?"

„Kdybys porodila dvě nebo tři děti," řekla Keitha trpce, „věděla bys to."

„Vážně?" ozvala se Rafaella a Magda pocítila zmatek a překvapení. Rafaella měla syny, dala je na vychování, a Feliciin smutek jí trhal srdce... *Odkud to všechno vím?*

„Netrávíme tady celý čas tím, abychom se naučily naše vlastní myšlenky a přání oddělit od toho, co od nás muži očekávají?" uvažovala Cloris.

„Ne," odporovala Jaella. „Normálním rozumem to nelze zjistit, něco takového se učí jen ve Věžích - ach, nemá smysl vám to vysvětlovat, nemáte ani *laran,* jak byste to mohly pochopit?" A Magda znovu poznala, že Jaella nic z toho neřekla nahlas kromě nehlasného „Ne..." a s chvěním ztichla. Marisela se sklonila k Jaelle a pevně její ruku chytila, takže rudovlasá Jaella ztichla. Magda sotva zaslechla, co řekla matka Lauria.

„Zmínila ses o dalším důležitém bodu, o kterém musíme pouvažovat. Jak poznáme, zda jednáme podle své vůle či podle vůle někoho jiného, jehož souhlas je pro nás důležitý?" Hovořila dál, ale Magda již neposlouchala a ze zbytku sezení pochytila jen zlomky. Jedna z žen poukazovala na to, „že když všechny odmítneme mít děti, a všechny ženy budou takové jako my, vymřeme jako *chieri.* Touha ženy po dítěti je jí vrozená jako touha muže po potomcích." Janetta však namítla: „To není ta pravá touha, která vychází z nás, nýbrž je nám vnucena! Nikdy jsem muže neměla a nikdy ho mít nebudu. Nepovažuji za správné, aby žena, která se zřekla světa, opustila muže i jejich svět, s nimi dále spala, milovala je, rodila jim děti - mužům, kvůli kterým musíme dělat tyhle kompromisy! Pokud jsme se zbavily vlády mužů, můžeme pak přece rezignovat na jejich moc, když získávají ženy tím, že s nimi spí?"

„Chceš, abychom všechny milovaly jen ženy, Janetto, jak to o nás mnozí muži tvrdí?" zeptala se přátelsky Marisela.

„A proč ne? Alespoň nikdy nebudu mít dítě, které bude vráceno do světa, kterého jsem se zřekla, a nestane se z něj jeden z mužů, které nenávidím!"

„A přesto bych nerada žila v domě bez dětí," přiznala jedna z žen. „Život by byl smutný bez dětí jako Doria a Jaella, které mezi námi vyrostly - dům by byl tak prázdný..." Magda cítila Feliciinu obrovskou bolest kvůli jejímu dítěti a Mariselinu vzpomínku na Byrnino dítě...

„Touha po dítěti je koneckonců přirozenou touhou," řekla matka Lauria, „a nelze ji redukovat na pouhou hrdost. Ta se velmi rychle ztrácí špatným zacházením, dokonce i u mužů. Existují muži, kteří po ženách netouží, a i to mi připadá smutné. Část toho, co sdílíme s muži, je touha po dětech, protože v nich vidíme naši nesmrtelnost, protože nechceme být ve stáří samy, anebo jen proto, že jsme šťastné, když se o ně můžeme starat jako my o naši malou Dorii, milovat ji a vidět ji, jak mezi námi vyrůstá v ženu..."

„A kvůli tomuto sobeckému přání," namítla Janetta, „bys přivedla dítě do světa, kde jsou ženy zotročovány a muži vychováváni tak, aby pokračovali v jejich zotročování dál?"

Před Magdiným vnitřním zrakem vyvstal podivný obraz ženy, krásné, královsky nádherné... s těžkými pouty, která ji stahovala k zemi... Obraz se rozplynul- měla již opět halucinace?

„...ale ty se můžeš rozhodnout, Felicie. Mohla sis svého syna ponechat, pokud bys chtěla žít mimo dům, možná dokonce spolu s otcem tvého syna."

„Jedno mi připadá horší než druhé," odpověděla Felicia chvějícím se hlasem. „Nedokázala bych opustit své sestry. Ale žádná žena nemůže svého chlapce naučit, jak má žít jako muž. Muž, který by žil podle našich pravidel, by působil nemužně a nikde by se necítil doma. Nechtěla jsem svému synovi připravit takový osud."

„Pokud se nám hnusí způsob, jakým muži žijí," dodala matka Lauria k úvaze, „je pak správné jim dovolit, aby naše syny vychovávali ve svém duchu?"

„Ženský se chovající muž by mi byl milejší než ten, který se chová mužně na účet ostatních a bez jakýchkoli ohledů," přiznala Keitha.

„Možná se jednoho dne pro nás naskytne jiné východisko," řekla tiše matka Lauria. „Svět jde svou cestou, a ne tak, jak bychom to vy nebo já chtěly. Kéž Bohyně dá, aby za našeho života došlo k nějakým změnám. Ale my, které ten svět chceme měnit, tím budeme vždy trpět. Nemyslím, že tvoje utrpení je zbytečné, Felicio - stejně jako bolest Keithy nebo Camilly či Byrny. Každá z nás trpí, aby mužům z Panství ukázala, že raději trpíme, než abychom žily podle jejich pravidel. A přece, kdyby se muži i ženy od sebe provždy oddělili barikádou, jak by mohla lidská rasa existovat dál?"

„Možná tak, jak to údajně dělají Terrané," podotkla vesele Marisela, „se stroji," a všichni propukli v hlasitý smích. Dokonce i matka

Lauria se smála, jen Magda ne. Neměla v úmyslu vyprávět matce Laurii o světech, kde tomu tak opravdu běžně bylo. Ženy si.začaly protahovat ztuhlé nohy a třít si nad ohněm studené ruce. Shlukly se do malých skupinek, které se tiše bavily. Jiné odešly do kuchyně a vrátily se s velkým kotlem horkého jablkového vína a podnosy se sušenkami a sladkostmi. Magda si naplnila pohár horkým, kořeněným nápojem a postavila se stranou od ostatních k ohni. Okamžik odcizení, který vnímala, když se Jaella od nich náhle jakoby odloučila, pominul, jako by nikdy ani nebyl. Copak si to vše jen namlouvala? Matka Lauria vedla Dorii za ruku a pokynula Rafaelle. Jaella vzhlédla, spatřila Magdu a dala jí znamení, aby k ní přišla. Magda vzala talíř s křupavými sušenkami, které se vždy večer podávaly, a přešla k Jaelle.

„Kde je Camilla?“

„Chtěla mluvit s Keithou,“ odpověděla Jaella. „To je mrzutá situace, Margali. Je to její přísežná matka, a nemělo by mezi nimi , rbýt tolik nepřátelství.“

„Nedovedu si představit, co je vyvolalo.“ Matka Lauria k nim přistoupila, a Rafaella s Dorií za ní. „Myslela jsem, že vás to bude zajímat: Dohodly jsme se, že Doria půjde do Neskaji a tam bude vychována...“

Skvělé, pomyslela si Magda, *zase o jednu přítelkyni méně!* Doria ji plaše objala.

„Budeš. mi chybět, Margali, a Keitha také - nechci odejít,“ přiznala se slzami v očích. „Tady jsem doma, ale... ale...“

„Každá dívka musí opustit svůj domov, aby se něco naučila, a u tebe to nemůže být jiné,“ řekla Jaella. „Kindra mě poslala na půl roku k lady Rohaně do Ardaisu, abych poznala život, kterého se chci zříct - aby později nikdo nemohl tvrdit, že o něm nemám jasnou představu. Ty, Dorio, se alespoň dostaneš do jiného domu. Znám v Neskaji hodně žen. Najdeš tam hodně kamarádek, vždyť to jsou koneckonců všechno tvoje sestry.“

Magda zaslechla Rafaellu za svými zády, jak se ptá: „Co může jen Keitha proti Camille mít? Určitě to není to, že je *emmasca,* neutrum - tak šílená ani bigotní Keitha není, nebo ano?“

„Myslím, že za tím je něco víc,“ odpověděla Jaella. „Camilla miluje ženy, byla ke Keithě laskavá a něžná, a možná to Keitha špatně pochopila...“

Magda zrudla, třebaže věděla, že ta slova nejsou namířena na ni.

Žádná z nich nevěděla o tom, jak Keithu líbala, když po svém zranění ležela s horečkou - jak by se to také mohly dovědět? A byla přesvědčena, že Camilla jim nic nevyprávěla o tom, když ji *ona* odmítla.

„Keitha je *cristoforo,*“ řekla Rafaella, „a ti jsou v téhle věci stejní jako Terrané. Ale Camilla není ten typ, který by trval na svém, pokud byl jednou odmítnout. Je nemožné, aby si Keitlia myslela, že Camilla pro ni představuje nějaké nebezpečí. Margali, ty ji znáš lépe než my všechny. O co jí jde?“

„Nevím,“ odpověděla Magda, „a ani nevím, co si mám sama o tom myslet. Ale pokud Keitha nevidí, že Camilla je dobrá a čestná žena, je to jistě k její škodě.“

„Mezi jakoukoli ženou a její přísežnou matkou prostě nesmí existovat nějaké nepřátelství,“ rozohnila se Rafaella, „to je nepřirozené a zvrácené. Musíme něco podniknout!“ Rukou mávla nad talířem se sladkými sušenkami, a pak se smíchem potřásla hlavou. „Už jsem toho snědla dost. Jsem tak hladová, jako bych byla aspoň čtyři měsíce těhotná! Jaello, budeš dnes v noci tady? V tuhle hodinu můžeš těžko vyjít do Thendary! A poslouchej,“ dodala a pak se odmlčela. Zaslechly, jak ledové kroupy narážejí na okna, a také vítr, který tvrdohlavě hučel kolem venkovních zdí.

„Tohle poslouchám ráda,“ poznamenala Jaella, zatímco Magda se poděsila. „V terranské zóně jsme od vnějších vlivů dokonale izolováni, a vůbec nevíme, zda sněží nebo svítí slunce...“

„Pokud zůstaneš, nechceš spát v mém pokoji? Marisela se odstěhovala, protože musela v noci tak často vstávat. Taková chůva toho mnoho nenaspí stejně jako sedlák, když má telata. A Devra je ještě v Nevarsinu, takže je tam hodně místa...“

„Ano, a možná bychom mohly chvíli promluvit o práci,“ souhlasila Jaella. „Myslím, že na další rok, dva, budeš muset stejněvzít někoho k sobě.“

„Jaello! Copak jsi těhotná? Docela ráda bych toho tvého partnera poznala, když jsi kvůli němu tak změnila své názory,“ škádlila ji Rafaella, ale Jaella jen zavrtěla hlavou. „Je ještě brzo na to, abych si mohla být jistá, Rafi. Věř mi, že bys byla první, komu bych to řekla. Ta možnost tu pochopitelně je. Tak jako tak budu aspoň rok pracovat u Terranů. Dala jsem své slovo. Pak je tu ještě...“

„Pak je tu ještě otázka, které ženy bychom měly poslat k Terranům, aby se tam naučily lékařské praxi,“ vmísila se matka Lauria. „Ráda

bych s tebou o tom promluvila, Rafaello, než se definitivně rozhodneme. Možná by šla ráda Doria, až dokončí svůj rok v Neskaji. Myslela jsem, že bychom ji poslaly na vyškolení ošetřovatelky do Arilinnu. Má zručné ruce a umí zacházet se zvířaty. Možná bude mít vlohy i pro tohle. Ale ne dnes večer."

Rozhlédla se po hudebním sále, kde postávalo ještě několik skupinek. Ostatní se již rozešly. Tři nebo čtyři se posadily v rohu u krbu a popíjely víno,jako by chtěly probdít noc. Dvě další dívky hrály karty. Irmelin se svými dvěma pomocnicemi posbíraly talíře a poháry. „Doufala jsem," řekla matka Lauria, „že se k tomu dostaneme při setkání, ale pak se rozhovor stočil jinam a já jsem vás nechtěla dlouho zdržovat. Margali, nemohla bys se svou přísežnou matkou přijít na okamžik do mého pokoje, dřív než půjdeš nahoru?"

Magda musela obdivovat umění, s jakým matka Lauria rozlišovala mezi ní Jaellou. - Ty *s tvou přísežnou matkou* -, jako by to mělo něco společného jen s Magdinou spornou přísahou. Rafaella dala Jaelle polibek na dobrou noc. „Radši se dnes v noci vyspi u Margali. My dvě strávíme vždycky půlku noci povídáním a já jsem unavená." Svá slova podtrhla dlouhým zívnutím. „O naší práci se můžeme pobavit u snídaně. Ale nezůstávej tak dlouho pryč, drahá. Ti Terrané tě přece nemůžou tak zaměstnat, nebo ano?"

Jaella ji objala. „Jednou ti všechno povím o terranských hodinách!"

Ve svém pokoji matka Lauria řekla: „Měla jsi příležitost, Jaello, nás vidět a připomenout nám naše silné stránky. Máš nějaké návrhy?"

Jaella se slabě usmála. Magda si uvědomila, že vypadá velmi unaveně. „Jen samá zamítnutí. Nemyslím, že by se Janetta Terranům líbila - a oni jí také ne."

Matka Lauria kývla. „To je škoda. Janny je chytrá a rychle se učí a jistě by se v terranské... *technologii* vyznamenala." Použila terranské slovo; odpovídající výraz v *castě* neexistoval. „I Keitha by se hodila a pro ni by bylo školení užitečné. Marisela ji teď vzala s sebou k porodu. Keitha je už teď dobrou ošetřovatelkou. Když se k tomu přidají ještě terranské vědomosti, mohla by zaujmout Mariselino místo v době, kdy bude Mari vyřizovat záležitosti sesterstva."

„Nikdy jsem nepochopila, co to sesterstvo je," stěžovala si Jaella.

Stará cechovní matka se slabě usmála. „Já také ne, a se mnou nikdo, kdo není členem, Shayo. Ale jeho původ jde daleko nazpět do historie žen, které se zřekly světa. Některé z nás vidí jeho původ

v dávném cechu. Ať je tomu jakkoli - nemyslím si, že by Keitha byla schopná se v přítomnosti cizích mužů ovládat.“ Povzdechla si. „Měly bychom rozvážit, kterou z našich žen bychom měly k Terranům poslat a ne jen, které z nich jsou schopny u Terranů přežít! Výhodou naší výchovy je, že z nás činí tvrdé a nepoddajné ženy, a přesto je to také naše slabina... Žádná společnost, která se neotvírá novým vlivům, nemůže růst a měnit se podle potřeby. Jak říkávala Kindra, měly bychom se učit tomu, co nám přijde v životě do cesty.“

„Možná bychom při domovním setkání měly prostě popsat, co Terrané chtějí, a požádat, aby se přihlásily dobrovolnice a možná bychom mohly dovolit jedné terranské ženě, aby přišla a aby cechovní sestry viděly, že Terranky se od nich vůbec neliší.“ Cholayna Aresová, napadlo Magdu, ta by amazonkám a cechovnímu domu rozuměla, a ženy by respektovaly její sílu a odvahu. Ale Cholaynina tmavá pleť by mohla u darkoverských žen vyvolat xenofobii. Magda si uvědomila, že to je nesmysl. Zdejší ženy by se určitě naučily respektovat příslušnici jiné etnické skupiny!

„To by se dalo zařídit. Sama bych ráda poznala terranské ženy, Margali. Kromě jiného -„ její smích zněl přátelsky, „- by mi to možná pomohlo tě lépe pochopit. Dříve či později musí k těmto setkáním dojít.“

„Snad...“ navrhla Jaella, „snad bys mohla přijít na návštěvu do centra, matko? A možná...“ - zarazila se - „.. .několik z nich pozvat na večeři v cechovním domě a při domovním setkání je vyzvat, aby řekly, co nabízejí a co požadují?“

Magda byla ráda, že to navrhla Jaella a ne ona, i když se musela usmát při myšlence, že agentka impéria bude dělat rekruta v cechovním domě. Ale proč ne? Byly zde ženy, které mohly z terranského školení jen získat. Kupříkladu Rafaellu si dovedla docela dobře představit jako kapitánku kosmické lodi.

„Budu o tom přemýšlet, a to je v tuto chvíli vše, co k tomu mohu říct,“ odpověděla matka Lauria. „Je pravda, že bych se tam ráda podívala. A teď vás musím obě poslat do postele.“

Na chodbě se Jaella nesměle otočila k Magdě. „Nevadí ti to? Rafaella považovala za samozřejmé, že coby tvoje přísežná matka budu raději spát u tebe na pokoji...“

„Podle mě je to tak v pořádku.“ Magda si vzpomněla na mnoho nocí, které ona a Jaella spolu strávily na cestách. Když se spolu ocitly

na pokoji, zeptala se: „A co Petr? Daří se mu dobře?“

„Ach ano, skvěle.“ Jaella se odmlčela, a Magda ji nechtěla rušit. Našla Jaelle noční košili; byla příliš dlouhá, a Jaella v ní vypadala jako dítě v matčiných šatech. Posadila se na pelest a řekla: „To mi připomíná den, kdy jsem sem přišla. V domě žádné děti nebyly, a Kindra nenašla nic, co by se na mě hodilo. Naučila jsem se šít proto, abych si všechno mohla upravit podle své velikosti.“

„Kolik ti tehdy bylo, Jaello?“

„Možná jedenáct... třináct... tak nějak. Už to přesně nevím.“ „Kde jsi se narodila?“ zeptala se Magda. Jaella se zamračila a stručně odpověděla: „V Shainse. Tak mi to alespoň řekli. Já sama si na nic nevzpomínám. Tví Terrané mě nutili, abych jim povolila hypnotizovat mne jedním z těch jejich strojů, a tak jim řekla všechno, co mám v hlavě. Ale já si nechci vzpomenout. Proto jsem to také zapomněla.“

„Já ani nevím, kde Shainsa leží. Není to jedno ze Suchých měst?“

„Ano, v poušti na druhé straně Carthonu,“ odpověděla Jaella mrzutě. „Před večeří jsem neměla čas se vykoupat, podívám se, jestli teď nenajdu volnou vanu.“

Vydala se do společné koupelny, a Magda, které bylo zima i přes dlouhou teplou noční košili, si vlezla do postele a přikryla se několika dalšími přikrývkami, které si obstarala. Nohy měla jako z ledu; střídavě si je zahřívala pod koleny a uvažovala, proč nebyly na Darkoveru nikdy objeveny zahřívací lahve pro nohy. *Možná bych se mohla stát dobrodincem lidstva a zavést je sem,* uvažovala v polospánku. Proč to Jaelle tak trvá? Že by usnula ve vaně? Magda se neprobudila, když Jaella potmě přišla a lehla si za ni ke stěně. Zahalena známými nočními zvuky domu a vůní slamníku naplněného sladkou travou se Jaella ponořila do svého nejhlubšího spánku od jejího příchodu do terranské zóny.

Magda měla sen. Byla dole ve zbrojnici - anebo ve velkém tanečním sále na Ardaisu, kde tancovala o slavnosti slunovratu? Lady Rohana měla nakrátko ostříhané vlasy jako amazonka, a byl tu také Petr, ale oni se museli dostat přes Scaravelský průsmyk dřív, než začne sněžit, a on ji stále nutil k tomu, aby s ním odešla ze sálu. Petr však teď patřil Jaelle a neměl důvod ji přemlouvat. Nakonec s ním vyšla na balkon a ten se stal náspem, který vedl k pevnosti banditů Saint Scarp, a tam byl Rumal di Scarp: Magda proto vytáhla nůž a bránila schody vedoucí k domu. Její meč se pohyboval jakoby podle své vůle, ochrá-

nil Petra před útokem a ona bojovala dál a dál, aniž by dbala gesta, jímž se Rumal di Scarp vzdal, i když věděla, že to poškodí její čest amazonky. Sekala a bodala, dokud neležel v tratolišti krve u jejích nohou. Sníh hnaný průsmykem se změnil v bodavou písečnou bouři a ve stínu velké skály viděla kalužkrve, která ve světle vycházejícího slunce barvila poušť do ruda, a křičela a křičela...

Rázem se probudila a uvědomila si, že klečí v posteli. Přikrývky ležely na zemi a ten, kdo křičel, nebyla ona, ale Jaella.... ne, nebyla si jista, zda vůbec někdo křičel, snad to bylo jen ve snu, jehož zbytky se ztrácely až na hrozivou vzpomínku na krev v písku pouště. Sníh venku, který odrážel záři malého zeleného měsíce, naplňoval pokoj slabým světlem.

„Prokletý sen," vydechla Jaella. „Je mi líto, *chiyo,* zdál se mi hrozný sen - nechceš, abych spala na zemi?"

Magda zavrtěla hlavou. „Také jsem měla hrozný sen - je to i moje vina. Po domovních sezeních mám vždycky nepříjemné sny."

„Ty taky? Po každém sezení jsem dlouhé hodiny nemohla usnout, protože jsem se bála snů, které přijdou. Co se ti zdálo?"

Magda si připomněla roztříštěné obrazy. „Sain Scarp, s někým jsem bojovala, kalužkrve - už nevím," řekla, třebaže s hrozivou jasností viděla Petrovu tvář uprostřed kaluže krve.

„Já, myslím, že se mi zdálo o mé matce." Jaella se na okamžik odmlčela. „Když se probudím, nemohu si upamatovat ani její obličej - když umřela, byla jsem ještě malá. Ale zdají se mi o ní sny. Vím, že zemřela v poušti, a to je vše, co pamatuji." Magda však v jejích myšlenkách viděla jasně celý sen, krev rozlévající se v písku, zděšení, které ji celou sevřelo. Aby tu hrůzu zahnala, Magda se sehnula a dala pokrývky zpátky do postele.

„Není ti pod tím vedro?" zeptala se Jaella.

„Teplo? Proboha, vždyť se klepu zimou!" Magda se znovu přikryla. Toužila po horké kávě anebo něčem podobném. „Lady Rohana v tom snu byla také, jen byla oblečená jako amazonka. Možná tam byly i skutečné amazonky, už si nevzpomínám... Kdosi tam vykrvácel - ne, je to pryč. Co se děje, Jaello?"

„Nic, jen je mi teď také zima." Jaelle se rozdrkotaly zuby. „.V centrále je takové teplo, a já jsem si už na to zvykla. Pojď, zkusíme se vzájemně zahřát." Přitáhla Magdu k sobě, a tělesné teplo druhé ženy působilo jako kotva. Jako by dalo světu znovu pevné tvary.

„Petr neměl se sny nikdy trpělivost.“ Magda nevěděla, odkud se tahle myšlenka vzala. „Říkával, že to nezajímá nikoho kromě psychologického a zdravotnického oddělení. Pokud už musím o svých snech mluvit, mám prý jít dolů a najít nějakého psychotechnika, kterého to bude zajímat aspoň z profesionálního hlediska. Říká ti to také?“

Jaella zavrtěla hlavou. „Nevěděla jsem, že z toho stroje může mít člověk zlé sny, dokud mi to nevysvětlil.“

„Ale správně adjustovaný kortikátor by ti neměl dělat žádné problémy,“ poznamenala Magda starostlivě. „Přesvědč se, zda je nastaven na tvoje alfa rytmy. S kým pracuješ?“

„Nemůžu si na všechna ta jména vzpomenout. Je jich tolik...“

„Zasloužila by sis vlastní kancelář,“ řekla Magda. „Potřebovala jsem léta na to, než jsem se dostala z toho blázince dole v kanceláři koordinátora, a teď tě tam chtějí jednoduše zase strčit? Jaello, jako jazyková specialistka si zasloužíš vlastní kancelář - musíš bojovat o svá práva, obzvlášť jako žena, jinak tě zadupají do země!“

Jaella se s úlevou nadechla. Její odpor z přeplněné kanceláře s těsně vedle sebe stojícími stoly, jež vzbuzovala klaustrofobii, nebyl jen znakem jejího osobního selhání, jak si to myslel Petr. Magda tu místnost také nenáviděla.

„Jsi odborná síla, žádná úřednice pro rutinní práce,“ vysvětlovala jí Magda. „Vyžaduj to, co ti přísluší. Očekávají to od tebe a budou tě respektovat.“ Načechrala si polštář do pohodlnější polohy. „To, co mi tu vážně chybí, jsou hodinky se svítícím ciferníkem. Nikdy nevím, kolik vlastně je!“

To naopak patřilo k věcem, které zde Jaella dokázala ocenit: Být nezávislá na neustálé přítomnosti hodin. To musí být jeden z největších kulturních rozdílů. Řekla však jen: „Nemyslím, že by mi něco takového kdy chybělo,“ a znovu si lehla. Magda skryla obličej do polštáře a Jaella se ponořila do tepla svého těla.

Po nějaké době začaly znovu snít. Byly v jakési věži, až vysoko nahoře, a stály v kruhu naproti sobě. Magda mohla nějakým způsobem vidět zároveň svýma i Jaellinýma očima. Rukama držely oblouk zářící všemi barvami, který vypadal jako geodetická kopule... *Slovo geodetická* se objevilo v Jaellině mysli. Neznala ho, ale nijak netoužila vědět, co znamená; ani nebyla zvědavá, co se Magda z jeho významu dozvěděla. Kopule byla průhledná, ale velmi silná. Kryla ty, kteří pod ní pracovali - byla to velmi důležitá práce, kterou však nemohly tak

dobře vidět. Zdálo se, že se toho účastní i Marisela, a pak tu byl ještě sympaticky vyhlížející muž kolem čtyřicítky, který měl na sobě zeleň a zlato Panství Ridenowů. Vzhlédl k Jaelle, a náhle se jejich oči setkaly. Celou minutu na sebe hleděli, takže Jaella věděla, že kdyby tohoto muže někdy ve skutečném životě potkala, okamžitě by jej poznala. *Přišla jsi vně času,* řekl, *anebo jsi se sem zatoulala v nějakém snu, chiyo?* a ona mu nedokázala odpovědět. Byla tam přítomna jedna amazonka s kulatou tváří a plochým nosem - Jaella ji už kdesi viděla, ale nemohla si vzpomenout na její jméno. Pod jejíma rukama cosi rostlo, a Magda byla velmi hrdá na to, co dělaly. Kdosi na doslech prohlásil: *Každý* z *nás tady musel vyrůst alespoň* z *jednoho života,* a Magda zaslechla, jak kdosi zarecitoval zlomek jakési básně a věděla, že ty verše jsou velmi staré:

Kdo žil víc než jednou,
musí víckrát zemřít. . .

„Copak není dost hrozné zemřít jednou?“ zeptala se rozčileně.

„Ach, na tom nic není,“ odpověděla Marisela. „Už jsem zemřela víc než stokrát. Na to si člověk zvykne.“

Magda hovořila s vysokým, světlovlasým mužem, kterému Jaella neviděla do tváře. Trochu jí připomínal Alessandra Li, ale ,nebyl to on, a ten muž náhle zvedl Magdu do výšky a nesl ji přes vysoko planoucí oheň... Jaella cítila, že oheň olizuje Magdě nohy, a chtěla se k ní rozběhnout, ale kopule se jí vysmekla z rukou. A pak ležela v Petrově náručí a on ji tiskl k zemi, ale nebyl to Petr, nýbrž její synovec Kyril Ardais, a ona slyšela sama sebe, jak říká, že si měla před tím, než s ním šla do postele, přepočítat jeho prsty. Ale pak to nebyl ani Kyril, nýbrž jeden z banditů, kteří ji napadli, a v Petrově náruči ležela Magda... Ne, to nebylo znásilnění, Magda k němu přišla svobodně, a teprve teď, když jej opustila, zjistila, že ji celou dobu utlačoval, protože věděl, že má nad ním v práci navrch. A teď měla Jaella od něj dítě, ale byly samy na příkrém srázu, vysekávaly stupně v ledu, scházely dolů, a Magda se dívala po lady Rohaně, protože Jaella otěhotněla díky jednomu banditovi, a pokud lady Rohana nepřijde včas, zemře při porodu. Zemřela, vykrvácela v poušti, bouře jí vháněla do tváře písek, který bodal jako sníh, a Jaella ležela krvácejíc na zemi, a zatímco se převracela a křičela, jako by se pokusila porodit Magdino dítě, dítě, které měla Magda dát Petrovi. Ale přenechala to Jaelle...

Znovu se probudily, pevně se objaly a těžké přikrývky se znovu svezly na podlahu. Magda se pro ně sehnula. Jaella jí v tom zabránila.

„Bohům buď díky, že jsem tu v bezpečí, tady u tebe, *breda,*“ vzdychala. „Měla jsem takový strach, takový strach...“ Přitáhla si Magdu k sobě. „O čem se ti zdálo teď?“ A pevně Magdu objala a políbila ji.

Magda polibek ucítila a na okamžik to byla část magie, díky níž sdílela ve snu Jaelliny myšlenky. Pak se od ní odtáhla, zděšená, chvějící se. Co jí tenhle dům způsobil? Cítila se slabá a vysátá a časné ranní světlo ji bodalo v hlavě jako nože. Jaella na ni pohlédla a její smích odumřel v obavách. „Všechno je v pořádku, Margali,“ zašeptala. „Nemusíš se ničeho bát, jsi tady u mně, *bredhyo.*“ Znovu se pokusila vzít Magdu do náruče. Ale Magda se odtáhla, klopýtala pryč. Její sukně se za ní táhla po zemi. Zdálo se jí, jakoby se dřevěná podlaha pod ní nadouvala a vlnila. V koupelně si omyla tvář ledovou vodou a ta žhnula na její kůži, aniž by jí srazila horečku nebo zlepšila vidění.

Irmelin stála pod studenou sprchou a Magda se zachvěla jen při pouhém pohledu na ni. Překvapeně pohlédla na Magdu.

„To jsi vstala tak brzo? Máš snad službu v kuchyni, anebo chceš pomoct Rezi při dojení?“ Ustoupila stranou a řekla: „Jsem hotová,“ a sáhla pro ručník. Pak zůstala zmateně stát, protože si všimla, jak se Magda drží umyvadla. „Nejsi nemocná, Margali?“ Magda si pomyslela: Ano, něco se mnou nehraje, ale zavrtěla jen hlavou.

„Máš krev na noční košili,“ poznamenala kulaťoučká, usmívající se žena. „Když ty skvrny umyješ hned studenou vodou, uděláš službu ženám, které tento měsíc pracují v prádelně.“

„Krev?“ Magda byla ještě zmat_na z hrozivého snu; už chtěla říct: *Ale já nejsem těhotná.* Pak se vzpamatovala - co je to za nesmysl! Předklonila se, aby se podívala. Byla to pravda. Teplá noční košile zašpiněná krví.

Nu, to vysvětlovalo alespoň část snu. Vysloveně sexuální sny u ní vždy věstily začátek menstruace. Ošetření, které absolvovala v terranské zóně, muselo přestat působit. S tím nepočítala. Petr se jejím sexuálním snům jen smál a říkal, že kdyby byla ve svém cyklu dříve také tak vášnivá, určitě by ji mohl oplodnit. Zahnala tuhle myšlenku a přistoupila ke skříni, kde byly uloženy obvazy. Irmelin, která ji pozorovala, řekla: „Ty vážně nevypadáš dobře, Margali. Být tebou, poprosila bych Mariselu o jednu z jejích bylin, které má pro tyhle případy, a šla bych hned do postele a snažila se usnout.“

Magda nechtěla rušit Mariselin klid, ale hlodalo v ní pokušení stáhnout se do postele, předstírat nemoc a vše odsunout stranou. A nejvíce toužila po tom, vrátit se k Jaelle, nechat se od ní utěšovat, nalézt s ní stejné city jako s Keithou po souboji, kdy Mariselin lék odstranil zábrany, a tentokrát tomu ponechat volný průběh. Ale před Jaellu nemohla předstoupit, s tímhle pocitem nemohla předstoupit před nikoho, byla bezbranná... Zachytila se v síti navzájem si odporujících vztahů. Ruce, kterýma otírala noční košili, se zachvěly.

Jsem na Jaellu žárlivá. Ne proto, že má Petra, ale proto, že Petr má ji... jednou mě z toho obvinil a já tomu nechtěla věřit.

Vrátila se do svého pokoje a rychle se oblékla. Jaella se zvedla a znepokojeně na ni pohlédla.

„Přísežná sestro," řekla, „co jsem udělala? Z čeho si děláš starosti? Myslíš..." Zarazila se, neschopna sledovat Magdiny zmatené myšlenky. Sporadický *laran*, kterému nikdy nedokázala poručit, ji znovu opustil, a ona nevěděla, co Magdu trápí. Věděla jen, že Magda je zoufalá, a nevěděla proč. Proč Magda nechtěla, aby ji utěšila? Magda si nazula boty a spěšně seběhla ze schodů. „Když Jaella za ní po chvíli sešla dolů, nebyla Magda ani u snídaně v jídelně, ani kdekoli jinde v domě. Zeptala se, zda ji někdo neviděl, a Rafaella jí s překvapením sdělila, že Margali pomáhá dobrovolně při dojení ve stáji.

Jaella se náhle rozzlobila. *Pokud se raději namáhá ve stáji, než aby se mi rozumně vyzpovídala, ať si dělá co chce!* Posadila se vedle Rafaelly, vzala si na talíř kaši, polila ji mlékem a se zavrtěním hlavy odmítla hrnec s medem, který ji Rafi chtěla podat.

„No dobrá," řekla. „Promluvme si o práci, protože třetí hodinu po východu slunce musím být zase v centru."

3. KAPITOLA

Jaella si byla teď jistá, že je těhotná, třebaže ráno nepociťovala žádnou nevolnost. A to jí připomnělo cechovní dům. Ještě před lety, před Kindřinou smrtí. Marisela na jedné ze svých prvních přednášek, kterých se Jaella směla zúčastnit, říkala, že nevolnost pramení částečně z toho, že tělo a duch nejsou zajedno. Jeden z nich, tělo nebo duše, dítě zavrhuje, zatímco druhý si jej přeje. Jaella by nebyla překvapená, kdyby ve svém zmatení trpěla hodně nevolností.

Ještě to Petrovi neřekla a někdy uvažovala, zda to nedělá z pouhé zlomyslnosti. Tolik si přál syna! To ji tak těšilo tajit před ním něco, co pro něj mělo tak velký význam? Ne, v tom to určitě nebylo.

V podstatě chci, aby to poznal, aniž bych mu cokoli řekla. Aby četl v mém srdci a v mých myšlenkách, což dokázal i Kyril, který se mi hnusil. Pocítila vinu za to, že chce po Petrovi, aby byl podle jejích představ, což nemohl dokázat, a přesto si to přála, ba přímo *potřebovala.* Své dědictví Comynů znovu rozhodně odmítla. Poprvé v dětství trvala na tom, že chce vyrůstat v domě amazonek a ne u Rohany. Rohana Meloru milovala a ráda by byla vzala její dceru do péče. Podruhé se v patnácti rozhodla, že složí přísahu, namísto aby vzdělávala svůj *laran* ve Věži, jak by příslušelo dceři Comynů, a pak aby si vzala muže svého rodu. Její příbuzní nechtěli, aby se zřekla svého dědictví. Byla příliš spřízněná s hlavou Panství Aillardů - Jaella nevěděla do jaké míry, a ani to vědět nechtěla.

V přísaze se výslovně říká, co nemá mít vliv na mé přání mít dítě: Ani rodina ani rod mého muže, ani otázky dědictví či jeho hrdost nebo

přání zajistit mu potomstvo. V cechovním domě si položila otázku: Jak má vědět, zda dítě chce pro sebe nebo proto, že si to tak přál Petr? A jak je to s dědictvím ženy? Proč by neměla cechovnímu domu a rodině své matky dát žádné dcery?

Proč jen na to stále myslela? Na tom, že byla těhotná, už to mnoho nezmění. Vědomě nedbala na antikoncepční prostředky, které jí terranští lékaři přesně objasnili. Zvolila dítě, i když zprvu nevěděla proč.

Když toho rána vstoupila do Cholayniny kanceláře, napadlo ji, že by se ráda svěřila Cholayně.

Ale jak se mohla svěřit cizince, když to ještě neřekla ani otci dítěte? Byl to jen zvyk obracet se pro útěchu či pochopení k jiné ženě? Vzpomněla si na zimní slunovrat. Tehdy získala Magdin souhlas, takřka svolení, aby s Petrem sdílela lože, a namlouvala si, že se chce jen ujistit, že Magda, Petrova bývalá žena, není žárlivá.

Cholayna byla však její představenou, a ne přítelkyně nebo příseţná sestra!

„Jaello," oslovila ji Cholayna, „měla jsem dnes dopoledne promluvit s některou z žen, které se zřekly světa. S vaší - cechovní matkou?" Trochu se nad tím titulem zarazila. „Jmenuje se Lauria n'ha Andrea - říkám to správně? A chtěla bych, abyste byla jako tlumočnice přitom."

„Bude mi potěšením," odpověděla Jaella zdvořile. Matka Lauria opravdu neztrácela čas! „Ale vy ovládáte řeč natolik dobře, že v podstatě žádnou tlumočnici nepotřebujete."

Cholayna se krátce usmála. „Mám dobrou výslovnost, ale potřebuji pomoc, abych si byla jistá, že mluvím korektně. Chápete, co myslím *sémantikou?* Nikoli doslovný překlad, nýbrž správný význam a způsob, jak různí lidé používají stejných slov, a přitom vyjadřují různé věci."

Jaella znovu prohlásila, že je poctěna, a Cholayna řekla do svého komunikátoru: „Pozvěte prosím tu darkoverskou dámu..." Zarazila se. „Ne, počkejte. Budete tak laskavá a přivedete ji do mé kanceláře? Znáte ji přece, ne?"

Jaella odešla pro matku Laurii. Cholayna měla cit pro správná gesta, osobní kontakt, a tím byla velmi cenná pro jednání s Darkoverany. Russellu Montrayovi chyběla jakákoli intuice. Petr ji naopak měl, Magda také, a o Montym se Jaella domnívala, že by se mohl ledacos naučit. Za to, aby se to naučil Alessandro Li, osobně zodpovídala.

Matka Lauria seděla v čekárně, ruce měla složené v klíně a svýma

jasnýma modrýma očima sledovala každý detail v místnosti.

„To je ale příjemné místo na práci, Jaello, i když myslím, že zpočátku se to žluté světlo špatně snáší.“ Cestou do kanceláře se zeptala: „Je zdvořilé, když se před tvou představenou pokloním, jako je tomu zvykem u nás, anebo jí musím stisknout ruku, jak to podle Camillina vyprávění Terrané dělávají?“

Jaella se usmála, protože Cholayna jí položila podobnou otázku. „V tuhle chvíli stačí úklona,“ odpověděla. „Ona zná naše zvyky dobře a ví, že ruku podáváme jen tehdy, pokud tím chceme navázat opravdové přátelství.“

Obě ženy se před sebou poklonily, a Jaella měla dojem, že si tím prokázaly nejen zdvořilost, nýbrž hned i oboustranné sympatie a úctu. Cholayna matku Laurii přivítala, usadila ji do pohodlného křesla a nabídla jí občerstvení. „Dáte si ovocnou šťávu nebo raději kávu?“

„Ráda bych jednou ochutnala vaši terranskou kávu. Její vůni jsem ucítila jednou ve městě,“ řekla matka Lauria. Cholayna pro ni objednala v automatu jeden šálek, a matka Lauria k němu uznale přičichla. „Děkuji vám. Zajímavý mechanismus. Ráda bych věděla, jak se to sem dostalo. Vzpomínám si ještě, že když jsem poprvé slyšela, že zprávy se přenášejí po drátech, pohlédla jsem nahoru, abych se podívala, jak po nich kloužou papíry. Až mnohem později mi došlo, že to, co putuje po drátech, jsou elektrické impulzy. Teď toho vím víc, ale tehdy mi ta myšlenka připadala zcela logická.“ Napila se kávy. Cholayna jí zhruba vysvětlila fungování občerstvovacího automatu: Obsahuje zásobu ‚nápojových esencí, které jsou podle počítačové kombinace okamžitě smíšeny a zality horkou nebo studenou vodou.

Matka Lauria kývnutím hlavy potvrdila, že pochopila. „A to žluté světlo je pro vaši rodnou hvězdu normální?“

„Pro většinu hvězd impéria,“ upřesnila Cholayna. „Jen zřídka má některé slunce tolik červeného a oranžového světla, a většina lidí, kteří přicházejí za prací na Darkover, tu nezůstává tak dlouho, aby se vyplatilo jejich přizpůsobení jinému světelnému spektru. Pokud je to pro vás příjemnější, mohu osvětlení v této místnosti nastavit tak, jak je to pro vás běžné.“ Dotkla se ovládacího panelu, a světlo zesláblo do známých načervenalých tónů. Když Cholayna viděla Jaellin překvapený pohled, usmála se.

„To je novinka. Nechala jsem to před nedávnem nainstalovat. Tak by se dalo zařídit celé centrum, jen pokud by měl někdo dostatek fan-

tazie. Napadlo mě, že pokud mají Darkoveranky pracovat ve zdravotnickém oddělení, musí se udělat kompromis mezi osvětlením, na které jsou zvyklí domorodci, a tím, které je příjemné pro personál centra ze světů s jasnějším sluncem. Já kupříkladu pocházím ze soustavy s velice jasným sluncem a při tomhle světle skoro nic nevidím. Proto musí být moje pracovna odpovídajícím způsobem osvětlena. Ale když nečtu, je to příjemné.“ Nakonec dodala: „Váš zrak je možná daleko lepší. Zato budete jen málo vnímat rozdíly v ultrafialovém spektru - pokud například slunce odráží sníh, musíte se více chránit před oslepnutím.“

„Od žen, které byly v Hellersu, jsem slyšela, že to je pro ně problém,“ přikývla matka Lauria. „Jistě víte, že nejdůležitějším terranským obchodním artiklem tady jsou sluneční brýle.“

„Zatímco v mém světě dovedu v poušti snést slunce, aniž bych si musela chránit oči,“ dopověděla s úsměvem Cholayna, „a lidé z planet s méně jasným sluncem se musí chránit před spálením kůže a rohovky. Magda mi vyprávěla, že první týden na Alfě málem oslepla, a všimla jsem si, jak Jaella pod tímhle běžným osvětlením trpí.“

„To jsem nevěděla. Snažila jsem se na sobě nedat nic znát,“ poznamenala Jaella.

„Ale to je hloupost,“ přerušila ji Cholayna. „Váš zrak je pro nás to nejcennější. Nevidím důvod, proč by ve vašem bytě nemohlo být nainstalováno červené světlo - i Petr na Darkoveru vyrostl a určitě by to uvítal. Stačí promluvit s techniky. Mimochodem barva mé pleti je také jen druhem přizpůsobení se mé rasy žhavému slunci,“ doplnila.

„Dovedu si představit, že to bude patřit k obtížím, které my Darkoverané budeme muset překonat při cestách do kosmu.“

„Máte úplnou pravdu,“ potvrdila Cholayna, „a když budou vaše ženy pracovat ve zdravotnickém oddělení, musíme najít nějaké řešení, protože světlo, které je tam ještě jasnější, by jim mohlo působit obtíže a dokonce poškodit oči.“ Otočila se k Jaelle. „Nikdy jste si nestěžovala, ale já si kupříkladu všimla, že vždy, když jste byla ve zdravotnickém, měla jste bolesti hlavy.“

Tuto souvislost si Jaella dosud neuvědomila. Její snaha nechodit do pater zdravotnického oddělení se tedy dala alespoň částečně svést na podvědomý odpor k jasnějšímu osvětlení!

„To je jeden z důvodů, kvůli kterým jsem přišla,“ potvrdila matka Lauria. „Chtěla jsem sama vidět, v jakých podmínkách naše ženy budou muset pracovat.“

„Nebylo by těžké pro vás zajistit prohlídku zdravotnického oddělení," řekla Cholayna. „Mohu jednoho z pomocníků požádat, aby vás provedl nemocnicí, anebo to uděláme v den, kdy by ženy, které by se zde chtěly učit, přišly s vámi. V impériu máme standardní orientační program pro,obyvatele planet, kteří mají být vyškoleni. Bylo tu zatím tak málo darkoverských zaměstnanců, že jsme jej ještě nepoužili, a Jaella a několik dalších se museli bez pomoci vyrovnat s kulturními rozdíly, jak to jen šlo. Pochopitelně, že kdyby tu byl větší počet darkoverských žen..." Zarazila se a pohlédla nejprve na matku Laurii, a pak na Jaellu.

„Dost dobře nechápu, Cholayno, co je to orientační program," řekla Jaella, „matka Lauria to také neví."

Cholayna jim to vysvětlila, a matka Lauria to hned pochopila.

„To je něco jako sezení pro nové členky cechu. I když nepřecházejí do jiného světa, přece jen se nový život tolik odlišuje od jejich starého způsobu života, že musí být postupně přizpůsobovány," řekla. „Nejlepší by bylo, Cholayno..." - Jaella si všimla, jak matka Lauria bez problémů vyslovila imperiální jméno, což se sama ještě nenaučila - „...abyste přišla do cechovního domu a promluvila k našim ženám. Potom můžete připravit prohlídku a orientační program. A bylo by možné," dodala po krátkém ,uvažování, „sestavit podobný program pro terranské ženy nebo pro ženy z impéria, které podobně jako Magda budou vysílány do hor a dalekých krajů našeho světa, aby věděly, jak se mají chovat a..." - zamrkala jedním okem - „...aby nepodstupovaly taková rizika jako Margali, slečna Lorneová."

Cholayna se rovněž zasmála. „To mě už také napadlo. Byli bychom vám velice vděčni, Laurio. Přitom se nejedná o špionáž, ale o naše ženy, které pracují v kartografii, výzkumu a podobných službách, a musí občas venku hledat přístřeší vzhledem ke špatnému počasí a podobným věcem. Je lepší, když se umějí přizpůsobit a jednají podle představ, jak by se měla dáma chovat."

Když se matka Lauria zvedla, domluvily se, že Cholayna přijde během desetidení na večeři do cechovního domu a Jaella ji bude doprovázet. Mohou promluvit s Mariselou a dalšími ženami, které mají základní vědomosti v lékařském ošetřování. Později měla Cholayna promluvit při domovním setkání ke všem obyvatelkám cechovního domu a pohovořit s nimi o nabízeném lékařském školení. Jaella vyprovodila matku Laurii ven, a cechovní matka řekla: „Líbí se mi, Jael-

lo. Myslela jsem si, že žena z jiného světa bude pro mě cizejší.“

„Obávala jsem se, že ti bude připadat divná, a možná se nebudeš cítit dobře, protože je tak zvláštní,“ odpověděla Jaella. Matka Lauria pokrčila rameny.

„Myslíš barvu její pleti a jejích vlasů? Byla jsem v Suchých městech, dítě, a vím, že světlá pleť a světlé vlasy jsou přizpůsobením tamějších obyvatel podmínkám pouště. Nepřipadá mi divné, když žena ze světa s jasnějším sluncem má jinou pleť. Pod touhle kůží je žena stejná jako my. Hnědý nebo černý kůň urazí denně stejnou vzdálenost, a já nejsem tak hloupá, abych ji soudila podle toho, jak se změnila pleť jejích předků, aby se ochránili před sluncem jejich dětství. Také se mi líbilo, jak praktické má oblečení na ženu, která musí spolupracovat s muži.“

Jaella rozpačitě pohlédla na svou těsnou terranskou uniformu. „To je legrační. Mně se tohle oblečení zdá pořád nevhodné.“

„Ale ty jsi se narodila a vyrostla v Suchých městech,“ odpověděla matka Lauria s úsměvem, „a v dětství ti vštěpovali, že oblečení ženy má sloužit k tomu, aby muž mohl lépe vidět a obdivovat její tělo. Mezi amazonkami jsi, Jaello, pořád ještě ženou z pouště, stejně jako my všechny jsme dcerami svého dětství. Já jsem se narodila v Kilghardu, pro mě má ženské oblečení za účel bránit ženě ve volném pohybu, který je určen jen mužské práci. Obdivuji uniformy zdejších žen, protože umožňují volný pohyb bez zbytečné prudérnosti. Já rebeluji proti určitému omezení a ty proti zcela jinému.“

Jaella se kousla do rtu a mlčela. To se tolik podobalo tomu, co jí jednou řekla Cholayna, až začala uvažovat, zda to je vůbec možné.

„Myslela jsem, že jsem se od Suchých měst zcela odpoutala.“

Lauria zavrtěla hlavou.

„Ne. Už se jich nezbavíš po celý svůj život. Když jsi Suchá města opouštěla, byla jsi již dospělá žena. Můžeš se rozhodnout, že na to nebudeš vzpomínat, jak jsi to bezpochyby udělala, ale něco takového lze udělat ze svobodné vůle, nikoli ze slabosti.“

Aby se dostaly ven, musely projít chodbou před komunikačním centrem, „blázincem“, jak to nazvala Magda. Bethany rychle vyšla ven a málem by se s Jaellou srazila.

„Ach, Jaello! Právě jsem chtěla jít nahoru do zpravodajské služby a najít tě - Montray tě potřebuje v kanceláři, myslím koordinátora. Jde o měřicí letadlo, které se zřítilo v pohoří Kilghardu, jsou tam agenti,

mluví s lidmi od bezpečnosti, Petr tam musel také, a ty bys měla hned jít.“

„Přijdu hned, jakmile dovedu matku Laurii k bráně,“ odpověděla Jaella *castou*, které Bethany dobře rozuměla, a představila ji. Matka Lauria ji zdvořile pozdravila a obrátila se k Jaelle. „Chtěla jsem ještě říct, že bychom byly rády, kdybys při své návštěvě v cechovním domě přivedla pár svých kamarádek. Není dobré, když jsou ženy odděleny jazykem i zvyky. To jsou rozdíly, které znamenají víc pro muže.“

Jaella jí poděkovala, nedovedla si však Bethany v domě představit, třeba jen na návštěvě. Zavolala za Bethany: „Ozvi se Cholayně přes interkom a řekni jí, že hned jdu do kanceláře koordinátora.“

„V pořádku,“ odpověděla Bethany, a Jaella sjela s matkou Laurií dolů po eskalátoru. „Tak se mi zdá,“ pronesla stařena zamračeně, „že ženy v normálních sukních by byly na tomhle vynálezu ohrožené. Skutečně, vaše uniformy jsou rozumnější. Ale, Shayo, miláčku, pokud tě potřebují, musíš se věnovat své práci. Nejsem ani mrzák ani tak stará na to, abych nenašla sama cestu z tohohle labyrintu.“

Jaella na rozloučenou ženu něžně objala. „To je tím, že se nechci od vás odloučit - všechny mi chybíte čím dál víc, než jak bych na začátku věřila,“ přiznala.

„Na to je jednoduchý lék. Musíš k nám přijít častěji,“ odpověděla matka Lauria. Jaella si stoupla na pohyblivé schody a dívala se za malou, podsaditou, rozhodnou ženou, která si razila cestu uniformovanými lidmi z centra. Je sama sebou, pomyslela si Jaella, a tady si jsou všichni tak podobní, jako by si s uniformou nasadili i stejné tváře. Pak ji náhle napadla závratná myšlenka...

Každý z Terranů tady na základně, astronauti kolem velkých lodí tam venku, technici dole v lékařském anebo nahoře z vyměřování, výzkumu nebo komunikace, dělníci u kosmodromu z vysoké věže, kam ji Petr jednou zavedl, aby se podívali na start jedné lodě, vojáci, kteří střežili bránu a zajišťovali pořádek ve velkých budovách, i ti, kteří hlídali stroje na praní a čištění anebo sklízeli ze stolů v kavárnách - každý z toho množství lidí, kterých bylo víc než v celé Thendaře, každičký z nich byl jako matka Lauria osobností se svými city a myšlenkami. Pokud by je ona, Jaella, znala tak dobře jako Petra, matku Laurii či Cholaynu, dokázala by jim také porozumět a mít je ráda nebo je nenávidět pro to, jací byli, a nevidět v nich jen ‚Terranany‘. *Jak to, že mě to nikdy předtím nenapadlo?* Jako přikovaná stála u paty scho-

diště, až ji spěchající policistka v černé kožené uniformě odstrčila stranou.

Jaella za ní pohlédla. *Je to bojovnice, byla by ráda, kdyby se dověděla o nás, amazonkách. Jak se s ní mohu setkat a spřátelit? Jaké vzdělání musí u Terranů přivést ženu k tomu, aby se rozhodla pro takový život?* Policistka zmizela z dohledu a Jaella byla náhle přesvědčena, že tahle žena by patřila k lidem, kteří by se jí líbili. Přála si, aby ji mohla sledovat při její službě... A v tom okamžiku k ní pronikl hlomoz hlasů, jednotlivé zlomky myšlenek, ze všech stran, od ženy v kožené bundě, od strážce, který stál u brány. I když ho nemohla vidět, připadalo jí, jako by viděla jeho očima. Propustil matku Laurii ven, a zároveň zaslechla, jak se Piedro snaží zjistit, kde je jeho žena a proč už konečně nepřišla... Přecházel v kanceláři koordinátora sem a tam, a poprvé viděla Piedra očima Russa Montraye, cítila závist z volnosti pohybu, kterou mladý muž měl. Měl práci, kterou chtěl, na planetě, na které chtěl, a já tu dřepím na téhle zmrzlé hroudě světa u psacího stolu... Koordinátorovo přání náhle zazářilo v Jaelliných myšlenkách, svět světla s vodou a zářící duhou a malými lesklými vznášedly, která se míhala nad hladinou. A jeho vlastní syn si zvolil svět, kde se lidé oblékají do kožešin jako zvířata! Jaella znovu viděla cizíma očima, tentokrát do výhně svářecího paprsku nad nepředstavitelnou částí kosmické lodi. Pracovala zručnýma rukama a věděla, že to je část Joffreyho cívky a že by mohla prasknout únavou materiálu... To vše zazářilo a zažhnulo v jediném okamžiku v jejím mozku, pro každého člověka příliš, aby to mohl najednou snést, a k tomu ještě napětí ženy vysoko nahoře ve věži nad kosmodromem, jejíž ruka spočívala na komunikačním tlačítku, zatímco uvažovala, zda má loď seslat již teď anebo ještě vteřinu počkat, a v kuchyni se kdosi opařil vařící polévkou...

Pak došlo k přetížení. Jaella se na schodech zhroutila, padala dolů a zůstala ležet. Nejasně slyšela hlasy kolem, starostlivé otázky, kdosi potáhl za její identifikační znak, aby se podíval, jak se jmenuje, a ona poprvé poznala, očima technika, k čemu je takový znak dobrý. Kdosi přiběhl ze zdravotnického oddělení. Zlomila si zápěstí? Dopadla dost tvrdě...

Ne! Ne! Už ne! pokusila se vykřiknout, ale vydala jen vzlyk. Rukama se snažila si zakrýt uši, ale nebyl tu žádný zvuk, a nebyla možnost, jak se jej zbavit. Když padala do vítaného bezvědomí, uvažovala,

co je to fetální poloha a proč to všechny přítomné překvapilo.

Otevřela oči, a nad ní se vznášel Piedrův obličej. Nějaký lékař jej odtáhl. „Paní Haldaneová, víte, kde jste?“

Jaella zamrkala a došla k závěru, že to ví. „Ve zdravotnickém oddělení, blok osm. Je to tak?“ Až potom si uvědomila, že ji nazval paní Haldaneovou. Předsevzala si totiž, že pokud ji někdo takhle osloví, neodpoví mu.

„Vzpomínáte si, co se stalo?“

Ne, o tom mluvit nechtěla. *Hořící hvězdy, bušení desetitisíců myšlenek, lékař, který sešíval natržené víčko, svářecí okruh, vražedné myšlenky v hněvivé mysli* - v panice a zmatku přibouchla dveře svého vědomí. „Myslím, že jsem omdlela. Zapomněla jsem se dnes ráno nasnídat.“

„To by vysvětlovalo vše,“ uvažoval lékař. „Není to nic hrozného, Haldane. Pokud se chce vrátit do práce, bude to v pořádku za předpokladu, že se cítí dobře. Pokud ne, napíšu jí na odpoledne neschopenku.“

„Proboha, to jsem ale měl strach!“ Petr jí stiskl ruku. „Policie mi řekla, že tě našli na schodech v bezvědomí - neměla by sis zvykat vynechávat jídlo, drahoušku.“

„Opozdila jsem se,“ vyhnula se přímé odpovědi a rozzlobeně si pomyslela: *To jediné, co mu na tom vadí, je fakt, že musel odejít* z *pohovoru s koordinátorem! Jeho ani nenapadlo to, na co by se darkoverský muž zeptal jako první.* A pak sama nad sebou zavrtěla hlavou. Když jí zřetelně naznačil, jak si přeje dítě, zlobila se, a teď, když ho to vůbec nezajímá, se na něj zlobí zase! Opřela se o něj,. ale při tom doteku se vše vrátilo, a tak se narovnala a pustila ho. Spatně si ten pohyb vyložil.

„Pořád jsi tak slabá, drahoušku? Bude líp, když se zastavíme v kavárně a něco si dáme.“ Jaella uvažovala, zda by se neměli raději co nejrychleji vydat do kanceláře koordinátora, ale on trval na tom, aby se hned najedla. Jaella neměla vůbec hlad a pomyslela si: *To mám za to, že jsem lhala.* Polykala jídlo a doufala, že nebude zvracet. Petr se snažil, aby jí z malého výběru syntetických jídel, která byla k obědu, přinesl taková, která ji už viděl jíst. To ji dojalo, a přesto se přistihla, že se pečlivě vyhýbá jeho doteku. Náhle jí došlo, proč.

Opravdu věřím, že když se jej dotknu, bude schopen číst mé myšlenky? Jak jsem na to přišla?

Anebo se obávám dovědět se, že toho není schopen?

Přesto měl s jídlem pravdu. Nějakým způsobem zablokovalo hrozivé přetížení vjemů a redukovalo je na únosnou míru. Jaella se dokonce začala těšit na návštěvu v kanceláři koordinátora, odkud byl nádherný výhled. Jednu stranu oblohy ohraničovaly Venzaeské hory nad městem a hrad Comynů, a na druhé straně se dalo dohlédnout až k Valeronským planinám, které modře zářily na ztrácejícím se obzoru.

V kanceláři byl koordinátor, jeho syn, Cholayna Aresová a několik lidí, které Jaella neznala. Obdivovali nádherný výhled.

Když Petr a Jaella vešli dovnitř, Alessandro Li o něm právě mluvil: „Máte tu nádherný výhled, Russi!“

Koordinátor se odvrátil od okna a pokrčil rameny. „Není to zrovna podle mého vkusu, a slunce nemá tu správnou barvu. Vůbec nic tu nevidím.“ A *dovedu si představit, že všichni domorodci tu oslepnou.* Chvíli trvalo, než si Jaella uvědomila, že to neřekl nahlas. Zatraceně, pokud bude stále slyšet, co lidé říkají i neříkají, bude to obtížné jednání! Kromě toho ji napadlo, že je tu dost dlouho na to, aby si jeho oči zvykly, stejně jako si zvykla Magda nebo Piedro, pokud by se stále před tímhle světlem neskrýval. Pokusila se stáhnout do sebe, což se jí už několikrát podařilo, a kontakt přerušit. Tou námahou až zbledla.

„Přejděme k věci,“ řekl Montray. „Několik našich agentů z terénu přišlo včera se zprávou o zříceném letadle, které se našlo v pohoří Kilghardu. Domnívám se, že konečně našli Mattinglyho a Carra.“

„Nezapomeňte, že jsem tu nový,“ ozval se Li. „Kdo jsou ti dva?“

Odpověděl Wade Montray.

„Dva muži z kartografie a výzkumu. Stalo se to před třemi, čtyřmi roky. Jejich letadlo se při bouři zřítilo v pohoří Kilghardu, a i když jsme vyslali zvědy, nikdy jsme ho nenašli. Předpokládali jsme, že se letadlo zabořilo kdesi v divočině do sněhu. Teď je naši agenti objevili...“

„Můžu vám ukázat přesně kde.“ Jeden z mužů rozvinul velký papír se značkami, které Jaella neznala. Z jeho slov pochytila, že to je mapa, jakýsi druh leteckého snímku pohoří Kilghardu či symbolické zobrazení hor, tak jak by mohly z výšky vypadat. Mluvčí do mapy zabodl prst. „Musíme vrak dostat dřív, než jej začnou rozebírat domorodci...“

„Proč by to dělali?“ zeptal se kdosi.

„Darkover je planeta chudá na kovy,“ vysvětloval Petr. „Kovový plášť by z každého, kdo by jej našel, udělal boháče. Bylo by nám to

jedno, ale přístroje v letadle... nechceme, aby zjistili, jaké druhy průzkumných letů jsme prováděli.“

„Darkoverané nemají vůbec žádná letadla?“ zajímal se Li.

„Jen větroně, které v horách využívají hlavně ke sportu. Mimochodem, jednou jsem slyšel, že se používají při lesních požárech k rychlému zprostředkování zpráv. Jak jsem řekl, nechceme, aby se dozvěděli, jak podrobně jsme zkoumali krajinu mimo obchodní zónu - je smluvně stanoveno, kam smíme jít a kam ne. Pochopitelně nejsou hloupí a vědí, že máme venku pár agentů. Ale myslím, že bychom si měli poslechnout, co řeknou oni,“ navrhl Petr a muž z kartografie a výzkumu přikývl. „Přiveďte je.“

„Myslím, že bychom mohli být k novým darkoverským zaměstnancům upřímní. Pokud jsou jejich vyměřovací techniky primitivní, možná se rádi od nás něco přiučí, a bude to užitečné i pro obchodní vztahy.“

„Doufejme,“ zamručel koordinátor, „ale za celou tu dobu, co sedí na téhle planetě, žádnou měřicí techniku nevynalezli. Pokud hledáme příklad, jak kolonizátoři upadli do primitivních...“

„Tím bych si nebyla tak jistá,“ namítla Cholayna, ale Alessandro Li řekl mírně: ,;Vyslechněme si nejdřív tu zprávu. O připravenosti Darkoveranů přijmout moderní techniku můžeme hovořit později.“

Muži, kteří vešli, vypadali jako obyčejní domorodci, hovořili však bezchybnou terranštinou. Jaella byla zvědavá, odkud jsou, a tuhle informaci nalezla hned v jejich myšlenkách. Všichni to byli synové terranských zaměstnanců kosmodromu z dob Caer Donnu a darkoverských žen většinou té nejnižší vrstvy, z barů a hospod kolem kosmodromu. Měli terranskou výchovu, byli vzati do zpravodajské služby a vysláni do terénu. Cholayně se to vůbec nelíbilo, nemohla však podniknout nic, dokud rodiny darkoverských žen s neúprosnou rozhodností odmítaly děti z takovýchto svazků. Jaella rozzlobeně odvrhla tyhle myšlenky a soustředila se na jednání.

Muži udělali několik snímků a nechali je kolovat. ,;Tu oblast znám!“ zvolala Jaella. „Při jedné výpravě jsem šla kolem...“ ukázala na zvláštně tvarovanou horu, připomínající jestřábí zobák. „Je to nedaleko Armidy - velkostatku Altonů,“ dodala na Cholaynin tázavý pohled. „Rafaella a já jsme tudy vedly karavany.“

„Znáte ty lidi z té... jak to bylo, Armidy?“ zeptal se Li. Jaella zavrtěla rozpačitě hlavou.

„Ne. Starého domna Estebana jsem viděla ve městě, dřív než přestal chodit, a jako malá jsem jednou jela do Arilinnu a viděla lady Callistu, která tam byla jestřábnicí, na lovu. Ale že bych je znala? Vůbec ne! Představují nejvyšší šlechtu Comynů, rod Hasturů...“ Zasmála se pro sebe. „Pro ně je žena z cechu tou nejmenší z nejmenších.“

„A přesto máš mezi nimi příbuzné,“ řekl Petr. „Lady Rohana z Ardaisu nám díky tobě nabídla všem pohostinnost, Jaello.“

Li se na ni ostře zadíval, ale Jaella jen poznamenala: „Ach, Rohana je výjimečný člověk - nemá proti Svobodným amawnkám a jiným lidem žádné předsudky. Kromě toho byla moje matka její sestřenicí, a myslím, že když spolu žily ve Věži, byly milenky. Ano, mám příbuzné mezi šlechtou, ale ujišťuji tě,“ dodala se smíchem, „že nikdo z nich by se ke mně s hrdostí neobracel.“

„Ať už je tomu jakkoli,“ přerušil ji Russ Montray suše, „myslíte, že byste mohla najít místo, kde byl pořízen tenhle snímek, paní Haldaneová?“

Jaella vzala do ruky nezřetelný letecký snímek a prohlížela jej. „Ano, pokud sněhová bouře znovu letadlo nezakryje, což je docela možné. Na tohle místo lze však dojít jen s obtížemi. Je nad mé chápání, jak mohlo nějaké letadlo spadnout až do tak hlubokého údolí. Na druhé straně ale ani nechápu, jak se vaše letadla udrží ve vzduchu. Ale nemusíme se starat o to, jak ho najdeme. Oni nám ho dopraví.“

Russ Montray zvedl hlavu. Se zamračenou tváří ji pozoroval. „Cože to říkáte?“ zeptal se a Jaellu znovu zachvátil ten podivný pocit závrati. Jistota, s jakou mluvila, se vytrácela.

Montray se pochybovačně ušklíbl. „Nevím, odkud máte své informace, paní Haldaneová. Skutečnost je však taková: Krátce .poté, co nás naši agenti informovali, jsme dostali zprávu od... od...“ Zamračil se při hledání správného výrazu.

„Od jednoho pobočníka lorda Hastura, regenta z města,“ pomohl mu Monty. „Jeho lidé letadlo také našli a nabídli nám, že uschovají mrtvoly mužů, pokud jim za to dáme část kovového pláště.“

Jaella si přitiskla ruku na čelo. To bylo absurdní, nikdy nemívala bolesti hlavy! Na druhé straně ještě nikdy nebyla těhotná. Možná to bylo zcela přirozené.

Koordinátor se znovu ujal slova. „Podle mého názoru bychom jim měli říct: Ruce pryč! Je to naše loď a náš kov, a k čertu, co si o sobě

tihle Darkoverané myslí? Jsou terranskou kolonií jako všechny ostatní.“

„Smím vám,“ vpadl Petr zdvořile do hovoru, „připomenout Bentigneskou dohodu, podle níž ztracená kolonie, která rozvinula svou vlastní kulturu a ztratila spojení s kulturou terranskou, se při znovuobjevení nestává automaticky částí impéria? A v případě Darkoveru je těch spojení méně než u jakékoli jiné planety, kterou jsem na Akademii zpravodajské služby studoval.“

„Myslím, že je to čestný návrh,“ mínil Monty. „Poslat plně vybavenou záchrannou skupinu do Kilghardu, to by bylo drahé - i kdybychom pro to dostali povolení, což není tak jisté...“

„Je to naše letadlo.“ Jeho otec se nechal zviklat ve svém přesvědčení. „Máme právo si ho vzít a nechceme, aby se domorodci vrtali v těch přístrojích - možná budou dost hloupí na to, aby je kvůli tomu kovu roztavili!“

„Operace spadá do kompetence zpravodajské služby,“ prohlásila Cholayna klidně, „i když je pochopitelné, že na tom má zájem také kancelář koordinátora. V čem je problém, Russi? Copak jste si dal tu práci, abyste získal povolení pro průzkumné a vyměřovací lety, a teď se bojíte, že budete zodpovědný za ilegální výzvědnou činnost vně obchodní zóny?“

Typický Montrayův trik! to zachytila Jaella od Petra. Uvědomila si, že svou ruku zasunula Petrovi do podpaždí a znovu četla jeho myšlenky. Russell Montray byl zcela jistě nekompetentním šéfem, když jej takhle hodnotili jeho vlastní spolupracovníci! *Možná že impérium ztratilo všechny šance na Darkoveru jen proto, že se chtělo zbavit proklatého byrokrata Russe Montraye a vykoplo ho nahoru.* Bylo těžké uvěřit, že mezihvězdná civilizace by se dopustila tak hloupé chyby - nedopouštělo se však galaktické impérium také chyb ve velkém?

Montray zkrabatil čelo. „Zkrátka jsme byli vyzváni, abychom mluvili s regentem, a vy, paní Haldaneová, jste s protokolem seznámena. Proto půjdete jako tlumočnice. Budete za hodinu připravená?“ Jeho chladné oči se na ni upřely, zatímco mluvil s Cholaynou Aresovou, která stála za ní. „Spoléhám na to, že zjistíte, kudy ve zpravodajské službě unikají informace. Paní Haldaneová se to měla dozvědět ve chvíli, kdy to já budu považovat za vhodné. Měla byste své lidi přezkoušet, Aresová.“

„Hned vás propustím, abyste se mohla připravit na cestu do města,“

řekla Cholayna. „Docela ráda bych šla s vámi. Snad se mi to jednou podaří.“ Jaella vnímala její myšlenku: *Jednoho dne, až tahle planeta nebude tak xenofobní. Návštěva v cechovním domě by byla dobrým začátkem.* „Ale předtím mi ještě povězte, Jaello, jak jste se dozvěděla o poselství Hasturů? Vím, že jsem vám o tom nic neřekla - nemohla jsem, protože jsem to sama nevěděla. Vy vycházíte se Sandrem - myslím Alekiho. Nechci ho z něčeho vinit, ale neřekl vám náhodou něco, co neměl?“

Jaella zavrtěla hlavou. „Petr to také nevěděl. Je to pravda, Cholayno. Prostě jsem to zachytila. Někdo v místnosti to věděl, a možná jsem četla jeho myšlenky a získala dojem, že to je všeobecně známo. Nemám ponětí, jak jsem to dokázala...“

Cholayna položila ruku na Jaellino zápěstí. ,;Věřím vám, Jaello. Slyšela jsem, že na téhle planetě je rozšířeno mimosmyslové vnímání. Zmiňují to první zprávy, pak bylo vše zamlčováno. Už dávno jsem se domnívala, že máte parapsychické nadání. Ohledně Montraye si nedělejte starosti, já ho nějak uklidním.“ Jaella četla v jejích myšlenkách opovržlivý výraz, kterému nerozuměla. „Jděte a připravte se na cestu, a teple se oblečte. Dnes je krásně, ale moje vlastní nedokonalé paranormální smysly mi prozrazují, že se schyluje k bouři.“

Ani přitom nepohlédla k oknu, a Jaella byla přesvědčena, že nemluví o počasí.

Jaella se na cestu do města těšila, ale Petr jí radost hned zkazil. Když ji spatřil v darkoverském oblečení, byl vzteky bez sebe.

„Proč mi tohle děláš, zatraceně?“

Uvědomila si, že ji nikdy nepochopí. „Co to má s tím co společného? Tentokrát jdeme na mou stranu zdi! A ty bys měl vědět, jak naši lidé...“ - řekla záměrně *naši*, aby mu připomněla jeho místo -„...reagují na terranské uniformy. V Thendaře by se tak neoblékla ani prostitutka. Magda byla dost inteligentní na to, aby to věděla...“ Odmlčela se, aby neřekla něco neodpustitelného.

Petr se zamračil.

„Jdeš tam jako zaměstnankyně impéria a centra...“ Pak však jen kývl hlavou dopředu a unaveně řekl: „Tak jdeme.“

Teď aspoň věděl, že nebude slepě poslouchat jeho svévolné rozkazy, jen proto, že jemu se to líbí. A ona se podřídila už do té míry, že v centrále nosila uniformu, díky níž byla prakticky neviditelná, takže ji nikdo nemohl označovat jako *tu Darkoveranku, kterou si vzal Halda-*

ne.

Venku bylo tak teplo a příjemně, že Jaella doufala, že i Petr ztratí svou špatnou náladu. Byl to jeden z těch prvních nádherných jarních dnů, kdy ve vlahém vzduchu spočívala již celá krása léta, třebaže sníh byl stále ještě na dosah. Jaella se těšila z chůze po dlážděných ulicích města, daleko od hučení strojů a prázdné, nic neříkající hudby, jež měla vše překrýt a nikdy toho nebyla schopna. Petr, Li, Monty a dokonce i koordinátor, který tak špatně snášel zimu, až o tom po celém centru kolovaly vtipy, přišli v lehkých letních uniformách. Jaella se zavěsila do Petra. V tak krásný den nesnesla mezi ním a sebou žádné překážky.

„Piedro! To by ti bylo milejší, abych se oblékala jako nestydatá žena? Chápu, v centru je to zvyk, ale copak mě chceš vystavovat na ulici před všemi těmi cizinci? Až Cholayna půjde do cechovního domu, také jí obstarám vhodný oblek."

Chvíli o tom uvažoval. Pak klidně odpověděl: ,;Vím, není to vůči tobě fér. Neměl jsem ti to vyčítat. Ale zrovna ve chvíli, kdy Li zkoumá statut kolonie - říká se, že to zničí mou kariéru. Mohl jsem tu být prvním legátem. Zdá se mi, že by v tom nebyl žádný rozdíl, obzvlášť když jsi se tak dobře přizpůsobila životu v centru a neexistuje tu žádný střet zájmů. Myslel jsem jen, že by bylo dnes lepší je neupozorňovat na to, že mám ženu z druhé strany zdi."

Jaelle se zdálo, jako by dostala políček. Vždyť přece nic neprovedla! Když si ji bral, věděl, kdo je a co to může znamenat pro jeho postup. Pokud měl teď jiný názor, nebyla to její vina. Neměla ponětí o téhle ctižádosti, kvůli níž byl ochoten i lhát. Soustředěně hleděla před sebe a mrkáním se zbavila slz, které jí vhrkly do očí. Všechna její radost z krásného dne zmizela. Na odpolední obloze se stále ještě neukázala žádná mlha, která vždy předcházela večerní bouřce nebo dešti. Jaellin život i osud celé karavany závisel při jejích cestách často na její schopnosti předvídat počasí, a ona teď pocítila nepříjemné svědění v páteři.

Blíží se bouře. Možná Cholayna přece jen myslela počasí.

Terranská eskorta je opustila u vnější brány hradu Comynů. Přijal je mladičký kadet, který si ještě ani neholil chmýří na tvářích a který měl novotou zářící uniformu. Rozpačitě je informoval, že lord Hastur vyslal čestnou gardu, která je měla přijmout. Petr zdvořile odpověděl v bezchybné *castě,* ale Jaella uvažovala, zda je mu stejně jako jí jasné,

že garda jim vlastně neměla prokázat čest, ale nedovolit neohrabaným vetřelcům vstoupit do sálů, kde nemají co dělat.

Byli uvedeni do pokoje, který Jaella ještě neviděla. Hned však uhádla, že to je audienční sál regenta. Nikdy by ji nenapadlo, že uvidí prince Arana, a bude mu moci prokázat úctu; očekávala jen .nějakého podřízeného funkcionáře. Vypadalo to však, jako by se touto věcí chtěl zabývat osobně sám Hastur. Bylo to tedy vážné. Princ Aran Elhalyn měl, jako všichni princové Comynů, na starosti ceremoniální a ornamentální úkoly. Vlastní moc rady spočívala v rukou Hasturů.

Naleštěném stole ležely před dvěma dalšími mladičkými gardisty v zelenočerných uniformách kousky neidentifikovatelných kovových součástek. Terrané se na ně chtěli podívat, ale jeden z kadetů si váhavě odkašlal, a Jaella zatahala Petra za rukáv. Ten tiše oslovil koordinátora Montraye, který se k. němu otočil. Mezi dva gardisty vstoupil štíhlý, světlovlasý muž kolem třicítky. Byl oblečen do elegantních modrých a stříbrných šatů, hasturských barev, a jeho vystupování bylo klidné a střídmé. Jaella si přesto všimla, jak se jej všichni gardisté bojí.

„Jsem Danvan Hastur," řekl. „Můj otec, regent, byl neočekávaně odvolán v rodinné záležitosti. Posílá mne, abych vás uvítal. Prosím, nezlobte se. Nebylo záměrem vystavit vás hanbě tím, že vás za něj přijmu já." Uklonil se před cizinci, a Petr jeho slova přeložil pro Terrany.

Koordinátor se obrátil na Petra: „Haldane, řekněte mu cosi příhodného o cti, kterou nám prokazuje, a pokud možno diplomaticky mu sdělte, že čím dříve se dostaneme k věci, tím rychleji se bude moci vrátit ke své rodinné záležitosti, nebo co to je."

Jaella mlčky naslouchala Petrovým slovům. Mladý Hastur se slabě usmál, ale Jaella měla přesto dojem, že porozuměl tomu, co Montray ve skutečnosti myslel.

Když bylo formalitám učiněno zadost, zavedl je Hastur ke stolu. „Toto jsou kusy spadlého letadla, které mají na sobě identifikační číslice nebo písmena. Naši lidé je pochopitelně nedokáží přečíst. Vše ostatní, jak mi bylo řečeno, je obyčejný kov, a vy jistě víte, že tihle lidé jsou sice velmi chudí, ale i velmi čestní. Tím, že kov vydali, vzdali se hodnoty, která pro ně představuje jmění. Bylo by od vás velkorysé, kdybyste je nějak odměnili."

„V naší kultuře nečekají lidé za poctivost žádné peníze - ne, to nepřekládejte!" Protáhl obličej. „Jejich pocit pro povinnost se pravděpo-

dobně od toho našeho liší. I kdybych tady žil tisíc let a jak to tak vypadá, asi to tak dopadne -, nikdy nepochopím svět, kde poctivost není samozřejmým předpokladem, ale musí být odměňována jako cosi neobvyklého.“

Aleki řekl cynicky: „No, poslechněte, Montrayi, až *tak* naivní zase nebuďte. To je relativní. Předpokládejme, že někdo nechá někde ležet hromadu diamantů a vyzve vás, abyste na tu hromadu bezcenných kamenů dohlédl. To je celá historie terranské civilizace - člověk vezme hodnotné věci, o jejichž hodnotě domorodci nic nevědí, a dá jim za to bezcenné krámy. Jak si myslíte, že jsme dostali plutonium na Alfě?“

„Pro domorodce bylo na jejich současném civilizačním stupni opravdu bezcenné,“ namítl Montray. „Ale jestli vám to nebude vadit, promluvíme si o etických otázkách jindy. Teď mu prosím řekněte, že si té zdvořilosti vážíme, a zmiňte se, že těm rolníkům - anebo kdo ten krám našel - bude předána určitá odměna.“

Jaella si připomněla jeden rozhovor z Ardaisu a opatrně navrhla: „Několik kovových nástrojů - rýče, kladiva, sekyry - by byly odměnou, z které by měli největší radost.“

„Díky, Jaello. Poznamenejte si to, Monty,“ nařídil Aleki. „A vy, Haldane, začněte zaznamenávat data na těchhle troskách, než se s nimi začne hýbat.“

Petr s Jaellou přečetl čísla na zbytcích pláště a uložil je do svého kapesního počítače.

„Letový záznamník a pásky fungují,“ poznamenal Petr. „Můžeme zjistit, proč se letadlo zřítilo, i když v Kilghardu za to může většinou špatné počasí a vítr.“ Zkoumal pečlivě zabalené trosky. „Jen tři identifikační plakety? Mattingly. Reiber. Stanforth. V podkladech je zapsán i Carr. Jeho plaketa musí být ještě venku v tom vraku. Kolik se našlo mrtvol?“

Jaella přeložila otázku, a Danvan Hastur zavrtěl hlavou. „Bohužel o tom nic nevím. Musíte se zeptat mužů, kteří se nabídli, že vás k vraku doprovodí. Řekli mi však, že mrtvé řádně pohřbili. Musíte si uvědomit, že letadlo leží na dně takřka nepřístupné rrokliny. Muži si mysleli, že je zbytečná dřina mrtvé odtamtud odnášet, protože se jim již stejně nedá pomoci.“

Jaella tu stála, kus kovu v ruce a náhle se jí před očima objevil jasný obraz. *Letadlo se zřítilo na vysokou skalní římsu, a zůstalo v téhle nebezpečné poloze několik okamžiků viset. Jen jediná osoba se za-*

chránila. Pak následoval pád do propasti... Udělalo se jí nevolno a musela se zachyrit okraje stolu.

„Jeden muž tu havárii přežil?“ vyhrkla. „Co se s ním stalo?“

Hasturovy jasné oči na ni pohlédly a Jaella si uvědomila, že promluvila v jejich řeči. „Odkud to víte, že jeden přežil, *mestra?* Máte *snad laran?*“

„Držela jsem tohle v ruce,“ vysvětlovala namáhavě Jaella, „a viděla jsem ho, jak vylezl z vraku, dříve než se zřítil...“

Petr se k ní otočil, překvapeně na ni pohlédl, a Jaella si všimla, že na sebe upoutala pozornost všech. Hastur ostatní Terrany ignoroval. „Je pravda, že jeden muž havárii přežil. Je v Armidě. Mám poselství od lorda Damona, armidského regenta, pro lorda Valdira, který je podle zákona ještě dítě, a tenhle muž jménem Carr je u něj zaměstnán. Byl tázán, zda chce svým příbuzným něco vzkázat, ale on to odmítl s tím, že stejně žádné příbuzné nemá, a Terrané jej již stejně považují dávno za mrtvého.“

„Něco takového nemohu připustit,“ prohlásil koordinátor Montray, když si vyslechl překlad. „Musí se vrátit a legalizovat své postavení.“

„Ne - to byl přece ten loňský spor,“ vysvětloval Monty polohlasně svému otci. „Soukromé vztahy mezi terranskými občany a darkoverskými zaměstnavateli musíme respektovat, pokud chceme, aby se Darkoverané, kteří jsou u nás zaměstnaní, drželi domluvených podmínek.“ Pak se lorda Hastura zeptal: „Řekněte mi jen jedno, pane. Kdo Carra zaměstnává?“

„Sám lord Ridenow,“ odpověděl Hastur. Montyho obočí se údivem pozvedlo. „Tím by byla věc vyřízena, otče. Když Darkoveran v tak významném postavení převezme osobní odpovědnost za terranského zaměstnance, je pracovní vztah legální, a my proti tomu nemůžeme nic namítat. Lord Domenic na Aldaranu žádal o tucet terranských leteckých konstruktérů - chce se v horách pokusit o výrobu vrtulníků či vznášedel s kolmým startem. Pokud si lord Armida přeje Carra ponechat jako svého zaměstnance, zbývá nám jen zapsat do archivu, že je naživu a že se mu kdesi v Panství daří dobře, a tím vše uzavřít.“

Ukončili schůzku a složili těch necelých patnáct kilogramů roztříděných zbytků. „Jsem připraven vybavit expedici,“ vysvětloval lord Hastur, „spolu s vůdci, kteří by vás tam dovedli, hned jak to počasí dovolí. Myslím si však, že se musíme co nevidět setkat a prodiskutovat pravidla, podle nichž se budou povolovat průzkumné a vyměřovací

lety.“

„Se vší úctou, pane“ odpověděl koordinátor, „neuznáváme váš dozor nad našimi. lety. Vy letecký prostor nevyužíváte, takže dopravní problémy nejsou. Máme v úmyslu provést všechny lety nutné pro kartografii. Ačkoli jsme vděčni za vaši spolupráci, je třeba zcela jasně říct, že jsme vás o tuto spolupráci požádali jako o jistý druh vaší laskavosti. Netvrdíme, že jsme povinni to dělat. Naše pozice je nezměněná. Darkover je kolonií impéria. Nevměšujeme se sice do věcí vašeho lidu, ale vy také nemáte právo protestovat proti těmto letům.“

Hastur zbledl hněvem. „O tom, pane, si musíte promluvit s mým otcem, princem Aranem, a radou Comynů. Jste zváni, abyste přišli o slunovratu a přednesli vaši žádost, pokud si to přejete. Teď mě však povinnost bohužel volá jinam. Mohu vám nabídnout pomoc při transportu těchto věcí do terranské zóny? A byl bych rád, kdybyste se s lidmi, kteří je přinesli, domluvili, a dali jim odškodné v hodnotě tohoto kovu.“ Zvedl se a odešel, doprovázen svou eskortou, a Terrané osaměli.

„Chladnokrevný chlapík,“ poznamenal Aleki. „Hodně bych dal za to, kdybych věděl, proč celý svět ty Comyny tak uctívá Jaello, nejste s nimi nějak spřízněna?“

„Jen vzdáleně,“ zalhala Jaella, která si v tuhle chvíli nepřála nic jiného, než aby z hradu Comynů co nejrychleji zmizeli.

„Co je s tím prokletým kovem? Nám není k ničemu, ale nechceme přece narušovat zdejší ekonomiku tím, že to tam necháme ležet a způsobíme tak zdejší zlatou horečku. Důležité součástky máme tady...“ Li ukázal na identifikační plakety, záznamník letu, zbytky, které letadlo jednoznačně identifikovaly. „Nenecháme ten zbytek tam ležet? Haldane, Monty, vy tenhle svět znáte, co doporučujete?“

„Regent z Altonu má pověst rozumného a čestného muže,“ řekl Petr. „Jistě, neznám jej osobně, ale slyšel jsem o něm. Navrhuji, abychom tam poslali někoho, kdo s ním o tom promluví. Koneckonců“ten vrak už leží na zemi.“

„Dobrý nápad,“ souhlasil koordinátor, „a zároveň se dozvíme, co,se s tímhle Carrem stalo. K čertu, když chce pracovat za zdí, nikdo ho přece nedrží, a vlastně ani nepřišel, aby si vyzvedl odškodné!“Propukl v halasný smích, a Jaella si nemohla nevšimnout grimas, které si Terrané vyměňovali za jeho zády. Copak toho muže nebral nikdo vážně?

„Musíme se však ujistit," pokračoval koordinátor, „že tam Carra venku nedrží násilím, aby z něj vytáhli všechno, co chtějí vědět o Terranech. Možná mu dělají výplach mozku. A může se stát, že budeme muset někoho vyslat, aby ho zachránil."

Petr poznamenal, jak nejvěcněji dovedl: „Nějak si nedovedu představit, že by regent z Altonu byl něčeho tak nešlechetného schopen."

„Poslouchejte, na čí straně vlastně jste?" zajímal se Montray. ,;Vždycky věříte všemu, co vám tihle rození darebáci namluví, ale pokud jsou doopravdy takoví prosťáčci, proč se nechovají jako všichni ostatní na necivilizovaných planetách, hned jak u nich přistane impérium - proč nepřišli a neprosí o kus koláče? Tam venku se děje něco, o čem nevíme, a tuším, že ti bastardi, co si říkají *Comynové*, s tím mají něco společného!"

Montyho tón by zmrazil i tekutý vodík. „Muž je tomu jakkoli, otče, žádám tě, abys mluvil potichu. Koneckonců se nacházíme na *jejich* území, a pokud je tu někdo, kdo jen trochu rozumí terranskému standardu, právě jsi urazil jejich nejvyšší šlechtu. O tom, co má Haldane udělat, si jistě můžeme promluvit za zdmi centra."

„Pokud se bojíte o svou bezpečnost," vysvětlila Jaella formálně, „ráda bych vám připomněla, že slovo Hasturů má svou váhu, a lord Danvan vám zaručil bezpečnost. Přesto navrhuji, abychom šli, dříve než mu poskytneme příčinu, aby své zdvořilosti litoval."

„Tak ty věci sbalíme," nařídil Li. „Můžeme je předat policii hned na bráně. Do té doby - Monty, Haldane, vy jste dost silní, můžete si to mezi sebou rozdělit? Opatrně se záznamníkem, ten vezmu já." Vstrčil si jej do kapsy své uniformy. „Sám jej předám letové kontrole, i když nevěřím, že by nám prozradil něco jiného, než že bylo špatné počasí. Dobrá, pojďme."

Jeden z kadetů, kteří zůstali, si rozpačitě odkašlal a obrátil se k Jaelle: „*Mestra,* nechcete říct vašemu náčelníkovi nebo důstojníkovi *Terrananů* - neznám dobře jeho hodnost, a proto se omlouvám za případnou neslušnost -, že lord Hastur nám poručil, abychom vám pomohli s transportem vašeho majetku bránou do města? Ti muži se s tím nemusí vláčet; jsme tu, abychom jim pomohli."

Jaella předala informaci dál. Koordinátor řekl: „Vsadím se, že by ty věci rádi dostali," ale dříve, než mohl kdokoli něco zaslechnout, Petr kadetovi co nejzdvořileji odpověděl: „Děkujeme vám, přátelé." A pak dodal: „Monty, necháme to nést jemu. Li, dejte mu ten záznamník, on

jej nepoškodí, a pokud někdo v hodnosti lorda Danvana nabídne laskavost, je třeba ji vděčně využít.“

„Sakra, kdo si myslíte, že jste, Haldane?“ klel koordiriátor, ale Aleki polohlasně poznamenal: „On tyhle věci zná, pane. V těchto otázkách mají jeho doporučení přednost. Zatraceně, nedělejte z toho žádnou státní záležitost!“

Russell Montray rozpačitě podal kapitánovi kadetů letový záznamník, a pak se všichni vydali na cestu k bráně.

Na chodbě před audienčním sálem Petr tiše řekl: „Všichni ke straně! Přichází skupina lidí, kteří vypadají, že mají u Comynů vysoké postavení. Nechte je projít, a u všech všudy, chovejte se uctivě!“

Jaella skoro slyšela, jak koordinátor nadává, že jsou Terrané a nebudou se klanět před nějakými feudálními pány jakési prokleté předhvězdné kultury, ale neřekl to nahlas, a oni uhnuli ke straně částečně s opravdovou a částečně s hranou zdvořilostí. Muž v čele se trochu podobal mladému hasturskému lordu, který s nimi mluvil, i když jeho světlé vlasy byly prokvetlé šedinami. Za ním kráčela řada mužů. Tu se ozval radostný výkřik shledání.

„Jaello! Dítě moje!“ A hned nato ležela Jaella v Rohanině náruči.

Zdálo se, jako by se lady Rohana Ardaisová zmenšila; vypadala menší a křehčí. V jejích tmavě rudých vlasech bylo víc šedivých pramenů, než na kolik si Jaella vzpomínala.

„Chtěla jsem tě, holčičko, navštívit v cechovním domě, ale tys tam nebyla, a cechovní matka, která by mi mohla říct, kde jsi, tam také nebyla. Díky Avaře, která mě svedla k tomuto setkání!“

Lorill Hastur pozdravil krátce Jaellu obejmutím obvyklým mezi příbuznými. Překvapilo ji to. Viděl přece, že je amazonka, a tím se mimo jiné zřekla i postavení, které jí přináleželo mezi Comyny.

„Viděl jsem tě, když jsi byla ještě dítě.“ Dotkl se konce jejích krátkých vlasů. „Vzpomínám si, že jsem si říkal, jaké máš krásné vlasy, a litoval jsem, že padnou za oběť ženám, které se zřekly světa.“

Jaella zmateně přikývla, a poprvé v životě se v obleku amazonek cítila neohrabaně.

„Ale kdo jsou všichni ti lidé, dítě, a jak ses mezi ně dostala?“

Danvan Hastur, který stál za Lorillem, poznamenal: „To jsou terranští vyslanci, kteří přišli kvůli letadlu nalezenému v Armidě, otče.“

Jaella přitáhla Petra k sobě a nesměle řekla: „Tenhle muž je můj .svobodný partner, lorde Hasture. Narodil se v Caer Donnu a většinu

života strávil mezi Darkoverany.“

„Rohana mi o něm vyprávěla,“ odpověděl Lorill Hastur, „a já si vzpomínám, že patřil k lidem, kteří spolupracovali na dohodě o vyškolení žen, které se zřekly světa, v terranské *lékařské technologii.*“ Zdvořile kývl na Petra. „Rohano, pokud byste ráda pohovořila se svou schovankou, mohu vás chvíli v radě postrádat.“ A s tím odešel.

„Prosím, zůstaňte.“ Rohana chytila Jaellu za paži. „Je toho tolik, co si musíme povědět.“

Jaella se nerozhodně podívala na Petra. Uklonil se. „T‘o je od vás velice milé, lady Rohano, ale mé povinnosti...“

„Jestli chcete, zůstaňte,“ vpadl Montray do hovoru. Velké dveře se před nimi otevřely, dovnitř zavál vítr a koordinátor uskočil stranou. Jaella si pomyslela, že to mohla předvídat - copak si neuvědomila, že počasí dnes vůbec neodpovídá roční době? Byla to náhlá sněhová bouře pozdního jara, která se nepozorovaně přiblížila z hor, a pak s plnou silou udeřila a bez varování pohřbila město během několika minut pod bílou pokrývkou. Jednou Jaellu bouře překvapila dokonce i o slavnostech slunovratu. „Zandruův polibek,“ řekla nahlas, a pak váhavě dodala k Montrayovi: „Obávám se, že tu budeme muset zůstat všichni - teď nemůžeme vyjít ven. Můj pane, Hasture...“

Otočil se k ní a kývl. „Zaveďte terranské hodnostáře do pokojů pro hosty,“ poručil jednomu z čekajících kadetů, a Monty mu zdvořile poděkoval. Russell Montray měl dobrý důvod k tomu, aby mlčel.

„A ty, Jaello, a tvůj svobodný partner,“ řekla Rohana, „určitě zůstanete u mě na noc.“ Vesele se usmála. „„Ani jsem netušila, že počasí bude tak nakloněno mým přáním!“

Když však byli Terrané odváděni do apartmá pro hosty, Petr je s neklidem pozoroval; a když spolu s Jaellou osaměli v luxusním pokoji v ardaiské části hradu Comynů, prohlásil: „Nemám z toho dobrý pocit, Jaello. Obávám se, že Montray nezná dobře darkoverské zvyky, a já bych měl zůstat s ním.“

„Monty to zvládne,“ řekla Jaella, „a s Alekim jsem pracovala každý den. Pokud nebude vědět, jak se toho dědka zbavit, pak není tak dobrý, jak jsem si myslela.“

„A o to jde,“ zamručel Petr. „Vůbec to nechápeš. A nikdy jsi to ani nechápala. Měl bych tam jít, Jaello - a ne ležet někde v poduškách, zatímco jiný shrábne odměnu. Chci místo starého Montraye, to je jasné, a pokud tam nebudu, tenhle Sandro Li půjde a vezme si ho, proto-

že je u toho, a co já? Pobíhat venku v zimě, to je dobré pro agenta v terénu, ale nehodí se to pro vysoce postaveného úředníka!“

Jaella byla tak překvapená, že na okamžik nebyla schopná slova. Myšlenka, že by někdo mohl toužit po tak obtížné úřednické práci, a uvažovat o tom dopředu jako Comynové, ji šokovala, takže jí Petr náhle připadal jako někdo docela cizí.

„V tom případě ovšem jdi,“ vyhrkla nakonec. „Nemůžeme ti zbraňovat ve tvých *ambicích.*“ Použila pohrdlivý výraz, jako by byl ulepeným úředníčkem, který čichá kolem a podplácí a pomlouvá, ale on jako by si vůbec nevšiml, že jej urazila, a Jaella uvažovala, jak vůbec kdy mohla snést jeho přítomnost. To nebyl ten muž, ,kterého milovala na Ardaisu, tohle nebyl vůbec žádný muž. Byl to špinavý malý intrikán a kariérista, kterého nezajímá nic než jeho postup. Jak to, že si to neuvědomila dříve?

„Věděl jsem, že to pochopíš. Konečně, když postoupím, bude to mít výhody i pro tebe,“ usmál se Petr.

Jistě, teď je spokojen, protože prosadil svou.

Políbil ji na čelo dříve, než se mohla odvrátit. Jaella stála bez hnutí uprostřed velkého pokoje, ani si nesvlékla svrchní plášť. Slzy ji pálily v očích. Musela ho tolik omlouvat, aby jej neviděla takového, jaký opravdu byl. A teď byla v pasti, teď nosila jeho dítě.

Tak si musela připadat i Melora - moje matka - v Suchých městech. Stále myslela na to, že zachránci jsou na cestě, že její rodina ji propustí. A pak jsem se měla narodit já, a ona zjistila, že ať se stane cokoli, ať už přijde záchrana nebo ne, svět už nikdy nebude takový, jaký býval.

Jsem vázána svou pracovní smlouvou, a když se Petr o dítěti dozví, nenechá mě odejít.

...že se svobodně rozhodnu, budu-li dítě, jež porodím, vychovávat sama... Ani pro dům či dědictví, pokračování rodu, či zachování jeho hrdosti, ani pro zajištění potomstva... zněla jí slova přísahy v hlavě. Porušila svou přísahu! To si uvědomila už v cechovním domě v ten večer, kdy mluvily o dětech, a teď před tím již nemohla přivírat oči. Byla slepá, a teď viděla jasně...

Služka ve dveřích byla celou dobu potichu, ale teď vstoupila, vzala opatrně Jaelle kabát, položila jej stranou a tiše a uctivě se zeptala, zda smí dámě přinést občerstvení. Jaella na to nebyla zvyklá ani z cechovního domu, kde žádná žena nesloužila druhé, ani od Terranů, kde nee-

xistovali žádní lidští sluhové, a tak upadla do rozpaků, když jí žena vzala plášť. Zamumlala poděkování a občerstvení odmítla. Nechtěla nic jiného než být sama, a nějak se vyrovnat s novým poznatkem, který jí pronikl do mysli.

Zena však neodcházela. „Pokud jste si dostatečně odpočinula, lady Rohana by s vámi ráda mluvila ve svém pokoji."

To bylo to poslední, co si Jaella přála. Ale ona vstoupila do hradu Comynů ze své vůle a teď byla podřízena Comynům jako kterákoli jiná žena z Panství. Rohana byla její příbuznou, ba co víc, byla dobrodincem cechovního domu, a nebylo možné se jejímu zdvořilému vyzvání nepodvolit. Jaella to mohla odsunout, kdyby řekla, že je na rozhovor příliš unavená, anebo kdyby požádala o něco k jídlu a pití, což jí Rohana nemohla podle zákonů pohostinnosti odepřít. Ale proč vlastně nechtěla mluvit s Rohanou, která k ní byla vždy jen laskavá?

Rohana na ni čekala v malém pokoji, který byl úplně stejný jako sál na Ardaisu, kde Rohana procházela se správcem účetní knihy a v zastoupení domna Gabriela přijímala návštěvy.

„Pojď dál, moje milá," řekla, a Jaella chtěla již ze zvyku zaujmout své místo na polštáři u Rohaniných nohou. Pak si uvědomila, co dělá. Ustoupila stranou a posadila se na židli s opěradly na opačném konci pokoje. Rohana na ni pohlédla a povzdechla si.

„Byla jsem v cechovním domě," vyprávěla, „ale ta nejstarší, která měla službu, mi jen řekla, že pracuješ u Terranů, a já nevěděla, jak tě tam mám hledat. Zčásti jsem do Thendary přišla kvůli tobě, Jaello - ve věci Comynů.;."

Pro Jaellu zněl její vlastní hlas tak tvrdě, jako by patřil někomu cizímu.

„Nemám s Comyny nic společného. Toho všeho jsem se zřekla, když jsem složila přísahu, Rohano."

Rohana zvedla ruku. Mluvila, jako by Jaella byla hádavá čtrnáctiletá dívka. „Ještě jsi nevyslechla, co jsem ti chtěla říct. Přerušilas mě, *chiyo."* Bylo to jemné, ale důrazné napomenutí. Jaella se začervenala. Uvědomila si, že z vlastní vůle nepřijala hodnost Comynů jako Rohana, a jako poddaná stála hluboko pod ní. Zamumlala rituální formuli.

„Promiňte, paní."

„Ach, Jaello..." začala Rohana, ale hned se vzpamatovala. „Za zdmi terranského přístavu jsi se o tom asi nedoslechla. Dom Gabriel je mrtev, Jaello."

Teď teprve si Jaella všimla tmavých smutečních šatů, zarudlých očí, stále ještě červených od pláče. *Pláče pro něj, i když za něj byla provdána, aniž by se jí někdo ptal, a on s ní po většinu svého bídného života špatně zacházel.* Jaella toho muže neměla ráda, ale vzpomněla si, jak o slavnosti slunovratu s Magdou žertovala:

Zachází slušně se vším, co patří lady Rnhaně... S pst.'ky, chudými příbuznými, dokonce i se Svobodnými amazonkami. Dom Gabriel k ní nikdy nebyl vědomě nepřátelský. „Ach, Rohano, to je mi opravdu líto!"

„Je to tak lepší," prohlásila klidně Rohana. „Byl dlouhou dobu nemocný, a nesnášel svou nepohyblivost a bezmocnost. Před deseti dny měl křeče, a žádný z léků, které jsme měli, nepomohl. Mezi půlnocí a východem slunce měl třicet záchvatů, a lady Alida říkala, že pokud se ještě probere, nepozná pravděpodobně ani mě ani děti a nebude vědět nic o sobě ani kde je. Jakkoli je to strašné, když mu selhalo srdce, ulevilo se mi." Krátce přivřela oči, a Jaella viděla, jak polyká slzy, ale její hlas zněl pevně. „Temná královna zná vskutku smilování."

To byla pravda, a Jaella nevěděla co říci. „Je mi líto, Rohano, že máš takovou bolest. Svým způsobem byl ke mně vždy laskavý." Pak si uvědomila, že Rohaninu nejstaršímu synovi bylo pětadvacet. Dokud Gabriel žil, byla Rohana svému trpícímu manželovi regentem. Teď byla poddanou svého vlastního syna, který převezme otcovo místo. „A Kyril je pánem Ardaisu."

„Cítí se být připraven vládnout v Panství," řekla Rohana. „Přála jsem si, aby se tohle stalo, až bude starší - anebo mnohem mladší a ještě ochoten nechat se mnou vést."

Jaella mohla pro domna Gabriela doopravdy truchlit, tedy alespoň trochu. Ale svého bratrance Kyrila se štítila a opovrhovala jím, a Rohana to věděla. „Jsem ráda, že jsem se nenarodila jako Ardaisová a nespadám pod jeho pravomoc."

„Stejně jako jál," ušklíbla se Rohana. „Jeho prvním činem coby pána Ardaisu bylo uskutečnění svatby mezi jeho sestrou Lori a Valdirem, pánem z Armidy. Valdirovi není ještě ani patnáct, a Lori také ne, ale to Kyrilovi nijak nevadilo. Chtěl se spojit s Altony. Nikdy mi neprominul, že já jsem ve chvíli, kdy lady Callista před pár lety odešla z Arilinnské věže, nezasáhla a nedohodila mu ji za manželku. Doufala jsem, že Lori si vezme tvého bratra Valentýna, Jaello - pak by se moje dcera vrátila do Panství mého dětství. Ale tvůj a Valentýnův otec po-

cházel ze Suchých měst, a tak Kyril svatbu zakázal- je teď Valentýnovým mluvčím.“

Jaella viděla svého bratra Valentýna možná desetkrát v životě. Narodil se, když její matka zemřela, a ona na to nechtěla myslet. Dom Gabriel nebyl nikdy k dítěti nelaskavý; Kyril naopak své mladší příbuzné nesnášel. Jaella mu unikla do cechovního domu, ale Valentýn neměl do svých deseti let žádnou možnost útěku, a pak byl odeslán do kláštera v Nevarsinu.

„Valentýn a Valdir jsou *bredinové*. Když se Valdir ožení, Valentýn s ním půjde jako jeho mírový vyjednavač a Valdir pro něj určitě najde nějakou dobrou partii,“ řekla Rohana. „O něj si nemusíš dělat starosti.“

„Skoro ho neznám,“ odpověděla Jaella, „ale jsem ráda, že se dostane z dosahu Kyrilova hněvu. A Lori - co říká na to, že si má brát Valdira?“

„Ach, myslí si, že je okouzlující,“ vyprávěla Rohana. „Všichni Altonové jsou skvělí společníci, a Valdir je podle mého soudu nejlepší. Jistě nevíš, že mladý Domenic, poslední dědic, přišel před pár lety v Thendaře o život při tréninku v souboji mečem a Panství spadá pod regenta. Je to lord Damon Ridenow, který si vzal Domenicovu sestru Ellemir. Valdirovi“ bude však letos v létě patnáct a nastoupí na své místo jako pán Altonu...“

„Já vím.“ Jaella ucítila podivné svědění, které ji poděsilo a rozzlobilo. Proč jí přicházejí Altonové na mysl právě teď?

V jejich zemi je zřícené letadlo! Petr říkal, že altonský regent je čestný muž. Připomnělo jí to zvláštní sen, který sdílela s Magdou. Tam se objevil muž v ridenowských barvách, zelené a zlaté... Co mají co společného comynské záležitosti s ní?

Rohana se napřímila, a Jaella viděla, že zbledla hněvem. Četla jí Rohana myšlenky? Nevěděla, že svou nechuť a nespokojenost tak otevřeně vyzařovala a že Rohanu, která svůj ***laran*** měla dokonale pod kontrolou, rozzlobilo, že se s ní musí rozčilovat jako s mladou dívkou, která v nevhodnou dobu narušila klid cechovního domu.

„Je mi líto, že záležitosti Comynů považuješ za tak otravné,“ poznamenala Rohana suše, „ale musíš mě bohužel vyslechnout, protože jsi do toho značně zapletená.“

„Když jsem složila přísahu žen, které se zřekly světa...“

„Když ti na základě mé žádosti povolili složit přísahu a rezignovat

na tvé místo v Aillardském panství, které ti coby potomkovi tvé matky přináleželo," připomněla jí Rohana, „a já jsem dosvědčila, že nemáš žádný použitelný či přístupný ***laran.*** Bohužel to neodpovídalo skutečnosti, třebaže jsem o tom byla tehdy přesvědčená. Ale i když se můžeš vzdát svého dědictví, nemáš právo se zříci své nenarozené dcery."

„Nemám žádnou dceru, ani narozenou ani nenarozenou..." začala Jaella. Rohana se na ni přísně zadívala.

„To se stále ještě podvádíš, Jaello? Anebo jsi natolik nestydatá, abys podváděla mě? Chceš popřít, že nosíš dceru svého terranskéno milence?"

Jaella otevřela ústa a znovu je zavřela, dobře vědouc, že nemá co odpovědět. Věděla to a snažila se to přitom zapudit. Rohana hovořila klidně dál.

„Když jsem se narodila, bylo v aillardské dědické linii hodně dcer. To už je dávno, ani si na to nevzpomínám, a čas nebyl k našemu Panství zrovna laskavý. Lady Liana, moje matka, se provdala za muže, který namísto ní přijal její jméno i postavení." Aillardové byli mezi Comyny jediným rodem, ve kterém dědictví přecházelo po přeslici z matky na nejstarší dceru. „Moje matka měla dvě mladší sestry. Ta nejmladší byla matkou tvé matky, Jaello. Melora a já jsme byly sestřenice a *brediny.* Vyrůstaly jsme spolu v Dalereuthské věži. Já z ní odešla, abych se provdala za Gabriela. Melora byla odvlečena bandity ze Suchých měst a porodila Jalakovi ze Shainsy dvě děti. Tebe a tvého bratra Valentýna."

Jaella měla náhle sucho v ústech. „Proč mi vyprávíš to, co již dávno znám?"

„Protože Sabrina, má nejstarší sestra, nemá žádné dcery, nýbrž jen syny. Má sestra Marelie se vdala do Panství Elhalynů, a ať už je tomu jakkoli, její synové a dcery patří k tomuto Panství a nemají s Aillardy nic společného. Žádala jsem Gabriela, aby se zřekl svého otcovského práva na Lori, ale on nechtěl, a v pozdějších letech už byl příliš nemocný na to, abych ho k' tomu mohla nutit. Lori proto nebyla vychovávána jako dědička Panství, nýbrž jako budoucí manželka. Ty jsi se však nevdala, Jaello, a stále patříš k Aillardům. Kromě toho jsi složila přísahu, podle níž každá dcera, kterou porodíš, patří jen tobě a ne tvému muži. Tvoje dcera, Jaello, bude dědičkou Aillardu, ať se ti to hodí nebo ne. A bude vládnout."

„Ne! To nedovolím..."

„Nemůžeš tomu zabránit," prohlásila Rohana. „Tak zní zákon. Sledovali jsme tě od Melořiny smrti. Sabrině nebylo očividně vhod, že Melora se dostala na její místo..."

„Obzvlášť když otec Melořina dítěte byl banditou ze Suchých měst," doplnila Jaella trpce.

„Ať je tomu jakkoli, Sabrina již rodit nemůže, a proto již nebude mít žádnou dceru. Melora měla starší sestru..."

„A *ta* neporodila dcery pro Panství?"

„Mysleli jsme, že to udělá," odpověděla Rohana. „Při slavnosti porodila Lorillovi Hasturovi dceru *nedestro,* a proto jsme ji provdali za nebohatého statkáře. Té dívce by teď bylo - Avarro pomáhej, jak ty roky letí! - přes čtyřicet. Jednou jsem ji viděla, když ještě byla malá. Byla velmi krásná a měla se učit ve Věži."

„Proč nemůže být dědičkou Panství ona? Anebo Hasturové své dcery nikomu nepřejí?"

Rohana zavrtěla hlavou. „Nebylo jí ani patnáct a padla do rukou banditů. Vysvobodili ji, ale ona znovu utekla - možná měla mezi těmi bandity milence -, a my jsme o ní už neslyšeli. Leonie z Arilinnu nám radila, abychom ji už nehledali. Buď je již mrtvá anebo se jí přihodilo něco, co jí zabránilo vrátit se k rodině. Jsem přesvědčena, že je mrtvá. Dědictví tedy přechází na tebe, Jaello, a pokud ne na tebe, tak na tvou dceru, a to je nevyhnutelné. Proto jsem tě sem pozvala - tohle jsem ti chtěla říct."

Jaella podvědomě sepjala ruce na břiše, jako by chtěla dítě uvnitř ochránit, dítě, v němž neviděla nic jiného než pouto, které _jiváže k Petrovi. Ale tohle bylo horší než porodit dítě Terranovi. Měla své dítě dát Comynům, kde mělo být služebnicí i panovnicí zároveň. Comynům. To neudělá. Přísahala, že se nenechá ovlivnit ani, rodinou ani klanem ani otázkami dědictví...

„A jako regentka svého nenarozeného dítěte, dědičky Aillardu, musíš zaujmout místo v radě," pokračovala Rohana, „třebaže podle jména je lady Sabrina stále ještě regentkou. Ledaže chceš Sabrinu učinit mluvčím své dcery," dodala ledově. „Pak můžeš dál žít jako žena, která se zřekla světa, a zanedbávat své povinnosti. Ale musíš svou dceru přivést na svět a podle zákona ji předat Comynům, aby byla vychována, jak jí náleží."

„Je z poloviny Terranka," odporovala Jaella.

„Ty tomu pořád ještě nerozumíš, viď, Jaello?" zeptala se Rohana.

„To není poprvé, co ženská linie Aillardů vymřela. Ale to se již nesmí opakovat. Po tři generace jsme teď byli pronásledováni neštěstím. Tvoje povinnost vůči Comynům...“

„Nevykládej mi nic o mé povinnosti k Comynům,“ přerušila ji Jaella přidušeně. „Co pro mě za všechna ta léta udělali?“

„Co na tobě záleží!“ pokračovala Rohana neochvějně. „Ty jsi se tohoto života zřekla dřív, než jsi byla dost stará na to, abys věděla, co to znamená. Život každého nutí připouštět kompromisy, které ještě nechápe. Čest nám poroučí se toho držet, i když je to obtížné.“

‚Jaellu napadlo něco podobného... *Neporušila přísahu amazonek, když pro ni bylo obtížné ji dodržet?* Sklopila oči. Rohana přátelsky pokračovala: „Ty jsi se rozhodla. Ale nemůžeš se rozhodovat za svou dceru. Znám pravidla žen z cechu natolik dobře, abych věděla, že ani cechovní matka nesmí rozhodovat za svou dceru, i když se dívka narodila pod střechou cechovního domu. Tvoje dcera musí znát své povinnosti vůči Comynům, musí vyrůstat s vědomím, že je dědičkou Aillardského panství, a ty musíš vědět, co se od ní požaduje. Žádám tě, Jaello, abys toto léto zasedla v radě, až bude Kyril potvrzen za vládce Ardaisu a tvá dcera vyvolena pro Aillard.“

„Je nějaká jiná možnost?“ zeptala se Jaella.

„Doufám, že nás nebudeš nutit k tomu, abychom uvažovali o alternativách, Jaello. Ledaže byste ty anebo dítě zemřely při porodu.“

Nejsem otrokyně, a nechci nechat svou dceru zotročit. Chci žít sama pro sebe, a ne pro arogantní kastu, která mou matku bez výčitek zanechala v otroctví a mě odvrhla, protože jsem dcerou svého otce stejně jako své matky. Nahlas nakonec prohlásila: „Comynové o mně nechtěli pro mou krev Suchých měst nic slyšet. Teď tvrdíš, že u mé dcery to přehlédnou - a její terranskou krev také?“

„Tehdy,“ odpověděla Rohana, „mohli volit. Byly tu i jiné dědičky Aillardu. Od té doby jich několik zemřelo. Před smrtí nemá žena na vybranou, a to je přísnější pán než Comynové. Nutnost není nikdy pohodlná, Jaello.“

A ty mrtvé ženy, pomyslela si Jaella, byly Rohaniny příbuzné. *Krev, která se rozlévá v písku, tmavé stíny na dně jezera, bolest, která jí drtí hlavu...* Podařilo se jí ten obraz znovu vypudit ze své mysli. Rohana ji přísně pozorovala, nic však neřekla, a Jaella jí byla za to vděčná. Obávala se, že Rohana jí vidí až do duše, vidí její procitající *laran*, sahá po ní, aby ji vyzvedla z jejího útočiště u žen, které se zřek-

ly světa... *Žádné útočiště. Já jsem se zřekla i jich. Kam mě to povinnost žene? Povinnost vůči komu? Vůči Comynům, Terranům, mým chlebodárcům, Petrovi, mým sestrám v cechovním domě? Před protichůdnými přísahami není úniku... stejně tak jako před narozením a smrtí...*

„Kindra mi stále vštěpovala, že nic není nevyhnutelného kromě smrti a sněhu v zimě. Musí existovat i jiné řešení."

„Ach, Jaello." Rohana se nahnula dopředu a s úsměvem pohladila její hebké vlasy. „Tak jednoduché to v životě zase není. Nevyžaduji, aby ses na místě rozhodla. Nepozvala jsem tě sem proto, abych tě vehnala do úzkých. Jdi a uvažuj o tom, miláčku. Zeptej se Petra, co si myslí on - je to i jeho dcera, a ať už cechovní sestry tvrdí cokoli, má na své dítě také právo. Nech si čas. A až se dítě narodí, prosím tě jen, aby sis předčasně nezavírala všechny dveře. Dopřej i jemu volbu. Tvoje matka se o to pokusila a ztratila život, abys ty nevyrůstala v okovech, ale mohla se svobodně rozhodovat. Možná proto jsem byla k tobě mírná a netrvala na tom, aby tě vychovávali podle pravidel pro dceru Comynů. Melory se nikdo neptal, mě se nikdo neptal..."

Jaella se na Rohanu ostře zadívala, ale pak si uvědomila, že Rohana o sobě nemluvila. Nahlas řekla jen: *Melory se nikdo neptal.* „Melory se nikdo neptal," zopakovala, „a ona zemřela, aby ti dala svobodu. Proto ti nebudu nikdy nic vnucovat. Užila sis dlouhé roky svobody. Není teď na čase udělat něco pro to, aby nebyla jen pro tebe?"

Snad má pravdu, snad... možná něco dlužím těm, kteří tu byli přede mnou, a těm, kteří přijdou po mně... Rafaella se pokusila rozhodnout pro Dorii, a nebylo to správné, a Doria musela být poslána pryč...

Sklonila hlavu. „Ano, budu o tom přemýšlet. Ale ty jsi jistě

‚nevážila dalekou cestu z Ardaisu až sem, abys se mnou mluvila o osudu mé dcery..."

Rohana se hned chytila jejích slov, takže Jaella poznala, že i ji ten spor rozladil. „Pochopitelně že ne," přikývla, „přijela jsem na Gabrielův pohřeb, a abych byla při tom, když bude Kyril potvrzen za vládce Panství... Bude svoláno zvláštní zasedání rady. Přicestují Hasturové z Carcosy, a také princ Aran se svou ženou a dcerou. Zpráva se rozšířila po všech Panstvích - ale to tě možná vůbec nezajímá, dítě. Běž si lehnout. Potřebuješ se vyspat. Řeknu, aby ti donesli lehkou večeři, a ty se můžeš prospat a ráno vyrazit domů nebo tu zůstat a ještě se mnou promluvit, zkrátka jak budeš chtít. Až bude zasedání ohlášeno, pošlu ti

podrobnosti, a ty by ses jej měla kvůli své dceři zúčastnit a setkat se s dalšími členy Panství. Víš přece, holčičko, že máš i jiné příbuzné než mě a Kyrila. Měla bys je poznat!“

„Toužím je poznat asi stejně, jako se oni snažili poznat mě po smrti mé matky,“ prohlásila Jaella, ale bez stopy hněvu. Jako vždy se nechtěla dotknout Rohaniaých citů.

V pokoji pro hosty, který byl přidělen jí a Petrovi, vládl klid. Jaella snědla trochu polévky a opečené drůbeže, kterou jí Rohana nechala přinést. Jak se domnívala, Petr bude večeřet s terranskou skupinou ve vzdálených pokojích, kam byli posláni. Skoro si přála být při tom. Neznala však chodby comynského hradu natolik dobře, aby si troufla vydat se sama na cestu. Seděla v pohodlném křesle a snila. Jaké to bylo krásné mít kolem sebe důvěrně známé předměty! Ne, známé ne - nikdy nežila v tak honosném prostředí. Pokud si vzpomínala, znala jen čisté, útulné, ale určitě ne luxusní pokoje cechovního domu. A přitom si mohla žít celou dobu jako teď, pokud by zůstala u Comynů, namísto aby se zavázala přísahou amazonek. Proč ji právě teď napadaly takovéhle myšlenky? Po chvíli usnula. Probudila se, když vešel Petr. Bylo již pozdě.

„Je mi líto, miláčku, že jsem tě vzbudil,“ omlouval se. „Přišel bych dříve, nechtěl jsem tě tady nechat, ale říkal jsem si, že jsi u lady Rohany, a že ona se o tebe postará. Bylo mou povinností se věnovat naší skupině.“

„To jistě,“ odpověděla Jaella srdečně. Jeho smysl pro povinnost byl jednou z vlastností, které si na něm cenila. *Znamenalo to, že ona jej nemá?* Téhle otázky se bála.

„Dostals najíst? Rohana mi poslala všechny možné dobroty, a já jsem se jich skoro nedotkla. Tam na stolku najdeš koláč, studené kuře a víno...“

„Vzal jsem si s ostatními jen něco malého,“ odpověděl. „Neumějí si dobrého jídla vážit, kromě Montyho. Sandro Li - jak mu říkáš, Aleki? - nechtěl ani ochutnat. Říkal, že přirozenému jídlu nedůvěřuje, protože je nebezpečnější a ne tak výživné jako jídla, u nichž jsou vitamíny a obsah minerálů vědecky propočteny. V tu chvíli.jsem měl chuť být zase někde v terénu.“ Do jedné ruky si vzal kuřecí stehno, do druhé kus ořechového koláče, přistoupil k ní a obíral kosti. „Vždy, když se dostanu na nějaké místo, jako je tohle, uvědomím si, jak... jak je terranská zóna ve skutečnosti divná. Určitě jsi, chudáčku, nevěděla,

co tam máš vlastně dělat, nemám pravdu? Možná bychom mohli potom, co vyřídíme tu záležitost s Carrem, na několik týdnů vycestovat, do vrchoviny, do hor - třeba do Dalereuthu, pobřeží jsem vždycky miloval, a tys tam ještě vůbec nebyla, že jo? Všechno hodíme za hlavu a pojedeme do hor - jen my dva, a pak se znovu sblížíme. Ale, ale...“ Sehnul se nad ní, a když ji chtěl v rychlosti obejmout, upustil maso na zem. „Jaello, ty pláčeš - byl jsem hrubý, já vím, nechal jsem se strhnout starostmi o místo a postup a podobné nesmysly a nemyslel na to, co je opravdu důležité! Něco takového se muselo dnes stát, aby mi to připomnělo, že na světě jsou ještě jiné věci. Promiň, že jsem byl předtím tak odporný. Patřilo by mi, abys mě za to všechno nenáviděla, ale nevím, co bych si bez tebe počal, Jaello, tolik tě mám rád... Potřebuji tě...“

Vzlykajíc přitiskla svou tvář na jeho krk. Proč se od sebe tak vzdálili? A on ještě nevěděl nic o smrti domna Gabriela, a o požadavcích, které na ni Rohana měla, o jejím dítěti...

„Poslouchej, Petře,“ požádala jej vážně, vzala jeho tvář do svých dlaní a přitáhla ji k sobě, „ty víš, že Rohana je moje příbuzná. Hodně mi toho řekla, tolik, že o tom nedokážu rozhodnout sama.“ O všem mu vyprávěla, její slova se křížila, a jak doufala, on mnoho nedbal o to, co říkala Rohana o jejich dítěti coby dědici Aillardského panství.

„Důležité je jen naše dítě, Jaello.“ Přitiskl ji k sobě. „Měli jsme hodně starostí, ale stálo to za to, teď, kdy můžeme myslet na někoho jiného než na sebe.“ Políbil ji tak něžně, až se podivila, jak mohla o něm někdy pochybovat.

„To je nejdůležitější, Jaello. Ty a já - a dítě.“

4. KAPITOLA

Magda začala trpět neklidem, ba skoro klaustrofobií. Ženy byly přátelštější, dokonce i Rafaella, ale ona měla celého domu již po krk! Někdy zašla do zahrady, jen proto, aby se nadýchala svobody, i když, jak si s ironií pomyslela, až příliš páchla stájemi.

Stále ještě nosila věci z bedny s odloženým šatstvem. Tradice vyžadovala, aby si před koncem první poloviny roku, kterou musí strávit v domě, sama ušila úplnou výbavu. V jistém smyslu tomu i rozuměla - ženy, které do cechu přišly z vyšších vrstev, byly zvyklé nosit šaty, které jim ušily jejich služky a jiní, a musely se naučit, jakou to dá práci. Keitha naopak přivítala příležitost si při šití v klidu posedět. Teď právě vyšívala výstřih a rukávy své nové blůzy drobnými motýlky. Magda jí záviděla šikovnost, s jakou dělala jednotlivé stehy.

„Ach, pro mě je to odpočinek," tvrdila Keitha. „Každou chvíli mě může zavolat Marisela, abych jí pomohla s porodem, a proto odpočívám a pokud můžu, vyšívám..."

„Pro mě to žádný odpočinek není." Magda se kousla do rtu, protože se již opět bodla jehlou do prstu. „Než abych něco obrubovala, to radši budu vyklízet stáj!"

„To je na tvé práci vidět." Keitha hleděla kriticky na Magdiny stehy. „Co by si tvoje matka pomyslela!"

„Byla to umělkyně," vysvětlovala Magda, „a nevěřím, že uměla šít lépe než já. Stále se zabývala svou loutnou a svými překlady." Elizabeth Lorneová hrála na devět hudebních nástrojů a sepsala přes tři sta lidových písní z darkoverské vrchoviny. Magda, která ‚nebyla hudebně

tak nadaná, se necítila být se svou matkou natolik spřízněná, i když si v posledních měsících stále více uvědomovala, jak jí je podobná: Její práce ji bavila a toužila po tom, aby něco dokázala. Teď když neměla příležitost si to ověřit, uvažovala, jaké vlastně bylo manželství její matky. Elizabeth Lorneová se jistě nenechala ovlivnit terranskou kariérou Davida Lornea a věnovala se své vlastní práci...

„Moje matka vždy říkala, že ‚nesmím služce nařizovat nic, co si dovedu udělat sama," vyprávěla! Keitha. „Jinak se žena stává otrokyní vlastního služebnictva. Teď jsem vděčná, i když zrovna s ‚koňmi ráda nepracuji. Marisela však říká, že se musím naučit postarat o vlastní koně a sedla, protože zákon od ošetřovatelky žádá, aby navštívila každou ženu potřebující pomoc v okruhu jednoho dne cesty, a pokud je to možné, i dál. A Marisela říká, že těžko budu mít vždy lidi na to, aby se mi o koně postarali."

Magda se usmála. *Marisela říká* se stalo jednou z nejdůležitějších Keithiných frází. Magda měla pomalu podezření, že jedním ze základů výcviku amazonek bylo vrátit ženy zpět do puberty, aby mohly podruhé dospět, a nebyly podřízeny otcům, bratrům, mužům, kteří vládli ve většině darkoverských domovů. Když se přitom zhlížely v jiných ženách, pak to nebyl žádný zločin, i když Magdu překvapovalo, že to vidí u Keithy, která byla vychována rjako *cristoforo* a několikrát se nepěkně zmínila o milenkách žen v domě.

Magda se pokoušela odstřihnout krátký konec niti, píchla se však do prstu a zaklela. Podobné návrhy dostávala nejen od Camilly, ale vždy se jen usmála, a jak doufala, odmítala je tak, aby nikoho neranila. Bylo však obtížnější vyhnout se Camille, která zůstala její přítelkyní ve chvíli, kdy přátele tak zoufale potřebovala. *Nejsem lesbická, nezajímám* se o *ženy*... To jí připomnělo zneklidňující historku s Jaellou. Byl to ovšem sen, sdílený sen, který neměl žádný význam. Když však bojovala s nití a pokoušela se provléknout ji uchem jehly, vzpomínala na večer, kdy tohle téma bylo otevřeno při večerním sezení...

...Cloris a Janetta tvrdily, že amazonka, která má milostný poměr s mužem, je zrádkyně. „Jsou to právě muži, kteří nás utlačují a zotročují, jako Keithin muž, který ji bil a pokusil se ji vyzískat s podplacenými vojáky... Jak může svobodná žena milovat muže, kteří takhle žijí a chtějí si nás k sobě připoutat?"

„Všichni muži nejsou takoví," odporovala Rafaella. „Otcové mých synů respektují, že si chci zachovat svobodu. Možná by byli raději,

kdybych s nimi žila a vedla jim domácnost, ale přiznávají mi právo na mou svobodnou vůli.“

A Keitha kypíc hněvem vykřikla: „Opouštíme své muže a hledáme v cechovním domě úkryt, protože věříme, že zde budeme v bezpečí před pronásledováním, a pak zjistíme, že si nemůžeme být jisti před vlastními sestrami! V tomhle domě, včera mi jedna ze sester nabídla... hanebnost...“

Matka Millea ji přerušila klidným, věcným tónem: „Tím možná, Keitho, myslíš, že jedna z nás se tě zeptala, zda s ní nechceš jít do postele. Kdo by takovouhle prosbu označil za hanebnost? Anebo ti nedala žádnou možnost, aby ses zdráhala, pokud jsi nechtěla?“

„Já tomu říkám hanebnost!“ zvolala Keitha.

„Řeklas něco horšího, nemám pravdu?“ zasmála se Rezi.

„Přiznávám, že tím zločincem jsem já. Utíkala přede mnou, jako by měla strach, že ji na místě znásilním. Neměla ani tolik zdvořilosti, aby mi pohlédla do tváře a řekla: ‚Ne, díky.‘“

Keitha zrudla. Slzy jí stékaly po tvářích. „Já jsem tě nejmenovala,“ vyhrkla vztekle, „a ty se tím ještě chvástáš?“

„Nepřipustím, abys mě donutila se za to stydět.“ odpověděla Rezi. „Když si dva chlapci přísahají, že budou přátelé na život a na smrt a žádné ženě nedovolí, aby je rozdělila, i když se později ožení a budou mít děti, nikdo jim nezbraňuje, aby si svého přátelství cenili nade všechno na světě. *Donas amizu!“* řekla pohrdlivě. „všichni bardové velebí muže, pro kterého je jeho *bredu* víc než žena a děti. Ale když se zasnoubí dvě dívky, považuje se za samozřejmost, že když dívka dospěje v ženu, přísaha neznamená nic jiného než: *Chci ti být věrná, dokud mi nebude v cestě stát povinnost vůči muži a dětem!* Moje láska a věrnost patří jen mým sestrám, a já jimi nebudu plýtvat na muže, který mi je nikdy nemůže vrátit!“

Magda si zmateně pomyslela: *Ne, všichni muži nejsou takoví, Rafaella má pravdu,* a následující diskusi skoro neposlouchala. Teď při šití s Keithou uvažovala dál: *Je Keitha natolik otevřená, aby věděla, co se odehrává mezi ní a Mariselou? A pokud ne, upozorní ji Marisela jednou na to?*

Janetta nahlédla do pokoje. „Margali, Keitho, matka Lauria by chtěla, abyste obě šly dolů do haly.“

Magda vděčně smotala svou práci do neforemného uzlíčku a strčila ji do skříňky, na které bylo její jméno. Keitha se opozdila, pečlivě

svou výšivku složila, ale Magda brzy zaslechla za sebou na schodech její kroky, a tak seběhly dolů společně.

Dole čekaly Camilla, Rafaella a Felicia oblečené do jezdeckého, se skupinkou žen, které Magda neznala. Na rukávech měly červený znak Neskajského domu.

„Margali, Keitho, ,už vás nebaví být v domě? Jste ochotné riskovat? V pohoří Kilghardu, v zemi Altonů, hoří. Cechovní ženy nejsou ze zákona povinny pomáhat, ale když to dělají všichni schopní muži, smíme se na hašení požáru podílet i my. Nikdo neříká, že *musíte* jít," opakovala matka Lauria naléhavě, „ale jestli chcete, pojďte."

„Já chci," kývla Magda, a Keitha nesměle dodala: „Šla bych ráda, ale nevím čím bych vám byla platná."

„To nech na nás," řekla jedna z neznámých žen. „Kdo nebojuje s ohněm, může pomoci v táboře. Hodí se nám každý ochotný pár rukou."

Matka Lauria pohlédla z jedné na druhou. „Dobrá," řekla nakonec, „pošlu vás tam." Tím nám byl udělen rozkaz, pomyslela si Magda. Pokud by cechovní matka nenařídila něco jiného, musely bychom po celý rok zůstat v domě.

„Musíte se naučit vhodně chovat mezi muži a spolupracovat s nimi, jako byste byly jedním z nich a nevyužívaly ženských výhod. Camilla a Rafaella jsou za vás zodpovědné, budete je poslouchat na slovo a bez jejich svolení s nikým nepromluvíte, především ne s mužem. Je to jasné? Dobře. Jděte a oblékněte se pro jízdu na koni. Vemte si nejteplejší šaty a kabáty a dobré boty. Sbalte si čisté prádlo na čtyři dny a buďte dole, než hodina znovu odbije."

Když se Magda převlékala a balila si čisté prádlo do malé brašny, kterou jí dala Rafaella, chvěla se rozčilením. Měla i trochu strach, ale odvahy si dodávala tím, že si říkala, že je silnější než mnoho mužů, kteří byli určeni k tomu, aby pomáhali při hašení požárů. A *jsem amazonka.*

Osedlaly koně. Rafaella řekla tiše Keithě i Magdě: „Někteří z mužů, s kterými pojedeme, se vás budou pokoušet zatáhnout do hovoru, anebo budou mít sprosté narážky. Ať už vám řeknou cokoli, v žádném případě jim neodpovídejte, ani jediným slovem. Třeba dělejte, že jste němé. Když se vás dotknou, můžete se bránit, ale musíte si zvyknout na to, že nás nesnášejí, a naučit se s tím žít, protože se na tom stejně nedá nic změnit."

Shromáždění mužů čekající u městské brány bylo pestrou směsicí. Vpředu byly tři tucty mladých gardistů v uniformách, kterým velel mladičký důstojník, jemuž nebylo ještě ani dvacet.

„Valentýn Aillard, *para servirte, mestra*.“ Kývl na Rafaellu s chladnou zdvořilostí. „Vaše ženy jsou vítány. Potřebujeme každý pár rukou. Máte zásoby a nářadí?“

„Tam na našich tahounech.“ Rafaella mávla na ženy, aby se zařadily. Zdvořilý mladý důstojník svým lidem očividně vysvětlil, jak se mají chovat, protože i když si gardisté amazonky zvědavě prohlíželi, nikdo neprojevil ani náznak antipatií. Jinak tomu bylo u ostatních mužů, kteří jeli na místo požáru, ale nebyli podřízeni vojenské disciplíně. Ozvalo se hvízdání a výkřiky, které měly upoutat pozornost. Padly posměšné připomínky, a když se ženy připojily k průvodu, dvě či tři zamumlané obscénní poznámky. Magda si jich nevšímala. Keitha zrudla jako zvonkovec a přetáhla si kapuci přes hlavu. Magda se domnívala, že se v jejím stínu dala do pláče. Ženy z Neskajského domu, všechny kolem čtyřicítky nebo i starší, projely kolem mužů, aniž by se na ně podívaly, zatímco Camilla - Magda si připomněla, že sloužila ve vojsku - předjela ke gardistům a nenuceně s nimi vyprávěla.

„Proč s nimi smí mluvit a my ne?“ zašeptala Keitha.

„Možná proto, že nám nedůvěřují, že bychom se uměly správně chovat,“ odpověděla Magda stejně tiše. „Ty s nimi *chceš* mluvit?“

„Ne,“ zasyčela rychle Keitha. „Připadá mi jen zvláštní, že se tak přátelsky baví s muži, kteří se k nám chovají tak odporně.“

Ta myšlenka napadla již i Magdu, ale předpokládala, že Camilla, dlouhá léta žijící v cechu, dokázala rozlišovat mezi muži, kteří ji považovali za kamarádku, a těmi, kteří se ji pokoušeli dostat jako ženu. Camilla byla každopádně svým pánem.

Jeli celé odpoledne a ještě dlouho po setmění. Důstojník na čele průvodu dal konečně rozkaz k zastavení, a na jedné louce postavili tábor. Amazonky vařily u svého vlastního ohně, a později si rozložily v kruhu své přikrývky. „Keitho, ty budeš spát se mnou,“ nařídila Rafaella, „a ty, Margali, s Camillou. Vždy, když jsme mezi muži jako dnes, spíme po dvou proto, aby nebylo pochyb o tom, že nehledáme společnost. A i kdyby měl někdo hloupé nápady, můžete se navzájem ochránit.“

Magdě to připadalo rozumné. Byla však také přesvědčená, že muži, kteří vědí, že ženy si jejich přítomnost nepřejí, by určitě přišli na něja-

ký jiný zvrhlý nápad. Napomínala se, že jí do toho, co si muži myslí, vůbec nic není. Když si rozkládala pokrývky vedle Camilly, byla přesto rozpačitá.

Rafaella se zeptala žen z Neskaji: „Kde je má dcera? Doufala jsem, že Doria je u vás."

„Říkala jsem jí, že pokud chce, smí jít s námi," odpověděla žena, „a ona by jistě ráda šla. Ale měla zrovna první den měsíčky, a těžká práce a dlouhá jízda na koni nejsou v tuhle dobu zrovna příjemné. Viděla jsem, že vypadá doopravdy nemocně, a proto jsem ji nijak nepřemlouvala."

„Vůbec se mi nelíbí, jak se moje dcera bojí!" řekla Rafaella rozzlobeně. „Jezdila jsem na koni a tvrdě pracovala, i když jsem byla v sedmém měsíci, a ji postraší něco takového?"

Žena pokrčila rameny. „Žádný zákon neříká, že všechny ženy musí na své tělo reagovat stejně. Chceš ji nutit k namáhavé práci jen proto, že tobě to nevadí? Pokud by byl oheň blízko nás a my měly málo pomocníků, určitě bychom ji vzaly - nedělá na mě zrovna dojem, že by byla líná. Máme však dostatek dobrovolnic. Některé se přímo vnucovaly. Nedělej si starosti, Rafi, už je dospělá. Pokud by byla líná - a já jsem u ní nic takového nepozorovala - přenech to cechovním matkám v Neskaji."

„Máš pravdu," povzdechla si Rafaella a zmlkla.

„Možná," ozvala se po chvíli neznámá žena, „možná to dcery amazonek mají těžší než ženy, které k nám přicházejí zvenčí. Čekáme toho od nich příliš, že?" A Magda viděla, jak žena Rafaellu pohladila po vlasech. „Mám dceru, která se rozhodla z cechu odejít a vdát se. Je šťastná, má dvě děti, a její muž s ní zachází tak slušně, jak si jen dovedu představit. Přesto se nedokážu zbavit pocitu, že jsem v jejím případě selhala. Tvá dcera alespoň složila přísahu, sestro, a není služkou ani otrokyní žádného muže."

Camilla zašeptala Magdě do ucha: „Kdybych to řekla Rafaelle já, zpolíčkovala by mě. Jsem ráda, že to napadlo někoho jiného." Vstala a obrátila se k ženám u ohně. „Než půjdeme spát, Annelys vám chce říct pár slov."

Annelys, jedna z žen z Neskaji, jim dala několik základních rad, co mají dělat za různých podmínek při hašení požáru a jak mají na sebe dávat pozor. Zdůraznila ovšem; že většina žen dostane podřadné práce a nepotřebuje vědět, co je třeba, a musí jen poslouchat rozkazy. Magda

zaslechla, jak jeden z mladých důstojníků vykládal mužům u druhého ohně skoro totéž. Jeho hlasu nebylo po většinu času rozumět, ale tu a tam zaznělo do nenadálého ticha několik slov, anebo je přivál vítr.

„Kdyby tu byli jen gardisté," zamumlala Camilla, která seděla mezi Magdou a Rafaellou, „pracovali i tábořili bychom společně. Ale někteří z těchto mužů jsou pěkná sebranka a my jim nedůvěřujeme. Časem zjistíš, kterým mužům můžeš důvěřovat a kterým ne. Když se něco stane, buď opatrná. Právě ty bys to měla chápat."

Annelys ji zaslechla a řekla: „Nejsem si jistá, zda se vůbec nějakému muži dá plně důvěřovat. Když máme poradu s dělníky, které se zúčastní i ženy z cechu, nevěřím nikomu. Na to se můžeš spolehnout, Camillo."

Camilla pokrčila rameny. „Možná jsem důvěřivější než ty. Anebo možná je to v tom, že už nemám co ztratit a každý muž, který na mě vztáhne ruku, odejde se zraněním - a to všichni moc dobře vědí!"

Annelys zívla. „Dnes byl dlouhý, těžký den a zítra bude ještě delší a obtížnější. Pojďme spát, sestry." Sehnula se, aby zakryla oheň. Magda byla unavená a rozlámaná z jízdy na koni, a země pod tenkými přikrývkami byla tvrdá, ale během úvah o tom, že stěží zamhouří oka, usnula. V noci se jednou probudila. Oheň hořel jako nedůvěřivé rudé oko. Camilla ležela těsně u ní, a Magda ji objala, vděčná za trochu tepla, protože bylo chladno. Camilla cosi ospale zamumlala a převrátila se. Magda se k ní přitiskla. Camilla ji políbila a znovu usnula.

Magda však již usnout nedokázala. Zkoumala své pocity, tak jak to v posledních týdnech dělala již mnohokrát.

Jaella. Co se to mezi nimi vlastně odehrálo? Procitly ze společného snu, z *laranu,* o němž nevěděla, že jej má, a držely se v náručí... a Jaella ji přitáhla k sobě a políbila ji. To nebyl nevinný polibek, při němž by ji nic nenapadlo, nikoli letmý polibek na dobrou noc, který jí Camilla právě dala, nýbrž opravdový polibek, polibek milenky, jehož smyslnost Magdu poděsila. Stejně jako pro mnoho žen, jejichž zkušenosti byly zcela konvenční, bylo i pro ni obtížné si třeba jen představit, že by na něco takového mohla zareagovat. Jaella nenaléhala... ale Magda utekla. Teď, ležíc těsně vedle Camilly, se pokoušela znovu tyto zážitky analyzovat. Camilla to od ní rovněž jednou žádala, a Magda se bránila, i když dnes ani nevěděla proč.

Toto si přeji? Je to důvod, proč ztroskotalo mé manželství, jsem v srdci spíše milenka žen...? Byla znepokojena, sama sobě se odcizila.

Nakonec si přikázala, že zítra ji čeká těžká práce, a podařilo se jí usnout. Pronásledovaly ji však neklidné sny.

Příštího dne před polednem již ucítili, uslyšeli a uviděli požár. Vzduchem se neslo temné hučení a štiplavý kouř, obloha byla podivně zbarvena doruda. Na svahu mýtila řada špinavých postav, mužů i chlapců, motykami a hráběmi kus země, a když dorazili do tábora, uviděli další muže, kteří v průsmyku káceli stromy.

Magda a Felicia byly poslány, aby s muži kopaly příkop. Keitha, která nebyla dostatečně silná, měla s ostatními ženami v táboře vařit a nosit vodu. Camilla a Annelys a ještě několik žen se připojily k lesníkům.

Z místa, kde Magda pracovala, oheň neviděla, ale slyšela. Na rukách se jí při kopání udělaly mozoly, i když měla rukavice, a neuplynula ještě ani hodina a začalo ji bolet v zádech. Nedávala na sobě nic znát. Po další hodině přirlesl nějaký starší muž hrnec s vodou, a když na ni přišla řada, narovnala se a napila. Muž vedle ní na ni poprvé pohlédl, spatřil sazemi zamazaný obličej, špinavé ruce, potrhaný jezdecký oblek a zvolal: „U Zandruových pekel, to je holka! Co tu děláte, *mestra?*“

„Totéž, co vy, pane - bojuji s požárem,“ uklouzlo Magdě, dřív než si vzpomněla, že za žádných okolností nesmí s mužem mluvit. Sklonila hlavu, vyprázdnila sklenici a chtěla ji vrátit starému muži, který přinesl hrnec s vodou. „Co tu dělá dívka jako ty mezi všemi těmi muži?“ prohlásil stařec. ;,Neměla bys být v táboře, kde je moje žena i mé dcery?“Magda mu vtiskla sklenici do ruky, vzala svou motyku a pracovala dál. Stařec po chvíli s mručením vyrazil k dalšímu muži a nabídl mu vodu.

Nikdo se nenamáhal Magdě vysvětlit, co to vlastně dělají, ale z Annelysiny poznámky pochopila, že mají pás země zbavit veškerého hořlavého materiálu, který by se mohl stát potravou pro oheň. Za setmění byli vystřídáni další skupinou. Magda byla příliš unavená na to, aby mohla stát. Ruce měla pokryté mozoly, a měla dojem, že záda ji již nikdy nepřestanou bolet. Dole v táboře si mohli umýt ruce i tvář, a ženy rozdávaly fazolovou polévku z velkých hrnců, které se hřály celý den nad ohněm uvnitř kruhu. Jak ráda by se Magda vykoupala! Všichni byli ve stejném nepohodlném stavu, byli špinaví a propocení a páchli kouřem. Magda se vydala na cestu k latríně, ale amazonka z jiného cechovního domu ji chytila za paži a připomněla jí, že je dob-

ré, aby chodily vždy po dvou. Magdě bylo trapné používat latrínu před očima jiné ženy,když si však všimla tváří některých mužů venku, byla ráda, že není ,sama.

Tihle barbaři! U Terranů bych mohla s muži pracovat, a ani jeden by se mě nedotkl, ledaže bych ho k tomu vyzvala! Ale tisíc let odlišných zvyků společnost rozdělilo. Obyčejné ženy, zahalené do dlouhých sukní a čepců na spletených vlasech, chodily samy, jak se jim zachtělo, a nikdo si netroufl je obtěžovat, protože každá z nich patřila nějakému muži, který by se za poškození svého majetku řádně pomstil. Svobodné amazonky patřily jen samy sobě a proto byly volné... *Barbaři,* pomyslela si Magda znovu. Nu, Terrané mají zase jiné chyby...

Když amazonky rozprostřely na okraji tábora své pokrývky, i tady stále po dvou, Keitha se k nim připojila a zašeptala: „Ženy _byly horší než muži. Koukaly na mě, jako bych byla příšera s tisícem nohou, kterou našly v polévce, a jedna z nich se mě zeptala, proč nejsem doma a nestarám se o své děti. A když jsem jim řekla..."

„Neber si to tak," chlácholila ji Rafaella. „Už jsme si to všechny vyslechly. Měly jsme jen čas si na to zvyknout, to je vše, a ty si na to_také zvykneš. Vždy buď hrdá na to, čím jsi a co jsi dokázala. Když to nechápou, ať si nad tím lámou hlavu. Tobě to může být jedno. My všechny dobře pracujeme pro Panství. Běž spát, drahá. Pokud si myslíš, žes jednala správně, nemusíš se cítit být pohaněná za nic, co druzí řekli." Magdu překvapilo, jak Rafaella přátelsky mluvila. Většinou neměla s Keithinou nesmělostí trpělivost.

„Ale to souhlasí," zamručela Camilla, „muži už dávno nejsou tak hrozní jako ženy. Když jednou muži pochopí, že děláme ze všech svých sil a nechceme žádné výhody, berou nás. To ženy nedělají. Obávají se, že když spolu s muži pracujeme, ohrožujeme jejich privilegované postavení. Jak mají své muže přesvědčit, že jsou něžné a slabé, když my je usvědčujeme ze lži? Keitha si myslela, že dostala lehčí úkol než my, protože není tak silná..."

„Předhazuješ mi, že jsem byla líná?" vyhrkla Keitha.

„Ne, přísežná dcero. Dělala jsi, cos mohla, stejně jako my. Ale neuškodí ti, žes to zažila. Tisíckrát raději budu snášet protivenství mužů než žen. Budeš to mít těžší než my. Žádná žena mě nepovažuje za nebezpečí, když pracuji s jejím mužem..." dodala trpce. Magda sledovala hubenou, zjizvenou tvář *emmascy* a říkala si, že Camilliny vnitřní

rány musejí bolet stejně jako ty vnější. „Ty jsi však mladá a krásná, a můžeš si najít manžela nebo milence, kdykoli se ti zachce. Ženy mi prominou, že jsem se zřekla něčeho, čeho jsem, jak ony věří, nikdy nemohla dosáhnout. Tobě neprominou nikdy, a je možná dobře, žes to zažila teď a ne až později."

Příští ráno se objevily mlhy. „Kéž by to uhasilo oheň," poznamenala Camilla s úšklebkem a natáhla si vysoké boty. „Margali, dítě, ukaž mi ruce." Při pohledu na mozoly se nadechla. „Tady máš mast, která tvým rukám pomůže." Dohlédla na to, aby si Magda ruce namazala, dřív než si nasadí rukavice. Ženy se spolu s muži shromáždily u snídaně s miskami plnými husté kaše s cibulí a bylinkami. Byly připraveny kádě s pivem a hrnec s horkou pálenkou. Znovu zazněly poznámky, ale Magda měla oči sklopené a dělala, jako by nic neslyšela. Camilla se naopak smála a žertovala s muži. Očividně ji mnozí z nich znali a respektovali. Vyprávěla Magdě, že s nimi bojovala při poslední pohraniční válce.

Když se Magda vydala k místu, které měla vedle Felicie, jeden muž tiše zvolal: „Hej, krasavice, co máte s tou starou válečnicí společného? Jak to dokázala? Dostala vás dřív, než jste věděly, o co přicházíte? Pojďte sem, a užijeme si..."

Magda hleděla přímo před sebe a tyhle řeči ignorovala. Měla příliš krátkou motyku a požádala Felicii, která byla menší než ona, aby si ji s ní vyměnila. Zrovna se chtěly dát do práce, když se dolů ze svahu rozběhl jakýsi muž.

Byl malý a štíhlý, měl tmavé zrzavé vlasy a na sobě měl oranžovozelený kabát. „Oheň tam nahoře přeskočil přes průsmyk!" volal. „Nechoďte tam! Otočte se a svolejte muže, vemte vozy, musíme tábor přesunout víc dolů..."

Muži se spolu dohadovali. „To je lord Damon," zaslechla, a všichni spěchali udělat, co jim bylo řečeno. Magdě přikázali, aby nakládala na vůz potraviny a pokrývky, a když je podávala nahoru Felicii, viděla, jak muž, kterému říkali lord Damon, teď tiše ustaraným hlasem rozmlouvá s vůdci skupin a přitom dlouhou holí kreslí na zemi mapu. Kdosi mu podal džbán piva, on se ho napil, vypláchl si ústa a vyplivl ho na zem, odkašlal si, vyprázdnil džbán a požádal o nový. Jeho šaty byly nové, ale přesto špinavé a pomačkané, jako by spal na zemi stejně jako ostatní. Jeho hlas zněl chraplavě díky únavě a všudypřítomnému kouři.

„Nečum,“ křikla na ni ostře Camilla. „Jdi k dalším vozům a odveď koně pryč. Dávej pozor, ať se nesplaší!“

Magda scházela dolů po svahu, ruku na uzdě nejbližšího koně. Zvířata, která oheň ucítila, funěla a vzpínala se v postroji, plašila se a řehtala. Magda si nakonec odvázala svůj šátek a chtěla jej koni uvázat přes oči, ale protože její šaty byly nasáklé kouřem, nechtěl si to nechat líbit. Magda zavolala na Keithu, aby jí dala svou zástěru, a to pomohlo. Kůň kráčel pokojně dál, uklidněn Magdiným tichým domlouváním.

O kus dál k ní přistoupil lord Damon. „Dobrý nápad,“ pochválil ji. „Drž se vpravo od vyschlého potoka. Tábor se může rozbít ve stínu borovicového hájku, kde muži již některé stromy pokáceli. Vymýtěte kolem tábora kruh, alespoň tři délky dlouhý. Jdi s nimi...“ Ukázal na půl tuctu žen, které kráčely dolů za vozem, a po chvíli dolů drkotal i druhý vůz. Koně se zavázanýma očima sledovali Magdu krok za krokem.

„Pojď, pojď, hodný koníček, tak je to dobré...“

Na označeném místě začaly ženy vůz vykládat. Rovnaly misky a pokrývky do náruče čekajících pomocnic. Magda pracovala, seč mohla, a vždy si nabrala plnou náruč.

„Tady,“ řekla a podala ženě poslední přikrývky, „to jsou naše z cechovního domu. Budete tak laskavá a položÍte je tamhle?“

Žena na ni zle pohlédla a vědomě hodila přikrývky mezi suché listí a trny. „Nos si je sama! Nejsem služka špinavých *lemvirizi*...“

Magda v první chvíli ztratila nad tak hrubým výrazem řeč. „Sestro, co jsme udělaly, že jsme si něco takového vysloužily? Pomáháme vašim lidem při požáru...“

Žena protáhla obličej. „Bohové sesílají požáry, aby nás potrestali za naše viny, protože mezi sebou strpíme takové, jako jste vy. To je znamení, země sama se brání špíně, jako jste vy. Nejsem žádná sestra!“ Obrátila se k Magdě zády a odešla. Magda se sehnula, chvěla se na celém těle, a zvedla odhozené pokrývky. Slzy ji pálily v očích. Zakopla o hůl ležící na zemi a málem by pokrývky znovu upustila.

„Pomůžu ti, sestro,“ ozval se přátelský hlas, a Magda vzhlédla k neznámé ženě. Měla krátce zastřižené vlasy jako amazonka, měla náušnici žen z cechu, jinak ale měla obyčejné ženské šaty skládající se ze sukně a blůzy. Odebrala Magdě část nákladu. Magda na ni mlčky zírala. Tuhle ženu znala, už ji viděla, kdesi zaslechla její hlas...

„Jsi jedna z nás, sestro?“

„Jsem Ferrika n'ha Fiona," odpověděla cizinka. „Nedbej na tyhle nevědomé ženy, však se nám podaří je přesvědčit, že nejsme zase tak špatné. Jsem ošetřovatelkou z Armidy," dodala přes rameno a položila pokrývky na místo, které Magda před chvílí zmínila. Sehnula se, aby je narovnala, ale jakýsi hlas zvolal: „Kde je léčitelka? Přinesli tři muže s popáleninami!" Ferrika rychle vyhrkla: „Promluvím s tebou později," a spěchala pryč. Její dlouhá kostkovaná sukně rozvířila prach. Kalhoty jsou tady venku opravdu praktičtější, pomyslela si Magda. Pokud ta žena patřila k cechu, proč se tak také neoblékala?

Později Magdu poslali odklidit trnové keře, těžká a špinavá práce, při níž se rukama stále zachytávala o keře a trhala si rukavice. Byl vytvořen nový průsmyk, a ten, jak se zdálo, byl od ohně vzdálen tak daleko, až se Magda překvapeně zeptala: „To opravdu věříte, že oheň dojde až sem dolů?"

„Podívejte!" zvedla jakási žena namísto odpovědi ruku.

Magda zadržela dech. Oheň napravo od nich překonal malou vyvýšeninu a hořel v místě, kde minulou noc ležel jejich tábor. Drobné ohnivé jazyky se hnaly přes trnovníky a nevysoký podrost dolů ze svahu. Tu a tam chytil pryskyřník a vzňal se jako pochodeň, která vyvrhla do vzduchu stovky jisker.

„Všichni muži k dolnímu průsmyku!" zakřičel kdosi. „Všechny ženy pryč z tábora! Pokud není dost lopat, kopejte motykami, hráběmi, v nouzi i rukama, bojujeme o čas!"

Magda pracovala skloněná na místě, kam ji poslali. Pokoušela se nedívat a neposlouchat šířící se oheň. Kouř ji pálil v hrdle a dým z vymýcených míst ztěžoval dýchání. Magda si přetáhla blůzu přes ústa, pokoušela se dýchat přes látku, jak to dělali muži, a na okamžik si přála, aby měla kapesník. Některé z vesnických žen pracovaly vedle ní. Měly sukně vykasané až ke kolenům, ale stále ještě se zachytávaly do suchých větví a rozdíraly se o trny. Magda si pomyslela, že její kalhoty nebyly jen pohodlnější ale i lépe vypadaly. Pak sama nad sebou zavrtěla hlavou, že ji takové myšlenky napadají zrovna teď. Ženy odstraňovaly podrost, aby se muži dostali ke stromům a mohli je pokácet. Kolem sebe Magda slyšela útržky rozhovorů - pokácet tyhle stromy znamenalo obětovat dobré dřevo, ale všechno bylo lepší než dovolit ohni, aby dál řádil! Jakýsi muž se dotkl jejího boku - pro hlomoz nebylo slovům rozumět - a ukázal jí, aby chytila jeden konec dvouruční pily. Určitě si neuvědomil, že je žena, protože Magda při

téhle práci neviděla žádnou z amazonek, ale bez řečí zaujala přidělené místo.

Když kolem v řadě procházeli chlapci přinášející vodu, Magda opět zahlédla muže, který, jak slyšela dnes ráno, se jmenoval lord Damon. Jel na koni přes vymýcenou plochu a Magda předpokládala, že celou práci řídí.

„To je nesmysl," zaslechla Magda, jak komusi říká. „Ti lidé nahoře to musí vzdát a nechat oheň hořet. Nejlepší bude, když všechny naše muže shromáždíme tady dole na téhle straně. Tak dokážeme čelo udržet a zabránit, aby oheň dosáhl k Syrtisu a tam dole leží pět vesnic, člověče!" Pohlédl na dělníky, kteří se narovnali, když jim přinesli vodu, a napili se, a pak spatřil Magdu a kývl na ni.

„Ty jsi dnes ráno vedl ty koně, je to tak, chlapče? Dobře jsi to vymyslel! Potřebuji někoho, komu to myslí, aby mužům na druhé straně hřebene předal zprávu. Nech toho muže s pilou pracovat..." - ukázal rukou - „...a pojď sem."

Magdu napadlo, že jí bylo poručeno, aby s žádným mužem nemluvila, ale to se jistě netýkalo vyslechnutí rozkazů, které udílel nejvyšší velitel. Ostatně na ni sotva pohlédl. S ustaraným výrazem hleděl na záři ohně a vířící chuchvalce kouře.

„Jdi podél hřebene, a dorazíš ke skupině, jejímž vůdcem je vysoký muž, světlovlasý jako ze Suchých měst. Když ho nenajdeš, ptej se po domnu Ann'drovi. Řekni mu, aby stáhl ze svahu všechny muže a nechal ho shořet. Je to beznadějné. Řekni mu, že všechny muže potřebuji tady na východní straně, abych zabránil proniknutí ohně do Syrtisu. Zapamatoval sis to všechno?"

Magda zprávu zopakovala a snažila se mluvit co možná nejhlubším hlasem. „A od koho ta zpráva je, *vai domne?"*

Poprvé jí pohlédl do tváře. „Ach, ty nejsi nikdo z mých mužů, ty patříš ke skupině, kterou poslali z Thendary, že jo? Řekni mu, že zpráva je od lorda Damona. A teď běž."

Magda se prodírala skrz hustý podrost, jak nejrychleji mohla. Když lezla nahoru do svahu, viděla, jak se oheň z druhé strany kopce, který opustili dnes ráno, nemilosrdně blíží k novému průsmyku. Místo, kde snídali, stálo v plamenech. Mezi ohněm a dělníky však ležel dlouhý, dokonale vymýcený pás. Zápach byl hrozivý a měl příchuť pálícího se masa. Magda si vzpomněla na zvířata, která oheň dohnal. Pak objevila druhou skupinu, a u ní jí dobře známou hubenou postavu v šedivém

kabátě a kalhotech - Camillu. Magda ji rozeznala jen podle nízkých holínek, jaké nosí amazonky. Camilla si před obličej uvázala šátek, protože prach a žár byly nesnesitelné. Do půli těla se jako ostatní nesvlékla.

Magda by s ní ráda promluvila, ale zpráva byla příliš naléhavá. Šla podél řady mužů a hledala vysokého, světlovlasého muže. Tady byl kouř hustší, stoupal z protějšího svahu, a ona skoro nic neviděla. Chvatně se zeptala jednoho muže: „Kde je dom Ann‘dra? Mám zprávu od lorda Damona...“

Muž se rozkašlal, ukázal na hustou kouřovou clonu, a Magda se do ní vrhla. Kdosi za ní něco vykřikl, ale ona mu nerozuměla. Teď nejasně zahlédla vysokého muže s kloboukem s širokou krempou. Měl světlé vlasy a byl přes šest stop vysoký.

„Dom Ann‘dra?“ zavolala, a muž se otočil. „Poručil jsem, aby za mnou nikdo nešel...“

„Zpráva od lorda Damona,“ řekla Magda rychle, přistoupila blíž, odkašlala si a opakovala, co jí bylo řečeno. Oči ji pálily od kouře. Dom Ann‘dra hněvivě zaklel.

„Jistě, má pravdu, ale já doufal, že dokážeme pastviny tady nahoře zachránit. Koně budou mít letos v létě hlad! Dobrá, běž zase dolů, jak nejrychleji můžeš, a řekni mu, že celá skupina tam bude za půl hodiny. Rozuměls?“

Magda kývla. Rozkašlala se tak, že nemohla ani mluvit. Ann‘drův obličej, černý od kouře, získal starostlivý výraz.

„Musíš co nejrychleji pryč z kouře, chlapče. Pojď tudy...“ Dovedl ji nazpět k dělníkům, sundal klobouk a zamával jím.

„Zpátky, chlapi, zpátky, lord Damon nás potřebuje dole - Raimone, Edriku, vy všichni, vemte nářadí a běžte dolů...“ zavolal, a náhle jeho hlas získal nový, varovný tón.

„Hej! Podívejte tam! Všeho nechte a *utíkejte* - oheň prorazil!“ Magda se zděšením uviděla, jak z ničeho nic vyskočila ohnivá stěna a s hučením se hnala po úbočí, kudy šplhala sem vzhůru. Hustý, dusivý kouř byl všude, a když se chtěla rozběhnout, přemohl ji záchvat kašle. Klopýtla a upadla. Pak ji vyzvedly silné paže a vynesly do čistšího vzduchu. Dom Ann‘dra ji o chvíli později položil a zíral na ni.

„Proboha!“ vyhrkl terransky! Na Magdin udivený pohled zavrtěl hlavou a pokračoval řečí horalů: „Myslím - musíme si pospíšit. Máš něco, co si můžeš ovázat přes obličej?“ Magda utrhla ,kus své blůzy;

teď nebyl „čas myslet na vychování. Kouř byl stejně tak hustý, že nebylo nic vidět.

„Dobrá.“ Vzal ji za ruku. „Neměj strach, nenechám tě tu. Ale musíš mi důvěřovat. Možná budeš trochu ožehlý, ale pořád je to lepší, než aby si tě upekl ďábel k večeři. Drž se pevně, vyrážíme!“ Ruku v ruce běželi přímo k místu, které se zdálo být středem ohně. Magdu zasáhla vlna horka, ucítila své ožehlé vlasy a cítila bolest v patách. Rozkřičela se, ale běžela dál a vysoký muž ji pevně držel za ruku. Konečně měli plameny i kouř za zády. Kašlali, dávili se a lapali po vzduchu. Magdě tekly slzy po tváři. Svět náhle potemněl a ona padla k zemi.

„Ferriko!“ zaslechla výkřik domna Ann‘dry. „Je tam dole léčitelka? Ne? Pak sem *někoho* pošlete, a to rychle! Musíme toho kluka dostat hned dolů, riskoval život, aby prošel...“ Magda cítila, jak ji kdosi zvedl; vstrčil paže pod její záda a kolena, jako by byla dítě.

Zadržel dech, zmateně na ni zíral a zašeptal: „Proboha, vždyť to je holka!“

Magda zaprosila: „Ne... jsem v pořádku... nechte mě...“

Zavrtěl hlavou. Teprve teď si všimla, že stále ještě mluví terransky. „Nechat vás jít? K čertu, vždyť vám shořely boty! A kdo vůbec jste?“

„Jsem Svobodná amazonka z Thendary...“

„Jistě,“ podotkl potichu a skepticky si ji měřil. „To říkáte *vy*. Ale kdo jste sakra ve skutečnosti? Zpravodajská služba, co?“ Ze začerněné vrstvy, která pokrývala jeho obličej, zažhnuly jeho oči jako kovové nýty v ohni. „Ať už jste, děvče, kdokoli, máte odvahu za tři. Ale v těchhle botách nikam nedojdete.“

Ferrika, žena, kterou Magda viděla krátce v táboře, se k nim rychle blížila. S ní přicházela Camilla.

„*Vai domne,* amazonka z Thendary říká, že posel je jednou z jejich žen a chce jej dopravit ke svým sestrám...“ Zastavila se a vykřikla úlekem, když uviděla Magdiny spálené boty a spálenou kůži na jejích nohách. „Sestro, dovol, abychom. tě dopravily někam, kde bychom mohly tvé nohy ovázat...“

Ann‘dra kývl. „Postarejte se o ni. Musím tyhle muže zavést k lordu Damonovi, a vy všechny opusťte tenhle hřeben, jak nejrychleji můžete. Chci vyslechnout, co Damon potřebuje, a hned to udělám!“

Ferrika a Camilla udělaly ze svých rukou sedačku, posadily Magdu do ní a odnášely ji pryč. Teď ji nohy začaly hrozivě bolet, ale ona očima sledovala domna Ann‘dru.

Zpravodajská služba, co? I on mluvil terransky. Na druhé straně se zdálo, že ho Damon zná a bere ho jako Terrana. Co se tu dělo? Zakašlala, oči jí slzely, hruď ji bolela, a pak si všimla, že Ferrika a Camilla ji posadily na pokrývku. Odkudsi se objevila Rafaella s kameninovým pohárem plným studené vody a podržela jej Magdě u rtů. „Viděla jsem, Margali," ozvala se Camilla, „jak plameny tančí kolem tebe a myslela jsem, že jsi mrtvá..."

„Viděla jsem, jak se jí podařilo spadnout tam, kde stál ten fešák, který ji donesl do bezpečí," poznamenala pichlavě Rafaella.

„Nech ji být, Rafi. Nevidíš, že je zraněná?" vyjela na ni Camilla. "To tam měla zůstat a nechat se spálit? Nejsem si jistá, jestli bych měla dost odvahy, a proběhla ohněm jako ona, i kdyby mě za ruku držel lord Hastur, o domnu Ann'drovi nemluvě!"

„Kdo je ten dom Ann'dra?" zeptala se Magda a rozkašlala se.

„Regentův švagr - oženil se se sestrou lady Ellemiry," odpověděla Ferrika a vrhla pochmurný pohled nahoru na hořící svah. „Co tam ti *leronisové* mají za lubem? Zaslechla jsem..." náhle se odmlčela.",Sestro, ovážeme ti nohy. A pro tebe, Camillo," dodala ostře, „je s mýcením konec. V tom kotli tamhle je *livani*. To je dobré proti kouři. Vem si rychle jeden pohár a dones trochu pro svoji sestru..." Zmateně hleděla Magdě do očí. „Nevím, jak se jmenuješ, ale už jsem tě musela někdy vidět..."

„Dnes ráno jsi mi pomohla odnést přikrývky," začala Magda, ale Ferrika zavrtěla hlavou.

„Ne, předtím," řekla a Magdě náhle došlo, kde ten nakrčený nos; kulatou tvář s pihami a zelenýma očima viděla. Ten večer, kdy bylo její první sezení a její myšlenky se zatoulaly k Sesterstvu... Ferrika, která Magdu rovněž poznala, na ni hleděla a cosi řekla neznámou řečí. Magda nechápavě zavrtěla hlavou. To Ferriku ještě víc zmátlo, ale řekla jen: „Vypij to, to ti vyčistí hrdlo."

Magda usrkla horký, kyselý nápoj a zkřivila obličej. Jakkoli to však chutnalo mizerně, vyčistilo jí to hrdlo rozbolavělé od kouře, a zapůsobilo tak, že jí přestalo téci z nosu. I Camilla se napila. Potrhaným rukávem si otřela začernalé čelo.

„Ukaž mi nohy. Jsi zraněná ještě někde jinde?" ptala se Ferrika.

Camilla s obavami poklekla vedle ní. Magdino čelo bylo ožehlé, její řasy a několik pramenů vlasů bylo spálených, ale rána nebyla nebezpečná. Camilla ji držela za ruku, zatímco Ferrika opatrně odřízla

zničené boty.

„Tyhle věci z měkké kůže - teď vidíš, že se při požáru nehodí!“ zlobila se Ferrika. Hned se propálily a poslední zbytky musely být vyjmuty pinzetou z otevřené rány. Magda sebou trhla, ale nevykřikla.

„Ošklivé spáleniny,“ prohlásila Ferrika. „Jeden, dva dny nebudeš smět chodit. Rána může být hlubší, než se zdá.“ K Magdině překvapení se rány nedotkla, podržela jen nad ní ruce, dva až tři palce vzdálené od masa, nejprve u jedné nohy a pak u druhé. Když se s povzdechem narovnala, vypadala uvolněně. Magda si vzpomněla na lady Rohanu, jak se sehnutá soustředila nad Jaelliným hrozivým poraněním, aniž by se ho dotkla. *Je tohle laran?*

„Není to tak hrozné, jak jsem si myslela,“ vysvětlovala Ferrika, „ale není to ani jen na povrchu. Kůže je spálená, svaly nejsou vážně poškozeny. Kdybys měla dobré boty, nic by se nestalo. Dám ti na to teď obvaz.“ Obrátila se k Camille: „Musíte ji nosit, na těch nohách nesmí udělat ani krok.“

Magdě po tvářích tekly slzy. Považovala to za následek kouře. „Přišla jsem, abych tu pomáhala, a teď jsem na obtíž...“

„Tvé zranění je čestné,“ zamručela Camilla. „My se o tebe postaráme.“

Ferrika hledala cosi ve své brašně s léky. Byla skoro stejná jako ta, kterou nosila Marisela stále u sebe. „Než jí obvážu nohy, umyj jí obličej tímhle, Camillo. Ale ani s těmi obvazy nesmí chodit, a vypůjčíme si pro ni pár bot od jednoho z těch starců v táboře, jimž nevadí, když budou chodit bosi.“

Magda se prudce nadechla. „Zapomněla jsem... Mám zprávu pro lorda Damona...“

„Pověz ji jedné z žen,“ řekla Ferrika, „protože takhle nemůžeš nikam jít.“

Magda sdělila zprávu Rafaelle, ta kývla a spěchala pryč. Magda si opět lehla. Ferrika jí nohy namazala ostře vonící bylinkovou mastí, a Magda zavřela oči a pokoušela se bolest ignorovat. Nakonec jí dala tlusté, volné obvazy. Camilla jí tvář opatrně omyla chladivou pastou.

„Ubohá holčičko, když tě kouř odřízl, málem jsem věřila, že jsi mrtvá - už jsem myslela, že jsem tě ztratila. Margali...“ opakovala Camilla a přitiskla Magdu pevně k sobě. Ke svému překvapení si Magda všimla, že žena málem plakala. Camilla jen zřídka projevovala své city. Ferrika se narovnala. „Musím zpátky k průsmyku, tam mou

pomoc také potřebují.“ Camilla ji chtěla doprovodit.

„I já se musím vrátit...“

„Ty zůstaneš tady,“ poručila Ferrika. Camilla se na ni zamračila.

„Za co mě máš?“

„Za dost starou na to, abys dělala takovouhle práci. Vůbec jsi sem neměla chodit,“ odpověděla Ferrika. „V táboře bys mezi ženami byla užitečnější.“

„To bych radši pracovala mezi kravami!“ vyhrkla Camilla opovržlivě a odešla, než mohla Ferrika cokoli říct. S povzdechem hleděla za starou *emmascou.*

„Jako kdybych ji neznala. Camilla musí být vždy silnější než všichni .ostatní, ať už je to muž nebo žena! Zůstaň tu a odpočiň si, Margali.“ I Ferrika odešla. Magda ulehla zpátky na přikrývku. Bodání v nohou polevilo, stále ale bylo natolik bolestivé, až se roztřásla. Po chvíli začalo přecházet v tupou bolest. Magda byla sama. až na ženu, která se na druhém konci tábora starala o oheň, a na jednoho starého muže, který ležel pod teplou dekou a chrápal. Později se. objevila jiná žena, aby se na Magdu podívala. Magda se vnitřně obrnila, protože si vzpomněla na opovržení, s jakým s ní jedna z žen mluvila, ale neznámá jen řekla: „Až budete něco potřebovat, zavolejte. Chcete ještě čaj?“ Magda měla velikou žízeň a vypila ještě jeden pohár horkého, kyselého bylinného nálevu.“

„Slyšela jsem, že někdo má popáleniny, ale myslela jsem, že to byl jeden z poslů,“ vyprávěla žena a pak hlavou pokývla směrem ke starému muži. „Pro otce Kanzela bylo toho kouře dnes moc, ale tomu stačí jen klid. Co to jeho syna jen napadlo, že ho vzal s sebou? Musím jít a postarat se o večeři - vy jste jedna z thendarských amazonek, že jo?“

Magda kývla, a žena pokračovala: „Mám sestru v neskajském domě. Jedna z vašich sester pracuje u vedlejšího ohně, tak si s ní můžu vyměnit místo, aby byla blíž u vás.“ Odešla a za chvíli se u Magdy objevila Keitha.

„Takže ty jsi byla zraněná?“ Keitha se k ní sehnula. „Ta žena, která mě sem poslala, je hodná. Říkala, že její sestra se přidala k nám. A slyšela jsem, že mezi léčitelkarni, které zde pracují, jsou i ženy, které se zřekly světa...“

„Jedna z nich mi obvazovala nohy.“

„Musím udržovat oheň a dávat pozor, aby se polévka nepřipálila,“

řekla Keitha, „ale občas sem zajdu a donesu ti něco k pití - ta žena říkala, že máš co nejvíc pít. Bolí tě to hodně, Margali?“

„Přežiju to, ale bolí to pořádně. Dej se do práce, a se mnou si nedělej žádné starosti.“

Keitha se s nechutí vrátila k ohni. Magda ležela na přikrývce a pokoušela se na tvrdé zemi zaujmout pohodlnou polohu. Po chvíli upadla do neklidného spánku a probudila se, když se obloha zrudla západem slunce. Keitha jí ještě jednou donesla horký bylinný čaj a talíř polévky, ale Magda nemohla polykat, i když přišla Camilla, podepřela ji a chtěla ji krmit lžící, což Magda nedovolila.

„Ne, ne, nemám hlad, nemůžu polykat,“ bránila se. „Mám jen žízeň, hroznou žízeň...“

„To je dobře. Musíš hodně pít, i když nemůžeš jíst.“ Přistoupila k nim Ferrika, a když vzhlédly, všimly si vedle ní štíhlého, tmavovlasého aristokrata, lorda Damona. „*Mestra,*“ obrátil se k Magdě, „je mi líto, že jste se zranila. Vyslal jsem vás do nebezpečí a přitom jsem vůbec netušil, že jste žena.“

Magda hrdě odpověděla: „Jsem žena, která se zřekla světa,“ ale Ferrika hned zaprotestovala: „To s tím nemá nic společného!“

Hovořila bez stopy přehnané uctivosti a lord Damon se na ni usmál. Vypadal unaveně a bez nadšení ukusoval z kusu uzeného masa, jako by byl příliš unaven na to, aby se posadila řádně se najedl. Tvář měl stále ještě zamazanou, ale Magda si všimla, že ruce má čistě umyté. Odložil maso stranou a řekl: „Dovolte, ať se podívám na vaše zranění, *mestra,* i já mám dar léčitelství.“

A když celý den bojoval s požárem, musí ještě večer obejít tábor a podívat se, kdo se zranil... nu, co jiného se dá od Damona čekat? Na okamžik si Magda myslela, že někdo řekl tahle slova nahlas. Pak si uvědomila, že zachytila nevyslovené myšlenky, což se jí v poslední době stávalo často. Lord Damon odvinul obvazy, a v tváři mu lehce zacukalo. Aniž by jí to kdokoli řekl, Magda věděla, že fyzicky cítí bolest, kterou ji tím způsobuje. *Možná je příliš unavený na to, aby ji mohl zapudit.* Bolest pominula a on klidně prohlásil: „Bolí to, to je jasné, ale nebezpečné to není. Dávejte pozor, aby obvazy nenavlhly nebo se neumazaly, aby se rána nezanítila. Chápete, že to je nejdůležitější? Nepokoušejte se o hrdinství a chodit, sestry vás musí všude donést a pijte, kolik můžete, i když vás budou muset každou hodinu nosit k latríně. Popáleniny ve vašem těle vytvářejí jed, a ten musí vyjít

ven.“ Jeho chování bylo ták. zdvořilé a neosobní jako u terranského lékaře. Magda byla překvapená.

Lord vstal. „Předejte cechovním matkám v Thendaře mé pozdravy a řekněte jim, že znovu mám důvod být sesterstvu vděčný.“

Rafaella se hluboce uklonila. „Je nám ctí, *vai domne.*“

„Vy jste ty, které nás ctí,“ odpověděl Damon a lehce se dotkl Ferričina ramene. „Nechám tě tu u sester. Pokud mě budeš potřebovat, víš, jak se se mnou spojit.“ S tím odešel. Ferrika se musela postarat o ženu, která si vroucí polévkou spálila ruku, a Magda ji slyšela z druhého konce tábora, jak lidem, kteří se nadýchali kouře, nařizuje, aby pili víc čaje, který je připraven ve velkých kotlích nad ohněm.

„Nezacházel s ní jako se služkou,“ poznamenala Keitha, a v jejím.hlase zazněla výčitka. Jedna z cizích žen poznamenala: „Asi to služka není.“

„Pokud si myslíš, že to je jeho konkubína, tak to Ferriku neznáš,“ vysvětlovala Camilla chladně. „Je to žena z cechu.“

„Možná je to jeho přítelkyně,“ nadhodila Magda. Ostatní na ni skepticky pohlédli, ale Magda si mezi comynskými aristokraty „ - kdo byli Comynové ve skutečnosti? - a ženami z cechu všimla jisté nenucenosti, formy jakési rovnocennosti, s jakou se na Darkoveru mezi mužem a ženou dosud nesetkala.

Kdosi od vedlejšího ohně zavolal: „*Mestra'in,* slyšeli jsme, že je mezi vámi nějaká hudebnice. Nepřišla by k nám a nezahrála nám a nezazpívala? Tvrdě jsme si tu muziku vysloužili.“

Rafaella prohledávala koňská zavazadla. Magda nevěděla, že si malý *rryl* vzala s sebou. „Zahraji vám ráda, ale hrdlo mám tak rozbolavělé od kouře, že můžu jen krákorat. Kdo má ještě sílu na zpěv, ať zpívá.“

Přešla ke druhému ohni. „Z Neskaji přišla nová skupinka mužů,“ vysvětlovala Camilla, „která pracovala v průsmyku. Proto mají ostatní v táboře dnes večer trochu klidu, třebaže nás mohou hned zavolat, pokud se stane něco, jako tomu bylo dnes odpoledne.“

Magda tiše ležela a naslouchala tónům *rrylu.* Dvě nebo tři ze sester Rafaellu doprovázely, ale Camilla zůstala Magdě nablízku, kdyby snad něco potřebovala. Magda zavřela oči a pokusila se usnout. Camilla celý den tvrdě pracovala, a Magda o ni měla starost. Věděla však, že by bylo nesmyslné ji prosit, aby se zítra tak nenamáhala.

Nad tábor se sneslo ticho. Rafaella se vrátila a rozložila si pokrýv-

ky vedle Keithy. Náhle však propukl nepokoj, zažhnuly pochodně a zaklapaly podkovy. Z dálky Magda zaslechla hlasy Damona Ridenowa a ostatních. Ve středu tábora bylo rušno a několik jezdců zde slézalo s koní. Magda se posadila a prohlížela si je. Byli to muži a ženy v dlouhých, barevných pláštích, někteří v modré a stříbrné barvě Hasturů, jiní v zelené a černé, jakou měli i kadeti městské gardy. Camilla se také probudila. „Altonové z Armidy, ano...“

„*Leronisové* z Věže,“ poznamenal kdosi.

„Možná teď dostanou oheň pod kontrolu,“ ozval se další hlas ze tmy. „Když shromáždí mračna, mohou vyvolat déšť a požár uhasit...“

Magda poznala vysokého muže, který se jmenoval Ann‘dra, lorda Damona a útlou ženu, jejíž vlasy zářily zpod modrostříbrné kapuce jako měď. Žena se rychle rozhlédla a přistoupila k ohni, kde tábořily amazonky.

Jasným hlasem v čisté *castě* z Nevarsinu a Arilinnu se zeptala: „Kde je ta žena, která se dnes při boji s ohněm zranila?“

Magda si odkašlala. „To jsem já, ale už je mi lépe...“

Žena přistoupila blíž. S ní přišla vyšší žena v zelenočerném plášti. Magda viděla, že je těhotná, i když šla lehce a nijak neohrabaně.

Menší žena v modrém prohlásila: „Jsem Hilary Castamir-Syrtisová, a země, kterou jste, jak nám vyprávěl Ann‘dra, neváhala bránit vlastním tělem, patří nám. Jsme vašimi dlužníky, *mestra.*“ Obrátila se ke Camille. „Mohla byste uvolnit obvazy?“ Camilla to hned udělala.

Lady Hilary si klekla vedle ní, a stejně jako to udělala Ferrika, pohybovala dlaní asi dva až tři palce nad Magdinýma nohama. „Jak se jmenujete, *mestra?*“

„Margali n‘ha Ysabet.“

„Věřte mi, neublížím vám.“ Lady Hilary se dotkla koženého pásku kolem krku. Magda si připomněla Rohanino gesto, když Jaella přišla s tak hrozivým zraněním na Ardais, a zdálo se jí, že skrz vrstvu z kůže a hedvábí zahlédla zablýsknutí matrice. Lady Hilary zavřela krátce oči, a Magda náhle ucítila, jako by nohy teprve teď vytáhla z ohně. Zasténala bolestí, ale hned to přešlo a modrý záblesk zmizel.

„Rány na vašich nohou jsou teď zahojeny, *mestra,* a už s nimi nebudete mít potíže. Nová kůže je však velmi jemná, a další dva dny nesmíte v žádném případě chodit, aby se neroztrhla a nezhnisala. Musím uzdravit ještě další zranění, jinak bych tu ráda zůstala a promluvila si s vámi. I já mám důvod být ženám, které se zřekly světa, vděčná.

Přeji vám dobrou noc.“ Odešla, následovaná ženou v zeleném plášti, která nepromluvila jediné slovo.

Magda si ve světle ohně prohlížela své nohy. Jak částečně očekávala - zažila přece, jak lady Rohana zahojila Jaellino zranění -, kůže již nebyla zkrvavená a zčernalá v místě, kde byla spálená ohněm a rozedřená trny. Její nohy byly pokryty vrstvou šedivé zjizvené tkáně, jíž prosvítala místa s tenkou narůžovělou kůží, která, když se jí dotkla, zabolela. Rány však byly zahojené.

„To nejsou žádní Comynové,“ poznamenala jedna z žen pohrdlivě, „a nejsou ani z Věže. Víte, jak se jim v Arilinnu říká? Zakázaná věž! Pracují pro Arilinny! Dokonce se povídá...“ Ztlumila hlas, aby vyprávěla o jakémsi velikém skandálu. Magda jí již nerozuměla, ale slyšela tiché, poděšené výkřiky ostatních.

Camilla se nahlas a jasně zeptala: „K čemu jsou Věže nám, kteří nepatříme ke Comynům? Kdo jiný kromě lidí ze Zakázané věže vyjde ze svých zdí, aby pomáhal a uzdravoval?“

„Říkejte si, co chcete,“ odporoval jeden z mužů u vedlejšího ohně, „ale pro *leronisku* se nesluší, aby tady pobíhala a mluvila s obyčejnými lidmi! A obě dvě, lady Hilary i lady Callistu, vážená čarodějka z Arilinnské věže vyhodila. To by určitě neudělala bezdůvodně. Měly by žít v tichu doma, pokud nedokázaly žít spořádaně ve Věži - a ne jezdit po celé zemi a hasit ohně a uzdravovat obyčejné lidi...“ Odplivl si a to bylo víc než výmluvné. „My už se s tím ohněm nějak porveme, a nepotřebujeme k tomu kouzla!“

„Neříkám nic proti lady Leonii,“ zazněl znovu Camillin klidný hlas. „Byla ke mně laskavá, když jsem to nejvíce potřebovala. Ale možná že žena, která žije jako svatá panna za zdmi arilinnské Věže, toho ví jen málo o bídě těch, kteří musejí žít ve světě a nemohou přijít k Věži, aby prosili o pomoc a uzdravení, protože nevědí, jak by to měli udělat, anebo mají před ní příliš velký strach.“

„Já dokonce slyšela,“ začala jedna žena s opovržením, „že obyčejné lidi učí *laranu* - moje sestra je totiž pomocnicí dvorního mistra na Armidě. Co to má za smysl, když se to někdo z nás naučí? Comynové jsou potomci bohů! Proč chodí k nám a pletou se do našeho života?“

„O takovou hloupost se nebudu přít,“ ozvala se rozzlobeně Camilla.

„Jsou jako vy, ženy z cechu,“ pokračovala však žena. „Nechcete být na místě, které je vám přiřknuto, nechcete se vdávat ani mít děti.

Není divu, že jste rády, když i příslušníci hasturského rodu opouštějí *své* místo! Vy všechny se snažíte postavit svět na hlavu, chcete udělat z pánů sluhy a ze sluhů pány! Staré zvyky byly dobré pro mého otce, a jsou dobré i pro mého muže a pro mě! Vy muže nemáte, proto tu chodíte nestydatě v kalhotách, ukazujete nohy a zkoušíte nám svést naše muže... A to vám říkám, *mestra*, můj muž by na vás nesáhl ani vidlemi, a kdyby to udělal, skalpovala bych ho! A jestli vás uvidím, jak před ním pohupujete svými cecky, vyškrábu vám oči!“

„Pokud všichni muži zmizí ze světa až na toho vašeho, milá dámo,“ smála se Camilla, „raději se vyspím s hlídacím psem. Ze srdce vám přeji pozornost vašeho muže a ani by mne nenapadlo vám ji brát.“

„Vy amazonky jste všechny špinavé lesby...“

„Dost!“ poručil autoritativní hlas. „V táboře nejsou hádky, u táborového ohně je klid!“ To byla Ferrika, a neznámá žena zmizela v temnotě. „Běžte si lehnout, sestry,“ řekla Ferrika. „Jak se říká: ‚Muž, který argumentuje hýkáním osla nebo štěkotem psa, před. soudem spor nevyhraje‘.“

U ohně amazonek se rozhostilo ticho. Jen Camilla, která si právě stáhla boty, se nedokázala uklidnit.

„Tu starou *leronisku* z Arilinnu jsem znala - neříkám odkud, ale byla jsem tehdy ještě hodně malá,“ svěřovala se Magdě tichým hlasem. „Uzdravila mě, když jsem to tolik potřebovala - něco jsem ti už vyprávěla. Ale obyvatelé Věže v Arilinnu nevědí nic o starostech obyčejných lidí. Pokud by se mé neštěstí přihodilo dívce z lidu, pokrčila by ta žena rameny a jejím příbuzným poradila, aby ji provdali za prvního rozumného muže, kterému nebude vadit poškozené zboží. Protože jsem byla jednou z nich, měla se mnou soucit.“ Náhle se zarazila. „Co to se mnou je, že tak žvaním?“

Magda jí ve tmě stiskla ruku. „Ať už mi řekneš cokoli, nikdy to nikomu nepovím, to ti slibuji, sestro.“

„Tahle žena o mně tvrdí, že se miluji s ženami, jako by to byla ta nejhorší urážka, kterou si dovede představit,“ zamumlala Camilla. „Nevadí mi to, když něco takového slyším... ale když jsem mezi ženami, které to mají za urážku...!“

„Jsi moje přítelkyně, Camillo. Je mi jedno, jaká jsi.“

„Předpokládám, že víš, že bych byla ráda víc než jen tvoje přítelkyně,“ odpověděla Camilla. „Neměla bych to říkat teď, když jsi zra-

něná, ale mám tě ráda... a ráda bych ti to dokázala. Ale nejsem muž, a mé přátelství není na tom závislé. Můžeš se rozhodnout...“ Utichla, a Magdu to znepokojilo.

Bylo to ono, po čem toužila a proč tehdy utekla od Jaelly? Napadla ji dětská průpovídka: *Jen pravda poraní.* Když žila mezi samými ženami, nebylo by divu... Možná si to doopravdy přála. Její manželství s Petrem ztroskotalo na tom, že chtěla být nezávislá a soupeřit s ním; nespokojila se s tím, aby v něm viděla manžela a milence. Rovněž necítila touhu po jiném milenci anebo přání, aby se upnula k jinému muži. Rozrušena až do hloubi duše uvažovala: Snad chci ženu, nevím, Camillu mám opravdu ráda, ale na něco takového jsem nikdy nepomyslela...

Snad bych měla mít Camillu za milenku, ona by byla šťastná a mně b;y to neublížilo, a alespoň bych pak mohla říct, zda to bylo mé skutečné přání. Chci to ale zjistit? „Promluvíme si o tom,“ řekla Camille přátelsky, „až budeme znovu v Thendaře, to ti slibuji,“ a Camilla ji pohladila.

Ležela s hlavou na Camillině rameni a pak si všimla, že Camilla usnula. Magda však byla stále neklidná. Bolesti v nohou skoro zmizely, hojící se kůže ji však k zešílení svědila, a ona se nesměla poškrábat. Jak to lady Hilary dokázala? A teď znovu četla v myšlenkách...

Naslouchala tichému šumu v táboře a vzdálenému hučení ohně. Přeskočí znovu přes průsmyk, tak jak to udělal už jednou, a náhle bude u nich a všechno zničí? Ony zde spaly a ostatní bojovali s plameny...

Po chvíli již skoro usnula, ale stále si byla vědoma svého prokřehlého těla a svědících nohou, i když se zdálo, jako by na tábor hleděla z výšky zahalené temnotou. Viděla se, jak se tiskne ke Camille, a viděla jiné ženy, které se tiskly k sobě, aby získaly trochu tepla, dohasínající ohně, pečlivě obklopené kameny. Pak rozeznala zářivé barvy plášťů, které měli čtyři Comynové, vysoký muž jménem Ann‘dra, lady Hilary se svým modrým svrchníkem a ohnivě zbarvenými vlasy, tmavovlasý, skromný lord Damon a mlčenlivá žena, která, jak jí bylo řečeno, se jmenuje lady Callista. Nějak se spojili, tanečníci kolem světelného záblesku, stejně modrého jako matrice, s kterou jí lady Hilary uzdravila nohy... Vytvářeli složité obrazce, a přitom bez pohnutí klečeli, soustřeďujíce se na matrici... Ferrika napřáhla k Magdě ruku a vtáhla ji do kruhu, a dál tancovali mezi mraky, Magda pomáhala Hila-

ry shromažďovat mračna a táhnout je oblohou až k místu, kde dole zuřil oheň... Srážela mraky dolů, cítila v rukou jejich vlhkost a měkkost, byly jako chlebové těsto, a když je stiskla, prýštila z nich voda. Byly měkčí a měkčí a tvárnější, srážely se v kapky deště, začalo mrholit a pak pršet...

Magda se rázem probudila. Kapky jí dopadaly na tvář. Vedle ní vyskočila Camilla a vykřikla: „Prší!“ A po celém táboře propukali lidé v jásot. Proti tomuhle silnému, pronikavému dešti neměl oheň šanci.

A já jsem byla při tom, říkala si Magda zmateně pro sebe a pak tu myšlenku zahnala. Určitě cítila první kapky, a tak vznikl celý sen. Některé z žen ve spěchu přenášely pokrývky pod stromy a vozy. Camilla vzala ze svého vaku celtu, rozložila ji přes sebe a přes Magdu a mávla na Rafaellu a Keithu, aby se pod tenhle malý, improvizovaný stan schovaly. Stále pršelo, a mezi výkřiky radosti se mísily nadávky nad mokrem a zimou. Bylo však lepší mrznout než být spálen, to přiznávali všichni, hlavně že byla sklizeň a dobytek a stromy zachráněny.

Bylo to jen štěstí, uvažovala Magda, meteorologická zkušenost, anebo comynská aristokracie přivolala déšť svými matricemi? Jediným důvodem pro přijetí poslední domněnky byl její bizarní sen.

Anebo to nebyl sen? Bylo nepravděpodobné, že by dokázali přivolat bouřku. Na druhé straně bylo ještě nepravděpodobnější, že jí lady Hilary vyléčila její popálené nohy, aniž se jich dotkla.

Co to bylo za ženu, že dokázala silám jiných lidí určovat hranice? Táhlé zahřmění přerušilo proud myšlenek. Přitiskla se k Camille, nohy měla studené jako led, a kdosi zaúpěl: „Zatraceně, to nemohli udělat déšť bez potopy a blesků?“

Někteří lidé, pomyslela si Magda ospale, nebudou spokojení nikdy.

5. KAPITOLA

Jaelle ráno nebývalo nikdy špatně, ale připadala si uboze a navykla si ležet v posteli, zatímco se Petr holil a sprchoval a připravoval se do práce. Teprve když ji polľbil na rozloučenou, vstala a posnídala v obývacím pokoji - bylo to jednodušší, než aby brzo ráno musela snášet podivné vůně v kavárně.

Když dnes vešla do Cholayniny kanceláře, byli tam Monty i Aleki, probírali se ve spisech a dělali si kopie.

„V zemi Altonů hoří," řekla Cholayna. „Oblétla jsem to vrtulníkem, a nemohu prostě uvěřit, že ten oheň dokáží zastavit."

„To jsme dělali celá staletí, dávno předtím, než tu přistáli Terrané," vysvětlovala Jaella, „a budeme to dělat dál, až zase odejdou."

Dovnitř vešel Petr, a Jaella si všimla, že je oblečen pro cestu do terénu: kožené kalhoty, vlněná bunda, suknice a kabát podšitý kožešinou z králičáka, a k tomu vysoké boty. Záviděla mu. „Hotovo, Monty? Aleki, myslete pořád na to, že jste němý, hluchý a slabomyslný. S vaším přízvukem je nesmysl, abyste se vydával za Darkoverana, ale budete mít aspoň šanci vše pozorovat."

Cholayna vstrčila do svého terminálu zásobník a na obrazovce se objevil rozmazaný obraz, převalující se mraky kouře, dlouhé řady mužů a žen, kteří mýtili pás země motykami, rýči a primitivním nářadím, a pak několik mužů na koních, kteří jim ukazovali směr.

„Žádné pozemní stroje, žádné traktory, žádná letadla! Nabídli jsme jim pomoc - mohli by být přece rádi, když bychom oheň uhasili pěnou. Ale od objevu letadla, které se zřítilo v Kilghardu nedaleko od

Armidy, jsou domorodci na přelety alergičtí," vysvětloval Monty. „Vidíte, na konci toho průseku leží tři vesnice..." Monty je ukázal, když byl pohled na pracující muže a ženy krátce nahrazen snímkem meteorologické družice. Jaella uvažovala - a: ne poprvé -, zda se někdo namáhal, aby Panstvím řekl o špionážním oku na obloze.

Ženy z cechu někdy k požárům vyjížděly. Magda byla v domě teprve rok a nemusela jít, ale Camilla a Rafaella jely vždycky. *Kdyby byla v nebezpečí, věděla bych to.*

„Překontrolujte Alekiho kostým, Jaello, víte lépe než já, co potřebuje," požádala ji Cholayna. „Petr Montyho vybavil dřív, než jsem dostala hlášení. Chtěli jít sami, ale Aleki upozornil na svou hodnost a prohlásil, že chce jít také, ať si o tom myslí, co chtějí." Rozpačitě se usmála. „I kdyby to znamenalo, že by jim přenechal práci, kterou by měl udělat on, dokud bude venku u požáru."

„Neříkejte to tak, jako bych měl narušit práci celého oddělení," bránil se Alessandro Li. „Jde jen o pár záznamů, a pak bych chtěl, abyste na družicových snímcích zakreslila polohu Suchých měst. Příští týden vás vezmu s sebou do letadla, pokud budete chtít - vy jste ještě nikdy neletěla, je to tak?"

„Zatraceně, už bych ji dávno s sebou vzal, kdybych věděl, že ji to bude bavit," vmísil se Petr. „Ale o tom raději jindy, ano, Aleki? Koně už stojí před bránou na Starém městě..."

Jaella si prohlížela nástěnnou obrazovku. Kouř a popel se vznášely nad horami a zanechávaly za sebou zčernalý pás země. Znala tohle místo, projížděla tudy na koni. Pryskyřníky jednou za čas vzplály a pak zase rychle dorostly. Cholayna se zamračila a říkala cosi o zničení životně důležitého rozvodí.

„Déšť je bohužel v nedohlednu," poznamenal Petr. „Je třeba varovat lidi z Armidy. Podle družicových snímků se vítr obrátí a povane od Syrtisu, takže Armidu by mohl oheň také zasáhnout. Jaella..."

Odtrhla oči od obrazu. Byl tak živý, že skoro mohla cítit kouř, štiplavý zápach popela a tančící plameny. Musela se však podívat na Alekiho kostým.

„Ty boty nesouhlasí. Považovali by ho za převlečenou ženu anebo za nějakého hejska. Petře, musí dostat pořádné vysoké boty."

„Zatraceně," nadával Aleki, „četl jsem předpisy pro oblečení služby v terénu a v těch křápech přece nemůžu chodit! To musím mužnost dokazovat tím, že budu všude padat? To jsou tu muži tak nejistí?"

„Vaše psychologické úvahy mě nezajímají," poznamenal Petr suše. „Jde o krajový zvyk. V těch botách vypadáte jako někdo, komu se na venkově říká sandál, a ani v domě by tyhle boty nebyly na místě. Jděte dolů do skladu a nechte si dát jiné. Doveď ho tam, Jaello."

Jaella s ním zašla do skladu, našla .mu pár vysokých bot a pomohla mu je nazout, přičemž Aleki celou dobu nadával. Zavázala mu jinak šátek a ještě jednou mu zdůraznila, aby dělal hluchoněmého. „Je to vaše první cesta ven, a tak si tam budete připadat stejně, jako jsem se já cítila první den tady," vyprávěla mu. „Ale jednou se s tím začít musí."

Na střeše, kde byla přistávací plocha pro vrtulník; se Petr přel s Montym. „Ať už jsou naše kostýmy jakkoli skvělé, když přilétneme s vrtulníkem, okamžitě v nás poznají Terrany. Podle mého soudu bychom měli jet s tou skupinou dole." Ukázal na hlouček mužů, kteří si osedlávali koně v ulici nedaleko centra.

„Potřebují zdravé muže na uhašení požáru," připomněl Monty, „a myslím, že je nezajímá, jestli jsme Terrané nebo *cralmacové*, pokud umíme zacházet s motykou. A když poletíme vrtulníkem, budeme tam dřív a zvládneme toho víc, než kdybychom se unavili dlouhou cestou. Jde přece jen o to, že jim pomůžeme ten prokletý oheň uhasit! Možná je to dobré i pro naši reputaci, když bude známo, že Terrané poslali muže..."

„Rád bych vám oběma připomněl," přerušil je Alessandro Li, „že stále ještě pracujeme pro zpravodajskou službu. Tohle není žádná humanitární pomoc. Haldane, co je to za lidi, kteří právě odjíždějí?"

Petr měl u opasku silný dalekohled. Zvedl jej k očím a pohlédl dolů na ulici. „Druhá pomocná skupina. S tou první jeli jen dobrovolníci, ale teď očividně svolali všechny muže, které našli. Jsou to starci i chlapci ne víc jak dvanáct let - jako kluk jsem také jednou pomáhal. Kromě toho poznávám tři nebo čtyři Comyny, .tucet gardistů a nejméně jednu *leronisku.*"

„Myslíte tu dámu v červeném?" zeptal se Monty. Petr kývl.

„Už zase ti Comynové! Zatraceně, rád bych věděl, proč všichni poskakují jak žáby, sotva kývnou hlavou!" vybuchl Aleki. „A ti, kdo něco vědí, nic neřeknou. O tom si v budoucnu dlouze promluvíme, je to jasné, Jaello? Vezmeme koně a vyrazíme. Zapomeňte na vrtulník. Nechci, aby nás něco prozradilo jako Terrany. Zpravodajská služba, nezapomenout."

„Pojedu s vámi," řekla rychle Jaella. „Už jsem při požárech pomáhala - a nemusím zůstávat s ženami v táboře. Jsem žena, která se zřekla světa, a můžu dělat mužskou práci."

„Je pozoruhodné, jaká odvaha se skrývá ve vaší ženě, Haldane," prohlásil Alessandro Li. „Ale řekněte jí, že musí zůstat doma. Jako odbornice přes jazyky a kontaktní osoba nám tu bude užitečnější. Pokud nás chce podpořit, ať se postará o dobré vztahy s tou - jak se jmenuje? - lady Rohanou."

„Musím s vámi! Magda tam bude také, pokud brali všechny zdravé..."

„Všechny zdravé muže," doplnil Monty. „víte stejně dobře jako já, že to ještě není tak hrozné, aby brali i ženy, Jaello."

Otevřela ústa k odpovědi, ale Petr ji předběhl. „Ty s námi nepůjdeš, Jaello. Tam venku řádí pořádný lesní požár, a ty..."

„Myslím, že jsem byla u požáru častěji než ty," dodala ostře. „Poprvé mi bylo čtrnáct..."

„Zapomeňte na to," radila jí Cholayna. „Nemůžeme čekat, až dostanete povolení ze zdravotnického..."

„Povolení? Abych jela domů?"

„Správně," kývl Petr. „Jsi tu na Magdině místě, a jedním z nejdůležitějších předpisů je, že nikdo - absolutně nikdo - nesmí vyrazit do terénu bez povolení zdravotnického oddělení." Oba muži přistoupili k výtahu. Jaella nastoupila s nimi a klidně prohlásila: „Zapomínáš, že jsem darkoverská občanka. Nepotřebuji se řídit těmihle předpisy..."

„To si myslíš ty." Petr vztekle bodl ukazováčkem do tlačítka přízemí. „Když jsme se brali, požádal jsem pro tebe o státní příslušnost k impériu, aby ji naše děti získaly automaticky. Kromě toho jsi podle své přísahy amazonek povinna se .řídit předpisy svého zaměstnavatele. To je jeden z nich. A tím je věc vyřízena, drahoušku." Nahnul se a políbil ji na špičku nosu. „Než se vrátíme, měj se pěkně." Odcházel rychlými kroky.

Jednou, pomyslela si, jí bude její svatbu a imperiální příslušnost neustále předhazovat. Pohrávala si s myšlenkou, že by zašla do nenáviděného zdravotnického oddělení a požádala o to zatracené povolení, aby všem ukázala, co je zač. Nemohli jí přece bránit...

...ale pak ve zdravotnickém zjistí, že je těhotná, a její cit ji nabádal, aby tuhle skutečnost uchovávala v: tajnosti. Z jakéhosi důvodu nechtěla, aby to bylo v terranském archivu zaznamenáno. Uvažovala, zda to

dělá Petrovi jen na truc - určitě by chtěl, aby jeho budoucí dítě bylo zaneseno v seznamech. Na cestě do zdravotnického uslyšela ve svém nitru jasný a chladný hlas, jak říká: *Ne.*

Aby si pro to našla vysvětlení, připomněla si svou poslední návštěvu ve zdravotnickém a stroje, které ji prohlížely, pocit, že je zcela odosobněna a její tělo je jen. dalším strojem. Kdyby věděli, že je těhotná, bylo by to teprve špatné. Několik dní volna jí udělá dobře - Petr měl pravdu. Vrátila se tedy do kanceláře a požádala Cholaynu o den dovolené, protože chtěla navštívit cechovní dům.

Jak zpola očekávala, Cholayna se zeptala, zda by mohla jít s ní. Jaella vyšla nahoru a rychle se převlékla. S ulehčením vklouzla do obleku amazonek, vzala si pevné vysoké boty a kožené kalhoty pro jízdu na koni - byly jí v pase trochu těsné. Musí si půjčit od Rafaelly ty, které bude moci nosit, dokud se dítě nenarodí. Cholayna, se kterou se setkala u brány, měla pevnou bundu, která by se výborně hodila do zimy v Hellersu, ale Jaella se obávala, zda se v ní dnes Cholayna nezadusí - zase taková zima nebyla.

„Ale já jsem se narodila na planetě, kde je pořádné horko."

Gholayna se i přes teplé oblečení zachvěla a nevěřícně hleděla na - Jaellinu tenkou blůzu, přes niž měla přehozený jen lehký jezdecký kabátek.

„Vždyť už je skoro léto," prohlásila Jaella, a Cholayna se rozesmála.

„Pro mě ne!"

Cholayna se však za Jaellou nijak neopožďovala, ani přes sandály na vysokém podpatku, v nichž by Jaella neudělala ani krok, aniž by si zlámala všechny kosti. Kráčejíc vedle Cholayny si Jaella znovu připadala jako mladá dívka, chovanka amazonek. Bývaly doby, kdy Kindra ve městě pracovala jako strážkyně městských skladů. Při své ranní pochůzce brala někdy svou svěřenkyni s sebou, a tyhle chvíle patřily pro matku i dceru k těm nejkrásnějším. Tyhle měsíce udělaly z Jaelly amazonku.

Kindře by se na rozdíl od Rohany mohla klidně svěřit. Sotva však počala dítě, Rohana v ní již neviděla Jaellu, nýbrž jen potenciální matku dědičky aillardského panství.

V cechovním domě však bude určitě někdo, komu se bude moci vypovídat.

Přešly trh a Jaella si všimla vyděšených očí a zvědavých pohledů

na Cholayninu tmavou pleť. Skoro by se však zdálo, jako by Cholayna nezažila nic jiného než tyhle poděšené a nepřátelské grimasy. Kráčela ve své uniformě neochvějně dál. Jaella ji obdivovala pro její sebejistotu.

Byla jsem taky taková, tehdy, když jsem .chodila s Kindrou, a měšťané na nás civěli a měli posměšné poznámky o amazonkách. Co se to jen se mnou stalo?

Teprve na schodech cechovního domu Cholayna na okamžik zaváhala. „Nemám si dát nějaký makeup, Jaello? Dovedu si natřít :pleť tak, že vypadám jako všichni ostatní. Nerada bych tě v tvém vlastním domě uvedla do rozpaků..."

Cholayna svou otázkou Jaelle připadala ještě sympatičtější, takže jen zavrtěla rozhodně hlavou. Ženy, které se zřekly světa, byly jiné než obyčejný dav. Pokud nepřijmou Cholaynu takovou, jaká je, měly by se stydět.

A opravdu, když jim Irmelin otevřela dveře, okamžik na Cholaynu zírala, ale pak se rychle vzpamatovala a na uvítanou Jaellu objala.

„Vím, že s vámi matka Lauria chce mluvit," obrátila se k Cholayně a bez okolků zavedla Terranku do pokoje cechovní matky. Na Jaellinu otázku odpověděla, že Rafaella, Camilla a Margali jsou již několik dní venku u požáru.

Všechny mé přísežné sestry. Není tu nikdo, s kým bych mohla pohovořit. Domnívala se, že s nimi odešla i Marisela, ale Irmelin jí sdělila, že Marisela je v domě. Hned také uhodla, proč s ní chce Jaella mluvit.

„Ty čekáš dítě, viď, Jaello? To je nádhera!" Jaella si uvědomila, že s takovou reakcí musela počítat. Odpověděla, jak se slušelo, a odešla s Irmelin do kuchyně. Tam se posadila s pohárem horkého čaje a čerstvě upečeným chlebem namazaným máslem, jako by znovu byla dvanáctiletá schovanka, která byla v cechovním domě miláčkem všech.

„Dojdu pro Mariselu, abys nemusela nahoru a dolů po schodech..."

„Irmi, to potrvá ještě čtyři měsíce, než pro mě bude obtížné vyjít nahoru a pak zase sejít," bránila se Jaella. Přesto ji potěšilo, že má Irmelin o ni takovou starost. Alespoň někdo s ní soucítí - a vtom jí začaly téct po tvářích slzy. Po chvíli vešla do kuchyně Marisela, nalila si čaj a posadila se s kouřícím pohárem ke stolu. Pohlédla na Jaellu se svým obvyklým úsměvem, který jen zřídka dosáhl úst, a zazářil hlavně v očích.

„Vypadáš zdravě, Shayo. Existuje nějaký důvod, proč jsem měla

sejít dolů?“

„Ach, Mariselo, je mi líto, já jsem Irmelin přece říkala...“

„Ne, sestro, to je v pořádku. Zaspala jsem snídani a jsem ráda, že mám společnost, když všechny ostatní jsou u požáru.“

„Mohu ti něco donést?“ zeptala se Jaella. Marisela již chtěla zavrtět hlavou, pak se však na Jaellu přísně podívala a řekla: „Ano, dala bych si chleba, tence nakrájený, prosím, a místo másla med.“ A Jaella se vydala nakrájet správným nožem chléb, zašla pro džbánek s medem a lžíci a med rozetřela na chleba, a nutkání, aby se dala do pláče, pominulo. Proč se jen Marisela usmívala, když se zase posadila a přisunula jí talíř s chlebem a medem? „Jak je to dlouho?“ zeptala se Marisela.

Jaella v duchu počítala a pak odpověděla. Marisela kývla. „To je tedy důvod, proč jsi měla tyhle zpytavé otázky, zda známe své myšlenky a jak máme vědět, jestli si přejeme potěšit sebe nebo někoho jiného,“ poznamenala Marisela. To nebyla otázka, ani soucit, a Jaellu bodlo u srdce, jako by ji Marisela polila studenou vodou. Uznala však, že nemá právo žádat soucit. Nikdo jí neříkal, aby s Petrem spala anebo aby si ho brala, a ona se měla postarat o to, aby dítě nepočala. Několikrát zamrkala, protože už nechtěla plakat. Co se stalo, stalo se.

Vyprávěla tedy vše Marisele, a vytvořila z toho napínavý, komický příběh, včetně strojů ve zdravotnickém oddělení, které ji zkoumaly zvenku i zevnitř. Marisela se smála s ní.

„V tom, že takovou péči nepotřebuješ, jsme rozhodně zajedno. Jsi mladá a zdravá. Jen kdybys začala zvracet anebo jsi měla sebenepatrnější náznaky krvácení, je to důvod k obavám. Dbej na to, co jíš, pij hodně mléka nebo piva, ale málo vína, jez hodně ovoce a čerstvé zeleniny a pokud by se Terrané ptali, řekni jim, že jsi byla u svého vlastního zdravotnického rádce. K porodu by ses měla vrátit do cechovního domu, ale to Terrané nepovolí - myslí si, že naše zdravotnické znalosti jsou omezené a barbarské, a musím přiznat, že v jistém smyslu mají pravdu, což mi však starosti nedělá. Mimochodem, před dvěma dny jsem ztratila jednu matku i její dítě, a dala bych všechno, co mám,za to, abych se dostala k těm tvým terranským přístrojům...“

„Nu,“ řekla Jaella, „Cholayna je právě tu, a tak můžete projednat možnost takovéhle pomoci.“ Ale Marisela zavrtěla hlavou.

„Ach ne, miláčku, tak jednoduché to zase není. Takhle to zní, jakoby nebylo krásné a dobré, abych matkám zachraňovala život, aby se mohly dál starat o své děti. Vypadá to, jako by nebylo pěkné, když

zachráníme život dítěte a matky už nemusí plakat, že polovina dětí, které porodí, zemře ještě před porodem. Ale zachránit každé dítě, to také není dobré.“

„Copak chceš tvrdit, že je to špatné?“

„Ano, přesně tak,“ kývla Marisela, a na Jaellin zmatený výraz odpověděla: „Přesto bych chtěla mluvit s tvou přítelkyní. Půjdeme k matce Laurii? Dopij ten čaj, to ti udělá dobře.“

Jaella vyrůstala s představou, že kancelář matky Laurii je svatosvatým místem, kam se kromě výjimek nesmí vstupovat, ale Marisela prostě zaklepala na dveře a vešla dovnitř, a matka Lauria se na ni usmála.

„Právě jsem pro tebe chtěla poslat, Mariselo. Cholayna...“ zápolila s výslovností jména - „... vyslovuje se to tak?“

„Správně,“ řekla Cholayna a kývla přátelsky na Mariselu. „Vy jste tu, jak bychom my řekli, domácí lékař. Vy byste tedy měla vybrat ženy, které by se hodily pro školení. Můžete přijít i sama a učit se spolu s ženami...“

„To by mě zajímalo,“ odpověděla Marisela, „a vědomosti se vždycky hodí. Ale budete je učit, jak mají své zdravotnické vědomosti používat, anebo také, kdy je používat nemají?“

„Nerozumím,“ řekla Cholayna. „Úkolem lékaře je zachraňovat život, a matka Lauria mi právě vyprávěla, že jedna žena musela zemřít, protože jste nebyla s to ji i její dítě zachránit. Můžeme vás naučit metodám, jak zachránit většinu z nich...“

„Tak, aby každá žena měla tucet dětí?“ zeptala se Marisela. „A jak by je všechny uživila?“

„Jistě víte, že ovládáme antikoncepční techniky,“ odpověděla Cholayna. „Tím si žena může ušetřit síly, porodit jedno či dvě děti, a nemusí svůj život strávit tím, aby je porodila a viděla umírat.“

Marisela kývla. „Musely bychom však mít jistotu, že ty dvě děti, které porodí, jsou ty nejsilnější a nejlepší. Předpokládejme však, že ty dvě jsou nejslabší, a jejich děti budou ještě slabší. Za dalších deset, dvacet generací se pak z nás stane národ slabochů, který zůstal naživu jen díky komplikované lékařské technice a tím bude závislý na vaší technologii. Pokud se zachrání život jedné ženy, i když má úzkou pánev, budou mít její dcery další děti s touhle vadou, a my budeme potřebovat větší a větší lékařskou pomoc, aby přestály porod. Věřte, že mi to trhá srdce vidět, jak ženy i jejich děti umírají. Ale když je novo-

rozenec kupříkladu celý modrý a nemůže dýchat, protože má v srdci díru...“

„To lze spravit,“ namítla Cholayna. „Hodně z našich lidí by tu již při porodu zemřelo, a teď se jim daří dobře.“

„...a jejich děti vady zmnožují,“ pokračovala Marisela. „Možná bychom měli v případech, kdy se něco poškodilo v děloze a proto vznikly při porodu těžkosti, dítě zachránit, ale pokud jde o vadu, která je dědičná? Je lépe, když zemře člověk teď, než aby bral sílu stovkám slabochů v našem národě. A je to jako loterie - první dvě děti nebývají vždy nejchytřejší, nejsilnější a nejlepší. Často se vojevůdce či génius narodil až jako sedmé, desáté či dokonce dvacáté dítě v rodině.“

„Je mi líto,“ poznamenala Cholayna zdvořile, „ale nelíbí se mi hrát si na boha a rozhodovat, zda ženy musí takhle trpět.“

„Není hra na boha i to, když se rozhoduje, zda budou či nebudou trpět?“ nadhodila Marisela. „Kdysi jsme tu měli šlechtitelský program a pohrávali si s vlastními geny, protože jsme chtěli vytvořit dokonalého člověka a dokonalou rasu. Šlechtili jsme v našich lidech *laran*, a jen jsme tím trpěli. Pokud Bohyně určí, že někdo při porodu zemře, je možná hrozivá proto, aby byla nakonec dobrotivá.“

„Přesto si myslím, že bychom neměly odmítnout dárek Terranů, aby se naše ženy v lecčems vyučily,“ řekla matka Lauria a Marisela kývla.

„Ach, to máš naprostou pravdu. Ale modlím se ke všem bohům, abychom byly natolik moudré a věděly, kdy máme skončit: Nepovažuji za dobrý čin zachraňovat život lidem, kteří jsou v každé domácnosti, v každé vesnici, každému na světě zátěží. Já - já bych si nechtěla hrát na boha a rozhodovat, kdo žít smí a kdo ne. Proto to přenechávám milosti Bohyně. Pokud já, obyčejný člověk, mám moc jednoho zachránit a druhého odsoudit k smrti, mohu jen říct, že mým povoláním je zachraňovat život, a proto zachráním všechny, které mohu. Tahle cesta vede k chaosu. Možná je lepší takovou moc nemít.“

„Nemohu souhlasit s tím, že něco, co oslabuje sílu ženy, je dobré,“ vysvětlovala Cholayna, a Marisela si povzdechla.

„Teoreticky máte určitě pravdu. Ale někdy je hrozivé pokušení nahlédnout do bezprostřední budoucnosti a udělat to, co se zdá být v tuto chvíli lidské, namísto aby člověk jednal tak, jak je to nejlepší pro celé lidstvo v perspektivě staletí.“

„Chceš tím říct,“ zeptala se Jaella rozzlobeně, „že raději necháš

umřít lidi, kterým bys možná mohla pomoci?“

„To bych neudělala, to ne,“ odpověděla Marisela, „a to je možná i důvod, proč se téhle moci tak bojím. Prahnu po všech těch terranských vědomostech, abych nemusela vidět ženu, která vykrvácí, anebo novorozence lapajícího marně po dechu. Nesnáším, když prohraji boj s Temnou paní, která v tuhle hodinu stojí u každé ženy a se mnou o ni bojuje. Ale jak jsem řekla, mým povoláním je zachraňovat život, jak jen můžu, a toho se budu držet i nadále. Temná paní je velmi stará a příjemná odpůrkyně, a postará se o každého.“

Cholayna ji se zájmem pozorovala. „To je názor; o kterém se v centru často diskutuje. Nečekala bych, že jej uslyším v tomto domě...“

„Od domorodé porodní báby - anebo mi říkáte čarodějnice nebo čarodějka?“ zeptala se Mal“isela a obě se na sebe přátelsky usmály.

Jaellu znervóznilo, že rozhovor se stočil na složité etické otázky, a s ulehčením si všimla, že Cholayna se zvedá k odchodu. „Zůstaňte, jak dlouho budete chtít, Jaello. Dovolenou si opravdu zasloužíte.“ Jaella si však vzala kabát a ženám vysvětlila, že i ji očekává hodně práce. Určitě nějakou najde v Montyho kanceláři, protože on i Aleki zanechali po sobě spoustu nevyřízených věcí, když náhle odjeli k lesnímu požáru.

V noci nemohla usnout. Byt jí v Petrově nepřítomnosti připadal příliš velký. Cechovní dům se jí teď zdál být stejně nepřátelský jako terranská zóna. A cíl své návštěvy tak jako tak nemohla uskutečnit. Chtěla si pohovořit s Magdou, ale ta byla u požáru, a Marisela a matka Lauria, jakkoli byly laskavé, by jejím potížím zcela nerozuměly. Ani to nemohla od nich požadovat.

Tolik toužila po tom, aby viděla Magdu a znovu se s ní spřátelila. Anebo bylo lepší dělat, jako k se nic nestalo, a trvat na otevřeném pohovoru? Možná to vůbec nic neznamenalo. Koneckonců Magda byla pod velkým tlakem, k potížím během roku v domě se přiidalo nepřátelství kvůli tomu nešťastnému souboji a peněžnímu trestu, strach, že bude vyloučena z cechu a nekonečné hrozivé sny... Nebylo zcela normální, když Magda už neměla sílu, aby se ještě zabývala Jaellinými problémy?

Ale bylo to víc než jen to. Jaella pátrala v paměti a nalezla zmatený obraz, kdy sama strhávala Kyrilovu ruku ze své paže, jako by to byl dotěrný hmyz, plna odporu k téhle nechtěné intimitě. *Ano,* a před večeří, když Magdu objala a políbila, to byla Magda, kdo v rozpacích

ustoupil. *Stejně si už skoro všechny myslí, že jsem tvoje milenka.* O tom si musíme promluvit; mezi přísežnými sestrami nesmějí být žádné bariéry.

V cechovním domě byla láska mezi dvěma ženami považována za něco zcela přirozeného, ale Jaella po obvyklých experimentech při dospívání na nic takového nepomyslela. V začátcích spolupráce s Rafaellou byly milenky, ale to byla pro ně jen cesta, jak zpečetit své hluboké přátelství, a Rafaella se mnohem víc zajímala o muže. _Po několika týdnech pocit sounáležitosti pominul, a ve skutečnosti vlastně nikdy neexistoval. Považovala to za součást jejich spojenectví, a až teď jí došlo, že se domnívala, že i ona a Magda si vymění toto gesto důvěry, lásky a vzájemné otevřenosti. Ale mezi Magdinými lidmi tohle nebylo zvykem stejně jako mezi *cristofory*. Proč se cítila tak odstrčeně? Měla strach, že Magda by se jí mohla štítit? A kdyby měla Magdino přátelství ztratit kvůli takové maličkosti, bylo toto přátelství vůbec hodno zachování?

Jaella vedla sama se sebou nekonečné rozhovory, a jednou či dvakrát se jí zdálo, jako by zahlédla Magdin obličej - *když nebudu opatrná, dostihnu ji laranem* -, zpanikařila a pokoušela se na vše zapomenout. Dnes litovala toho, že nepřistoupila na Rohaninu nabídku, vlastně prosbu, aby svůj *laran* vyškolila ve Věži. Teď už bylo pozdě. Opravdu? A znovu se rozplakala.

S používáním kortikátorových pásků již dávno přestala. Jazykové oddělení si však ničeho nevšimlo; denně ji chválili za lepšíovládání jazyka.

Jednoho večera, když se vrátila domů, našla tam Petra, který si svlékal šaty, pokryté vrstvou bahna.

„Ne, nelíbej mě, miláčku - proboha, počkej, až se dostanu z těchhle hadrů a osprchuji se. Abych to řekl na rovinu, pěkně páchnu.“ Jaella začichala. Měl pravdu. Jak se domnívala, její čich se stálým pobytem v terranské zóně, kde dbali na hygienu a každičkou skvrnu očistili a šaty bez praní vyhazovali, zjemnil. I Petr chtěl právě košili i kalhoty odhodit do odpadní šachty, pak ale nakrčil nos, strčil je do pytle a uklidil do skříně.

„Možná to raději nechám vyprat. Jsou to věci z terénu, a při troše špíny budou vypadat přirozeněji.“ poznamenal s úšklebkem. „Jak se daří juniorovi?“ Cestou ke sprše jí poklepal na stále ještě ploché břicho, a pak poznamenal cosi o tom, jak je skvělé vrátit se k horké vodě

a k civilizaci.

Lidé z impéria si představují, že civilizace a koupelny jsou totéž, a co se týče zápachu a špíny, jsou neurotičtí, pomyslela si Jaella. Alespoň mi mohl dát pusu! Ublíženě si lehla na postel. Jí se na nic neptal, zajímalo ho jen dítě. Jaella byla rozzlobená sama na sebe, že takhle uvažuje. Byl unavený, právě se vrátil zvenku, a ona byla určitě přecitlivělá. Ale nebyla v těhotenství stejně jako kdysi Rohana jen pochodujícím hnízdem pro to hloupé dítě? Ukryla tvář do polštářů. Nebylo v nich ani jediné skutečné peříčko, jen nějaký prokletý syntetický krám. Jaella se zhluboka nadechla, a znovu vnímala ten aseptický, *terranský* pach. Nechtěla plakat. Opravdu *ne*.

Měla odejít pryč. Nemusela tu zůstávat. Během půl hodiny pěší chůze by byla v cechovním domě. Ale dala své slovo; uzavřela smlouvu, na jejímž základě pracovala na Magdině místě v terranském centru. Magda svou přísahu neporušila za mnohem horších podmínek. Musí mít alespoň tolik odvahy co Magda.

Přijaly by ji vůbec v cechovním domě, když den ode dne tloustne a čeká dítě s Terranem jako nějaká běhna z baru u kosmodromu? Jak často si pokoušela namluvit, že všechno je jinak: Chtěla Petra, chtěla s ním spát, a teď bylo na cestě dítě, dítě, které nebude doma ani v jednom z těchto světů. Plakala a neslyšela, jak Petr vyšel ze sprchy. Když ji chtěl obejmout, bránila se a hystericky křičela tak dlouho, až musel zavolat lékaře. Zbytek noci strávila na nemocničním lůžku v hluboké narkóze. Jiné místo pro ni nebylo.

DÍL TŘETÍ
Růst

1. KAPITOLA

I když Magdin rok v domě končil až čtyřicet dní po slunovratu, podle tradice měly novicky v den slavnosti volno, a Magda již při snídani slyšela, jak ženy mluví o svých plánech. Jí i Keithě bylo řečeno, že smějí dnes na večer jít, kam chtějí, ale při východu slunce musí být zase zpátky.

„Co chceš dělat, Keitho?“

„Ošetřovatelka jako já žádné plány mít nemůže. Než Doria cestovala do Neskaji, prosila mě, abych o slunovratu navštívila její matku. Ta žena nechce svou dceru navštívit v domě, ale Rafi říká, že se často ptá, zda se Dorii daří dobře a zda je spokojená.“

„To je pravda,“ potvrdila Rafaella a poslala svou misku přes stůl, aby ji nechala naplnit kaší. „Myslím, že se bojí, že by se Doria mohla pokusit udělat amazonky i z jejích dalších dcer, i když podle mě žádná z těch dívek nemá tolik rozumu, aby mohla složit přísahu. V posledních pěti letech neviděla Dorii víc jak desetkrát, ale od Doriiných patnáctých narozenin jí posílá dárky a snaží se jí obstarat manžela. Nic by jí neudělalo větší radost, než kdyby Doria vše, co se tu naučila, hodila za hlavu a vzala si prvního hejska; který se jí namane. Nebude nadšená; když k ní s Keithou vpadneme do domu, ale doneseme jí aspoň Doriiny dárky a pozdravy. A já při té příležitosti po půl roce uvidím svého nejmladšího synka.“

Magda si vzpomněla, že Doriina matka ji hned po porodu vyměnila za Rafaellina syna.

„I mně slíbili, že uvidím svého syna,“ řekla Felicia. „Nevím jen,

zda to dokážu snést a zda to nebude pro něj hrozné...“

„Rafi, ptají se po tobě ve stáji.“ Janetta nahlédla do jídelny.

„Co se děje?“ zeptala se Rafaella netrpělivě. „To mi chce nějaký kůň popřát hezký slunovrat?“

„Je tam nějaký muž a říká, že je to služebně,“ sdělovala Janetta. Rafaella cosi zamručela, odhodila vidličku a vydala se do stáje, a přitom ukusovala z výborného ořechového koláče, který dnes byl na stole místo chleba s máslem. O necelé dvě minuty později se Janetta vrátila. „Margali, Rafi tě potřebuje také.“

Magda ještě nedojedla, ale byla ráda, že Rafaella se k ní již nechová nepřátelsky, a hned se zvedla. Hodně se snažila, aby Rafaellu přesvědčila o tom, že by dokázala dobře Jaellu nahradit, a proto se dokonce nechala s radostí vyrušit při slavnostní snídani. „Podej mi kousek...“ začala a zarazila se. Nemohla dost dobře říct slovo ‚dort‘, protože to bylo terranské slovo, a nikdo jí neřekl, jak se to řekne darkoversky. Ukázala proto na koláč a Keitha se rozesmála: „Ten nedám ani za nic!“

Rafaella hovořila s mužem, který měl na sobě silný plášť. Přivedl několik koní, mezi nimi i pár nádherných vraníků, kteří se chovali v Armidě. Byli tu i huňatí poníci z Hellersu.

„Margali, je mi líto, že tě musím požádat o práci o slavnostech, ale čekala jsem tyhle poníky teprve za deset dní...“

„I já se omlouvám, že ruším vaši slavnost, *mestra.* Jsem náhodou ve městě,“ řekl návštěvník a Magda jej náhle poznala po hlase. Byl to ten vysoký, světlovlasý muž, který ji vynesl z ohně, dom Ann‘dra. *Terran!* Nu, měl ovšem lepší výslovnost než ona.

„Těch deset poníků, které jste si přála, jsem nedal dohromady. Tady je jich teprve sedm. Jsou silní a imunní proti plísni kopyt a všichni jsou zvyklí na ohlávku a zavazadla.“

Rafaella přecházela od jednoho ke druhému, prohlížela jim zuby, hladila je po hebkých nozdrách. „To jsou dobrá zvířata,“ poznamenala. „Ale proč jste se ve městě objevil tak pozdě, domne Ann‘dro? Vaše paní cestuje s vámi? A lord Damon, bude se účastnit sezení rady?“

„Ne, tentokrát přicházím zcela sám. Ale protože jsem jel touhle cestou, mohl jsem k vám dopravit Ferriku.“ Natáhl ruku a pomohl ženě v těžkém cestovním plášti z koně. Když se otočil, objevil za Rafaellinými zády Magdu. „Ach, to jste vy, *mestra.* Už máte nohy zahojené?“ zajímal se.

„Ale ano, skvěle," odpověděla Magda. „Jen moje boty už nešly spravit. Ale nohy jsou v pořádku."

Rafaella a Ferrika se objaly a pak Rafaella řekla: „Doufala jsem, že přijdeš dřív, Ferriko..."

Nevysoká žena s malým nosíkem se usmála. „Ráda bych, ale v Armidě bylo zapotřebí mých služeb."

„Ohledně porodů? Anebo se jedna z tvých dam stala maminkou?"

Ferrika zavrtěla hlavou. Zatvářila se starostlivě. „Lady Ellemir potratila, a její sestra u ní zůstala, aby se o ni starala - lady Callista letos v radě zasedat nebude..."

„Pak mě udivuje, že jsi svou paní opustila," řekla Rafaella.

„Ferrika není naše služka, ale přítelkyně," vmísil se Ann'dra, „a lady Ellemir se opět daří dobře. Nikomu z nás však není do smíchu, a já přijel jen proto, abych vyřídil nějaké obchody, které se týkají slunovratu, a abych pánům v radě složil svou poklonu. Pak se vracím domů, možná již zítra časně ráno. Nerušil bych vás v tak slavnostní den, ale nechtěl jsem zvířata ustájit ve veřejné stáji, pokud mohou být ve svém novém domově."

„Jsem vám vděčná," odpověděla Rafaella. „Na zklidnění po tak dlouhé cestě budou potřebovat asi deset dní, a vlastní stáj pro ně bude tím nejlepším. Ferriko, *breda*, nestůj tady, běž do domu a pozdrav se se sestrami. Snídaně stojí na stole."'

„I ořechový koláč, když je svátek? Skvělé!" Ferrika vešla do domu. Rafaella vtiskla Magdě uzdu jednoho poníka do ruky a zeptala se: „Dovedeš ho prosím tě do té zadní kóje?"

Když se Magda vrátila, Rafaella si cosi zapisovala na papír položený na zeď, který pak předala domnu Ann'drovi.

„Předejte to mé zákaznici, domne Ann'dro, postará se o to, abyste dostal zaplaceno. Jak jsem slyšela, koně jsou pro vás. Kéž Bohyně dá, aby se lady Ellemiře brzy dobře dařilo."

„K tomu říkám jen amen. Mám vám přivést další poníky, až zase půjdu do stáje?"

„Byla bych ráda, kdybych je dostala co nejdříve, pokud máte nějakého posla, kterému můžete důvěřovat," odpověděla Rafaella.

„Kromě toho potřebuji dobrého koně jako dárek při přísaze mé dcery v Neskajském domě. Nemáte nějakého po ruce?"

„Čerstvý kůň pro dámu? Takových žádostí máme hodně," poznamenal dom Ann'dra s lítostí. „Slíbit bych vám to mohl nejdřív tak za

dva roky. Mohl bych vám však prodat dobré, zpola zkrocené hříbě, pokud si jej chcete sama vychovat.“

„Na to nebudu mít čas, ale Doria by si měla svého koně tak jako tak vycvičit sama. Pošlete jej do neskajského cechovního domu pro Dorii n‘ha Rafaellu.“

Dom Ann‘dra si poznamenal něco na papír, který držel v ruce. „Nechám hříbě dovést v příštím desetidení některým z mých mužů do Neskaji.“ Ještě jednou se přes Rafaellina záda podíval zvědavě na Magdu, a ona skoro slyšela jeho myšlenky: *Co tady dělá?* Nu, napadlo ji, i *já* bych ráda věděla, co tady dělá *on!* Bez pochyb byl nasazen do terénu, možná už léta. Až půjdu do terranské z6ny, podívám se, a Cholayna nebo Kadarin o něm budou jistě vědět. Pomohla Rafaelle dovést nové poníky do stáje a nakrmit je. Pak se vrátila do jídelny. Kaše vystydla, ale Irmelin přinesla čerstvý chléb a otevřela nový džbán se zavařeninou, a druhý ořechový koláč zmizel stejně jako první.

Ferrika klečela u Mariseliných nohou a hlavu měla položenou na jejím klíně.

„...taková tragédie... tolik vznešených dam nechce mít žádné děti a tak nemohou očekávat, že by je chtěly předat do rukou chůvy či pěstounky. Lady Ellemir patří naopak k ženám, které, jakmile mají náruč prázdnou, touží po novém dítěti u svého prsu. Když před čtyřmi roky lady Callista nemohla kojit své dítě - já osobně si myslím, že jen nechtěla -, kojila Ellemir malou Hilary spolu se svým synem Domenicem.“

„Trvaly bolesti dlouho?“

„Ne dlouho, sotva byl čas mě odvolat od správcovy ženy,“ vyprávěla Ferrika, „ale o to je to tragičtější, neboť tentokrát se jednalo jen o několik dalších dní. Pokud by mohla dítě nosit ještě alespoň deset dní, možná by zůstalo naživu. Holčička, narodila se živá, ale my jsme ji nepřivedli k dýchání, její malé plíce se nechtěly přes všechnu naši námahu otevřít. Bylo to příliš brzo. Už jsem skoro doufala, že se nadechne a rozkřičí... pak se ale ozvalo krátké zamlasknutí...“ Ferrika skryla tvář v Mariselině klíně, a ta ji hladila po vlasech.

„Možná je to tak lepší. Jednou či dvakrát jsem dítě zázrakem zachránila, i když to vypadalo beznadějně, ale dítě pak bylo mrzáček nebo částečně postižené anebo neschopné mluvit... byla to milost Bohyně.“

„Vyprávěj to lady Ellemiře!“ Ferrika si setřela slzy. „Byla to hol-

čička se zdravým tělem a zrzavými vlasy, a *laran* měla také, již třikrát čtyřicet dní byla skutečným člověkem... Měla jsem strach, že všichni zešílí smutkem. Lord Damon nenechal mou paní ani na okamžik samotnou, ve dne ani v noci.“

„Uvědom si, že i když měla *laran,* vyrůstala by jako ubohé stvoření... raději lehká smrt a návrat k Bohyni, která ji může na svět poslat znovu, až nadejde čas pro její život...“

„To vím, jistě,“ odpověděla Ferrika, „ale bylo tak strašné se dívat na její bolest. Dali jí už jméno...“

„Ano, *breda.* Ale teď jsi tady a zůstaneš, dokud se nezotavíš a nebudeš znovu veselá. Už rok jsi neměla jediný den volno, a ta věc tě tolik poznamenala, viď, *chiyo?* Pojď, musíš se seznámit s naší sestrou Keithou, pracuje se mnou, a příští rok ji pošleme do školy léčitelek v Arilinnu. Kromě toho získá terranské znalosti, které jí pomohou zachránit některé děti, které by jinak bez závažného důvodu zemřely. Byla bych ráda, abyste se měly rády jako sestry.“ Ferrika Keithu objala, a za nimi se Camilla zeptala: „Co chceš dělat o slavnosti, Margali?“

Než mohla Magda odpovědět, Rezi, která měla službu v hale, se rozběhla k ohništi.

„Mariselo, Rimal harfeník je před vchodem, u jeho ženy začaly bolesti...“

„Ach ne!“ zvolala Magda. „V tvůj slavnostní den, Mariselo.“ Ošetřovatelka se však s laskavým úsměvem zvedla. „Budeš mě potřebovat, *breda?“* ptala se Keitha.

„Myslím že ano. Jsou to dvojčata, a je to její první porod,“ řekla Marisela. Keitha se zatvářila trpitelsky a šla si pro kabát. Marisela se pro sebe usmála. „Stejně jako zvěrolékař či hospodář jsme si zvolily povolání, o němž víme, že o svátcích dostaneme jen to, co nám sešle Bohyně. V klidu posnídej, Keitho. Zase tak rychle to být nemusí! Rezi, uvítej toho muže v pokoji pro cizince čajem a koláčem a řekni mu, že za ním co nejdřív přijdeme.“ Při řeči vyrazila do zásobárny, kde měla svou brašnu, a krátce nato zaslechly, jak se za ní zavírají domovní dveře. Camilla se rozesmála.

„Tak ošetřovatelkou bych tedy být nechtěla!“

„Já také ne.“ Magda si uvědomila, že tohle patří k věcem, které se mezi Terrany a Darkoverany neliší. Lékaři a ošetřovatelky si těžko mohli dělat nějaké pevné denní plány.

„A co budeš dělat o slavnosti, když naštěstí nejsi žádná ošetřova-

telka?“

„Ještě vlastně nevím. Každopádně si musím na trhu koupit nové boty.“ Magda pohlédla na staré, obnošené sandály na svých nohou.

„A já,“ vysvětlovala matka Lauria, „zůstanu doma, napíšu výroční zprávy a budu si užívat toho, že tu nebude nikdo, kdo by mě vyrušoval! Možná půjdu dnes večer na bál v Thendaře a poslechnu si nějakou hudbu.“

„Já tam musím,“ ozvala se Rafaella, „protože mě požádali, abych hrála pro tanečníky. A ty, Margali?“

„Také bych šla.“ Magda si vždy přála zúčastnit se tance o slunovratu na thendarském náměstí, bála se však tam jít sama, a Petr ji nikdy nechtěl vzít s sebou. Věděla, že konec býval většinou divoký, ale jako žena z cechu se dokáže sama o sebe postarat.

Rezi znovu přišla z haly, a v ruce nesla košík s květinami. „Pro tebe, Rafi,“ oznámila, a ženy se začaly smát a vtipkovat. „Ty máš ale tvrdohlavého milence, Rafi!“

„Chlapec, který ten košík donesl,“ vyprávěla Rezi, „neměl ani patnáct, a ptal se po matce,“ a Rafaella vyběhla se smíchem do haly. Kus slavnostního koláče si vzala s sebou.

„Kluci v tomhle věku mají pořád hlad! Stejně jako holky,“ volala přes rameno.

Magda se v myšlenkách vracela až k loňské slavnosti slunovratu. Tehdy byli s Petrem ještě manželé. Věděla, že to s jejich manželstvím jde již z kopce, ale dostala od něj obvyklý košík s ovocem a květinami. To bylo poslední usmíření před sporem, který vše změnil ve střepy. Zdalipak Petr dnes ráno poslal Jaelle květiny? Petr jí scházel. Už měla dost toho věčného hašteření se ženami!

„A co chceš dnes dělat?“ zeptala se Camilla.

„Myslím, že se prostě jen projdu po městě a budu se těšit z toho, že smím jít, kam se mi zachce.“ Magda si náhle uvědomila, že neměla kam jít. „Ale ty nové boty si koupím určitě. A ty?“

Camilla pokrčila rameny. ‚Y domě je slavnostní večeře pro všechny, které nemají kde jíst jinde, a já jsem slíbila, že pomůžu s vařením, protože Irmelin by ráda den strávila u své matky - je už stará a slepá a Irmelin se při každé návštěvě obává, že už je poslední. Ale vy mladší můžete vždycky vyrazit. Jen se pobav, *breda.* A dnes večer je ženský tanec. Možná tam půjdu, protože tancuju ráda, jen ne s muži.“

Magdu napadlo, že by se mohla podívat do terranské zóny. Neměla

tam však žádné přátele. Petr a Jaella měli již určitě svůj program.

Scházela dolů ze schodů v kabátě a se zbytky spálených bot - možná by díky nim mohla získat nové rychleji -, když tu na ni zavolala Camilla.

„Margali, ptal se tu po tobě nějaký muž. Poslala jsem ho do pokoje pro cizince. Má zvláštní přízvuk. - možná je to jeden z tvých příbuzných z Hellersu?“

Magda vešla do pokoje pro cizince, a z křesla se zvedl štíhlý, tmavovlasý muž, který jí byl něčím povědomý. Její darkoverské jméno vyslovil správně, ale ne s thendarským přízvukem. Byl to Terran, Montrayův syn - jak se jen jmenoval?

„Monty,“ pomohl jí. Pohlédla na něj.

„Odkud máte tyhle šaty?“

„Není to správně?“

„V davu lidí nápadný nebudete. Ale ty boty jsou příliš dobré na tak levný kabát. Každý, kdo si může dovolit takovéhle boty, si nechá na vestu něco vyšít a ne jen obšít barevnou nití. A ta vesta je příliš hrubá.“

„Haldane řekl, že je to v pořádku,“ prohlásil Monty. „Měl jsem ji při požáru, a neodsoudil mě jako Lia, abych dělal hluchoněmého. Myslel jsem tedy, že projdu...“

„Proč jste přišel?“ zeptala se Magda ostře.

„Jaella prohlásila, že dnes je vám dovoleno vycházet, a jak vidím, jste již oblečená. Smím vás kus cesty doprovodit a několik minut s vámi promluvit?“

Nu, pokud tenhle muž patří ke zpravodajské službě, není důvod ho urážet, i když jeho otce považuje za pitomce.

„Ukážete mi, kde jste koupil tyhle boty. Jsou dobré, a já si musím pořídit nové,“ řekla Magda. „Promluvíme si cestou na trh. Před ženami ve vstupní hale nemluvte. Mohly by si všimnout, že váš přízvuk je divný.“

Uklonil se. Nebyla to zrovna špatná imitace darkoverského sluhy před ženou z vyšších kruhů. Monty nebyl ani hloupý ani mu nemohla upřít všímavost, chyběla mu však výchova, které se jí i Petrovi dostalo. Anebo - možná chodil na stejnou Akademii na Alfě - jen neměl zkušenosti. Magda odhadovala, že je o čtyři až pět let mladší než ona. Následoval ji s odstupem halou, a teprve když se ocitli z dohledu cechovního domu, dohnal ji a kráčel vedle ní.

„Ke Karazinskému trhu?“ zeptala se Magda.

„Ano, a když s vámi jdu, měl bych asi nést ten balík, ne?“ Podala mu převázaný vak. Přitom se otevřel a on udiveně hleděl na sežehlé podrážky a spálenou kůži na botách.

„Jak se vám to, sakra, povedlo?“

„Byla jsem zrovna v místě, kde oheň přeskočil průsmyk.“

„Slyšel jsem, že tam byly amazonky. Zranila jste se?“

„Jen povrchové popáleniny na nohách. Už se to dávno zahojilo.“

„To vysvětluje, proč Jaella...“

„Jaella? Ona tam byla také? Ach, tolik jsem ji chtěla vidět...“

„Nebyla tam. Petr mi říkal, že je těhotná,“ prohlásil Monty. Určitě by nedostala povolení ze zdravotnického, i když dost vytrvale vyžadovala, aby mohla jít také.“

Jak se slušelo, Magda odpověděla: „Mám radost,“ ale v nitru cítila led. Takže Jaella dá Petrovi syna, kterého si tolik přál.

„Tady můžeme sejít dolů a vzít si míru pro vaše boty,“ navrhl Monty, „a pak se posadíme a trochu si promluvíme - není přece zakázáno si na veřejném prostranství sednout a pohovořit?“

Magda pokrčila rameny. „O slavnosti slunovratu určitě ne. Není to běžné, ale o slavnosti si děláme, co se nám zlíbí.“ A když ji na veřejném prostranství uvidí sedět s mužem, nikdo si o ní nebude myslet, že... Vzdorovitě tu myšlenku zavrhla. Ať si myslí, co chtějí! Monty jí v roli němého sluhy znovu podržel vak, zatímco ona pověřila ševce, aby jí staré boty podrazil a zhotovil nový pár. Švec neměl v zásobě žádné vysoké boty, které by jí seděly, ale jak prohlásil, staré budou hotovy za tři hodiny, a ty přece jen nějaký čas ještě vydrží.

Magda mu zaplatila a byla ráda,.že si vydělala nějaké peníze tím, že pomohla Rafaelle. I po oddělení podílu, který dlužila cechovnímu domu, jí zbylo dost na opravu a nový pár. Kromě toho měla ještě konto v terranské zóně a mohla si z něj nechat něco vyplatit v darkoverské měně. V cechovním domě skoro nic nepotřebovala, i když to nebylo tím, že by nějak dobře hospodařila. Jídlo a šaty dostávala za práci v domě, a teď, když ji Rafaella dosadila na Jaellino místo a přidělovala jí úkoly, které mohla zvládnout, aniž by opustila dům - rozdělování nákladu a potravin na jednotlivé denní příděly - si ještě něco i přivydělala. Obchod se ševcem byl uzavřen. Magda kráčela dolů ulicí a Monty se k ní znovu připojil.

„Kde si s vámi mohu promluvit?“

„Oč vlastně jde?“

„To víte až moc dobře,“ rozzlobil se. „Potřebuji od vás informace - to jsem vám řekl už při své první návštěvě. Jak jsem se právě doslechl od Cholayny, dostaneme osm amazonek do zdravotnického. Musíme toho o nich vědět co nejvíc, a vy jste jediná odbornice na darkoverské ženy, kterou máme.“

„Zeptejte se Jaelly,“ zasmála se Magda.

„Obávám se, že je na mě trochu alergická. Chápu, že ženy, které se dokázaly ve společnosti, jako je tahle, postavit na vlastní nohy, jsou poněkud v defenzívě. Nedokážu si prostě představit, jak jste se mohli s Haldanem vzít. Můžete mi to nějak vysvětlit?“

„Jelikož víte, že jsme už byli manželé, připadá mi tahle otázka čistě řečnická.“

„Ne.“ Monty náhle zvážněl. „Vůbec ne. Má práce v terénu a moje poznatky o tom, jak muži v darkoverské kultuře zacházejí s ženami, mě přivedly k tomu, abych uvažoval o vlastních hodnotách. Někdy se ptám, zda ženy snad nedávají přednost kultuře, která se o ně postará. Která je má ráda a chrání je. Děláme takový humbuk kolem rovnoprávnosti, ale zdejší ženy mi připadají opravdu šťastné. Jistě, existují výjimky, ale ve skutečnosti, Magdo...“ Nazval ji terranským jménem, ale ona jej neopravila, protože poblíž nebyl nikdo, kdo by je slyšel. „... .mně připadá velmi rozumné ponechat ženám volnou ruku v jejich vlastní sféře a nestavět je do přímé konkurence s muži. Mají mít prostor, kde mohou mít vskutku navrch, aby jej oddělily od světa mužů. Hodně společenských systémů funguje tímhle způsobem... Sakra, vždyť jste na Alfě studovala antropologii a sociologii, víte přece, o čem mluvím.“

„Mně se nelíbí premisy, z nichž tahle společnost vychází,“ prohlásila Magda ostře. „Proč musí být vše rozděleno na věci, které dělají ženy, a ty, které dělají muži?“

„A proč ne? Tak to prostě je, jen některá společnost to připouští a některá ne. *Většina* žen je méně ješitná, má menší fyzickou sílu - proč by nemohla být společnost postavena na výjimkách? Nevidím nic špatného v tom, když nějaký muž stráví celý svůj život v jedněch šatech, ale nechtěl bych všechny muže k tomu nutit jen proto, aby těch několik z nich, kterým se to líbí, nevynikalo. Byl jsem jednou v mateřské školce, kde chlapce nenechali hrát s auty a raketami, aby nebyli stereotypně vychováni. Několik holčiček by si bývalo rádo hrálo

s panenkami, ale učitelky jim daly auta a rakety a hrály s nimi fotbal.“

„Takže vy byste rozdal holčičkám panenky a chlapcům rakety a nechal byste to tak?“ zeptala se Magda s nádechem ironie v hlase.

Monty pokrčil rameny. „Proč ne, dokud holčičky, které chtějí rakety a autíčka, nedostanou šanci si je čas od času vyzkoušet? Já osobně jsem nikdy neměl nejmenší zájem na tom, si hrát s panenkami, a bylo jedno, jestli mi je někdy někdo strkal do ruky. Na Darkoveru by mně jako chlapci přinejmenším poskytli právo se chovat jako kluk.“

Magda se musela zasmát. „Nu, já o právo hrát si s panenkou nebo s autíčkem bojovat nemusela. Poslouchala jsem harfu své matky. A hodně času jsem věnovala tanci. Nezapomeňte, že jsem vyrostla v Caer Donou.“

„Závidím vám,“ přiznal Monty otevřeně. „Skvělá šance vyrůstat ve světě, v kterém člověk opravdu žije... Znáte mého otce. Je na Darkoveru už třicet let a stále ještě nemůže snést světlo rudého slunce, protože celou dobu tráví pod terranským osvětlením.“

„Nemáte důvod mi závidět, Monty.“ Magda podlehla jeho náladě. „Není vůbec nádhera, když dítě neví, kam patří, když nemá ta správná rozpoznávací znamení. Nikdy jsem nebyla opravdovým darkoverským dítětem, a mí malí kamarádi to věděli, a já to věděla také - ach, bože, jak dobře jsem to věděla! A když jsem přešla k Terranům, bylo to ještě horší... ksakru, jak jsem na tohle téma vůbec přišla?“

Monty se usmál a Magda si uvědomila, že to je velmi příjemný úsměv. „Přiznávám, že jsem vás k němu dovedl já. Chtěl jsem se toho o vás dozvědět co nejvíc. Jak víte, jste odbornice na darkoverskou kulturu a jazyk, ale to mě nepřekvapuje. Nemyslím, že muž dokáže tak dokonale sledovat detaily jako vzdělaná žena.“

„Jsem ráda, že nám takovou schopnost přiznáváte,“ poznamenala Magda suše. „Už jsem si říkala, zda posuzování šatů považujete za sféru, která mi přísluší.“

„Ano, mimo jiné,“ odpověděl klidně, „a vy jste živý důkaz toho, že ženě se spíš podaří hrát domorodce než nějakému muži.“

„Nu, přinejmenším v cechovním domě ano.“ Nutkání, aby se s ním přela, pominulo.

„Stále říkáte, že chcete, aby si Darkover a impérium lépe porozuměly. Můžete začít. Snažte se porozumět mně.“

To znělo rozumně. Zatímco Magda o tom přemýšlela, Monty pokračoval: „Tak jako tak musíte počkat dvě nebo tři hodiny, než budou

vaše boty hotovy. Nechci z toho dělat nějakou oficiální zprávu. Pojďte se mnou prostě do centra, a dáme si u mě doma skleničku, a vy mi namluvíte několik základních faktů na pásek. A povíte mi, jak získám přístup k vašim dalším zprávám anebo povolení s vámi spolupracovat, ano? Víte vy vůbec, že vaše práce je považována nejen zde, ale všude v impériu za vzorovou? Už na Alfě jsem slyšel o práci Lorneové na Cottmanu IV, a já doufal, že společně s vámi budu poslán do akce!“

Lichotí mi, pomyslela si Magda. *Pokouší se dostat to, co chce. To je všechno.* Ale po ztrátě odvahy a pochybách posledních týdnů to pohnulo s čímsi hluboko v jejím nitru, takže se při těchto slovech neubránila pocitu uspokojení.

„No dobrá. Pokud mi necháte chvíli, abych zašla do oddělení kreditních převodů...“

„Jak budete chtít,“ odpověděl s úsměvem, když bylo jisté, že prosadil svou.

Prošli bránou střeženou policií a vše bylo jako dřív, když se s Petrem vracela z akce, ještě v darkoverských šatech, ale připravená sejmout darkoverskou osobnost a vrátit se do svého skutečného já. *Tehdy jsem si myslela, že to je mé opravdové já a darkoverská Margali jen jakousi maskou. Co je skutečnost?* Magda si již nebyla jistá.

Montyho byt byl v bloku dosud svobodného personálu, nedaleko od Magdina bývalého bydliště. Nabídl jí křeslo a zeptal se, co bude pít.

„Kávu,“ odpověděla bez zaváhání. „Pokud se mě zeptáte, co mi nejvíc chybělo, tak kafe... a ráno horká sprcha.“

Monty přistoupil k automatu, aby objednal kávu. „V cechovním domě je to dost primitivní, ne?“

„To ne!“ Znovu se rozzlobila nad dalším předsudkem. „Je tam teplá voda, vany, všechno... Jde jen o to, že tahle ženy mají jiný životní styl a věcem přisuzují jiné hodnoty. Na něco si člověk musí zvyknout od dětství. Ony jsou kupříkladu přesvědčené, že studená koupel po ránu je přesně to pravé, aby se člověk probral, a v horké vodě se vyvalují večer. A já se musela přizpůsobit.“ Zasmála se a otáčela šálkem kávy v prstech. „Nikdy jsem si neuvědomila, jak jsem terranská, dokud jsem nemusela být osmadvacet hodin denně a deset dní v týdnu Darkoveranka.“ Napila se kávy. Stále jí chutnala, i přes její náhlou podivnost, ale napadlo ji, zda jí kofein, kterému už odvykla, zvedne náladu.

„Takže co chcete vědět? Jazyky? To je jednoduché. Spěte nejméně sedm dní s kortikátorem. Příliš mnoho lidí se pokouší podvádět - po jednom, po dvou dnech se dokáží dorozumět, a pak se už s kortikátorem netrápí. To zabere čas. Já jsem samozřejmě s touhle řečí vyrůstala. Pásky, které používáte, jsem pravděpodobně namluvila já. Když jsem se však učila jazyk Suchých měst, dvě desetidení jsem s tím spala. Nemůžete tu řeč ovládat jen povrchně, nýbrž ji znát i zevnitř, což je nejdůležitější. Pokud nemáme kompletní pásky, lze se vymlouvat, ale teď už tu jsou. Po celou dobu programujte své podvědomí, nezkoušejte jen jednoduchý jazykový kurs. Vy jste přece oprávněn používat Braniffův alfa kortikátor?“

„Taková věc mě znervózňuje. Nelíbí se mi, když se mi má někdo montovat do mých nervových synapsí.“

„Je to jediná metoda, kterou se můžete jazyk naučit stejně dobře, jako kdybyste s ním vyrůstal,“ řekla Magda. „A je to pořád lepší než být hluchoněmý!“

„To je pravda.“ Monry se zasmál. „Pověděla byste mi teď něco o Svobodných amazonkách - ach, promiňte, o ženách, které se zřekly světa...“

Opravila jeho výslovnost a uvědomila si, že tím chce jen získat čas. Tucet jejích sester tu však bude pracovat ve zdravotnickém oddělení. V jistém smyslu to dělala pro cech. Monty jí přinesl diktafon a Magda se dala do práce.

„‚Společenstvo Svobodných amazonek‘, název, jakého se obvykle používá mezi Terrany a v celém impériu,“ začala, „je romantickou chybnou interpretací, vycházející z terranské báje o kmeni nezávislých žen. Přesnější překlad skutečného jména cechu by zněl ‚Řád přísahou vázaných žen, které se zřekly světa‘.“ Magda dále vyprávěla, co věděla o historii a původní chartě společenství, které oficiálně vzniklo před 300 lety v Thendaře a skoro polovinu této doby bylo přísně tajným podzemním hnutím. Existoval jediný tajný cechovní dům, který byl veden skoro jako klášter. Teprve v posledních sto letech se amazonky začaly objevovat na veřejnosti a stavět další útulky.

Chvíli slyšela, jak Monty přechází po pokoji, ale pak se soustředila na svůj výklad natolik, že jej již vůbec nevnímala. Přeložila text přísahy a objasnila některé z jejích obtížněji srozumitelných podmínek, popsala cechovní tabu, zdvořilostní formy, na které dbaly amazonky i obyčejní lidé, kteří se s nimi stýkali. Zde se zmínila i o neuvěřitelné

nenávisti obyčejných žen z Kilghardu. Když se však dostala k všeobecně rozšířenému obvinění, že ženy z cechu muže nenávidí a milují se s ženami, bylo pro ni obtížné zachovat si objektivitu vystudované antropoložky. Až dosud uvítala šanci vrátit se do svého terranského já. Teď ovšem váhala, převinula pásek nazpět, poslechla si, co řekla, posledních deset minut smazala a nahradila je několika vágními všeobecnými informacemi o vztazích amazonek k mužům, kteří pomáhali při hašení požáru. Když text opravovala, objevil se Monty, a prohlásil: „Už chápu, proč vaše boty tak smutně dopadly. Povězte mi - byla jste tam v Kilghardu, když se oheň málem rozšířil na Thendaru?“

Magda kývla. „Objednal jsem pro nás něco k jídlu,“ pokračoval Monty. „To diktování vždycky člověka vyhladoví a určitě máte vyschlo v krku.“ Postavil před ni podnos a Magda se uznale nadechla vůně jídla. *Terranské jídlo... S darkoverským jídlem jsem sice vyrůstala, a také mi chutnalo,* bránila se Magda sama před sebou, *ale není špatné mít jednou změnu.* Zcela odlišnou chuť syntetického jídla už docela zapomněla a s napětím ji ochutnávala.

Monty si přitáhl židli, dal se také do jídla a potěšeně si prohlížel Magdiny nahrané pásky. „To je *nádhera,*“ prohlásil uznale. „V dějinách budete mít poznámku pod čarou nebo tak něco, a nepovažuji za vyloučené, že v poznámce k téhle poznámce budu zvěčněn já proto, že jsem vás k tomu přemluvil!“

Magda se rozesmála a odsunula stranou tubu syntetické potravy s jablečnou příchutí. Ta chuť byla přesně tak nijaká, jak si ji pamatovala. „Vy byste si zasloužil vlastní poznámku. Copak nechcete kráčet ve stopách svého otce?“

Montyho smích mezi nimi náhle vytvořil důvěrný vztah. „Oba víme, že můj otec se na planetě jako Darkover hodí za koordinátora asi jako osel v té vaší lidové báchorce - neříká se mu Duranův osel?“

„Durramanův,“ opravila ho Magda, „který umřel hlady mezi dvěma kupkami sena, protože se nedokázal rozhodnout, kterou má sežrat nejdřív...“

„Teď vážně, Magdo, to není vina mého otce. Chtěl být kapitánem kosmické stanice, k tomu byl také vyškolen. Bohužel se spustil s tou špatnou politickou stranou. Pro mě,“ přiznal Monty, „to bylo samozřejmě štěstí, neboť od okamžiku, kdy jsem se mohl sám rozhodovat, se Darkover stal mým domovem... ještě kávu?“

Magda zavrtěla hlavou a odsunula podnos stranou. „Velmi dobré

jídlo a každopádně vítaná změna.“

Monty pohlédl na hodinky, které ukazovaly imperiální čas. „Nemusíte spěchat. Vaše boty budou hotové až za hodinu. Ale nechci vás už nutit do dalšího diktování. Udělala jste práce až dost. Nevím, jak vám poděkovat, ale až se vrátíte, najdete na svém účtu dobropis... Mimochodem, kdypak se vrátíte? Můj otec mluvil něco o zvláštní funkci spojovacího důstojníka, která má být vytvořena jen pro vás...“

„Musím v cechovním domě být ještě čtyřicet dní. Pak - vlastně nevím. Možná požádám o změnu státního občanství...“

„Ach, to nedělejte,“ vyhrkl rychle. „Na to je imperiální občanství příliš cenné. Haldane ho obstaral pro Jaellu, aby ho jejich dítě při porodu hned dostalo. Zůstaňte Darkoverankou, jak chcete, ale ponechte,si občanství. Pro všechny případy.“

Ano, to byl terranský způsob uvažování. Pojisti se vůči všem eventualitám, nepouštěj se do ničeho, aniž bys měl únikovou cestu. Magda pohlédla na nástěnné hodiny. „Měla bych se stavit ve zpravodajské službě a ohlásit se u Cholayny...“

„Není ve službě,“ řekl Monty, „a náhodou vím, že odešla do meditačního centra a zanechala zprávu, že nechce být aspoň osmnáct hodin rušena. Možná je zavřená v izolačním tanku anebo v něčem podobném - je příslušnicí toho podivného alfanského náboženství. Velmi svérázná dáma, i když je dobré mít tak činorodou vedoucí zpravodajské služby. Má jen jedinou chybu, sama nemůže jít do terénu. Proto se musíme spolehnout na vás. Smím vás o něco osobně požádat, Magdo?“

„Zeptat se můžete,“ usmála se, a náhle si uvědomila, že s ním v jistém smyslu flirtuje. Na okamžik dala přednost osobnímu rozhovoru před služebním, aby se před Montym ukázala... Bylo to hodno amazonky? To byl přece terranský způsob. Ještě o tom nikdy nepřemýšlela, ale teď si všimla, co dělá, a v duchu slyšela příkrý Rafaellin hlas: *To je pro tebe tak důležité, jestli se nějakému muži líbíš nebo ne?* Rafaella ovšem neměla právo na ni křičet, sama měla tři syny se třemi různými otci... Aspoň že Camilla, která milovala ženy, byla důsledná! Přes všechny pochyby však Magdě imponovalo, že je stále ještě pro muže přitažlivá ne pro své vědomosti, ale jako žena.

„Vy víte, jak se chovat jako domorodec, a Haldane to ví taky. Seznámím se s Braniffovým alfa kortikátorem - a budu věřit, že to je nějak tak, jak jste *vy* říkala. Ale můžete mi prozradit, co dělám špatně,

aby mě v budoucnu považovali za domorodce stejně jako vás, Haldanea a Cargilla?“

„Proč se nezeptáte jich? Jsou to muži, budou vědět, co je pro muže důležité...“.

„Ne,“ odmítl. „Podle mě je žena v odhalení muže nejlepší, a muž nejlepší v tom, aby odhalil ženu. Já kupříkladu věřím, že bych vás poznal, i kdybyste měla darkoverské šaty... myslím, kdybyste byla ve svém prostředí. Na trhu bych vás hned poznal. Nechodíte tak *úplně* jako Darkoveranka - ne, je to ve vašich očích, nesklopíte je anebo ne tak jako ostatní. Vy...“ - hledal vhodné slovo - „... sklopíte je, ale já vidím, že to děláte vědomě, a nikoli automaticky. Je to tím, že jste žena z cechu?“

„Z části možná ano. Ale máte pravdu. S tím jsem měla vždycky problémy. Oblékněte si své darkoverské šaty a já vám řeknu, co děláte špatně. A než se převléknete, zajdu si do směnárny... ach, zatraceně, v těchhle šatech nemůžu vejít do centra, to bych spustila všechna poplašná zařízení!“

„Jedna z žen v mé kanceláři je zhruba stejně vysoká jako vy, a,bydlí hned na konci chodby. Mohl bych si pro vás od ní vypůjčit reservní uniformu.“

III‘Magda souhlasila, ale naléhavě jej požádala, aby nikomu neříkal, pro koho ta uniforma je. Nechtěla být ve svůj volný den obtěžována starými známými, kteří by se chtěli dozvědět všechny podrobnosti o jejím podivném nasazení do terénu. Monty se vrátil a poskytl Magdě k převléknutí svou ložnici. Byla překvapena, jak naze si po měsících ve volných, vše zahalujících šatech amazonek připadala v punčocháčích a přiléhavé blůze. Její krátké vlasy - krátké dokonce i pro Terranku - jí připadaly divné, ale ona si je učesala do snesitelné formy, a Monty byl tak pozorný, že si vypůjčil i nějakou kosmetiku, takže se mohla nalíčit. Když vyšla -z ložnice; obdivně hvízdl.

„V těch šatech, co jste měla na sobě, jsem si vůbec nevšiml, jak jste skvělá!“

Znovu se zasmála. Takovouhle poklonu neslyšela již dlouho. Byl to známý a zároveň podivný pocit kráčet chodbami centra a vědět, že je skoro neviditelná, protože uniforma z ní činila jednoho z mnoha zaměstnanců, kteří se zde směli pohybovat. Bylo to něco docela jiného a svým způsobem konejšivého, když zavrhla svou identitu a ponořila se do anonymity.

Brzy bude mít za sebou dobu, kdy nesmí opustit cechovní dům.. Požádá o návrat do centra? Když to udělá, bude muset všem sestrám přiznat, že je Terranka. Nebudou ji pak nenávidět?

Při návratu měl Monty na sobě znovu své darkoverské šaty.

Magda si jej kriticky prohlížela.

„Máte příliš krátké vlasy. Abyste vypadal dokonale, musel byste si je nechat narůst *tady*.“ Špičkou prstu mu přejela po zátylku. „Projděte se trochu...“ Zamračila se. „Už vím, co to je,“ řekla nakonec. „Chodíte příliš... příliš zlehka, příliš bezstarostně. Darkoverští muži - všichni muži vyjma žebráků a mrzáků - nosí odmalička meč, a jako by ho měli při sobě i tehdy, když ho nemají. Chápete, co tím myslím? Tady...“ Sáhla po dýce amazonek, kterou odložila stranou. „Pověste si to k opasku - zkuste se projít s tím. Není to samozřejmě meč...“

„Ale vypadá tak.“

„Podle zákona tohle meč není,“ opakovala Magda. „Zákon a charta amazonce zakazují nosit meč.“

„Jaký je v tom rozdíl?“ Monty si prohlížel ostří, které se podle terranských představ doopravdy velmi podobalo meči. „Asi tři palce,“ dodala suše. Oba se rozesmáli a Monty se ozbrojil.

„Ne, vy se nakláníte na stranu, abyste váhu kompenzoval. A zápěstí dejte stranou, abyste se neotloukal o rukojeť. Vzpomeňte si, jak jste poprvé nosil náramkové rádio a musel jste dávat pozor, abyste s ním nikde nebouchl. Zápěstí pryč - víc dolů, aby vám meč nevadil, ale abyste ho mohl vytasit hned, jak to bude nutné. Musíte se vžít do představy, že jste s ním vyrůstal. Meč jste začal nosit a učil jste se jej používat, když vám bylo asi osm. Bez meče jste nešel nikdy ven, když jste ho neměl, připadal jste si jakoby nahý, jako byste si ráno zapomněl vzít kalhoty.“

„Proboha!“ zvolal Monty. „věděl jsem, že je to agresivní kultura, ale to zde opravdu už z malých kluků dělají rytíře?“

„Obyvatelé údolí. V horách nosí malý chlapec dýku hned, jakmile dokáže chodit, a také ji používá. To je součást jejich světa, v němž může ledacos dítěti ublížit. A pokud tohle víte, ale necítíte do morku kostí, máte jen povrchní představu o tom, co to znamená být na Darkoveru mužem. Darkoverské ženy jsou méně chráněné než naši muži - ženy pomáhaly při hašení požárů, a nebyly to všechno ženy z cechu!“ Na okamžik se odmlčela a pak navrhla: „Obstarejte si meč a stále ho noste tady ve vašem bytě.“

„Jak se pro všechno na světě dá s tím mečem sednout?“

„To je právě to,“ odpověděla Magda. „Noste ho šest týdnů, a budete to vědět. Budete schopen se s ním posadit a vstát, pracovat, chodit i běhat a usednout v hospodě, aniž byste jím bouchl do souseda.“

Monty pomalu přikývl. „To všechno Haldane dělal?“

„Kdyby jen to, dělal daleko víc. Jeho otec ho ve vesnici, kde vyrůstal, posílal s ostatními chlapci na zkušenou ke zbrojmistrovi. Jednou mi řekl, že v imperiální uniformě se necítí být dokonale oblečen. Pro nás pro oba je to stejné.“ Rozpačitě pohlédla na své dlouhé nohy v tenkých punčocháčích. „A než půjdu, budu se muset znovu převléknout.“ Přešla ke dveřím do ložnice a dodala: „Ještě něco - tancujte, jak nejvíc můžete. Když je dětem pět, všechny začínají s výukou tance.“

„O tom jsem slyšel,“ řekl Monty. „Existuje staré přísloví: ‚Dej tři Darkoverany k sobě a začnou tancovat.‘ Než jsem přišel na Darkover, učil jsem se trochu balet i bojová umění... studoval jsem na Alfě gravitační tanec.

„To vysvětluje,“ poznamenala Magda, „proč jste už teď schopen se vydávat za Darkoverana. Nechodíte tak úplně jako průměrný Terran, který vůbec neví, jak se má pohybovat. Všimla jsem si, že máte jistý půvab. Darkoverané považují většinu Terranů za neskutečné nešiky. Tanec - jak říkají - je jednou z čistě lidských činností. Zvířata toho dokážou také hodně, ale říká se: *Jen lidé se smějí, jen lidé pláčou, jen lidé tancují.*“

„Ano,“ přikývl, „ženy i muži se zde pohybují s jistým půvabem... a vy rovněž,“ dodal, „jako pírko.“

Pohlédl na ni tak, že náhle začala být nesmělá. „Musím se převléknout,“ řekla. „Ani běhna by takhle nevyšla na ulici.“

On pohled neodvrátil. „Nedokážu se rozhodnout, jak se mi líbíte víc. Darkoverské ženy jsou tak skromné, tak...“ - zaváhal, „hledal vhodné slovo - „... tak ženské. Uvědomuji si víc svou mužnost. Ale ve vašich šatech amazonky se zdá, jako byste to vše odvrhla, distancovala se. A v uniformě - jste krásná, Magdo.“ Pomalu ji k sobě otočil a políbil ji. „To jsem si přál už v den, kdy jsem vás navštívil v cechovním domě a vy jste na mě byla tak zlá. A teď, když vím, že nejste žádná Xantipa, nýbrž krásná žena a o mnoho víc, kolegyně, přítelkyně a...“ Odmlčel se a políbil ji ještě jednou.

„To vážně tak naháním strach?“ zeptala se o chvíli později.

„Teď ne. Neodcházejte, Magdo, zůstaňte na chvíli u mě...“ Přitáhl

ji k sobě, a ona jej nechala, aby ji líbal. Její city byly rozdvojené. Byl jí sympatický, ale čistě kolegiální vztah by jí vyhovoval víc. A přesto jí dodávalo sebedůvěru, když byla přitažlivá i ve svém odmítavém postoji. Políbil ji na krk a ona se neklidně odtáhla.

„Ne," zašeptala. „Monty, ne. Přišla jsem, abych s vámi pracovala, ne - ne pro tohle."

Nepustil ji. „Vždyť přece není pravda, co se říká - že amazonky muže nenávidí a s ženami se milují?"

Říká se to, a já se teď ptám, zda je to pravda? Jedna z žen kdysi při večerním sezení prohlásila, že žena z cechu, která svou lásku věnuje muži, zrazuje své sestry. Muži se stále snaží nás dostat do role sexuálního objektu, protože nás potom nemusí brát vážně. On mluvil o tom, že moje práce je vzorová... Musí mě svést, aby si jednoduše dokázal, že přesto všechno jsem jen žena, kterou si lze vzít?

Nehledě na to se nechala položit na pohovku a oddala se jeho polibkům. Ke svému znepokojení si byla vědoma vlastní reakce.

Nechci. Už víc jak rok žiji bez muže, měla bych po něm vlastně šílet. Je sympatický, ale já ho doopravdy nechci. Co to se mnou je? Neměla jsem to nechat dojít tak daleko. Měla jej ihned a rozhodně odmítnout. Udělat to teď by bylo ubohé a malicherné, protože si musí myslet, že jej chce stejně jako on ji.

Vždyť nejsem žádná panna, proboha!

„To je pošetilost, Magdo, líbáme se navlečení jako děti. Oba jsme rozumní a dospělí. Ty mě přece také chceš, ne?"

Chci? Nebo nechci? Anebo se chci jen ubezpečit, že nejsem jen podivné bezpohlavní stvoření - jako Camilla - proč myslím teď na Camillu? To ji poděsilo. Pohlédla na něj a usmála se.

„Chci tě," řekla otevřeně, „ale nikdy nejdu s mužem do postele, když nevím, jak se jmenuje."

Ulehčeně a radostně se na ni usmál. Jeho oči byly temné a zářily, tvář mu zčervenala. „Ach, pak je to v pořádku," zažertoval. „Jméno nepoužívám, protože pro něj v darkoverštině není žádný ekvivalent. Mému otci to nevadí, ale mně ano. Nejsem rád, když mám jméno, které nedokáže nikdo vyslovit, a proto jsem jen Monty. Jinak se jmenuju Wade. Je pravda, že bych si měl dát nějaké darkoverské jméno, jen jsem se nerozhodl, jaké. Není to směšné? Ale pokud není třeba vědět víc..." Se smíchem se nad ní sklonil, ona se usmála také a znovu se nechala položit na pohovku.

Když se před jeho zrcadlem znovu oblékala, přistoupil k ní a jemně se dotkl její tváře.

„Jsi tak nádherná," zašeptal, „ale v těchhle šatech vypadáš tvrdě a cize. Nemám rád, když se do nich skrýváš, i když teď vím, že to je.jen lež a ty taková nejsi."

Magda mu lehce položila ruku na rameno. „To není lež, Monty. To je - část toho, jaká jsem. Copak to nepochopíš?"

„Ne," odpověděl, „nikdy. Přesto bych to chtěl zkusit. Nechceš se teď něčeho napít?" Snažil se přejít na její lehkovážný tón, ale ona jej začala mít ráda o to víc, když věděla, že to pro něj nebylo jen pomíjivé dobrodružství.

A pro mě také ne. Líbí se mi, je to přítel, i když to nic víc neznamenalo. Copak je zvrácené, když člověk udělá příteli radost, i,když tím přítelem je muž? Posadila se se sklenicí vedle něj, protože dobře věděla, že byl nejistý z toho, jak se choval, a potřeboval její blízkost. Přála si, aby mu dokázala dát na srozuměnou, že jí bylo stejně.

...že se muži oddám jen tehdy, bude-li to má svobodná vůle... Slova přísahy jí zněla v uších. *Využila jsem ho k utišení mé touhy... nikoli té sexuální, nýbrž touhy si dokázat, že jsem stále ještě přitažlivá? Znamenají slova přísahy snad to, že máme muže využívat, namísto abychom byly využívány? Nepotřebujeme se navzájem?*

„Je těžké," začal váhavě, „být sám, a je těžké si někoho najít. Já... nechtěl bych se ženit. Na druhé straně nemám obzvláštní Zájem o ženy, které člověk najde ve čtvrti s červenou lucernou. Trochu jsem to zkoušel, protože - zní to nesmyslně - pro mě jistým způsobem ztělesňovaly Darkover. Jedinou věc, kterou jsem potřeboval. Skutečný svět je od těchto žen vzdálen miliardu světelných let, to dobře vím. Ale můžu - mohl jsem je mít, přinejmenším v rámci jistých hranic, a zbytek jsem mít nemohl. Chápeš to? A ano, zatraceně, najednou jsem si řekl: Tahle žena .ví, oč jde, můžu si s ní rozumět... Věř mi, nepozval jsem tě proto, abych tě svedl, to mě ani nenapadlo..."

„Nestarej se o to, Monty. Něco takového se stává. Jak jsi říkal, jsme oba dospělí." Napila se a pohladila jej po ruce. Bylo absurdní, že *jej* musela uklidňovat!

„Ukážeš mi, kde bych mohl koupit meč? Rád bych zkusil to, cos mi navrhla," řekl a Magda přikývla.

„Jistě. I když Petr o tom ví doopravdy víc. Vyzná se ve zbraních a já ne, i když jsem se trochu, ale opravdu trochu s nimi učila zacházet.

Petr je naopak odborník.“

„Dobře, požádám ho, i když ho vlastně ani moc neznám. Jeho ženu znám o trochu líp, dost spolu pracujeme. Ty ji znáš taky, ne? Je to tvoje přítelkyně.“

„Moje přísežná matka v cechu. To je zcela zvláštní vztah.“ Magda se divila, proč ji tahle myšlenka tak zabolela. Co to mezi ně vstoupilo, že už nebyly tak blízkými přítelkyněmi jako dřív? Nechtěla o tom přemýšlet.

„Je to sympatická malá dívenka,“ řekl Monty, „a působí tu hrozivě osaměle. Ach, pracovitá, to ona je - velmi pracovitá. Ale vypadá tak smutně. Musí toho muže bláznivě milovat, že pro něj opustila svůj svět. Žena, která to pro nějakého muže udělá... ach, zatraceně,“ zarazil se, protože zvonek diskrétně oznámil návštěvu. „Podívám se, kdo to je, a pokusím se ho zbavit, ano?“

„Kvůli mně ne, Monty, já musím stejně už jít a vyzvednout si boty,“ bránila se Magda. Monty odešel ke dveřím. „Ach, pojdte dál, Li. Znáte Lorneovou ze zpravodajské služby?“

„Cholayna mi o vás vyprávěla množství historek.“ Alessandro Li se sklonil nad Magdinou rukou. Magda si vzala svůj nůž a připevnila si ho k opasku, a přitom si byla vědoma, jak Alessandrovy oči sledují každý její pohyb. Začervenala se a připadala si pošetile. Nemohl vědět, co se mezi ní a Montym odehrálo, a i kdyby to věděl, pravděpodobně by jej to vůbec nezajímalo. „Obraťte se tedy na Petra, Monty,“ řekla. „Obstará vám dobrý meč, a pokud vím, nákup meče - to je věda sama pro sebe - člověk musí vědět, co kupuje, a na planetě chudé na kovy nejsou zbraně vůbec levné! To je koupě na celý život.“

„Chcete se cvičit v souboji s mečem, Monty?“

„Ne, ale budu se moci v terénu vydávat za Darkoverana teprve tehdy, až budu umět zacházet s mečem anebo přinejmenším vypadat, jako bych to uměl,“ odpověděl Monty.

„To není zrovna sport, který by mě přitahoval,“ poznamenal Li. „Znám vaši práci dobře, slečno Lorneová, a jsem rád, že vás poznávám osobně. Mimochodem, Jaella mi dala darkoverské jméno *Aleki*.“

Magda přikývla. „Kdo tu žije, musí něco takového mít. Tím se naučíte to jméno považovat za své. Je to automatický reflex , a budete na ně vždycky slyšet.“

„Právě to je potíž s otcem,“ poznamenal Monty. „Nedovede si představit, že by s tímhle světem měl cokoli společného. Po kolika

vlastně? - jedenácti, třinácti letech se tu pořád ještě cítí jako cizinec.“

„Nu, koneckonců tu cizincem je,“ dodal Aleki. „I když to pro naši práci může být užitečné, není dobré, když někdo zajde tak daleko, aby se cítil součástí cizího světa. Myslím, že člověk by neměl nikdy zapomenout, že nosí masku, a jen dělá, jako by... Z masky by se neměla stát skutečnost. Jistě, když pro Darkover jmenujeme legáta, musí to být muž, který na domorodcích skutečný zájem má a je schopen se s nimi identifIkovat. Ale především to musí být diplomat impéria. Vezměte si třeba Haldanea. Všechno ví, zná tuhle planetu odpředu i odzadu, a v hlavě to má všechno srovnané. Kdyby byl o trochu starší - pochopitelně vám oběma nemusím říkat, že částečně i na mé zprávě záleží, zda a kdy sem bude legát vyslán. Haldane je přímý a ctižádostivý - má ve svých deskách pár černých puntíků, ale je mladý a učenlivý. Co myslíte, slečno Lorneová? Byl by Petr Haldane dobrým legátem? Jste ten správný člověk k .zodpovězení téhle otázky? Byla jste za něj kdysi vdaná, že?“

„Nevím, zda jsem ta správná osoba,“ odpověděla Magda. „Mám ho ráda, ale nejsem slepá k jeho chybám, pokud myslíte právě tohle. Pochopitelně by byl lepším koordinátorem než Russ Montray. Ale kdo by nebyl?“ Vyslala k Montymu pohled prosící za prominutí. „To by byl každý. Já také.“

„Na většině světů byste měla skvělou šanci stát se koordinátorem, jen ne na Darkoveru,“ prohlásil Aleki. „To je stará historie: Tahle společnost by ženu na takovém místě neakceptovala. Pokud chcete místo koordinátora někde jinde, Lorneová, hned vás doporučím. Tady ne. Ale vy jste mi právě chtěla říct, co si myslíte o Haldaneovi...“

„Nejsem si jistá, zda je schopen své chyby odstranit,“ řekla pomalu, skoro trpce, „anebo zda pramení z nějaké fIxní ideje. Ať už je to jakkoli, Darkoveru propadl a chce zde zůstat.“

„Není mi to jasné.“ Aleki, jak se zdálo, měl pochyby. „V tak klíčovém postavení bych rád viděl člověka, který je bezvýhradně věrný impériu, a pro něhož je impérium na prvním a určitá planeta na druhém místě...“

Magda potřásla hlavou. „Kdyby Dylo po mém, hledala bych muže, pro něhož je planeta na prvním místě - jako protiklad ke všem těm byrokratům, u nichž má přednost impérium. Legát by měl být mluvčím planety.“

„To je úkolem senátorů a dalších vůdčích osobností planety ve vlá-

dě impéria," odporoval Aleki. „Je ovšem pravda, že v legátovi mnohdy vidí muže, který svůj svět zastupuje. Existují totiž různé teorie o výběru vhodného muže, to je vše. Důvod, proč to nikdy nedotáhnete dál jak na koordinátora, i kdyby se Darkoverané s ženou na tomhle místě smířili, je také ten, že vy, jak prozrazuje vaše složka, máte sklon k tomu, klonit se k domorodcům myslet z pohledu planetárního, nikoli z pohledu impéria. Takový legát nesmí ovšem myslet jen místně, být fIxován na jednu planetu. Haldane se alespoň snaží tvrdě pracovat na tom, aby získal větší rozhled." Vzal si sklenici, kterou mu Monty naplnil. „Och, díky."

„Já už nechci," bránila se Magda. „Žena z cechu nesmí chodit po ulicích opilá, ani o svátcích! Kávu bych si však ještě dala."

Monty ukázal na hromadu pásků na stole vedle pohovky. „Slečna Lorneová sem přišla ve svůj volný den a rozšířila naše podklady o ženách z cechu."

„Ale teď už musím jít, abych zbytek dne strávila s ženami v cechovním domě..."

„Neodcházejte hned," žádal ji Aleki. „Chtěl jsem si s vámi promluvit od doby, co se Jaella o vás zmínila. Prohlédl jsem si o vás vše, co bylo v archivu. Když jsem byl v Kilghardu, viděl jsem ženy z neskajského cechovního domu při hašení požáru..."

„My z Thendary jsme tam byly také," řekla Magda. „Ale neviděla jsem vás."

„A i kdyby, nevšimla byste si mě," dodal Alessandro vesele. Musel jsem hrát hluchoněmého sluhu."

Monty se zasmál. „Když jsem šel dnes s Magdou po městě, musel jsem ho dělat taky!"

„Vy jste byla v pohoří Kilghardu," pokračoval Aleki. „Víte něco o..." - při dalším slově zaváhal - „...Comynech?"

„Vše, co vím, je v mých zprávách," vyhnula se Magda odpovědi a jeho tvář se zamračila. „To nestačí!" prohlásil Aleki. „Myslím, že Comynové, ať už jsou cokoli, představují klíč k téhle bláznivé planetě. Víte přece, jak to chodí: Domorodci přijdou a prosí nás, abychom je přijali do impéria, prahnou po naší technologii, po všech těch výdobytcích hvězdné civilizace. Ale tihle lidé považují tu svou malou zamrzlou hroudu za střed vesmíru!"

„To jim nemůžete mít za zlé," usmála se Magda. „Nedělá to každý?"

„Tady nejde o to, jestli jim to mám za zlé. Darkover je anomální, a já chci vědět, proč. Jaelly se na Comyny ptát nemůžu - je s některým z nich příbuzná. Muže v terénu nemáme. Před lety se ye městě šuškalo, že mezi Comyny probíhá boj o moc. To mělo něco společného s institucí, které oni říkají Věže. Muž jménem lord Damon Ridenow vyhlásil jakousi vzpouru - a když jsem přišel k požáru v Kilghardu, kdo tam nevede záchrannou skupinu? On.“

„Musíte ale vědět, co se tam venku děje,“ řekla Magda. „Máte v terénu jednoho z nejlepších mužů, které jsem kdy poznala. Nikdy bych ho neodhalila jako Terrana, ale byli jsme odříznuti ohněm, a já ho slyšela klít terransky.“ Teď o tom zapochybovala. Slyšela jej, anebo vnímala jeho myšlenky tím dalším smyslem, který se u ní vyvinul?

„Jednoho z nejlepších mužů v terénu? Sakra, o kom to mluvíte?“ zajímal se Aleki. „V zemi Altonů nemáme *vůbec žádného* člověka. Náš jediný opravdu dobrý agent je v tomto okamžiku Kadarin, a ten odjel spolu s Cargillem do Suchých měst. Koho myslíte?“

„Říkají mu dom Ann‘dra,“ začala Magda a zarazila se. Výraz divokého triumfu v Alekiho tváři ji umlčel.

„Já to věděl! Já to věděl, zatraceně, i když se tolik mluvilo o tom, že tenhle muž je zaměstnancem lorda Damona a uzavřel s ním legitimní smlouvu! Podařilo se mu získat nenapadnutelné postavení, protože nemá žádné spojení se zpravodajskou službou - a říká se, že Comynové užívají paranormálních sil, a proto jim prý nemůžeme podstrčit žádného agenta! Přečetli by jeho myšlenky, ale tomuhle se nějak podařilo provést *skutečnou* tajnou operaci, zřítil se kdesi s letadlem, nechal se prohlásit za mrtvého, a teď říkáte, že tenhle Ann‘dra - sakra, já toho chlapa *viděl*, běhá tu jako Damonův zpovědník kolem, a já měl dojem, že je ze zpravodajské služby!“

„Nemyslím, že se tak chová.“ Magda uvažovala o muži, s kterým dnes ráno hovořila ve stáji. Byl jedním z nich, nebyl smýkán sem a tam mezi dvěma světy. Nalezl svou vlast. „Možná že chce být považován za mrtvého.“

Aleki ji neposlouchal. „Musím zjistit, co ví. Právě teď, kdy se o Darkoveru rozhoduje v historické perspektivě, by mohl být klíčem ke všemu.“

Odporující si přísahy. Třebaže jí na přísaze amazonek tolik záleželo, měla v jistém smyslu povinnosti i zde. Byla Terrankou, i když nechtěla. Ta myšlenka ji poděsila. Rozhodně vstala.

„Musím už bezpodmínečně jít, Monty.“ Nabídl jí, že ji doprovodí, ale ona zavrtěla hlavou. „Ne, ne, vyznala jsem se tu už v době, kdy jste dělal přijímací zkoušky do civilní služby!“

Viděla, že se jej to dotklo. To sebe považoval za takového začátečníka a ji za odbornici? *Nezaslouží si ode mě nic než dobré. Využila jsem ho a hnusím se za to sama sobě, a teď se pokouším ho ve svých vlastních očích shodit. Co jsem to za bestii!* Nechala jej, aby jí položil ruku kolem ramen.

„Nejdete na bál o slunovratu na hradě Comynů?“

„Já, amazonka? Můj milý!“ Musela se rozesmát. „Lidé na hradě ani neví, že existujeme. To by spíš pozvali Terrany!“

„Nu, přesně to udělali,“ začal Monty, ale Aleki jej přerušil: „Shodou okolností tam budu také. Přišel jsem, abych to Montymu řekl, a i z toho důvodu mě potěšilo, že jsem se s vámi setkal, slečno Lorneová.“ Podal Montymu nádherný pergamen.

„Jak vidíte, koordinátor je spolu s vybranými členy svého týmu s doprovodem požádán, aby se jako gesto dobré vůle mezi Terrany a Darkoverany zúčastnil plesu. K tomu potřebujeme lidi, kteří tu žili dost dlouho na to, aby věděli jak se chovat, uměli dobře tancovat a tak dále - jedním slovem, lidi jako vy, slečno Lorneová.“

„Musím přiznat, že jsem to věděl,“ řekl Monty. „Můj otec o tom mluvil, ale nějak jsem se nedostal k tomu, abych se vám o tom zmínil, Magdo.“ Jeho mladistvý úsměv prozrazoval jeho zranitelnost, rys, který u něj neznala, neboť byl obvykle skryt za drsnou maskou muže z impéria. I Petr měl tuhle vlastnost, a ona uvažovala, zda všichni muži jsou takoví, dokonce i Darkoverané jako dom Gabriel či Kyril Ardais, kteří jsou společností, v níž žijí, nuceni do určité role. *Muži jsou pod stejným tlakem jako ženy.* Jejich role jim však přináší alespoň výhody; je snazší hrát roli pána než otroka!

Její první myšlenkou bylo odmítnout. Amazonka na plese a navíc jako členka terranské delegace? Pokud bude přítomen někdo, kdo ji viděl v cechovním domě, její půl roku pečlivě budovaná maska se rozplyne.

Dříve či později se však musí dozvědět, kdo je. *Je* Terranka - tak proč dělá, jako by to nebyla pravda? A možná je to i jediná šance, kterou kdy Terranka dostala a dostane - účastnit se letního plesu na hradě Comynů!

„Vy mi můžete prozradit vše, co bych měl vědět,“ řekl Aleki, „va-

rovat mě, čím bych se nějak vážně provinil proti zvykům...“

„A můj otec delegaci povede,“ doplnil Monty. „Měla byste jít s námi a zabránit, aby se ztrapnil.“

„Ach, Jaella... nebo Petr by určitě přece..“

„Nejsem si jistý, jak se ke mně Jaella zachová,“ řekl Aleki. „I když je zdvořilá, mám vždycky trochu pocit, že proti mně bojuje. Haldane mě nesnáší, a to mu nemohu mít za zlé. Jeho Kariéra je vázána na tenhle svět, a já přijdu a zase zmizím, ale on V,í, že jeho vzestup nebo pád závisí na mé zprávě. Podle toho, jak SItuace vypadá, mu nebudu sympatický nikdy. Raději bych šel s někým, kdo se ke mně nechová nepřátelsky.“

Magda si povzdechla a kývla. „Pokud si to představujete takhle, nemohu říct ne.“

„Máte si co obléknout? Anebo mám pro vás obstarat šaty?“

„Děkuji, ne. Lady Rohana mi o zimních svátcích věnovala slavnostní oblek - už jsem si říkala, jestli budu mít kdy příležitost si jej obléknout.“

„Mám vás vyzvednout z cechovního domu?“ zeptal se Monty a Magda se vesele rozesmála.

„Proboha, to ne! To by bylo řečí! Mám své sestry ráda, mají ovšem jednu vlastnost, kterou na ženách nenávidím - roznášejí drby! Dokud se do mě nepustí, to potěšení jim odepřu. Lepší bude, když se setkáme na cestě před hradem.“

Podala Alekimu ruku. Monty trval na tom, že ji vyprovodí ke dveřím.

Kolega Monty se mi líbí víc než milenec Monty. Raději bych byla jeho přítelkyní než metresou. Se sebezapřením mu dovolila polibek na rozloučenou; nechtěla mu ublížit.

Na zpáteční cestě myslela na to, jak ji Jaella jednou obvinila z toho, že se stále cítí být povinna ochraňovat muže. *To je možná pravda. Jsem silnější než většina mužů, které znám,* a *oni jsou tolik zranitelní. Amazonky říkají, že ublížit ženě je špatné. Proč je ale správné ubližovat mužům?*

Anebo díky mužům tolik z nich trpělo - například Camilla. -, takže teď věří, že muže nelze zranit a *má vždy navrch?*

Měla soucit s Montym, který byl osamělý a bez přátel v cizím světě, protože si dobře vzpomínala na dobu svých studií v kolonii Alfa. Byla tam cizinkou z divokého světa, exotický zjev, obtížný případ.

Mnoho mužů se ji snažilo svést, protože byla podivná a jiná, a nikoli pro ni samotnou. Byla tak osamělá. Byla osamělá i teď... *Muži jsou tak slabí. Anebo se slabými muži obklopuji, protože silní jsou pro mě příliš velkou výzvou?*

V přijímací hale neměl nikdo službu, ale Rezi přišla se zamoučněnýma rukama z kuchyně a otevřela jí.

„Několik našich sester z cechovního domu v Bellarmesu přišlo na slavnost. Ty dnes večer jdeš na ženský tanec, že jo? Camilla říkala, že půjde s tebou."

Magda by bývala dala přednost ženskému tanci před slavností na thendarském trhu, ale zavrtěla hlavou. „Je mi líto, ale už jsem si něco domluvila jinde. Nemyslela bych, že mě Camilla zapojí do svých plánů, aniž se mě zeptala."

Rezi mávla rukou. „No dobře, ale pak nechoď a nebreč mi na rameni, až se bude Camilla vztekat."

„Nepatřím Camille, stejně jako ona nepatří mně," rozzlobila se Magda.

Rezi se zasmála a zavrtěla hlavou. „Ty i Camilla si musíte svoje milkování vyřídit beze mě."

Magda zamračeně stoupala do schodů. Nikdy by ji nenapadlo, že Camilla pro dnešní slavnost počítá s její společností anebo věří, že má právo s ní počítat. *To jsem si mohla. myslet. Přísežné sestry jsou jako rodina.* Kdyby si mohla vybrat, raději by šla s Camillou nebo dokonce s Rezi, kterou ani příliš neznala ani ji neměla ráda, namísto aby šla s Montym a s Alekim a celou tou proklatou terranskou delegací. Ale dala své slovo, a pro její práci to bylo důležité.

Magda rozložila své sváteční šaty na postel. V terranském centru se vysprchovala, a proto se dala do česání svých krátkých vlasů. V té chvíli vstoupila Camilla a zůstala překvapeně stát.

„Jak krásně vypadáš, *bredaJ* Ale tyhle šaty jsou pro ženský tanec příliš jemné. Naše sestry z Bellarmesu putovaly celé dny a mají jen své cestovní obleky, a mnoho účastnic jsou jen chudé vdovy a další, které by s námi žily v tady v domě, kdyby mohly, ale musí se postarat o děti a staré rodiče. Vedle takové elegance si budou připadat ošuntěle. Proto u nás není obvyklé, abychom se na ženský tanec zdobily. Kromě toho takové šaty jen přitahují muže." „Ach, Camillo, je mi líto! Nemůžu s tebou jít k tanci, očekávají mě jinde..."

Camillin tichý hlas se zachvěl pobavením. „A určitě jsi pozvaná na

hrad Comynů a k tanci tě vyzve sám lord Hastur!“

Magda se nervózně zasmála. „To s lordem Hasturem nevím,“ začala, „ale pravdou je, Camillo... och, ty bys tomu nevěřila!“ Odmlčela se. Nemohla Camille vyprávět o Terranech, a jak jí Alessandro Li vysvětlil, že účast je její povinností.

Naštěstí Camilla samozřejmě předpokládala, že Magda dostala pozvání od Jaelly, která byla její přísežnou matkou, a takové comynské pozvání se rovnalo královskému rozkazu.

„To je nádhera! Pak mi to musíš všechno povyprávět, *breda.* Nemáš žádný šperk, ale já mám řetízek z rubínů, který ti můžu půjčit, protože má přesně tu barvu, která se hodí k tvým šatům.“ Hned odběhla, aby šperk přinesla. Magda na něj nevěřícně zírala.

„Camillo, to je moc. To nemohu přijmout...“

„Proč ne? Co je moje, je i tvoje,“ řekla Camilla prostě, „a jedno je jisté, já s Hastury v comynském hradě nikdy tančit nebudu! Ten řetízek patřil mé matce. Po tom, co...“ - zaváhala - „.. .co jsem ti vyprávěla, jsem ji viděla už jen jednou, ale po její smrti mi posel přinesl tenhle šperk. Nikdy šperky nenosím, není však důvod, aby navždy zůstal zavřený v krabičce a nebyl ani jednou vystaven kolem krku krásné ženy.“ Připnula Magdě řetízek kolem krku a Magda impulzivně vyhrkla: „Pro mě jsi krásná ty, Camillo!“

„Nevěděla jsem,“ žertovala Camilla, „že. kromě všech .tvých nemocí ještě špatně vidíš.“ Usmála se na Magdu a krátce ji objala. „Comynský bál končí o půlnoci,“ řekla, „a na náměstí se bude slavit dál až do rozednění. Přijď pak k nám.“

„Raději bych zůstala s tebou,“ uklouzlo Magdě. „Kéž by to šlo nějak zařídit.“

To je pravda. Ples pro mě není žádnou zábavou, to je návrat do služby. Camilla se vyrovná deseti z nich, a její přítomnost je mnohem zábavnější!

Camillina tvář se rozzářila. „Vážně?“ Těsněji Magdu k sobě přitiskla, skryla svou tvář do jejích vlasů a zašeptala: „Margali, Margali... ty víš, že tě mám ráda...“ a nebyla schopna dál promluvit. Po chvíli, když její hlas získal opět na síle, řekla: „Ty nejsi *cristoforo* jako Keitha... tebe to neděsí...“ Znovu se odmlčela.

S *tím jsem musela počítat. Bála jsem se toho od doby, kdy jsem vstoupila do tohoto domu. Dnes jsem objevila, že žádného muže nechci. Nechtěla jsem Petra a Montyho také ne. V podstatě jsem to celou*

dobu věděla...

Oddala jsem se Montymu, ale nic pro mě neznamená. A Camilla je moje sestra, má nejbližší přítelkyně, stála při mně, když jsem upadla do nemilosti. Vždy, když jsem tu byla osamělá a potřebovala jsem kamarádku, byla tu, nic nežádala, nabízela mi lásku a oddanost. „Ve jménu Bohyně, jak se mohu uzavírat před pravdou, jak se můžu oddat Montymu, který pro mě nic neznamená, a bránit se Camille? Políbila Camilliny hebké šednoucí kadeře, pozvedla tvář ženy k sobě a políbila ji na rty. Camilla se usmála, a Magda vyhrkla: „Já... nevím... ne, nejsem *cristoforo,* nijak mě to neznepokojuje, já... jen jsem-uvažovala o tom...“ Nevěděla, jak to říci.

Nikdy jsem neuvažovala o tom, že bych mohla milovat své přítelkyně, namísto abych reagovala na muže, kteří jsou koneckonců podivní... Věděla, že to je něco víc, nebyla si jistá, ale když dokázala potěšit Montyho, který jí byl lhostejný, byla schopna se silou vůle - ne, s radostí - přitisknout ke Camille.

„Ale já nevím... ještě nikdy jsem...“

Camilla ukončila zmatená slova polibkem. Pak vzala Magdinu tvář do dlaní a zkoumavě na ni pohlédla.

„Myslíš to vážně? Neměla jsi nikdy jako holka *bredhyu*...?“

Magda zmateně zavrtěla hlavou. *Nikdy jsem neměla přítelkyni, ani přítele, milence, dokud jsem nepřišla do cechovního domu. Nevěděla jsem ani, že si za partnera přeji ženu, dokud jsem pro Jaellu neriskovala svůj život.*

Připadalo jí, že jí Camilla čte myšlenky.

„To nic, miláčku,“ zašeptala Camilla. „Láska je něco hodně prostého... Pojď a já ti ukážu, jak je to jednoduché.“

2. KAPITOLA

V uzavřených prostorách centra nebylo možné odlišit letní slunovrat od zimního. Světlo bylo stále stejné. Nebyla tu žádná okna, u nichž by bylo možné odtáhnout těžké závěsy, ve vzduchu nebylo cítit vůni pečiva, žádný veselý hlahol sem nepronikal z ulice. Když však Petr přišel domů, Jaella se na něj dokázala usmát.

Poněkud rozpačitě vytáhl košík naplněný ovocem a květinami, které dnes koupil na ulici. Jaella byla potěšena; musel pro ně jít zvlášť do města.

„Od zimního do letního slunovratu - jsme spolu půl roku, Jaello. Kdo by mohl zapomenout? A až přijde znovu zimní slunovrat, budeme tři.“ Pevně ji stiskl a políbil ji, a jí srdce poskočilo. Vzpomněl si. Přesto k němu neměla ten stejný vztah jako dřív. Ten navždy zmizel do míst, kde byla jen prázdnota. Jaella ochutnala ovoce a hledala nějakou nádobu, aby květiny dala do vody. Přitom se v duchu ptala, zda ženy z cechu právě proto tolik prosazovaly nevdávat se *di catenas:* První omámení pomine tak rychle... Petr si stoupl za ni, pevně ji objal a šeptal jí do ucha.

„Pro tanec dnes večer si musíš obléknout své nejkrásnější šaty, i když už jistě tolik tancovat nebudeš...“

„Raději bych na veřejný ples na náměstí nešla,“ bránila se. „Vždy je tam přeplněno,. a potuluje se tam všemožná chátra. Nejednou tam amazonku napadl nějaký muž, který si chtěl kdovíco dokázat...“

„Nesmysl,“ řekl Petr. „vždyť budu s tebou. To myslíš, že bych dovolil, aby mi nějaký chlap sahal na ženu? Ano, ano, já vím, jsi silná,

tvoje přísaha říká, že se dokážeš ubránit sama, ale jestli si myslíš, že budu přihlížet, jak těhotná žena bojuje... Já ale vůbec nemyslel veřejný ples," pokračoval. „Pro Darkover je to historická událost, miláčku, a já jsem přesvědčen, že s tím máš něco společného. Rada Comynů poslala pozvání pro Montraye a delegaci z terranského velení, a my k tomu pochopitelně patříme, protože ty jsi Darkoveranka a já jsem byl tak často v terénu, že znám chování, jazyk a způsoby jednání při podobných příležitostech. Je to pokus o utvrzení dobrých vztahů, když vyzvali členy vedení..."

„To by Russa Montraye vylučovalo." Jaella si uvědomila, jak kousavě zněl její hlas. Petr zavrtěl hlavou.

„Naneštěstí nemůžeme koordinátora nechat doma. Je tu však neoficiální přání, abych se mu přilepil na paty a dával pozor, aby neprovedl nic hrozného. A pochopitelně tam bude i Monty. Ty naopak máš za úkol zůstat s Cholaynou, která nikdy nebyla v terénu a nikdy nebude, a je přitom jedinou ženou, která podle své hodnosti přichází v úvahu jako koordinátorův doprovod. Byl bych rád, kdybychom dokázali tam dostat i Magdu z cechovního domu, ale asi by jí nedovolili jít. Když takhle šéfa ze všech stran odstíníme, můžeme doufat, že se nedostane do žádných potíží."

Pohrdání v jeho hlase se Jaelly nepříjemně dotklo. Pokud byl ten muž tak neschopný, měli mu jeho úřad vzít anebo se alespoň postarat o to, aby byl jen figurkou bez jakékoli moci. Tak to dělala comynská rada v minulosti s různými panovníky, a Jaella se domnívala, že to byl i osud domna Gabriela. Každý věděl, že po mnoho let ztělesňovala skutečnou moc ardaiského panství Rohana.

Petr jí ukázal pozvání. „Podívej, jsme tu přímo uvedeni..." Ukázal na místo v seznamu. „Pan a paní Petr Haldane..."

Men dia pre'zhiuro... že nikdy nebudu nosit jméno muže, ať je to otec, mluvčí, milenec či manžel... Jaellin hlas zněl nebezpečně klidně. „Petře, já nejsem paní Petr Haldane. Jsem Jaella n'ha Melora. Už ti to nebudu podruhé říkat."

Zarazil se. „Já vím, drahoušku. Ale Terrané tomu nerozumějí, a co záleží na tom, jak ti říkají? Je to formalita, nic víc. Možná tvé jméno viděli na výplatní listině - *já* za to vážně nemůžu," protestoval.

Odhodila papír s jakýmsi podivným pocitem osudovosti. Ztratila jsem své já. Už nejsem Jaella n'ha Melora. Už nejsem ani Jaella, Jalakova dcera. Jsem jen přívažek Petra Haldanea, jeho žena, matka jeho

dítěte... *Neznamenám tu nic. Petr má pravdu. Nezáleží na tom.*

Petr si oddechl. „věděl jsem, že budeš rozumná. Hodná holčička.“ Jaella postřehla jeho nevyslovenou myšlenku: *Věděl jsem, že na to budeš mít stejný názor jako já.* „Co si oblékneš? V uniformě ani v kalhotách amazonek jít nemůžeš...“

„Mám přece ty zelené šaty, které mi Rohana dala o zimních svátcích.“ Jaella si snažila připomenout vzrušení z prvního tance s Petrem. On si na to ale vůbec nevzpomínal a jen zavrtěl hlavou. „To už všichni viděli. Dneska večer musíš mít něco nového a výjimečného.“

„Doma v cechovním domě mám svoje šaty, ale teď by mi už nebyly.“ Smutně pohlédla na své tloustnoucí boky. „Ale Rafaella a já jsme si vždy šaty půjčovaly, a ona je těžší než já. Její věci by mi teď byly akorát, a ona mi je půjčí ráda.“

Rafaella si je oblékala, když ztloustla a už se do Jaelliných šatů nevešla!

„Nemůžu připustit, aby sis od někoho půjčovala obnošené šaty!“

„Piedro, nebuď malicherný, od čeho tu jsou sestry?“

„Moje žena nemá zapotřebí si půjčovat šaty anebo nosit staré, obnošené hadry!“

„Piedro,“ namítla Jaella rozvážně, „Rafaella se obléká velmi dobře, nenosí sváteční šaty víc jak jednou nebo dvakrát, a tady je ještě nikdo neviděl, takže budou jako nové.“ Znovu jí připadalo, jako by se Petr skládal ze dvou mužů, z jejího milence a tohoto bláznivého Terrana s absurdními předsudky a názory, který jako by stál mezi ní a jejím milovaným Piedrem. „Uvažuj, Piedro. Kde v Thendaře najdeme krejčovou, která mi ještě o slavnostním dnu ušije šaty? Buď to budou ty moje staré zelené - i když bych šaty, Jkteré jsem měla na sobě jen jednou, nepovažovala za *staré* -, anebo si musím jedny vypůjčit od Rafaelly - anebo,“ uzavřela se smíchem, „jít ve svých starých kalhotách. Jiná volba není.“

„To mně nedošlo. Jistě, času je opravdu málo.“ Petr se zamračil. Pak mu oči zazářily. „Už vím! Dojdeme do oddělení kostýmů. Tady žádný svátek není. Dej mi ty zelené šaty - necháme je vykopírovat v jiné barvě. Líbí se ti modrá?“

To zabralo zbytek dne. Než se převlékli, nezbyl jim ani čas dát si něco malého k jídlu. Jaella si říkala, že se stále musí honit, ať už jde o jídlo, o včasné příchody a odchody, o sprchu, kus papíru s důležitou zprávou, kus šatů nebo minutu na lásku. Pomalu toho začínala mít

dost, ale právě dnes nesměla přijít pozdě. Když poslíček donesl šaty, pečlivě zabalené v igelitové fólii, šlo o vteřiny, a Jaella se právě česala s pohledem toužebně upřeným na svůj kožený oblek. Metr za metrem látky proudil ze sáčku. Jaella zadržela dech. Šaty byly nádherné, s hlubokým výstřihem, pošité ozdobami a s kožešinou. Pak si je prohlédla pečlivěji a poznala, že to není ani hedvábí ani kožešina... nebyla tu ani jediná skutečná nit. Jen syntetický materiál, všechno umělé, jako všechny terranské šaty. Zhotovit tyto šaty po darkoverském způsobu, stály by tolik co průměrný roční příjem. Ale byla to napodobenina.

„Petře, to si nemohu obléknout!“

Stál pod sprchou a neslyšel ji, a když vodu zavřel, uvědomila si, že se nemůže vymlouvat. Zaplatil týdenní mzdu za to, aby šaty byly tak rychle hotové. Něco jiného by bylo, kdyby si je vyžádal v oddělení kostýmů služebně a zítra je vrátil k recyklaci, ale on znal její averzi k rozpouštění věcí.a zaplatil za ně, aby si je mohla ponechat jako dárek k letnímu slunovratu.

Přesto bylo hrozné, že musela jít na ples v šatech ze syntetické látky. Bude vypadat jako Terranka, která se převléká za Darkoveranku... *Nu, ale co jsem jiného? Paní Petr Haldane, člen terranské delegace.* Bojujíc se sponkami, nakrčila nos. Šaty voněly terransky. Prohrabala zásuvku a vytáhla hedvábný pytlíček, který jí dala Magda. Byla to její první ruční práce, vyprávěla jí Magda a omlouvala se za hrubé stehy. Jaelle to připomnělo, jak Camilla svůj první rok v cechovním domě učila malou, zmatenou holčičku ze Suchých měst šít.

Vždycky jsem věřila, že budu vyrůstat v poutech. Na. to jsem zapomněla. V tom prvním roce její tělo dospělo. V cechovním domě pak byla dívka při radostné oslavě přijata do společnosti žen, zatímco v Shainse by to znamenalo, že by jí slavnostně nasadili pouta. *A tady jsem zase v poutech...* Sama nad sebou se zhrozila. Kindra tak často říkala, že by bylo lepší nosit skutečná pouta, než naříkat nad neviditelnými pouty a dělat, že jsme svobodní. *Ach, matko, matko, kéž bych s tebou mohla promluvit... Už si a.ni nedokáži na. tvář své matky vzpomenout. Jen na Kindřinu tvář...*

„Co tu děláš, *chiyo?*“ podivil se Petr. Vyšel nahý ze sprchy a sáhl po kalhotech. Jaella mu ukázala malý váček a on kývl.

„To Magda dělávala také. Pokud to bylo možné, koupila šaty někde ve městě, protože si myslela, že věci z oddělení kostýmů nemají tu správnou vůni. Nikdy si nesvlékla šaty, aniž by stehy nepotřela voňa-

vým kořením, a učila mě, abych to dělal také.“ Přehodil si kabát přes ramena, a Jaella ucítila známou vůni kadidla.

„To je to, co u Alekiho nesouhlasí,“ poznamenala Jaella náhle.

„Jeho šaty jsou z oddělení kostýmů. Nevoní správně.“

„Máš pravdu. Věděl jsem, že tu něco je, ale nebyl jsem to schopen pojmenovat,“ odpověděl Petr. „Mám mu to říct? Možná je lepší, když to řekne muž. - Vypadáš skvěle, *preciosa.* Půjdeme.“

Při přecházení náměstí - několik členů delegace si stěžovalo na dláždění pod podrážkami večerních černých bot - si Jaella pozvolna uvědomovala, že je letní slunovrat. Vnímala známé vůně a zvuky, a všude kolem viděla davy lidí. I přes světla, která ve městě zářila, rozeznala čtyři měsíce, všechny skoro v úplňku. U brány do comynského hradu jim odebrali jejich pozvánku. Právě začala hrát hudba. Několik školených tanečníků mělo předtančení, zatímco hosté pocházeli sem a tam a zdravili se s přáteli. Pak začal první všeobecný tanec, a Jaella se nechala Petrem zavést na taneční parket. Nové šaty jí připadaly lehčí než šaty z opravdové látky. Zdálo se jí, že se vznáší, jako by se v ní uvolňovalo napětí, o němž nic nevěděla.

Ještě nikdy o letních svátcích na hradě Comynů netancovala. Svého dědictví se zřekla, a svůj život strávila mezi amazonkami a s jejich jednoduchými radostmi svátečního dne. Vždy se však mohla vrátit, kdyby udělala to, co od ní požadovala Rohana, a zaujala místo v radě. *A Petrovi by se to tak líbilo... S* hrůzou si uvědomila, že o tom skutečně uvažuje. Po tomto šoku jako by ztratila rovnováhu, a pak se jí udělalo špatně.

„*Chiyo,* co se děje?“

Slabě se na Petra usmála. „Není to jednoduché být těhotná. Potřebuji vzduch...“

„Posaď se tady - u otevřených dveří. Donesu ti něco k pití,“ nabídl se Petr a Jaella si s ulehčujícím povzdechem sedla. „Opravdu nic nepotřebuji...“ začala, ale on už zmizel a spěchal ke stolu s občerstvením.

Jaella seděla u dveří vedoucích na balkon, a bylo jí horko. Vyšla ven, opřela se o železné zábradlí a nadechla se večerní mlhy. Pestrobarevné měsíční světlo měnilo cáry mlhy v perlivou duhu. Těžká vůně květin a tiché cvrčení hmyzu k ní stoupalo od země vzhůru. Jak krásné to bylo po všech těch týdnech sterilních pokojových pachů a ostrého terranského světla! Jaella seděla tiše na lavici. Brzy se musí vrátit

dovnitř, protože kdyby ji Petr nenašel, dělal by si starosti. Bylo jí však tak příjemně, když tu seděla a vdechovala vůně léta. Pokývla hlavou a náhle se zděsila, když zaslechla hlas, který se nijak neshodoval s vůní hradní zahrady. Hněvivý šepot v terranském standardu přicházel od Alessandra Li.

„Vždyť jsem vám říkal, že tu bude! To je štěstí!“

„Alessandro - Aleki, copak se Jaelle nepodařilo vás něčemu naučit? Je to zeť lorda Altona. Nemůžete prostě před něj předstoupit a klást mu nestydaté otázky týkající se vnitřních záležitosti Panství...“ To byla Magda! Co tu dělala?

„Vy to nechápete, Magdo. Tenhle muž je klíčem ke všemu, co chci o Darkoveru zjistit. Andrew Carr ví...“

„Tenhle muž je dom Ann‘dra Lanart, a jako s takovým s ním musíte jednat,“ přerušila jej ostře Magda. „Nemám ponětí, jestli je to Carr nebo ne...“

„Nu, já.ano. Podíval jsem se na jeho fotografie. A kdo jiný by to byl? Sama jste řekla, že je to Terran!“

„K čertu s fotkami,“ vyhrkla Magda, a pak Jaella zaslechla Montyho hlas.

„Může to být muž, kterého hledáme, Sandro, anebo také ne. V žádném případě s ním nemůžete mluvit teď. Zatancujte si s ním, Magdo, nepřišli jsme sem proto, abychom dělali rozruch.“

„Nechci dělat rozruch,“ protestoval Aleki. Jaella si všimla, že zuří. „Já s ním prostě musím mluvit. Proč mi nepomůžete nalézt nějakou možnost a jste tak zatraceně tvrdohlaví?“

„Právě vy nemáte právo někomu předhazovat tvrdohlavost,“ vyjela na něj Magda. „Jednou provždy na to zapomeňte a přestaňte se chovat jako Terran, který je dokonce i na plese myšlenkami pořád ve službě!“

„Magdaleno Lorneová!“ To byl hlas Montraye staršího, který si dal tu námahu, aby působil legračně. Tak to je styl, jakým mluvíte se svým nadřízeným, a to ještě na večírku? Vypadáte skvěle. Monty, proč jsi mi neřekl, žes ji vypátral a přemluvil, aby přišla? Použil bych svého nadřízeného postavení a sebral ti ji jako svůj doprovod, synku.“

„Cholayno!“ zvolala Magda, a Jaella si všimla ulehčení v jejím hlase. „Vypadáš nádherně! Jsi tady s koordinátorem?“

„Dávno na mě nekoukají tak, jak jsem si myslela,“ vysvětlila Cholayna svým věcným, přátelským tónem, „a nevím, zda to je dobrým vychováním přítomných anebo zda počítali s tím, že Terrané vypadají

komicky.“

„Pokud jsou tak malicherní a zírají na tebe proto, že máš jinou barvu pleti,“ vmísil se Alessandro Li, „pak ať táhnou všichni k čertu! Koneckonců to není víc jak parta hloupých domorodců. Nazdar, Haldane, kde je tvoje krásná žena?“

„Nebylo jí dobře,“ odpověděl Petr. „Nechal jsem jí u balkónových dveří a donesl jí něco studeného k pití.“

To byla její chvíle. Jaella se zvedla a vstoupila znovu dovnitř.

„Jen jsem se nadechla čerstvého vzduchu. Tady vevnitř je dost horko.“ Petr jí vtiskl do ruky sklenici, a ona se napila. Bylo to bílé horské víno, a připomnělo jí její první tanec s Petrem o zimních svátcích. Jestlipak na to myslel i Petr? Magda měla stejné rezavě zbarvené šaty jako tehdy, a k tomu krásný náhrdelník z rubínů.

Jaella_přistoupila k Magdě a prohlížela si jej.

„Camilla ti půjčila náhrdelník? Je neuvěřitelně krásný. Viděla jsem ho mezi jejími poklady, a směla jsem ho mít při slavnosti v cechovním domě, když jsem skládala přísahu...“ Jaella si všimla Magdiny“reakce, týkající se Camilly, ale nebyla s to ji rozeznat:

Byla to nervozita? Rozpaky? ...*Strach?* Co Magdu znepokojilo? Objevil se Monty, požádal Magdu o tanec a odešel s ní pryč, ale Jaella stále vnímala kolem Magdy mlhu rozpaků. Montyho ruka sklouzla k Magdině holému krku, hledal její blízkost s takřka sexuální intenzitou... *Co to se mnou je, proč tohle všechno vnímám? Sotva to může být vedlejší účinek těhotenství, přinejmenším ne nic, o čem bych kdy slyšela!*

„Musíme něco vymyslet, abychom tuhle ženskou získali zpátky,“ prohlásil Alessandro Li. „Nic ve zlém, Haldane, ale ta vydá za deset jiných ve zpravodajské službě, je to génius, a my nesmíme připustit, aby se zahazovala jako při téhle akci. Jistě, dovolenou si zasloužila, ale nechceme přece riskovat, aby nám odešla za zeď! To byl asi Carrův případ. Každopádně není veden jako detašovaný nebo jako tajný agent. A u všech všudy, když už jsem Carra jednou objevil a chtěl ho taktně sebrat, vyzvala mě Magda k tanci.“

„Magda má pravdu.“ Jaella se usmála. „I kdyby tenhle Carr byl někdo, koho byste rád poznal, existuje dobrý i špatný způsob, jak to udělat. Ani o slunovratu nemůžete před domna Ann‘dru Lanarta předstoupit a říct: ‚Nazdar, Andy, co je nového?‘“ Posměšně napodobila terranský přízvuk a Petr v duchu vrtěl hlavou.

„A proč ne?“ zeptal se Montray. „Pochopitelně bych nebyl tak hrubiánský, ale přece bych mohl oslovit dřívějšího zaměstnance - i když to nebyl nikdo z mého oddělení - a požádat jej, aby mi prokázal laskavost, navštívil mě a dal do pořádku své dokumenty. I mezi Terrany existují pravidla slušného chování - i když tomu asi nevěříte, paní Haldaneová. Mrzí mě, že jsme na vás udělali tak špatný dojem.“ Magda a Monty se právě vrátili a koordinátor poklepal Magdě na rameno.

„Slečno Lorneová, rád bych vám připomněl, že jak Alessandro Li, tak i já jsme vašimi nadřízenými. Oficiálně vám proto nařizuji, abyste našla možnost, jak s tímhle Carrem promluvit. A to dřív, než odejdeme z plesu.“

„Smím vás upozornit na to,“ odpověděla Magda ledově, „že jsem toho času na dovolené a přišla jsem jen ze zdvořilosti?“

„Spadáte pod mou pravomoc, stejně jako každý Terran na této planetě, Andrewa Carra nevyjímaje,“ zamračil se Montray. „Nevím, proč s tím chlapem máme jednat v rukavičkách. Koneckonců je to občan impéria...“

„To ale v žádném případě *není,*“ odporovala Magda. „Dala jsem si tu práci a prověřila právní postup. Je označen za *mrtvého,* a pokud je někdo prohlášen za mrtvého, přestává být občanem... což znamená, že nemá žádná občanská práva, ale ani povinnosti...“

„Pokud chcete argumentovat právně,“ řekl Montray, „pak vezměte prosím na vědomí, že za mrtvého není považován ještě ani rok. Je *pravděpodobně* mrtvý, a teprve za rok po tom smí být prohlášen za mrtvého. To je rozdíl.“

„Ne,“ řekl Petr. „Na darkoverské straně je tento muž tím, za koho se považuje, ledaže by spáchal zločin.“

„To je nesmysl, jak sám víte,“ odpověděl Montray. „Strávil jste moc času v darkoverském sektoru a zvolna se z vás stává Darkoveran. A vy, slečno Lorneová, poslechnete moje rozkazy, anebo budete z planety vykázána - a je to.“

Magda se rozhněvala. „Trvejte na svých rozkazech, pokud chcete, ale jsme tu nejen první, nýbrž i poslední terranská delegace, která sem byla pozvána! Ohledně zvláštních otázek, které se týkají zásad v terénu - a nemůžete popřít, že v terénu jsme -, je místní odborník oprávněn neuposlechnout dokonce ani rozkaz legáta, pokud by mohl poškodit pověst a jednání terranského impéria. A dejte si říct, ten rozkaz je doopravdy takový.“

Střízlivě na ni pohlédl. Jaelle bylo jasné, že Magda má pravdu, ale uzná to jeden z nich? Konečně se Li zamračeně zeptal: „A jaký je správný postup pro setkání s ním?“

„Osoba, která je známá oběma stranám, je musí představit,“ vysvětlovala Magda, „a iniciativa musí vycházet ze strany s vyšší hodností. Altonský regent letos do města nepřijel - slyšela jsem, že jeho paní je nemocná -, a dom Ann‘dra je tu jeho zástupcem.“

„Nechápeš, Magdo,“ vmísila se Cholayna jemně, „že to je právě ten důvod, proč s ním musíme mluvit, než opět zmizí? Terran, .který stojí tak vysoko v hierarchii Panství... nemám tvé vědomosti, Magdo, ale vím, že to je neobvyklé.“

Magda vše pomalu objasňovala, obrácená na koordinátora: Pokud patří ke dvoru altonského regenta, bude nejlépe, když vyšlete muže do Armidy, který tam požádá o rozhovor s domnem Ann‘drou - ne s Andrewem Carrem! Teprve když se ten muž přesvědčí, že je s domnem Ann‘drou o samotě, smí přednést svou žádost. Dělejte, jako by dom Ann‘dra byl agentem v terénu, a vy jenom nerad ohrožujete jeho krytí.“

„Tak dlouho nemůžu čekat,“ zvolal Alessandro Li, ale starý Montray si povzdechl. „No dobře, máte pravdu. Myslím, že už jsem na tuhle práci starý, Lorneová. A jsem zvyklý na to, mít vás vždy po ruce.“

„To můžeme provést,“ souhlasila Cholayna, „ale bude to stát čas.“

„Čas nám neschází,“ ujistil ji Monty. „Carr, myslím domna Ann‘dru - nám neuteče. Očividně se mu tam daří dobře, a máme ho jako na podnose.“ Dotkl se Magdiny ruky a přistoupil k ní blíž. „A pokud tu budeme celý večer postávat a diskutovat, Darkoverany určitě napadne, že proti nim něco chystáme. Navrhuji, abychom si zatancovali. Smím...“

Jaella, která je stále pozorovala, si všimla napětí mezi nimi. Zasáhl Montray starší. „Vyšší hodnost má svá privilegia,“ zažertoval těžkopádně. „Teď jeden tanec pro mě, Magdo. S žádnou jinou dámou bych si na parket netroufal, ale vy víte, jak se postarat o to, abych nevypadal příliš nemotorně.“

Petr, upozorněn na své povinnosti, se obrátil k Cholayně. „Nechceš si zatancovat?“ Zanechal Jaellu v rozhovoru s Alessandrem Li, a ten ji hned vyzval k tanci.

„Nebudete mi mít za zlé, když raději tancovat nebudu?“

zeptala se Jaella. „Pořád se mi špatně dýchá.“ Ovívajíc se pozorovala tanečníky. Hudba umlkla, a její oči se obrátily k místu, kde se Cholayna s Petrem zastavili nedaleko baru.

„Kdo je ta dáma, která jde k Haldaneovi?“ zeptal se Aleki, a Jaella ke svému překvapení zjistila, že lady Rohana opustila kout postarších dam a blíží se k Petrovi a Cholayně.

„To je moje příbuzná - schovanka mé matky,“ odpověděla Jaella. „Lady Rohana Ardaisová...“

„A ten muž po jejím boku?“

„Její syn. Můj bratranec Kyril. Ano, vím, že jsou si podobní.“ Podobnost mezi Petrem v terranské vycházkové uniformě a s nakrátko ostříhanými, zrzavými vlasy a domnem Kyrilem, jehož o něco delší vlasy se vlnily kolem uší, byla nápadnější než kdy jindy. Dom Kyril se toporně uklonil a cosi zdvořile poznamenal k Cholayně. Náhle Jaelle připadlo, že vzdálenost mezi ní a Petrem mizí, jako by stála vedle něj a Rohana jí mluvila přímo do ucha.

Je Jaella dnes večer tady, Piedro? Doufala jsem, že spolu promluvíme. Všichni od ní čekáme, že ona coby jedna z mála žijících žen v přímé dědičné linii aillardského panství zaujme své místo v radě.. Předpokládám, že ti o tom už řekla.

Jaella cítila, jak bledne. Nechtěla, aby se to Petr dozvěděl, a nikdy se o tom nezmínila. Sál se před jejíma očima náhle rozplynul. Magda ji uchopila za paži..

„Co je s tebou, *breda?* Pořád ti ještě není dobře? Možná jsi raději vůbec neměla mezi tolik lidí chodit,“ řekla Magda starostlivě. „Sedni si zase, prosím, chvíli si v klidu promluvíme. Nevěděla jsem, že tě sem Petr dnes večer potáhne, když ti není dobře, a on si nepřeje nic jiného než dítě...“

Magdina ruka spočívala na Jaellině rameni, a ten dotek jí zprostředkoval Magdiny myšlenky, hlubokou lítost. *Uděláš to, co já nedokázala, dáš mu dítě...* „Odkud to víš? To ti vyprávěla Marisela?“ Magda zavrtěla hlavou. „Ne, vůbec se o tom nezmínila. Bylas v cechovním domě?“

„Když jsi byla u požáru, *breda.* Měla jsem o tebe starost,“ přiznala Jaella.

„Nevím to od Marisely, ale od Montyho. Byla jsem dnes v terranském centru a předala zprávu.“ Magda vyprávěla Jaelle o Montyho návštěvě v cechovním domě a jak došlo k tomu, že byla pozvána do

comynského hradu. Jistou intimní půlhodinku vynechala, ale Jaella svou strach nahánějící schopností četla v jejích myšlenkách a. zhrozila se. O tom nechtěla nic vědět; proč jí to Magda vyprávěla? Ale to přece Magda nevyprávěla. Už zase ten *laran!* Aby zakryla své rozpaky, škádlila ji: „To je typicky terranské - pracovat dokonce i o slunovratu!“

Magda snížila hlas. „Raději budeme mluvit darkoversky.“

„Myslela jsem, že darkoversky mluvíme. Je to normální, Margali, že jsem tak zmatená? Tyhle stroje - už ani nevím, kterou řečí mluvím...“

„To by mohl být vedlejší vliv kortikátoru,“ začala Magda a zůstala stát, jako zasažená bleskem. Aby to zakryla, vzala dvě sklenice vína z podnosu, který sluha nosil kolem.

„To je dom Ann‘dra,“ řekla. Jaella sledovala její pohled a uviděla malou skupinku mužů v barvách altonského panství, v jejichž středu stál vysoký muž, světlovlasý jako obyvatel Suchých měst. Chtěla se ho Magda zeptat, zda je terranský odpadlík, o němž se myslelo, že při katastrofě letadla přišel o život, až se znovu objevil kdesi v Altonu a je ve službě altonského regenta? Magda se kousla do spodního rtu. „Musím s ním mluvit a varovat ho. Říkal, že odjede z města při východu slunce...“ Jaella se neptala, odkud to Magda ví, ale když Magda chtěla odejít, Jaella ji chytila za ruku.

„Právě jsi ostatní upozornila na slušné chování, jak můžeš...“ „Znám ho. Při lesním požáru mi zachránil život. A dnes ráno byl v cechovním domě a přivedl Ferriku...“

„Ferriku vůbec neznám,“ řekla Jaella. „Složila přísahu v Neskaji, a není to náhodou Mariselina přísežná sestra? A přesto cestovala s tímhle domnem Ann‘drou, ať už je to kdokoli...“ Jaella se zmateně zamračila. „*Breda...*“ zašeptala Magda, a Jaellu to dojalo, protože věděla, že Magda tohle slovo užívá jen zřídka. „Věř mi,“ žádala ji Magda. „Později ti to vysvětlím.“

S tím přistoupila k muži, kterého nazvala domnem Ann‘drou. A Jaella spatřila něco, co jí objasnilo, proč nikdy nebude schopna Magdu v terranské zóně zastoupit anebo se jí vyrovnat. Když Magda zachytila Ann‘drův pohled, stala se z ní počestná a vznešená Darkoveranka, jen její vlasy byly krátce sestřiženy jako u amazonek. Pak, právě když na ni Ann‘dra upřel zrak, se změnila v Terranku. Jaelle připadalo, jako by se očima darkoverské lady, která se mohla stát Comynem druhé třídy,

dívala na ženu, která, polonahá v terranské uniformě, je perfektním zástupcem impéria. A to se již darkoverská šlechtična s přiměřenou zdvořilostí poklonila před výše postaveným Comynem a mlčky žádala o dovolení se k němu přiblížit.

Dom Ann‘dra se sklonil nad Magdinou rukou. Jaella nebyla dostatečně blízko, aby rozuměla, o čem rychle a tichým hlasem hovořili. Byla zmatená stále víc. Ten muž musel být comynský šlechtic; jak by jej někdo mohl považovat za Terrana! Pak se k ní Magda vrátila a pomalu se vydala ke stolu s občerstvením. Jaella si vtiskla tvář domna Ann‘dry, Comyna či Terrana do paměti: Byl to vysoký, silný, světlovlasý muž. Nebyl krásný, ale budil dojem obrovské síly a sebevědomí. Připomněl jí - pátrala v paměti po někom podobném - den, kdy byla jako dítě představena Lorillu Hasturovi, comynskému regentovi. Viděla ho stále před sebou coby malého, tichého muže se slabým hlasem, působícího skoro nesměle - anebo to možná bylo jen jeho dobré vychování. Přesto měla tehdy pocit, že za zdvořilou, klidnou tváří se skrývá takřka hrozivá, dokonale kontrolovaná moc. To bylo to, co jí připomnělo Comyny. Dom Gabriel neměl nic z téhle vlastnosti - ale ona jej také koneckonců poznala jen jako invalidu. Mohl být takový Terran? Nesmysl, to musel být trik, kterého dosahoval svou výškou a neobvykle rozložitou postavou. Stůl s občerstvením byl opuštěný. Jaella si nalila ovocnou šťávu, ale když ji usrkla, byla příliš sladká a ona ji odložila stranou.

„Podívej,“ řekla Magda, „myslím, že chce odejít.“ A opravdu, dom Ann‘dra a muž z jeho doprovodu se před princem Aranem Elhalynem uklonili, jako by se chtěli oficiálně rozloučit.

„Nech Montraye, ať si dělá, co chce,“ prohlásila náhle Jaella. Tenhle muž může s ním i s Alekim mluvit celý den, aniž by prozradil něco, co nechce.“

Magda si naplnila misku směsí ovoce a smetany. Vypadalo to krásně, a Jaella si skoro toužebně prohlížela pestré dobroty. Přála si jen, aby byla natolik hladová, aby na ně dostala chuť.

„Pochop, že právě proto je musím držet od sebe,“ řekla Magda. „Ať už řekne Alekimu cokoli, bude to špatně. Jak zní to staré přísloví? Pro pravdu potřebuješ dva, jednoho, který ji říká, a druhého, který poslouchá. Alessandro Li si vytvořil o Carrovi předsudek a pravdu nikdy neuzná. Hledá jen záminku, aby Comyny přinutil. Carra uznat za *personu non grata.* Pak by ho mohl Li skřípnout a vytáhnout z něj,

jak se domnívá, všechno o Comynech. Hněv Altonů na Terrany by přetrval generace. A když by Carr lhal, s čímž Alessandro počítá, našel by už cestu, jak...“ Magda zmlkla, a Jaella ji skoro slyšela říkat: *Jsem nevěrná, nevěrná vlastním lidem, tak jako jsem nevěrná všem,* a její zoufalství proniklo Jaellou jako opravdová bolest.

Je to má sestra, a já jí nemohu pomoci, protože jsem sama tak zmatená!

„Proboha!“ vydechla Magda a už se s omluvami drala davem. Jaella, která ji pomaleji následovala s talířem v ruce, viděla, jak se Alessandro Li a Russell Montray blíží k Carrově skupince, která byla skoro již u dveří. Petr se rozběhl za nimi, chytil koordinátora za rameno a cosi mu šeptem domlouval, ale Montray se mu vytrhl.

Kráčel přímo ke Carrovi a cosi mu řekl.

Jaella nerozuměla, co dom Ann‘dra odpověděl, postřehla jen ledovou zdvořilost v jeho hlase. Montray teď mluvil hlasitě a agresivně. Oba tělesní strážci domna Ann‘dry se objevili po jeho boku a očividně se připravovali k tomu, aby svého pána ochránili před,tímhle nafoukaným cizozemcem.

Napětí bylo tak hmatatelné, že přitáhlo pozornost přítomných a de náhlého ticha zazněla Montrayova slova: „Poslechněte, chci s vámi jen několik minut promluvit. Jistě vám bude milejší, když to nebude tady před všemi těmi lidmi, ale pokud chcete, mně je to jedno...“

Petr použil síly a strhl jej nazpět. Ann‘drova tělesná stráž předstoupila před něj a zaujala jednoznačně výhružný postoj. V davu se náhle zvedl šum. Aran Elhalyn, princ všech Panství, kráčel mezi svým adjutantem a mladým Danvanem Hasturem přes sál, a hosté se s úctou rozestupovali do stran. Magda se dostala k Alessandrovi Li a naléhavě mu cosi šeptala, a Li se otočil a uklonil se před vznešenými šlechtici. Hovořil terranským standardem. Magda vedle něj plynně překládala v *castě* - zcela jasně to byla znovu *terranská* Magda.

„Vaše Jasnosti, ponížen ě žádáme o prominutí. Tato záležitost bude vyřízena osobně, a, my doopravdy litujeme způsobeného vyrušení.“ Ještě než Magda domluvila, máchl princ Aran nedbale rukou a otočil se. „Ještě slovo, Montrayi,“ prohlásil Alessandro Li divoce, „a postarám se o to, abyste už nikdy nedostal jiné místo než iv lisovně knoflíků v trestanecké kolonii!“

Jaella se mimoděk podivila, že to vše z tak velké vzdálenosti slyší. Přistoupil k ní Petr a dovedl ji k ostatním členům delegace. Začala

znovu hrát hudba. Skupina kadetů v černém a zeleném předváděla divoký tanec, při kterém se hodně dupalo. Princ Aran se vzdálil a přihlížel.

Dom Ann‘dra se svou společností odešel. Petr zavrtěl hlavou a zamumlal si: Teď všichni vědí, co je Montray zač. Dosud to nikdo oficiálně nevzal na vědomí...“

„Obrátím se na lorda Hastura!“ vztekal se Russell Montray. Tenhle člověk je terranský občan, a já mám právo s ním mluvit...“

„Nech to být, otče,“ radil mu Monty. „Jinak riskuješ, že nás všechny odsud vyhodí. Haldane se vyzná. Magda taky.“

Montray se na oba vztekle rozkřikl. „Už mám dost těch takzvaných expertů a vašich insubordinací! Už dlouho jsem se díval na to, jak líbáte domorodcům boty! Myslíte si, že když jste uznávaní odborníci, že vám všechno projde! Ale teď už toho mám dost, a myslím to vážně! Hned jak se vrátím do centra, zažádám o vaše přeložení, jak nejdál to půjde, někam na druhý konec galaxie, a postarám se o to, aby nikdo z vás nikdy nedostal povolení k návratu! Tolik autority ještě mám, a už jsem to měl udělat dávno! Co se vás týče, Lorneová, ještě dnes večer se budete hlásit v centru. Ne zítra ráno. Dneska.“

„Mám dovolenou,“ řekla Magda.

„Ruší se,“ vyhrkl. „Podle odstavce 16-4 povolána zpět do aktivní služby...“

„Zatraceně,“ ušklíbla se Magda, a Jaella měla dojem, že její oči vyzařují viditelné elektrické jiskry, které kolem ní vytvořily světelné pole. „Dávám výpověď. Cholayno, jsi mým svědkem. Je mi líto, ale to s tebou nemá nic společného...“

„Magdo.“ Monty ji objal kolem boku. „Drahoušku, poslouchej mě. Všichni by se teď měli uklidnit. Otče,“ obrátil se k rozzuřenému Montrayovi, „toto není vhodná doba ani místo, abychom...“

„Naposledy v životě jsem se uklidnil a naposledy jsem poslouchal. Myslíš si, že nevím, že si všichni tady myslí, že jsem jen šachová figurka a nikdo mě nemusí poslouchat? Je nejvyšší čas, abych se s tímhle vypořádal! Celá ta prokletá planetární správa je čtyřicet let mizerně řízena. Jednáme s domorodci jako v rukavičkách, a přitom bychom jim měli konečně jasně říct, že se tímhle způsobem terranskému impériu do cesty stavět nebudou. Brzy tu zavládnou jiné pořádky! Vyžádám si několik nových lidí ze zpravodajské služby, těch, jejichž loajalita patří impériu, a všichni,.kteří kdy nasekali chybu na

chybu, poletí! Když jste si vy, Haldane, vzal zdejší ženu, věděl jsem, že vaše úsudky a loajalita půjdou k čertu, a měl jsem vás hned tehdy propustit. Zbavím se vás všech, i kdyby to mělo být to poslední, co udělám.“

„To asi pravděpodobně bude, pane,“ poznamenal Alessandro Li. „Osud Darkoveru je věcí nejvyšší politiky.“ Montray byl však příliš rozzuřený na to, aby ho poslouchal.

„A pak se sakra snad už konečně nechám přeřadit - o co už se pokouším nejmíň sedm let!“ Otočil se a odcházel. Petr jen zamumlal: „Proboha,“ a obrátil se k Jaelle.

„Miláčku, jdi s Alessandrem a Montym domů, ano? Musím si ho pojistit, dřív než pošle tu žádost imperiálními kanály, protože jinak jsme všichni skončili. Můžeme se odvolat, ale do té doby...“

Monty položil Magdě ruku na rameno. „Z toho, co starouš provádí, si nedělej hlavu. On se zase uklidní. Nevidělas ho nikdy, když dostane záchvat?“

„Už často,“ odpověděla Magda unaveně. „Ale já ho tak jako tak viděla naposled. To myslím vážně, Monty. Dávám výpověď A do rozednění musím být zpátky v cechovním domě...“

„Půjdu s tebou a přespím v domě,“ řekla Jaella. Petr ji chytil za rameno.

„Ne, Jaello! Proboha, neodporuj mi zrovna teď! Vrať se do terranské zóny a čekej. Ještě nikdy jsem tolik nepotřeboval loajalitu - co jsi to vlastně za manželku? Pro sebe, pro dítě - bojuji za nás za všechny!“

Dítě. Na to bych zapomněla. Co můžu dělat? Nemám volbu. „Dovolíte, abych vás doprovodil domů, Jaello?“ ozval se Alessandro Li a ona se vzdala. Jak toužila po tom, aby mohla běžet uličkami k cechovnímu domu, *domů* - ale to již nebyl její domov. Proč se sama podváděla?

Petr spěchal za Montrayi. Jaella si z té cesty ulicemi Thendary pamatovala jen to, že byly plné veselí. Lidé se smáli, pili, tancovali, zahrnovali se květinami. V jejich bytě nalezla kvítka, která se zachytila v záhybech imitace jejích šatů. Jak ráda by si v nich zatancovala!

S trpkostí, jež ji samotnou udivila, si pomyslela: *Doufám, že ho pošlou z Darkoveru pryč. Doufám, že už ho nikdy neuvidím. Nebudu muset už nikdy myslet na svoje selhání. Selhání? Ne, jeho selhání, nikoho nemá rád, myslí jen na svou kariéru a vlastní práci...*

Uvědomila si, že je nespravedlivá. Její a Petrova přání se od sebe

tolik liší, vlastně nikdy neměli šanci, a jen vášeň je zaslepila. Jaella před ním žádného muže neměla, nebyla připravena na vše pohlcující moc lásky. Ne, nikoli lásky - sexu, pokud měla být k sobě zcela upřímná. Nebyla schopná si přiznat, že to není nic víc než milostné vzplanutí. Oba měli touhy, které ten druhý nemohl uspokojit. On potřeboval především ženu, která by byla spokojená, když by jej podporovala v jeho ctižádostivosti, byla by po ruce, kdyby ji potřeboval, a jinak se trpělivě držela v pozadí. Nebyl zlý nebo bez srdce; byl to příjemný a sympatický muž. Ale k tomu magickému souznění a spojení, které si přála, nikdy nedošlo, a ona si jen namlouvala, že tomu tak je.

Kdyby jej opravdu milovala, nastoupily by možná přátelství a laskavost a společné cíle na místo slepé zamilovanosti. Uznali by toto nové spojenectví, mohli by si příjemně žít jako Gabriel a Rohana. Ale Gabriel a Rohana, jejichž svatbu zosnovaly jejich rody, nikdy nic zvláštního neočekávali a nikdy nepoznali opojení první vášně. Ona s Petrem zažila jen to, a když vyprchalo, nezůstalo nic.

Nic - vyjma Petrova dítěte. Ubohé, nechtěné dítě, snad by bylo lepší, kdyby se nikdy nenarodilo. Ne, vlastně ne. Petr si je přál. A ona na malou chvíli také. Anebo možná jen její tělo chtělo splnit svou přirozenou funkci a porodit dítě. *Jakékoli dítě. Ne zrovna Petrovo.*

Teď chápala, proč Magda a Petr spolu nezůstali. Pro Petra byla žena nutné zlo, pozadí pro jeho ego. Náhle ji to ranilo. Potřeboval ženu, ale ta by musela žít jen jím, jak to ani Magda, ani ona nedokázala. Ke svému neštěstí dával Petr přednost silným ženám. Možná se mu to stávalo po celý život, a když takovou ženu měl, musel ji oslabit a zničit, protože se obával její síly.

Už na tom nezáleželo. Bylo to pryč, stejně jako tahle slavnostní noc.

Ale já jsem se zavázala jen na dobu svého zaměstnání. Pokud Petr své přání nedodrží, můžu je porušit i já? Byla aspoň natolik moudrá, že si ho nebrala *di catenas*. Manželství svobodných partnerů mohla být rozvázána kdykoli; u Terranů existovalo jen několik právních formalit. Byla stále ještě zodpovědná za Montyho a Alekiho. A kdo mohl vědět, co je po tomhle katastrofálním střetu s domnem Ann‘drou či Andrewem Carrem napadne? Podle přísahy amazonek nebyla povinována žádnému muži...

Byla mezi Terrany už příliš dlouho. Teď jí přísaha amazonek připadala příliš svazující. Složila ji, když byla ještě příliš mladá na to,

aby věděla, co znamená. Ale mohla ji teď porušit, když dospěla? To by nebylo čestné. Rohana řekla: *Čest vyžaduje takovou přísahu dodržet, i když se to člověku příčí.* Rohana však měla důvody k tomu, aby se podřídila odpornému otroctví rady a Comynů. Rohaně nemohla plně důvěřovat, stejně jako Terranům.

Nechtěla čekat, až Petr dorazí domů. Ani ji nezajímalo, na čem se s koordinátorem Montrayem dohodli. Sám si to zkomplikoval a musel se teď z toho dostat. Svým způsobem byl schopný, nepotřeboval její pomoc, a když si myslela, že nepotřebuje ani ji, byl to jen další symptom toho, že to mezi nimi neklape. Naplnil ji hluboký smutek, protože všechna dřívější sladkost vyprchala. Ale Kindra vždy říkala: *Je nesmysl se rozčilovat nad loňským sněhem.* A láska, kterou sdíleli, byla mnohem vzdálenější.

Navlékla si uniformu a přezkoušela malý komunikátor v límci. Jak rychle si na to zvykla! Zpočátku z toho měla strach. Chtěla si dát v kavárně něco k jídlu a pak se zastavit u Cholayny, aby vypracovala novou smlouvu. Darkoveranky, které brzy nastoupí do služby ve zdravotnickém oddělení, budou žít mimo centrum a přicházet sem jen do práce. Určitě to dovolí i jí. Jedna část jejího já litovala, že bude muset zapomenout na pohodlí terranského života.

Právě si zapínala límec, když zaslechla Petrovy kroky. Vešel dovnitř, a ona viděla, že je úplně opilý. Jaella se poděsila. Kyril se ji jednou v tomhle stavu pokusil obtěžovat a ona se musela bránit. Od té doby opilství nenáviděla. Ale Petr na ni vyštěkl jen neuvěřitelně hrubou nadávku.

„Petře, co se stalo? Co řekl Montray? Kdes byl?“

Pohlédl jí přímo do očí. „Co tě to, sakra, zajímá?“ Pak prošel kolem ní a ona zaslechla, jak ve sprše pouští vodu.

Na jednu stranu chtěla zůstat a ten boj s ním vybojovat, až bude opět střízlivý, a na druhou stranu jí to bylo lhostejné. I když dobře věděla, že přes tekoucí vodu nic neslyší, řekla: „Máš pravdu, nezajímá mě to,“ a odešla.

3. KAPITOLA

Magda pomalu kráčela ulicemi starého města, a Cholaynina slova jí stále zněla v uších. Slíbila jí, že s výpovědí počká, až Cholayna dostane příležitost přijít do cechovního domu a promluvit s ní, a teď si přála, aby nic takového bývala byla neudělala. Nejraději by utekla ke svým sestrám do cechovního domu a nikdy by se do terranského světa nevrátila. Napětí při rozhodování, komu být loajální, ji vyčerpávalo.

Po tomto půlroce, zbaveném všech konfliktů s muži, jí připadaly již letmé kontakty mezi pohlavími podivné a zvláštní, a třeba i ten nejnevinnější podrobovala v duchu zkoumání. Pochopitelně že právě to byl účel půlročního odloučení. Novicky měly své zvyky změnit a uvažovat o svém životě, namísto aby bezmyšlenkovitě žily dál stylem, jakému uvykly v dětství.

Magda Camille napůl slíbila, že ještě přijde k ženskému tanci...byla povinna tam jít? Už zase ji přepadly pochyby. Byla vystudovaná vědkyně, dobrá agentka. Co by tam dělala po dni stráveném tím, že znovu využívala svých zapomenutých schopností? Opravdu se chtěla vzdát svého statutu zaměstnankyně civilní služby, vrátit se a řídit se jejich hloupými předpisy, čistit stáje a žádat o povolení, když chtěla jít dál než do zahrady? Unaveně si pomyslela, že kdyby měla trochu rozumu, šla by do centra, podala si žádost o přemístění - Montray jí tím tak jako tak vyhrožoval - a co nejrychleji by zmizela ze světa, který milovala i nenáviděla zároveň a kam nikdy nemohla doopravdy patřit.

Zda bude opravdu schopna odejít od žen z cechu? Uvažovala o tom, aniž by se rozčilovala nad stájemi, koupelnami a podobnými

věcmi. Poznala solidaritu, o níž předtím nic nevěděla, svět žen. Tento svět, v mnoha ohledech malý a malicherný, byl založen na zřeknutí se všeho a omezení žen, které se považovaly za svobodné a přesto byly v tolika ohledech vázané. Ale jaký život byl zcela svobodný? A v jejich životě byla i neskonalá volnost. Ve svých sedmadvaceti letech nenašla Magda prostředí, které by bylo tak blízké splnění jejích snů a tužeb. Dokáže je opustit, protože není dokonalé?

Jak se jmenoval ten terranský filosof, který napsal, že žádný člověk není svobodný, ledaže by patřil mezi ty šťastlivce, kteří si vybrali otroctví podle svého? *Comhi-Letzii*, sesterstvo nespoutaných, se rozhodlo alespoň samo pro sebe.

Jak jsem se rozhodla já...

A pak tu byla ještě Camilla, na kterou nemohla zapomenout... Myšlence na Camillu se vyhnula, ale právě ona byla jedním z důvodů, proč by teď ráda uprchla.

Během jediného dne prorazila náhlou svobodou slavnosti slunovratu svou dobrovolnou izolaci, nejprve s Montym - a stále si ještě nebyla jistá, proč to udělal, i když jí to tehdy připadalo zcela přirozené - a pak s Camillou. Divila se sama sobě - ještě teď se její rozum styděl před vším tím, co v sobě objevila. Teď však věděla, proč před Jaelliným dotykem v panice utekla.

Nebyla jsem připravena to přijmout. A stále ještě nejsem.

Nepovažovala se jen za milenku žen, nikdy nemohla být tak omezená jako Rezi nebo Janetta, které za člověka považovaly jen ženy a i ten nejnevinnější kontakt s mužem, ať už to byl otec, bratr nebo zaměstnavatel, považovaly za zradu sesterstva. Taková nebyla ani Camilla. Ale Magda nemohla opovrhovat ani Rezi ani Janettou, na to toho věděla o nich až příliš. A i ony byly její sestry. Ukázat jim záda znamenalo jednou provždy odejít z cechovního domu.

A to by nedokázala. Přijaly ji do svého středu, jí, cizince, poskytly tolik sesterské lásky a laskavosti, takže ani nevěděla, jak jim má poděkovat. Ale teď byl rok strávený v domě již skoro u konce. Alespoň Camilla se musela dozvědět o jejím původu. ostatním byla schopna lhát, ale Camilla si zasloužila čestné jednání. Camille musí říct pravdu, i když se její láska pak změní v opovržení.

Bylo pozdě, radostné hýření v ulicích utichalo, i když tanec a pití a žertování na veřejných prostranstvích a v zahradách bude pokračovat skoro celou noc. Magda cítila teplo a sladkou vůni noci. Čtyři měsíce

zářily jasně na obloze. Páry kráčely ruku v ruce, milenci na jednu hodinu anebo na celý život, a hledali místo, kde by mohli společně strávit noc. Petr, pomyslela si Magda, tentokrát bez hořkosti, a Jaella. Odvrátila oči od všech těch šťastlivců a povzdechla si. Skoro by člověk věřil, že dnes v noci se miluje celá Thendara a jen ona je sama. Nemusela být sama, Monty by byl šťastný, kdyby po všech nesnázích dnešního večera na něj čekala v jeho bytě. Pak by se nemusela obávat toho, co ji očekává v cechovním domě - anebo při ženském tanci...

Měla jsem jít s Camillou hned. Neměla jsem se nechat Montym přemluvit, a jít na ten proklatý ples. Ale dům byl tmavý, tichý a podivný, a Magda stála zmateně před zavřenými dveřmi. *A co udělám teď?* Pak zaslechla smích, hlasy a zvuky hudebních nástrojů. O kus dál zazářilo světlo z otevřených dveří vinárny, jejíž hosté proudili na ulici. Ve světle se pohybovaly stínové postavy v kruhovém tanci nad nerovnou dlažbou.

Bylo už pozdě. U jednoho stolu seděla skupina gardistů; někteří měli u sebe ženy. U dvou sražených stolů poznala Magda několik žen z cechovního domu. Byla tu i matka Lauria. Když Magda přišla blíž, Rafaella právě vstala a dala se do tance s jedním z gardistů. Camilla držela v ruce sklenici. Keitha a Marisela měly na sobě pracovní šaty s bílými stuhami, které nosily ve vlasech všechny ošetřovatelky a chůvy ve městě. Keitha Magdu uviděla a mávla na ni.

„Pojď a posaď se k nám, Margali - narodit se pod čtyřmi -měsíci přináší štěstí, a jak se zdá, je polovina všech žen ve městě rozhodnuta tohle štěstí svým dětem zajistit! Každá matka, která se však svého břemene dosud nezbavila, bude již příliš opilá na to, aby tuhle noc ještě dostala porodní bolesti - tak. toho využijme!“

Magda si nechala nalít z karafy, která stála na stole. Jeden z mladých gardistů od vedlejšího stolu k nim přistoupil.

„Tak se znovu setkáváme pod Čtyřmi měsíci, Margali! Nevzpomínáš si na mě? Naposledy jsme se viděli minulou zimu na Ardaisu. Dostal jsem teď místo tady ve městě. Víš přece, znali jsme se jako děti v Caer Donnu, spolu s mými sestrami ses učila tancovat- jsem Darrell, syn Darnakův. Nechceš se ke mně posadit a napít se se mnou?“

Usmála se a dovolila mu, aby se sehnul nad její rukou. „Je mi líto, ale čekají na mě mé sestry...“

Rozčarovaně na ni pohlédl. „Celou. noc jsem běhal po městě a hledal tě. Když jsi pozdravila své přítelkyně a uhasila žízeň, budeš tanco-

vat jen s nimi?“

Magda váhavě pohlédla na Camillu. „Zatancuj si, jestli chceš, holčičko,“ řekla Camilla a usmála se na Darrella. „My jsme kamarádi z vojska. Můžu vám nabídnout sklenici vína?“

„Myslím, že jsem toho vypil už příliš, ale nechcete mi věnovat jeden tanec, *mestra?“*

Camilla se pro sebe zasmála. „Netančím s muži, bratře. Ale v naší společnosti jsou určitě jiné ženy, které to udělají.s radostí.“

Marisela se se smíchem zvedla a přistoupila k němu. „Pracovala jsem celý den a neměla příležitost se pobavit; A slavnostní noc by neměla minout bez tance. Pokud nás naše sestra seznámí - nemůžu tancovat s mužem, jehož jméno neznám!“

Magda jí Darrella představila. Mariselina tvář zčervenala, ve svých modrých šatech vypadala krásně a mladší, než byla. Stáhla si bílý závoj stranou, takže její krátké měděné vlasy. jí splývaly v loknách kolem tváře. Darrell se uklonil a zařadil se s ní do kola.

„Jsem ráda, že jsi ještě přišla, Margali,“ řekla Camilla. „Jaký byl velký ples? Viděla jsi všechny ty nádherné Comyny? A lady Rohanu? A Shayu, byla tam se svým partnerem? Co je to za muže?“

„Ano, byli tam oba.“ Magda uvažovala, co by měla na Camillinu otázku odpovědět. Jak jí má popsat Petra Haldanea? „Jaella vypadala velmi unaveně - je těhotná, víš.“

„Malá Jaella bude mít dítě!“ Jak Magda doufala, Camillu to upoutalo. „Připadá mi, jako by to nebylo déle než rok či dva, co jsem jí stříhala vlasy a poprvé ji učila zacházet s nožem. Na porod se asi vrátí do cechovního domu?“

Několik gardistů bez partnerek přistoupilo ke stolu a vyzvalo zbylé amazonky k tanci. Zdálo se, že se vytváří nová skupinka.

Několik žen naopak tancovalo spolu. Jiní muži zase seděli s jednou ženou u stolu - ne, byli to jen muži, uvědomila si Magda. Muž, kterého považovala za ženu, byl velmi štíhlý mladík s jemnými rysy a s vlasy delšími, než bylo obvyklé. Navíc je měl uvázány způsobem, který ne přímo imitoval ženský účes. A v téhle skupině si Magda všimla i několika Terranů. Jeden měl na sobě dokonce černou koženou uniformu policie.

Jistě. To se dalo čekat. Při slavnosti, kdy se jednotlivé vrstvy mísily, našli někteří muži příležitost zbavit se terranských předsudků. *V darkoverské společnosti příliš nezáleželo na tom, zda se stýkají jen*

s muži, ani na tom, že jsou, Terrané. Vyvrženci neshlíželi svrchu na jiné vyvržence. Jednoho z mužů viděla dnes u kosmodromu; kontroloval její průkaz. Prolétlo jí hlavou, že si mohl obstarat darkoverské šaty a nechodit tu v uniformě. Měla však právo jej kritizovat ona, která zde seděla vedle ženy, jež byla její milenkou?

„Darrell, Darnakův syn, se vrátil, a Marisela mu poděkovala za tanec.Jeden z mužů vstal a nesměle se obrátil k Marisele: „Rád bych si zatancoval, ale nemám žádnou sestru ani přítelkyni. Prokážete mi tu čest, *mestra?*“

Marisela s úsměvem souhlasila. Jistě, ani při slunovratu netancují v Thendaře muži spolu. Magda uvažovala, proč tomu tak není. Proč by muži neměli tancovat spolu, když se jim to líbí? Ženy smějí, je to považováno dokonce za slušné chování, pokud jsou mezi cizinci. Magda byla přesvědčena, že ten mladík by raději, kdyby to bylo možné, tancoval se svým přítelem u stolu než s Mariselou. Všimla si, jak tam seděli a drželi se za ruce. Spolu však tancovat nemohli. Jak je podivné a smutné, že i tuto noc, kdy je tolik dovoleno, jsou muži omezeni daleko víc než ženy. Ona sama směla na veřejnosti nosit kalhoty, a jako žena z cechu to také dělala. Kdyby se tu tenhle muž ukázal v sukni - a budil dojem, že by se v ní cítil lépe - zlynčovali by jej. Jak jsou lidé hloupí!

„Nechceš si se mnou zatancovat, Margali?“ zeptala se Camilla, a Magda zaváhala. Tancovala by ráda. Nebyla však s to tancovat s Camillou před těmito muži, kterých jí bylo tak líto. Darrell se s nadějí předklonil, a Camilla ji namísto souhlasu postrčila.

„Jdi a zatancuj si, holčičko.“

Jen nerada vstala - přála si, aby jí to Camilla zakázala! Byl to párový tanec. Kdyby jen Darrell nezačal mluvit o jejich společném dětství v Caer Donnu! Znal ji jako dceru terranského učence Lornea, a ona nechtěla, aby se o tom právě teď mluvilo. Jej však očividně zajímaly jiné věci. Byl to dobrý tanečník, ale tiskl ji k sobě až příliš. Ráda by další tanec odmítla, ale byli právě na druhém konci parketu, a ona se nechtěla zachovat nevlídně. Bylo teplo; takové horko, neobvyklé pro toto roční období, věštilo v Thendaře vždy špatné počasí. Ve vzduchu již bylo cítit svítání. Když druhý tanec skončil, Magda viděla, že hudebníci vyprázdnili své sklenice a balili nástroje. Darrell ji dovedl k temnému průchodu a políbil ji na rty. Neprotestovala - polibek po tanci ji k ničemu nezavazoval. Když se ale pokusil ji vzít do náruče a

šeptal: „Tuhle noc bych nechtěl být sám," odstrčila jej stranou.

„Všichni kolem nás, muži i ženy prokazují lásce bohů svou úctu..."

Ne. To bylo příliš. O těchto letních svátcích již toho zažila přespříliš. Určitě se mu neoddá přímo tady, jak to dělávaly některé ženy, které se tuto svobodnou noc sotva namáhaly, aby se skryly před očima kolemjdoucích. Sotva tohoto muže znala. „Ne." Ještě jednou jej odstrčila. „Ne, jsem poctěna, a děkuji ti, ale ne, definitivně ne..."

„Ale musíš," šeptal a pokoušel se ji políbit na holý krk. Kdyby věděla, jak je opilý, vůbec by s ním netancovala! Jeho ruce byly horké a nepříjemné, a on se ji pokusil proniknout do výstřihu. Magda si přála, aby měla místo svátečních šatů svůj oblek amazonek. Věděla, jak se bránit, ale tenhle muž byl kamarádem z dětství, a ona mu nechtěla ublížit. Když však z ní i přes její obranu nespustil ruce, uštědřila mu pořádný políček. Zamrkal a zmateně na ni pohlédl.

„Vzrušilas mě, a teď se mi zdráháš..."

„Tancovala jsem s tebou," odpověděla trpce. „Vzrušil ses sám! Nemluv hlouposti, Darrelle! To chceš vážně tvrdit, že jsem tohle chtěla? Kdyby tomu tak bylo, musela by každá žena v Thendaře chodit pod závojem jako v Suchých městech!"

Se zahanbeným úšklebkem svěsil hlavu.

„Nu - zeptat se člověk přece může."

Teď s radostí odpověděla na jeho úsměv. „Jistě. Pokud se člověk jen zeptá a nechce brát bez dovolení."

„To mi nemůžeš mít za zlé," mínil dobromyslně a sklonil se, aby ji políbil na rameno. Uhnula před ním. Ne, nechtěla s ním flirtovat! Zatraceně, po všech těch měsících odloučení a celibátu se na ni náhle hrnulo tolik mužů - a k tomu ještě hezkých a schopných! Nejdřív Monty, teď tenhle doopravdy sympatický mladý gardista - kdyby tu nebyla Camilla, šla by s ním? Těžko říct, protože Camilla byla tady.

Ve stínu jednoho domu zahlédla ženu v obleku amazonek - musela to být Rafaella - ve vášnivém objetí s nějakým mužem, :takže to spíš vypadalo, jako by spolu bojovali. Oba byli oblečení, ale z jejich pohybů nebylo těžké uhodnout, co dělají. Magda se v rozpacích odvrátila a vrátila se zpět k lavici, kde stále ještě sedělo několik žen.

Camilla zívla a ústa si zakryla svou hubenou rukou. „Musíme zpátky do cechovního domu. Měsíce zacházejí, a Keitha i ty byste měly být s východem slunce v domě." Zasmála se. „Já můžu zůstat, jak dlouho chci - ale mým jediným přáním je pohodlná postel."

Majitelé vinárny nenápadně odstraňovali všechny lavice, jakmile se uprázdnily, a skládali je na sebe. Když se gardisté vrátili z tance a neměli si kam sednout, vyrazili jinam. Skupinka žen si nalévala víno z poslední karafy. Rafaella přistoupila ke Camille, která seděla s Magdou a Keithou u stolu. Marisela prohodila pár slov s jedním mladíkem a nakonec mu dala mateřský polibek, takže si Magda myslela, že to byl synovec nebo někdo z rodiny. Rafaelle žhnuly tváře, vlasy měla rozcuchané, šněrování jejího kabátku bylo uvolněné. Sehnula se k Camille, cosi jí pošeptala, a Camilla ji popleskala po tváři.

„Jen se bav, *breda*. Ale dávej pozor."

Rafaella se usmála - Magda si všimla, že i ona je trochu opilá - a odešla zavěšená do muže, kterého předtím Magda viděla. Keitha vyvalila oči. Janetta se naklonila z vedlejší lavice a řekla: „To je drzost! Tak hrozné chování je hanbou pro všechny ženy, které se zřekly světa. Dojde to tak daleko, že nás budou ještě považovat za děvky! Chtěla bych, abychom žily v těch starých dobrých časech, kdy žádná z amazonek nesměla spát s mužem, protože jinak by ji její sestry zapudily."

„Ach, nepřehánějte." Marisela se vrátila zpět ke stolu. „Tehdy nám spílali do milenek žen, do svůdnic počestných manželek a dcer. Říkalo se, že lákáme děti od rodičů, protože nemáme vlastní. Všechny ženy nemohou žít tak jako ty, Janetto, a nikdo tě neurčil za strážkyni Rafaellina svědomí."

„Tak to má alespoň dělat nenápadně a ne před polovinou Thendary," mručela Janetta. Marisela se zasmála a pohlédla na zcela opuštěný parket.

„Myslím, že nám chtějí sdělit, abychom odešly. Ale víno jsme zaplatily, a pokud jde o mě, zůstanu tu sedět, dokud je nevypijeme." Pozvedla sklenici. „Tobě se to mluví, Janetto, ty jsi nikdy takové pokušení neměla, a u Evandiny lásky mě ušetři svého dalšího proslovu, kdy ženu, která spí s mužem, označíš za zrádkyni sester. Už jsem to slyšela tolikrát, a už to na mě nepůsobí tak jako poprvé. Je mi jedno, zda ty nebo kdokoli jiný spí s muži, ženami nebo povolnými *cralmacy*, a proto nemusím tyhle řeči poslouchat, když chci v klidu spát anebo si dopít víno." Zvedla sklenici a napila se.

I já s Janettou nesouhlasím, stejně jako dřív, pomyslela si Magda. *A přesto tu sedím s ženou, která je moje milenka a kvůli které jsem se dnes v noci zřekla muže.* Když však Rafaella chtěla s jedním mužem odejít, Camilla se jen smála a řekla jí několik přátelských slov. A proč

také ne? Magda uchopila svou sklenici, když tu zaslechla něčí hlas říkat: „Margali...“ Zvedla oči a setkala se s pohledem Petra Haldanea.

Měl darkoverské šaty. Určitě by kromě Magdy v něm nikdo nepoznal mladého Terrana, který dnes večer byl s delegací z centra na slavnostním plese v hradě Comynů.

„Dopij to, holčičko, hned se vrátím,“ řekla Camilla Magdě a spolu s Mariselou a matkou Laurií odešla k latríně v zahradě vinárny. Petr se posadil naproti Magdě. Tak opilého ho ještě nikdy neviděla.

V jazyku Caer Donnu poznamenala: „Je tohle rozumné, Piedro?“ „K čertu s rozumem,“ odfrkl. „Bojoval jsem o život. Montray byl neochvějně rozhodnut odeslat mě právě startující raketou k Alfě a v centrále zpravodajské služby proti mně zahájit disciplinární řízení. Nakonec jsem se obrátil na Alessandra Li, který je koneckonců jeho nadřízeným, a na Cholaynu... kdes byla, Magdo, sakra? Týká se to přece i tebe. A co chceš dělat s Montym?“

„Je mi líto, že máš trápení, Petře.“ Zcela určitě by s ním nehovořila o svém vztahu s Montym, a tady už vůbec ne. „Takže je všechno už zase v pořádku?“

„Dokud se na mě znovu nevrhne. Proboha, dal bych deset let života za to, aby tenhle chlap byl z Darkoveru pryč! Přísahám, že .pokud zůstanu naživu, postarám se o to. I jeho vlastní syn ví...“ Zarazil se. „Ale co tady děláš, Magdo? V *tomhle* baru?“ Jeho poděšený pohled padl na stůl, který byl jediný ještě obsazen. Tam se ohmatávali dva opilí muži a žensky vyhlížející mladík, který tancoval s Mariselou, spal s hlavou na stole. Smutně a s trochou soucitu si Magda všimla, že ve vlasech má ženskou motýlí sponku.

„Copak, Magdo, nevíš, co je to za hospodu?“

Zavrtěla hlavou. Řekl jí to. Jeho pohoršení bylo zbytečné. „Aspoň tu nikdo ženu bez doprovodu neobtěžuje. A koneckonců *ty* jsi tu také.“

.“Hledám tě,“ bránil se Petr. „Řekli mi, že několik žen z cechovního domu tu bude ještě pít a tancovat - chtěl jsem s tebou mluvit,“ vysvětloval s opileckou vážností. Nepřítomně sáhl po Camillině sklenici, stojící na stole, a napil se. Jeho jazyk ještě ztěžkl, „Potřebuju tě,“ vykoktal. „Potřebuji, abys promluvila s Jaellou. Jsi její kamarádka. I moje. Dobrá kamarádka. Oba tě potřebujeme. Musíš s ní promluvit a říct jí, co to znamená. Když někdo je dobrou terranskou manželkou. Usmířit nás. Bude mít dítě,“ zatvářil se na Magdu důležitě. „Moje dítě. Musíš ji přinutit k tomu, aby mi pomáhala, a pořád mi neodporovala.

Musím být s těmi nahoře zadobře, abychom tu směli vychovávat naše dítě. Mého syna. Nechce mě podporovat. Neví, jak vycházet s terranskými byrokraty. Ty jsi se starým Montrayem vždy vycházela dobře. Magdi, domluv jí, řekni jí...“

Magda na něj pohlédla. Nemohla uvěřit tomu, co tu slyší.

„Ty,“ vyhrkla konečně, „- ty jsi se musel úplně zbláznit, Petře!

Ty chceš, abych já *-já!* - promluvila s Jaellou a vysvětlila jí, jak se má k tobě jako tvoje žena chovat? Něco takového se mi ještě v životě nestalo!“

„Víš přece, v jaké jsem bryndě a jak je důležité, aby...“

„Udělej to jako já,“ obořila se na něj. „Řekni jim všem, ať táhnou k čertu. Když si necháš líbit, aby s tebou šoupali sem tam, nemusíš za mnou s brekem chodit!“

Chytil ji za ruku, pevně ji svíral a zíral na ni s opileckou tvrdohlavostí.

„Nikdy jsem tě neměl nechat odejít,“ mručel. „Největší chyba mého života. Nikdo není takový jako ty, Magdo. Ty... ty jsi a zůstáváš tou nejlepší. Ale teď je tu Jaella. Mám ji rád. Kdyby se tak jen vžila do své role a postavila se za mě, což je její povinnost! A pak to naše dítě. Moje dítě. Kvůli tomu dítěti s ní musím zůstat. Nemůžu ji poslat pryč. To dítě nemůže vyrůstat jako nějaký nechtěný domorodec daleko od civilizace. Chtěl jsem, aby mi dala dítě, Magdi, tys dělala všechno dobře... Musíš nám pomoct, Magdo. Kamarádko. Jaellina kamarádko. Promluv s ní, Magdo.“

„Petře,“ odpověděla bezradně, „jsi opilý. Nechápeš, jak hrozné je to, co povídáš. Běž domů, Petře, a vyspi se z toho. Všechno bude jiné, až budeš znovu střízlivý...“

„Poslouchej mě!“ Chytil ji a přitáhl k sobě. „Měla bys konečně pochopit, v jak hrozné jsem situaci...“

„*Bredhiya,*“ zazněl za nimi Camillin měkký hlas, „ten muž tě obtěžuje?“

Camilla se s jakousi hrozbou tyčila nad svalnatým Petrem, který vrávoral na svých nohou. Camilla ji důvěrně oslovila, což jejím slovům dodávalo jediný možný výklad. I Camilla byla víc než trochu opilá. Petr si s odporem a náhlým zoufalstvím obě ženy prohlížel.

„Zatraceně, teď chápu. To by mě dřív nenapadlo. Není divu, žes u mě nechtěla zůstat, není divu... a já si myslel, že jsi se do téhle putyky dostala jen náhodou. Pochopitelně, že nejsi ta správná, která by měla

s Jaellou promluvit. Co můžeš, sakra, o tom vědět?“ S odporem a zhnuseně mávl rukou. „*To* je tedy ten důvod, proč jsi mě opustila, proč jsi šla do cechovního domu. Pro mě bys nemohla být nikdy pořádnou ženou, pro mě ani pro nikoho jiného...“

„Jak se opovažuješ se mnou takhle mluvit?“ vyhrkla rozhněvaně Magda.

„Jak *ty* se vůbec opovažuješ mluvit se slušným člověkem? Ty!“ Nakrčil nos. „Jestli tě někdy nachytám u Jaelly,“ hrozil vztekle, „zlámu ti vaz! Drž se od mojí ženy stranou, chápeš? Nechci, abys ji zkazila!“

Camilla z toho ničemu nerozuměla, ale bylo zcela zřejmé, že cizinec Magdu uráží. Aniž by věděla, že Petr jí rozumí - poslední věty říkal v terranském standardu - zeptala se Magdy: „*Bredhiya*, mám tě toho člověka zbavit?“

„Ty...“ zařval Petr. Vyslovil hrubou urážku a Camillina ruka se sevřela kolem rukojeti dýky. Zaleskla se ocel.

„Ne,“ vykřikla Magda. „Je opilý - neví, co dělá...“

Jeden z mužů od vedlejšího stolu přiskočil a chytil Petra za rameno. „Ne, ne,“ řekl s přehnanou vážností, „nezačínej tu při slavnosti žádný souboj, bratře. S takovými se nemá smysl přít.“ Ukázal na Camillu a pokračoval: „Já jsem ten, kdo ti může posloužit, bratře. Pojď k nám ke stolu, tam jsme všichni přáteli.“ Paží Petra. objal a vdechl mu vinnou pachuť do tváře. „Pojď, bratře, už je pozdě, a já jsem pořád ještě sám, pojď, ženské nech na pokoji. Ať se spolu baví, jestli chtějí, kdo o ně stojí?“ Podržel Petrovi pod nosem svůj pohár. „Do dna, bratříčku, do dna.“

Petr nebyl schopen mužovu ruku odstrčit. Napil se, ze silného alkoholu se rozkašlal, dopadl na lavici u vedlejšího stolu a zmateně vzhlížel na muže.

„Já přece kvůli tobě nepřišel,“ mumlal.

„Ale přestaň, a kvůli komu? Já vás znám, Terrany, na *vaší* straně nemůžete najít, co hledáte, že jo? Tam není nikdo z našich bratříčků, musíte k nám do města, a hodně vás přijde... Vím všechno. Tady, napij se ještě...“

Ach, ubohý Petr! pomyslela si Magda a přesto nedokázala potlačit temný pocit triumfu. Camilla posbírala své věci a tiše poznamenala: „Jdeme, Margali, v tuhle dobu je to lepší než souboj.“

Magda zmateně hleděla na Petra, který se zpola při vědomí zhroutil

a nedokázal už ani dát najevo svůj hněv. Pomalu se svezl pod stůl. Muž, který ho nutil pít, si klekl vedle něj.

„Nemůžeš teď odpadnout, bratříčku," naříkal, „takhle se přece s kamarádem nezachází..."

Magda nevěděla, zda má plakat nebo se smát. Camilla ji táhla pryč. Co se mohlo Petrovi stát, až se tam probere... vrátí se do terranské zóny beze cti?

Camilla Magdu objala kolem boku a kráčela s ní dolů ulicí. „Budu ráda, až se dostaneme domů a do postele," zívla. „Je mi líto, že jsem tak opilá a unavená, abych noc zakončila tak, jak se na slavnost slunovratu patří... To je vůči tobě, *bredhiya*, bezohledné."

Magda se začervenala a přimkla se těsně ke Camille. Při všech těch starostech s nepotěšujícími událostmi večera si uvědomila, že Camilla jí dnes odpoledne dokázala svou lásku, a divila se sama sobě. V Camillině náruči objevila docela nové já, Magdu, která pro ni byla až dosud neznámá. Začervenala se při vzpomínce, jak ke Camillině překvapení v extázi vykřikla. Náhle tělem i duší zatoužila tuto extázi znovu prožít.

„Ten Terran... jak to, že ho znáš?" zeptala se Camilla.

„Je to... Jaellin partner," odpověděla Magda, a pod podezřívavým Camilliným pohledem zmlkla. Camilla se však na nic dál neptala. Ulice se již plnily načervenalým světlem. Když došly před dům, Magda se dotkla Camilliny ruky.

„Přísahám, že jednoho dne se všechno dozvíš, přísežná sestro." Použila toho nejdůvěrnějšího oslovení. „Jen ne dnes, Camillo. Moc tě prosím, dej mi trochu času."

Camilla vzala Magdu do náruče a přitáhla si ji k sobě. „Jsi moje sestra a moje milenka," řekla. „Přísahala jsi při mně jako já při tobě. Pověz mi, co chceš a kdy chceš, lásko. Důvěřuji ti." Políbila Magdu, a pak se sehnula a zvedla ji do výšky.

„Pojď;! lásko. Musíme být uvnitř, než zajde poslední měsíc, to je u nás zákon." Vynesla Magdu vzhůru po schodech a do domu.

Co jsem to za potvoru, pomyslela si Magda. S dvěma muži jsem si dnes zahrávala - se třemi, pokud připočtu i Petra -, a teď využívám Camilliny lásky a oddanosti, abych získala čas - čas, abych si mohla rozvážit, co jí mám říct.

Byla tak zmožená únavou, že se sotva držela na nohou. Bez odporu se nechala Camillou dovést nahoru do patra.

K ránu měla Magda sen. Žila znovu v mrakodrapu centra pro manželské páry, ale všechny sprchovací kabiny a koupelny byly přestavěné, a všude bydlely amazonky v malých pokojících bez dveří. Hodiny strávila hledáním místa, kde by se mohla nikým nepozorována osprchovat, a- přitom nemohla dát nikomu najevo, že je těhotná a že má na zádech tetování. Nevěděla přesně, co představuje, ale bylo to cosi ve smyslu „Toto je výrobek terranského impéria“. Znak s tímhle nápisem se nacházel na všech výrobcích, které byly exportovány na plně rozvinuté planety, zatímco ve světech třídy B byl zakázán. Magda stále hledala ve zmatených pokojích Jaellu, aby jí Jaella, která uměla terranský standard, ten nápis přečetla. Udělali jí to, když spala, a došlo k jakési chybě a tetování měla i Jaella. A byla těhotná a stále musela myslet na to, jak se Petr bude radovat. Ale co tomu řekne Jaella? Kdyby tak jen Petra našla, mohli, by to dát všechno do pořádku. V mílích vykachlíkovaných chodeb jej však nemohla nikde nalézt. Všechny byty v centru byly upraveny v darkoverském stylu, a Petr naopak řídil přestavbu cechovního domu pro Terrany, kteří si chtěli vyzkoušet, jak se žije domorodcům na Darkoveru. „Ale to není o moc lepší než hotel,“ mručel jakýsi hlas v jejích myšlenkách. A pak s Jaellou nadzdvihly střechu cechovního domu, zatímco Marisela a další žena, jejíž tvář neviděla - nebyla to ta malá, pihatá amazonka, která jí ovazovala nohy? -, hledaly dlouhým dalekohledem domna Ann‘dru Carra. Vybroušené čočky se modře leskly jako matrice lady Rohany. Dalekohled byl naopak neviditelný a stále jim padal z rukou, jako by byl natřený glycerinem. Kdosi ji volal, a Bethany z kanceláře koordinátora řekla: „Margali? Och, já myslela, že jsi spala v Camillině pokoji...“

Magda se probudila a zaslechla tahle slova vyslovená nahlas, následovaná klepáním na dveře.

„Margali? Margali? Camillo, není u tebe?“

Magda zamrkala a pokusila se podržet v paměti cáry absurdního snu. Camilla seděla vzpřímeně na posteli, polohlasně zaklela a sáhla pro punčocháče.

„Co je? Někdo mě potřebuje?“ ptala se Magda.

„Matka Lauria, dole,“ odpověděla Irmelin. „Je tu jedna návštěvnice, a z nějakého důvodu s ní můžeš mluvit jen ty. Ta žena má hrozivě nemocnou kůži, je celá zhnědlá, tmavá jako *cralmac*...“

Cholayna, pomyslela si Magda, vyskočila z postele, posbírala své šaty a odběhla si umýt obličej pod studenou vodou. *Co tu, sakra, jen*

může chtít? A Jaella je s ní?

Ne, Cholayna přišla sama a v pokoji pro cizince se přátelsky bavila s matkou Laurií. Když Magda vstoupila, cechovní matka řekla: „Nechám vás teď obě o.samotě, ale doufám, že za chvíli za mnou přijdete. Margali, tys ještě nesnídala. Mám do své kanceláře nechat přinést housky a čaj? *Mestra*, smím vám nabídnout snídani?“

Cholayna se usmála a kývla, a matka Lauria odešla. „Zapomněla jsem, že tu včera byl svátek,“ prohlásila Cholayna, „a že některé z vás budou ještě spát. Když tě nenašly v tvém pokoji, myslely nejdřív, že spíš někde venku, jak to v tenhle svátek mnohé ženy dělávají.“ Před Magdinýma očima vyvstal obraz Rafaelly, jak s rozcuchanými vlasy a s rozevřeným kabátkem, pod nímž bylo vidět odhalená ňadra, odchází s gardistou. Ale byla sama lepší? Včerejší dopoledne strávila v Montyho náručí, a dnes ráno ji ženy musely hledat v Camillině posteli. Nesmysl, byla dospělá žena. Cholayně nezáleželo na tom, kde nebo s kým spala. Magda se vzpamatovala a rychle se rozpomněla na to, že včera dala výpověď. Bez obalu se zeptala: „Proč jsi přišla? Se mnou to určitě nemá nic společného. Ne, tentokrát to myslím vážně, Cholayno. Už mi to nevymluvíš, jako jsi to udělala tehdy poprvé. Co jsem ti ještě dlužná?“

„Mně nic,“ odpověděla Cholayna, „ale tvým sestrám a možná sobě. Dostala jsi výjimečnou šanci, Margali.“ Oslovila Magdu jejím darkoverským jménem, což Magdu udivilo. Přesto zůstala nedůvěřivá.

„Zase začínáš, Cholayno? To všechno jsem už slyšela, a byla z toho jen bolest. Stále jsem byla smýkána mezi dvěma světy, aniž bych byla v jednom z nich doma...“ K vlastnímu údivu si uvědomila, že má zarudlé oči, jako by měla začít co nevidět plakat. Poděšeně potlačila nutkání k pláči a ptala se: Pro všechno na světě proč chci plakat? Jsem *vzteklá*, nikoli nešťastná! A pak se přes ni přelila vlna vší té ubohosti, takže musela zatnout zuby. Věděla, že pokud by prolila jedinou slzu, bude plakat a plakat, až se rozpustí v moři slz stejně jako Alenka v říši divů. Její hlas zněl přidušeně. „Každý, kdo mi to řekl, mě chtěl tím nebo oním způsobem využít. Kdy budu moci být konečně sama sebou a dělat, co je dobré pro mě a ne pro sto dalších lidí?“

„Až budeš ležet v hrobě,“ odpověděla Cholayna jemně. „Žádný člověk nežije jen pro sebe. Každý je nějak závislý na druhých, a ten, kdo neslouží všeobecnému blahu, není o nic lepší než vrah.“

„Tvoje náboženství mě nezajímá!“ Magda skoro vykřikla.

„To není náboženství.“ Tvář druhé ženy vyzařovala neobvyklý klid. „Možná filosofie. Je to prostě fakt. Nikdo nemůže dělat nic, aby všem, s kterými je nějak v kontaktu, buď nepomáhal nebo neškodil. Jen zvíře to nechápe.“ Její tvář zbělela. „Velmi mi na tobě záleží, Magdo. Nikdy jsem neměla děti. Před mnoha lety jsem došla k závěru, že děti pro mě nejsou, protože bych je nemohla vychovat mezi svými. Byly by nacpány v mezerách a švech života, který mě vede od světa ke světu. Doufala jsem, že v tobě najdu něco, co jiné ženy vidí ve svých dcerách - jakýsi pocit trvání...“ Zarazila se a Magda, která již byla připravena jí vmést do tváře vlastní jedovatou a hněvivou odpověď, náhle ztratila řeč.

Když nechám Cholaynu na holičkách, prohřeším se tím proti duchu přísahy amazonek, pomyslela si a uvažovala, jak ji tahle myšlenka napadla.

„Co ode mě chceš, Cholayno?“ zeptala se nevrle.

Cholayna ji chtěla chytit za ruku, a pak si povzdechla a nedotkla se jí. „Právě teď? Jen to, abys nedělala žádná neodvolatelná rozhodnutí. Málem jsem Montraye zabila a nevím jistě, zda by to nebylo to jediné správné. Ale ano, zvyk vyhnout se násilí je příliš silný - a ani by mi moc nechutnal!“ Byl to slabý vtip, ale ona se přesto nervózně usmála.

„Pokud máš pocit, že se na nějaký čas musíš držet z našeho dosahu, pomoz mi aspoň s Laurií dohodnout, které z tvých sester by měly v centru pracovat a k dobru obou světů poznat náš život.“

Magdu trochu rozzlobilo, že Cholayna použila výrazů amazonek, a mluvila o jejích sestrách a její povinnosti vůči nim. Přitom však měla podivný pocit, jako by s ní Cholayna nemluvila jen slovy, nýbrž komunikovala na jakési vyšší úrovni. Věděla náhle věci, které jí Cholayna neříkala, a nikdy by ji to ani nenapadlo jí o tom vyprávět, skutečnosti, kterých si Cholayna sama nebyla plně vědoma, a Magdu poděsilo, že toho o jednom člověku tolik ví. Její duch je doširoka otevřen, pomyslela“si - aniž by jí bylo jasné, co tím myslí -, a můj také. Cítila únavu v tom dlouhém úzkém obličeji a hubeném těle, bolest, kterou způsobovalo cizí slunce, dojem, že je zde příliš temno, touhu po teple a jasu jejího vlastního světa. Cholayna žila na Darkoveru v neobvyklém příšeří. Magda poznala, že Cholayna by mohla milovat ženy, a to stejně nebo ještě více než Camilla, ale strávila svůj život na světech, které jí to nijak neumožnily. To byl důvod, proč se věnovala vzdělání mladších žen, přičemž chovala nejasnou naději, že jednoho dne jí jed-

na z nich dá to, co nebyla s to formulovat, trochu tepla, které si spojovala s teplem jejího domovského slunce, které jí bylo už tak dlouho odpíráno. A i když jí to všechno bylo nejasné, Magda to poznala. Vlasy se jí naježily a ledové prsty jí přejížděly po páteři. Nedokázala uhodnout, co to znamená. Bylo to stejné, jako když tu noc procitla v Jaellině náruči, a ta ji díky nadsmyslovým dojmům, které mezi nimi proudily, políbila. Tentokrát to však nebylo možné odbýt jako zmatený sexuální impuls; bylo to hlubší. Bylo to cosi duchovního? Magda se při takových úvahách necítila dobře, a měla podezření, že Cholayna by se cítila odstrčená.

Ale ten pocit tu byl a ona to nemohla ani identifikovat ani kontrolovat. Zahnat jej pro ni bylo stejně nepředstavitelné, jako kdyby zpolíčkovala Camillu poté, co jí nabídla svou lásku. Magda svěsila hlavu, aby Cholayna neviděla slzy v jejích očích, a těžkopádně prohlásila: „No, to chci udělat, pochopitelně že za sebou nenechám žádné nevyřízené úkoly. Matka Lauria na nás čeká."

Matka Lauria se již postarala o snídani, ženy jí přinesly talíř s krajíci chleba, z kterého se ještě kouřilo, kousky svátečního koláče plného rozinek, který zbyl ze včerejška, a velký džbán horkého nápoje z praženého obili, který amazonky pily namísto vína nebo piva. Po ruce byla i miska s natvrdo uvařenými vajíčky a s měkkým tvarohovým sýrem. Hnána pocitem, který pro ni byl až do dnešního rána cizí, rychle řekla: „Ta vajíčka asi nebudeš chtít, Cholayno, protože v nich jednou byl život, ale všechno ostatní můžeš bez starostí sníst."

„Díky, žes mě varovala, Magdo," řekla Cholayna klidně. „Nečekám, že svět je zařízen pro mé pohodlí, a možná jsem se stala na syntetické stravě trochu závislá. Skrupule Alfanů jsou beztak podivné. Jeden moudrý muž jednou řekl, že nás nešpiní to, co vchází do našich úst, nýbrž to, co z nich vychází, lži a nadávky a nenávist..." Vzala si sýr a kus koláče, a Magda viděla, jak jej zamyšleně přežvykuje v ústech.

„To je přísloví vašeho národa?" zeptala se matka Lauria. „U nás se najdou ženy, které dbají na to, aby jedly jen obilí a ovoce, ačkoli jeden náš mudrc řekl, že vše, co s námi sdílí tento svět, je živé, dokonce i kameny. Jeden tvor také požírá druhého, až nakonec i ten nejnižší stupeň života slouží k potravě. Měli bychom proto s úctou užívat toho, co je nám dopřáno, a přitom nezapomínat, že život byl obětován proto, abychom my žili, a že zase my jednou posloužíme červům za potravu.

Ach ano, a jiný mudrc napsal, že ráno po slavnosti je každý opilec filosofem!“

Zasmála se a podala Magdě džbán se zavařeninou, ta si trochu namazala na chleba a přála si, aby své pocity mohla vysvětlit pouhou kocovinou.

„Nu, musíme se rozhodnout,“ prohlásila Lauria otevřeně a dopila svůj pohár s čajem. „Jsem toho názoru, že Marisela by mohla být první.“

„S tím souhlasím, a nepochybuji o tom, že toho Terrany naučí tolik, kolik se toho sama zase naučí od nich,“ odpověděla Cholayna. „Můžete ji tu postrádat?“

„Těžko, a přesto musí tuhle šanci dostat,“ řekla matka Lauria. „Její práci může dělat Keitha a jít k Terranům až později. Ráda bych tam měla Janettu - Margali, to se ti vážně chce tak spát? Mám tě poslat do postele?“

„To ne,“ řekla Magda rychle. Měla na okamžik dojem, že Marisela stojí v rohu místnosti a naslouchá jejich úvahám, a zároveň věděla, že Marisela leží nahoře ve své posteli a v polospánku uvažuje, jak dlouho bude moci užívat toho nádherného klidu, než někdo přijde se žádostí o ošetřovatelku a vzbudí ji. Nebyla v posteli sama, a Magda se rychle stáhla, protože nechtěla vůbec vědět, kdo leží s ní. Rychle prohlásila: „Janetta má dost strnulé názory. Nevěřím, že se přizpůsobí terranským zvykům.“

„Je inteligentnější, než si myslíš,“ poznamenala matka Lauria. „Tady je toho málo, co by představovalo výzvu pro její rozum. Doufala jsem, že ji pošlu do Arilinnu, ale z ní by chůva nikdy nebyla, na to má se ženami příliš málo soucitu. Ona sama žádné děti nechce, protože se jí hnusí... A jiná možnost, aby se něco naučila, pro ni není. Nevarsin žádné léčitelky neškolí. Je neobyčejně chytrá, příliš chytrá na většinu činností, které připadají pro obyčejné ženy, i amazonky, v úvahu. Práce ve vojsku ji nezajímá a nemá pro to dost síly. Myslím, že by pro vás byla hodně užitečná, a to, co se naučí, pro nás bude mít velkou hodnotu.“

Magda byla stále ještě skeptická, a matka Lauria pokračovala: „Neznáš Janettin příběh. Pochází z vesnice, kde její matka žila jako vdova se sedmi dětmi. Protože neuměla nic, čím by děti uživila, stala se z ní běhna. Janettu nutila k tomuhle řemeslu ještě dřív, než jí bylo dvanáct. Rok, dva byla Janni příliš nesmělá na to, aby odporovala. Pak

utekla a přišla k nám.“

Camilla to jednou říkala; každá z žen z cechu má svůj příběh a každý je určitou tragédií. *Čím jsem si já vysloužila své místo mezi nimi?*

„Pak je tu dívka jménem Gwennis,“ řekla matka Lauria. „Je zrovna teď v Nevarsinu a přepisuje svitky, které jsou v majetku bratrů - neznáš ji, Margali?“

„Neznám ji dost dobře na to, abych ji mohla k pobytu u Terranů doporučit,“ odpověděla Magda, „ale je to moje přísežná sestra - patřila ke skupině, kterou tehdy Jaella vedla.“

„Myslím, že to by byla dobrá volba,“ potvrdila matka Lauria, „už jen proto, že se pro práci v Nevarsinu přihlásila dobrovolně. A možná Byrna. Je přemýšlivá - nemluvě o tom, že se stále trápí, protože musela dát pryč své dítě, a bylo by pro ni požehnáním, kdyby měla něco nového, o čem by mohla přemýšlet. Cholayno...“ - s váháním užila jméno terranské ženy - „...nemáte představu o tom, jak staré by asi ty ženy měly být?“

„Na tom vlastně nezáleží,“ řekla Cholayna. „Asi by neměly být příliš mladé. U vás, jak jsem slyšela, je na mladé lidi kladena odpovědnost dříve než u nás. Kdyby je však lidé z impéria považovali jen za pouhé děti, asi by je nebrali dostatečně vážně. Řekněme tedy, ne mladší než dvacet.“

„Tak staré?“ podivila se matka Lauria. Magdu napadlo, že Irmelin patřila k největším knihomolům v domě. Většinu svého volna strávila čtením, a někdy také něco psala pro matku Laurii. Proto ji Magda navrhla.

„Obávám se, že je příliš líná,“ odporovala cechovní matka, „spokojená s tím, jak se věci mají. Před třemi lety by to ještě šlo, teď už ne. Pokud by však sama projevila přání, měly bychom jí dát šanci. Musí se jí jen vysvětlit, kolik je to práce. Dostatečně inteligentní určitě je.“

„Víte, co bych ráda udělala?“ ozvala se Cholayna. „Ráda bych tady všem ženám udělala inteligenční test... máme velmi dobré testy bez kulturních předsudků, které jen měří schopnost učit se a abstraktně myslet.“

„To by pro nás mohlo být taky užitečné,“ kývla matka Lauria. „Pochopitelně existují i hloupé ženy, stejně jako jsou hloupí muži, ale těm nejinteligentnějším ženám lze v mládí vysvětlit, že jejich největším talentem ve společnosti je schopnost tvářit se před muži hloupě, a vět-

šina z nich se to naučí až příliš dobře! Ty, které se to nechtějí nebo neumějí naučit, přicházejí často k nám. A často tu máme ženy, které se obávají třeba jen pokusu učit se číst, protože jim bylo vtloukáno do hlavy, že to je nad jejich možnosti. U Evandina jména, jak si jen člověk může myslet, že žena, která přede i tká a ve svém skleníku pěstuje ovoce, zeleninu a dohlíží na služebnictvo, učí své děti a spravuje majetek celé rodiny, je hloupá! To nikdy nepochopím. Stejně tak můžeme považovat za hloupého sedláka, který rozumí svým polím i zvířectvu v každou roční dobu, jen proto, že nezná filosofii starých mudrců! Ženy sem přicházejí a myslí si, že jsou hloupé, a já nevím, jak je přesvědčit o opaku. Ale možná, když se vaše testy popíší jako hra a já je ujistím, že existují různé druhy učení...“

„Každopádně máme dost testů i lidí, abychom je provedli,“ řekla Cholayna. „Napadla mě jedna technička v psychologickém oddělení. Její práce by mohla být přínosem pro vás i pro ni myslím, že by se toho mohla od vás hodně naučit. Je...“ Cholayna zaváhala. „Nejsem si jistá, jak tomu říkáte - Magdo, pomůžeš mi? Je to žena, která nemá o muže sexuální zájem...“

„*Menhiédris.*“ Magda použila ten nejzdvořilejší z mnoha výrazů. Denně slýchala v cechovním domě hrubší výrazy, ale v tuhle chvíli byla na tohle téma citlivá.

„Bude ráda, když se dozví, že v této kultuře existuje místo, kde jí nikdo nebude opovrhovat,“ řekla Cholayna. „Velmi mnoho z našich kultur je - řekněme všechno jiné, jen ne dokonalých. Ve vaší společnosti zaujímají tyhle věci odlišné místo. Spíš než ostatní by se u vás mohla cítit jako doma, pokud jste ochotné akceptovat někoho z jiného světa - snad tak, jak berete Magdu - Margali.“

„Je pěkné, že si myslíte, že se můžete od nás také něčemu přiučit,“ pronesla matka Lauria poněkud oficiálně. Cholayna na ni pohlédla s odzbrojujícím úsměvem.

„Ach, nesmíte nás posuzovat podle našich neutěšených zástupců, Laurio. Je neštěstí, že koordinátor je malicherný člověk, ten nejhorší možný, který nikdy nechtěl být poslán na Darkover, a tohle místo získal z politických qůvodů. Máme také lidi, kteří světy, na nichž pracují, doopravdy milují a chtějí se na nich podílet. Například Magda...“

Tvář matky Laurii se zjemnila.

„Margali je ve skutečnosti jednou z nás, a pokud jsou mezi vámi další, které jsou jako ona - anebo jako vy, Cholayno -, přivítáme je

jako přítelkyně. A abych byla upřímná, i u nás je dost lidí, kteří jsou malicherní a hodnotí vás podle mužů v barech kolem kosmodromu, a ne podle vašich vědců a dalších vzdělaných osob. Někteří považují vás, lidi z impéria, dokonce stále ještě za ďábla seslaného z oblohy... Vzhledem k tobě, Margali, myslím, že je na čase odhalit pravdu, kdo jsi a odkud jsi. Když se pak bude odmítavě hovořit o Terranech, mohou ti, kteří to budou vědět lépe, říct: Nezapomeňte, že Margali je jednou z nich, a žila celý rok jako naše sestra s námi v tomto domě, a tak dokáží, že předsudky jsou nesmyslné... Co myslíš, Margali?“

Magda s poděšením naslouchala. Nebyla ještě odhodlána čelit náhlému nepřátelství, které budou alespoň některé ženy projevovat... Před očima již viděla odmítavé tváře, zdrženlivost tam, kde předtím bylo přátelství, trapné výčitky, že se pod přetvářkou vloudila do jejich společenství...

Cholayna znovu jako samozřejmost předpokládala, že ona, Magda, je ochotna se postavit na hranici mezi kulturami, vystavena útokům z obou stran. Jak jí budou opovrhovat, až se to dozvědí! A Camilla - Camilla ji bude určitě nenávidět...

Nikdy jsem nepřipustila, abych se před mužem projevila tak zranitelně, jako před Camillou. Dříve jsem byla vždy na pozoru, vždy jsem se snažila být silná a nezávislá. U Camilly je to jiné. Nesnesu myšlenku, že by mě mohla odsoudit. To by pro mě bylo horší než rozchod s Petrem. Jeden z důvodů, proč mě opustil, pomyslela si, bylo mé zdráhání vzdát se své samostatnosti a sebe i své myšlenky mu podřídit, a teď...

„Margali?“ Magda si náhle uvědomila, že rozhovor nesleduje. Matka Lauria a Cholayna na ni obě hleděly. Nazdařbůh řekla: „Co jste teď právě říkaly o Camille? Je mi líto, zamyslela jsem se.“ A pak se polekala. Odkud ví, že mluvily o Camille?

„Nejsi nemocná, Margali? Jsi bílá jako stěna,“ řekla matka Lauria, a Cholayna se se smíchem ptala, zda minulou noc příliš dlouho netancovala.

„Den po slavnosti není s nikým řeč,“ poznamenala Lauria. „To možná nebyla vhodná chvíle pro vaši návštěvu, ale to jste nemohla vědět. Jen jsme řekly, Margali, že Camilla je v domě a ženy zná možná lépe než já. Pokud učí dívky v souboji s mečem a v sebeobraně, ví o jejich slabinách vše. To se týká i Rafaelly, ale ta, jak říkala Camilla, spala v noci venku. Nezašla bys, prosím tě, nahoru a nepožádala ji,

aby k nám přišla? Tvoje nohy jsou mladší než moje.“

Magda byla ráda, že odejde z místnosti. Na schodech se s povzdechem zastavila a potřebovala všechnu svou vůli k tomu, aby se udržela na nohou. Už zase to přicházelo! Znovu si připadala, že sedí jako pavouk uprostřed sítě a cítí pohyb každého cukajícího se vlákna... Marisela si nahoře myla obličej ve studené vodě a zpívala si... někdo je na schodech a hledá chůvu, ale odkud to ví Marisela? Zjistila to stejně jako já? Lady Rohana tomu říkala *laran*... Říkala však také, že bych se to měla naučit potlačovat. Co se stalo s mou kontrolou? Viděla Irmelin dole v kuchyni, slyšela Rezi a dvě další ženy, jak nadávají při čistění stájí. Dokonce i krávy cítily to vyrušení, které vyvolala noc letního slunovratu. Anebo to bylo tím, že ženy s kocovinou a unavené tancem neplnily dobře přísně určené úkoly při obstarávání zvířat? *Keitha... Keitha měla, co se lásky žen týče, daleko větší předsudky než já. Nebyla jsem jediná, která se o slunovratu oddala té, kterou miluje...*

„U Evandy, proč zabíráš schodiště?“ ozval se rozzlobený hlas za ní. Magda, chvějíc se po celém těle, se napřímila a pohlédla na Rafaellu. Rafaella měla ještě slavnostní oblek, který v ranním světle působil podivně, vlasy měla rozcuchané, oči zarudlé. Dokonce i Magdě bylo jasné, jak strávila minulou noc... *Anebo už zase čtu myšlenky?*

S polohlasnou omluvou ustoupila ke straně. Rafaella však zůstala stát, prohlížela si ji a rychle ji chytila za paži.

„Co to s tebou je? Vypadáš, jako bys právě začala mít porodní stahy nebo něco podobného!“

„Ale, je mi docela dobře. Matka Lauria mi nařídila...“

„Tak jdi a udělej to,“ řekla Rafaella nijak nepřátelsky. „Ale skoro bych si myslela, že ty a ne já jsi strávila bezesnou noc a moc pila. Nu, nemyslím, že bychom byly jediné. Až splníš ten úkol, bude nejlepší, když zbytek dne strávíš v posteli - hlavně sama!“ Se smíchem stoupala po schodech. Magda cítila, jak se jí krev žene do tváře, ale vzpamatovala se a došla ke Camillině pokoji. Camilla byla vzhůru a zpola oblečená; slyšela Rafaelliny kroky a vystrčila hlavu na chodbu.

„To jsi ale brzy probudila ranní ptáčata, Rafi, zlatíčko - vyplatilo se to aspoň?“

Rafaella zakoulela významně očima. Pak se rozesmála. „Pochopíš to, když ti to budu vyprávět? Ale - ó ano, jednou za rok! Teď se chci pořádně vyspat.“ Zmizela ve svém pokoji. Camilla se za ní s potěšením podívala a obrátila se k Magdě.

„Jdeš za mnou? Myslela jsem si, že matka Lauria a ta Terranka pro mě za chvíli pošlou...“

Má Camilla také tyhle pocity? Magda byla tak nervózní, že se jí zdálo, jako by se měla každou chvíli rozpadnout na kusy. Jednu část jejího já zabíraly Rafaelliny příliš zřejmé povrchní myšlenky na minulou noc - musel to být skvělý chlap -, vzrušení, atletická potence, a Magda se zlobila sama na sebe, protože sdílené myšlenky vysílaly jejím tělem vlny sexuální horkosti, a teď Camilla četla poslání v její mysli, dříve než jej vyslovila. Dokáží to všichni? Dosud se to nikdy nestalo. Bylo docela možné, že Camilla měla trochu comynské krve. Její vlasy teď měly barvu zázvoru, ale v mládí musely být rudé jako vlasy Jaelliny. Tady se tomu říkalo *tallo.* Hleděla na Camillu a hubená, zjizvená tvář se rozpíjela. Viděla hezounkou holčičku, čtrnáct nebo patnáct let starou, se zářivými tmavorudými loknami, nádech arogance, opatrované dítě, vyrůstající jako princezna...

Ano, byla jsem milounké dítě, což mi nepřineslo nic dobrého. A pak ji zavalily zmatené vzpomínky: *Něžné dítě, náhle vytržené ze svého domova, se ocitlo mezi bandity, drsní muži, mnohonásobné brutální znásilnění hračka těch nejhorších mezi nimi, putující z ruky do ruky jako běhna, ne, méně než to, méně než lidský tvor, zbitá jako zvíře, když jsem se pokusila o útěk... Bič, který odtrhával maso z kostí...* Magda ty jizvy na tváři a těle viděla... *To vše nemohu číst v jejích myšlenkách!* Ale její vlastní tělo se chvělo stejným zděšením a bolestí... A pak se těm dojmům bránila, zapudila je...

„Ne,“ vyrazila s námahou Magda, „ne, Camillo...“ Zalil ji stud. Jak se mohla bránit sdílet tyhle myšlenky, když to její přítelkyně musela vše vytrpět? Jen ta představa stačila, aby Magdu rdousila....

„Margali! *Bredhiya...*“ Camilla zachytila vrávorající Magdu, a ten dotek k ní vyslal novou vlnu nesnesitelných obrazů...

Náhle, jako by se dveře zavřely, byly přerušeny, a zůstala jen její důvěrně známá Camilla, která láskyplně řekla: „Je mi líto. Nevěděla jsem, že... jsi na to citlivá.“

„Myslím, že se zblázním,“sténala Magda. „Stále - čtu myšlenky jiných lidí...“

Camilla si povzdechla. „Mám dojem... Jaella má něco z daru Ardaisů, je telepatka a katalyzátor, a ty jsi jí tak blízká, že možná v tobě probudila tvůj *laran.* Pochopitelně nemá ponětí, jak je silný. Dokázala se velmi dobře odstínit, a teď už ani neví, že *laran* má. Už je to dávno,

co jsem se učila uzavřít své bariéry. Celé měsíce na to ani nepomyslím. Pokud člověk žije mezi myšlenkovými slepci, přichází to samo od sebe. Přísahám ti, miláčku, že jsem nikdy nezkusila ti číst myšlenky, nikdy jsem nepronikla do tvého soukromí. Jako malá holka jsem se rozhodla od všeho se odpoutat, a nikdy se nedívat nazpět. Něco takového se nestává víc jak jednou za pět let. Promiň mi, sestro."

„Spíš bys měla prominout ty mně," zamumlala Magda. Svět pomalu znovu nabíral původní tvary, ale měla pocit, že jen tenounký závoj ji chrání před touto nesnesitelnou otevřeností vůči všem. „Nemáš výcvik," pokračovala Cámilla, „a já jako dívka musela, potom co..." Neschopna pokračovat jen mávla rukou, a Magda věděla, co chtěla říct: Po té hrozivé zkušenosti, o níž Camilla mluvila jen jednou a kterou právě viděla v jejích myšlenkách...*Jak s takovými vzpomínkami může žít?*

„Moje rodina mi nikdy nedokázala odpustit," řekla Camilla klidně. „Musela jsem se to naučit nebo zemřít. Ale dost už, miláčku. Půjdeme teď dolů za matkou Laurií. Margali, není ti dobře?"

„Ale ano," odpověděla Magda zesláble. Znovu si zoufale přála, aby se mohla opřít o sílu starší ženy. Nesnesla to, co se s ní stalo, a přesto nebyla ochotna přijmout nic z toho, co Camilla říkala.

Již na schodech zaslechly vzrušené hlasy u dveří a Mariselina uklidňující slova.

„Ano, ano, chápu, drobečkové - ne, opravdu, vaše maminka neumře, dá vám bratříčka nebo sestřičku, to je vše. Ano, určitě, pospíším si. Irmelin, doveď naše malé kamarádky do kuchyně a dej jim chleba s medem - u nich doma bylo dnes ráno rušno, takže nedostaly žádnou snídani - že je to tak, holčičky? Teď si aspoň můžete prohlédnout kuchyni v cechovním domě, to jste přece chtěly, ne?" Se smíchem jim ukázala ženy, které scházely po schodech. Pak se její oči střetly s Magdinýma, a její výraz se náhle změnil, jako by ji kdosi uhodil.

„Ach, Bohyně, nevěděla jsem... Margali, vím, že s tebou musím promluvit, a přece..." Zoufale si přitiskla ruce ke spánkům. „Musím spěchat, ta žena je v nebezpečí, i když jsem těm dětem řekla něco jiného. Je to její páté dítě, a já nemám moc času." Rychle přistoupila k Magdě, položila jí ruce na ramena: a pohlédla jí do očí. *Ví, co se se mnou děje,* pomyslela si Magda. *Ale to je nemožné.*

„Slib mi, malá sestřičko, že neuděláš nic unáhleného, dříve než si ty i já sedneme spolu jako sestry a v klidu si promluvíme, jak jsme

k tomu dosud nenašly příležitost - je to moje vina, měla jsem to vědět líp; ale slib mi to, Margali - musím teď jít a vzít si svůj kufřík. Ale pozor, vážně mě nepotřebuješ hned? Povinnost vůči sestře je na prvním místě. Mám poslat k porodu Keithu a zůstat s tebou, *breda?*“

Přetížení zmatenými pocity však již polevovalo. *Všechno jsem si to jen namlouvala,* pomyslela si unavená Magda. *Minulou noc jsem toho moc vypila, a když má člověk kocovinu, věří i těm nejnemožnějším věcem.* „Nepřichází v úvahu, Mariselo, jen jdi. Podívej přece, děti už na tebe čekají.“ Holčičky se objevily u dveří do kuchyně, tvářičky a zástěrky zamazané medem. Marisela se stále ještě tvářila nerozhodně.

„Postarej se o ni, Camillo, dokud nezajdu nahoru a nevzbudím Keithu...“

„Ale!“ Camilla nakrčila pohrdlivě nos. „Vy, *leronisky,* si namlouváte, že víte na všechno odpověď, co? Jen jdi a přiveď to dítě na svět, vždyť to umíš nejlíp. O Margali se postarám já!“ Položila Magdě paži kolem ramen. Marisela si povzdechla, otočila se k dívenkám a vzala černou tašku z plachtoviny, kde měla potřebné nástroje.

„Tak půjdeme za vaší maminkou, milánkové.“

„A na nás čeká matka Lauria,“ řekla Camilla Magdě. Ta se vzpamatovala a šla za ní do kanceláře. Domnívala se, že v zádech cítí starostlivý pohled Mariselinych modrých očí.

V místnosti jako by však někdo stiskl tlačítko a její mozek se vrátil do skutečnosti. Camilla byla dokonale odstíněna... *Nechce mi udělat nic tak podivného, jak to udělala Marisela, dlouholetý zvyk posílil její bariéry. Nevěřím také, že Camilla četla v mých myšlenkách natolik, aby poznala, že jsem Terranka. Ale možná jsem měla Mariselu požádat, aby zůstala, možná by mě mohla naučit, jak se tomu všemu uzavřít...*

Magda sjela pohledem z Cholayniných chytrých hnědých očí ke Camilliným klidným šedým očím a připadalo jí, že se nic nestalo. Jen si to namlouvala. Camilla soustředěně naslouchala Cholayniným slovům o potřebných vlastnostech budoucích zdravotnicko-technických asistentek.

„Gwennis,“ navrhla Camilla. „Margali, tu noc, kdy jsme přijaly tvou přísahu, byla mezi přísežnými sestrami. Možná si na ni už nevzpomínáš - je hřích, že neznáš své vlastní přísežné sestry. Ta by se dobře hodila, už proto, že byla ochotna jet do Nevarsinu a tam se učit...“

„Když je to Margalina přísežná sestra," přerušila ji matka Lauria, „nechtěla bych je hned po Gwennisině příchodu zase rozdělit, když Gwennis pošlu do terranské zóny, ledaže by Margali šla také." Magda pochopila'- a znovu ji zmátlo to rozdílné chápání - že matka Lauria to myslí přesně tak, jak to říká. Měla tak odlišné priority, že Magda ani po půl roce v cechovním domě nevěděla, jak uvažuje. Cechovní matka doopravdy považovala za důležitější, aby Magda a Gwennis zůstaly pohromadě, protože je pouhá náhoda svedla tu noc, kdy Magda složila přísahu, dohromady v přístřešku pro poutníky, než to, aby Gwennis dostala příležitost učit se u Terranů! Náhle se Magda znovu cítila jako cizinka a vztekle se proti tomu bránila. Camilla na ni vyčkávavě pohlédla. Musela něco říct. „Nic o Gwennis nevím, byla jsem s ní pohromadě jen tu jednu noc." Camilla a také matka Lauria by se jistě zhrozily, kdyby přiznala, že si z těch žen nepamatuje nikoho jiného než Jaellu a Camillu. Ani si nevzpomínala, která z přítomných byla Gwennis a jak se jmenovaly ty ostatní - Sherna? Devra? A přece s nimi byla spojena přísahou.

Ještě několik hodin pracovaly v malé kanceláři matky Laurie. Pozdě odpoledne - v pokoji již sláblo sluneční světlo - se matka Lauria protáhla a zívla.

„Myslím tedy, že máme pohromadě dobrou skupinu. Doufejme, že ženy, které jsme vybraly, s tím budou souhlasit. Pokud se budou všechny zdráhat, musíme začít od začátku..."

„Všechny se určitě zdráhat nebudou," řekla Camilla. „Možná jedna nebo dvě, a proto jsme jich také místo pěti nebo šesti vybraly deset. A pochopitelně s nimi budete chtít promluvit, Cholayno," dodala poněkud nesměle. Magda s radostí viděla, že ty dvě jsou si sympatické. *Ale Cholayna se ještě nezmínila, že jsem Terranka. Co si Camilla pomyslí, až se to dozví? Bude mě nenávidět? Mám ji ráda, nechci se od ní odloučit,* a pak si Magda uvědomila, že musí být unavenější, než si myslela, protože před jejíma očima už zase zaplály obrazy. Viděla sebe, jak od Camilly odjíždí, viděla smutnou tvář starší ženy... Kdy se uvidí, pokud vůbec? To byl nesmysl, Camillu neopustí, ne teď. Ještě dlouho ne, doufala, i když jí stále ještě nebylo jasné, jak mohla jejich spojení prodloužit.

Dnes ráno během jejich dlouhého laskání se Camilla na okamžik zarazila a intenzivně se na ni zahleděla. „Margali, chtěla bych s tebou uzavřít přísahu, víš to?" A Magda se smála a líbala ji a tajně si pomys-

lela: *Ne. Na to ještě nejsem připravena. Alespoň teď ještě ne.* Vnitřní hlas ji varoval před tím, aby něco nepromyšleně vyhrkla.

Jako Terranka. Stále měj nad sebou kontrolu, nedopusť, aby se něco událo, aniž...

„Myslím, že všechny jsme příliš unavené na to, abychom ještě pracovaly," řekla matka Lauria. „Udělaly jsme také, co jsme mohly, dříve než o tom pohovoříme při domovním setkání. To se koná za čtyři dny. Můžete přijít a promluvit k nám, Cholayno, poznat tyhle ženy osobně a zeptat se jich na jejich vlastní názor." Rychle vstala, i když v její tváři se zřetelně zračila únava. „Nechcete, Cholayno, zůstat na večeři? Možná by bylo docela dobré, kdyby si naše ženy na vás zvykly jako na naši přítelkyni."

„Ráda bych zůstala, ale neměly bychom se ukvapovat," mínila Cholayna, „dokud nebudou vědět, kdo jsem a proč jsem tady. Když mě představíte při domovním setkání, mají šanci se samy rozhodnout, zda se se mnou chtějí kamarádit..."

„Máte pravdu," kývla matka Lauria. „Očekávám vás tedy večer při domovním setkání. Povečeříte s námi předtím?"

„Ano, velmi ráda," odpověděla Cholayna. Magda měla dojem, že z toho má trochu strach.

„Nezapomeň, matko Laurio, že Cholayna její maso a nic, co bylo někdy živé."

„S tím nebudou těžkosti," řekla matka Lauria a Cholayna se s ulehčením usmála. Vyšla na chodbu, aby si vzala kabát z tlusté kožešiny. Její uniforma se lépe hodila pro vyhřívané prostory centrály.

Službu v hale měla Janetta. Matka Lauria Terranku představila, a Janettin obličej se rozzářil - jak si Magda připomněla, Janetta byla pro školení vybrána, a matka Lauria s ní o tom již očividně mluvila.

„Janetta vás doprovodí na zpáteční cestě městem," řekla matka Lauria. „Ne, opravdu, Cholayno, je pozdě, a kdybyste se ztratila - jsou čtvrti, kde si Terran nemůže být jistý, a jiné, kde se žena může dostat do potíží, a vy jste žena i Terranka. Jsem přesvědčena, že se stejně jako Margali dokážete bránit, ale bude jednodušší, když k ničemu takovému nedojde. Margali vám určitě vyprávěla, že podle prvního zákona žen, které se zřekly světa, je lepší se takovým situacím vyhnout, než je bez škod přestát."

„Bude mi ctí," vysvětlovala Janetta se zdvořilou formálností. Na okamžik položila ruku na svůj nůž. „Nic se jí nestane, dokud bude pod

mou ochranou, matko.“

„Ale to je směšné!“ bránila se se smíchem Cholayna. „To si vážně myslíte, že potřebuji ozbrojenou eskortu?“ Ne, to neřekla. Magda již znovu vnímala, jak si Cholayna tohle myslí, a pak si uvědomila, že by bylo nezdvořilé odmítnout nabídku, kterou Janetta brala tak vážně. Nahlas Cholayna jen řekla: „Děkuji vám, Janetto, je to od vás velice laskavé, že mě doprovázíte, a od vás, Laurio, že jste to navrhla.“ Okamžik obě ženy stály proti sobě a hleděly na sebe, a náhle se matka Lauria rozesmála a Terranku objala.

„Všechny amazonky jsou sestry, a Bohyně dej, ať vás jednoho dne mohu doopravdy přivítat jako jednu z nás. Do té doby jste u nás vítána jako příbuzná, Cholayno.“ Cholayna objetí opětovala a po pravdě odpověděla: „To si přeji také.“

Magda jim přihlížela a měla pocit, že je svědkyní velmi důležité události, důležitější než vše, co Montray žvanil o diplomatických vztazích, svým způsobem stejně důležité jako pozvání terranské delegace na ples o slunovratu v hradě Comynů. Přistihla se při myšlence: *Teď jsem splnila úkol, kvůli kterému jsem sem přišla.* Pak Cholayně potřásla rukou, a Cholayna řekla, že se za několik dní opět uvidí.

„Líbí se mi,“ prohlásila Camilla. Stály v domovních dveřích a dívaly se za Cholaynou a Janettou. „Nikdy bych neřekla, že se mi žena z cizího světa bude tak líbit. Kindra - která byla mou i Jaellinou přísežnou matkou - říkávala, že přijde den, kdy poznáme, že se toho můžeme od Terranů hodně naučit, a rok od roku roste mé přesvědčení, že tím řekla cosi velmi moudrého. Ty jsi, Margali, poznala Terrany jako dítě v Caer Donnu, že jo? Všimla jsem si, že se dobře znáte.“ Zívla. „Dnes jsme strávily celý den řečmi, ale nemyslím, že to byl ztracený čas. Měla jsem v úmyslu si vyjet na koni, protože už mám toho sedění v domě dost, a doufám, že dostanu povolení, abych tě mohla vzít s sebou. Ale teď už je na vyjížďku pozdě - podívej, začíná pršet. Až se Janni vrátí, bude pěkně promočená.“

„Ach, určitě se nerozteče,“ smála se matka Lauria. „Je zvyklá být venku za každého počasí... Margali, dítě moje, ty vypadáš ale unaveně! Doveď ji nahoru a strč ji do postele, Camillo, a my vám oběma pošleme večeři nahoru. Jistě nebudete mít nic proti, holčičky?“ Přátelsky na ně zamrkala, a Magda si rozpačitě pomyslela: *Ví, že jsme milenky! Možná předpokládá, že každá nová amazonka něco takového během svého roku v domě zkusí. Dokonce i Keitha, která se oháněla*

svou bezúhonností... Vzpomněla si, jak dnes dopoledne cítila, že Marisela není sama... Nu, jejich práce je svedla dohromady, tak jako ji a Camillu, jen ona možná byla otevřenější než *cristoforo* Keitha...

„A kde je Marisela?“ Otázka matky Laurie se tak hodila k jejím úvahám, až Magdu napadlo, zda také cechovní matka nečte její myšlenky. „Vím, že dnes dopoledne šla k porodu. Musel to být neobyčejně těžký případ. Ubohé děvče, vrátí se polomrtvá. Myslím, že poradím i jí, aby si večeři vzala do postele! Z nějakého důvodu se to stává vždy den po slavnosti. Je Keitha tu, aby se o ni postarala?“

„Ne,“ informovala Irmelin, která dohlížela na službu v hale. „Viděla jsem ji, jak odchází se svým kufříkem. Jeden muž se ptal po ošetřovatelce, a protože se Marisela ještě nevrátila, šla s ním ona...“

„Neměla by sama chodit po městě.“ Matka Lauria zneklidněla. „Podle práva je ještě rok v domě, ale horší je, že její muž se jí chce možná pomstít a čeká na to, až ji chytí venku samotnou, aby ji vzal a zavřel...“.

„Toho si byla vědoma,“ řekla Irmelin. „Ale tenhle muž mluvil v její přítomnosti s Mariselou. Keitha ho znala a myslela si, že nemůže nechat trpět ženu, pokud prosí o pomoc. Myslím, že svou práci považuje za důležitější než svou přísahu...“

„Jedno neodporuje druhému,“ vmísila se Camilla, „ale já jsem její přísežná matka, a mám teď o ni starost. Ráda bych zašla do domu toho muže, abych se ubezpečila, že je s ní vše v pořádku, a abych ji v bezpečí doprovodila domů. Marisela by mi nikdy neodpustila, kdybych dopustila, aby se jí něco stalo...“

„To je dobrý nápad.“ Matka Lauria s ulehčením vydechla. „Irmelin, řekla, kam jde?“

„Do Uličky devíti podkov,“ odpověděla Irmelin, a Camilla si již brala z věšáku v chodbě svůj kabát.

„Mám vzít Margali s sebou, matko?“

„V žádném případě,“ odmítla matka Lauria přísně. „Dost na tom, že jedna novicka šla večer po slavnosti sama do města! Keitha to neměla dělat, aniž by se dovolila, i když chápu, že bezmyšlenkovitě vyběhla, aby pomohla při porodu. To by ještě tak scházelo, aby zmizely obě! Pokud nechceš jít sama, vezmi s sebou Rafaellu nebo někoho jiného, ale ne Margali.“

Camilla se s trochou ironie před cechovní matkou uklonila a obrátila se k odchodu. „Vrátím se hned, jakmile se přesvědčím, že je v bez-

pečí.“

„Ne, ne, počkej na ni a doprovoď ji domů,“ řekla matka Lauria. „Je mi líto, že tě posílám ven, i když jsi tak unavená. Ale Margali je už velká holka a může jít pro tentokrát do postele sama.“. Zasmála se pro sebe a Magda cítila, jak se červená. „Kdepak, tak unavená zase nejsem,“ řekla rychle. „Podívám se, jestli bych nemohla pomoct s prostíráním k večeři, když tu Keitha není.“

„Nic si z toho nedělej,“ radila jí Irmelin. Uvázaly si zástěry a braly kameninové mísy ze skříně. „To je tak vždycky. Mají z toho legraci, když si mohou dobírat ženy, které se mají rády. Po několika dnech to pro ně bude normální, jako u Cloris a Janetty. Ale když se s Camillou pohádáš a přestanete spolu spát, budou z toho mít zase nějakou dobu legraci. O víc nejde. Slyšelas přece, jak si ženy dobíraly Rafi, když šla s mužem přes noc pryč - a když už mluvíme o Rafaelle, nezaslechla jsem ji zrovna na schodech?“

„Ne, ta odešla z domu už dávno, když jste byly všechny v matčině kanceláři,“ řekla Rezi. „Řekla, že musí vést jednu karavanu. Shaya pro ni poslala z terranské zóny. Chtěla jsem se jí na ledacos zeptat, ale neměla vůbec čas, a Margali...“

„To teď není důležité,“ přerušila ji rychle matka Lauria. „Vezmi si svůj nůž a běž rychle za Camillou. Pokud Keitha opravdu vběhla do léčky...“

Rezin výraz se změnil. „U Bohyně, to mě vůbec nenapadlo! A Keitha šla sama - říkalas, do Uličky devíti podkov?“ Margali si během hovoru oblékala plášť. „Doženu Camillu dřív, než dojde na konec ulice.“

Dveře se za ní zabouchly, a matka Lauria poznamenala: „S jídlem nemusíme čekat. Kromě toho jistě není nic, na co by se vyplatilo čekat. Večer po slavnosti jsou na stole jen zbytky.“

„Nu, máme polovičku opečeného králičáka,“ řekla Irmelin, „a hodně omáčky a nádivky. A když někdo nemá rád zbytky, může si vzít dobrý chleba a sýr, a po slavnosti je pro každého dobré se jeden nebo dva dny postit.“ Ženy odešly do jídelny a posadily se ke stolu.

Magda byla ráda, že Camilla nešla sama; nebyla už nejmladší, a měla za sebou dvě bezesné noci. Ale přála si, aby, pokud dojde k boji, mohla bojovat po Camillině boku. Uviděla Rezi, kterou ženy bez zbytečných slov poslaly ven, aby bránila svou sestru. Duchem nepřítomna si vzala kus sýra a ukusovala jej.

Ona by byla tou správnou, která měla jít s Camillou. Matka Lauria neměla pravdu. Camilla byla její přísežnou sestrou a milenkou. Bojovat po jejím boku bylo její osobní ctí. I Keitha byla její přísežnou sestrou, takže jejím úkolem bylo chránit i Keithu. Měla matku Laurii přesvědčit o tom, že to je její čestnou povinností.

Celý den *jsem byla Terrankou, a teď* už *zase uvažuji jako Darkoveranka...*

Z chodby zazněl hluk a hlasy, a tři ženy v promočených pláštích vpadly do sálu.

„Tam prší! Jako by to měl být protiklad k dobrému počasí o slavnosti, tak je to vždycky!“ volaly. „Jsme už zase tady, všechny...“

„Sherno! Gwennis! Devro!“ Matka Lauria se k nim rozběhla a objímala je a pak všechny ženy vyskočily a obklopily nově příchozí, pomáhaly jim z plášťů, ptaly se na tisíc věcí. Devra, vysoká, klidná žena, si Magdy všimla jako první a přitiskla ji k sobě.

„Margali! Tys měla jít přece do Neskaji - ale Jaella tě pochopitelně chtěla mít raději ve vlastním domě. Kde je Jaella n‘ha Melora?“

„Ach, ta si vzala svobodného partnera a žije s ním v terranské zóně...

„Jaella? Svobodného partnera? Teď bych ráda věřila, že Durramanův osel umí létat.“ Gwennis se hlasitě rozesmála. „Považovala jsem ji za poslední ženu na světě, která by se kdy oddala nějakému muži. Byla příliš dlouho s Rafaellou, to je to! Rafi ji zkazila...“

Se smíchem a žertováním se tlačily kolem stolu. „Kde je Camilla?“ ptala se Sherna.

„Máme starost o jednu z našich novicek, a Camilla a Rezi šly za ní,“ odpověděla matka Lauria. „Protože se bojíme, že její muž čeká na to, aby ji venku chytil, chtějí ji doprovodit domů.“ A pak těm třem musely o všem vyprávět: o boji s Keithiným mužem a jeho zaplacenými žoldáky, jak šla Keitha k Marisele do služby a později se stala její milenkou - vyprávění šlo tak rychle a bylo plné společných vzpomínek a narážek, že Magda byla sotva schopna vše vnímat. Vyprávěly též o tom, jak Magda dům bránila a byla zraněna, a ke svému překvapení Magda zjistila, že se na ni kvůli odškodnému už vůbec nezlobily, nýbrž byly hrdé na to, že je tak dobře bránila.

„Cloris, dones dvě láhve dobrého vína ze sklepa,“ řekla matka Lauria. „Připijeme si na návrat našich sester.“

„Máme ještě něco, na co si můžeme připít,“ ozval se Rezin hlas.

Vešla dovnitř s Keithou a Camillou, a všechny byly bledé. „Jak ses, matko, domnívala, byla to léčka. Ano, jedna žena měla porodní bolesti, ale zatímco byla Keitha u ní, někdo poslal zprávu Shannu MacShannovi. Našly jsme ho venku na ulici, připraveného přepadnout Keithu, až se dítě narodí a ona bude s prací hotova."

Keitha i přes bledý obličej vypadala klidně, ale Magda viděla, že plakala. „Kdyby tam nebyly mé sestry, zastrašil by mě. Takhle jsem mu ale řekla, že raději zemřu, než abych se k němu vrátila, a položila jsem ruku na svou dýku a řekla, že ji namířím buď proti sobě nebo proti němu, jak chce. Pak odtáhl. Proklínal mě a přísahal, že na vydání svého majetku si počkám dlouho, ale já prohlásila, aby ho nechal pro chlapce, až dospějí. Myslím, že mě už obtěžovat nebude. Nakonec ještě křičel, jako by mě to mělo přinutit k tomu, abych se k němu vrátila, že teď už si našel pořádnou ženu, která neuteče, takže pokud nezměním názor..." - nepatrně se usmála - „...bude pozdě. Myslím, že pro něj byl šok, když jsem mu s ní popřála hodně štěstí. Neprozradila jsem mu, jak je mi jí líto, ať už je to kdokoli."

Camilla ji objala. „Jsme na tebe hrdé, *breda.* Tak si připijeme na jeho porážku. A až se vrátí Marisela, budeš jí toho mít dost co vyprávět!" dodala se lstivým úsměvem a Keitha zrudla.

Objevilo se víno a bylo rozlito do sklenic. Se smíchem si připily.

„Teď jsou tu všechny, které tehdy strávily noc v přístřešku pro poutníky, vyjma Jaelly." Sherna obešla stůl a objala zároveň Camillu i Magdu. „Kde ta Shaya vězí? Je s Rafaellou na cestách? Neříkala jedna z vás, že právě ona si vzala svobodného partnera?"

„Ach, Bohyně! Jsem to ale hlupák!" zvolala Rezi. „Byla tu Jaella a ptala se po tobě, Margali - už je to dlouho! Ale tys byla v matčině kanceláři, a já nechtěla rušit, a pak byl ten zmatek kolem Keithy, takže mi to prostě vypadlo!"

Magda si ji připomněla a v tu chvíli ji náhle zavalily dojmy, které celý den potlačovala.

Stalo se něco hrozného. Něco se stalo Jaelle... Nerozeznávala podrobnosti, věděla jen, věděla to jistěji, než by se to dalo vyjádřit slovy, že Jaella byla ve velkých nesnázích. Ale když svou mysl měla Jaelle doširoka otevřít, zabarikádovala se a tohle poznání potlačila, protože se ho bála. Zoufale pohlédla na Camillu. Její silné bariéry ji učinily pro Jaellino neštěstí necitelnou.

Nebezpečí, nebezpečí se blíží k Jaelle ze všech směrů. Rudá krev se

rozlévá v písku. Sdílely ten sen, procitla v Jaellině náruči, její přítelkyně ji potřebovala, ale ona utekla, a teď Jaella odešla, běžela pryč... Petr byl mrtvý a jaella byla pryč...

Sotva slyšela vlastní hlas.

„Rychle, Rezi! Pověz mi, co se stalo."

„Shaya chtěla svého koně a výbavu na cestu a své jezdecké boty - půjčila jsem jí ty své, protože nevím, co se s těmi jejími stalo. Plakala, ale nechtěla mi říct, co ji trápí, a pak odjela. To bylo před tím, než začalo pršet."

Magdě se stáhlo hrdlo. To nebyla Rezina vina. Měla vědět, že Jaella ji potřebuje, a ona seděla nedosažitelná v kanceláři matky Laurii, hrála si na diplomacii a bavila se o věcech, které se měly vyřídit! Ale to také nebylo fér. Cholayna tohle nemohla vědět. Pohlédla na ostatní ženy. Stále ještě se smály a žertovaly a popíjely s těmi třemi, které se vrátily z Nevarsinu. Ty všechny byly Jaellinými kamarádkami. Camilla byla její přísežná sestra...

Vyděděnci. Byly samotářkami. Žádná z nich to nepochopila. Jaella překročila tu neviditelnou hranici, a teď byla vyděděncem, stejně jako Magda. Dokonce i Camilla byla s to vyhnout se Jaellině utrpení, aby si tím nepřipomínala své vlastní. Nikdo Magdě nevěnoval ani nejmenší pozornost, když vyšla z jídelny a spěchala dolů po schodech. Pokud se Jaella nevzdálila příliš daleko od města, najde ji. Rychle do jednoho uzlu stočila teplé punčochy, teplé spodní prádlo, své nejsilnější kalhoty a kabátek a nazula si jezdecké boty. Seběhla zadním schodištěm do kuchyně a udělala si balíček z kusu tvrdého rýžového chleba, sýra a studeného masa a sběračky sušeného ovoce z krabice. Ve stáji osedlala svého koně. S ním jela do hor, když zachránila Petra Haldanea, s ním také spěchala k požáru. Poruší svůj slib, že neopustí dům, ale o tom ani neuvažovala.

Zrovna se chtěla vyšvihnout do sedla, když si všimla, že Camilla stojí ve dveřích do stáje a pozoruje ji.

„Nemůžeš jít, Margali," řekla Camilla tiše. „Miláčku, to nesmíš. Tím porušíš přísahu."

Magdina noha se svezla ze třmene. Přešla ke Camille a položila jí ruce na ramena.

„Camillo, to je věc cti," prosila ji, pak těžce polkla a použila zbraně, které nikdy nechtěla využít.

„Přísahaly jsme si, tehdy v horách, ještě než jsem přišla do domu

v Thendaře," řekla chvějícím se hlasem. Neudělaly to sice slovy, ale ona teď věděla, že se sobě zaslíbily na celý život, když Jaella umírala pod ranou lupiče a Magda se rozhodla, že se svého úkolu vzdá, aby Jaella zůstala naživu. Petr Haldane ve srovnání s tímto svazkem pro žádnou z nich nic neznamenal, Magda si to jen do této chvíle neuvědomovala.

Kdybych to jen věděla, kdybych věděla, co Jaella pro mě znamená, pak by si Petra nikdy nevzala. Ale já to nevěděla. Teprve Camilla mě poučila, čím pro mě Jaella je, i o tom, že láska mezi sestrami má větší váhu než láska ke kterémukoli muži na světě.

„Jsme *bredhyiny*, Camillo," řekla. „Zapřísahám tě - pokud mě miluje, Camillo -, nech mě jít za ní."

Camillin obličej zbledl. „To mě mělo napadnout. To byl ten důvod, proč ses mi nechtěla zaslíbit. Já..." Zhluboka se nadechla. „Nezáleží na tom, že jsme se milovaly, „ dodala po chvíli. „Důležité je, že budeme stále přítelkyně a sestry. Pokud je to pro tebe věc cti..." zaváhala a konečně prohlásila: „Přísahou jsi se zavázala, že dům neopustíš, leda na rozkaz jedné z cechovních matek. Patřím tu k nejstarším, Margali. Mám právo ti dovolit odejít." Přitáhla Magdu k sobě a prudce ji políbila. „Jaella je také moje přísežná sestra a byla pro mě jako dcera. Jdi, Margali n'ha Ysabet, aniž bys porušila přísahu. S matkou Laurií to vyřídím."

„Ach, Camillo... Camillo, miluji tě..."

Camilla ji ještě jednou políbila. „Taky tě mám ráda," řekla měkce, „a víc, než si myslíš. Teď jdi. Pozdravuj ode mě Jaellu, a dej Bohyně, abyste vše dobře přestály. Nevím, kdy se uvidíme, drahá. Jak dá Bohyně. Kéž by jela s tebou."

Pak se Magda vyhoupla do sedla. Zaslepená slzami projela kolem Camilly ven na dlážděnou ulici. Nevěděla, kde je její cíl. Věděla jen, že hledá Jaellu a že se od oné noci v přístřešku v Hellersu obě neochvějně přibližovaly k tomuhle okamžiku.

Já jsem svou přísahu neporušila, Camilla mě toho zbavila. Bylo jí však jasné, že by jinak bez rozmyšlení svou přísahu porušila a odhodila od sebe, jako by to byl pár starých bot, které jí byly malé a z kterých vyrostla.

Camilla to neví, ale já již nejsem závislá na cechu, stejně jako nejsem Terranka. Z toho všeho jsem vyrostla. Nevím, co jsem teď. Možná, že když Jaellu najdu, pokud ji doženu, ukáže mi to.

Byla Terrankou. Byla ženou, která se zřekla světa. Byla Darkoverankou. Milovala se s ženami. Byla *leroniskou,* protože to, proti čemu celý den bojovala, byl určitě *laran.* A teď jej musela použít, aby sledovala Jaellinu cestu. Ale nebyla pouze jednou z těchto mnoha osob. Po celý život si myslela,., že se musí rozhodnout, zda chce být Terrankou nebo Darkoverankou, Magdou nebo Margali, agentkou zpravodajské služby nebo ženou z cechu, zda bude milovat muže nebo ženy, zda bude nevědoucí nebo *leroniska.* A teď věděla, že nemohla být ani jedno ani druhé, věděla, že byla vším a to bylo víc než jen shluk jednotlivostí.

Nevím, kdo nebo co jsem. Vím jen, že dělám to, co udělat musím, nic víc a nic míň.

Vyjela z městské brány, aniž by se ohlédla.

4. KAPITOLA

Jaella běžela dlouhou chodbou, vedoucí z ubytoven pro manželské páry. Ani si nevzpomínala, proč se tak poděsila té opilosti. Věděla jen, že Petr jí byl v tomhle okamžiku odporný. Nepotřebovala se vracet, vyjma jediného případu, a to jen nakrátko. Až bude její manželství oficiálně zrušeno - a to se musí stát, protože pro ni bylo už dávnou minulostí stejně jako statek Jalaka ze Shainsy -, jistě jí dovolí, aby stejně jako ženy z cechu, které budou pracovat ve zdravotnickém oddělení, žila mimo centrum. A pokud by trvali na tom, aby v každém ohledu plnila Magdinu funkci - jak to už ostatně dokázala, i když jen stěží mohla být přesným protikladem druhého člověka, a byl nesmysl, že jí to navrhli -, pak jí musí přidělit byt v ubytovně pro svobodný personál. Magda koneckonců takový byt také měla.

Když přišla do patra, kde byla velká kavárna, řekla si, že musí něco sníst. Tady byla jídla, která byla schopna strávit, a později nedostane nic než syntetické potraviny z malé kavárny anebo v komunikačním oddělení. Jaella si připomněla, že Marisela těhotným ženám v cechovním domě říkala, že musí jíst, ať už jim je potom špatně nebo ne... Nebyly již ženami svého osudu, rozhodly se přivést na svět dítě, a tak byly rok povinny dávat přednost blahu dítěte před svým.

Takže nejsem o nic lepší než jedna z Jalakových konkubín, chovná klisna, která vytvoří další generaci. Ne o moc lepší než Rohana, i přes všechny mé odvážné řeči o osobní svobodě. V duchu slyšela Kindru, jak říká, že žena se nemůže zříci všeobecně lidských emocí tím, že se stane amazonkou. S pohrdáním tuto myšlenku zavrhla. *Teď tedy mu-*

sím jít do,téhle odporné kavárny a nacpat si břicho jídlem, kterému se mé tělo brání, jen proto, že to ubohé dítě, Petrovo dítě, které jsem vůbec nechtěla, chce nakrmit... To nenarozené stvoření chladně odosobňovala jako ‚dítě'; neviděla v něm dceru, kterou porodí, jak jí to řekla Rohana... *Jen ať si klidně řve. Tak rychle, křič, stejně ti nikdo nic nedá.* Rozhodně se otočila k pachům kavárny zády, a měla přitom pocit, že alespoň jeden další den smí o sobě rozhodovat sama.

Nahoře v kanceláři komunikačního oddělení seděla Bethany, a vesele a sladce se usmívala. Bylo to k zešílení, ale pomalá správa centra ještě nepřidělila personálu zpravodajské služby nové prostory v Cholaynině oddělení.

„Dneska není svátek, že ne?" přivítala Jaellu. „Včera musel být významný darkoverský svátek, a slyšela jsem, že polovina Montrayova štábu byla pozvána na obrovskou slávu na hradě Comynů." Očividně to na ni zapůsobilo, a Jaella by se do ní nejraději pustila: Comynové nejsou žádní nadlidé, jsou to obyčejní smrtelníci, kteří jsou si příliš vědomi svého značného významu. Namísto toho jen pochmurně řekla - koneckonců Bethany za její mizernou náladu nemohla: „Je smůla, že jsi nemohla jít místo mě. Jsi hezčí než já, a tancovat umíš určitě stejně dobře, a užila by sis to. Pro mě nejsou letní svátky žádnou zábavou."

Bethany se rozesmála.

„Do toho se zamíchal i Petr, že? Každopádně já jsem si šla včera večer brzy lehnout, a podle otrávených výrazů, které jsem dnes všude v oddělení viděla, usuzuji, že hodně z nich tancovalo až do rána. Být tak hluboko dole v téhle hierarchii má i své výhody, člověk nemůže být například pozván na královský rozkaz a nemusí celou noc zůstat! Vážně, Jaello, vypadáš dost pocuchaně... Mám ti udělat kafe nebo tak něco?"

Jaella s díky odmítla. Nevěděla, co potřebuje, ale káva, ten terranský luxus, který si tak oblíbila, nebyla rozhodně to pravé.

„Možná by ses měla ohlásit, že jsi nemocná, a zajít nahoru do zdravotnického," řekla Bethany starostlivě. „Celou noc jsi v podstatě pracovala, a to je přesčas." Tak to lze také brát, pomyslela si Jaella, protože na hradě Comynů doopravdy nebyla pro své potěšení. Zavrtěla však jen hlavou - to poslední, co si přála, byla přednáška ve zdravotnickém o odpovědnosti vůči jejímu nenarozenému dítěti - a sedla si k psacímu stolu, který dříve patřil Magdě a teď jí, dokud se téhle otravné povinnosti nezbaví. Bez nadšení pracovala na nedokončeném

jazykovém pásku.

Stále mám pocit, že bych měla udělat něco podstatnějšího, než je tohle. Jen nevím, co.

Přes hodinu pracovala bez přerušení. Pak se dovnitř s nadávkami vřítil Monty.

„Sakra, kde je Cholayna? Nahoře v kanceláři zpravodajské služby není, a nikde jinde ji nemůžu najít."

„Možná si na dnešek nechala napsat neschopenku," řekla Bethany. „Nebyla včera také na hradě Comynů?"

Monty se cynicky usmál. „To ano, a naneštěstí tam byl i náš starouš. Otec říkal, že si odpočinek nepředstavuje tak, že bude až do rána poslouchat kvílení barbarské hudby, a že to rozhodně není to, za co by platil. Beth, mohla byste se ve zdravotnickém zeptat, jestli je Cholayna nemocná?"

Díky pozorovacímu talentu, jakým se honosila Magda, si Jaella všimla odstínu v jeho jednání. Teď, když Monty věděl o jejím postavení, ji už nevyzval, aby pro něj zařídila tuhle rutinní práci. Naopak Bethany, jejímž úkolem bylo zařizovat nepodstatné práce výše postavených úředníků, mohl vyrušit kdykoli. U terranských zaměstnankyň si něčeho povšimla: Toužily po místě, kde by byly víc než jen pouhé pomocné síly mužů. Žárlivě bojovaly o tenhle statut. Zároveň to však braly jako podmínku jejich pracovního vztahu. Magda byla hrdá na to, že směla opustit centralistickou kancelář, které říkala blázinec. Jaella tenhle názor nesdílela. Když už musela v kanceláři pracovat, byla raději dohromady s ostatními ženami, než izolovaná jako osamocená hrdinka mezi muži s vyššími funkcemi. Pomalu získávala vágní představu o sociálním a kulturním rozvrstvení Terranů, a. to vše jí připadalo dost pošetilé. Byla však natolik inteligentní, aby si uvědomila, že sociální struktury se zřídka řídí rozumem. Včera musela také poprvé vysvětlovat základní otázky chování na Darkoveru a starého Montraye proklela aspoň v duchu, protože nechápal, proč nemůže bez okolků oslovit muže, který byl kdysi jeho podřízeným, Andrewa Carra, aniž by musel užít diplomatických formulí.

Bethany vzala komunikátor, což odpovídalo jejímu souboru úkolů. Nepoužívat jej, pokud člověk stál o několik stupínků výš, patřilo k terranské etiketě. Konečně zvedla hlavu a ohlásila: „Ve zdravotnickém není, Monty, a já jsem tam lidi dokonce donutila k tomu, aby jí zavolali do bytu, jestli si nevzala den volna, ale do práce prý šla, a

včerejšek si nechala napsat jako přesčas. Zanechala jen vzkaz, že šla do města navštívit cechovní dům.“

Monty se zaklením bouchl do stolu. „Existuje nějaká možnost, jak ji tam zastihnout?“

„Myslím, že ne,“ řekla Jaella. S pocitem, že je napadena, si pomyslela: *Teď nenajdu úkryt ani v cechovním domě. I tam narazím na Terrany*.

„Půjdu do terénu, potřebuji informace,“ vysvětlil Monty rychle. „Lord Aldaran nahoře v Hellersu nedaleko Caer Donnu - to je místo, kde byl starý kosmodrom, než byl postaven ten v Thendaře...“

„Vím, kde je Hellers,“ řekla Bethany vzrušeně. „Magda a Hal

dane tam oba vyrostli, že jo?“

„Haldane by mi mohl eventuelně také pomoct...“ začal Monty.

„Neptala bych se ho.“ Jaella protáhla obličej. „Právě vyspává v našem bytě kocovinu a je pro svět nepoužitelný.‘

Monty minutu přemýšlel. „Slyšel jsem,“ poznamenal pak, „že on a starouš měli včera velkou hádku a že Petr pak utíkal do města. A vrátil se opilý? To má štěstí. Přál bych si, abych mohl následovat jeho příkladu.“

„Co máte za problém, Monty?“

„Jsem poslán do akce,“ řekl. „Už jsem vám - anebo Magdě? o tom něco říkal. Rád bych si byl jistý, že u Darkoveranů nenarazím, a především...“ - rozpačitě se usmál- „...si nemůžu dovolit na ně působit ženský. Proto chci přesně vědět, co si mám obléct a dělat - a čeho se za každou cenu vyvarovat. Magda s tím začala, ale...“ Pokrčil rameny.

Jaella na okamžik spatřila před sebou jasný obraz Magdy a Montyho v jeho bytě... *Proč to náhle vnímám? Proč to nedovedu odsunout, tak jak jsem to dělávala doposud?* Magda mu zavěsila svůj nůž amazonek k opasku a ukázala mu, jak se s ním musí pohybovat... Pokoušela se odstínit vůči tomu, co na ni z Montyho přecházelo, včetně mocné sexuální představy Magdy, jež ji z jakéhosi důvodu naplňovala hněvem. *Proč bych měla Montyho najednou nenávidět, protože spal s Magdou? .Magda, .Margali, není moje milenka...* Pokoušela se být spravedlivá, i když se jí udělalo špatně, jak v ní rostla zášť. „Jistě že vám mohu pomoci, Monty,“ řekla. „Přijdt:e za mnou do zpravodajské služby a povězte mi, co máte v Aldaranu dělat, pokud to není tajné.“

„Ani náhodou,“ odpověděl Monty. „Naopak, když o tom Aleki slyšel, usmíval se od ucha k uchu. Řekl mému otci, že se tím bude jako

zástupce senátu zabývat osobně, a dovedete si představit, jak se to staroušovi líbilo!“ Jeho hlas zněl ironicky. „Pro jednou je Darkover předvídatelný - anebo to tak aspoň vypadá. Nějaký bonz daleko v Caer Donnu - musím si najít podrobnosti, ale jmenuje se - Aldaran z Aldaranu a Sca...“ Pátral v paměti, ale Jaella v ní tohle jméno našla bez potíží: „Aldaran z Aldaranu a Scathfellu, starého sedmého Panství Comynů. Teď už to Comynové nejsou.“

„Bojuje s Comyny?“

„To ne. Aldaran je příliš daleko na to, aby válka měla nějaký smysl. Ale kdysi byli sedmým Panstvím a oddělili se.“

„Ze zeměpisného pohledu je to pochopitelné,“ mínil Monty, když v kanceláři zpravodajské služby stál před nástěnnou mapou. Určitě ji tam pověsila Cholayna; Jaella ji nikdy předtím neviděla. „Ale proč se od Comynů neodtrhl i Ardais? Tady to vypadá, jako by bylo možné zemi rozdělit na nížinná Panství Aillardů a Elhalynů...“ - ukázal rukou - „...Ardaisů a Aldaranů v Hellersu a Hasturů v pohoří Kilghardu, zatímco Ridenowé patří skoro už k Suchým městům...“

„Ptáte se mě na odpověď na hádanku, kterou ještě nikdo nevyřešil,“ odpověděla Jaella stroze. „Aldaranové byli Comyny vyloučeni - snad kvůli nějakému starému zločinu? Nikdo nezná pravdu. Ale Ardaisové se vůči Comynům chovali vždy loajálně. Slyšela jsem, že jednou Aldaranové ze Scathfellu vedli válku, aby se stali pány také v Ardaisu.“

„Samozřejmě si nenamlouvám, že bych mohl tisíc let historie Panství pochopit za jedinou noc,“ řekl Monty. „Ať je tomu jakkoli, Aldaranové oficiálně požádali impérium o technologickou pomoc a doporučení, o zdravotnický personál a - tady přicházím do hry já - o vrtulník a muže, kteří s ním umějí létat. Jak se zdá, konvenční letadla nad Hellersem nelze použít. Vzpomínáte si na naši návštěvu v comynském hradě, když šlo o havarované průzkumné letadlo; ani v Kilghardu není bezpečno. Ale vrtulníky a některá letadla s kolmým startem byl šlo i přes termické podmínky kolem Hellersu využít. A mě tam posílají, abych prověřil reálnost projektu. Pochopitelně jsem jen jednatel a styčný důstojník, za leteckou problematiku je zodpovědný Zeb Scott. A proto potřebuji ještě rychlokurz zpravodajské služby - a hloupé je, že Cholayna si zrovna dneska vzala volno!“

„I Cholayna má právo na dovolenou,“ vyhrkla Jaella tak, až sebou Monty trhl.

„Ano, jistě, jen pro mě je to zrovna dost nevýhodné," zamručel. „Možná mi však můžete pomoct obstarat kostým a říct mi, jak zařídit transport. Stroje sem přijdou jako náklad, a pak je třeba je dostat po cestách přes hory. Cholayna mi vyprávěla, že vaším povoláním je organizovat různé výpravy."

„Ano, spolu s mou partnerkou, jednou amazonkou," odpověděla Jaella. „Pošlu zprávu do cechovního domu, a moje partnerka Rafaella pro vás ten transport obstará." Náhle znala odpověď i na tak komplikovaný problém. Petr jí nemohl bránit v tom, aby dělala práci, kterou byla v terranské zóně pověřená. Měla dost autority na to, aby se sama stala vůdkyní téhle karavany do Aldaranu v Hellersu. Tím unikne Petrovi, který jí již dlouho šel na nervy, a až se vrátí - což nebude před začátkem podzimu-, může v tichosti začít s rozvodem podle terranského práva.

Sáhla pro list papíru a tužku a spěšně napsala Rafaelle dopis, který měl být rychle dopraven do cechovního domu. „Rafi možná ještě spí. Včera byl svátek, a ona možná až do rána tancovala. Jakmile se však probudí, zprávu jí předají, a ona hned obstará muže i koně, vůdce i tažná zvířata. Kolik lidí potřebujete jako eskortu?"

Monty jí vyjmenoval podrobnosti. Mimoděk si všimla, že její rozhodnost jej překvapila. Dosud ji nezažil v oboru;v kterém byla odbornice. Hovořili o délce cesty, o potravinách pro muže na den a nejlepších zásobovačích oblečení, které, jak Jaella požadovala, mělo být z kůže a kožešiny a ne z terranských syntetických látek. Monty si nechal nákupy schválit. Bylo nutné ještě vybrat lidi pro tento úkol. Monty měl přístup k údajům z personálního oddělení a věděl, kteří z dostupných mužů pocházejí z nehostinných a hornatých planet a nejen že expedici do nejobtížnějšího terénu na Darkoveru při špatném počasí vydrží, ale naopak jim ještě přijde vhod.

Tahle práce byla pro Jaellu tak důvěrně známá, že do doby, než sestavila předběžný seznam a domluvila schůzku Rafaelly a Montyho na poledne, skoro zapomněla na svou špatnou náladu. Pečlivě prověřila Montyho oblečení a dokonce se vrátila do bytu, aby přinesla váček s kořením, kterým včera natřela stehy svého oblečení. Pak však zavál a uvažovala, zda vůně, kterou použila pro své šaty, nebude pro mužské oblečení nevhodná.Přičichla ke stehům svátečního obleku, který Petr, když přišel domů opilý, odhodil na zem. Ne, to byla jiná vůně - pokud se to přes pronikavý zápach whisky dalo vůbec poznat.

„Jaello!“ ozval se Petr za ní skoro omluvně. „Miláčku, nemusíš se starat o mé věci, nejsi můj komorník. A tak, jak vypadají, je můžeme rovnou vyhodit do odpadu. Stěží má cenu je čistit.“

Jaella zavrtěla s úsměvem hlavou. „Nechám je vyčistit ve městě. Až půjdeš zase do terénu, budou vypadat o to opravdověji. Proto jsem tady - Monty má nějaké poslání -letadla pro Aldaran nebo co.“

„ Zatraceně! Jistě, jako syn našeho starouše má při každém žádaném úkolu přednost,“ zaúpěl Petr.

„Pokud si myslíš, že ti ho chtěl vzít, dost se pleteš,“ řekla Jaella opatrně. „Kromě toho jsou úkoly, které člověku přinesou větší prestiž. Monty by ti byl vděčný, kdybys zkontroloval jeho vzhled - Cholayna, která by to jako vedoucí zpravodajské služby měla udělat, si vzala, jak se zdá, den dovolené,“ dodala záměrně. Ihned se změnil v terranského Petra, stále myslícího na to, jak využít i té nejmenší šance.

„Dobrá, udělám to,“ kývl. „Možná si bude muset obstarat správné boty.“ Otočil se k odchodu. „Setkáme se u oběda, Jaello?“

Vrátil se a políbil ji, a její srdce se málem rozskočilo. Tolik jí na něm záleželo. Snad potřebují jen čas, čas, aby si na sebe zvykli, sžili se spolu...

„Ve velké kavárně,“ souhlasila. „To syntetické jídlo tam nahoře prostě nedokážu polknout.“ Kývl a láskyplně jí poklepal na břicho.

„Junior nemá rád nic syntetického? To bude v pořádku. Pro syna jen to nejlepší!“

„Petře, Rohana mi řekla, že to bude holčička...“

„Neblázni, miláčku. Ani terranští doktoři si nemohou být jisti - nejsi ještě ani ve druhém měsíci. Počkáme na lékařské vyšetření, ano? Pokud se ti líbí myslet na dceru, nenech si to kazit, drahá - koneckonců existuje pravděpodobnost padesáti procent, že máš pravdu. Přesto sázím na Petra juniora. Ať je tomu jakkoli, uvidíme se u oběda anebo o něco později ve velké kavárně.“ Ještě rychlý polibek, zároveň obvyklý, reflexivní pohled na hodiny, a byl pryč.

Jaella potlačila svůj hněv a sešla dolů, aby s dodavateli promluvila o koních na cestu. Chtěli jí vnutit vozy, v kterých by se daly těžké stroje transportovat po rovině, ale Jaella je upozornila na to, že tam neexistuje žádná vhodná silnice a pro muže bude dobré, když stráví několik dní v sedle předtím, než vjedou do hor, protože tak si nejsnáze zvyknou na vysoko položený Hellers. „Copak nevíte, že by mohli dostat nemoc z výšek, kdyby ten přechod byl příliš rychlý?‘“

„S nemocí z výšek se vypořádáme, na to máme léky," tvrdil spojovací důstojník. „Přesto by bylo lepší," odpověděla klidně Jaella, „abyste se na léky nespoléhali, protože budete v cizí zemi z dosahu..." - hledala správné slovo a ke svému překvapení je nalezla v myšlenkách muže, aniž je hledala - „...záchranné čety lékařské pomoci."

„To máte ovšem pravdu, paní Haldaneová. Jak jsem slyšel od Montyho, jedete do hor s námi. Vy Hellers znáte?"

„Lady Rohana je moje příbuzná, a já jsem Ardais mnohokrát navštívila. Kromě toho jsme já i moje obchodní partnerka vedly do Hellersu už několik expedic," odpověděla. „Rafaella tam zná každou stezku."

„Někoho takového nutně potřebujeme."

„Nebude vám vadit spolupracovat se ženou?"

„Podívejte, paní Haldaneová," vysvětloval tak vážně, že tentokrát ani neprotestovala proti nesprávnému oslovení, „pokud s někým spolupracuji, je mi jedno, jestli je to muž nebo žena anebo inteligentní delfín, pokud ta osoba rozumí řemeslu. Už jsem byl na tolika planetách, takže mozek je pro mě mozek, ať už je v jakémkoli balení. Tady na Darkoveru jsem moc žen ještě neviděl, ale slyšel jsem o tom mluvit v oddělení, že sem byla do vedení zpravodajské služby poslána žena, protože prý jedna žena z koordinátorovy kanceláře díky své práci v terénu tu prakticky sama založila základnu celé zpravodajské služby, Vy přece znáte Magdalenu Lorneovou? Myslím, že vám o ní Haldane vyprávěl. Byl s ní kdysi ženatý. Anebo jsem o tom radši neměl mluvit?"

„Ne," řekla Jaella, „znám Magdinu práci." Znovu uvažovala o tom, zda jen Petrovy osobní nedostatky ji nepřivedly k tomu, aby byla k Terranům nespravedlivá. Koneckonců sem poslali Cholaynu, a byli dost chytří na to, aby spolupráci mezi oběma planetami začali s ženami, které se zřekly světa.

Možná to není terranská stránka Petrovy povahy, vůči níž mám výhrady. Možná je to ten Darkover v něm, který trvá na tom, abych se omezila na svou roli jeho ženy a matky jeho dětí... Ostatní Terrané takoví nejsou, a pokud má Cholayna pravdu, jsem v podvědomí dítě Suchých měst a přeji si být majetkem muže...

Ta myšlenka byla tak zneklidňující, že ji hned odsunula do pozadí, když tu ji přerušil hlas z reproduktoru.

„Soukromá zpráva pro slečnu Haldaneovou. U brány je darkoverská žena, která si s vámi přeje hovořit.“ Hned nato se ozval z reproduktoru Rafaellin hlas.

„Psalas mi, že ti mám pomoct s organizací expedice pro Terrany.“ Jaella se s ulehčením obrátila ke spojovému důstojníkovi.

„Pojďte se mnou, představím vám Rafaellu n‘ha Dorii,“ řekla a společně vyrazili k bráně.

O několik minut později bylo Jaelle zřejmé, že spojovací důstojník Rafaellu celkem snese a bude poslouchat její rady. Proto oběma obstarala mapu, podepsala Montyho žádost o zásoby a vyrazila na setkání s Petrem v kavárně.

Petr byl laskavý a pozorný a vybral jídla, o kterých věděl, že je má ráda, ale Jaella nedokázala myslet na nic jiného než na to, co mu musí říct. Po několika soustech vidličku odložila a vyhrkla:

„Petře, je mi líto, že jsem včera byla tak neomalená. Ale je to pravda, a my si to musíme přiznat. Naše svatba byla hrozivou chybou. Je na čase to skončit, a manželství z důvodu, který ti bude připadat smysluplný, zrušit.“

Jeho obličej zbledl.

„Ach, Jaello, byl jsem opilý. To mi nemůžeš prominout?

V každém manželství je třeba dělat kompromisy. A na cestě je dítě. To přece není ta správná chvíle pro takové rozhodnutí.“

„Myslím, že to je nejlepší okamžik, protože všechno v mém

životě se změní. Proto je třeba změnit i tohle.“

„To do toho nemám vůbec co mluvit? Je to také můj syn...“

„Dcera,“ opravila jej automaticky. Kdy tomu začala věřit?

Petr nervózně rýpal vidličkou v porci bílých kašovitých kořínků. „Podívej, přiznávám, že jsme oba udělali dost chyb - těžkých chyb. Ale pokud si dáš tu námahu a řekneš mi, co ti na mě vadí, dám si já práci s tím, abych se změnil. Jaello, je nesmysl teď uvažovat o rozchodu. Kromě toho dítě potřebuje otce. A já chci, aby se mému dítěti dostalo předností terranského vzdělání...“

„To se dá přece zařídit, aniž bychom spolu dál žili,“ odpověděla s odvráceným pohledem. Kam se všechna ta láska ztratila?

„Tohle je špatné,“ vyjel zlostně. „Nikdy jsem si nemyslel, že jsi taková. Nejdřív mě využiješ, abys pro sebe a pro dítě získala občanství impéria, a pak mě odstrčíš...“

Vyskočila s planoucíma očima a musela se držet, aby mu nehodila

talíř s polévkou do obličeje. „Pokud si tohle o mně myslíš, není důvod, proč bychom to měli spolu zkoušet dál...“

„Proboha, Jaello, tak jsem to přece nemyslel!“ I on se zvedl a chtěl ji přes stůl chytit za ruce. Vztekle se mu vytrhla.

„Jaello, promiň mi. Zkusme to znovu od začátku. Vzpomeň si na Ardais a na to, jak jsme tam byli šťastní! Copak jsi na to zapomněla?“

Nechtěla vzpomínat; cítila, jak jí po tvářích tečou slzy. Vzal její ruce a přitiskl si je k srdci. „Jaello, prosím. Miláčku, neplakej, neplakej. Ne tady, lidé by si mysleli, že jsem tě uhodil...“

„Když ti tak záleží na tom, co si myslí...“ začala a zarazila se. Byla mu alespoň dlužna diskrétní rozchod. S povzdechem kráčela za ním k východu. Zarazil ji reproduktor interkomu.

„Petr Haldane, Petr Haldane. Paní Haldaneová, paní Haldaneová. Hlaste se prosím ihned v kanceláři koordinátora. Hlaste se prosím ihned v kanceláři koordinátora.“

Petr zaklel. „Co zase ten starý bastard má? Proboha, Jaello, teď se mnou drž, nedej mu šanci, aby použil proti mně i tohle!“ prosil. Moc mu nerozuměla, ale zachytila jeho myšlenku: *Když zjistí, že už nemám nic, co by mě vázalo k Darkoveru, bude si myslet, že nejsem schopen dotáhnout do konce nic z toho, co jsem začal.* Jaella si povzdechla. „Pokud myslíš tohle, nebudu nic rozhodovat, dokud nebudeme zajedno.“ Uchopil její ruku a držel ji pevně v podpaždí, a ona mu to dovolila.

„Nikdy se nesmířím s tím, že mě opouštíš,“ zašeptal. Znělo to dávnou něžností. Ale ona věděla, že mezitím uvažuje, co by mohl udělat pro svou kariéru, a její srdce se znovu zatvrdilo. Bok po boku, ale vnitřně vzdáleni natolik, jako by byli každý na jiné planetě, se vydali do kanceláře koordinátora Montraye.

Panoramatickým oknem v Montrayově kanceláři viděla Jaella vysoko v pohoří viset těžké mraky. Než se setmí, zahalí město, a průsmyky budou možná neprůchodné. Montray tam stál a hleděl ven do bouře, a Jaella bleskově zachytila v jeho mysli obraz zářícího slunce, svět zářivých vod a duhy, a k tomu bolest, kterou si nikdy pořádně neuvědomil, protože by mu to nebylo nic platné, tady, kde ztroskotal v ledovém, temném světě, kde... „Mně to jako léto zrovna nepřipadá,“ poznamenal mrazivě, aniž by se otočil. „Povězte mi, Haldane, vy jste na téhle planetě strávil celý život, existuje tady něco, co aspoň vzdáleně připomíná opravdové léto?“

„Vím, že v Suchých městech je daleko tepleji," odpověděl Petr, „i dole na pobřeží. Ale skoro nikdo tam nežije."

„Nikdy nepochopím hlavní centrálu," bručel Montray a Jaella zachytila zbytek myšlenky: *která mě sem poslala;* nahlas však jen řekl: „Měli jsme náš kosmodrom postavit tam a vůbec bychom s domorodci nepřišli do kontaktu. Nám by to vyhovovalo, jim také, a všichni bychom byli spokojení. Ale nejdřív nás vysadili v místě, jako je Caer Donn, a pak jsme se museli přestěhovat sem - Jaello, existuje na téhle planetě nějaké přísloví, které se podobá našemu *dostat se z louže pod okap?"*

Z jeho mysli vyčetla, že Magda byla zvyklá na to, hrát s ním tuhle hru, a že mu Magda chyběla, i když by si nikdy nedovolil to vyslovit anebo na to jen pomyslet. Přátelsky odpověděla: „My bychom řekli: *Zvěř, která sama skočí z pasti na pekáč."* Poprvé a naposled v životě by teď Montraye málem snesla. Jestlipak každý v tomhle či kterémkoli jiném světě skrýval zoufalství a smutek po svém - hrubostí, zraňující ironií, ledovým odmítáním jakékoli komunikace - *to se všichni tak oddělujeme od svého okolí? Copak neexistuje možnost, jak prorazit? Petr a já jsme věřili, že jsme cestu našli, ale to jsme si jen namlouvali.* Bylo jí tak smutno, že by plakala pro sebe, pro Petra, dokonce i pro Montraye, který nenáviděl svět, kde žil a jehož vzduch dýchal, a to překonávalo to, že i jeho každý nenáviděl. Ona to také nedělala jinak, nechtěla nic než plakat, a skrývala své skutečné city za zdvořilostí a služební horlivostí, protože v kanceláři šéfa se prostě neplakalo. „Jistě jste nás ale nezavolal, abyste s námi mluvil o příslovích, pane Montrayi," řekla a vyslovila tím to, co chtěl právě říct Petr. „Právě jsme obědvali." Dříve než však mohl odpovědět, a dříve než pohlédla do tmavého koutu místnosti, se o tomhle důvodu dověděla. Otočila se, chladně Rohanu oslovila: „Lady" a uklonila se.

Celé její tělo se napjalo v křeči. *Přišla, aby ode mě znovu požadovala to, co nechci udělat.*

Jaello, nikdo nemůže dělat to, co chce. Četla Rohaniny myšlenky, jako by je vyslovila. *Ráda bych bývala strávila život ve Věži. Ty jsi dala přednost tomu, být jen Svobodnou amazonkou. A myslíš, že takhle jednají všechny ženy? Gabrielovou největší zálibou bylo skládat písně pro loutnu. A ty víš lépe než já, co chce Petr a co nemůže mít a co si Montray zoufale přeje...*

Znamená laran *umět poznávat touhy ostatních tak jasně, že člověk*

nemá vůbec čas na vlastní myšlenky a přání? Pak se ale Jaella z těchto úvah vytrhla. Vypětím zbledla a otřásl jí chlad. Mezitím jí Montray přátelsky představil lady Rohanu.

Rohana napřáhla ruku. „Ale Jaella je moje příbuzná, Montrayi, dcera jedné sestřenice, s kterou jsem vyrůstala jako se sestrou, a s jejím partnerem jsem se již mnohokrát setkala. Minulou zimu byl mým hostem.“ Položila několik zdvořilých otázek o Petrově zdraví a práci.

„Alespoň nemusím být v té přicházející bouřce venku.“ Petr vyhlédl za Montraye ven z okna. „Vůbec Montymu nezávidím, že za takového nečasu musí jet do Aldaranu.“

„Bouřka? Žádnou bouřku nevidím,“ prohlásil Montray rozjařeně. „Je tma a ošklivo a vůbec ne jako v létě anebo jako v něčem, co by se na jakémkoli světě vhodném k osídlení nazývalo létem - nic ve zlém, lady Rohano, ale opravdu máte tohle počasí ráda? Domnívám se, že máte...“

„Tolik zase ne,“ usmála se Rohana. „Podle jednoho starého příběhu bohové jednou svěřili lidem kontrolu nad počasím, ale smrtelníci chtěli mít ve své pošetilosti jen slunné dni, a neurodilo se, protože scházel déšť a sníh. Proto jim jeden milostivý bůh kontrolu opět odebral...“

„Na většině civilizovaných planet,“ poznamenal Montray otráveně, „lidé počasí opravdu kontrolují. Tahle historka mi připadá proklatě zjednodušená. To nemáte víc věcí zničených mrazem a záplavami, nemáte víc sněhových bouří, než potřebujete, a nebylo by požehnáním, kdyby zde bylo takové klima, které by bylo optimální pro zemědělství i pro člověka?“

Rohana pokrčila rameny. „Těžko říct, komu svěřit rozhodování o počasí. Ale určitě jste slyšel o práci, kterou dokázali lidé z jedné z Věží při posledním lesním požáru, když na správném místě spustili déšť. A to je jeden z důvodů, proč jsem vás vyhledala. Jsem přesvědčena, že vám Petr vyprávěl, že u vás pracuje jedna mladá žena, která je potenciálním adeptem pro Věž. Jaella...“

Jaella se k ní otočila. Cítila se vlákána do pasti a zrazena. „Rohano,“ vyhrkla vztekle, „o tom všem jsme už mluvily, než jsem sem přišla. Nemám žádný *laran*...“

„Podívej se mi do očí a zopakuj to, Jaello,“ řekla Rohana potichu.

To tedy znamená mít laran? Po všechny ty roky jsem to tak úspěšně potlačovala; proč to teď přišlo? „Je to můj život, a já jsem se dědictví zřekla. Jak si můžeš, Rohano, troufnout přijít sem k Terranům a zahnat

mě do úzkých?“

„Dělám to proto, že nemám jinou možnost, Jaello. Vysvětlila jsem ti, proč je bezpodmínečně nutné, abys zaujala své právoplatné místo mezi Comyny a v radě - a říkám ti to tady, aby ses nemohla vymluvit, že tvůj muž a Terrané, kteří, jak předpokládám, mají jistý nárok na tvou práci, ti nedovolí splnit svou povinnost vůči tvým příbuzným a Panstvím.“

Jaella? Místo v radě? Petr začal hned přemýšlet o tom, jak by toho využil ve svůj prospěch. To Jaelle neušlo. *Moje žena tedy patří k radě Comynů, a ani to nemusíme držet v tajnosti, protože Rohana sem otevřeně přišla a mluví o tom.*

Jaella už nebyla schopna číst Montrayovy myšlenky. Možná k tomu potřebovala okamžik sympatií, a ten byl nenávratně pryč. „O radě toho mnoho nevím, lady Rohano,“ řekl Montray, „ale jedno je jisté. Byla vždy proti naší přítomnosti tady v Thendaře...“

„Vaše přítomnost v Thendaře je jedna věc, pane Montrayi, a nemá smysl se přít o fakta. Můžeme jen uvažovat o tom, jak tahle fakta pro všechny zúčastněné méně ztraumatizovat. Přiznávám, že mnohý v radě by byl raději, kdyby Jaella nebyla ani Svobodná amazonka ani svobodná partnerka nějakého Terrana, ale i to jsou fakta, která musíme akceptovat a počítat s nimi.

Možná jsem se chtěla jen přesvědčit, že Jaelle nijak nebráníte v tom, aby tuto svou povinnost vykonala...“

„To by nás nikdy ani nenapadlo,“ odpověděl Montray klidně. „Nic mi pochopitelně není do toho, co chce dělat, ale mohu vám zajistit, že pokud potřebuje dovolenou, aby zaujala své místo v radě...“

„To je směšné!“ rozohnila se Jaella. „Proč to děláš, Rohano, a proč do toho zatahuješ Terrany?“

„Jak už jsem řekla: Terrané jsou neoddiskutovatelný fakt, a pokud žena, která by se jinak účastnila našich sezení, opomíná svou povinnost díky výmluvě, že její práce pro Terrany to nedovoluje...“

„Jednou provždy jsem se toho zřekla...“

Rohana ji jediným gestem umlčela, Pak si povzdechla. Vypadala velice unaveně. „Ty a Magda, mluvily jste se mnou o tom, že chcete stavět mosty mezi oběma světy. Začátek měl být v tom, že darkoverské ženy, ženy z cechu, budou vyškoleny v terranském centru jako zdravotnicko-technické asistentky a budou schopny terranskou medicínu, která je skvělá, provozovat v našem městě. Nebylo by pro stavě-

ní mostu ještě lepší, kdybys zaujala místo v radě, ty, která znáš dobře terranský životní styl, protože jsi se vdala na druhou stranu zdi mezi oběma našimi národy? Pochopitelně nejsi první...“ - nepatrně se usmála - „... ale to nemůžeš vědět.“

„Okamžik,“ vmísil se Montray. „Další Terran... O sňatku dalšího Terrana nemáme žádné podklady...“

„Andrew Carr,“ vysvětlila mu Rohana, „osoba, kterou postrádáte. Vzal si lady Callistu Lanartovou, dříve Callistu z Arilinnu. Slyšela jsem to od Damona Ridenowa, regenta z Altonu. Je docela možné, že lady Callista jednoho dne zasedne v radě. A je jisté, že to jednou udělá dítě či vnuk tohoto Carra.“

„Myslel jsem, že v radě Comynů žádné ženy nejsou,“ řekl Petr. „Tak tomu také teď je. U rodu Aillardů se však dědí po přeslici.

Muž, který se přižení do aillardského rodu, ví, že jej budou následovat jeho dcery, a ne synové, a to pod jménem jejich matky, a nikoli pod jeho jménem. Můžu vám říct ještě o dalších výjimkách. Členkami rady byly různé opatrovnice, a lady z Arilinnu místo právem přísluší, i když Leonie z Arilinnu se vždy neúčastní. Já sama jsem se zasedání účastnila jako Gabrielova regentka, dokud můj syn Kyril nebyl prohlášen za plnoletého. Celých deset let zastupovala lady Bruna Lyenierová v radě Altony, dokud altonský dědic nedospěl. Jeho otec zemřel několik měsíců před jeho narozením, a ona, sestra jeho otce, byla považována za lepší regentku než matka dítěte, která byla mladá a dala přednost tomu, aby byla doma s dítětem.“ Pokrčila rameny. „Ujišťuji vás, že nejde o to, abychom Jaelle zajistili místo v radě, ale potřebujeme ji. Jakmile se ostatní s touhle myšlenkou smířili, může být jen užitečné, když do rady vstoupí žena, která se zřekla světa, hlas darkoverských žen. Někteří z těch starců budou šokováni, ale neuškodí jim, když budou vyrušeni ze své samolibosti. Změny jsou často žádané, většinou nutné a vždy nevyhnutelné. Proto můžeme jen zvážit, které změny jsou pro náš svět ty nejlepší a s jakou rychlostí mají přijít. A v tom se názory vždy různí.“

Montray během její řeči několikrát otevřel ústa, a znovu je zavřel, protože ji nemohl přerušit. I když si toho tolik nevšimla, Jaella zažila poprvé Russella Montraye, jak se rozhodl nebýt nezdvořilý.

Teď se jen zeptal: „Vy jste celou dobu o tomhle Andrewovi Carrovi věděla? Pokusil jsem se s ním o slunovratu promluvit, ale zabránili mi v tom...“

„Já ne...“

„Ne.“ Montray se vztekle podíval na Petra. „To byli mí vlastní lidé. Omluvte mě, dámy.“ Uklonil se a stiskl tlačítko na svém stole.

„Beth, zjistěte mi, jestli je Monty ještě tady. A řekněte mu, ať ihned přijde do mé kanceláře, jasné?“

„Obávám se, že už je pryč,“ ozval se Bethyin hlas v interkomu. „Ale zeptám se, pane.“

„Pokud je pryč, požádejte diplomaticky Jeho Excelenci pana Li, aby za mnou přišel, rozumíte?“

„Jistě, pane.“

O chvíli později se Bethany ozvala znovu.

„Pan Wade Montray právě odjel z města. Strážce u brány to zaznamenal před více než dvěma hodinami.“ *Hned jak jsem s ním skončila,* pomyslela si Jaella.

„To nebylo zrovna moudré, nechat ho jít za takového počasí,“ poznamenal Petr. „No, má s sebou dobré lidi a je vybaven stany, potravinami a vším ostatním. Meteorologická služba zaspala, ale jemu se nic nestane. Vždyť nešel sám, a s trochou štěstí bude mít průsmyk za sebou dřív, než bouře začne s plnou silou. Jen lidi, kteří přišli na svátky z Kilghardu - ti z Altonu a Syrtisu - budou mít možná potíže.“

„Většina z nich tady zůstala kvůli zasedání rady,“ řekla Rohana, a pak interkom zapískal znovu.

„Vyslance Li nemůžeme nikde najít, pane. Nechal zprávu, že se ohledně nějaké velmi důležité věci pokusí spojit s Cholaynou Aresovou v jejím bytě, protože dnes není v kanceláři.“

„Měla jsem tam být,“ řekla Jaella plna neklidu. „Svěřil jste mi za něj osobní odpovědnost, pane...“ Montray na ni pohlédl neobvykle laskavě.

„Je dospělý, Jaello. Odpovědná za něj jste jen tehdy, pokud je mimo centrum, venku mezi domorodci. Nedělejte si o něj starosti. Mimochodem jsem slyšel, že vám můžeme gratulovat. Ve zdravotnickém oddělení vám řeknou, jakou máte mateřskou dovolenou a jiné výhody.“

Věděl to tedy i on, a stalo se to součástí toho proklatého *archivu.* Copak tu nebylo žádné soukromí? Jaella se na ostatní zlobila a zároveň měla i pocit viny. Převzala za Alekiho osobní zodpovědnost a i tentokrát selhala.

Rohana jen doufá, že když budu v radě, dám dítě do opatrování těm

správným lidem, aby bylo vychováváno jako Comyn... Neexistuje tedy žádná volba, ani pro mě ani pro mou dceru...

Když jsem šla k amazonkám, věřila jsem, že budu ušetřena osudu, který zahubil mou matku. Ale teď mě ten osud vypátral a stihl dokonce i mezi Terrany. Hněvivě se obořila na Petra.

„Ty žvanile, to sis to nemohl nechat pro sebe? Musíš roztroubit moje tajemství jako chlubil na trhu, aby ti všichni muži poklepávali pochvalně na rameno, jako by každý kocour nedokázal totéž? Myslíš, že když na mě budete s Rohanou dva, udělám všechno, co mi poručíte, jako hodná terranská - nebo darkoverská ženuška? Zatraceně, takhle to nepůjde! Opouštím tě. Nech to zapsat do archivu! A ty, Rohano..." - otočila se ke své příbuzné „...si jedno zapamatuj: Raději uvidím svou dceru mrtvou než v radě tvých Comynů."

„Jaello, tohle neříkej! Ach, prosím..." zděsila se Rohana, a Petr zvolal: „Jaello, drahoušku, buď rozumná! Lady Rohano, je nemocná, je bez sebe..." Zřetelně to slyšela, a věděla, že to slyšela i Rohana: *Je nemocná a pomatená, je těhotná, a ženy v tuhle dobu jsou trochu pomatené, ale já ji domluvou znovu přivedu k rozumu, jen to nechte na mně!*

Jaella zaklela jako nejhorší čeledín, takže Rohana zbledla, a vyběhla z kanceláře.

Slíbila Petrovi, že o rozvodu si promluví nejprve mezi čtyřma očima. Ale on se toho nedržel jako první, on vyžvanil její tajemství před Montrayem, i když pro tohoto starého muže neměl nic než slova opovržení - zrovna před Montrayem! Možná by mu prominula, kdyby o dítěti řekl nějakému blízkému příteli tady v centru - muži se vždy chlubí svým budoucím otcovstvím, to jí bylo jasné. Ale vyprávět to Montrayovi, nechat to oficiálně zanést do osobních spisů? *Zatracený žvanil* - byla tak rozzuřená, že nebyla schopna dál uvažovat. Když dorazila do bytu, začala cpát své šaty do starého sedlového vaku.

Než odejde, musí zařídit ještě dvě věci. Zaprvé musí promluvit s Cholaynou. Nu, to může udělat v cechovním domě. Za druhé se musí zbavit přísahy odpovědnosti za Alekiho. Vyslanec Li její přísahu přijal, a proto to bylo věcí cti. Pak odejde domů.

Přistoupila k interkomu. Zpočátku jej nenáviděla; teď jeho pohodlnost oceňovala a uvažovala, jak se bez tohoto přístroje obejde.

„Komunikační, prosím. Bethany, podařilo se někomu najít vyslance Li?"

„Zanechal tady pro tebe zprávu, Jaello. Stav se a vyzvedni si ji, pokud můžeš.“

Jaella pohlédla na skoro sbalený vak a byla v pokušení Bethyinu výzvu ignorovat. Terrané podmínky své smlouvy porušili více než jednou a pronikli teď dokonce do jejího soukromí, když z jejího těhotenství učinili oficiální část archivu. To ji opravňovalo k tomu, aby jednala stejně bezohledně.

Nechtěla však jednat na úrovni těchto lidí. Převzala osobní zodpovědnost za zdraví určité osobnosti, a nechtěla ji nechat na holičkách.

„Hned jsem tam,“ řekla Bethany a nechala mohutný vak ležet na posteli. Třeba to Petrovi naznačí její postoj, až přijde a uvidí ho. Jeho lísání nepomohlo. Ať řekne nebo udělá cokoli, její rozhodnutí je nezvratné.

Bethany ji přivítala v komunikačním oddělení se znepokojeným úsměvem.

„Ach, Jaello! To je tvůj oblek amazonky - promiň, oblek ženy, která se zřekla světa? Jdeš do terénu? Ach ano, chceš vyrazit za Alessandrem Li, že?“

„Co myslíš, Beth?“

„Hledala jsem tě celý den, ale nebyla jsi nikde, kde bych tě čekala. Li tady dnes brzo ráno pro tebe nechal zprávu...“

Dnes ráno. To Montyho připravovala na jízdu do Aldaranu, a pak měla tu dlouhou, hloupou hádku s Petrem...

„Vždyť víš, že jsem byla nahoře v kanceláři koordinátora,“ vytkla Bethany, ale ta zavrtěla hlavou.

„Li mě nabádal, abych ti zprávu nepředávala tam, kde by ji mohl slyšel Montray, dokud nebude aspoň 28 hodin pryč. Víš, co si myslí o Montrayovi.“

„Ta zpráva...“

„Moc jí nerozumím,“ řekla Beth. „Dal mi ji a řekl, že ji nechce ukládat do počítače. To je samozřejmě proti předpisům, ale ty víš, jak to je, šéf má pravdu, i když ji nemá. Říkal, že získal informace o tomhle muži...“ Bethany hleděla na popsaný lístek na psacím stole. „Andrew Carr se jmenoval - říká ti to něco? Li chce jet do Kilghardu a do Armidy, a ty ho máš cestou dohnat. Jaello, co se děje? Vypadáš nějak divně...“

Do Kilghardu. Do toho nečasu, který je v létě jen zřídka, do nitra té nejneschůdnější a nejnepřehlednější oblasti Darkoveru. A sám? Zepta-

la se, i když už znala odpověď, ale doufala, že si to jen namlouvá: „Kdo s ním jel, Bethany? Vzal si přece darkoverské vůdce?“ Ne. Naplánovala vše pro Montyho - dobře vybavenou expedici, doprovázenou zkušenou horskou vůdkyní Rafaellou a jejími lidmi. Kdyby ji Petr nezdržel, mohla něco podobného zorganizovat i pro Alekiho. Li věděl, že to umí, a chtěl ji vzít s sebou z Thendary jako vůdkyni a osobní strážkyni - ani se nemusela vracet do cechovního domu, aby přiznala svou porážku! Celý den však narážela na překážky. Nejdřív se musela postarat o Montyho, a pak přišla ta idiotská hádka s Petrem. Co mu dlužila? Povinnost měla přednost, jednoduchý fakt, že přísahala, že přebírá *osobní odpovědnost* za Alekiho a jeho bezpečnost. A on vyrazil sám, vydal se po neznámých cestách, a schylovalo se k hrozivé bouřce - měla jej aspoň přemluvit, aby počkal, než se bouře přežene.

Musím za ním, a to rychle. Poděkovala Bethany za zprostředkování zprávy tónem, který nijak neprozrazoval její rozrušení. Li byl Carrovi na stopě, a ten odešel z plesu krátce před půlnocí. Možná počasí prozkoumal svým: hvězdným kamenem a zjistil, že musí hned odjet, pokud má bezpečně dorazit do Armidy - anebo k některému místu cestou, Syrtisu nebo Protěži, než propukne bouře. Li čekal až do rozednění - doslechl se nějak o tom, že Carr, jak lady Rohana říkala, je ženat s lady Callistou? Jaella uvažovala, kdo tahle lady Callista může být a proč si pro všechno na světě vzala Terrana. *Říkám vám to dopředu, lady, budete litovat. Také jsem věřila, že to vyjde. Ale nestalo se tak.*

Li tedy chtěl tohoto pohřešovaného muže vypátrat, zjistit něco o Comynech, dozvědět se, co se stalo... ale měl na ni počkat, dát na její radu! *A já jsem svou povinnost nesplnila! Selhala jsem, jako v manželství!*

Nemělo smysl, aby se za ním jako šílená hnala, jak by to v prvním okamžiku málem udělala, aby jej zadržela. Pravděpodobně už město nechal pěkný kus za sebou. Potřebovala jezdecké boty a oblečení, které by ji ochránilo za špatného počasí. Její kůň stál ve stáji cechovního domu, a tam mohla také dostat i proviant. Její sedlové brašny byly již skoro sbaleny.

Z náhlého popudu stiskla Bethany ruku a řekla: „Bylas mi dobrou kamarádkou, Bethany. Slibuji ti, že na tebe nezapomenu. A teď už musím jít.“ Spěchala pryč a už neslyšela Bethaninu poděšenou otázku, co tím myslí.

Cholayna byla rovněž její přítelkyně. Ne všichni Terrané byli jako

Petr nebo Montray, obráceni jen ke svému já a zaneprázdněni pouze svou ctižádostí....

Malý byt v sekci pro manželské páry byl ještě prázdný. Mohla tedy odejít, aniž by došlo k nové konfrontaci s Petrem. Položila pár drobnosti nahoru do sedlové brašny, velmi teplé ponožky pro jízdu, několik balíčků syntetických potravin, které mohla bez potíží sníst a rychle získat energii a proteiny. S bodnutím lítosti pohlédla na postel, kterou sdíleli. Bývala tak šťastná, a teď - jen ztrácela čas. Když utáhla řemínky sedlových brašen, viděla, že Petr stojí ve dveřích a pozoruje ji.

„Jaello! Miláčku, kam jdeš? Myslel jsem, žes říkala, že si spolu promluvíme..."

„Tos řekl ty," opravila ho. „A já jsem v Montrayově kanceláři zjistila, že už jsi toho namluvil dost, aniž bys měl tolik zdvořilosti o tom se mnou promluvit nejdřív. Už vážně není co říct, Petře. Je mi líto. Ráda bych dodala, že ztroskotání našeho manželství je moje vina. Ale teď už musím jít. Nedělej si starosti, nezříkám se své povinnosti, splním ji." Uchopila brašny. Přistoupil k ní a chytil ji za ruce.

„Ty jsi musela ztratit rozum! Myslíš, že tě nechám odejít, samotnou a těhotnou? A blíží se bouře! Ne, Jaello. Ty jsi moje žena, a mou povinností je se o tebe postarat, a zatraceně, k tomu se dost nehodí, abych tě nechal jet samotnou do Kilghardu. Li si může dovolit vzít tolik vůdců, kolik chce. Moje žena k nim patřit nebude. Konec."

„Právě jsem ti vysvětlila," řekla a cítila, jak se její rty protáhly, což mohlo vypadat jako úsměv, ale byl to hněvivý výraz, „že s naším manželstvím je konec. Nejsem *tvoje žena* - v tom smyslu, jak to říkáš, jako bych byla hračka, která ti patří a s kterou si můžeš dělat, co chceš, jsem nikdy *tvoje žena* nebyla. Nepřiznávám ti právo k tomu, abys mi bránil v plnění mých povinností - anebo v čemkoli jiném, co se rozhodnu udělat. Petře, to je směšné. Odcházím, a je jedno, co řekneš, a prosím tě, nezesměšňuj se tím, že mi budeš udělovat rozkazy, o nichž dobře víš, že je nesplním."

Pokusil se jí vytrhnout brašny z ruky. „Nechceš tyhle krámy položit? V tvém stavu nesmíš nosit nic těžkého! Nikam nepůjdeš, Jaello. Slunce nesvítí, takže musí být krátce před západem slunce, a brzy začne pršet nebo dokonce sněžit."

Ano, a Aleki je v tomhle nečase sám. Může se ztratit, může se mu něco stát. Nevím, jak dalece si svou cestu naplánoval. „Jdi mi s cesty, Petře. Řekla jsem ti, že od tebe odcházím."

„A já jsem řekl, že tady zůstaneš," odsekl hněvivě. „Ty jsi moje žena, a nemůžeš takhle se mnou mluvit. Tyhle krámy polož! A pak se posadíme, něco vypijeme a rozumně si spolu promluvíme. Pořád tvrdíš, že ženy z cechu jsou rozumné, ale ty se chováš jako hysterická těhotná ženská, která chce bez přemýšlení vyrazit do bouře! Připadá ti to rozumné, Jaello?"

Přistoupil k nápojovému automatu a objednal jí horký nápoj, o kterém věděl, že ho má ráda. Jemná vůně, podobná *jacu*, ale bez té hořkosti, se rozšířila po pokoji.

„Posaď se, Jaello, a vypij si čokoládu. Pokus se na to podívat rozumně."

„Myslíš, dívat se na to tvým způsobem?" Přijala čokoládu. Na dlouhé jízdě, která ji čeká, bude potřebovat její sílu. „Nemohli bychom, Petře, okolnosti rozvodu probrat, až se vrátím? Do té doby se uklidníš a zjistíš, že to je jediné správné řešení. Pokud naše dítě bude chlapec - i když Rohana říká, že to bude holčička -, nechám ti ho. Pak máš syna, kterého sis přál. Myslím, že to je vše, co jsi kdy ode mě chtěl..."

Věděla, na co ve svém hněvu myslí. Ženy byly zatraceně bláznivá stvoření, ale pokud muž chtěl dítě, byl na ně odkázán - a jak jinak mohl dosáhnout nesmrtelnosti? Málem by s ním měla soucit.

„Nehloupni, Jaello. S rozvodem nebudu souhlasit, ne teď, když je dítě na cestě. Dlužím aspoň tomu dítěti, abych se postaral o jeho matku a chránil ji, i když spolu moc dobře nevycházíme."

„A ty si myslíš, že tady budu sedět v centru a nevyjdu na krok ven, protože mě budeš držet pod svou knůtou? Ne, Petře."

Odložila plastikový kelímek tak prudce, že se překotil a hnědý pramínek se rozlil po stole. „Jsem ochotna se s tebou po návratu setkat - v pokoji pro cizince v cechovním domě -, a pak, pokud bezpodmínečně chceš, si o našem dítěti promluvíme. Ale ne teď.

Zdržuješ mě, chci být před setměním na cestě." Když chtěla zvednout své brašny, musela projít kolem něj. „Je mi líto, Petře. Přála jsem si, aby to dopadlo jinak. Já..." Chtěla říct: *Měla jsem tě ráda*, ale nebyla si tím už tak jistá. Jen si povzdechla a přehodila si brašny přes rameno.

„Ne, zatraceně! Jaello, ty jsi šílenec! Copak to nechápeš?" Strhl jí brašny z ramene a hodil je prudce na podlahu. Vztek mu nahnal krev do tváří.

„Petře, jdi mi z cesty. Nechci ti ublížit.“

„Říkám ti, že nikam nepůjdeš,‘ ne v tomhle počasí, ne sama, ne, dokud jsi těhotná!“ Jeho rty byly jen tenkou linkou. „Pokud mi nedáváš jinou volbu, zavolám dolů na bránu a nechám tě zadržet policií, a pak skončíš ve zdravotnickém v ochranné vazbě. Řeknu, že jsi těhotná a že jsi ztratila rozum, a oni tě zavřou, dokud se nebudeš chovat rozumně!“

Nejhorší na tom bylo, že toho byl schopen. Zavřeli by ji anebo uspali drogami. Stačilo, když by tvrdil, že je šílená, což znamenalo, že nedělá to, co jí on jako její muž nařídil. Pravděpodobně by se jí podařilo dokázat své duševní zdraví; jako terranská žena nebyla jeho majetkem jako v případě, kdy by se provdala za Darkoverana. Mohla si zavolat Cholaynu, aby jí potvrdila, že je dokonale při smyslech, a vysvětlila, proč je její povinností jít za vyslancem Li. Ale to bude nějaký čas trvat, bude muset Cholaynu najít, a mezitím bude dávno uspaná a převezená do nemocnice.

„A já si vážně kdysi myslela, žes mě miloval!“

„Já tě miluji,“ odpověděl, „což však neznamená, že ti budu tolerovat každý tvůj potrhlý nápad, který sis vzala do hlavy.“

„Petře... ach, u všech bohů, ty nechápeš, co znamená čest a povinnost? Nedovedeš myslet na nikoho jiného kromě sebe?“

„A na koho, k čertu, myslíš ty? Určitě ne na mě a na svoje dítě. Pokud mě chceš přesvědčit, že jsi při smyslech, dej tyhle zatracené brašny zpátky a pokus se uvažovat trochu logicky!“

„Je to moje vina, že naše manželství selhalo,“ prohlásila klidně. „Myslím, že by ses rád ženil *di catenas*, a i když jsi věděl, že moje přísaha mi to zakazuje, myslel sis, že když mě budeš dost milovat, změním se.“

Ty a ta tvoje proklatá přísaha! Na okamžik si myslela, že to řekl nahlas. Když byl v téhle náladě, nedalo se s ním mluvit. Co měla udělat, aby svoje výhrůžky nesplnil? Jeho mysl jí byla dokořán otevřená, cítila jeho hněv, jeho zklamání, dokonce litoval lásky, která zmizela. Pokud se chce dostat z pokoje, nic jí nepomůže. V okamžiku, kdy bude venku, použije interkom a strážím u brány namluví, že jeho těhotná žena ztratila rozum, chce vyjet ven do blížící se bouře, a je třeba ji silou zastavit. *Moje žena. Je těhotná, šílená, pro její dobro ji musím zavřít...* Kdy k ní podobné myšlenky už dolehly? *Jalakova tvář, její matka nafouklá těhotenstvím... ne, nebylo možné, aby si pamatovala*

na matku nebo na Jalaka, byla tehdy ještě dítě, bez laranu... anebo jen ty vzpomínky byly tak bolestivé?

„Ve skutečnosti," vyhrkla na něj a trýzní sotva vnímala, co říká, „bys mi nejradši nasadil pouta... abych nemohla dělat nic, co ty nechceš..."

„Proboha, Jaello, nechci tě urazit, ale vždyť ty mě vůbec neposloucháš!" vykřikl. „Pokud se musím obrátit na zdravotnické, abych tě nechal zajistit, pak to udělám..." A pak v jeho mysli spatřila svůj obraz... To, co si představoval, byla jen klidná Jaella, snad pod vlivem nějakého léku, a viděla se v okovech. *Obraz v mysli jejího otce, mladá Jaella s rostoucími ňadry, dost stará na to, aby jako žena dostala pouta, měděné okovy, které poutaly její ruce...Když ležela zraněná ve Scaravelském průsmyku, Magda jí svázala ruce, aby si obvaz nestrhla. Až do této chvíle si na to nikdy nevzpomněla. Slyšela sama sebe, jak křičí, a Magda ji znovu rychle rozvázala. Celou noc seděla Magda u mě a držela mě za ruce, protože jsem měla takový strach před okovy...*

„Nesahej na mě," zasyčela a uhnula před ním. „Jestli se pokusíš..."

Chytil ji za ruce - a Jaella se přestala ovládat. Reagovala čistě instinktivně. Camilla ji vyškolila jak v boji se zbraní, tak i v boji beze zbraně, učila ji, co má udělat, když na ni nějaký muž proti její vůli vztáhne ruku. Zapomněla, že to byl Petr, zapomněla na všechno. Bránila se mu tak, jak se bránila mužům, kteří den poté, co se stala ženou, přišli, aby jí nasadili okovy. Cítila hrany svých dlaní, teď změklé, protože v posledních letech bojovala jen málo, jak na cosi narazily, cítila Petrův strach, bolest, která jím pronikla...

A ticho. Ticho... Pohlédla na Petra. Ležel na zemi, a jeho myšlenky oněměly, nebyly nikde, nikde... Nevnímala jeho přítomnost v místnosti.

Teď pochopila, vůči čemu se všechna ta léta bránila. Tehdy v Shainse její *laran* procitl a ona začala duchem pronikat ven ze sebe. A pak, onu proklatou noc, když její matka v poušti porodila jejího bratra Valentýna, tuhle schopnost zablokovala... Bylo toho příliš, příliš bolesti a hrůzy...

Ruce její matky ji objaly, bolest její matky ji na plnila až po okraj, dusila ji. Nemohla dýchat. Jaello, Jaello, stálo to za to, jsi svobodná, svobodná... Och, Jaello, pojď a dej mi pusu... A pak záplava bolesti a slabosti a pak už nic, nic. Nic. Její matka nebyla nikde na světě, byla jen neživým tělem, které vykrvácelo v písku. Krev barvila písek do

ruda, jako vycházející slunce barvilo skály...

Ani tady nebylo nic, tam, kde dřív byl Petrův duch, zela prázdnota. Ležel před ní - bez života? Bez života? Takže jej zabila? Neviděla, zda dýchá, sklonila se a zděšeně svou ruku odtáhla.

Musí zavolat lékaře....

A všichni řeknou, že ho zabila.

Zalil ji ledový chlad. Už pro Petra nemohla nic udělat, a pokud nechtěla zbytek svého těhotenství strávit ve zdravotnickém oddělení, zavřená kvůli bezpečnosti své i svého dítěte - možná, že by s vražedkyní, pokud je těhotná, tak tvrdě nezacházeli, ale určitě by neposlouchali její vysvětlení, že to nebylo nic jiného než náhoda.

Musela odejít. Musela hned jít, než ji zadrží. Objeví ho až zítra ráno, až si někdo všimne, že nepřišel do služby. Terrané byli všichni posedlí myšlenkou na hodiny a přesnost, především dochvilnost při práci. Možná si však řeknou, že si vzal den dovolené a zůstal se svou těhotnou ženou, a když se neobjeví v kavárně, lze to snadno vysvětlit tím, že obědvají spolu v soukromí.

S rozhodností si brašny přehodila přes rameno. Z centra mohla odejít; stráže neměly instrukce, aby ji zadržely. Policie ji tedy pustí. A pak do cechovního domu, aby si vzala koně. Snad Magda - ne, Magda tráví svůj rok v domě. *Nesmím Margali pokoušet, aby porušila svou přísahu, tak jako jsem já porušila tu svou.*

Pak městská brána a silnice do Armidy. Cval, aby dohnala Alekiho, než propukne bouře. Zahnala myšlenku na délku cesty. *I cesta dlouhá tisíc mil začíná jedním jediným krokem.* A první krok ji vedl do chodby. Zaváhala, naslouchala svým duchem stopám Petrovy přítomnosti, jakémukoli znamení, že snad ještě žije... Ne, nic. Musí jít, ihned.

Musí si v cechovním domě vzít koně a potraviny. Ale Magdu do toho nesmí zatahovat.

Zavřela dveře bytu a v duchu zabouchla další dveře za vzpomínkou na Petra, svou lásku a své selhání. Skončilo to vraždou. Ale stále ještě mohla něco udělat. Pokud Alekimu zachrání život, dá Terranům život za život.

Tiše vyšla z budovy, přešla přes velké náměstí, policistovi u brány naposledy ukázala svou identifikační kartu. Spěchala potemnělými ulicemi za nárazů větru, a její znalost počasí jí říkala, že pokud si pospíší, dostihne Alekiho ještě před bouří.

5. KAPITOLA

Začalo pršet. Déšť smíšený se sněhem, ale teplejší než za většiny jiných nocí. Koneckonců od slunovratu uplynul teprve jediný den, uvědomila si Magda, a ještě nebyla tma, přestože slunce se právě skrylo za mraky kypící na západě. Přetáhla si kapuci svého tlustého cestovního pláště přes hlavu. Tuhý okraj posloužil k tomu, aby jí voda nestékala do očí. Její kůň házel hlavou ze strany na stranu, protestoval proti jízdě v dešti. Očividně si dělal starosti, že noc nestráví v teplé stáji cechovního domu, ale Magda jej hnala dál do deště.

Dvě hodiny severně od města se zastavila a přemýšlela. Do Kilghardu vedlo množství cest a Jaella možná - a možná také ne - viděla dobré mapy, zhotovené podle leteckých snímků. Kdo cestoval do Armidy, jel většinou Velkou severní cestou do Hali, obrátil se pak na jihu zničeného města na západ a jel podél pobřeží cestou do Neskaji až do Protěže. Odtud vedla cesta na jihovýchod do zářezu v horách, kde leželo armidské sídlo. Znamenalo to celou cestu překonávat mírně obtížný terén, a Magda slyšela, že dobrý jezdec na rychlém koni ji může, pokud je to nutné, zvládnout za jeden jediný den. To by byl ovšem velmi dlouhý den a drsná jízda, která by i toho nejlepšího koně dohnala na pokraj sil. Skupina, s kterou vyjela k požáru, sestávala pochopitelně z dobrých, průměrných i špatných jezdců a byla doprovázena vozy s nákladem a zvířaty nesoucími výzbroj a zásoby. Potřebovali skoro dva dny a jejich cíl nebyl zdaleka tak odlehlý jako Armida. Používali také vedlejších cest, z nichž některé nebyly lepší než pěší stezky.

Alessandro Li byl u požáru také, i když on i jeho průvodci dorazili ve chvíli, kdy byla většina práce již dokončena. Možná pro něj byla tehdejší trasa víc známá než Severní cesta. Jaella, která se živila organizováním výprav, znala v horách doslova každou stezku, ale kterou se nakonec vydala a o které si myslela, že se tudy vydal i Li, se mohla Magda jen dohadovat. Poprvé od chvíle, kdy uprchla z domu amazonek, si Magda položila otázku, zda má tolik odvahy a rozumu. Hledat v horách Jaellu, když je zoufalá a sleduje stopu muže, který se tu nevyzná, bylo hloupé hned dvakrát. Jako Terranka si mohla pro hledání vyslance Li vyžádat vrtulník a tak by alespoň mohla zjistit, že není v nebezpečí. Mraky a déšť by zabránily tomu, aby z vrtulníku něco viděli, a až silná bouře, kterou cítila v kostech, doopravdy propukne, smetla by vrtulník z oblohy.

A co se týče hledání Jaelly - možná měla zajít do hradu Comynů a poprosit někoho, jako byla Rohana, aby ji našel svým měsíčním kamenem... A pak si Magda uvědomila, zda neztratila rozum. Příliš dobře si dovedla představit, jak by Jaella, která nenáviděla vše, co souviselo s matricí, reagovala na takové jednání.

Přesto jsem jednala pošetile. Jaella byla v nebezpečí, to věděla. Cítila to stejně jako blížící se bouři. Ale hnát se za ní za takového počasí, aniž by měla tušení, kterou cestou se dala, nebylo zrovna nejrozumnější řešení. Měla aspoň požádat počasí znalou Camillu, zkušenou stopařku a horskou vůdkyni, aby ji doprovázela. *Camilla nás má ráda obě... a Jaella je pro ni něco jako dcera.* Tohle ji však vůbec nenapadlo.

Proč jsem vyrazila sama? Jakkoli o tom uvažovala, Magda měla pro to jen jedinou odpověď: *Protože jsem musela, protože neexistovalo žádné jiné čestné řešení.*

Odešla z cechovního domu, aniž by povečeřela. Vzala si teď z kapsy kabátu hrst sušeného ovoce, strčila si vždy jeden kousek do úst a žvýkala jej, zatímco nechala koně, aby pomalu klusal vpřed. Brzy se bude muset pro jednu z cest do hor rozhodnout. Může si vybrat dobrou silnici, Velkou severní cestu, která vedla kolem Hali do Hellersu a končila v Aldaranu. Ale když to udělá, propásne možná šanci Jaellu rychle dostihnout. Jaella se za nic nezřekne toho, aby Alessandra Li nesledovala dál, ale Magda pak s ní může jet aspoň dál a pomoci jí muže najít, dříve než jej jeho neznalost darkoverských cest a darkoverského počasí zahubí.

Hloupá holka, takhle bezhlavě utéct... Obětovala by se Magda pro svého nadřízeného také tolik? Jistě! Nejednala o nic méně překotně, když se v obleku Svobodné amazonky vydala do hor, aby zachránila Petra Haldanea, i když o amazonkách skoro nic nevěděla. A tahle očividná pošetilost ji přivedla až sem. Byla teď opravdovou amazonkou a složila přísahu žen, které se zřekly světa. Byl to bláznivý čin a přece správné rozhodnutí na cestě jejího sebeurčení. Přála si, aby se to nestalo? Ne, protože tím Petrovi zachránila život a jakkoli ji Petr rozzlobil, smrt mu nepřála. Ona sama se tak dostala do cechovního domu, což bylo rovněž nevyhnutelnou součástí jejího osudu, takže si život bez přísahy již nedokázala představit.

I když v tuto chvíli nechala svou přísahu za zády...

Ne. Nebyl důvod k tomu, aby se trápila pochybnostmi. Měla Camillino povolení, povolení cechovní matky domu. Magda zarazila koně, pozorovala v hasnoucím šedém světle křižovatku a pokoušela se pomocí eidetických záznamových technik terranské zpravodajské služby vybavit si obraz mapy s cestami, které vedly do Kilghardu. Před ní ležely tři cesty: Velká severní, táhnoucí se severně od Hali a zahýbající později do Armidy, úzká silnice, jíž bylo možno přes Soumračný pas na západě se dostat až k Venzaeským horám (tu ovšem mohla hned vyloučit), a silnici vedoucí přímo do pohoří Kilghardu. Byla úzká a strmá, stáčela se a kroutila po svazích různých hor, které by pro každého Nedarkoverana představovaly obří masivy. Žádný rozumný člověk, který terén znal, by se do Armidy touhle cestou nevydal. A někdo, kdo viděl jen mapu, by ji mohl považovat za zkratku, protože tvořila přeponu pravého úhlu, který svírala Velká severní cesta a stezka přicházející od Hali. A Alessandro Li, jak Magda věděla, strávil většinu života na civilizovaných planetách a možná věřil, že silnice vyznačená na mapě je opravdu to, co by on nazval silnicí, cesta pokrytá štěrkem či dlážděním. Pokud by Jaella měla v úmyslu dojít do Armidy před ním, zvolila by jistě delší, lepší a rychlejší cestu k cíli. Jaelle však šlo o Liovu ochranu, protože nic nevědělo nebezpečích Darkoveru.

Magda v duchu vypočítávala nebezpečí. Kroupy a sníh, v těchto šířkách dokonce i uprostřed léta. Bančíové jen tehdy, pokud by zabloudil a došel by k vysokým průsmykům nad hranicí lesa. Ale ani to nebylo nepředstavitelné. A pak tu bylo stálé nebezpečí, že se vznítí pryskyřníky. Li je mohl zapálit sám, kdyby nebyl dostatečně opatrný

s ohněm a s vařením jídla. A pokud si pod slovem silnice představoval totéž, co většina lidí z impéria se zkušenostmi z ne tak divokých světů, bylo také možné, že sejde z cesty a beznadějně se ztratí v zemi, která byla pro nezkušené oko pouhou divočinou.

Teď by jí opravdu pomohlo, kdyby měla parapsychické nadání a věděla, kterou cestou se vydal Li a kterou za ním Jaella! Věděla vůbec, kterou cestou se dal, anebo to jen odhadla? Jaella stále tvrdila, že se na svůj laran nemůže spolehnout, že ho nenávidí a nedůvěřuje mu.

Musím se tedy vžít do ní a představit si, jak uvažovala, když se musela rozhodnout.

Magda se nebezpečné cesty v horách bála. Ale ještě během toho, co si snažila namluvit, že Li žádné riziko nepodstupoval a držel se často používané silnice, objevil se před jejíma očima obraz. Jaella jela na svém malém chundelatém horském poníkovi, hlavu v kostkované kapuci skloněnou, po nebezpečné římse, z níž bylo vidět do zastíněného údolí.

Halucinace? Anebo záblesk skutečného mimosmyslového vnímání? Magda nevěděla. Obraz zmizel, a jakkoli se namáhala, nepřivolala jej zpátky. Tak jako tak musela hádat, kterou cestou Jaellu dožene, mohla tedy důvěřovat i svému vnuknutí. Udělala to dřív už několikrát a nikdy toho nelitovala. Váhavě se ještě jednou pokusila dívat se tímhle zvláštním způsobem. Vyslala své myšlenky po lépe postavené Velké severní cestě a hledala Jaellin obraz, spěchající za Alessandrem Li. Znovu však spatřila horskou stezku na příkrém úbočí. S povzdechem potáhla za uzdu a vedla svého koně z hlavní cesty k odbočce.

Cesta byla zprvu jen o málo užší a vedla podél osamělých statků s nejasně rozeznatelnými budovami. Ze stájí, kde se zvířata připravovala na noc, zaznával tichý šelest, slabá záře ohně pronikala z oken. Jednou či dvakrát unaveně zaštěkal zvědavý pes ale k Magdině velkému ulehčení si žádný člověk netroufal ven do deště, aby se podíval, co zvíře zavětřilo. Obyvatelé si bez pochyb mysleli, že každý cizinec, který tu v noci, jako je tahle, spěchá sám kolem, má dost vlastních starostí a není třeba se jím zabývat. Magdě to připomnělo jinou jízdu - to už od té doby vážně uplynul celý rok? - když ujížděla na sever za Petrem Haldanem.

Po chvíli země nasák1á deštěm změkla a cesta začala stoupat do hor. Tlusté převislé stromy voněly smůlou a jehličím. Stezka se stále zužovala, až by po ní nemohli jet ani dva koně vedle sebe. Osamělé

dvorce zůstaly v dáli, a Magda kdesi zaslechla lovecký křik noční šelmy. Zachvěla se. Zvířata člověka napadala jen zřídka, ale pokud na ně náhodou narazil, rozvzteklila se. V těchto horách stále ještě žily zbytky divokých hominidů, kterým první výzkumníci dali jméno *kočičí lidé*. Byli inteligentní, možná podobní člověku a velmi nebezpeční. Magda neznala žádného Terrana, který by se někdy s nějakým setkal, vyjma Kadarina, který si sám troufal i na ta nejpodivnější místa. Ale jeho zprávy stačily k tomu, aby vůči těmto tvorům cítila pořádný respekt. Ze všech nelidských ras na Darkoveru představovaly pouze tyto kočky pro druh homo sapiens opravdové nebezpečí. Slyšela sice, že v Kilghardu už žádné nežijí, ale ještě před čtyřmi pěti lety tam jejich smečka vedla boj s domorodci. Až do hanzovního města pronikla zpráva, že mnoho z nich bylo zabito. Přesto se kolem mohly pohybovat jejich zbytky, víc než kdy dřív plné nenávisti vůči lidem, kteří je skoro úplně vyhubili.

Přesně vzato museli Terrané zasáhnout, aby zabránili jejich vyhubení protože se jedná o předlidskou rasu. Člověk je největším nepřítelem předlidských kultur. Proč mě tohle napadá právě teď? Ze vzdálených hor zazněl znovu kočičí křik a zodpověděl její otázku. Nu, měla nůž a uměla s ním zacházet, navíc přísahala, že se sama ubrání a nikdy nepožádá muže o ochranu. V nouzi se s kočičími šelmami vypořádá, a pokud jim nic neudělá, nechají ji možná také na pokoji. A protože se kočičí tvor střetl jen s málo lidmi a ještě nikdy s Terranem, proč by si měla myslet, že ona bude ta první?

Mezitím se úplně setmělo. Magdin kůň si pomalu hledal cestu, která byla každou minutou příkřejší a blátivější. Déšť se snášel k zemi, jako by tam nahoře někdo zapomněl otočit nebeským kohoutkem.

Jak dlouho bude moci takhle cestovat? Její kůň, dar od lady Rohany, byl dobrý, ale Jael1in poník byl vyšlechtěn jen pro tyhle strmé horské stezky a byl na ně zvyklý. Magda neměla ponětí, na jakém koni jede Li - další důkaz, že udělala hloupost, když vyrazila na cestu, aniž by se na něco vyptala. Ale ona opravdu neměla jinou volbu.

Jaella a já jsme spolu spojeny přísahou. Sdílíme jediný život.

Pomalu chápala, co to znamená, zatímco její kůň opatrně kráčel kupředu.

Jaella byla její přísežná matka a přivedla ji ke *comhii-letzii*. To byla jedna část. Jaella byla její přítelkyně - bojovaly bok po boku proti lupičům, byly sestry meče. Totéž však mohla říct o Camille, s níž brá-

nila cechovní dům. Kromě toho byla Camilla její milenkou. Proč tedy bylo pouto s Jaellou silnější?

Magda se téhle myšlenky obávala. Ještě stále se s ní nedokázala smířit, ale přesto se drala stále silněji do povědomí, protože i to byla část jejího spojení s Jaellou, a i když ji tehdy nevnímala - *teprve Camilla mi otevřela oči* -, byla tu stále přítomna.

Jaella, která si vzala mého muže, která mu chtěla dát dítě, které jsem mu já odmítala... S rozhodností se od těchto myšlenek odvrátila. To, co ji přimělo Jaellu následovat, nebylo tak komplikované. Přísahala, že Jaellu bude bránit, a Jaella, která z jakéhosi pomateného impulsu vyrazila sama, nemocná a těhotná, ji potřebuje.

Ne. Tak by myslel někdo, kdo není do věci zasvěcen, ale ona Jaellu znala lépe. Když Jaella vyrazila za Alessandrem Li, měla v hlavě stejně jasno jako ona.

Li určitě nevěděl, do čeho se pustil. Jaella to naopak věděla přesně a převzala za něj zodpovědnost. Udělala to, co udělat musela, a Magda, která jela za ní, udělala totéž.

Magda dosáhla nejvyššího bodu příkré stezky a zastavila se. Na západě se opona mraků protrhla. Pronikalo jí slabé křehké světlo, a tu a tam se za rychle táhnoucími mraky objevil zářící kotouč většího měsíce. Na východě ležela temnota, a jen hlubší čerň hor se oddělovala od oblohy. Nad některým z vrcholků se občas zablesklo. Tady nahoře vítr foukal tak silně, že se Magdin kůň otočil a obrátil se k němu mohutným trupem. Déšť již nebyl tak hustý, ale stále ještě vydatný. Magda očima sledovala stezku pod sebou, kam až to bylo možné, a doufala, že objeví malou postavičku, kterou viděla ve své vizi - byla to opravdu vize? Neproniknutelná temnota noci a bouře však halily cestu mezi vrcholky. Kdesi zazářilo světlo. Selský dvorec, kde stále ještě někdo seděl u ohně, jehož záře pronikala oknem? Plamen táboráku, kde Jaella - anebo Li - hledali ochranu před nečasem? Anebo se pod skalním převisem tísnila horda lupičů a čekala na konec deště? Nevěděla.

Zatraceně, teď vidím, že laran představuje na planetě, jako je tahle, jednoduchý způsob, jak přežít. Tahle myšlenka pro ni byla nová, a Magda se ptala, jak na ni mohla přijít.

Nemělo smysl tu zůstávat v nechráněném nejvyšším místě průsmyku. Magda koně otočila a poklepala zvířeti, které se jen nerado natočilo proti větru, soucitně na krk. Začali sestupovat. Cesta byla nerovná a

vymletá vodou, takže zbyly jen těžké kameny a štěrk. Dokonce i v téhle výšce veškerý sníh zmizel. Zvláštní vůně květin, pach pryskyřice a pylu se vznášely ve vzduchu. V krátkém létě v horách teď vše pučelo a kvetlo. Při východu slunce určitě všude spatří květiny. Odkudsi zachytila představu, svah pokrytý modrými květy a létajícím zlatým květním prachem. Možná něco takového viděla na jedné z cest spolu s Petrem, když byli společně v akci? Bylo tu něco, na co by si v souvislosti s těmito květy měla vzpomenout. Nu, jistě se jí to vybaví.

Mohla jet celou noc? Magda spala minulou noc jen málo. Ale její kůň byl svěží, a protože Jaella měla přinejmenším dvě hodiny náskok, mohla nějakou chvíli klímat v sedle. Bylo vyloučeno, že by ji v temnotě předjela. Jaella by se na tak příkrém svahu, jako byl tento, nikdy neutábořila. Zurčení stružek na svahu a šumění deštěm rozvodněných potoků v údolí zněly Magdě hlasitě v uších, a k tomu se přidalo nerovnoměrné klapání koňských kopyt na cestě vedoucí dolů z kopce. Ani Alessandro Li by ji neoznačil jako silnici. Rozmyslel si to a vrací se? Ne, protože pak by se s ním Jaella nebo ona střetly - tady nahoře nebylo místo, kde by člověk mohl sjet z cesty, protože sotva stačila pro dva koně jedoucí vedle sebe. Kapuce chránila Magdě tvář před deštěm, a ona byla teple oblečená, ale vítr byl tak ostrý, že se přesto zachvěla zimou a musela se soustředit na to, aby se udržela v sedle, zatímco kůň opatrně hledal cestu mezi stružkami na stezce.

Mezerou ve spěchajících mracích proniklo světlo. Magda zadržela dech a tiskla se s koněm těsně ke stěně útesu. Měla strach z výšek i za normálních okolností, ale tady se cesta změnila v úzkou římsu, kde na dvou místech, kde se její kraj odrolil nebo sesul, proudil vodopád. Nu, jak muž tak i žena před ní tímhle místem prošli. Pokud by se jeden z nich zřítil, musely by tu i přes nedostatečné světlo být vidět stopy. Měsíc náhle znovu zakryly mraky, a Magda zůstala v temnotě. Ale ať už bylo světlo nebo ne, tohle nebylo dobré místo k tomu, aby se zde zastavovala. Protože stále ještě pršelo a voda se vedle stezky sbírala v malé stružky, mohlo dojít k novému sesuvu. Magda by raději sestoupila z koně a vedla ho, ale na to nebylo dostatek místa. Byla tedy nucena se spolehnout na nohy svého koně, který s tichým funěním postupoval vpřed.

„Tvoje schopnosti jsou tu stejně dobré jako moje," zašeptala. „Spěchejme, ať jsme odsud pryč. Ale rozvážně, kamaráde. Opatrně." Během několika minut byli v bezpečí. Po obou stranách cesty byly svahy

porostlé hustým lesem. Magda znovu kdesi zaslechla noční zvíře, ale obávala se ho méně než hrozivé stezky po útesu, která se mohla kdykoli propadnout.

Oba dva touhle cestou jeli. Když musím, dokážu to také, pomyslela si Magda, ale teď pod stromy se jí přece jen dýchalo lépe. Jistě, mohla se tu zastavit a počkat do rána. Li určitě nebude cestovat v úplné tmě na planetě, která je pro něj zcela neznámá. Pokud věděla, pocházel z planety s jasnějším sluncem, a na Darkoveru mu muselo připadat vše mnohem víc temné než jí, která zde žila od narození. Měl několik hodin náskok i před Jaellou, a jistě již dosáhl relativního bezpečí údolí a tam se na noc utábořil. Ráno jej jistě doženou.

Déšť nepřestával. Voda proudila z kopců a valila se každičkou stružkou, kterou nalezla, do údolí. V horách musel roztát všechen zimní sníh. Už teď bylo vidět stopy, které záplava způsobila na cestě a v kopcích, a Magda musela dvakrát obcházet strom, který se během zimních bouří vyvrátil z kořenů a teď zahrazoval stezku. Kdyby strom padl na místě, kde vedla po útesu jen úzká římsa, dál by se nedostala...

Tenhle most - a takové slovo zde bylo na místě - však musela přejít, pokud je chtěla dostihnout. Teď postupovala docela rychle. Cítila, jak se uvolnila, a její vědomí mělo dostatečný kontakt s jejím podvědomím, aby poznala, že to nejhorší má za sebou. Není důvod vzývat *laran,* říkala si pro sebe. Šumění vody, větru a eroze, skoro neznatelné poukazy, které mi skýtá chování mého koně, to samo o sobě postačovalo. Logika podvědomí před prahem vědomí. Co když *laran* není v podstatě nic jiného než instinktivní sloučení drobných detailů okolního světa?

Nezáleží na tom, jak se tomu říká. Pravděpodobně mi to však na tom proklatém útesu zachránilo život!

Vytáhla z kapsy kabátu kus chleba a trochu sušeného ovoce a začala je žvýkat. Vítr hnal na mnoha místech déšť kolmo přes cestu a rozmočil chléb dřív, než si jej mohla strčit do úst. To je pro muže typické, pomyslela si rozzlobeně, vyrazit za takové bouře. Žena by byla natolik moudrá, že by se nejdříve podívala na nebe a počkala, než se vyjasní.

Od vyslance Li nelze očekávat, že by věděl, jak náladové je počasí na Darkoveru, a po zimě se sněhem se mu teď muselo zdát, že je pěkně. *Měl však mít dost rozumu na to, aby se zeptal Jaelly. Od toho tu koneckonců byla!*

6. KAPITOLA

Když se Jaella probudila, stále ještě pršelo. Naštěstí stihla sejít průsmykem a nejhorším úsekem cesty dolů ještě před setměním. Nechápala, proč se Li alespoň do Halí nevydal Velkou severní cestou, a pak neodbočil napravo. Nu, určitě se dostala do údolí a nechtěla vůbec přemýšlet, jaké by to bylo, kdyby musela sestupovat v temnotě po rozbité, vymleté horské stezce.

Teď i přes déšť ucítila v nose slabou vůni. Už dlouho ji necítila, ale kdo se jednou nadechl vůně květů *kiresethu,* nemohl si ji podruhé nikdy splést. I když Jaella neměla chuť jet dál v dešti, bylo stále lepší pokračovat než se dostat do pylového oblaku zrajících *kiresethů.*

Je brzo ráno, a čím dřív se vydá na cestu, tím dřív Lia dožene. Zatím se nevyskytlo žádné nebezpečí, s nímž by se poměrně dobrý jezdec nevyrovnal, a proti vší logice se upnula k představě, že by vycítila, kdyby se mu cestou mělo něco stát.

Déšť znatelně polevil. Jaella zasténala, vylezla ze spacáku a obula si jezdecké boty. Rozložila spacák na sedle - kdyby jej složila provlhlý, zůstaly by na něm skvrny - a přála si, aby měla možnost rozdělat oheň. Horký nápoj by jí zrovna teď pomohl, ale nedalo se nic dělat. Ukousla si kus sušeného ovoce, pokrčila rameny a znovu jej zastrčila do brašny.

Zdejší lidé, obvykle rolníci, jejichž hlavní obživou byli chundelatí poníci a ovce, se pokoušeli zemi *kiresethu* zbavovat. Ale i zde v bezprostřední blízkosti Thendary bylo mnoho divokých, pustých krajů a při tak nepatrném osídlení nemohl nikdo vědět, co se tam odehrává.

V noci byla Jaella jednou přesvědčená, že zaslechla lovecký křik kočkovité šelmy, a zachvěla se. Na svých dlouholetých cestách ještě sice žádnou nespatřila, ale bála se jich.

Jednotlivé poryvy větru rozháněly mlhu stoupající v pásech z vlhké půdy. Jaella se vyhoupla do spodních větví stromu, vylezla o několik stop výš a očima prozkoumala údolí, kam až to bylo možné. Po Alekim ani stopy. Ale někde na téhle cestě musel být. Ze stezky na útesech neměl kde sejít. Sestoupil tedy do údolí a jel dál. Pokud poníka popožene, jistě ho během několika hodin dostihne. Mezi ní a okrajem altonské državy ležela ještě jedna hora a údolí, byla to obtížně schůdná oblast s propastmi, kde, jak se domnívala, se před lety zřítilo Carrovo letadlo. Nevěřila, že Carr podnikl tak dlouhou cestu, aby se na vrak podíval, ale nebyla si již jistá, co by Terran mohl udělat.

Sestoupila ze stromu dolů a vyhoupla se do sedla. Stálý chvat ji hnal dál, a než se slunce zvedlo nad mraky, byla již na příkré stezce, která vedla vzhůru na druhé straně údolí. V poloviční výšce se otočila a pohlédla za sebe. Na okamžik se jí zdálo, jako by mezi stromy zahlédla postavu na koni, ale pak jí znovu zmizela v zeleni. Kolem ní květy využívaly teplo krátkého léta a otevíraly se, plnily její nos vůní a její oči barvami. Byla znovu svobodná - záleželo na tom, co za sebou zanechala?

Piedro... snad přece jen nebyl mrtvý, nýbrž jen omráčený. Snažila se tomu věřit. Pokud byl mrtvý... pokud byl mrtvý, pak jej ona zabila... Ale nepřipustila si, aby nad tím hloubala. Ne teď.

Její povinností v téhle divočině bylo najít Alekiho, dohnat jej a doprovodit do Armidy.

Jela tak rychle, jak to jen její poník dokázal, pohled upřený k zemi, aby objevila nějaké znamení, že tudy projel jezdec anebo tu tábořil. Měla dobré oči, a s hledáním stop měla zkušenosti. Na jednom svahu‘si všimla rozdrceného kapradí, kde byl kůň uvázán, malé hromádky chladnoucích kobylinců a kusu obalu z terranských potravin. Takže Aleki tu byl. Nemarnila čas na téhle hrozné cestě, zatímco by si Aleki vybral jinou silnici. Jeho náskok činil nejméně tři hodiny, ale ona jej dožene. Jistě jej dostihne před setměním.

Cesta se blízko vrcholu znovu zužovala, a její okraj byl znovu poškozen vodou a erozí. Voda stále ještě stékala ze svahu dolů, šuměla vedle cesty do údolí, využívajíc zkratek vymletými koryty mezi kameny. Bouře strhala větve ze stromů, takže Jaella musela občas s po-

níka seskočit a opatrně s ním překážku obejít. Slunce jasně zářilo. Jaella byla ráda, protože její oblek jí schnul na těle. Stále však cítila v nose ten nešťastný pach *kiresethového* pylu. Často slýchala, že když se člověk nebo zvíře tohoto pylu nadechli, byli agresivní. Zvířata divoce pobíhala a pářila se i mimo dobu říje. O jeho vlivu se vyprávělo množství historek. Těžko by však na ni pyl působil natolik, aby z Alessandra Li začala strhávat šaty. Té představě se musela zasmát, a byla ráda, že alespoň něco jí bylo k smíchu.

Začala znovu sestupovat do údolí. Znovu se jí zdálo, že za sebou spatřila jezdce. *Petr je mrtvý. Někoho vyslali, aby vražedkyni chytil a dovedl před soud.* Pach *kiresethu* teď byl velmi pronikavý, a ona si všimla, že se jí začíná točit hlava. Možná za ní žádný jezdec nebyl, možná ji jen mátly halucinace. A teď si dokonce namlouvala, že slyší Magdin hlas, jak ji volá!

Jaello! Breda! Ale ten hlas zněl jen v jejích myšlenkách. Magda byla, díky Bohyni, v bezpečí cechovního domu. Pro Jaellu bylo útěchou, že i když zničila vše ostatní, tentokrát se jí podařilo Magdu nezatáhnout do svých problémů a Petrova zavraždění.

Nic z toho by se nestalo, kdyby se hloupě nezačala s Petrem bít. Měla jsem jej ignorovat a plnit svou povinnost jako amazonka, která se nic nestará o muže nebo o nějakého milence. Pak bych vyjela společně s Alekim a nemusela se za ním hnát po těchhle opuštěných cestách!

V mysli měla zmatek. Bezpodmínečně musela něco podniknout proti tomu *kiresethovému* zápachu. Sundala si šátek, namočila jej v potoce, který tekl vedle cesty, a uvázala si jej přes obličej, aby odfiltroval alespoň část pylu. Bylo to nepohodlné, měla potíže s dýcháním, ale asi po půl hodině pokryla látku tenká vrstvička žlutých zrníček. A jak se tomu vyhnul Li? Varoval ho vůbec někdo před horským *kiresethem?* V jakém stavu byl teď?

Přes cestu přeběhl králičák, vyskočil vysoko do vzduchu a dopadl mezi nohama jejího koně. *Králičák?* Obvykle se skrýval v podrostu a neodvažoval by se ven - ale Jaella neměla kdy o tom přemýšlet, protože měla dost práce se svým klopýtajícím a vzpírajícím se koněm. Mnoho nechybělo, a spadla by. Zatímco uklidňovala zpanikařené zvíře, koutkem oka zahlédla králičáka, který to vše způsobil, jak klidně sedí u kraje cesty. To bylo nepochopitelné. Ještě nikdy neviděla, že by se divoké zvíře takhle chovalo.

To muselo být způsobeno tím pylem. Možná to nebyl skutečný vítr, přinášející s sebou vidiny, ale pylu bylo ve vzduchu dost na to, aby na něj zvířata reagovala. Králičák zmizel. Jak dlouho seděla nepohnutě v sedle a zírala do nebe? Její šátek přes tvář byl plný žlutého pylu. Jaella jej sňala a znovu navlhčila. Co mohl *kiresethový* prach způsobit jejímu koni? A mimochodem, jak na něj reagoval Alekiho kůň? Ani nevěděla, zda koupil zvíře, které se v horách vyznalo, anebo nějaké, které při prvním nadechnutí zešílí!

Cesta se rozdvojovala. Její kůň se zastavil a sklonil hlavu, aby ukusoval zelenou trávu, která rostla v trojúhelníku mezi cestami. Jaella seskočila s koně a pátrala po stopách v blátě. Kterým směrem se vydal Li?

Tolikrát již jednala v rozporu se svou přísahou. Chtěla splnit aspoň tuhle povinnost. Převzala za Alekiho osobní zodpovědnost, a jeho bezpečnost byla pro ni na prvním místě.

Jestlipak kiresethový prach škodí *jejímu dítěti?* S námahou se pokoušela vybavit si přednášky chův v cechovním domě. Varovaly před určitými léky a bylinami, které dítě v děloze ohrožují, ale ona byla natolik přesvědčena, že nikdy nebude mít dítě, že poslouchala jen na půl ucha. Prohlížela si obě cesty. Jedna vedla přes vrchol na jihu do Protěže, i když ne přímo. Tam ležely selské dvorce a dvě nebo tři malé vesničky a mlýn, do kterého lidé pracující doma přinášeli utkané látky. Tihle lidé žili na malých horských dvorcích, předli a tkali hrubá plátna z vlny svých zvířat a barvili je rostlinnými vývary běžnými karovanými vzory. Druhou cestou, na které ještě ležel sníh, se šlo přes klikatící se stezku do Armidy. Pokud si Li prostudoval mapu a měl dobré měřítko, musel se vydat touhle cestou. Z jedné strany se od ní oddělovala stezka pro dobytek. Tou se Li jistě nevydal. Jaella se znovu vyhoupla do sedla a vyjela na cestu vedoucí do Armidy. Teď už to nebude trvat ani hodinu, a Alekiho dožene. Musel jet touhle cestou. Přinutila koně do cvalu, ale cosi ji zneklidňovalo.

Stezka pro dobytek byla široká a rovná, vyšlapaná podkovami chervinů. Nemohl ji Li považovat za cestu prostě proto, že byla široká a rovná?

Ne. Musel přece vidět otisky kopyt a rozeznat, komu patří. Nemohlo mu přece ujít, že aspoň deset dnů tu neprošlo nic, co by mělo méně než čtyři nohy.

A *pokud si toho nevšiml?* Jaella zatáhla koně za uzdu a otočila jej.

Náhle jako blesk se před ní vynořila halucinace, obklopená zářivými barvami. Aleki leží v bezvědomí na zemi...

Musí zpět a na cestě pro dobytek hledat stopy jediného jezdce. Natisíckrát by ho proklela! Copak neměl dost rozumu na to, aby se držel toho, co byla očividně silnice? V minulých měsících však Jaella viděla u Terranů hodně fotografií a dovedla si teď už také představit, jak jejich svět musí vyhlížet terranskýma očima. Když si prohlížela udupanou stezku pro dobytek, měnila se v jejích očích stále víc v často používanou cestu - nazvala by ji silnicí spíš než dvě ostatní úzké cesty, odbočující po stranách. Stezka nevedla k žádnému místu, nýbrž zpět k nekonečným soutěskám, kde prošli jen obezřetní chervinové. Ale pro Alekiho to mohla být silnice, upravená a zarovnaná lidskou rukou.

V Thendaře jej měli varovat. Ne. Pravděpodobně se podíval do mapy vytvořené podle leteckého snímku a vybral si cestu vedoucí napříč krajem přímo do Armidy, a teď si myslel, že ji našel. A pokud vdechl hodně *kiresethového* prachu, mohl stezku pro dobytek *považovat* za silnici.

Možná mu halucinace vykouzlila dokonce silnici, vydlážděnou po terranském způsobu.

Teď si byla Jaella zcela jistá. Navedla poníka na stezku pro dobytek. Zavětřil, pach chervinů mu byl podezřelý, a ona jej musela popohnat dolů do rozbrázděné krajiny, která byla využívána jen v létě jako pastviny pro cherviny a podobná zvířata. Tady venku se popásala divoká stáda, jejichž majitel na ně jednou či dvakrát za rok dohlédl a která šla na porážku jen příležitostně pro kůži či kožešinu. V takové krajině se vždy skrývala údolíčka se šťavnatou travou. Jaella v těchto místech ještě nebyla, ale určitě tu někde bylo nepřístupné místo, kde *kireseth* rok za rokem nerušeně kvetl. Slunce Jaelle pálilo do zad, byl zářivý den a horkost stoupala ze země. Snadno se mohlo stát, že se člověk v téhle krajině ztratil a už nenašel cestu ven.

Před krátkou dobou tudy musel projet osamělý jezdec. V mysli spatřila stejně jako na malém bezpečnostním monitoru v centru vysokou štíhlou Alekiho postavu v zářivě modré bundě, vlasy pocuchané větrem. Pršelo; sklonil hlavu k hřbetu svého koně. Příliš velký náskok už neměl. Pak se výjev na vnitřní straně jejích víček změnil a vykreslil jí nehybného Alekiho *(Jako Petr! Jako Petr, který leží mrtev v centru!),* s roztaženýma rukama a nohama, hlavu rozbitou o kámen. Vedle něj se poklidně popásal jeho kůň. Čemu měla věřit? A teď znovu za-

slechla Magdin hlas.

Navlhčila si lépe svůj šátek na tváři. Hlava se jí točila a vzduch okolo se blyštěl. Obraz stíhal obraz. Aleki šplhal pěšky nahoru příkrou stezkou. O okamžik později ležel pod podivným ostnatým stromem, který se na Darkoveru nikde nevyskytoval, na břehu pro Jaellu neznámého jezera, a strom se nad ním sklonil a komíhal se v neviditelném větru. Aleki tam ležel nahý se ztopořeným údem a sáhl po ní s žádostivostí, která ji poděsila. Zamrkala, a obraz zmizel. *Aleki?* Nikdy! To jistě ten pyl. Anebo zachytila náhodný erotický obraz z jeho myšlenek či vzpomínek? To znamená, že musí být blízko. Jaella si uvědomila, že její dlaně jsou vlhké potem a její srdce se panicky rozbušilo. Ze sexuálního pohledu jí byl Alessandro Li zcela lhostejný; podle jejího názoru bylo nemožné, aby k němu něco cítila, a skutečnost, že takový mentální obraz spatřila, ji děsila. Nepatřil jí. Nepovažovala jej dokonce ani za svou vlastní představu.

Déle než hodinu sledovala stezku pro dobytek, která se pomalu zužovala a náhle se dělila do šesti či osmi úzkých pěšin. Ztrácely se ve všech směrech v malých soutěskách.

Když Aleki dorazil až sem, musel zjistit, že se dostal do slepé uličky a že tohle nebyla vůbec cesta. Jediným rozumným rozhodnutím by bylo obrátit se nazpět. *Pokud ještě byl rozumného rozhodnutí schopen, když byl po celé hodiny vystaven vlivu kiresethu.* Musel tam někde dole ležet, mrtvý nebo v bezvědomí anebo - vzpomněla si na erotickou sílu halucinací - zcela opojen. Pak by už vůbec nevěděl, co se mu stalo. To ho nevaroval škorpion nebo zeleničník? Jistě ne. Jaella vycházela z toho, že jej bude při svém prvním výletu doprovázet a radit mu. Byla za něj osobně zodpovědná. A teď znovu přísahu porušila.

Selhala jsem, selhala, selhala ve všem.

Vzhlédla k obloze, zamrkala, protože měla dojem, že musí

prohlédnout skrz barevné pavučiny. Mraky ve svém spěchu zakrývaly slunce. Den se již nachýlil, jako by ztratila čas. V téhle rozbrázděné krajině mohla jediného muže a jeho koně hledat po celý život. Možná byl už Aleki mrtvý. Ztratila jeho stopu. Znovu selhala. A obloha vypadala, jako by mělo brzy znovu pršet, a více než předtím. Alespoň se vzduch vyčistí od *kiresethového* prachu, a ona bude mít zase čistou hlavu. Přes podivné vrstvy barev nejasně rozeznávala po obou stranách cesty stoupající stěny kaňonu. Tam nahoře byly jeskyně. Mohla se pokusit najít přístřeší před deštěm, možná si dokonce zapálit

oheň - jídlo měla s sebou a chtěla si udělat čaj z kůry, snad jí pomůže proti ospalosti. Pokud se jí podaří tam vylézt a dostat tam i poníka. Popoháněl ji svíravý pocit. Aleki mohl ležet v některé z těchto soutěsek, v bezvědomí, ale ještě na živu.

Kdyby jen dovolila lady Rohaně vypěstovat svůj *laran!* Mohla by jej použít, aby Alekiho našla, aby viděla, kterým směrem se dal. Byla sobecká a arogantní a nechtěla na sebe vzít nic z povinností a zodpovědnosti Comynů.

Když se odsud dostanu živá, půjdu k Rohaně a požádám ji, aby mě učila. S vyškoleným laranem bych bývala mohla svou povinnost splnit. Vždy jsem si myslela, že mám malé nadání, ale teď vím, že jsem se měla učit používat to, co mám. Zabila jsem Petra. Obětovala jsem Alekiho život, protože jsem si nechtěla přiznat, kdo jsem. Pohlížela nazpět na celý svůj život a všude viděla chyby, počínaje okamžikem, kdy se odvrátila... odvrátila...

Stála v písku pouště, a slunce vycházelo... *Velká kaluž krve byla rudá jako vycházející slunce, a Jaella poprvé svým probuzeným vědomím viděla tvář své matky. Byla vtažena do její bolesti a hrůzy, a s šíleným vypětím to vše umrtvila a umlčela.*

Od té doby jsem svůj laran zadržovala, protože jsem nemohla snést hrozivou bolest její smrti. Zemřela, opustila Jalakův dům s pocitem, že zemřela, abych já nemusela vyrůstat v okovech. .Zemřela, abych já mohla být svobodná, a já nechci přijmout to, že jsem byla příčinou její smrti.

Osvobodila mě. Ale já sama si tímhle pocitem viny nasadila pouta...A teď nevím, jak mám otevřít to, co jsem zavrhla...

Usmrtila jsem Petra, protože jsem nesnesla své vzpomínky. Slepě jsem uhodila, a usmrtila jej. Stejně jako jsem usmrtila svou matku...

Nutila se opět do sedla, třebaže celé její tělo se chvělo vypětím. Všechno ji bolelo, již dlouhou dobu nejela na koni, a teď skoro tři dny seděla v sedle. Pro dítě to také není zrovna nejlepší, pomyslela si. Ale bylo pozdě se teď strachovat o dítě. To měla dělat před početím. Anebo předtím, než zabila jeho otce...

Ach, přestaň s tím rozumováním. Vyrostla jsi s Camillinou historkou o tom, jak Rafaelle začaly stahy a sotva měla čas .si sundat kalhoty, a když se dítě narodilo, odjela na koni domů. Ta malá se o sebe postará, je tam uvnitř pěkně v pohodlí. A přesto se jí zdálo, jako by někde plakalo dítě. Ubohá holčička. Nikdo ji nechce. Její otec ji chtěl,

ale je mrtev. Co s ní bude?

Aleki se musel přinejmenším pokusit dostat se zpět na hlavní cestu. Kdyby to dokázal, narazila by na něj. Bez pochyb ležel v některém z kaňonů, mrtvý nebo omámený *kiresethem* anebo spadl z koně a je v bezvědomí... Její povinností bylo jej hledat tam dole; to bylo to nejmenší, co pro něj mohla udělat. Ignorovala hlas rozumu, který říkal, že ve srovnání s tím je hledání jediného listu v ořechovém lese hračkou. Při další jízdě se zoufale snažila Alekiho vypátrat svou myslí.

Ne. Musela zpět, na cestu. Až dorazí do jedné z malých vesniček, může shromáždit pátrací skupinu. A znovu slyšela, jak Magda volá...

Ne. To se jen zvedl vítr. Dlouhé praporce mraků se roztáhly po obloze, stromy sténaly a bičovaly vzduch svými větvemi, jedna ji uhodila do tváře. Znovu šla po jedné z úzkých stezek, které vedly vzhůru stěnou kaňonu. Proč? Proč se vydala touhle cestou? V hlavě měla už jen jedinou myšlenku, Aleki je někde před ní, namísto stovky malých soutěsek v údolí se rozhodl pro cestu nahoru, aby získal přehled a zjistil, kde sešel z cesty. To bylo inteligentní. Ale kdo je dost inteligentní, nevydal by se sám na takovou jízdu, nýbrž by počkal na ni jako na svůj doprovod. Věděl přece, že na svou čest odpřísáhla, že se postará o jeho bezpečnost.

Ale on nedůvěřoval ani jí. Byla Darkoveranka, a on na ni shlížel z výše svých předsudků jako na domorodkyni. Nebylo divu, že vyrazil bez ní. Teď, když už bylo pozdě, jej chápala. Patřila k lidem, kteří mu bránili ve splnění toho, co považoval za svou povinnost. Chtěl zjistit, co se tomuhle Andrewovi Carrovi přihodilo a co si myslel o tom, že se Darkover chová docela jinak než necivilizované planety, které přišly s impériem do kontaktu.

Ale to byla moje vina, Jaello. Já jsem zmínila Carra v jeho nepřítomnosti, já přivedla Alekiho na Carrovu stopu. Myslela jsem, že Carr patří ke zpravodajské službě a má perfektní krytí, proto jsem o něm mluvila, i když jsem raději měla být zticha. Opravdu, to byla moje vina a ne tvoje. Ten hlas zazněl v její hlavě tak zřetelně, že se Jaella skutečně .obrátila a divila se, že Magda nejede vedle ní. Neslyšela ani podkovy Magdina koně. Cesta vedla vzhůru, a horký vítr jí fičel do tváře, stejně jako pouštní vítr při útěku ze Shainsy, na který nechtěla vzpomínat. Kindra a Rohana nesly jejího malého bratříčka, který byl zabalen do cárů matčina kabátu. Pokoušely se Jaellu přimět k tomu, aby ho také vzala do náruče, hrála si s ním, ale Jaella se jej ani nedo-

tkla. Nikdy již na tuhle jízdu nepomyslela, ale teď si vzpomněla, jak ležela v Kindřině náruči, poděšený vzlykající uzlíček. Měla první krvácení, a to znamenalo, že jí nasadí pouta, a ona nebyla schopna ženám vylíčit svůj strach. Obávala se jen, že na to přijdou. O dva dny později, ještě než dorazily do Thendary, to přestalo, a když to přišlo podruhé, byla v domě amazonek, strach ji přešel a zapomněla, že už se to jednou stalo. Mezitím se již také naučila chápat, že to znamená, že je ženou, a byla na to hrdá. Proč to vše zmizelo až do téhle chvíle z mé paměti?

Můj malý bratříček. Muselo mu teď být šestnáct nebo osmnáct, zapomněla jsem to počítat... Nevzpomínám si, že bych si prohlížela jeho tvář. Nemá ani matku ani otce ani sestru; je opravdový sirotek. Co o něm Rohana vyprávěla? Je mírovým vyjednavačem Valdira Altona. Kdybych zůstala na živu, musela bych jít za svým bratrem a požádat ho o odpuštění... Slova, která Rohana při oné cestě vyslovila, jí poprvé přišla na mysl. Její hrozivý strach je až dodnes zapudil.

Nechceš utěšit svého bratříčka? Tys měla maminku celých jedenáct let. On nemá nikoho. Měla jsem mu pomoci. Mohla jsem mu být, když ne matkou, tedy aspoň sestrou. V životě jsem zklamala v každém lidském vztahu, a teď jsem usmrtila Petra. Bývalo by stačilo, kdybych jej opustila. Teď už je pozdě. Pozdě na všechno.

Obloha se zaplnila mohutnými mraky, které jako by se pohybovaly svou vlastní silou, nezávisle na větru.

Tudy,]aello. Pokud začne pršet, voda si bude tudy razit cestu. Nech koně stoupat dál. Znovu otočila hlavu, aby se na Magdu podívala, a zjistila, že její přítelkyně tu není. Byla to nová halucinace. Selhala i u Magdy, pokud za ní vyjela do téhle divoké neschůdné krajiny, kde by zahynula.

Pak přijeli.

Slyšela jejich podkovy, dříve než viděla jezdce, kteří se k ní blížili. *Legie jezdců, řada za řadou v plném trysku, a nad nimi se v duhovém větru třepetaly korouhve Comynů. Jejich pláště vlály po bocích jejich koní a tak se hnali oblohou, milion kopyt dunělo nad mraky, jako by byly dnem údolí, bořily se do vzduchu a zvedaly fontány mraků jako prach. Pak se rozvinula korouhev Aillardů a Jaella spatřila ženu, která jela pod ní.*

Byla vysoká, krásná, s rudými vlasy, oblečená do modré látky se zlatou výšivkou jako květy kiresethu, jako obraz Cassildy ve staré kap-

li. Modrou barvou však trochu prosvítal červený plášť opatrovnice. Mé dítě, moje dcera, pro to jsem tě porodila? Tak mladá, tak dokonalá ve své panenské vážnosti. A za ní se hnaly zástupy Comynů, vedené druhou leroniskou v červeném, muži a ženy v zelených, modrých, červených a bílých pláštích z Věží ji pronásledovali s lesknoucími se noži, hnali ji vzhůru kaňonem. Muž, který jel po jejím boku, spadl pod kopyta jejich koní, jeho hlava byla rozmetána, jeho krev potřísnila její šaty... Jaella slyšela koně, slyšela je ujíždět, cítila jejich žluklý pot, a seděla jako ustrnu/á, neschopna odtrhnout oči z tváře mladé dívky...

Pronikla jí bolest, prach - skutečný prach - ji dusil, a ona se vrátila do reálného světa. Odnikud se vynořil jezdec, šátek ovázaný přes tvář, chytil ji za loket, strhl její uzdu.

„Rychle! Tudy! Jaello! Jaello, prober se, *dělej!* Nevidíš...“ Magdin hlas, to bylo nemožné. Jistě je to nová halucinace, ale Magda byla rozzlobená, raději jí neodporovala. Jaella zasadila poníkovi ostruhy do slabin a směřovala dál nahoru. Dunění podkov bylo stále ještě slyšet, ale jezdci na obloze zmizeli. Hluk přicházel zdola, a její poník se s námahou šplhal po příkré stezce vedle propasti. Jaella se pokoušela vzepřít tomuto šílenství - její slova se ztratila v rachotu. Chervinové, tisíce zvířat se řítily údolím, moře hřbetů, které zužující se soutěska stlačila v příboj rohů, zmítaných těl, podkov - právě tam, kde uprostřed stezky stála se svým poníkem!

Proud nebral konce. Jaella se zachvěla. *Ušlapali by mě. Seděla bych tam, omámená kiresethovou vidinou, a oni by se přehnali přese mě... A Magda. Magda. Je doopravdy tu, a znovu mi zachránila život.*

Poslední zvířata ze stáda se prohnala kolem. Několik opozdilců zařičelo. Některý z chervinů byl odstrčen příliš ke kraji, zřítil se ze stezky a zmizel. Stádo již nebylo vidět, i když hlomoz stále ještě rozechvíval zemi. A když odumřel ve vzdálené dunění, začalo pršet, jako by se obloha otevřela a vylévala na ně ve vědrech vodu. Magda ukázala rukou. „Tam nahoře. Viděla jsem tam jeskyni.“ Na cestě vzhůru se setmělo a když dorazily k jeskyni, neviděly víc než tmavou skvrnu na stěně útesu. Jaella stále ještě se chvějíc sestoupila z koně a zavedla svého poníka dovnitř. Magda šla za ní. „Viděla jsem tě,“ řekla vysokým, ustrašeným hlasem, „Tys tam prostě seděla - a chervinové se řítili dolů kaňonem jako vítr...“

„Proč se tak pobláznili?“ zeptala se Jaella. „Z *kiresethu*...?“

„Tak to tedy bylo. Nevím. Ale shora se do soutěsky valí voda.“

Magda vyhlédla ven. „Podívej.“

Dole, kde předtím jely, se do kaňonu řítila vodní stěna a proměnila jej v řeku. Utonou chervinové anebo se jim podaří dostat se výš? Magda natáhla krk a visela přitom z ústí jeskyně nad skalní stěnou natolik, až Jaella dostala strach a stáhla ji zpět.

„Označení povodně je dobré čtyři stopy pod námi,“ oznámila Magda. „Tady jsme v bezpečí.“ Sňala ze svého koně sedlo a brašny. „Nu, *breda*, není to tak hrozné jako Scaravelský průsmyk. Aspoň pochybuji, že bychom tu narazily na bančíe.“

Pod Jaellou se podlomily nohy. Pevně se zachytila svého poníka, neschopna se pohnout. „Sundej to sedlo a vem si suché šaty, pokud nějaké máš,“ řekla Magda ostře. „A máš s sebou něco, čím se dá rozdělat oheň? Vzadu je naskládána hromada dříví - a podívej se na to ohniště. Tu jeskyni musí pastevci často používat jako úkryt.“

Jaellu však její nohy stále nechtěly poslouchat, až nakonec Magda přišla a posadila ji na svůj rozložený plášť. „Tak si lehni. Nepřekážej mi, dokud nerozdělám oheň.“

Už zase mám výčitky. Nesplnila jsem svou povinnost. Teď jsem do svého selhání zatáhla i Magdu. Má matka zemřela pro mě. Když mi Rohana chtěla dát mé dědictví laranu, odmítla jsem. Nechala jsem bratra na holičkách. A mé dítě. A Petr....

Magda pověsila před vchod jednu přikrývku jako ochranu před větrem, klekla si ke kruhu z kamenů a začala rozdělávat oheň. Její tmavé vlasy byly vlhké a lepily se jí v pramenech na tváři. Svlékla si promočenou košili a kabátek. Pak plameny vyskočily do výšky, začal stoupat kouř, a Jaella se rozkašlala. Dírou ve stropě jeskyně vedl primitivní komín. Brzy se nad ohněm vařila voda a Magda udělala čaj z kůry. Donesla Jaelle hliněný pohár a podržela jí ho u rtů. Jaella ochutnala, čaj jí připadal odporně sladký a odsunula pohár stranou. Magda jí ho přitiskla ke rtům a poručila: „Pij. Byla jsi v šoku, a proti tomu cukr pomáhá nejlépe.“

Jaella poslušně polykala a myšlenky se jí začaly rozjasňovat. Po chvíli řekla: „Znovu jsi mi zachránila život. Jak to, že jsi se objevila právě včas?“

„Dva dny jedu za tebou,“ vysvětlovala Magda s úšklebkem. „Co to jen do tebe vjelo, že jsi takhle vyrazila pryč - sama, těhotná, před blížící se bouří? Ty ses musela zbláznit.“

„To Petr řekl také,“ zašeptala Jaella. „Hrozil mi, že mě nechá

omámit drogami. Nasadit pouta...“

„Něco takového by Petr nikdy neudělal,“ poznamenala Magda nevěřícně. „Myslilš, že je ze Suchých měst?“ Zachytila v mysli Jaellin obraz, kdy byla zavřená v nemocnici, snad přivázaná k lůžku - a hned si k Jaelle klekla a vzala ji do náruče.

„Ach miláčku, nic by ti neudělali - určitě ne,“ šeptala. „Chápu, žes měla velký strach, ale nic by ti neudělali, a Cholayna nebo já bychom jim řekly, že nejsi šílená...“

„Zabila jsem ho,“ hlesla Jaella a její hlas byl jen poděšený sten. „Zabila jsem Petra. Nechala jsem ho ležet mrtvého v centru na podlaze v naší ložnici.“

„Tomu nevěřím,“ vyhrkla ihned Magda. „Fantazíruješ, a nevíš, co jsi udělala a co ne. Nejdřív si svlékni tyhle mokré šaty. Nemůžeme zde mít oheň zapálený celou noc, protože musíme suché dřevo uspořit pro případ, že začne sněžit. Venku je všechno mokré.“ Ale Jaella zůstala omámeně sedět, a Magda ji nakonec musela svléknout jako dítě a zabalit ji do deky z jejího vaku. Nad žhavými uhlíky Magda opekla vysušené maso a pokusila se Jaellu přemluvit, aby něco snědla. Jaella se snažila, ale nemohla ani kousat ani polykat. Magda si oblékla suché spodní prádlo a suchý kabátek a pověsila k ohni své kalhoty.

„Měla jsem strach,“ řekla konečně. „Musela jsi být v tranzu - seděla jsi na koni uprostřed cesty, a všichni ti chervinové se řítili dolů kaňonem, a za nimi se valila voda. A mně připadalo - vím, byly to mraky, ale vypadalo to tak -, jako by všichni comynští lordi táhli se svými korouhvemi po ulicích Thendary, jen to tentokrát nebyl žádný průvod. Hnali se za dívkou - dívkou s rudými vlasy, která vypadala jako ty. Jako ty, Jaello, a já si v první chvíli myslela, že to jsi vážně ty. A všichni cválali a cválali nad mou hlavou, a pak jsem si přes halucinaci uvědomila opravdové dunění, a ty jsi nebyla v šatech Comynů tam nahoře, nýbrž dole v kaňonu, přímo v cestě stáda chervinů...“ Poděšeně k sobě Jaellu přitiskla.

„To jsem také viděla,“ řekla Jaella tak tiše, že ji přehlušil i zvuk deště a ona musela svá slova opakovat. Nevšimla si, že dívka v té představě měla její tvář. *To byla moje dcera, a Comynové ji zabijí*, říkala si nesmyslně.

„Slyšela jsem,“ poznamenala Magda po chvíli, „že *kireseth* může s lidskou myslí provést ledacos podivného. Víš, že v Thendaře existuje černý trh s *kirianovou* pryskyřicí? Ta pochází z valeronských nížin, a

jsou lidé, kteří to pijí kvůli vidinám, které vytváří. V terranské zóně je to pochopitelně zakázané, ale muži kvůli tomu opravdu chodí ven, stejně jako chodí za ženami. Pokud jsme to vdechly, je jasné... nu, už je to pryč.“ Nalámala si kousky chleba do čaje z kůry a krmila Jaellu jako dítě. Jaella poslušně polykala. Nevzpomínala si, kdy jedla naposledy. Teplé jídlo zahnalo poslední zbytky omámení. Dokonce i vše zakrývající stín vraždy vybledl. Možná měla Magda pravdu. Možná si s ní paměť jen pohrávala. Když si náhle vzpomínala na věci, které zapomněla od smrti své matky, proč by se pak měla spoléhat na něco, co pro ni bylo skutečné? Každopádně v tuhle chvíli pro to nemohla nic udělat.

Chvějícím se hlasem odpověděla: „Nerozumím tomu. Jak to, že jsi tu? Ty přece ještě nesmíš dům opustit. Pokud jsi porušila přísahu, abys mi zachránila život - pak to nestálo za to, Margali. Nejsem toho hodna.“

„To ve svém současném stavu můžeš stěží posoudit,“ prohlásila Magda klidně. „Jen spi. Ostatně svou přísahu jsem neporušila. Camilla mi dovolila odejít. Má mě ráda. Zdá se, že sis toho ještě vůbec nevšimla.“ Její tvář byla tak vážná, že to Jaella nemohla snést. Z obrovské únavy padala do bezedné hlubiny spánku.

Když se Jaella probudila, oheň shořel v temnou hromádku popela, z něhož do tmy vyhlížela jen malinká rudá očka. Magda se k ní otočila, zaslechla ji a zvedla hlavu.

„Jsi v pořádku?“

„Znovu jsi mi zachránila život,“ zašeptala Jaella. „Ach, *breda*, myslím si, kdo ví jak nejsem statečná, a přitom jsem takový zbabělec, a ve všem jsem selhala - neměla jsi kvůli mně riskovat život...“

„Tiše, tiše.“ Magda ji vzala do náruče. „Všechno je v pořádku.“

„Piedro - zabila jsem ho, víš...“

„Tos mi vyprávěla,“ řekla Magda jemně, a Jaella vnímala Magdiny myšlenky jako barevné pavučiny v podivné temnotě: *Nevěřím, že jsi něco takového udělala.* „Zapomeň na Piedra.“

„Proč mám zapomenout?“ rozohnila se. „Zapomenu na něj, kdy budu chtít a jak budu chtít!“ Sama nevěděla, proč ji zachvátil takový vztek. „Co je ti do toho!“

„Jaello, jen jsem myslela - je mi líto. Jednou se Montrayovi podaří ho vykopnout z Darkoveru...“

Na to už je pozdě. Co Petr říkal o Carrovi? *Právě smrt ukončuje*

odpovědnost i práva každého občana. A Petr byl mrtev.

„Jsi všechno, co Petr má. Ty a dítě."

„Nepatřím mu! A moje dítě mu také nepatří!"

„Věří, že..."

„A to je důvod, proč jsem ho nenáviděla, proč jsem ho zabila! Chtěl mě vlastnit, mě a to dítě, jako věci, jako hračku..."

Magda položila uklidňujícím gestem dlaň na Jaellinu ruku. „Takhle nesmíš mluvit." *Pokud takhle jednala, měl Petr důvod se domnívat, že s jejím rozumem není něco v pořádku. A co když je pravda, že ho zabila? Ale i Keitha se dostala do bodu, kdy svého muže už nechtěla zabít, ale jen mu ukázala záda a chtěla jej opustit... A Jaella byla celý svůj život ženou z cechu...*

„Ne, to jsem nebyla," zašeptala Jaella. „Víš ještě, jak jsi plakala,

když jsi složila přísahu? Já neplakala. Já jen potvrdila rozhodnutí, ke kterému jsem dospěla dlouho předtím, a byla jsem šťastná. Já - ničeho jsem se nezříkala - dokud jsem nepoznala Petra, vůbec jsem nevěděla, že existuje něco, čeho bych se mohla zřeknout. Tolik jsem toho zapomněla, před tolika věcmi jsem přivřela oči..."

Náhle se rozplakala. Slzy jí bez ustání proudily po tvářích.

„Moje matka. Zapomněla jsem tvář své matky, zapomněla jsem, že měla na rukou pouta, dokud se mi Petr nepokusil pouta nasadit... To nebylo to nejhorší, nevěděl, co dělá. Ale já jsem žena, která se zřekla světa, já jsem si toho měla všimnout, neměla jsem to nechat dojít tak daleko. Cholayna..." Hlas se jí zlomil. „Málem jsem ji také zabila! Kdybych měla nůž, vytáhla bych jej, když tvrdila, že jsem ze Suchých měst, ale je to pravda, pravda, muži nám žádná pouta nenasazují, to si děláme my samy." Stále byly ještě v kontaktu, byly si navzájem otevřeny. *Myslela. jsem si, že stačí na to všechno říci ne, ale to je teprve začátek. Ženy, které k amazonkám přicházejí a křičí při sezeních a pláčou, jsou jednoho dne svobodné, protože ke svobodě dorostou. Já naopak jsem si namlouvala, že není nic, od čeho bych se musela osvobodit.* Jaella nikdy neměla představu o bolestných bojích těchto žen. Teď chápala, proč rány, pouta i strach před smrtícím těhotenstvím byly nutné k tomu, aby vyhnaly ženu od jejího muže. Stiskla Magdino zápěstí a cítila bolest ve své vlastní ruce, ale nedokázala se jí pustit, dokud se Magda jemně z jejích prstů nevysvobodila.

„Nedávají nám žádné okovy. To děláme my samy. Svobodně. A rády. Toužíme po poutech... Copak to znamená být ženou?"

„Jistěže ne!“ zvolala Magda rozrušeně. „Být ženou znamená rozhodovat sama o svém vlastním životě, o svém jednání...“

„A o životě svých dětí. Já tohle dítě nechtěla, udělala jsem to jen proto, aby byl Petr šťastný...“

Jak nesprávné bylo přání být jím ovládána...

„Miláčku,“ řekla Magda jemně, „takhle to určitě nebylo.“

Jaella se viděla Magdinýma očima v prvním opojení vášní, v žáru své první skutečné lásky. *Byla. jsem připravena na milostný vztah, víc to nebylo. Bylo by lepší a moudřejší, kdybych si vybrala za milenku tebe, Margali.... Myslíš, že by někdy pro mě riskoval život?*

A ty... věděla. jsem, že žijeme jedním životem...

To víš, že tě mám ráda, Jaello, a teď vím, jak moc. Ale ty jsi nemocná a unavená... Teď není ten správný čas na rozhodování podobného druhu, bredhya. Uvědomila si, že Camilla jí říkala něco podobného, když se poranila při požáru. Vzala Jaellu do náručí a kolébala ji jako malé dítě.

Jako moje matka. Nedovedu se rozpomenout na svou matku, ale ona zemřela., aby mi dala svobodu, a já ji zklamala tím, že jsem si sama nasadila. okovy...

Magda ji utěšovala. *Takže Jaella bude mít dítě a sama již přestane být dítětem. Přála. bych si, abych to dítě mohla. pro ni porodit já.* Jaellino vzlykání konečně utichlo, a Magda ji zabalila do přikrývek.

„Udělám ti čaj. Potřebuješ ho. Myslíš, že bys mohla něco sníst?“

Jaella klidně ležela a byla ráda, že se Magda o ni stará. Po chvíli řekla: „Aleki. Musí být mrtev. Nejdřív ten šílený vítr, pak stádo a záplava...“

Magda vylezla k ústí jeskyně a odsunula přikrývku stranou. Pršelo. Magdinýma očima viděla Jaella hnědavou, blátivou řeku, která naplnila kaňon. Plavaly v ní vyvrácené stromy a mrtvý, nafouklý chervin, s břichem a nohama vytrčenýma vzhůru.

„Mohl si před záplavou najít nějakou jeskyni,“ uvažovala Magda. „Ještě se nebudeme vzdávat naděje. Tady nahoře je množství jeskyň.“

Ke svému vlastnímu překvapení Jaella prohlásila: „Myslím, že kdyby zemřel, cítila bych to.“ Během *kiresethového* šílenství jednou zachytila jeho myšlenky. Pak by musela vnímat i pohasnutí jeho ducha.

Magda jí donesla čaj, a Jaella se posadila a vypila ho. Pak vylezla i ona k ústí jeskyně a pohlédla dolů do zaplaveného údolí. „Díky Bohy-

ni, že máme dost jídla na deset dní," poznamenala prozaicky. „Než se odtud dostaneme, bude to chvíli trvat."

Magda jí sáhla na čelo. „Ty stejně nejsi schopna jízdy. Běž si zase lehnout. Odpočiň si, stejně nemůžeme nic dělat. Tak namáhavá jízda není pro tebe v tomhle stadiu těhotenství určitě dobrá. Nezajímá mě, jak to údajně bylo s Rafaellou. Ty možná nejsi tak odolná jako ona."

Já jsem to dítě nechtěla! Bylo by lepší, kdyby se nenarodilo. Až se dozví, že jsem zabila jeho otce...

Ona tomu vážně věří. Tahle posedlost může ještě vést k potratu.

To by bylo jen dobře! Záplava pocitu viny a zoufalství byla tak velká, že Magda přistoupila k Jaelle a položila ji do přikrývek. „To nejlepší, co můžeš udělat, je spát a nedělat si starosti."

Když Jaella znovu upadla do neklidného spánku plného snů, posadila se Magda ke vchodu do jeskyně a pozorovala nekonečný déšť, který živil řeku v kaňonu. Celé dny, možná jedno desetidení, budou muset zůstat v jeskyni. Nikdo neví, kde jsou. Horečnatý lesk v Jaellinných očích se jí vůbec nelíbil, stejně jako její myšlenky podobné deliriu. Pro Magdu bylo již samozřejmé, že sdílela Jaelliny myšlenky, když spolu byly v těsném kontaktu. Nu, lady Rohana jí tehdy říkala, že pravděpodobně má silný *laran.* Od Camilly se naučila, jak udržet své bariéry dlouho uzavřené. Camillin záměr byl dobrý - udělala to z čisté lásky -, ale znamenalo to, že Magda neměla šanci se naučit svůj *laran* kontrolovat a používat? Teď ale cosi její talent posílilo. Setkání s Jaellou? Vliv *kiresethu,* který měl silný psychedelický účinek?

Ať už k tomu došlo jakkoli, stalo se, a ona se musela vyrovnat s obrovskou záplavou nových počitků, které se její mysl ještě nenaučila zpracovávat. Připadalo jí, jako by mohla vidět všemi směry, jako by neměla oči jen v zádech, nýbrž i všude na hlavě a na různých místech těla, takže stejně dobře viděla zadní stěnu jeskyně i zatopený kaňon pod sebou, malé hlodavce, kteří se hnali chodbičkami ve stěnách, noční dravce, kteří pospávali v hnízdech z větví u stropu. Cítila Jaellino tělo, jako by jej pojala do svých rozšířených smyslů - necítí během těhotenství tímhle způsobem v sobě druhou osobnost? Bolest dřímala v Jaelle, připravená procitnout. Magda tápala dál a vnímala spící vědomí v jeho hlubších rovinách, kde v děloze leželo stočené dítě...

Nikdy jsem dítě nechtěla. Anebo jsem jen nechtěla Petrovo dítě? To, co bych cítila k dítěti, cítím k Jaelie, ba co víc, už nebudu nikdy šťastná, dokud nebudu mít dítě. Smutně se pro sebe usmála. *Mezitím*

jsem však poznala, že mám ráda ženy, a není pravděpodobné, že se mi takhle podaří otěhotnět! To je jediná nevýhoda, která mě napadla. Snad jsem bývala měla mít dítě dřív, než jsem se rozhodla pro tuhle cestu. Magda se musela zasmát, protože jí bylo jasné, že tenhle způsob vlastního sebeurčení má již za sebou, když opouštěla cechovní dům. *Ne, nemiluji jen ženy. Existují jen ženy, které mám ráda, to je vše. Ale ať už se stane v budoucnu cokoli - nu, až jestřábovi dorostou křídla, nechám jej vzlétnout.* Podivila se, proč se i přes tak zoufalou situaci - je sama, odříznuta záplavou, Jaella je nemocná, snad vážně a možná zešílela - cítí být šťastná, jako by spolu s Jaellou a dítětem byly jednotné v čemsi, co je větší než ony, v čemsi, co žije ve všem kolem nich. Obloha, voda, padající déšť a bouřící řeka, stromy, které omývaly v dešti své listy, země, která se povodni otevřela jako žena dotyku svého milence, i zvěř ve stěnách jeskyně a hmyz ve slámě, to vše bylo jeho součástí. Pořád ještě byla v opojení *kiserethu?* Ne, tohle bylo něco jiného. Kdyby byla nábožensky založená, nazvala by to božím prozřením, vědomím, že ve všem kolem ní je život a že ona je jeho součástí. Její láska ke Camille, její vášnivá láska k Jaelle, vášeň, kterou sdílela s Petrem, krátká něha pro Montyho, dokonce sympatie, jimiž byla naplněna při tanci s Darrellem, Darnakovým synem, způsob, jakým se starala o starého koordinátora Montraye, její soucit s Byrninou bolestí při porodu, její strach cestou - všechny tyhle věci se spojily, když na okamžik spatřila svůj život zřetelně a v jeho úplnosti. Představa již začala blednout, a Magda věděla, že se ji nesmí snažit zadržet, neboť pak by ji celou ztratila. Musela ji nechat odeznít. Ale už stále zůstane její součástí.

Přikryla oheň a lehla si znovu vedle Jaelly. I ona byla unavená po dlouhé jízdě, a musí nabrat sílu pro okamžik, kdy odsud budou odcházet. Snad pak bude Jaella schopná jízdy na koni.

7. KAPITOLA

Ještě čtyřikrát se snesla noc do jeskyně ve skalní stěně, ještě čtyřikrát zbarvily ranní červánky oblohu. Když se krvavé slunce potřetí zvedlo nad útesy, přestalo pršet, a večer tohoto dne začala voda opadávat. Magda s ulehčením zavedla koně na pastvu nahoru na svah, protože i když ona s Jaellou měly jídla dostatek, píce pro koně bylo málo. Bude ještě dost dlouho trvat, než bude kaňon zase schůdný, a ony měly už jen velmi málo suchého dřeva na oheň. Větve pryskyřníku hořely i vlhké, ale ne příliš dobře.

Po jejím návratu do jeskyně se Jaella posadila. Magda o ni měla vážné starosti. Většinu času teď byla při smyslech, ale nedovedla se zbavit utkvělé představy, že Petra zabila. Magda s ní o tom nemluvila. Jaella o tom byla přesvědčená, a proti tomu se nedalo nic dělat. Magda se naopak zdráhala tomu uvěřit.

A krátké léto se chýlilo ke konci. Pokud mají přežít, budou brzy potřebovat oheň. Vyrazí hned, jakmile voda v kaňonu klesne natolik, aby mohly projít, i když koně budou muset plavat, a bylo by dobré, aby Jaella do té doby zesílila. Horečka zůstávala, a Jaella se každou noc s křikem probouzela z hrozivých snů. Magda ji pak dlouho držela a uklidňovala ji, dokud se nevzpamatovala. Zdálo se, že se jí vracejí vzpomínky na celé její zapomenuté dětství v Suchých městech a s tím i strach, že bude spoutána okovy.

Magda svým novým vnímáním toho z jejích snů viděla tolik, že trvala na tom, aby spaly každá na opačném konci jeskyně.

„Zachytáváme si děsivé sny navzájem a posilujeme je, a myslím si,

že těch vlastních máme každá dost.“ Bylo však doopravdy chladno, a ony neměly dost přikrývek. Magda tedy spala vedle Jaelly, a když se s křikem probudila, vzala ji do náruče a utěšovala ji, dokud znovu neusnula. Magda byla vždy vděčná, když se v jeskyni začalo rozednívat. Během dne měla Jaella sice horečku i bolesti - Magda uvažovala, zda snad cestou neonemocněla -, ale byla zcela při smyslech. *Vyjma té zatracené utkvělé myšlenky týkající se Petra. Anebo to není fixní idea?*

Stejně jako byla Jaella přesvědčena o Petrově smrti, byla přesvědčena i o tom, že Aleki ještě žije. „Sedí stejně jako my v jedné z těchto jeskyň,“ tvrdila, a při těchto slovech se před Magdou kmitl obraz Alessandra Li, který kdesi leží ve špíně, neschopný pohybu. *Je zraněný. A my jej musíme dopravit zpátky do Thendary. Pokud zde venku zemře, vznikne z toho značný diplomatický problém.* „A je to moje vina,“ vysvětlovala Jaella klidně. „Převzala jsem za něj osobní zodpovědnost.“

„A já převzala osobní zodpovědnost za tvé povinnosti.“ Magda se lehce dotkla její ruky. „Jsem v téhle chvíli více schopna dodržet tvé slovo. Od toho tu jsou přísežné sestry.“

„Cítím se trochu provinile,“ přiznala Jaella po dlouhém mlčení. „Chtěla jsem, aby při své výpravě selhal. A teď selhal, a my ho můžeme dopravit zpět do Thendary. Nechtěla jsem, aby se dostal do Armidy a vyptával se toho Andrewa Carra nebo domna Ann‘dry, nebo jak se vlastně jmenuje...“

Magda se nepatrně usmála. „Podle toho, co jsem viděla, se *tenhle Andrew Carr* dokáže o sebe dobře postarat sám. Pokud bych měla vsadit na jednoho z nich, tak na něj.“

„Nejsem si tak jistá. Pokud je Li na stopě Comynům, nic ho neodradí, Magdo. Nedovedeš si představit, jak je tvrdohlavý. Já... patřím ke Comynům, i když mi to dřív nebylo tak jasné. Přísahou amazonek jsem se však všeho zřekla, takže mohu vidět Darkover z obou stran. Jako Comyn a zároveň i jako žena z lidu. A viděla jsem svět impéria na těch malých obrazovkách. Nechtěla bych, aby můj svět byl takový. Ale to je přesně to, co chce Li... Aleki.“

„Pokud to někdo dokáže, tak on,“ kývlaMagda. „Má povahu agenta.“

„A ty jsi jednou z nich...“ Jaella zaváhala. „Chceš mu... chceš mu s jeho úkolem pomáhat? Anebo budeš držet s Darkoverem?“

Magda ji uchopila jemně za ruce. „Tak jednoduché to není, miláč-

ku. Nelze říci: Darkover proti Teře. Ani jeden z těch světů není dokonalý nebo úplně špatný. Přesvědčme se, jestli je na živu, než si začneme dělat starosti o jeho úmysly."

Pokud je to jen nachlazení, Jaellin stav by se měl zlepšovat. Ale nelepší se. Magda se snažila nedat Jaelle najevo, jakou má o ni starost.

Ona sama se z vyčerpání i přestálého strachu již vzpamatovala. *Pokud je to* laran, *pak patřím k těm několika málo šťastlivcům, kteří se vyhnuli nemoci procitnuvšího talentu,* pomyslela si, aniž věděla, kolik si toho osvojila z Jaelliných myšlenek. Co nejrychleji se chtěla vydat na cestu. Možná bude pro Jaellu lepší, když pojede dál, i když je nemocná. V terranské zóně by Jaellu bez váhání dopravila do nemocnice. *Je doopravdy nemocná, a nelepší se to. Musím se tedy rozhodnout. A pokud bude schopna jízdy, musíme zítra pryč.*

K ránu, když se do jeskyně vplížil chlad sněhu zvenčí, zdál se jim oběma sen.

Rudé slunce se zvedlo nad rozbrázděnými skalami, krev se rozlévala po písku. Stálo to za to, Jaello. Jsi svobodná. Svobodná. A pak její matka zmizela, nebyla nikde, tak jako Petr, zmizela, byla mrtvá...

Ne, miláčku. Jsem tady. A jsem také svobodná. Stála na rudém písku, vysoká a krásná, vlasy nestočené do copů ženy ze Suchých měst, nýbrž uvázané do uzlu a sepnuté měděnou sponou.

Matko! Matko! Vrať se, mami... Ale ta se mezitím ztratila, odešla za vlastní svobodou. *A i já se mohu svobodně rozhodnout.* Rudou kalužkrve v písku pouště už nebylo vidět, ale ona stále ještě cítila všechnu bolest své matky. Kolem ní se svět rozpouštěl. Byla malou holčičkou a ležela chvějíc se ve spacáku té podivné staré *emmascy,* která ji držela v náručí a dotýkala se jí tak, jak se jí nikdy žádná žena nedotýkala... Ne, byla to Magda a ležela v Camillině náručí... To jsem nebyla já. Já jsem nikdy takhle na Camillu nepomyslela. Jistěže ne. Camilla byla moje matka, jedna z žen, které mi nahrazovaly matku, když jsem vlastní matku, na kterou jsem si tehdy již nedokázala vzpomenout, ztratila. Camille připadalo, jako bych byla skoro její vlastní dítě. Ale Magda nebyla její dítě, mohla se stát její milenkou...

Ta malá holčička byla pořád ještě tu, holčička, která si tak přála žít... *Ne,* řekla Jaella, *to není možné, chiyo, musíš se vrátit, aby sis zvolila. jinou matku.*

Ale ty sis zvolila mě, a já tebe, odpověděla dívenka. Proč dítě nevidí zřetelně, proč slyší jen jeho hlas? Měla veliké bolesti, stejně velké

jako její matka, a nedovedla je v sobě uzavřít. Bylo toho příliš. Příliš, zhroutila se, zmučená, vyrážela výkřiky, které slyšela z Jalakovy mučírny...

Neplač, matko. Budu na tebe čekat. Vrátím se, až mě budeš chtít. Hlas plný důvěry. Holčička měla modré šaty, a její kadeře byly jako zlatý pyl v kalichu *kiresethového* květu. Jaella viděla, jak odchází, ven do šedého světa, do šedivého mlčení. Připadalo jí, jako by malá holčička, která mohla být její dcerou, zmizela v mracích jako ve vodách Hali, vzdalovala se dál a dál, a když už z ní neviděla nic než modrou tečku jejích šatů, pochopila, že to byl skutečný rozchod. *Další smrt.*

„Ne! Ne! Vrať se," volala Jaella stále znovu a znovu, ale už bylo pozdě. Malá holčička byla pryč, a ona plakala, protože to tolik bolelo, bolelo... jako poprvé, když zjistila, že krvácí, a bála se to někomu prozradit...

„Jaello!" Magda, celá bledá, se nad ní sklonila. „Plakala jsi ve spánku... Co se stalo?"

„Ach, Magdo, odešla, je pryč, nedokázala jsem ji přivolat zpět. Řekla jsem jí, že ji nechci, a ona prostě odešla..."

„Kdo, Jaello? Zase se ti něco hrozného zdálo, miláčku. Pověz mi to."

„Moje matka. Ne, bylo to moje dítě. A prostě odešlo..." zavzlykala Jaella. „Tak ráda bych jí dala jméno po tobě, Margali... Ach, všechno mě bolí, tolik bolí..."

Magda ji pevně tiskla a těšila ji a zprvu si myslela, že Jaelle se opravdu jen něco zdálo. Ale pak viděla, že to bylo víc než jen sen. Cítila bolesti, které otřásaly mladým tělem, a pochopila, co se stalo.

Toho jsem se obávala. Je tak nemocná a byla pod takovým tlakem. Potratila. Příliš brzy, *jsou to teprve čtyři měsíce. Dítě by nemělo šanci ani mezi Terrany i s jejich inkubátory.* A Magda neměla ani to nejmenší ponětí, co má udělat, sama, bez teplé vody anebo i jen té nejprostší hygieny, ve špinavé jeskyni, odříznutá ode všeho záplavou...

Jaella se otočila a vykřikla bolestí. Magda ji chytila za ruce. „Miláčku, Jaello, musíš být statečná, nesmíš křičet a snaž se uklidnit."

Nechci, aby zemřela. A tohle není místo pro potrat. A já nevím, co bych pro ni měla udělat. Och, Bohyně, potřebuji pomoc. Potřebuji Mariselu anebo někoho podobného. A jsem s ní docela sama. Ani jí nesmím dát najevo, jaký mám strach. Ona se i tak už tolik bojí.

Nu, musí dělat, co umí. Jaellino naříkání přešlo v tiché sténání. *Po-*

kusím se být statečná. Jako tehdy, když jsem spadla z koně a vymkla si rameno a Kindra na mě byla za mou statečnost hrdá. Mohu být statečná i kvůli Magdě. Ubohá Magda, tolik se o mě stará.

Ubohé dítě, moje ubohá malá holčička. Jestlipak ji to nebolelo, když umírala?

Magda se uzavřela před Jaellinými myšlenkami, jak to jen bylo možné. Sotva by Jaelle pomohlo, kdyby trpěla i ona. Přinesla všechno suché dřevo, které ještě zbylo, a rozdělala tak velký oheň, jak si jen troufala. Pak nad něj pověsila kotlík s vodou - Jaella bude horký nápoj potřebovat, a pak se mohou posílit uvařeným jídlem. Ve svých sedlových brašnách mezitím našla mezi oblečením na cestu dvě čisté flanelové noční košile. Už si ani nevzpomínala, že je přibalila s sebou. Jednu z nich si Jaella později navlékne. Tu druhou položila na méně špinavou stranu pokrývky. Po staletí, dodávala si odvahy, rodily ženy děti bez terranské hygieny, za primitivních podmínek a docházelo k potratům.

Ano, a potom umíraly. Tuhle myšlenku zapudila a vnitřně se připravovala na to, aby Jaellu uklidnila, i když si sama nebyla jistá, co by měla udělat. Věděla, že všude bude plno krve. To viděla v příliš mnoha Jaelliných snech.

Klekla si a odstranila Jaelle špinavé a krví nasáklé oblečení. „Nejdřív se musíš uvolnit a zhluboka dýchat. No tak, Jaello, slyšela jsi od ošetřovatelek víc přednášek než já. Alespoň jedna z nás by si toho měla pamatovat tolik, abych neudělala nic špatně.“

8. KAPITOLA

Většina dřeva byla spálena. Magda se unaveně dovlekla k ústí jeskyně a pohlédla do údolí. Voda během dne dál opadávala. Kdyby toho byla Jaella schopná, pomyslela si, mohly jsme dnes vyrazit. *Kéž by to byla vydržela ještě jeden den...*

Nebyla to Jaellina vina. Magda s láskou pohlédla na temnou hromadu přikrývek, pod nimiž ležela Jaella. Spala, už bylo po všem... alespoň věřila, že tomu tak je. Udělala, co mohla, ale nebyla lékařka ani ošetřovatelka, a její péče asi nebyla nejlepší.

A teď nevěděla, jak dlouho bude trvat, než Jaellu odveze. Byla těžce nemocná. *Snažila jsem se, ale nebylo možné všechno dobře sterilizovat.* Jaella potřebovala dobré jídlo, teplou postel a starostlivou péči. Magda si položila hlavu do dlaní a rozplakala se.

Hned si však své počínání ospravedlňovala. *Jsem příliš vyčerpaná, tohle vypětí a vědomí, že Jaella stále ještě může zemřít. Mám ji ráda, udělala bych pro ni vše, a možná jsem ji zabila. Všechno tohle je moje chyba. Já jsem ji vlastně seznámila s Petrem. Kdybych se tehdy nechovala tak špatně, kdybych Petrovi dala dítě, kdybych mu z touhy, abych také byla něco platná, nekonkurovala... teď je mrtvý, a Jaella možná umírá...* Plakala a plakala, neschopna přestat, a zatímco jí otřásaly vzlyky, vzpomněla si, jak Marisela říkala, že i ona bude jednoho dne schopna plakat...

To má *být pro mě dobré? To je šílenství!*

Štěstí, že jsem se od Marisely naučila víc než to. Teď by se málem naopak rozesmála. Otřela si nos o rukáv - už neměla po ruce ani čistý

kapesník -, zhluboka se nadechla, a pokusila se uvažovat bez hysterie.

Jaella spala, ale byla velmi slabá. Magda se bála, že ztratila příliš krve. Musí ji prohlédnout lékař, aby se zjistilo, zda se Magda nedopustila nějaké chyby a všechno je v pořádku. Potřebovala alespoň suché, čisté šaty, dobrou stravu a teplo. O to poslední se Magda mohla postarat, když nasbírá větve pryskyřníku, které hořely i vlhké, pokud je donese hned, dříve než oheň docela vyhasne.

Jinak, uvažovala střízlivě, tu mohou obě zemřít.

Pokud Jaelle v dalších šesti hodinách klesne teplota, mohla by ji prostě posadit na koně, i kdyby ji musela v sedle uvázat, a dopravit ji k nejbližším obydlím. Tam by mohla shromáždit skupinu pro hledání Alekiho, a o Jaellu by bylo postaráno. Ale co když narazí na osamělý statek, kde selka zareaguje jako žena při požáru, která Magdu proklela? Ta by byla schopna je vyhnat, aby někde zemřely.

Pokud zůstanou tu, nečeká je nic než hlad a zima. Teď měla ještě sílu. Mohla Jaellu nechat samotnou a vydat se hledat pomoc? Vzadu za sebou v jeskyni zaslechla, jak Jaella ve spánku zasténala, jako by se téhle myšlenky poděsila.

Jaella, která bývala tak silná. A *přesto jsem ji vždy ochraňovala. Moje dítě. Moje láska.*

Zůstane u Jaelly, ať se stane cokoli. Buď se pokusí opustit jeskyni s ní, hned jak jí bude lépe, anebo zde budou čekat na záchranu.

Dlouholeté zkušenosti s počasím jí prozradily, že je čeká další bouře, třebaže ne hned. Přesto by se měla hned vydat na dříví.

Sklonila se nad Jaellou a chtěla jí pošeptat, že nejde daleko, a ať Jaella nemá strach, ale spala tak pokojně, že se Magdě nechtělo ji rušit. Jestlipak se jí podaří dostihnout její myšlenky? Během působení *kiresethu* spolu byly dlouho v kontaktu a sdílely spolu dokonce i své sny. Když však došlo k potratu, Magda si řekla, že Jaelle nepomůže tím, když všechnu bolest a všechen strach přenese na ni. *Cosi* udělala - stále ještě nevěděla co - a uzavřela před Jaellou své myšlenky. Bylo možné to zvrátit?

Pokusila se ponořit do myšlenek spící Jaelly. Aniž věděla, jestli se jí to podařilo, formovala myšlenky, které ji neměly probudit. Po téhle hrůze plné bolesti a nešikovné pomoci při potratu spánek potřebovala. Potřebovala však i jistotu, že ji Magda neopustí.

Miláčku, musím tě na *chvilku nechat* o *samotě. Musím pro dřevo anebo něco, co bychom mohly spálit.* Až se *probudíš* a já *tu nebudu,*

nestrachuj se. Několikrát to zopakovala. Jaella spala klidně dál, a Magda uvažovala, zda do ní vůbec vstoupila. Nu, s trochou štěstí se vrátí dřív, než se Jaella probudí, a uvaří čaj a snad i teplou kaši. Nebylo to zrovna nic, co by jí Magda sama vybrala, ale Jaella tuhle kaši jedla už dřív a prý obsahovala i všechny potřebné živiny. Každopádně představovala běžný proviant amazonek na cestách. To, že chutnala jako zvětralé vločky, nic neznamenalo.

Magda si přetáhla kapuci svého jezdeckého pláště přes hlavu a pomyslela si, že by se v Jaellině terranské bundě cítila lépe. Ale Jaella byla menší než ona, a bunda by jí byla malá. Zbyl tedy jen jezdecký plášť. Alespoň zadržoval teplo. Pohlédla na koně, ujistila se, že se příliš nevzdálili, pohladila je a dala jim poslední zbytek obilí. Pak začala nahoru po svahu vláčet vlhké větve pryskyřníků. Byla to těžká práce, ruce ji bolely a nehty si zlámala o dřevo. *Kdybych* se *tak někde dostala k interkomu! Primitivní planety jsou nádherné, já mám tuhle ráda, ale zatraceně, co dělat v potížích, jako jsou tyhle? To se má člověk posadit a umřít?*

Mohla vyhlásit poplach a poslat vrtulníky, aby Jaellu našly dřív, než projde průsmykem! Mohla zburcovat dobře vybavené záchranné mužstvo na hledání Alekiho, dřív než byl z Thendary dál než dvě hodiny jízdy! I kdyby měla Jaella jen polovinu mozku, udělala by to, namísto aby se za ním vydala večer krátce před bouřkou!

Ale Jaella zabila Petra - anebo si to alespoň namlouvala, uvažovala Magda střízlivě. *Byla to nešťastná náhoda. O tom však bude muset Terrany teprve přesvědčit.* A Alekimu by stěží mohla pomoci, když by byla zavřená v nemocnici anebo ji vzali do vazby.

Magda vlekla náruč plnou dřeva k ústí jeskyně a pak se vydala dolů pro další. V polovině svahu se jí sněhové vločky usadily na kabátě, tyhle těžké vlhké vločky, které se nabalovaly jako sněhové koule a věštily silnou sněhovou vánici. Pokud sníh dopadne do vody v kaňonu, roztaje, ale na svazích ho zůstane tolik, aby cesta začala být nebezpečná.

Musela se rozhodnout. Nemohly tu zůstat pod sněhem, nesměly zůstat. Musí Jaellu nějak vysadit na koně a dostat se s ní do obydlené krajiny.

K čertu se všemi těmi úvahami, že bychom tu mohly počkat na záchranu! Žena z cechu si umí pomoct sama! Magda s rozhodností hodila dřevo na zem a začala balit své věci a zbytky potravin. Položila

poslední suché dřevo do ohně a uvařila sušené maso. Bude z něj dobré, syté jídlo, které je posílí na cestu. Pak zabalila do svých sedlových brašen, co mohla. Všechno kromě jídla a přikrývek nechala ležet bez povšimnutí. Chtěla Jaellu vysadit s brašnami na koně a sama jet na poníkovi. I bez dalšího nákladu to bude určitě obtížná jízda.

Když to dokáží, pošle někoho hledat Alekiho nebo jeho mrtvolu do výše položených jeskyní.

Polévka byla mezitím hotová a lákavě voněla, Magda si řekla, že již další čekání nebude riskovat. Hustě sněžilo a ona znovu zaváhala. Pokud by se počasí zhoršilo, mohly by se ztratit v blizardu. Ale co mohly dělat jiného? Čekat zasněžené v jeskyni na smrt? Upila trochu horké polévky a snědla hrst ořechů. Pak přelila zchladlou polévku do poháru, sehnula se k Jaelle a vzbudila ji.

„Jaello. Shayo, miláčku, probuď se a napij se trochu polévky. Musím tě odsud dostat. Sněží, a tak bude nejlépe, když se pokusíme dostat z kaňonu, dokud to ještě jde."

Jaella na ni zírala prázdným pohledem, a Magdina odvaha vyprchala.

„Kindro?" zašeptala Jaella. „Bolí to. Krvácím. Musím umřít, Kindro?"

„Jaello!" Magda s ní hrubě zatřásla. „Přestaň s tím! Jsi tady u mě! Já jsem Magda! Zatraceně, prober se! Tady, vypij to!" Podržela Jaelle pohár u úst a nahnula jej. Jaella se poslušně napila, a pak pohár odstrčila stranou. Když Magda zaklela a znovu jí ho podržela u rtů, očividně nechápala, co od ní Magda chce, a nechala polévku, aby jí stékala po bradě. Magda by ji nejraději zpolíčkovala.

Ale ona za to nemůže. Je nemocná, ani neví, kdo jsem. Překontrolovala provizorní obvaz. Jaella znovu krvácela. *Pokud ztratí ještě víc krve...* A Magda si uvědomila, že kdyby teď Jaellu přinutila vstát a jít nebo jet na koni, pravděpodobně by ji tím zabila. Tváře jí žhnuly a Magda neměla žádný lék, který by jí mohla dát.

Zemřela by. Magda pohlédla na hustou chumelenici venku před jeskyní. *Když jednu nebo dvě hodiny počkáme, bude pozdě, abychom vyšly ještě před vánicí, ale teď se přece nemůže hýbat.*

Znovu Jaellu pevně zabalila do přikrývek. Zoufale uvažovala, zda nemůže udělat něco jiného než přihlížet, jak Jaella umírá. Kdyby tak jen měla možnost dostat se k lady Rohaně, která má svůj měsíční kámen....

Kdyby tak jen měla možnost dostat se k lady Rohaně...

Měla ji. Měla přece *laran.* Nebyla si jista, jak jej použít, ale mohla se k *někomu* dostat. Snad k *leronisce* v modrých šatech s rudými vlasy, která jí zahojila nohy - jak se jen jmenovala, Hilary? Anebo lady Callista. Anebo Ferrika, která sama byla amazonkou. K *někomu* z nich. Ale jak se to dělá? Jsem hloupá. Měla jsem se u lady Rohany něčemu přiučit...

Jak se *laranem* volá o pomoc? A když tu otázku v mysli naformulovala, odkudsi přišla odpověď: *Prostě to udělej. Zavolej!*

Tak pomozte! Pomozte! Magda seděla na podlaze jeskyně, oči zakryté rukama a zoufale se snažila získat zpět jistotu oné chvíle, kdy celý svět vnímala jako část sebe sama. *Jsme zde odříznuté vodou. Jaella je vážně nemocná, krvácí, už nemáme skoro žádné dřevo... Ach, pomoc! Pomoc!*

Znovu a znovu to opakovala, s bolestivou intenzitou se soustředila, představovala si, jak výkřik krouží ve stále se zvětšujících kruzích, jako by do ticha kolem jeskyně hodila kámen.

Vzduch uvnitř jeskyně se lehce zachvěl. Magda zvedla hlavu a spatřila nezřetelné obrysy tváří. Byly to ženy, ani jednu z nich neznala.

Pak objevila Mariselin obličej. Vlastně se tomu vůbec nedivila. *Slíbila jsi mi, že neuděláš nic uspěchaného, dokud nebudeš mít příležitost si se mnou promluvit, dítě...*

Magda odpověděla nahlas, a uvažovala, zda se nepomátla:

„Nemohla jsem přece Jaellu takhle nechat jít..."

Ne, to opravdu ne. Magda viděla Mariselu stát před sebou v celé její velikosti, ale její tělo bylo průhledné a ona viděla stěnu jeskyně ležící za ní. *Je opravdu tady, anebo si to při všem tom rozrušení jen namlouvám?* Marisela již opět zmizela, beze stopy, a Magda si nebyla ani jista, zda ji vůbec viděla. *A pokud tu byla,* pomyslela si Magda rozhořčeně, *potom mi nijak zvlášť nepomohla. Osočí mě, že jsem odešla, aniž bych něco řekla, a zmizí! Alespoň mi mohla poskytnout nějakou telepatickou radu, co mohu pro Jaellu udělat. Koneckonců je to ošetřovatelka!* Sníh venku tiše poletoval nad zemí. Dobře, že nejsou uprostřed bouře. Musí dojít pro koně, tuhle zimu patrně nevydrží. Nešíří se koňským trusem nějaká nebezpečná nemoc, tetanus nebo něco podobného? Nu, na takové úvahy bylo již pozdě. Ona i Jaella byly s koňmi stále, takže pokud se nějakou nemocí nakazit mohly, už by ji dávno měly. Ona sama byla očkovaná a doufala, že Jaella byla nedáv-

no důkladně vyšetřena.

Zaslechla zvuky, které zněly jako krákání vran, a ucítila závan vzduchu. Sníh náhle zmizel. Náhle se ocitla v modré záři - všimla si hvězdného kamene lady Rohany -, a kolem ní se shromáždily stínové postavy, ženy v tmavých pláštích. Žádnou z nich neznala. *Je jedním z klíčových bodů historie,* zazněl hlas v její hlavě.

Nezapomeň, že nesmíme mít žádný soucit s jedinci. Nás zajímají staletí, a mnozí musí trpět a zemřít...

Vidím před sebou rozhovor mezi matkou Laurií a Cholaynou, i když jsem u něj vůbec nebyla, pomyslela si Magda. Slyšela jej jen Jaella.

Utrpení nebude málo, ale teď žádná z nich nesmí zemřít. Není důležitá, ale krev Aillardů ano, protože jednoho dne musí být nadvláda Arilinnu zlomena...

Pak Zakázaná věž selže?

Všichni, kteří na tomto d,le pracují, musí selhat. My uvažujeme v rozsahu staletí...

Dítě Terranů zlomí sevření Arilinnu...

Chceš jí ubírat právo na svobodné rozhodnutí? Rozhodla se, že Terranovo dítě na svět nepřivede, protože si myslí, že tím unikne utrpení. Ještě nepochopila, a proto bude trpět na třikrát...

Tentokrát je pro tebe obě zachráníme. Ale zapamatuj si: Není to ze soucitu. Tady se kříží osudy lidstva a výzva k lidskosti. My všechny bychom raději zachraňovaly životy, nesmíme se však do ničeho vměšovat.

Pak slova zanikla v krákání vran, a Magda znovu ležela v bezvědomí ve sněhu, který jí padal do tváře a do očí a oslepoval ji.

Za takového počasí by se na hlavní cestu nikdy nedostaly. Magda se dostala k místu, kde zanechala koně. Ale ti tu nebyli. Zachvácena panikou Magda lezla dál, než měla v úmyslu, sklouzla po vlhké zemi a s výkřikem se kutálela dolů po svahu.

Její jezdecký kabát a kalhoty byly provlhlé, a po koních nebylo nikde ani stopy. V husté vánici neviděla ústí jeskyně. *Jaella! Musím zpátky k Jaelle!* S tváří chráněnou před stále hustěji padajícími vločkami objevila nakonec tenký proužek dýmu a lezla bez koní nahoru tímhle směrem.

Pak se před ní objevila Ferričina tvář, s nakrčeným nosem a modrýma očima plnýma soucitu.

Neměj strach, sestro. V Zakázané věži tě slyšeli, a někdo za tebou přijde. Neměj strach.

Vidina zmizela. Magda zamrkala. Vzpomněla si na útržky vět, které slyšela, něco o lordu Damonovi, regentech z Armidy a o nelegální Věži. Nu, pokud Jaella Petra zabila, budou mít s terranskými úřady potíže, takže už vlastně nezáleželo na tom, zda budou mít problémy i s darkoverskými úřady. Podle toho, co věděla, neměla tahle Věž mezi oficiálními Věžemi nijak dobrou pověst.

Je přístavem v bouři, dítě. Řekl to někdo terranským standardem? *Copak ztrácí rozum? Musím si pospíšit, abych se konečně dostala z toho sněhu.*

Jaella ležela tak, jak ji Magda zanechala, otupělá, s rozpálenou tváří.

Kdo jste?

Vždyť mě znáte. Řekl jsem, že vydáte za tři. Udělejte z *toho třicet tři.*

Ann'dra - Andrew Carr?

Nejsem příliš dobrý v tomhle způsobu přenosu, měl jsem to přenechat Callistě. Ale není čas. Zahlédl jsem kouř. Nemusíte se už ničeho bát.

V duchu spatřila obraz. Muži jedoucí kaňony, před očima bod, který je jako modrý oheň... Ne, to není možné... Proboha, telepatická poselství se přece neobjevovala jako na obrazovce! Jaella cosi zamumlala, zasténala a otočila se z boku na bok. Magda přiložila dřevo do ohně, posadila se vedle Jaelly, vzala ji do náruče a kolébala. „Mami?" zašeptala Jaella. „Myslela jsem, že jsi mrtvá, mami. Kdo jsou tyhle ženy? Mám strach, nechci odejít. Ach, matko, tolik to bolí..." Magda ji pohladila po vlasech a pokoušela se ji utišit.

„Všechno je dobré, Shayo. Všechno bude v pořádku, to ti slibuji. Přijdou, vědí, že jsme tady. Jsme zachráněny."

Jaella na ni pohlédla jasnýma očima. Její hlas zněl skoro rozumně. „Ale amazonky nečekají na záchranu. Od nás se očekává, že si pomůžeme samy. Tak, jak jsme to už udělaly jednou, Margali." Pak znovu upadla do bezvědomí.

Magda ji poplácala po tváři a s láskou poznamenala: „I amazonky jsou jen lidé, Jaello. Potřebovala jsem rok na to, abych na to přišla."

Probudily je hlasy. Andrew Carr zvolal nahlas kilghardským dialektem:

„Tady ne - v téhle jeskyni nejsou! Ne, zatraceně, říkám vám, musí tu být ještě jiná jeskyně, tady venku jsou dvě nemocné ženy! Zkuste to dál dole na svahu! Eduine, přijdte sem nahoru s dvěma muži a nosítky, tenhle muž má zlomenou nohu!“

Našli Alekiho. Bohu díky, žije. Znovu před očima spatřila obraz: *Alessandro Li, elegantní terranský diplomat, potrhaný, ležící špinavý v jeskyni, nohu v provizorní dlaze, vzhlíží s otevřenými ústy, a Carr se na něj směje.*

„Vyslanec Li, pokud si vzpomínám. Slyšel jsem, že chcete se mnou mluvit.“ Po terranském způsobu mu podává ruku. „Vy... Vy... Vy...“ koktá Li, a pak se obraz ztratí.

Magda odhodila přikrývky. Oheň uhasl; muži už žádný kouř neviděli. V jeskyni bylo chladno, ale Jaella dýchala zcela normálně. Magda se oblékla do svého jezdeckého pláště a spěchala k ústí jeskyně. Na svahu se to hemžilo muži i koňmi, a dál pod nimi - odhadovala asi půl terranského kilometru - se jedna skupinka tlačila kolem temného otvoru jeskyně. Teď zahlédla Carra, vysokého muže se světlými vlasy, který všechny ostatní o hlavu převyšoval.

Zavolala, i když vzdálenost byla příliš velká, ale věděla, že ji *nějakým způsobem* uslyší.

„Ann‘dro! *Andrewe!* Tady nahoře!“

Trhl sebou jako zelektrizovaný, ohlédl se a ukázal na ni, zvedl ruku a zamával.

Okay, vydržte, vidím vás.

A Magda se ve špíně a blátě u vstupu do jeskyně zhroutila a začala plakat. Plakala, jako by už neměla nikdy přestat, neboť náhle pochopila, co tím Marisela myslela.

Jednoho dne budeš moci plakat a uzdraví tě to.

Nevšimla si ani, že jeden muž v barvách Ridenowů vyšel nahoru po svahu, ale slyšela, jak zavolal: „Tady jsou, *vai domne!* Obě dvě.“ Odkašlal si. *„Mestra...“* Magda se rychle postavila na nohy a sebrala poslední zbytky sil i hrdosti. Ubohý pokus, to jí bylo jasné; tvář měla špinavou a naběhlou.

„*Mestra,* jste v pořádku?“

„Moje kamarádka,“ vysvětlila Magda rychle. „Je nemocná. Budete muset donést nosítka i pro ni. Mně samotné nic není.“

„Máme jen jedny,“ řekl muž. „Tam dole. Hned, jak toho cizince dopravíme do koňských nosítek, přijdeme a vaši přítelkyni vyzvedne-

me.“ Magda viděla, že z jeskyně pod nimi je k čekajícím koním i lidem vynášena postava ležící na nosítkách. A pak Andrew Carr vystoupil po svahu až nahoru k Magdě.

S dobromyslným úšklebkem, tak aby to muž v barvách Ridenowů neslyšel, prohlásil: „Všechno v pořádku. Lidé vědí, že jsem Terran, a je jim to celkem jedno. Marně jsem si lámal hlavu, kdo jenom můžete být *vy*. Lorneová ze zpravodajské služby, že jo? Znám vás podle jména, ale osobně jsme se nesetkali.“

Skoro nepatřičně si podali ruce.

Pak se Carr sehnul k Jaelle.

„Potrat? Doneseme ji dolů, kde se o ni můžeme lépe postarat. Ferrika je stále ještě v Thendaře, ale *mestra* Allierová ze Syrtisu se jí ujme. Bůh ví, že lady Hilary měla takových potíží dost a dost. Nejdřív ji dopravíme do Syrtisu, a až jí bude líp, dovezeme ji do Armidy.“ Zasmál se. „Mám takový pocit, že vy i já si toho máme dost co říct. Ale to může počkat.“

Sklonil se a zvedl Jaellu. Při jeho výšce to vypadalo, jako by nesl v náručí dítě. V Magdině vědomí se objevil obraz, který on v duchu spatřil, obraz milované ženy, která před krátkou dobou utrpěla podobnou ztrátu, a jeho soucit, jeho trpělivost a smutek. Když Jaella vykřikla bolestí a strachem, laskavě jí domlouval, a Jaella se pod dotykem jeho rukou a snad, pomyslela si Magda, i *laranu,* uklidnila.

Druhý muž jí položil ruku na rameno.

„*Mestra,* dovolte, ať vám pomohu...“

Chtěla už říct: „Vždyť můžu jít sama,“ když tu si uvědomila, že to nedokáže. Opřela se o něj a klopýtala ke koním v údolí. Chtěla tam být, až Jaella přijde k vědomí.

EPILOG

Alessandrovi Li, který se stále ještě opíral o dvě berle, se podařilo vzbudit dojem, že se před Magdinou rukou hluboce uklonil, třebaže sotva pohnul hlavou.

„Jsem vám ze srdce vděčný. Doufám, Jaello, že se rychle uzdravíte.“ Jednu větu pronesl ve své mateřštině, v jednom z imperiálních jazyků, kterému Magda jen stěží rozuměla. Přesto pochopila, že se jedná o zdvořilostní frázi na rozloučenou. „Můj pane...“ Další gesto, které čímsi připomínalo hlubokou úklonu, tentokrát před Damonem. „Děkuji vám za vaši pohostinnost.“

Ve Velkém sále Armidy s masivními trámy a obřími krby bylo teplo a příjemně, ale když se otevřely dveře, pronikl dovnitř studený průvan. Venku hustě sněžilo. „Tudy, pane,“ zamumlal Andrew, a Aleki za ním kulhal se svými berlemi, s dvěma až třemi muži po obou stranách. Doprovodí jej do Neskaji, odkud jej vyzvedne terranský vrtulník.

Dveře se za nimi zavřely, a lady Callista Magdě pošeptala: „Doufám, že nám v impériu neudělá žádné potíže.“ Andrew, který se právě vrátil, to zaslechl a usmál se. „To neudělá.“

„Jak to můžeš vědět? To, jak se choval, pokud byl hostem v tomto domě, je zcela něco jiného než...“

Andrew se pro sebe zasmál. „O vyslance Li si nedělej starosti. Znám tyhle lidi. Pro zbytek života bude díky téhle historce, jak o vlásek unikl smrti na jedné primitivní planetě, vítaným hostem při koktejlech a bude se těšit z toho, že je považován za největšího experta na Cottman IV - což znamená, že si bude muset sám namluvit, jak to bylo všechno báječné.“

„Ale on nám slíbil, že nás zbaví koordinátora Montraye a jmenuje

za něj legáta, který planetu zná a má ji rád. Dokonce i nabídl, že za mě ztratí slovo, pokud bych tohle místo chtěla.“

„Měla bys to vzít, už proto, abys jim všem ukázala,“ ozvala se Jaella. Ležela na pohovce, zabalená do vyšívaného modrého županu, který se k ní vůbec nehodil. Její tváře znovu získaly barvu, ale se slabostí a infekcí bojovala dlouho a těžce. Dnes se ji ještě Aleki pokoušel přemluvit, aby s ním odletěla do terranské zóny, aby ji tam lékaři důkladně prohlédli. „To jsme vám dlužni,“ tvrdil. Ale Jaella mu s úsměvem odpověděla, že se už zase cítí dobře. Magda také zachytila nevyslovenou Jaellinu myšlenku, že už nemá v úmyslu do centra nikdy vkročit.

Magda nevěřila, že Jaella je již úplně zdravá - jen když ležela rovně na zádech a usínala, byla Jaella schopna přiznat svou slabost - ale z nejhoršího už byla venku. Když ji dopravili do Syrtisu, byla vážně nemocná, a i když pro ni udělali vše, zdálo se, jako by ztratila vůli k životu.

Zlepšení se dostavilo až tehdy, když Magda konečně zjistila, co ji znepokojuje, a poradila se s *leroniskou.* Pak zavolali lady Callistu, lorda Damona, regenta, a Andrewa a *laranovým* kruhem zjistili, co se v terranské zóně stalo s Petrem Haldanem. Žil. Nalezli jej ležícího v komatu, snesli dolů do nemocnice a teď se zase pomalu zotavoval.

„Srazila jste ho nejen svýma rukama, ale i svojí myslí,“ řekl lord Damon vážně Jaelle. Mohla jste ho lehce zabít, a je štěstí, že se vám to nepodařilo. Snad to bylo smilování nějakého boha, který je vám víc nakloněn, než si myslíte.“

Od tohoto dne Jaellu přestaly trápit noční můry, znovu jedla a získala něco zpět ze své ztracené váhy.

Magda se po hodině strávené uvnitř matricového kruhu - kde byla plnohodnotným partnerem všech ostatních - stala součástí celé skupiny. Andrew a Callista s ní jednali jako se sestrou, a jí připadalo, jako by Damona znala už celý život. Poněkud méně vázána se cítila být ke krásné lady Ellemiře, která otevřeně prohlásila, že pokud jsou děti ještě malé, chce jim věnovat všechen svůj čas a svou pozornost. Teď právě seděla na druhém konci sálu a děti se tísnily kolem ní. Magda je stále ještě nedovedla rozeznat, ale věděla, že ten sedmiletý chlapec s rudými kadeřemi, kterému říkali Domenic, je nejstarším synem Damona a Ellemiry, a jejím jediným dítětem, které zůstalo na živu. Lady Callista měla dvě dcery mezi čtyřmi a sedmi lety. Jedna byla tmavovlasá a vážná, a Magda si vzpomněla, že se jmenuje Hillary. To jméno

si zapamatovala, protože se tak jmenovala i *leroniska*, která jí zahojila nohy. Jméno druhé holčičky, stále se smějící světlovlásky, si nezapamatovala. Některé další děti byly v domě na vychování. Nejmenšího chlapce Callista bezelstně označila za Andrewova *nedestra*, což bylo zvláštní, protože nikdo si nemohl nepovšimnout hlubokého vztahu Callisty a Andrewa - Magda ještě nikdy neviděla pár, který by se k sobě tak hodil. Další rusovlasé hlavičky pocházely, jak Damon stejně nenuceně vysvětlil, z rodin rolníků a měly v sobě něco z krve Comynů. Vyrůstaly zde, kde mohly získat správné vzdělání, pokud se u nich objeví *laran*. Magda a také Jaella se divily samozřejmosti, s jakou se tohle všechno odehrávalo. Ellemir se starala o všechny děti, aniž by mezi nimi činila rozdílu.

„Je to moje vášeň," přiznávala. „Ale jsou jen tak krátkou dobu malí, a Callista je moje dvojče a má dost *laranu* za dva. Proto chci v těchto drahocenných letech mít z dětí tolik radosti, kolik je to jen možné. V naší rodině se všichni dožívali vysokého stáří; mám před sebou ještě čtyřicet, padesát let, kdy se můžu do kruhu vrátit a použít svého *laranu*, až děti vyrostou." Teď jim právě vyprávěla nějaký příběh. Ty nejmenší měla na klíně, ty ostatní se tísnily kolem jejích kolenou.

Zaslechli, jak Alessandro Li odjíždí se svou eskortou. Jaella si povzdechla. Petr mi teď jistě nebude dělat s rozvodem žádné potíže. Aleki mi slíbil, že to vyřídí, abych... se nemusela vracet."

Její oči potemněly, a Magda věděla, nač myslí, aniž by pronikla do její mysli. Jaella byla stále ještě smutná a často plakala, ale Ellemir Magdu mezi čtyřma očima ujistila, že to časem přejde.

„Já vím," řekla Ellemir starostlivě, „já ztratila tři děti, a to poslední teprve letos krátce před slunovratem." Magda si vzpomněla na to, jak Ferrika plakala v Mariselině náručí. Třebaže se stala jen na chvíli součástí kruhu, chápala toto spojenectví. Byl to jediný kruh na Darkoveru, který nebyl skryt za zdmi Věží, střežen a uzavřen. A Ferrika, dítě z lidu, tu stála na roveň lordu Damonovi, jeho bratru Lieranovi a aristokratické lady Hilary, která byla zasnoubena s Colinem ze Syrtisu. Hilaryin jediný syn Felix byl jedním z Ellemiřiných dětí - Magda už si nepamatovala, jak vypadá.

Člověk nikdy nepřestane truchlit, řekla Ellemir Jaelle. *Ale naučí se s tou bolestí žít a najde východisko. A zkusí to znovu. A otevře své srdce jiným dětem.*

Jaella odpověděla docela potichu: „Tak jako to dělala Kindra. A

Camilla.“ Od toho dne také ustaly sny o malé holčičce s rudými vlásky, která neodvolatelně zmizela v šedivých mlhách zásvětí.

Andrew k nim přistoupil a řekl: „Chtěl bych vyjet ještě před bouřkou a podívat se, zda jsou koně v pořádku. Kdo má chuť jet se mnou, kluci?“

Chlapci kromě malého klučíka na Ellemiřině klíně se rozeběhli ke dveřím. Všichni nazývali Andrewa slovem, které znamenalo ‚strýček‘ nebo ‚otčím‘, stejně jako všichni - včetně jejích dvou vlastních dcer - oslovovali lady Callistu důvěrným slůvkem, které se dalo přeložit jako ‚tetička‘. Ale lady Ellemir byla prostě ‚máma‘, a to nejen pro svého syna a Calistiny dcery, nýbrž pro každé dítě v Armidě.

Jedna z dívek strhla svůj kabát z věšáku a dožadovala se, aby také mohla odejít. Ellemir ji napomenula: „No tak, Cassie...“ ale Andrew se jen zasmál a zvedl svou nejmladší dcerku do výše.

„Jestli chceš, můžeš jít také, Cassildo n‘ha Callisto.“ Posadil si ji kolem krku, a Callista se smíchem poznamenala: „Je to Ferričin miláček, a Ferrika vždycky říká, že je pro ženy, které se zřekly světa, jako dělaná. Andrewe, nesmíš jí tak říkat, mohla by to brát vážně.“

„Proč ne?“ zeptal se Damon. „Jednoho dne budeme rebely potřebovat.“ Ale Ellemir se zachvěla. „Ne, Damone,“ zaprosila tiše. „Na to je ještě dost času...“ Damon se na chvíli zastavil těsně vedle Ellemiry a pohladil ji po zádech. Magdě se zdálo, jako by zaslechla zvláštní šustění černé látky a vzdálenou ozvěnu podobnou krákání vran, jako by nad ní přelétly bohyně osudu. Pak Andrew vyšel se svým potomkem ven; Ellemir zavolala chůvu a nechala ostatní děti odvést nahoru do jejich pokojů. Lady Callista se posadila mezi Magdu a Jaellu k ohni a drnkala na svůj *rryl*. „Pokud bych o ženách z cechu kdy dříve slyšela,“ řekla, „myslím, že bych do Arilinnu nikdy nešla!“

Damon se rozesmál. „Tebe by v cechovním domě nikdy nepřijali, Callie. Byl jsem tehdy v radě, když lady Rohana přebírala záruky za Jaellu, aby získala svobodu...“

Jaella se znovu rozplakala, ale sklonila hlavu a snažila se slzy skrýt. Své přesvědčení, že selhala, tím bolestivě sdělila každému v kruhu kolem ohně. Damon však klidně poznamenal: „Nu, pokud se nerozhodneš - jak tomu vy *říkáte? v okamžiku, který si sama zvolíš* - aillardskému panství porodit dceru, budeš muset v radě zaujmout místo sama. A pokud to neuděláš, bude hasturský rod žít bez pochyb přesto dál, tak jak tomu je už po staletí.“ Před Magdou se znovu objevila

vidina malé holčičky s rudými vlasy. Běžela ve víru podzimních listů za dívkou, které Ellemir říkala Cassie. Magda tomu nerozuměla, ale zapamatovala si to.

Laran, který se u ní probudil před krátkou dobou, ještě neměla plně pod kontrolou. Znovu se objevily tváře podivných žen s černou kapucí, a v dálce zaznělo krákání vran. Magdin duch se vydal do dálky.

Nezajímá nás ani blaho Comynů, ani Terranů, ani žen, které se zřekly světa. My musíme uvažovat v rámci staletí. Tolik Comynů cítí loajalitu jen vůči své vlastní kastě, a většina Věží se stala jejich nástrojem, zatímco dříve sloužily všem. Proto jsme v tomto okamžiku využili Altonů a Zakázané věže. I oni budou trpět, ale v průběhu staletí se dopracují k dokonalosti a osvícení.

Magda se málem zeptala: *Kdo jste?*

Můžeš nám řlkat Duše Darkoveru. Anebo Černé sesterstvo...

„Magdo, kam ses nám ztratila?“ zažertovala Jaella, a její vidina ihned pohasla. Magda vnímala jen slova: *Jsme nástrojem osudu, stejně jako ty, sestro...*

Callista se dotkla Jaelliny ruky, a jak se Magda před nedávnem dozvěděla, mezi telepaty to bylo gesto značné důvěrnosti. „Byla jsem dost dlouho opatrovnicí na to, abych věděla, co cítíš, Jaello. Na rozdíl od Ellemiry nepovažuji za svou povinnost rodit Panství děti...“

„Povinnost?“ V Ellemiřině hlase zazněla stopa hněvu. „Já to považuji za přednost! Žena, která nechce mít děti - nu, o té si myslím, že je pomatená, a proto je mi jí líto.“

Callista se láskyplně usmála na svou sestru. Očividně to byl jejich dávný spor. „Slíbila jsem ti přece, že smíš vychovávat všechny mé děti, a to jsem také dodržela,“ zasmála se. „Mám děti ráda, tvoje taky, a jednoho dne se rozhodnu darovat Andrewovi syna, kterého si přeje. Jistě, je nespravedlivé, že já, která bych byla spokojená, i kdybych žádné děti neměla, je bez problému rodím, zatímco ty, která bys nejraději každých deset měsíců držela v náručí kojence - ne, jen to nepopírej, Elli -, je získáváš jen s takovou námahou a bolestmi.“

A ztrátami... Všichni to slyšeli, ale nikdo to nepřiznal. „Altonská krev je drahocenné dědictví. Jsem hrdá, že ji můžu předávat dál,“ řekla Ellemir vyrovnaně.

„Říkáš totéž co lady Rohana,“ poznamenala Jaella žalovně, „a stejnými slovy. A přesto jsi potenciální *leroniska*, což musí být něco podobného jako být ženou z cechu - ženou, která má na práci něco lepší-

ho než ostatní ženy...“

„Nezdá se mi, že by existovalo něco lepšího,“ odpověděla Ellemir. „Klisna, která vyhraje všechny závody, je na to bez pochyb hrdá. Ale pokud svou krev nepředá dál, mohla stejně dobře zůstat ve stáji a žrát seno. Potřebujeme chovné klisny stejně jako závodní koně.“

„Splním svou povinnost,“ prohlásila Jaella pevně. „Teď vím, proč to musím udělat.“ Ženy u ohně se cítily být úzce spojeny. Magda to vnímala jako klid, který se někdy rozhostil na konci sezení, když skončily s hádkami, křikem a pláčem. Callista, jak cítila, vybojovala delší a těžší boje než kterákoli žena z cechu, a přesto vypadala daleko uvolněněji.

„Ty jsi s Jaellou spojena přísahou, Margali,“ řekla Callista. „Nebude ti vadit, když se namísto tebe upne k nějakému muži - protože dosud neexistuje jiná metoda, jak počít dítě, a tím se zaváže?“ V duchu si Callista přeříkávala přísahu amazonek a přála si, aby se mohla touhle cestou dát ve svém mládí. Nakonec vyhrkla:

„Myslím, že Andrew a Damon jsou těsněji spojeni spolu než s námi. Muži smějí takové přísahy skládat. Ale u žen takový slib působí jako přehnanost mladých dívek a znamená jen: *Budu ti věrná tak dlouho, dokud mi to nebude vadit při mých povinnostech k muži a dětem...“*

Jaella se otočila k Magdě a uchopila ji za ruku. Jejich vzájemné pouto se v nouzi a nebezpečí ještě více upevnilo, a když se Jaelle začalo dařit lépe, vyměnily si své dýky, nejzávaznější slib, který byl ženám znám. Rafaella byla Jaelle blízká, a jeden čas byly dokonce milenkami, ale nikdy si tímhle způsobem nevyměnily dýky. Magdě bylo jasné, že to je stejně pevný vztah jako manželství.

„Jen jediný vztah je ještě pevnější,“ zašeptala skoro neslyšně Ellemir.

Callistiny prsty znovu přejely po strunách *rrylu.* „Nemůže se stát, že vztah dvou žen je oslaben dalšími povinnostmi, stejně jako se umenší její láska k prvnímu dítěti, když porodí druhé? Když jsem měla Hilary, věřila jsem, i když jsem si ji nepřála, že ji mám raději než Andrewa nebo tebe, Elli. A přece, když se narodila Cassie, neměla jsem ji o nic méně ráda...“

Stejně jako nemám méně ráda Andrewa, přestože spojení mezi mnou a Damonem je pevné a věčné... vnímala Magda Callistiny myšlenky, a Jaella zašeptala: „Je možné, že ženy... mohou milovat, aniž by

to, co milují, musely vlastnit? Každá matka ví, že ji dítě jednoho dne opustí.“ Poprvé mohla pomyslet na poslední slova své matky bez pocitu viny.

Stálo to za to, Jaello. Jsi volná. Jaella s bolestí viděla, jak ji její vlastní dcera opustila. Jednoho dne bude mít odvahu se znovu osvobodit, aby mohla řídit život po svém a podstupovat takové riziko, jaké si bude přát.

„Petr - chtěl vlastnit mě i dítě,“ řekla Jaella. Magda kývla, a Callista, tvář stále skloněnou nad *rrylem,* přiznala: „Trvalo dlouho, než Andrew pochopil... a ještě dnes...“ Nebyla s to mluvit dál.

„Damon není takový,“ prohlásila Ellemir tiše. A v tu chvíli všechny ženy pochopily, kdo počne Jaellino dítě pro aillardský rod, protože nemusí ženu ani dítě vlastnit, nýbrž je přenechá svému vlastnímu osudu i dědictví.

Ticho, praskání ohně a hebké tóny, které Callista duchem nepřítomná hrála na své harfě, byly přerušeny Andrewovým smíchem.

„Ne, ne! Je konec! Nejsem žádný chervin, abych vás všechny nosil na zádech! Běžte do kuchyně a vemte si chleba s medem, a mě nechte promluvit s dospělými! Ano, Domeniku, slibuji, ty a Felix smíte zítra jet se mnou, pokud nebude moc sněžit. A ano, Cassie, ty smíš jít také! A teď, pro všechno na světě, zmizte, a všichni. Viděl jsem v kuchyni jablka - jděte a vemte si je.“

Děti odběhly a Andrew se vrátil zpět do sálu a cosi řekl Damonovi o přístřešcích na pastvinách. Pak se posadil k ženám u ohně.

„Zazpívej nám, Callie,“ požádal a ona začala zpívat starou horskou baladu. Damon a Ellemir seděli blízko u sebe na kraji Jaelliny pohovky, a Magda si na okamžik připadala velmi osaměle. Připadalo jí, jako by mezi sebou a životem amazonek, který měla ráda a s nímž byla spojena přísahou, přibouchla dveře. Stejně skoncovala i se svým životem Terranky. Bylo jí zima. S Jaellou se vzájemně zaslíbily, ale i tady se zdálo, že nenalezne žádnou jistotu. A i když znala sílu *laranského* kruhu, nevěděla, zda bude stačit.

Andrew se k ní naklonil a přátelsky jí položil ruku kolem ramen.

„Všechno je v pořádku.“ Pohlédl na ni s bratrským pousmáním. „Poslyš, holčičko, myslíš, že nevím, jak se cítíš?“ Amazonka skrytá v Magdě sebou trhla při nedbalém oslovení ‚holčičko‘. Jsem žena, pomyslela si, a ne holčička, ale pak pochopila, že to byl Andrewův způsob jednání. Stejně jako Ellemir měl i on ve zvyku ostatní ochra-

ňovat. Stejně jako ona byl by i on dobrou matkou.

Vyjasníme si v příštích deseti letech, Andrew a já, komu náleží úkol chránit všechny ostatní tady v Zakázané věži? uvažovala Magda a polekala se, když pochopila, co všechno tahle otázka předpokládá.

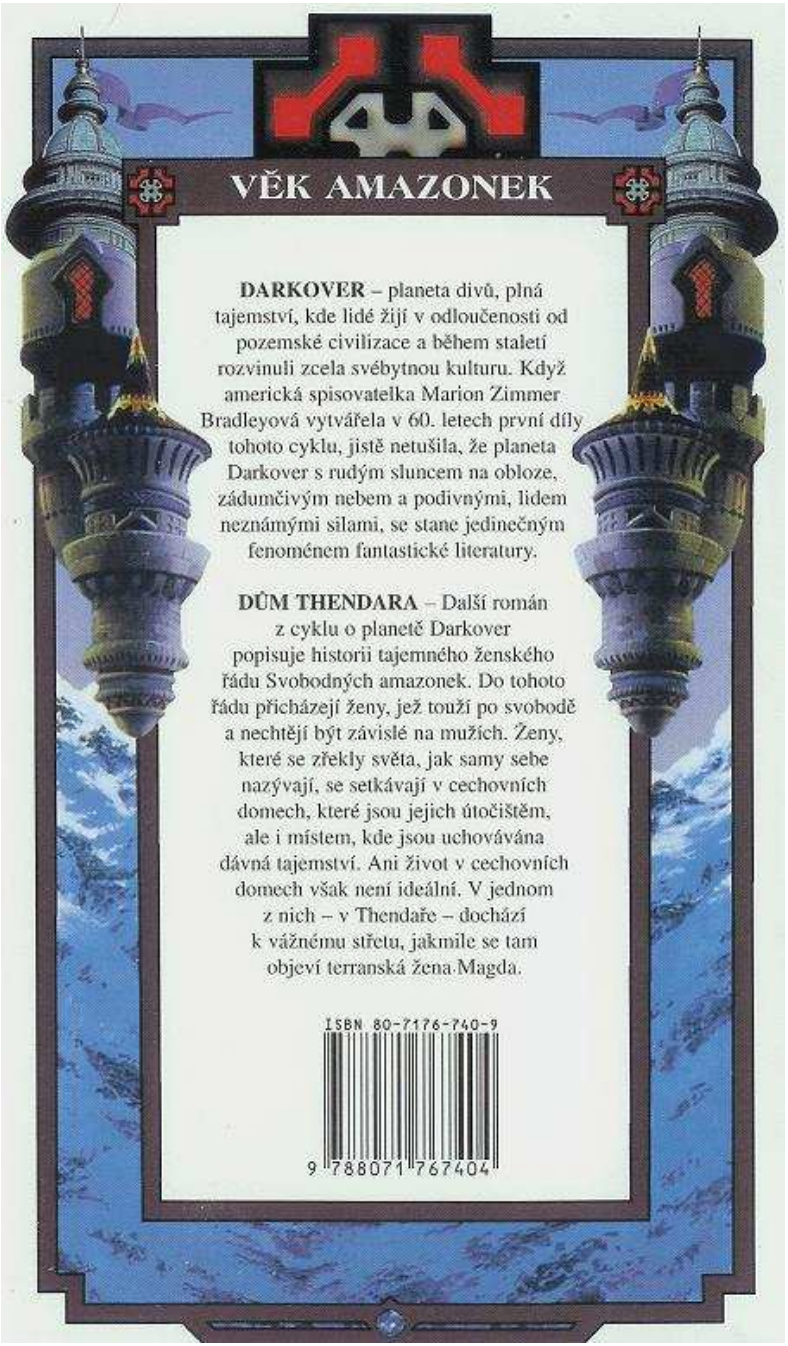
„Ale o to právě v Zakázané věži jde, Magdaleno," řekl Andrew přátelsky. On jediný její jméno nezkracoval. „Mezi námi není nikdo, kdo by svůj minulý život neroztrhal jako starý papír a nemusel začít znovu. Damon to byl nucen udělat dvakrát či třikrát. Člověk nemá nikdy jistotu. Ale..." - krátce ji k sobě přitiskl- „...navzájem jsme spolu spojeni. Každý se všemi."

A Magdalena Lorneová znovu z dálky zaslechla krákání vran a šumění jejich křídel - anebo to byly bohyně osudu?

Marion Zimmer Bradley

DŮM THENDARA

Z anglického originálu Thendara House
vydaného nakladarelstvím Daw Books, Inc.
přeložil Ondřej Müller.
Vydal Knižní klub v Praze roku 1998
jako svou 638. publikaci.
Odpovědný redaktor Jindřich Jůzl.
Technická redaktorka Jana Nováková.
Počet stran 448.
Sazba SF SOFT, Praha.
Tisk Graphischer Grossbetrieb Pössneck, GmbH, SRN.
Vydání první.

VĚK AMAZONEK
DARKOVER – planeta divů, plná tajemství, kde lidé žijí v odloučenosti od pozemské civilizace a během staletí rozvinuli zcela svébytnou kulturu. Když americká spisovatelka Marion Zimmer Bradleyová vytvářela v 60. letech první díly tohoto cyklu, jistě netušila, že planeta Darkover s rudým sluncem na obloze, zádumčivým nebem a podivnými, lidem neznámými silami, se stane jedinečným fenoménem fantastické literatury.
DŮM THENDARA – Další román z cyklu o planetě Darkover popisuje historii tajemného ženského řádu Svobodných amazonek. Do tohoto řádu přicházejí ženy, jež touží po svobodě a nechtějí být závislé na mužích. Ženy, které se zřekly světa, jak samy sebe nazývají, se setkávají v cechovních domech, které jsou jejich útočištěm, ale i místem, kde jsou uchovávána dávná tajemství. Ani život v cechovních domech však není ideální. V jednom z nich – v Thendaře – dochází k vážnému střetu, jakmile se tam objeví terranská žena Magda.
ISBN 80-7176-740-9
9 788071 767404